

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΤΜΗΜΑ Α΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Άρθρα 1-42

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΝΠΔΔ «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ»

Με το παρόν μέρος προτείνεται η σύσταση ενός νέου δημόσιου και αυτοχρηματοδοτούμενου φορέα με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος θα είναι αρμόδιος για την ολοκλήρωση των έργων κτηματογράφησης και για την καταχώριση και δημοσιότητα των δικαιωμάτων των πολιτών επί της ακίνητης περιουσίας, μέσω της τήρησης και ενημέρωσης του συστήματος του ενιαίου αποδεικτικού κτηματολογίου. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του συστήματος του κτηματολογίου σε όλη την επικράτεια, ο νέος φορέας θα αναλάβει και την αρμοδιότητα της καταχώρισης των δικαιωμάτων βάσει του συστήματος υποθηκών και μεταγραφών, δηλαδή του έργου που επιτελείται μέχρι σήμερα από τα Υποθηκοφυλακεία.

Σκοπός της προτεινόμενης μεταρρύθμισης, είναι η άμεση θέσπιση ενός ορθολογικού και ενιαίου τρόπου οργάνωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών καταχώρισης και δημοσιότητας των δικαιωμάτων σε ολόκληρη την επικράτεια, με την εφαρμογή ενιαίων κανόνων, σχετικά με τον τρόπο καταχώρισης και δημοσιότητας των δικαιωμάτων, και τον τρόπο υπολογισμού και είσπραξης των τελών, ο οποίος θα διασφαλίζει υψηλή ποιότητα παροχής υπηρεσιών και ασφάλεια των συναλλαγών, ήδη πριν την ολοκληρωτική μετάβαση στο καθεστώς του κτηματολογίου, μέσω της σταδιακής και ελεγχόμενης μετάβασης σε μια αποκεντρωμένη δομή.

Βασικές επιλογές του παρόντος μέρους ο δημόσιος χαρακτήρας του νέου φορέα και η διοικητική του αυτονομία, που εξυπηρετούνται από την επιλεχθείσα μορφή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), διασφαλίζοντας έτσι την άσκηση υψηλής κρατικής εποπτείας καθώς και την κυριότητα των δεδομένων από το Δημόσιο. Επίσης, βασικές προγραμματικές επιλογές είναι η

οικονομική αυτονομία και η διαχειριστική επάρκεια, επιλογές που υπηρετούνται από την λειτουργία του φορέα ως αυτοχρηματοδοτούμενου και με ευελιξίες που παρέχονται μεταξύ άλλων και από το διπλογραφικό σύστημα οικονομικής αποτύπωσης που προτείνεται να ακολουθήσει.

Στο νέο φορέα περιέρχονται οι, προβλεπόμενες από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, αρμοδιότητες κτηματογράφησης της Χώρας, σύνταξης και λειτουργίας του Εθνικού Κτηματολογίου, τήρησης και λειτουργίας του υφιστάμενου, στις περιοχές όπου δεν έχει αρχίσει η λειτουργία του Εθνικού Κτηματολογίου, συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών καθώς και κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται σήμερα να ασκείται από την εταιρεία «Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση Α.Ε.» (εφεξής ΕΚΧΑ Α.Ε.), , και τα έμμισθα και άμισθα Υποθηκοφυλακεία της Χώρας. Η ΕΚΧΑ Α.Ε. καταργείται άμεσα και οι αρμοδιότητες της ασκούνται από την Κεντρική Υπηρεσία του Φορέα. Τα έμμισθα και άμισθα (ειδικά και μη ειδικά) Υποθηκοφυλακεία της Χώρας, καταργούνται σταδιακά, σε βάθος είκοσι τεσσάρων (24) μηνών και οι αρμοδιότητες τους μεταφέρονται στις Περιφερειακές Υπηρεσίες του φορέα. Η σταδιακή κατάργηση των υποθηκοφυλακείων, εντός είκοσι τεσσάρων μηνών, τελεί σε συνάρτηση με την πρόοδο των κτηματογραφήσεων και άλλες λειτουργικές παραμέτρους των σημερινών δομών. Η επιλογή του ανωτέρω χρονικού διαστήματος θεωρείται ότι διασφαλίζει τις αναγκαίες επιχειρησιακές προϋποθέσεις μετάβασης στο νέο καθεστώς.

Σημαντική συμβολή του προτεινόμενου μέρους είναι η κωδικοποίηση των τελών τα οποία εισπράττονται σήμερα από τα Υποθηκοφυλακεία, έτσι ώστε να προκύπτει δημοσιονομικά ουδέτερο αποτέλεσμα, με κατεύθυνση τη δυνατότητα σταδιακής τους μείωσης. Τα κωδικοποιημένα στο νόμο τέλη, τα οποία κατ' αρχήν προσδιορίζονται στα ίδια επίπεδα με τα σημερινά, προβλέπεται να εισπράττονται ηλεκτρονικά, όπως και τα τέλη για την καταχώριση πράξεων στο Εθνικό Κτηματολόγιο. Όσον αφορά την εσωτερική διάρθρωση, ο Φορέας οργανώνεται ορθολογικά, με βάση τις αρμοδιότητες που ασκεί, σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο και με ορίζοντα την επέκταση της λειτουργίας του συστήματος του ενιαίου αποδεικτικού κτηματολογίου σε όλη τη Χώρα.

Διασφαλίζονται πλήρως οι εργαζόμενοι στην ΕΚΧΑ Α.Ε. και στα έμμισθα και άμισθα Υποθηκοφυλακεία με την ένταξή τους σε θέσεις του Φορέα, τακτικές οργανικές ή προσωποπαγείς. Η έγκαιρη γνώση, ποιοτική και ποσοτική, του διαθέσιμου προσωπικού θα συνυπολογιστεί προκειμένου για τον επιχειρησιακό σχεδιασμό της μετάβασης στις Περιφερειακές Υπηρεσίες που προβλέπονται στο νόμο. Το σχέδιο νόμου διαρθρώνεται σε έξι Κεφάλαια: Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' (άρθρα 1-5) καταργούνται η ΕΚΧΑ Α.Ε και τα έμμισθα και άμισθα υποθηκοφυλακεία του Κράτους, συστήνεται το Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» και καθορίζεται ο σκοπός και τα όργανα διοίκησής του. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' (άρθρα 6-11) καθορίζονται τα έσοδα του Φορέα, με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' (άρθρα 12-16) ρυθμίζεται η οργανωτική διάρθρωση της Κεντρικής και των Περιφερειακών (Κτηματολογικά Γραφεία και Υποκαταστήματά τους) υπηρεσιών του Φορέα και

κατανέμονται οι καθ' ύλην αρμοδιότητές του, με τις διατάξεις των Κεφαλαίων Δ' (άρθρα 17-21) και Ε' (άρθρα 22-35) ρυθμίζονται τα ζητήματα του προσωπικού του Φορέα και της οικονομικής του διαχείρισης αντίστοιχα, και με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' (άρθρα 36-42) ρυθμίζονται τα ζητήματα προσφυγών κατά πράξεων των Προϊστάμενων Κτηματολογικών Γραφείων και Υποκαταστημάτων και περιέχονται οι μεταβατικές, οι εξουσιοδοτικές και οι καταργούμενες διατάξεις και καθορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

Ειδικότερα:

Κεφάλαιο Α' :

Τα Υποθηκοφυλακεία, δημόσιες αρχές που λειτουργούν το προσωποκεντρικό σύστημα Μεταγραφών και Υποθηκών και τηρούν τα οικεία βιβλία, δομημένα στη βάση της ονομασίας του δικαιούχου προσώπου, προβλέφθηκαν αρχικά με το Διάταγμα της 21ης/23ης Σεπτεμβρίου 1836 «Περί εκτελέσεως του περί υποθηκών νόμου της 11/12 Αυγούστου 1836». Ακολούθησαν οι νόμοι ΓΥΚΒ'/1909, ΓΦΛΔ'/1909, 274/1914, 459/1914, 1163/1918 και 5425/1932 που προέβλεψαν τη σύσταση υποθηκοφυλακείων και το ν.δ της 15^{ης} Οκτωβρίου 1923 «Περί εμμίσθων υποθηκοφυλακείων». Με το Κανονιστικό Διάταγμα της 19/23 Ιουλ. 1941 «Περί κωδικοποίησης εις ενιαίον κείμενον των διατάξεων των Α.Ν. 434/1937, 1933/1939, 2182/1940 και 2532/1940 "περί οργανισμού των Υποθηκοφυλακείων του Κράτους" (Α' 244) κωδικοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο οι ως τότε ισχύουσες διατάξεις. Το ανωτέρω κανονιστικό διάταγμα, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το ν.δ 1860/1942, α.ν. 305/1945, ν.δ 616/1948, ν. 2224/1952, ν.δ 2705/1953, ν.δ 4201/1961, β.δ 533 της 14/21 Σεπτ. 1963, α.ν. 153/1967, ν.δ 811/1971 και οι ν. 294/1976 και 325/1976 «Περί καθορισμού των εισπραττομένων εν τοις αμίσθοις και εμμίσθοις Υποθηκοφυλακείοις δικαιωμάτων υπέρ του Δημοσίου και των Αμίσθων Υποθηκοφυλάκων, τροποποίησης του Ν.Δ. 811/1971 και του Ν. 294/1976 και άλλων τινών διατάξεων (Α' 125)» αποτελεί μέχρι σήμερα το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των Υποθηκοφυλακείων.

Το σύστημα Μεταγραφών και Υποθηκών είναι από τη φύση του ατελές και απρόσφορο να ανταποκριθεί στο δημόσιο σκοπό της ασφάλειας των συναλλαγών, δεδομένου ότι εξασφαλίζει τυπική και όχι ουσιαστική δημοσιότητα (αφού, με ελάχιστες εξαιρέσεις, δεν κατοχυρώνει τον καλόπιστο συναλλασσόμενο) και δεν κατοχυρώνει τη δημόσια πίστη (αφού το σύστημα δεν εξασφαλίζει την ύπαρξη κυριότητας αυτού που προβαίνει στη διάθεση του δικαιώματος). Τις

εγγενείς αυτές ατέλειες του συστήματος μεγέθυνε η δυαδική οργάνωση των δημοσίων υπηρεσιών που λειτουργούν μέχρι σήμερα το σύστημα αυτό, σε έμμισθα και άμισθα Υποθηκοφυλακεία.

Αν και το ν.δ της 15^{ης} Οκτωβρίου 1923 όρισε ότι στις πόλεις που είναι πρωτεύουσες νομών, δύναται να συσταθούν έμμισθα υποθηκοφυλακεία, υποδεικνύοντας έκτοτε στον κανονιστικό νομοθέτη τον ορθό τρόπο οργάνωσης των δημοσίων αυτών υπηρεσιών, κατά τον οποίο άμισθα υποθηκοφυλακεία έπρεπε να διατηρηθούν εκεί όπου οι γεωγραφικές συνθήκες το επέβαλαν, και οι εγγραπτές πράξεις ήταν ευάριθμες (και συνεπώς τα εισπραττόμενα τέλη δεν επαρκούσαν να συντηρήσουν το κόστος έμμισθου Υποθηκοφυλακείου), η Πολιτεία κινήθηκε στον αντίποδα των κατευθύνσεων αυτών. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα έμμισθα υποθηκοφυλακεία το έτος 1930 ήταν 18. Είναι επίσης χαρακτηριστικό ότι την ίδρυση του έμμισθου υποθηκοφυλακείου Αθηνών ακολούθησε κατά τις δεκαετίες του 1950 και 1960 η αφαίρεση χωρικής αρμοδιότητας και η ίδρυση 18 άμισθων υποθηκοφυλακείων (με πρώτα αυτά του Χαλανδρίου και του Αμαρουσίου) με αποτέλεσμα, εκτός των άλλων, την επιβάρυνση των πολιτών, οι οποίοι υποχρεώνονται σε αναζήτηση πιστοποιητικών από δύο ή και περισσότερα Υποθηκοφυλακεία. Αντί δηλαδή, οι εγγενείς ατέλειες του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών να αμβλυνθούν με την ορθολογική οργάνωση και κατανομή των Υποθηκοφυλακείων και την εμμισθοποίηση των αρχικώς συσταθέντων άμισθων, η πολιτική διαχείριση των προηγούμενων δεκαετιών στηρίχθηκε σε κριτήρια πολιτικής πελατείας, αποτέμνοντας χωρική αρμοδιότητα από τα έμμισθα Υποθηκοφυλακεία προκειμένου να «προικοδοτηθούν» με έσοδα άμισθα Υποθηκοφυλακεία και πολλαπλασιάζοντας το θεσμικό κατάλοιπο του 18^{ου} αιώνα, της οιονεί μισθώσεως δημόσιας υπηρεσίας.

Οι εγγενείς ατέλειες του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών, και η αναγκαιότητα αντικαταστάσεώς του από κτηματοκεντρικό σύστημα, το Εθνικό Κτηματολόγιο, διαπιστώθηκε από την πρώτη δεκαετία του 20^{ου} αιώνα. Με το ν. ΓΧΝΖ'/1910 προβλέφθηκε η κατάρτιση κτηματικού χάρτη και η οροθεσία των ακινήτων με ευθύνη της χαρτογραφικής υπηρεσίας του στρατού, με πρώτους Δήμους εφαρμογής τους Αθηνών και Τρικάλων. Ακολούθησε ο ν.ΓΞΕ'/1911 που τροποποίησε τον προηγούμενο, ο ν. 1122/1918 για την προσωρινή κτηματογράφηση της Θεσσαλονίκης, η οποία είχε καταστραφεί τότε από πυρκαγιά, ο ν. 2085/1920 που επεξέτεινε την εφαρμογή του προηγούμενου στην πόλη των Αθηνών και η κωδικοποίηση όλης της σχετικής νομοθεσίας με το ν.δ της 5^{ης}/ 22ας Σεπτεμβρίου 1923 που τροποποιήθηκε με το ν. 4351/1929. Με το ν. 510/1947 διατηρήθηκε η από τους Ιταλούς διενεργηθείσα Κτηματογράφηση και το Κτηματολόγιο που καταρτίστηκε στη Ρόδο, στη Κω και στη Λέρο.

Η προσπάθεια δημιουργίας Κτηματολογίου δεν απέδωσε αποτελέσματα, κυρίως λόγω ελλείψεως πόρων και πολιτικής βούλησης. Κτηματογραφήθηκαν η περιοχή της Ν. Σμύρνης, και τμήματα της Καλλιθέας, του Π. Φαλήρου, της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης, της Κορίνθου, της Καστοριάς και των

Σερρών. Οι κτηματικοί χάρτες που συντάχθηκαν και τα οικεία κτηματολογικά βιβλία σταμάτησαν να ενημερώνονται ή ενημερώνονταν ελλιπώς και το όλο εγχείρημα έπρεπε να περιμένει τους νόμους 2308/1995 και 2664/1998 και την λεγόμενη πρώτη γενιά κτηματογραφήσεων του 1998, που χρηματοδοτήθηκε και από Κοινοτικούς πόρους, προκειμένου να τεθεί σε εφαρμογή, ενώ η ολοκλήρωση του Κτηματολογίου τοποθετείται πλέον στο έτος 2020.

Η μετάβαση από το σύστημα Μεταγραφών και Υποθηκών στο σύστημα του Εθνικού Κτηματολογίου, όσον αφορά την οργάνωση των αρμοδίων δημοσίων υπηρεσιών, ρυθμίζεται σήμερα από το άρθρο 23 του ν. 2664/1998 και το άρθρο 52 (παρ. 2) του ν. 4277/2014, με τις διατάξεις των οποίων προβλέπεται η λειτουργία και των δύο συστημάτων από τα Υποθηκοφυλακεία, η εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η επικουρία και η κεντρική υποστήριξή τους από την ΕΚΧΑ Α.Ε., ενώ παράλληλα παραμένουν ως υπηρεσίες, εξαρτημένες άμεσα (τα έμμισθα Υποθηκοφυλακεία) ή έμμεσα (τα άμισθα) από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο αποτυπώνεται με έκδηλο τρόπο η έλλειψη σαφούς οργανωτικού σχεδιασμού όσον αφορά την οργάνωση των δημοσίων υπηρεσιών που παρέχουν τις υπηρεσίες και των δύο συστημάτων, η έλλειψη κεντρικών και οριζόντιων οργανικών μονάδων που θα διασφάλιζαν την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας κατά τρόπο ενιαίο, η πολυμορφία των εργασιακών σχέσεων του προσωπικού που απασχολείται στις υφιστάμενες υπηρεσίες και η ενίοτε σοβούσα σύγκρουση συμφερόντων των εμπλεκόμενων φορέων με το δημόσιο συμφέρον της λειτουργίας του συστήματος του ενιαίου αποδεικτικού κτηματολογίου.

Η παροχή και των δύο συστημάτων από περιφερειακές υπηρεσίες ενιαίου φορέα, οργανωμένου ως ν.π.δ.δ., στελεχωμένου κατά τρόπο σύγχρονο και ορθολογικό, με προσωπικό κατάλληλων υψηλών προσόντων, η άρση των έντονων λειτουργικών αδυναμιών που παρατηρείται στο ισχύον σύστημα και η διασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας του φορέα από τα ανταποδοτικά τέλη των ληπτών των υπηρεσιών, υπαγορεύουν τις δικαιολογικές επιλογές που αποτυπώνονται στις διατάξεις του άρθρου 1, αλλά και στις λοιπές διατάξεις του παρόντος.

Με το άρθρο 1 συστήνεται νέος και αποκλειστικός φορέας άσκησης δημόσιας υπηρεσίας στους τομείς που καθορίζονται από τις αρμοδιότητες που του αναθέτει ο νόμος, το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο». Την επιλογή της ίδρυσης και της οργάνωσης του Φορέα ως ν.π.δ.δ., την επιβάλλει ο χαρακτήρας των ανατιθέμενων αρμοδιοτήτων, στις οποίες, πέραν της ολοκλήρωσης της κτηματογράφησης και άλλων υποστηρικτικών έργων (λ.χ. δασικοί χάρτες) συμπεριλαμβάνονται σημαντικού πλήθους κανονιστικές και ατομικές διοικητικές πράξεις και, κυρίως, η λειτουργία του συστήματος του ενιαίου αποδεικτικού κτηματολογίου και η λειτουργία του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών στις περιοχές, στις οποίες δεν έχει ακόμη

λειτουργήσει το σύστημα του ενιαίου αποδεικτικού κτηματολογίου. Με την παράγραφο 2, προσδιορίζεται ο σκοπός που καλείται να εξυπηρετεί στο διηνεκές ο Φορέας: Σκοπός του Φορέα είναι να διασφαλίζει την αξιοπιστία των χωρικών και νομικών δεδομένων που αφορούν την ακίνητη περιουσία, να εξασφαλίζει τη δημοσιότητα και την διαθεσιμότητά τους στο κοινό και να εμπεδώνει τη δημόσια πίστη και την ασφάλεια των συναλλαγών σε σχέση με τα δεδομένα αυτά. Ο σκοπός του επιτυγχάνεται με την καταχώριση νομικών και τεχνικών πληροφοριών από τις οποίες προκύπτουν η θέση, τα ακριβή όρια των ακινήτων και τα εγγεγραμμένα δικαιώματα σε αυτά, μέσω της σύνταξης, τήρησης, διαρκούς ενημέρωσης και λειτουργίας του Εθνικού Κτηματολογίου. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2664/1998, το Εθνικό Κτηματολόγιο αποτελεί σύστημα, οργανωμένων σε κτηματοκεντρική βάση, νομικών, τεχνικών και άλλων πρόσθετων πληροφοριών για όλα τα ακίνητα της επικράτειας, το οποίο διέπεται από την αρχή της κτηματοκεντρικής οργάνωσης των κτηματολογικών πληροφοριών, η οποία απαιτεί τη σύνταξη, τήρηση και διαρκή ενημέρωση κτηματολογικών διαγραμμάτων και διέπεται από την αρχή του ελέγχου της νομιμότητας των τίτλων και λοιπών αναγκαίων στοιχείων για την αποδοχή της αίτησης εγγραφής στα κτηματολογικά βιβλία, την αρχή της διασφάλισης της τάξης των κτηματολογικών εγγραφών, ανάλογα με το χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης (αρχή της χρονικής προτεραιότητας), την αρχή της δημοσιότητας των κτηματολογικών βιβλίων, την αρχή της διασφάλισης της δημόσιας πίστης, ώστε να προστατεύεται κάθε καλόπιστος συναλλασσόμενος που στηρίζεται στις κτηματολογικές εγγραφές και την αρχή της καταλληλότητας του Κτηματολογίου ως συστήματος δεκτικού καταχώρισης και πρόσθετων κατηγοριών πληροφοριών σε οποιονδήποτε χρόνο στο μέλλον (αρχή του ανοικτού Κτηματολογίου). Στο Κτηματολόγιο καταχωρίζονται επίσης πρόσθετες πληροφορίες, κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 11 του ν. 2664/1998, που αποτελούν μέσο για την επιδίωξη ιδίως σκοπών ορθολογικής οργάνωσης και ανάπτυξης της Χώρας.

Στο σκοπό του Φορέα περιλαμβάνονται, επίσης, η γεωδαιτική κάλυψη και χαρτογράφηση της Χώρας ώστε να παράγονται και να ενημερώνονται ψηφιακά τα γεωχωρικά δεδομένα της.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 η ανώνυμη εταιρεία «ΕΘΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ Α.Ε.», η οποία συστάθηκε με την υπ' αριθμ. 81706/6085/1995 απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων με βάση τις προβλέψεις του ν. 2308/1995, καταργείται.

Δεδομένου ότι, σύμφωνα με την παρ. 4, ο Φορέας αναδέχεται όλες τις αρμοδιότητες και υπεισέρχεται αυτοδικαίως ως καθολικός διάδοχος σε όλες τις έννομες σχέσεις της ΕΚΧΑ Α.Ε., η τελευταία, της οποίας αποκλειστικός μέτοχος ήταν το Ελληνικό Δημόσιο, δεν τίθεται σε εκκαθάριση, διαδικασία, η οποία σκοπεί στη ρευστοποίηση της περιουσίας του νομικού προσώπου, την εξόφληση των δανειστών και την απόδοση του τυχόν απομένοντος προϊόντος της εκκαθάρισης στους μετόχους

και, συνεπώς, διαδικασία απολύτως άσκοπη στην προκειμένη περίπτωση. Ωστόσο, για λόγους διαφάνειας και ορθής οικονομικής διαχείρισης προβλέπεται, στην παρ. 5 του άρθρου 38 η σύνταξη έκθεσης απογραφής.

Με την παράγραφο 5 του άρθρου 1 προβλέπεται η κατάργηση του συνόλου των υποθηκοφυλακείων της Χώρας. Συγκεκριμένα, καταργούνται τα 33 έμμισθα (στα οποία περιλαμβάνονται και τα Κτηματολογικά Γραφεία της Ρόδου και της Κω-Λέρου) και τα 359 άμισθα Υποθηκοφυλακεία της Χώρας (εκ των οποίων 140 μη ειδικά, λειτουργούντα από ασκούντα καθήκοντα Υποθηκοφύλακα, Συμβολαιογράφο ή Ειρηνοδίκη και τα 219 ειδικά, λειτουργούντα από διορισμένο Υποθηκοφύλακα), μαζί με τις οργανικές και τις προσωποπαγείς θέσεις του προσωπικού τους, σταδιακά και μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι τεσσάρων μηνών από τη δημοσίευση του νόμου, όπως ειδικότερα προβλέπεται στην παρ. 7. Για την υλοποίηση του έργου της μετάβασης, ο Φορέας εξουσιοδοτείται να ζητά από τους υπηρετούντες Υποθηκοφύλακες τη χορήγηση όλων των απαραίτητων στοιχείων, καθώς και την εκτέλεση ενεργειών, για την ομαλή μεταφορά της άσκησης της αρμοδιότητας.

Με την παράγραφο 8 καθορίζονται αναλυτικά οι αρμοδιότητες του Φορέα. Ο Φορέας διενεργεί την κτηματογράφηση στο σύνολο της Χώρας και λειτουργεί το σύστημα του Εθνικού Κτηματολογίου, ασκώντας όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπονται σχετικά στους ν. 2308/1995 και 2664/1998. Τηρεί, ενημερώνει και λειτουργεί το σύστημα Μεταγραφών και Υποθηκών σε όσες περιοχές δεν έχει γίνει έναρξη της λειτουργίας του Εθνικού Κτηματολογίου, ασκώντας όλες τις σχετικές αρμοδιότητες που προβλέπεται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο να ασκούνται από τα Υποθηκοφυλακεία, ενώ διατηρεί και διαχειρίζεται τα αρχεία των Υποθηκοφυλακείων και μετά την έναρξη λειτουργίας του Εθνικού Κτηματολογίου. Ασκή επίσης τις αρμοδιότητες ενεχυροφυλακείου που έχουν ανατεθεί προσωρινά στα Υποθηκοφυλακεία, όπως προβλέπονται στο ν.2844/2000.

Με την παράγραφο 9 προβλέπεται η διαχείριση των βάσεων δεδομένων του Φορέα και η δυνατότητα να αναθέτει σε τρίτους υπηρεσίες, μελέτες και έργα που κρίνονται απαραίτητα για την επίτευξη του σκοπού του.

Με την παράγραφο 10 προβλέπεται η δυνατότητα συνεργασίας με άλλους φορείς και συμμετοχής σε ενωσιακά προγράμματα για την επίτευξη των σκοπών του και με την παράγραφο 11 ορίζεται ότι ο Φορέας απολαύει, ως ν.π.δ.δ., όλων των προνομίων του Δημοσίου στο πεδίο του ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου, καθώς και των οικονομικών (επιτόκια, απαλλαγές από φόρους, τέλη κλπ).

Με το άρθρο 2 καθορίζονται ως όργανα διοίκησης του Φορέα, το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Γενικός Διευθυντής του Φορέα.

Με το άρθρο 3 καθορίζονται τα ζητήματα επιλογής και διορισμού του επταμελούς Δ.Σ για θητεία τεσσάρων ετών που μπορεί να ανανεώνεται μια φορά, τα κωλύματα διορισμού, τα ασυμβίβαστα και οι λόγοι έκπτωσης. Ο Γενικός Διευθυντής παρίσταται στις συνεδρίες του Δ.Σ., χωρίς δικαίωμα ψήφου. Τα μέλη του Δ.Σ δεν ασκούν εκτελεστικά καθήκοντα, επιλέγονται από το Εθνικό Μητρώο Επιτελικών Στελεχών Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 1 του ν. 4369/2016 και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 8 του ίδιου νόμου. Τρία από τα μέλη του Δ.Σ επιλέγονται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και υποδεικνύονται για διορισμό στον αρμόδιο Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Με το άρθρο 4 καθορίζονται οι αρμοδιότητες του Προέδρου και του Δ.Σ. του Φορέα, καθώς και η λειτουργία του ανωτέρω οργάνου διοίκησης.

Με την παράγραφο 1, καθορίζονται οι αρμοδιότητες του Προέδρου του Φορέα, και εκπροσωπεί δικαστικά και εξώδικα το νομικό πρόσωπο.

Με την παράγραφο 2, καθορίζονται οι αρμοδιότητες του Δ.Σ. του ν.π.δ.δ., στις οποίες περιλαμβάνεται η έγκριση και παρακολούθηση της εκτέλεσης του επιχειρησιακού προγράμματος, του προγράμματος στρατηγικού σχεδιασμού και του επενδυτικού προγράμματος του Φορέα, η πρόταση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας του ετήσιου προϋπολογισμού, κατόπιν εισήγησης του Γενικού Διευθυντή, η μέριμνα για την έγκυρη σύνταξη ετήσιας έκθεσης και ισολογισμού, καθώς και η διενέργεια ελέγχου του έργου όλων των οργάνων διοίκησης του Φορέα και ο απολογισμός του έργου του Γενικού Διευθυντή και των Αναπληρωτών του.

Με τις παραγράφους 3 και 4 εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες του Δ.Σ. του Φορέα, οι αποφάσεις που λαμβάνει, ύστερα από εισήγηση του Γενικού Διευθυντή ή και των καθ' ύλη αρμόδιων Προϊσταμένων των Διευθύνσεων του Φορέα, για τα ζητήματα που ειδικότερα προβλέπονται στις διατάξεις αυτές. Μεταξύ των αρμοδιοτήτων, προβλέπεται η άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας που προβλέπεται στο άρθρο 116 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26). Εξάλλου, προβλέπεται το Δ.Σ. να ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα, που δεν έχει ανατεθεί στον Πρόεδρο του ή στο Γενικό Διευθυντή του Φορέα.

Ειδικότερα, δε, με την παράγραφο 5 προβλέπεται η δυνατότητα μεταβίβασης αρμοδιοτήτων του Δ.Σ., σε άλλα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή σε άλλα όργανα του Φορέα.

Με τις παραγράφους 6 και 7 προβλέπεται η καταβολή αποζημίωσης στον Πρόεδρο, στα μέλη και τον γραμματέα του Δ.Σ, σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία.

Με τις παραγράφους 8 έως και 15 καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας του Δ.Σ. (τόπος και είδος συνεδριάσεων, απαρτία, περιεχόμενο πρόσκλησης, περιπτώσεις έκτακτης σύγκλησης του Δ.Σ. κ.λπ., λήψη αποφάσεων – ψηφοφορία, τήρηση πρακτικών, έκδοση αντιγράφων ή

αποσπασμάτων πρακτικών κλπ), ενώ με την παράγραφο 16 ορίζεται ότι, κατά τα λοιπά, η λειτουργία του Δ.Σ., διέπεται από τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

Με το άρθρο 5 συστήνεται στον Φορέα θέση Γενικού Διευθυντή (Γ.Δ.) και τρεις θέσεις αναπληρωτών Γενικών Διευθυντών, καθορίζονται δε ο τρόπος επιλογής και διορισμού τους, καθώς και οι αρμοδιότητές τους.

Ο Γ.Δ. καταλαμβάνει θέση πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, για θητεία πέντε ετών, η οποία ανανεώνεται μία μόνο φορά, εφόσον επιτεύχθηκαν οι ποιοτικοί και ποσοτικοί στόχοι της συμφωνίας δέσμευσης που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 του ν. 4369/2016 (Α'33) ή εφόσον η απόκλιση από τους στόχους αυτούς δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του Γενικού Διευθυντή.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται ότι ο Γ.Δ. διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η δε επιλογή του Γ.Δ. μπορεί να γίνεται είτε από μέλη του Εθνικού Μητρώου Επιτελικών Στελεχών Δημόσιας Διοίκησης του ν. 4369/2016, είτε από υποψηφίους που δεν υπηρετούν στο δημόσιο τομέα, ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του εν λόγω Υπουργού. Η διαδικασία επιλογής του Γ.Δ. είναι η προβλεπόμενη στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 8 του ν. 4369/2016.

Με την παράγραφο 3 καθορίζονται τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα για το διορισμό στη θέση του Γενικού Διευθυντή, μεταξύ των οποίων, επαγγελματική εμπειρία τουλάχιστον πέντε ετών σε θέσεις ευθύνης, καθώς και στην κατάρτιση και εκτέλεση προγραμμάτων ή σχεδίων στρατηγικού σχεδιασμού, σε υπηρεσίες ή οργανισμούς ή επιχειρήσεις του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

Με την παράγραφο 4, καθορίζονται οι αρμοδιότητες του Γ.Δ. Ο Γ.Δ. προϊστάται των Υπηρεσιών του Φορέα και του προσωπικού που υπηρετεί σε αυτές, εποπτεύει και συντονίζει τη λειτουργία των υπηρεσιών και είναι υπεύθυνος έναντι του Δ.Σ. για την εύρυθμη λειτουργία τους. Μεταξύ άλλων, ο Γ.Δ. εισηγείται στο Δ.Σ. το επιχειρησιακό πρόγραμμα, το πρόγραμμα στρατηγικού σχεδιασμού και το επενδυτικό πρόγραμμα του Φορέα και εξειδικεύει και εφαρμόζει τα προγράμματα αυτά κατόπιν της εγκρίσεως τους, είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση των αποφάσεων του Δ.Σ., εκτελεί τις λειτουργικές δαπάνες στο πλαίσιο του εγκεκριμένου ετήσιου προϋπολογισμού, συνάπτει συμβάσεις για λογαριασμό του Φορέα μέχρι αξίας ποσού 135.000 ευρώ. Τέλος, ο Γ.Δ. είναι ο πειθαρχικός προϊστάμενος όλων των υπαλλήλων του Φορέα.

Με τις παραγράφους 5 και 6 επιλύονται πρακτικά ζητήματα απρόσκοπτης άσκησης των αρμοδιοτήτων του Γ.Δ.

Με την παράγραφο 7, προβλέπεται ότι οι αποδοχές του Γενικού Διευθυντή καθορίζονται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4354/2015, ενώ σε περίπτωση επίτευξης των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων της συμφωνίας δέσμευσης του άρθρου 9 του ν. 4369/2016, προβλέπεται να καταβάλλεται σε αυτόν επιπλέον αμοιβή, που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Με την παράγραφο 8 προβλέπεται η σύσταση τριών θέσεων Αναπληρωτών Γενικών Διευθυντών πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και ρυθμίζεται ο τομέας αρμοδιότητας τους, ο τρόπος επιλογής και οι αποδοχές τους. Με την παρ. 9 ορίζονται τα ελάχιστα προσόντα για την κάλυψη των ανωτέρω θέσεων.

Με την παρ. 10 ορίζονται ενδεικτικά οι τομείς αρμοδιότητας έκαστου Αναπληρωτή. Συγκεκριμένα, προβλέπεται μια θέση Αναπληρωτή με αρμοδιότητα το συντονισμό και την παρακολούθηση των έργων της κτηματογράφησης, μια θέση με αρμοδιότητα τη διοίκηση και το συντονισμό μεταξύ κεντρικής υπηρεσίας και περιφερειακών υπηρεσιών για τη λειτουργία του Κτηματολογίου, και μια θέση για το συντονισμό των οριζόντιων υπηρεσιών του Φορέα. Στόχος του προτεινόμενου μηχανισμού διοίκησης είναι η δημιουργία μιας εκτελεστικής ομάδας διοίκησης, η οποία θα λειτουργεί ευέλικτα και θα φέρει εις πέρας το έργο της ολοκλήρωσης της κτηματογράφησης και της μετάβασης στο σύστημα του κτηματολογίου για όλη την επικράτεια.

Κεφάλαιο Β΄

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ καθορίζονται τα έσοδα του Φορέα, δηλαδή τα πάγια και αναλογικά τέλη που καταβάλλονται για την εγγραφή πράξεων τόσο στα Κτηματολογικά Βιβλία, όσο και στα βιβλία που προβλέπεται να τηρούνται για τη λειτουργία του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών. Η κατάργηση των Υποθηκοφυλακείων, η ανάθεση των αρμοδιοτήτων λειτουργίας του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών στον Φορέα και η μεταφορά και ένταξη στο προσωπικό του Φορέα των Υποθηκοφυλάκων και του προσωπικού των εμμίσθων και αμίσθων Υποθηκοφυλακείων καθιστά αυτονόητη την καταβολή, πλέον, των προβλεπομένων σήμερα αντιστοίχων ανταποδοτικών τελών στον Φορέα. Ωστόσο ο προσδιορισμός των τελών που καταβάλλονται από φυσικά και νομικά πρόσωπα στα υποθηκοφυλακεία για την εγγραφή πράξεων ή την έκδοση και χορήγηση πιστοποιητικών και αντιγράφων, όπως επίσης ο προσδιορισμός των λεγομένων «δικαιωμάτων», δηλαδή της αμοιβής που προβλέπεται σήμερα να καταβάλλεται στους άμισθους υποθηκοφύλακες, ειδικούς ή μη, γίνεται κατ' εφαρμογή κυρίως του ν. 325/1976 και πλήθους κανονιστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότησή του ή κατ' εξουσιοδότηση διατάξεων με τις οποίες ευκαιριακά ρυθμίζονταν τα ζητήματα αυτά.

Οι ισχύουσες μέχρι σήμερα διατάξεις των νόμων και των κανονιστικών αποφάσεων στο ζήτημα των καταβλητέων τελών, συνιστούν θεσμικό πλαίσιο που βρίσκεται στον αντίποδα σύγχρονου, σαφούς και διαφανούς θεσμικού πλαισίου, η εφαρμογή του οποίου θα ήταν ευχερής, ελέγξιμη και διασφαλιστική του δημοσίου χρήματος. Το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο λόγω της πολυπλοκότητας και της αμφισημίας του, δεν εφαρμόζεται ομοιόμορφα από τα άμισθα υποθηκοφυλακεία, ενώ είναι σχεδόν αδύνατος ο έλεγχος εφαρμογής του.

Η σχετική διαδικασία σήμερα έχει ως εξής :

α) Ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει, ανάλογα με την εγγραφή που ζητά να καταχωριστεί στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου, τέλη, πάγια και αναλογικά προς το Δημόσιο, πάγια και αναλογικά τέλη προς το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., και πάγια και αναλογικά προς την εταιρία ΕΚΧΑ Α.Ε., ενώ περαιτέρω, προκειμένου περί εγγραφής πράξεων στη περιφέρεια άμισθου Υποθηκοφυλακείου, καταβάλλει τα «δικαιώματα» του άμισθου υποθηκοφύλακα προσδιοριζόμενα σε ποσοστό ή ποσό επί των παγίων και αναλογικών τελών καθώς και ΦΠΑ 23% επί των «δικαιωμάτων» αυτών. Οι αιτήσεις για την εγγραφή πράξεων και την έκδοση πιστοποιητικών και αντιγράφων καταχωρούνται σε σχετικό βιβλίο που τηρείται σε κάθε Υποθηκοφυλακείο χειρόγραφα.

β) Αρμόδιος να προσδιορίσει το ύψος των καταβλητέων συνολικά τελών και «δικαιωμάτων» είναι ο υποθηκοφύλακας ο οποίος τα υπολογίζει, τα εισπράττει και ακολούθως «διαμοιράζει» τα καταβληθέντα τέλη, υπέρ Δημοσίου ή τρίτων, «παρακρατώντας», προκειμένου περί άμισθων, τα υπέρ αυτού καταβληθέντα «δικαιώματα», καθιστάμενος κατ' αυτό τον τρόπο δημόσιος υπόλογος κατά τις διατάξεις του Κώδικα περί Δημοσίου Λογιστικού αλλά και του Συντάγματος.

γ) Αρμόδιος να ελέγξει την ορθότητα της είσπραξης και τη νομιμότητα της «εκκαθάρισης» των εισπραττομένων τελών, είναι η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών Διοικητικής Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην οποία διαβιβάζονται ανά τρίμηνο οι «εκκαθαρίσεις» των άμισθων υποθηκοφυλάκων και ο κατά τόπο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών.

Η κατά τα ανωτέρω διαδικασία δεν επιτρέπει τον ευχερή έλεγχο των υποβληθεισών αιτήσεων και την αντιστοιχία τους με τα καταβληθέντα τέλη, δεν επιτρέπει την ενιαία εφαρμογή των διατάξεων, ως προς τον προσδιορισμό των τελών, και δεν επιτρέπει τον έλεγχο της ορθότητας της «εκκαθάρισεως» των εισπραττομένων τελών από τα όργανα ελέγχου. Ουσιώδης παράγοντας επίτασης των αδυναμιών που εκτέθηκαν είναι και ο μεγάλος αριθμός των άμισθων Υποθηκοφυλακείων.

Η παθολογία του συστήματος προσδιορισμού και είσπραξης των τελών από τα κατά τόπους αρμόδια υποθηκοφυλακεία έχει διαπιστωθεί από μακρού χρόνου και αποτέλεσε το αντικείμενο εργασίας νομοπαρασκευαστικής επιτροπής, η οποία είχε συσταθεί στο Υπουργείο Οικονομικών με έργο τη συλλογή, μελέτη, επεξεργασία, κωδικοποίηση και υποβολή προτάσεων για τον εκσυγχρονισμό του

νομοθετικού πλαισίου του τρόπου πληρωμής των τελών που ισχύει σήμερα. Μέρος των προτάσεων της επιτροπής εκείνης αποτέλεσε, κατόπιν νεότερης επεξεργασίας και επικαιροποίησης, τη βάση των ρυθμίσεων του Κεφαλαίου Β΄.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις:

α) Επαναπροβλέπεται με αποτέλεσμα δημοσιονομικά ουδέτερο το τέλος που καταβάλλεται από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα για την εγγραφή πράξεων στα βιβλία που τηρούνται μέχρι σήμερα στα Υποθηκοφυλακεία και θα τηρούνται εφεξής και μέχρι την επέκταση της λειτουργίας του Εθνικού Κτηματολογίου σε όλη τη Χώρα από τα Κτηματολογικά Γραφεία και τα Υποκαταστήματα του Φορέα.

β) Το τέλος οφείλεται και αποδίδεται αποκλειστικά στον Φορέα και καταβάλλεται άμεσα μέσω των πιστωτικών ιδρυμάτων και με την εφαρμογή σύγχρονων ηλεκτρονικών τρόπων καταβολής. Ομοίως ηλεκτρονικά καταχωρείται και η σχετική αίτηση προς την οποία αντιστοιχίζεται η καταβολή του τέλους.

γ) Θεσμοθετείται η υποχρέωση του Φορέα να καταβάλει στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. συγκεκριμένου ύψους ποσά, υπολογιζόμενα επί των τελών που εισπράχθηκαν για την εγγραφή πράξεων και την έκδοση πιστοποιητικών και αντιγράφων κατά την λειτουργία του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών.

Με το νέο σύστημα:

α) Απλοποιείται η διαδικασία είσπραξης των τελών για τον πολίτη αφού αυτή θα διενεργείται μέσω των πιστωτικών ιδρυμάτων.

β) Περιέχονται άμεσα και χωρίς καθυστέρηση τα καταβαλλόμενα τέλη στον Φορέα .

γ) Διασφαλίζεται η καταβολή των νομίμων τελών για κάθε πράξη εγγραφής και κάθε πιστοποιητικό ή αντίγραφο.

δ) Διασφαλίζεται το ενιαίο εφαρμογής των διατάξεων, αφ' ενός μεν επειδή το θεσμικό πλαίσιο απλοποιείται, αφετέρου δε διότι η εφαρμογή τους κατά το μεγαλύτερο μέρος θα γίνεται ηλεκτρονικά και κατά ενιαίο τρόπο.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ καθίσταται επίσης εφικτή, μετά βραχύ χρονικό διάστημα εφαρμογής του νέου θεσμικού πλαισίου και λειτουργίας του ηλεκτρονικού συστήματος, η εκτίμηση της ανταποδοτικότητας και της αναλογικότητας των θεσπιζόμενων τελών (τα οποία κατά βάση διατηρούνται με τις νέες ρυθμίσεις στο ίδιο ύψος), αναλογικότητα μη ελέγξιμη σήμερα, δεδομένου ότι, όπως προεκτέθηκε, ούτε σαφής εικόνα υπάρχει, ούτε ουσιαστικός έλεγχος των υποβαλλόμενων οικονομικών στοιχείων διενεργείται.

Άρθρο 6:

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 6, ορίζεται ότι τα πάγια και αναλογικά τέλη και τα δικαιώματα ή πρόστιμα που προβλέπεται να καταβάλλονται υπέρ της ΕΚΧΑ Α.Ε. ή του ΟΚΧΕ ή του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις παραγράφους 8 και 10 του άρθρου 2 του ν. 2308/1995, το άρθρο 1 του ν. 3481/2006, την παράγραφο 2 του άρθρου 4, τις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 14, την παράγραφο 2 του άρθρου 22 και την περίπτωση δ' της παραγράφου 5 του άρθρου 23 του ν.2664/1998, όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 2 και 3 του ν. 4164/2013 (Α'156) και του άρθρου 2 του ν. 3481/2006, αποτελούν εφεξής έσοδα του Φορέα και καταβάλλονται υπέρ αυτού.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 6 ορίζεται ότι τα πάγια και αναλογικά τέλη και δικαιώματα που προβλέπεται σήμερα να καταβάλλονται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, των αμίσθων Υποθηκοφυλάκων, των εκτελούντων ή αναπληρούντων στα έργα Υποθηκοφύλακα, Συμβολαιογράφων ή Ειρηνοδικών και του ΤΑΧΔΙΚ, με τις διατάξεις: α) του ν. 325/1976 , όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και των κατ' εξουσιοδότησή του εκδοθεισών κανονιστικών αποφάσεων, β) της παραγράφου 5 του άρθρου 19 του ν. 2844/2000 , η οποία προστέθηκε με την παρ. 6 του ν. 2915/2001, γ) του άρθρου 17 του ν. 3226/2004 και δ) του άρθρου 20 του ν. 2145/1993, καταργούνται και αντικαθίστανται από τα τέλη υπέρ του Φορέα και τις αποδόσεις υπέρ του ΤΑΧΔΙΚ, που καθορίζονται με τις επόμενες διατάξεις του Κεφαλαίου Β'.

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 6, αποδίδεται η έννοια ορισμένων όρων του Κεφαλαίου Β'.

Ειδικότερα με τον όρο «βιβλίο ή «βιβλία» νοούνται τα βιβλία που προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις και τις διατάξεις του παρόντος νόμου να τηρούνται σε αναλογική ή σε ηλεκτρονική μορφή για τη λειτουργία και των δύο συστημάτων: του Εθνικού Κτηματολογίου και συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών. Τέτοια βιβλία σήμερα είναι τα εξής: το βιβλίο μεταγραφών, το βιβλίο υποθηκών, το βιβλίο κατασχέσεων, το βιβλίο διεκδικήσεων, το βιβλίο απαλλοτριώσεων, το Κτηματολογικό Βιβλίο του άρθρου 10 του ν.2664/1998 και το βιβλίο δημοσιεύσεων του άρθρου 3 του ν.2844/2000 (πλασματικό ενέχυρο). Ως «πράξη» νοείται κάθε δικαιοπραξία, δικαστική απόφαση, διοικητική πράξη, δικόγραφο, διαδικαστική πράξη ή δημοσίευση, η οποία εγγράφεται στα βιβλία. Ως «εγγραφή» νοείται η μεταγραφή, η καταχώρηση, η σημείωση, η εξάλειψη, η τροπή, η άρση ή η διαγραφή της πράξης από τα βιβλία.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 4, 5 και 6 του άρθρου 6 θεσμοθετούνται τα πάγια (παράγραφοι 4 και 5) και τα αναλογικά τέλη (παράγραφος 6) που καταβάλλονται στο εξής αποκλειστικά υπέρ του Φορέα και όχι υπέρ τρίτων, για την εγγραφή κάθε πράξης στα βιβλία .

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 6, ορίζεται ότι για την εγγραφή κάθε πράξης καταβάλλεται πάγιο τέλος ύψους 12 €, με εξαίρεση τις πράξεις που ορίζονται στην παράγραφο 5. Στο ποσό αυτό

ενσωματώνονται οι ισχύουσες σήμερα ρυθμίσεις που προβλέπουν την καταβολή: α) παγίου τέλους 9€ (άρθρα 2 και 11 του ν. 325/1976 όπως τροποποιήθηκαν από το άρθρο 17 παρ. 1 του ν. 3226/2004) και β) ποσού 3 € ως τέλος υπέρ του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., που καταβάλλεται με επικόλληση ενσήμου (μεγαρόσημο) στην αίτηση προς το υποθηκοφυλακείο, σύμφωνα με το άρθρο 10 του νδ 1017/1971 (Α' 209), όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παράγραφο 10 του άρθρου 7 το ν. 4043/2012 (Α' 25). Υπόχρεος σε καταβολή του τέλους είναι ο αιτών την εγγραφή. Κατά συνέπεια, αν στο πρόσωπο του αιτούντος συντρέχει υποκειμενική απαλλαγή, όπως ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 10, δεν καταβάλλεται πάγιο τέλος.

Με την παράγραφο 5 του άρθρου 6, ορίζονται οι πράξεις για τις οποίες, όπως και σήμερα, κατ' αντιδιαστολή από τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του ν. 325/1976, καταβάλλεται πάγιο τέλος ύψους 3€ αντί 12€.

Με την παράγραφο 6 του άρθρου 6, καθορίζονται τα αναλογικά τέλη που υπολογίζονται επί της αξίας του ακινήτου ή του δικαιώματος ή του ύψους του μισθώματος και καταβάλλονται στον Φορέα από τον αιτούντα την εγγραφή πράξης στα βιβλία.

Όταν ζητείται η εγγραφή πράξεων που περιοριστικά μνημονεύονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 6, το αναλογικό τέλος ορίζεται σε ποσοστό 5 %.

Η νέα ρύθμιση ενσωματώνει αξίες που και σήμερα εισπράττονται και ειδικότερα:

α) το τέλος σε ποσοστό 1,75 % που καταβαλλόταν κατ' αρχήν υπέρ ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. σύμφωνα με την παράγραφο 18 του άρθρου 5 του ν. 2408/1996, όπως τροποποιήθηκε από την παράγραφο 4 του άρθρου 17 του ν. 3226/2004 και την παράγραφο 5 του άρθρου 11 του ν. 3472/2006, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της Υπουργικής Απόφασης 80985/1996, και το οποίο μετά το άρθρο 2 του ν. 3697/2008, καταβάλλεται πλέον υπέρ του Δημοσίου και β) το τέλος σε ποσοστό 3 %, που ως αναλογικό «δικαίωμα» καταβάλλεται και εισπράττεται υπέρ του άμισθου υποθηκοφύλακα σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 325/1976, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 20 του ν. 2145/1993. Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, το αναλογικό τέλος για την εγγραφή πράξεων της περίπτωσης α' της παραγράφου 6, ανέρχεται σήμερα σε 4,75 % επί της αξίας του ακινήτου ή του δικαιώματος ή του ύψους του μισθώματος. Ωστόσο, ο συναλλασσόμενος, όταν πρόκειται για εγγραφές σε άμισθο υποθηκοφυλακείο, καταβάλλει επιπροσθέτως και τον ΦΠΑ, ποσοστού 23%, που υπολογίζεται επί του ποσοστού 3 %, τον οποίο ακολούθως ο άμισθος υποθηκοφύλακας αποδίδει στο Δημόσιο, αφού συμψηφίσει το ΦΠΑ που τυχόν κατέβαλλε ο ίδιος (Εγκύκλιος Υπ. Οικ. ΠΟΛ 1100/24.06.2010). Το ύψος δηλαδή των τελών εγγραφής εξαρτάται από το τυχαίο γεγονός της τοπικής αρμοδιότητας έμμισθου ή άμισθου υποθηκοφυλακείου, αφού ο πολίτης καταβάλλει για την εγγραφή της ίδιας πράξης διαφοροποιημένο τέλος προσαυξημένο με ΦΠΑ, όταν πρόκειται για εγγραφή σε άμισθο υποθηκοφυλακείο. Για το λόγο αυτό και προκειμένου να ενοποιηθούν τα καταβαλλόμενα αναλογικά

τέλη, στρογγυλοποιείται το ισχύον σήμερα αναλογικό τέλος για την εγγραφή πράξεων από 4,75% σε 5%, χωρίς την καταβολή πλέον ΦΠΑ, αφού, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 8 η είσπραξη των τελών δεν επιβαρύνεται με ΦΠΑ .

Με την περίπτωση β' της παραγράφου 6, ορίζεται ότι όταν ζητείται η εγγραφή πράξεων που περιοριστικά μνημονεύονται στη ρύθμιση, το αναλογικό τέλος καθορίζεται σε ποσοστό 8%. Η νέα ρύθμιση ενσωματώνει αξίες που και σήμερα εισπράττονται και ειδικότερα:

α) το τέλος σε ποσοστό 1,75% που καταβαλλόταν κατ' αρχήν υπέρ ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. σύμφωνα με την παράγραφο 18 του άρθρου 5 του ν. 2408/1996 , όπως τροποποιήθηκε από την παράγραφο 4 του άρθρου 17 του ν . 3226/2004 και την παράγραφο 5 του άρθρου 11 του ν. 3472/2006, σε συνδυασμό και με τις διατάξεις της Υπουργικής Απόφασης 80985/1996 και, μετά το άρθρο 2 του ν 3697/2008, καταβάλλεται πλέον υπέρ του Δημοσίου , β) το τέλος σε ποσοστό 3% , που ως αναλογικό «δικαίωμα» καταβάλλεται και εισπράττεται υπέρ του άμισθου υποθηκοφύλακα σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 325/1976, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 20 του ν. 2145/1993 και γ) το ποσοστό 3% που, ως αναλογικό τέλος, καταβάλλεται και εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου σύμφωνα με τις μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις των άρθρων 3 και 4 του ν. 325/1976.

Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν σχετικά με τον ΦΠΑ επί του ποσοστού 3 % υπέρ των αμίσθων υποθηκοφυλάκων, το αναλογικό τέλος στρογγυλοποιείται από 7,75% σε 8%.

Με την περίπτωση γ' της παραγράφου 6, ορίζεται πάγιο τέλος είκοσι ευρώ (20 €) για την εγγραφή στα βιβλία κάθε πράξης από τις αναφερόμενες στις περιπτώσεις α' και β' της ίδιας παραγράφου. Με την διάταξη αυτή ενσωματώνονται οι προβλεπόμενες σήμερα αυξημένες κλίμακες υπολογισμού ποσοστού 15% και 12% που εισπράττονται από τα υποθηκοφυλακεία, για το μέρος της αξίας του ακινήτου ή του δικαιώματος ή του ύψους του μισθώματος, έως τα 1.470 €. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα άρθρα 3, 5 και 12 του ν. 325/1976 , όπως η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε από το αρθρ. 20 του ν. 2145/1993 (Α 88) και όπως ακολούθως τροποποιήθηκε με την Υπουργική Απόφαση 79898/2005 (Β' 1150), καθορίστηκαν τα αναλογικά δικαιώματα που εισπράττονται από τα υποθηκοφυλακεία μέχρι του ποσού των 735 € σε 15%, και από 736 € μέχρι 1470 € σε 12 % και, μόνο για το πέραν των 1.470 € ποσό, σε 3% ή 6%. Επειδή λοιπόν για μέρος της αξίας ύψους 735 € υπολογίζεται αναλογικό δικαίωμα σε ποσοστό 15% = 11,025 € και για το υπόλοιπο μέρος μέχρι τα 1.470 €, δηλαδή για τα υπόλοιπα 735 € (1.470 € -735 €), υπολογίζεται αναλογικό δικαίωμα σε ποσοστό 12% =8,82 €, σήμερα για κάθε εγγραπτέα πράξη πλην των αναλογικών δικαιωμάτων από 3% καταβάλλεται και ποσό 19,845 € (11,025 € +8,82 €), που με την προτεινόμενη διάταξη στρογγυλοποιείται και καθορίζεται στα 20 €.

Με την περίπτωση δ' της παραγράφου 6 του άρθρου 6, ορίζεται ότι για τις εγγραφές που διενεργούνται στο Κτηματολογικό Βιβλίο του άρθρου 10 του ν 2664/1998, το ποσοστό αναλογικού

τέλους που ορίζεται στις περιπτώσεις α' και β' της ίδιας παραγράφου, από 5‰ και 8‰ αντίστοιχα, προσαυξάνεται κατά ποσοστό 1 ‰, ανερχόμενο σε 6‰ και 9‰ αντίστοιχα. Στην διάταξη ενσωματώνεται η ισχύουσα πρόβλεψη της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του ν.2664/1998.

Άρθρο 7

Με τις διατάξεις του άρθρου 7 καθορίζονται τα τέλη, πάγια και αναλογικά, που καταβάλλονται στον Φορέα από τον αιτούντα προκειμένου να χορηγηθεί πιστοποιητικό ή αντίγραφο από τα βιβλία και αρχεία του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών ή του συστήματος του Εθνικού Κτηματολογίου.

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 7, καθορίζεται το πάγιο τέλος που καταβάλλεται για την χορήγηση πιστοποιητικού από τα βιβλία που τηρούνται για τη λειτουργία συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών. Το τέλος καθορίζεται σε 9,50 €. Το ύψος αυτό ενσωματώνει το καταβαλλόμενο σήμερα συνολικό τέλος για χορήγηση πιστοποιητικού. Ειδικότερα σήμερα καταβάλλεται:

α) 3 € υπέρ ΤΑΧΔΙΚ (μεγαρόσημο), το οποίο επικολλάται στην αίτηση για την έκδοση του πιστοποιητικού σύμφωνα με την περιπτ. ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 1017/1971 (Α' 209), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 10 του άρθρου 7 του ν. 4043/2012 (Α' 25),

β) 2 € υπέρ ΤΑΧΔΙΚ (μεγαρόσημο), το οποίο επικολλάται μέχρι σήμερα στο πιστοποιητικό της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 1017/1971 (Α' 209) , όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 10 του άρθρου 7 του ν. 4043/2012 (Α' 25) και

γ) 4,50 €, το οποίο προβλέπεται να καταβάλλεται σήμερα για την έκδοση του πιστοποιητικού από το άρθρο 6 του ν. 325/1976, όπως το εκεί αναφερόμενο ύψος επανακαθορίστηκε διαδοχικά με τις υπουργικές αποφάσεις 59341/1980 (Β' 851), 28689/1985 (Β' 155), 43319/1988 (Β' 777), 79999/1990 (Β' 646), 71670/1992 (Β' 447), 26233/2005 (Β' 341) και την Υπουργική Απόφαση 150525/2002 (Β' 1291) η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του ν. 2408/1996. Ειδικότερα με την Υπουργική Απόφαση 71670/1992 καθορίστηκε το υπέρ του αμίσθου υποθηκοφύλακα δικαίωμα για την έκδοση πιστοποιητικών στις 600 δρχ., δηλαδή 1,76 €. Με την Υπουργική Απόφαση 150525/2002 προστέθηκαν σε κάθε πιστοποιητικό 2,74 € και συνολικά τα καταβαλλόμενα τέλη για κάθε πιστοποιητικό ανήλθαν στα 4,50 € (= 1,76 € +2,74 €) και συνολικά σε (4,50 €+3 € μεγαρόσημο+2€ μεγαρόσημο=) 9,50 €. Στο ίδιο ύψος καθορίζονταν μέχρι σήμερα τα καταβαλλόμενα τέλη για την χορήγηση πιστοποιητικού από τα έμμισθα υποθηκοφυλακεία από την Υπουργική Απόφαση 150525/2002 (Β' 1291).

Με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 7 ορίζεται ότι όταν χορηγούνται περισσότερα του ενός πιστοποιητικά για τον ίδιο τίτλο μετά την υποβολή μίας αίτησης, το πάγιο τέλος που

καταβάλλεται για κάθε επιπλέον του ενός πιστοποιητικό ανέρχεται στα 6,50 €. Η νέα διάταξη αποδίδει το καταβαλλόμενο και σήμερα τέλος στις περιπτώσεις αυτές, δεδομένου ότι το ποσό των 3 € υπέρ ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. το οποίο επικολλάται στην αίτηση, καταβάλλεται μία μόνο φορά. Για τους ίδιους λόγους, με το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 ορίζεται ότι το πάγιο τέλος που καταβάλλεται για την χορήγηση πιστοποιητικού όταν αυτό χορηγείται με την υποβολή αίτησης για εγγραφή πράξης στα βιβλία, ανέρχεται στο ίδιο ύψος (6,50 €), για κάθε πιστοποιητικό.

Με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 7 καθορίζεται το τέλος που καταβάλλεται για την χορήγηση αντίγραφου στοιχείου από το αρχείο του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών ή του συστήματος του Εθνικού Κτηματολογίου (αντίγραφο συμβολαίου, αντίγραφο τίτλου υποθήκης, αντίγραφο αγωγής και γενικά πράξης που έχει εγγραφεί στα βιβλία). Το τέλος ορίζεται σε 9,50 €. Το ύψος αυτό ενσωματώνει τα καταβαλλόμενα και σήμερα για τη χορήγηση αντιγράφων τέλη όπως προσδιορίζονται από τις διατάξεις που προαναφέρθηκαν για τη χορήγηση πιστοποιητικών.

Με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 7 ορίζεται το τέλος που καταβάλλεται για το κάθε, επιπλέον του ενός, φύλλο του χορηγούμενου αντιγράφου σε 4,50 €. Στο ίδιο ύψος ανέρχεται και σήμερα το καταβαλλόμενο τέλος για την έκδοση αντιγράφου.

Με το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 7 ορίζεται ότι το τέλος για τη χορήγηση αντιγράφου όπως ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της ίδιας παραγράφου (9,50€) προσαυξάνεται κατά 6,50 € (ανερχόμενο σε κατ' ελάχιστον 16€) όταν χορηγείται αντίγραφο πράξης από τα βιβλία μεταγραφών δεδομένου, ότι στην περίπτωση αυτή, το χορηγούμενο αντίγραφο επέχει και θέση πιστοποιητικού μεταγραφής.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 7 καθορίζεται το πάγιο τέλος που καταβάλλεται στον Φορέα για την έκδοση αποσπάσματος κτηματολογικού διαγράμματος και κτηματογραφικού διαγράμματος από το σύστημα του Εθνικού Κτηματολογίου. Το ύψος του τέλους ορίζεται στα δεκαπέντε (15 €) και τριάντα τρία ευρώ (33 €) αντίστοιχα. Το ύψος αυτό είναι ίδιο με το προβλεπόμενο και σήμερα πάγιο τέλος από τις διατάξεις των Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων 30864/30.07.2003 (Β' 1074) και 11907/16.03.2009 (Β' 573).

Άρθρο 8

Με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 8 ορίζεται ότι η πληρωμή των παγίων και αναλογικών τελών του νόμου αυτού διενεργείται όπως θα καθορισθεί με την κανονιστική απόφαση που προβλέπεται να εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 1 του άρθρου 40, και ότι αυτή δεν επιβαρύνεται με ΦΠΑ. Σκοπός είναι να δοθεί η δυνατότητα καταβολής μέσω των πιστωτικών ιδρυμάτων,

Με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού καθορίζονται τα ποσά που αποδίδονται στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. ως επιχορήγηση για την επίτευξη των σκοπών που διατηρεί και των παγίων αναγκών που καλύπτει και

τα οποία αντιστοιχούν σε ποσοστά επί των παγίων τελών για την εγγραφή πράξεων και την χορήγηση πιστοποιητικών και αντιγράφων και σε ποσοστά επί των αναλογικών τελών για τις εγγραφές πράξεων στο σύστημα Μεταγραφών και Υποθηκών που λειτουργεί σε περιοχές που ενέπιπταν στην τοπική αρμοδιότητα εμμίσθων Υποθηκοφυλακείων.

Ο προσδιορισμός των ποσοστών στο ύψος που καθορίζουν οι προτεινόμενες διατάξεις ενσωματώνει τις ισχύουσες μέχρι σήμερα ρυθμίσεις για την καταβολή τελών προς το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. με την διαδικασία της επικόλλησης κινητού ενσήμου επί των αιτήσεων ή των πιστοποιητικών ή του αντιγράφων, διαδικασία η οποία πλέον καταργείται.

Άρθρο 9

Με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 9 καθορίζονται τα βιβλία που τηρούνται από τα Κτηματολογικά Γραφεία και τα Υποκαταστήματά τους. Για τη λειτουργία του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών ορίζεται ότι εκτός από τα βιβλία που προβλέπεται να τηρούνται από τις κάθε φορά ισχύουσες διατάξεις (βλ. άρθρα 66, 67 Εισ.ν.Α.Κ., άρθρο 10 παρ.1 του κ.δ. 19/23 Ιουλίου 1941, άρθρο 9 ν.δ. 4201/1961, άρθρα 3,19 παρ.1 εδάφιο δεύτερο, και παρ. 5 του ν. 2844/2000, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 36 παρ.6 του ν.2915/2001) στα Υποθηκοφυλακεία του Κράτους και στα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω-Λέρου, τηρούνται ηλεκτρονικά και τα βιβλία «Ημερολόγιο Εισερχομένων Πράξεων» και «Βιβλίο αιτήσεων για την έκδοση και χορήγηση πιστοποιητικών, αντιγράφων και αποσπασμάτων».

Η εγγραφή των αιτήσεων στα βιβλία αυτά θα γίνεται πλέον ηλεκτρονικά, αυθημερόν και κατά τη σειρά της υποβολής τους, σύμφωνα με την αρχή της χρονικής προτεραιότητας.

Μέχρι την υλοποίηση των προϋποθέσεων για την ηλεκτρονική τήρηση των βιβλίων, οι οποίες προσδιορίζονται με την απόφαση που θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 9 του άρθρου 40, η εγγραφή των αιτήσεων θα συνεχιστεί όπως γίνεται σήμερα. Αν, αφού υλοποιηθεί η δυνατότητα ηλεκτρονικής εγγραφής των αιτήσεων, για έκτακτο λόγο δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική τήρηση των βιβλίων της προηγούμενης παραγράφου, η εγγραφή των αιτήσεων γίνεται σε έντυπα φύλλα. Τέλος με την παράγραφο 5 ορίζεται ότι στο «Ημερολόγιο Εισερχομένων Πράξεων» και στο «Βιβλίο Αιτήσεων για την έκδοση και χορήγηση πιστοποιητικών, αντιγράφων και αποσπασμάτων» αντίστοιχα, περιέχονται και συμπληρώνονται υποχρεωτικά όσα πεδία καθοριστούν με την προαναφερθείσα απόφαση που θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ.9 του άρθρου 40.

Άρθρο 10

Με το άρθρο 10 του παρόντος καθορίζονται οι υποκειμενικές και αντικειμενικές απαλλαγές από τα τέλη του σχεδίου νόμου.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι απαλλάσσονται από την καταβολή τελών του νόμου αυτού μόνο οι φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, όπως αυτή ορίζεται στην περίπτ. στ' του άρθρου 14 του ν. 4270/2014.

Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι ειδικότερες διατάξεις με τις οποίες προβλέπεται απαλλαγή από την καταβολή ή καταβολή μειωμένων τελών, διατηρούνται σε ισχύ. Σκοπός αυτής της ρύθμισης, είναι να δοθεί στη διοίκηση ο απαραίτητος χρόνος να προβεί σε κωδικοποίηση και αναθεώρηση όλων των υφιστάμενων διατάξεων περί απαλλαγών, οι οποίες βρίσκονται διάσπαρτες στη νομοθεσία μας. Ωστόσο, μέχρι την ολοκλήρωση του έργου αυτού, κρίνεται σκόπιμη για λόγους ασφάλειας δικαίου η διατήρηση των επί μέρους διατάξεων.

Άρθρο 11

Με το άρθρο 11 ορίζεται ότι ο Φορέας είναι αυτοχρηματοδοτούμενος και προσδιορίζονται οι πόροι του, οι κυριότεροι των οποίων είναι τα πάγια και αναλογικά τέλη που εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων του Κεφαλαίου Β' και τα έσοδα από την εκμετάλλευση του αρχείου προϊόντων του.

Κεφάλαιο Γ'

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' (άρθρα 12- 16) καθορίζεται η οργανωτική διάρθρωση του Φορέα και κατανέμεται η υλική αρμοδιότητα των περιφερειακών υπηρεσιών του Φορέα.

Με το άρθρο 12 ορίζεται ότι ο Φορέας διαρθρώνεται σε Κεντρική και Περιφερειακές Υπηρεσίες. Η Κεντρική Υπηρεσία αποτελείται από τις αυτοτελείς Μονάδες της παραγράφου 3 και τις Διευθύνσεις και τα Τμήματα που προβλέπονται στο επόμενο άρθρο. Επίσης διατηρεί Παράρτημα στη Θεσσαλονίκη. Με απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα είναι δυνατή η σύσταση Παραρτημάτων της Κεντρικής Υπηρεσίας και σε άλλες περιοχές της επικράτειας με σκοπό την αποκεντρωμένη λειτουργία ορισμένων Διευθύνσεων και Τμημάτων.

Οι αυτοτελείς Μονάδες είναι :

α) Το Γραφείο Προέδρου και Υποστήριξης του Δ.Σ. του Φορέα, το οποίο λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος, υπάγεται στον Πρόεδρο του Φορέα και είναι αρμόδιο για τη διοικητική υποστήριξη του Προέδρου και του Δ.Σ. του Φορέα .

β) Το Γραφείο Γενικού Διευθυντή, το οποίο λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος, υπάγεται στο Γενικό Διευθυντή και είναι αρμόδιο για τη διοικητική υποστήριξή του.

γ) Η Αυτοτελής Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος, υπάγεται στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 12 του ν. 3492/2006.

δ) Το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων, το οποίο λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος, είναι αρμόδιο για τις δημόσιες σχέσεις και την υλοποίηση του επικοινωνιακού προγράμματος του Φορέα, με σκοπό την προώθηση και προβολή του έργου και του σκοπού του, και υπάγεται στο Γενικό Διευθυντή.

Με το άρθρο 13 διαρθρώνεται η Κεντρική Υπηρεσία του Φορέα σε 10 Διευθύνσεις (Διεύθυνση Προγραμματισμού, Διεύθυνση Κτηματολογίου, Διεύθυνση Έργων, Διεύθυνση Δασικών Χαρτών και Χαρτογράφησης Φυσικού Περιβάλλοντος, Διεύθυνση Γεωχωρικών Πληροφοριών, Διεύθυνση Προϊόντων και Υπηρεσιών, Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών και Ανθρωπίνου Δυναμικού, Διεύθυνση Πληροφορικής και Νομική Διεύθυνση).

Με το άρθρο 14 καθορίζεται η διάρθρωση των Διευθύνσεων σε Υποδιευθύνσεις και Τμήματα και κατανέμονται οι αρμοδιότητες μεταξύ των Τμημάτων με σκοπό τη συνεκτική οργάνωση και αποτελεσματική λειτουργία της Κεντρικής Υπηρεσίας του Φορέα.

Με το άρθρο 15 συστήνονται 17 Κτηματολογικά Γραφεία του Φορέα ως εξής: Κτηματολογικό Γραφείο Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης, με έδρα την Κομοτηνή, Κτηματολογικό Γραφείο Θεσσαλονίκης, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, Κτηματολογικό Γραφείο Κεντρικής Μακεδονίας, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, Κτηματολογικό Γραφείο Δυτικής Μακεδονίας, με έδρα την Κοζάνη, Κτηματολογικό Γραφείο Ηπείρου, με έδρα τα Ιωάννινα, Κτηματολογικό Γραφείο Θεσσαλίας, με έδρα τη Λάρισα, Κτηματολογικό Γραφείο Δυτικής Ελλάδας, με έδρα την Πάτρα, Κτηματολογικό Γραφείο Στερεάς Ελλάδας, με έδρα τη Λαμία, Κτηματολογικό Γραφείο Αθηνών, με έδρα την Αθήνα, Κτηματολογικό Γραφείο Αττικής, με έδρα το Κορωπί, Κτηματολογικό Γραφείο Πειραιώς και Νήσων, με έδρα τον Πειραιά, Κτηματολογικό Γραφείο Πελοποννήσου, με έδρα την Τρίπολη, Κτηματολογικό Γραφείο Βορείου Αιγαίου, με έδρα τη Μυτιλήνη, Κτηματολογικό Γραφείο Κυκλάδων, με έδρα την Ερμούπολη, Κτηματολογικό Γραφείο Κρήτης, με έδρα το Ηράκλειο, Κτηματολογικό Γραφείο Δωδεκανήσου, με έδρα τη Ρόδο και Κτηματολογικό Γραφείο Ιονίων Νήσων με έδρα την Κέρκυρα.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 15 προβλέπεται η σύσταση Υποκαταστημάτων σε κάθε Κτηματολογικό Γραφείο, με απόφαση του Φορέα, η οποία συμπίπτει με την απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 7 του άρθρου 1 περί κατάργησης των δομών των Υποθηκοφυλακείων. Με την απόφαση σύστασης τους καθορίζεται η έδρα εκάστου Υποκαταστήματος, τα όρια της τοπικής του

αρμοδιότητας, καθώς και θέματα κατανομής των θέσεων του προσωπικού. Η σύσταση των Υποκαταστημάτων προβλέπεται σταδιακή και εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι τεσσάρων μηνών, λαμβάνοντας υπόψη λειτουργικά κριτήρια, όπως ενδεικτικά η εξέλιξη των έργων της κτηματογράφησης, ο αριθμός των πράξεων που ήδη διενεργούνται ηλεκτρονικά, η έκταση κάθε αρχείου των υπό κατάργηση Υποθηκοφυλακείων και όλα τα δεδομένα οικονομικά στοιχεία.

Η δυνατότητα δήλωσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός μηνός εκ μέρους του προσωπικού και των προϊσταμένων των σημερινών έμμισθων Υποθηκοφυλακείων, καθώς και των άμισθων Υποθηκοφυλάκων, για το αν επιθυμούν να παραμείνουν στον Φορέα μετά την κατάργηση του υποθηκοφυλακείου στο οποίο υπηρετούν σήμερα, δημιουργεί προϋποθέσεις για ενημερωμένο επιχειρησιακό σχεδιασμό της χρονικής προτεραιότητας καταργήσεων των Υποθηκοφυλακείων και σύστασης των νέων περιφερειακών υπηρεσιών στους αμέσως επόμενους μήνες από την ψήφιση του νόμου. Ωστόσο, είναι καταρχήν δυνατή μια προεκτίμηση αυτής της προτεραιότητας λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που προαναφέρθηκαν. Ήτοι, κατά την πρώτη περίοδο, επιλέγονται περιοχές στις οποίες το ποσοστό της κτηματογραφημένης έκτασης ξεπερνά το 50%, γεγονός που συμβαίνει κυρίως σε μεγάλα αστικά κέντρα, με ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό πράξεων. Με τον τρόπο αυτό ο φορέας ιδρύει και λειτουργεί κατά προτεραιότητα τα μεγαλύτερα γραφεία του από άποψη εσόδων, ώστε να χρηματοδοτηθούν με ασφάλεια οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνει προκειμένου για την ολοκλήρωση της σύστασης των νέων δομών και των υποστηρικτικών για τον σκοπό αυτό εργασιών (λ.χ. ψηφιοποίηση αρχείων κ.ά.). Με βάση αυτή την προεκτίμηση, κατά το έτος 2018, και επί ενός συνόλου 390 δομών σε λειτουργία σήμερα, ο Φορέας θα είναι σε θέση να προχωρήσει σε κατάργηση περίπου του 15% αυτών των δομών και σύσταση του 20% των προτεινόμενων νέων δομών.

Κατά το έτος 2019, ο Φορέας εκτιμάται ότι θα μπορέσει να προχωρήσει στην κατάργηση του εναπομείναντος 85% των υφιστάμενων δομών και στη σύσταση του 78% των νέων δομών. Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι στα ποσοστά αυτά περιλαμβάνονται πολυάριθμα Μη Ειδικά Άμισθα Υποθηκοφυλακεία (σχεδόν 40% των καταργούμενων/συγχωνευόμενων δομών για το 2019), σε απομακρυσμένες περιοχές, συχνά με λιγότερες πράξεις και χωρίς προσωπικό.

Ειδικότερα, ο ρυθμός κατάργησης των άμισθων υποθηκοφυλακείων, υπολογίζεται ως εξής:

	Αριθμός καταργούμενων Άμισθων Υποθηκοφυλακείων
Ιούνιος 2018	10
Σεπτέμβριος 2018	20
Δεκέμβριος 2018	30

Μάρτιος 2019	70
Ιούνιος 2019	80
Σεπτέμβριος 2019	80
Δεκέμβριος 2019	67
ΣΥΝΟΛΟ	357

Με την παράγραφο 3 καθορίζονται οι καθ' ύλη αρμοδιότητες των Κτηματολογικών Γραφείων και των Υποκαταστημάτων τους. Τα Κτηματολογικά Γραφεία είναι αρμόδια για τη λειτουργία του συστήματος του Εθνικού Κτηματολογίου και για τη λειτουργία του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών στις περιοχές της τοπικής αρμοδιότητάς τους, που δεν έχει αρχίσει η λειτουργία του Εθνικού Κτηματολογίου.

Ειδικότερα τα Κτηματολογικά Γραφεία είναι αρμόδια για:

α) Την άσκηση κάθε αρμοδιότητας που αφορά τη λειτουργία και τήρηση του Εθνικού Κτηματολογίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των ν. 2308/1995, 2264/1998 και 3889/2010 (Α'182), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν και των κατ' εξουσιοδότηση των νόμων αυτών εκδιδόμενων κάθε φορά κανονιστικών πράξεων.

β) α) Την τήρηση, ενημέρωση και λειτουργία του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών σύμφωνα με όσα ορίζονται στο κανονιστικό διάταγμα 19/23-7-1941, όπως τροποποιήθηκε με το νομοθετικό διάταγμα 811/19-1-1971, μέχρι την έναρξη ισχύος του Εθνικού Κτηματολογίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν. 2664/1998, στις περιοχές που εμπίπτουν στην τοπική τους αρμοδιότητα.

ββ) Την τήρηση και διαχείριση των αρχείων του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών, και

γγ) Την τήρηση, ενημέρωση και λειτουργία του συστήματος ενεχύρων σε κινητά χωρίς παράδοση, άλλων συμβάσεων παροχής ασφάλειας επί κινητών, καθώς και της ενεχυρίασης ή εκχώρησης επιχειρηματικών απαιτήσεων ή άλλων δικαιωμάτων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα κεφάλαια Α', Β' και Γ' του ν. 2844/2000 (Α'220), μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 19 του ίδιου νόμου.

Τα Υποκαταστήματά τους είναι αρμόδια για την τήρηση, ενημέρωση και λειτουργία του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών όπως περιγράφεται ανωτέρω. Περαιτέρω, δύνανται να ασκούν τις αρμοδιότητες που απορρέουν από τη λειτουργία και τήρηση του συστήματος Εθνικού Κτηματολογίου κατόπιν εκχώρησης της άσκησης αρμοδιότητας από τον Προϊστάμενο του Κτηματολογικού Γραφείου.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 15 καθορίζεται η τοπική αρμοδιότητα κάθε Κτηματολογικού Γραφείου, η οποία όσον αφορά τις αρμοδιότητες του κτηματολογίου ταυτίζεται α) με την περιοχή της τοπικής αρμοδιότητας του αντίστοιχου Κτηματολογικού Γραφείου ή Υποθηκοφυλακείου της έδρας τους, που καταργείται με την παρ. 5 του άρθρου 1, β) με την περιοχή τοπικής αρμοδιότητας κάθε Υποκαταστήματος που θα υπάγεται σε αυτό και γ) με την περιοχή τοπικής αρμοδιότητας κάθε πρώην Υποθηκοφυλακείου οι αρμοδιότητες του οποίου, κατά την κατάργησή του, θα μεταφερθούν απευθείας στο ΚΓ και όχι σε ένα από τα Υποκαταστήματα. Όσον αφορά τις αρμοδιότητες του συστήματος μεταγραφών-υποθηκών, κάθε Υποκατάστημα παραμένει αποκλειστικά αρμόδιο για την περιοχή τοπικής αρμοδιότητας του. Επομένως, όσον αφορά αυτές τις αρμοδιότητες, κάθε ΚΓ τις ασκεί εντός των ορίων της τοπικής αρμοδιότητας του αντίστοιχου Κτηματολογικού Γραφείου ή Υποθηκοφυλακείου της έδρας τους, που καταργείται με την παρ. 5 του άρθρου 1 και εντός των ορίων τοπικής αρμοδιότητας κάθε πρώην Υποθηκοφυλακείου οι αρμοδιότητες του οποίου, κατά την κατάργησή του, θα μεταφερθούν απευθείας στο ΚΓ και όχι σε ένα από τα Υποκαταστήματα.

Με το άρθρο 16 καθορίζεται η οργανωτική διάρθρωση των Κτηματολογικών Γραφείων και των Υποκαταστημάτων τους. Ορίζεται ότι κάθε Κτηματολογικό Γραφείο οργανώνεται και λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και διαρθρώνεται σε Τμήματα Νομικό, Τεχνικό και Τμήμα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης τα οποία καλούνται να υποστηρίξουν τόσο το Κτηματολογικό Γραφείο όσο και τα Υποκαταστήματά του. Τα Υποκαταστήματα οργανώνονται και λειτουργούν σε επίπεδο Τμήματος, υπαγόμενα στο αντίστοιχο Κτηματολογικό Γραφείο. Το Νομικό Τμήμα είναι αρμόδιο για τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων και της νομιμότητας των αιτήσεων εγγραφής ή διόρθωσης πράξεων που δημιουργούν, μεταβιβάζουν ή αλλοιώνουν καθ' οιονδήποτε τρόπο εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων, την υποβολή σχετικών εισηγήσεων στον Προϊστάμενο και την υποστήριξη και καθοδήγηση των ενδιαφερομένων σχετικά με την εγγραφή και διόρθωση πράξεων στα επιμέρους συστήματα δημοσιότητας που τηρεί το Κτηματολογικό Γραφείο. Το Τεχνικό Τμήμα είναι αρμόδιο για την ενημέρωση των κτηματολογικών διαγραμμάτων που τηρούνται στο Κτηματολογικό Γραφείο, με βάση τις αιτήσεις που υποβάλλονται για την καταχώριση ή διόρθωση εγγραπτέων πράξεων και τη διόρθωση σφαλμάτων στα υφιστάμενα κτηματολογικά διαγράμματα. Το Τμήμα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, είναι αρμόδιο για την εξυπηρέτηση των ενδιαφερομένων, την παραλαβή και πρωτοκόλληση των αιτήσεων, την είσπραξη των αναλογούντων τελών και την εν γένει οικονομική διαχείριση, τη διενέργεια εγγραφών και καταχωρίσεων στα βιβλία των επιμέρους συστημάτων δημοσιότητας που τηρεί το Κτηματολογικό Γραφείο και την έκδοση πιστοποιητικών από αυτά, την ψηφιοποίηση των εισερχόμενων εγγράφων, τη λειτουργία και τη διασφάλιση της καλής κατάστασης και της ασφάλειας των κτιριακών και των

πληροφοριακών εφαρμογών και την παροχή κάθε είδους διοικητικής υποστήριξης στο Κτηματολογικό Γραφείο και τα Υποκαταστήματά του.

Κεφάλαιο Γ'

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' (άρθρα 17-21 του παρόντος) συστήνονται οι οργανικές θέσεις προσωπικού στη Κεντρική και στις Περιφερειακές του Υπηρεσίες (Κτηματολογικά Γραφεία και Υποκαταστήματά τους), συστήνεται Κλάδος και θέσεις Προϊσταμένων Κτηματολογικών Γραφείων και Υποκαταστημάτων τους και προβλέπεται, με μεταβατικές διατάξεις, η ένταξη στις θέσεις αυτές του υπηρετούντος προσωπικού της ΕΚΧΑ Α.Ε., του προσωπικού των εμμίσθων Υποθηκοφυλακείων, των αμίσθων Υποθηκοφυλάκων και του προσωπικού των αμίσθων Υποθηκοφυλακείων.

Με το άρθρο 17 στην Κεντρική Υπηρεσία του Φορέα συνιστώνται τριακόσιες εξήντα οκτώ (368) θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου οι οποίες κατατάσσονται, ανά κατηγορία, σε 235 θέσεις ΠΕ, 33 θέσεις ΤΕ και 100 θέσεις ΔΕ, που κατανέμονται περαιτέρω σε κλάδους και ειδικότητες, και δώδεκα (12) θέσεις με σχέση έμμισθης εντολής. Η σύσταση των ανωτέρω θέσεων κατ' αριθμό, κατηγορία και ειδικότητα λαμβάνει υπόψη της την οργανωτική διάρθρωση του Φορέα, τις λειτουργικές ανάγκες στελέχωσης κάθε βασικής οργανικής μονάδας (Τμήματος), σύμφωνα με τις αρμοδιότητές της και την ορθολογική ποσόστωση των θέσεων στις κατηγορίες εκπαίδευσης.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 17 και με εφαρμογή των ιδίων ως άνω κριτηρίων, συστήνονται στα Κτηματολογικά Γραφεία και Υποκαταστήματά τους, πεντακόσιες ογδόντα δύο [582] ενιαίες θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, για την εκτέλεση καθηκόντων ειδικού επιστημονικού, διοικητικού και τεχνικού χαρακτήρα. Προβλέπονται ανά κατηγορία 316 θέσεις ΠΕ, 108 θέσεις ΤΕ και 154 θέσεις ΔΕ, οι οποίες κατανέμονται περαιτέρω, ανά κλάδο και ειδικότητα.

Προσόντα για την πρόσληψη στις θέσεις των ανωτέρω κλάδων είναι όσα ορίζονται στις διατάξεις του π.δ. 50/2001 (Α' 39).

Με την παράγραφο 4 ορίζεται ότι οι θέσεις της παρ. 2 του άρθρου 17 πληρούνται, εφόσον, μετά την κατάργηση των θέσεων της παρ. 2 του άρθρου 19 και των παρ. 1 και 5 του άρθρου 20, το προσωπικό που υπηρετεί στη Κεντρική και τις Περιφερειακές υπηρεσίες του Φορέα υπολείπεται των θέσεων που συστήνονται με τις διατάξεις του άρθρου 17 και κατά τον αντίστοιχο αριθμό. Από τον περιορισμό αυτό εξαιρούνται οι ειδικότητες εκείνες, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη συγκρότηση και λειτουργία των τεχνικών τμημάτων των Κτηματολογικών Γραφείων. Οι θέσεις του άρθρου 17

κατανέμονται και ανακατανέμονται στις οργανικές μονάδες της Κεντρικής Υπηρεσίας και των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Φορέα, με απόφαση του Γενικού Διευθυντή του Φορέα.

Με το άρθρο 18 συστήνεται ειδικός Κλάδος Προϊσταμένων Κτηματολογικών Γραφείων και Υποκαταστημάτων Κτηματολογικών Γραφείων, με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου. Οι θέσεις κατανέμονται ανά μία σε κάθε Κτηματολογικό Γραφείο και Υποκατάστημα Κτηματολογικού Γραφείου, όπως αυτά προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 15.

Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 18, οι θέσεις του Κλάδου αυτού, καλύπτονται με διορισμό, για πενταετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης, ύστερα από προκήρυξη και ειδικό γραπτό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 15, 16 και 17 του ν. 2190/1994 (Α' 28), όπως ισχύει. Για το διορισμό στις θέσεις του Κλάδου απαιτούνται τα ακόλουθα προσόντα:

α) Τίτλος σπουδών Νομικής.

β) Καλή γνώση μίας τουλάχιστον εκ των γλωσσών αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 28 του π.δ. 50/2001 (Α' 39).

γ) Άσκηση δικηγορικού ή και συμβολαιογραφικού λειτουργήματος ή προϋπηρεσία στη νομική διεύθυνση ή σε νομικό τμήμα Κτηματολογικού Γραφείου του Φορέα, για δεκαπέντε έτη συνολικά.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 18 ορίζεται ότι κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου οι θέσεις του Κλάδου Προϊσταμένων Κτηματολογικών Γραφείων και Υποκαταστημάτων Κτηματολογικών Γραφείων της παραγράφου 1 καλύπτονται α) από τους Προϊσταμένους (και, όπου αυτοί ελλείπουν, από τους νόμιμους αναπληρωτές τους) των καταργούμενων εμμίσθων Υποθηκοφυλακείων, οι οποίοι αυτοδικαίως μεταφέρονται και εντάσσονται σε οργανική θέση της παραγράφου 1 και καταλαμβάνουν τη θέση του Προϊσταμένου του αντίστοιχου Κτηματολογικού Γραφείου ή Υποκαταστήματός του, με τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 7 του άρθρου 1, εφόσον δεν έχουν υποβάλει την αίτηση μετάταξης που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 20 και β) από τους ειδικούς άμισθους Υποθηκοφύλακες που υπηρετούν κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου, οι οποίοι αυτοδικαίως μεταφέρονται και εντάσσονται σε οργανική θέση της παραγράφου 1 και καταλαμβάνουν τη θέση του Προϊσταμένου του αντίστοιχου Κτηματολογικού Γραφείου ή Υποκαταστήματός του, με τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 7 του άρθρου 1, εφόσον υποβάλουν στον Φορέα σχετική αίτηση μεταφοράς και ένταξης σύμφωνα με την προβλεπόμενη στην περίπτ. β' της παρ. 4 διαδικασία. Η ένταξη των Προϊσταμένων αυτών σε υπαλληλικό βαθμό διενεργείται με απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των άρθρων 80 και 82 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων

Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. Η υπηρεσία των ανωτέρω στις θέσεις αμίσθων Υποθηκοφυλάκων θεωρείται ως πραγματική δημόσια υπηρεσία για κάθε νόμιμη συνέπεια.

Όσοι από τους υπηρετούντες Προϊσταμένους εμπίσθων Υποθηκοφυλακείων ή τους ειδικούς άμισθους Υποθηκοφύλακες δεν ορισθούν στις θέσεις της παρ. 1 του άρθρου 18, τοποθετούνται σε προσωποπαγή θέση Αναπληρωτή Προϊσταμένου με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου. Φορέα

Όσοι από τους άμισθους Υποθηκοφύλακες δεν υποβάλλουν αίτηση διορισμού στις θέσεις της παραγράφου 1 επαναδιορίζονται ως δικηγόροι στο Πρωτοδικείο, στο οποίο ήταν δικηγόροι πριν από το διορισμό τους ως Υποθηκοφύλακες. ή δύνανται να διορισθούν ως συμβολαιογράφοι, σε κενή θέση στην έδρα του ειρηνοδικείου της περιφέρειας του εφετείου όπου υπηρετούσαν, εφόσον είχαν συμμετάσχει και επιτύχει σε σχετικό διαγωνισμό για την πλήρωση θέσεων ειδικών αμίσθων Υποθηκοφυλάκων με εξετάσεις που καλύπτουν την εξεταστέα ύλη του αντίστοιχου διαγωνισμού των συμβολαιογράφων.

Με τις παραγράφους 5 και 6 ορίζεται ότι τα καθήκοντα της θέσης Προϊσταμένου Κτηματολογικού Γραφείου ή Υποκαταστήματος, η οποία δεν καλύπτεται κατά την προηγούμενη παράγραφο ή κενώνεται για οποιονδήποτε λόγο, μπορεί να ασκούνται από τον Προϊστάμενο άλλου Κτηματολογικού Γραφείου ή Υποκαταστήματος, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή του Φορέα.

Με την παράγραφο 6, ορίζεται ότι με απόφαση του Δ.Σ του Φορέα μπορεί να ανατίθενται τα καθήκοντα Προϊσταμένου του Υποκαταστήματος Ικαρίας του Κτηματολογικού Γραφείου Βορείου Αιγαίου, σε Συμβολαιογράφο που έχει την έδρα του στο αντίστοιχο νησί για χρονικό διάστημα από δύο (2) έως τέσσερα (4) έτη. Αν στο νησί έχουν την έδρα τους περισσότεροι του ενός Συμβολαιογράφοι πριν από την ανάθεση και την κατάρτιση της σύμβασης δημοσιεύεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και μεταξύ περισσοτέρων ενδιαφερομένων επιλέγεται ο αρχαιότερος υποψήφιος. Με απόφαση του Δ.Σ του Φορέα που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζονται τα ειδικότερα καθήκοντα του Συμβολαιογράφου, η ενιαία βάση προσδιορισμού της αμοιβής ανάλογα με τον αριθμό των μεταγραφομένων πράξεων και των χορηγουμένων αντιγράφων, το ύψος της και κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Με το άρθρο 19 εισάγονται όσον αφορά το προσωπικό της ΕΚΧΑ Α.Ε οι αναγκαίες μεταβατικές διατάξεις, με τις οποίες το προσωπικό αυτό εντάσσεται και στελεχώνει την Κεντρική Υπηρεσία του Φορέα . Σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 1 ο Φορέας υπεισέρχεται ως

οιονεί καθολικός διάδοχος στις έννομες σχέσεις της ΕΚΧΑ Α.Ε, κατά συνέπεια και στις εν ισχύ έννομες σχέσεις εργασίας ή έμμισθης εντολής ή έργου με το πάσης φύσεως προσωπικό της.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι στις θέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 17 εντάσσεται αυτοδίκαια με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, εφόσον κατέχουν τα τυπικά προσόντα διορισμού του κλάδου, της κατηγορίας και της ειδικότητας των αντίστοιχων θέσεων. Για την ένταξη του προσωπικού αυτού εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα, με την οποία γίνεται και η κατάταξή του σε βαθμούς, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των άρθρων 80 και 82 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. Για την κατάταξη λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος υπηρεσίας του προσωπικού όπως έχει αναγνωριστεί από την ΕΚΧΑ Α.Ε.

Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που δεν θα ενταχθεί στις θέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 17, επειδή δεν διαθέτει τα τυπικά προσόντα που προβλέπεται για τη κατάληψη των θέσεων, κατατάσσεται με απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα σε προσωποπαγείς θέσεις με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι οποίες συνιστώνται με την ίδια απόφαση και καταργούνται με την αποχώρηση όσων τις κατέχουν με οποιονδήποτε τρόπο.

Με την παράγραφο 3 εισάγεται ειδική πρόβλεψη για τους δικηγόρους με έμμισθη εντολή που υπηρετούν στην ΕΚΧΑ Α.Ε. Από τους υπηρετούντες κατά τη δημοσίευση του νόμου, δώδεκα δύνανται να καταλάβουν τις θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή, οι οποίες προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 17. Κριτήρια για την ανωτέρω επιλογή είναι η αρχαιότητα, ο αριθμός των παραστάσεων και η συνέντευξη. Σκοπός της μεταφοράς αυτής είναι η κάλυψη των αναγκών δικαστικής εκπροσώπησης του φορέα. Δικηγόροι οι οποίοι δεν μεταφέρονται στις προβλεπόμενες θέσεις έμμισθης εντολής, μεταφέρονται αυτοδίκαια στις θέσεις Κλάδου Νομικών, εκτός αν δηλώσουν ότι δεν επιθυμούν τη μεταφορά. Στην τελευταία περίπτωση καταβάλλεται από τον Φορέα η αποζημίωση που προβλέπεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Περί Δικηγόρων λόγω λύσης της έμμισθης εντολής σε περίπτωση κατάργησης του νομικού προσώπου. Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στον εξορθολογισμό της Νομικής Διεύθυνσης του Φορέα, καθώς ο αριθμός των δικηγόρων με έμμισθη εντολή οφείλει να συνάδει με τις ανάγκες του Φορέα προς δικαστική εκπροσώπηση. Για το λόγο αυτό, προβλέπονται δώδεκα θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή, οι οποίες θα καλυφθούν σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Περί Δικηγόρων.

Με τις παραγράφους 4, 5 και 6 εισάγονται ειδικότερες προβλέψεις για το προσωπικό με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου, το οποίο εντάσσεται σε συνιστώμενες στον Φορέα προσωποπαγείς

θέσεις με την ίδια σχέση και για τον ίδιο χρόνο, για το προσωπικό που απασχολείται με συμβάσεις έργου, το οποίο συνεχίζει την απασχόλησή του στον Φορέα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σύμβασή του και μέχρι την ολοκλήρωση του έργου για το οποίο έχει συναφθεί η σύμβαση, και το αποσπασμένο προσωπικό, το οποίο μεταφέρεται στον Φορέα για το υπόλοιπο της απόσπασής του.

Με το άρθρο 20 εισάγονται όσον αφορά το προσωπικό των εμμίσθων και αμίσθων Υποθηκοφυλακείων οι αναγκαίες μεταβατικές διατάξεις, με τις οποίες το προσωπικό αυτό εντάσσεται σταδιακά και στελεχώνει το Φορέα και ειδικότερα τις Περιφερειακές του Υπηρεσίες (Κτηματολογικά Γραφεία και Υποκαταστήματά τους) προκειμένου, για προφανείς λόγους δημοσίου συμφέροντος, να συνεχιστεί απρόσκοπτα και χωρίς διακοπή η λειτουργία του συστήματος του Εθνικού Κτηματολογίου και του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών.

Στα έμμισθα Υποθηκοφυλακεία και στα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω-Λέρου, σήμερα υπηρετούν κυρίως δικαστικοί υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και ορισμένοι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Το προσωπικό των αμίσθων Υποθηκοφυλακείων συνδέεται τυπικά με σχέση εργασίας με τον ειδικό άμισθο Υποθηκοφύλακα, ωστόσο προς διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας των άμισθων υποθηκοφυλακείων η πρόσληψη του διέπεται από ειδικό καθεστώς, εποπτευόμενο από το Δημόσιο και το κόστος της μισθοδοσίας του αποτελεί ουσιαστικά απώλεια εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού, δεδομένου ότι παρακρατείται από τα εισπραττόμενα τέλη. Ο αριθμός των απαραίτητων για την κανονική λειτουργία κάθε άμισθου υποθηκοφυλακείου υπαλλήλων δεν καθορίζεται ελευθέρως από τον διευθύνοντα αυτό άμισθο υποθηκοφύλακα, αλλά, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 56 παρ. 5 του κωδ. δ/τος της 19/23.7.1941, προσδιορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών, εκδιδόμενη κατόπιν ειδικώς αιτιολογημένης γνωμοδότησης του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών, και τελεί σε συνάρτηση προς το καθοριζόμενο στη διάταξη αυτή αριθμητικό κριτήριο (αριθμός των εισαγομένων στο υποθηκοφυλακείο πάσης φύσεως αιτήσεων και κατ' αναλογία ενός υπαλλήλου προς χίλιες τουλάχιστον αιτήσεις εκ των κατ' έτος υποβαλλομένων). Συναφώς, κατά παρέκκλιση από τους κανόνες του κοινού εργατικού δικαίου προβλέπεται, στη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 56 του ανωτέρω διατάγματος, ότι οι δαπάνες μισθοδοσίας του απασχολούμενου προσωπικού προς υποβοήθηση του έργου του άμισθου υποθηκοφύλακα δεν μπορεί να υπερβαίνουν τα καθοριζόμενα όρια από τις οικείες συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή διαιτητικές αποφάσεις. Το εν λόγω προσωπικό προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, κατόπιν επιλογής, υπό το προϊσχύσαν της υπ' αριθμ. 37480/4.5.2012 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Β' 1532), καθεστώς,

αποκλειστικώς από τον άμισθο υποθηκοφύλακα κατά την ίδια κρίση αυτού και ήδη, μετά την έκδοση της ως άνω ΚΥΑ, με συμμετοχή του, κατά τη διαγραφόμενη στην κοινή υπουργική απόφαση ειδική διοικητική διαδικασία. Περαιτέρω, ειδικές διατάξεις αναγνωρίζουν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ως πραγματική δημόσια υπηρεσία την προϋπηρεσία υπαλλήλων σε άμισθο υποθηκοφυλακείο (π.χ. άρθρα 42 παρ. 2 κωδ. δ/τος της 19/23.7.1941, 26 παρ. 3 ν. 1968/1991 και 23 παρ. 7 εδ. ε' ν. 2664/1998).

Από το ισχύον οικείο θεσμικό πλαίσιο προκύπτει ότι το εργασιακό αντικείμενο του απασχολούμενου στα άμισθα υποθηκοφυλακεία δεν διαμορφώνεται ελευθέρως από τον άμισθο υποθηκοφύλακα βάσει της σχετικής συμβατικής σχέσης, αλλά παρέχεται αυστηρώς στο πλαίσιο του νομοθετικώς προσδιοριζόμενου αντικειμένου αρμοδιοτήτων του άμισθου υποθηκοφυλακείου και σε συνάρτηση προς τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του διευθύνοντος αυτό άμισθου υποθηκοφύλακα. Είναι σαφές ότι ο νομοθέτης ανέθεσε στα άμισθα υποθηκοφυλακεία έργο, το οποίο, ως εκ της φύσεως της αποστολής τους (ταυτόσημης με εκείνη των έμμισθων υποθηκοφυλακείων που αποτελούν οργανικές μονάδες-υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης), συνάπτεται άμεσα με την εκτέλεση δημόσιας υπηρεσίας και την εξυπηρέτηση σκοπών δημοσίου συμφέροντος αναγομένων στη διασφάλιση των συναλλαγών. Συναφώς, τα άμισθα υποθηκοφυλακεία αποτελούν αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες υπό λειτουργική έννοια (κατ' άλλη διατύπωση: δημόσιες υπηρεσίες σε περιορισμένο βαθμό κατά παραχώρηση, αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες ή υπηρεσίες εξηρημένες από τις δικαστικές αρχές, βλ. Σ.τ.Ε. 1991/1951 Ολ., γνμδ. Εισ. Α.Π. 2/1987) και υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η οποία ασκείται «με σκοπό τη διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας τους» (βλ. άρθρο 7 παρ. 3 περ. γ' του π.δ. 36/2000, Οργανισμός του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Α' 29). Ενόψει δε της σπουδαιότητας των καθηκόντων του άμισθου υποθηκοφύλακα από απόψεως δημοσίου συμφέροντος, τα οποία είναι σύμφυτα με την κατά νόμο αποστολή του υποθηκοφυλακείου και δεν διαφέρουν από τα καθήκοντα του έμμισθου υποθηκοφύλακα (βλ. και το άρθρο 23 παρ. 5 εδ. α' του ν. 2664/1998, στο οποίο ο άμισθος υποθηκοφύλακας χαρακτηρίζεται ως «άμισθος δημόσιος λειτουργός»), ο νομοθέτης ρύθμισε ειδικώς το υπηρεσιακό καθεστώς του και υπέβαλε σε έντονη κανονιστική ρύθμιση την οργάνωση των άμισθων υποθηκοφυλακείων και το εργασιακό καθεστώς του προσλαμβανόμενου προς υποβοήθηση του έργου του άμισθου υποθηκοφύλακα προσωπικού με τις μέχρι σήμερα ισχύουσες σχετικές διατάξεις. Συγκεκριμένα, η πρόσληψη των υπαλλήλων του άμισθου υποθηκοφυλακείου προς κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του υπόκειται σε ειδική διοικητική διαδικασία κινούμενη από τον ενδιαφερόμενο άμισθο υποθηκοφύλακα, η οποία περιλαμβάνει: α) τη δημοσιοποίηση της ύπαρξης θέσης προς πλήρωση (ανάρτηση της σχετικής ανακοίνωσης, με ελάχιστο περιεχόμενο που καθορίζεται, ως υποχρεωτικό) και του αποτελέσματος της διαδικασίας (ανάρτηση σχετικής ανακοίνωσης), και β) την επιλογή του

προς πρόσληψη υπαλλήλου από ειδική «Επιτροπή Επιλογής», η οποία απαρτίζεται από Εισαγγελέα Πρωτοδικών, ως Πρόεδρο, και από τον οικείο άμισθο υποθηκοφύλακα και τον εκπρόσωπο του Πανελληνίου Συνδέσμου Υπαλλήλων Αμισθων Υποθηκοφυλακείων, ως μέλη, και η οποία διενεργεί τον έλεγχο των εμπροθέσμως υποβαλλομένων δικαιολογητικών των υποψηφίων και αποφασίζει βάσει αντικειμενικών κριτηρίων καθοριζομένων ισχύουσα κανονιστική απόφαση και συναπτομένων με την ικανότητα των ενδιαφερομένων προς κατάληψη της θέσης, καθώς και με το στοιχείο της εντοπιότητας. Περαιτέρω, και η λύση της εργασιακής σχέσης με πρωτοβουλία του, προτιθέμενου να προβεί σε μείωση προσωπικού, άμισθου υποθηκοφύλακα υπόκειται σε ειδική διοικητική διαδικασία, η οποία περιλαμβάνει: α) την υποχρέωση του άμισθου υποθηκοφύλακα για έγγραφη ενημέρωση του οικείου Εισαγγελέα Πρωτοδικών και των εργαζομένων στο υποθηκοφυλακείο με ρητή αναφορά των λόγων που καθιστούν επιβεβλημένη τη μείωση του προσωπικού του υποθηκοφυλακείου και β) την έκδοση αιτιολογημένης απόφασης, ως προς την αναγκαιότητα της εν λόγω μείωσης και, εντεύθεν, απόλυσης από ειδική τριμελή Επιτροπή με σύνθεση ίδια με εκείνη της Επιτροπής επιλογής-πρόσληψης. Η ισχύουσα κανονιστική απόφαση διαλαμβάνει ειδική ρύθμιση για την περίπτωση που η ανάγκη μείωσης του προσωπικού του υποθηκοφυλακείου οφείλεται σε ανεπάρκεια του παρακρατούμενου, από τα προς απόδοση στο Δημόσιο δικαιώματα, ποσού για τη μισθοδοσία των υπαλλήλων ή σε μείωση του αριθμού των εισαγόμενων στο υποθηκοφυλακείο αιτήσεων. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι στην περίπτωση αυτή απολύονται, κατά προτεραιότητα, υπάλληλοι συγκεκριμένων κατηγοριών με κριτήριο τις κατά το δυνατόν μικρότερες κοινωνικές επιπτώσεις (όσοι απασχολούνται και σε άλλη θέση εξαρτημένης εργασίας ή λαμβάνουν σύνταξη από οποιοδήποτε άλλο φορέα ή έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα, όποιος προσελήφθη χρονικά τελευταίος και, μεταξύ όμοιων περιπτώσεων, εκείνος με τα λιγότερα τυπικά προσόντα), προστατεύονται δε υπάλληλοι που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες (είναι ανάπηροι οι ίδιοι ή έχουν ανάπηρο σύζυγο ή τέκνο ή είναι προστάτες μονογονεϊκής οικογένειας με τέκνο). Επίσης προβλέπεται στην απόφαση ότι το προσωπικό που προσλαμβάνεται είναι πλήρους απασχόλησης, αποκλεισμένης, ως εκ τούτου, της απασχόλησης των υπαλλήλων των άμισθων υποθηκοφυλακείων (βάσει αρχικώς συναφθείσας συμβάσεως εργασίας ή δια μετατροπής της) υπό τις προβλεπόμενες από την κοινή εργατική νομοθεσία ελαστικές μορφές απασχόλησης μισθωτών επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων, όπως εκείνες της μερικής ή εκ περιτροπής απασχόλησης ή της θέσης σε διαθεσιμότητα, κατά τα άρθρα 2 και 4 του ν. 3846/2010 (Α' 66). Οι προαναφερόμενες ρυθμίσεις, κατά την πρόδηλη έννοιά τους, υπαγορεύονται από λόγο δημοσίου συμφέροντος αναγόμενο στη διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής οργάνωσης και λειτουργίας των άμισθων υποθηκοφυλακείων, στην οποία συντελούν και οι εργαζόμενοι σε αυτά με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου υπάλληλοι, με τήρηση και των συνταγματικών αρχών της διαφάνειας, της αξιοκρατίας, της ισότητας ενώπιον του

νόμου, της προστασίας των ατόμων με ειδικές ανάγκες και του δικαιώματος προς εργασία. Ο σκοπός δε αυτός, στον οποίο αποβλέπουν οι ισχύουσες σήμερα ρυθμίσεις, δικαιολογεί την επιβολή περιορισμών της συμβατικής ελευθερίας του άμισθου υποθηκοφύλακα, ενόψει και του ότι: α) η εκτέλεση του επιτελούμενου στα άμισθα υποθηκοφυλακεία έργου έχει αναχθεί από τον νομοθέτη σε αντικείμενο δημόσιας υπηρεσίας υπό λειτουργική έννοια και η άσκηση της δραστηριότητας αυτής, που ασκείται κατά κρατική παραχώρηση, τελεί υπό ειδικό καθεστώς προσιδιάζον στη φύση της αποστολής του άμισθου υποθηκοφυλακείου, β) ο άμισθος υποθηκοφύλακας, ο οποίος κατά νόμο διευθύνει το υποθηκοφυλακείο του οποίου προΐσταται υπό την ιδιότητα του άμισθου δημόσιου λειτουργού και έχει καθήκοντα νομοθετικώς καθοριζόμενα και ομοειδή με εκείνα του έμμισθου υποθηκοφύλακα-δικαστικού υπαλλήλου, δεν ασκεί τα καθήκοντα αυτά υπό την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία, έστω και αν υπέχει ορισμένες επιμέρους υποχρεώσεις (όπως φορολογικές και εργοδοτικές υποχρεώσεις, αστική ευθύνη), που προσιδιάζουν σε τέτοιου είδους επαγγελματία, ούτε ως ασκών επιχειρηματική δραστηριότητα στο πλαίσιο της ιδιωτικής οικονομικής πρωτοβουλίας και γ) η εργασιακή σχέση ιδιωτικού δικαίου, που συνδέει τον άμισθο υποθηκοφύλακα με το προσλαμβανόμενο προς υποβοήθηση του έργου του προσωπικό – στην οποία, όπως έχει εκτεθεί, η δημοσίου δικαίου ρυθμιστική επέμβαση του νομοθέτη είναι και ήταν έκδηλη, δεν αποτελεί συνήθη εργασιακή συμβατική σχέση μεταξύ ιδιωτών, ώστε να τυγχάνουν πλήρους εφαρμογής οι κανόνες της κοινής εργατικής νομοθεσίας, όσον αφορά, ειδικότερα, την επιλογή, πρόσληψη και απόλυση του ως άνω προσωπικού καθώς και τη μορφή της εργασιακής απασχόλησής του (ΣτΕ 2573/2015). Επέκεινα, οι περιορισμοί αυτοί συνιστούν πρόσφορο και αναγκαίο μέσο για την αποτελεσματική εξυπηρέτηση του ανωτέρω δημοσίου συμφέροντος σκοπού και τελούν σε συνάφεια προς το αντικείμενο και τον δημόσιο χαρακτήρα της υπηρεσίας που παρέχεται από τα άμισθα υποθηκοφυλακεία, τα οποία, άλλωστε, λειτουργούσαν και ως μεταβατικά κτηματολογικά γραφεία, κατ' άρθρο 23 του ν. 2664/1998.

Τα ανωτέρω ειδικά χαρακτηριστικά της έννομης σχέσης εργασίας του προσωπικού των ειδικών αμισθων Υποθηκοφυλακείων αφενός, αφετέρου δε η ανάγκη εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος, το οποίο συνίσταται στην απρόσκοπτη και χωρίς διακοπή λειτουργία του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών από τα συστηνόμενα με τον παρόντα νόμο Κτηματολογικά Γραφεία και τα Υποκαταστήματά τους, δικαιολογούν τη μεταφορά του προσωπικού αυτού και την ένταξή του στο προσωπικό του Φορέα αντί οποιασδήποτε άλλης λύσης. Και τούτο, γιατί οποιαδήποτε άλλη αντιμετώπιση του ζητήματος, δεν εξασφαλίζει την χωρίς διακοπή λειτουργία του συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών και δη στο ίδιο τουλάχιστον ποιοτικό επίπεδο παροχής υπηρεσιών με το παρεχόμενο σήμερα από το προσωπικό των ειδικών αμισθων Υποθηκοφυλακείων.

Εν όψει των ανωτέρω, με την παράγραφο 1 του άρθρου 20 συνιστάται προσωρινός κλάδος μονίμων υπαλλήλων πρώην εμμίσθων Υποθηκοφυλακείων, κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ, με 189 οργανικές θέσεις, οι οποίες κατανέμονται αντιστοίχως με την παράγραφο 2.

Στις ανωτέρω θέσεις της παραγράφου 1, όπως κατανέμονται κατά την παράγραφο 2, μεταφέρεται και εντάσσεται αυτοδικαίως με τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 7 του άρθρου 1, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 5 του άρθρου 1, το προσωπικό που υπηρετεί σε θέσεις δικαστικών υπαλλήλων εμμίσθων Υποθηκοφυλακείων, οι οποίες καταργούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 5 και 7 του άρθρου 1, εφόσον δεν έχει υποβάλει την αίτηση μετάταξης που προβλέπεται στην επόμενη παράγραφο. Μετά την κατάταξη του προσωπικού αυτού στον προσωρινό Κλάδο, προβλέπεται η οριστική κατάταξη του σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 50/2001, ανάλογα με τα προσόντα του σε προσωποπαγείς θέσεις με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, ώστε να μπορούν μελλοντικά να επωφεληθούν των διατάξεων του Εθνικού Συστήματος Κινητικότητας.

Με την παράγραφο 4 ορίζεται ότι, όσοι κατέχουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων εμμίσθων Υποθηκοφυλακείων, με αίτηση που υποβάλλεται στη Διεύθυνση Διοικητικού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, μπορούν να δηλώσουν ότι επιθυμούν τη μετάταξή τους σε κλάδο δικαστικών υπαλλήλων του ίδιου Υπουργείου, για τον οποίο διαθέτουν τα προβλεπόμενα τυπικά προσόντα. Η μετάταξη διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου δικαστικών υπαλλήλων σε κενή θέση ή, αν δεν υπάρχει κενή θέση, σε προσωποπαγή, η οποία συνιστάται για το σκοπό αυτό με την πράξη μετάταξης και καταργείται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του υπαλλήλου από την υπηρεσία. Η ισχύς της πράξης μετάταξης αναστέλλεται μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 7 του άρθρου 1 ή την παρέλευση του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου 1. Μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας μετάταξης αναστέλλεται η κατάργηση της θέσης που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 1 και ο υπάλληλος συνεχίζει να ασκεί τα καθήκοντα που ασκούσε κατά την δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Με την παράγραφο 5 του άρθρου 20 συνιστάται προσωρινός Κλάδος υπαλλήλων Κτηματολογικών Γραφείων και Υποκαταστημάτων Κτηματολογικών Γραφείων, ο οποίος περιλαμβάνει επτακόσιες δεκαέξι (738) προσωποπαγείς οργανικές θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου οι οποίες κατανέμονται σε κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ. Οι θέσεις κατανέμονται με απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα στα Κτηματολογικά Γραφεία και τα Υποκαταστήματά τους.

Με την παράγραφο 6 ορίζεται ότι στις θέσεις του ανωτέρω προσωρινού Κλάδου εντάσσεται αυτοδίκαια με τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 7 του άρθρου 1, το προσωπικό με

σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων, εφόσον η πρόσληψή του διενεργήθηκε πριν από την 1η-1-2015, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 56 του κ.δ/τος της 19/23.7.1941 όπως ίσχυαν κάθε φορά ή της παραγράφου 5 του άρθρου 23 του ν. 2664/1998, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 2 του ν. 3127/2003 (Α'67). Για την ένταξη, κάθε φορά, προβλέπεται με την παράγραφο 7 να εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα, με την οποία γίνεται και η κατάταξή του προσωπικού σε βαθμούς, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των άρθρων 80 και 82 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3528/2007, όπως τροποποιήθηκαν από την παράγραφο 2 του άρθρου 25 του ν. 4369/2016. Για την κατάταξη λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος υπηρεσίας του προσωπικού που διανύθηκε στο καταργούμενο ειδικό άμισθο Υποθηκοφυλακείο. Ο ανωτέρω προσωρινός Κλάδος και οι αντίστοιχες προσωποπαγείς θέσεις καταργούνται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση όσων τις κατέχουν.

Με το άρθρο 21 ορίζεται ότι για τις αποδοχές και την ένταξη σε μισθολογικά κλιμάκια του προσωπικού του Φορέα που εντάσσεται στις θέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 18, 19 και 20 εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 7 έως και 34 του ν. 4354/2015 (Α'176). Επίσης ρυθμίζονται οι αποδοχές των δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής. Ειδικά για τους δικηγόρους που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του νόμου στην ΕΚΧΑ Α.Ε., οι οποίοι μεταφέρονται στις θέσεις Κλάδου Νομικής, ως χρόνος υπηρεσίας θεωρείται ο χρόνος από την πρόσληψη με έμμισθη εντολή στην ΕΚΧΑ Α.Ε.

Κεφάλαιο Ε'

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' (άρθρα 22-35 του σχεδίου νόμου) ρυθμίζονται τα ζητήματα που άπτονται της οικονομικής διαχείρισης του Φορέα ως νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με σκοπό τη νόμιμη διάθεση και διαχείριση του δημοσίου χρήματος.

Με το άρθρο 23 απαριθμούνται ενδεικτικά οι δαπάνες του Φορέα (καταβολή αποδοχών, πρόσθετων αμοιβών, ασφαλιστικών εισφορών, εξόδων κίνησης και λοιπών αποζημιώσεων στον Πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ., το Γενικό Διευθυντή και το προσωπικό που υπηρετεί στον Φορέα, πληρωμή των συμβάσεων κτηματογράφησης και των λοιπών πάσης φύσεως συμβάσεων του Φορέα, πληρωμή μισθωμάτων και κοινοχρήστων ακινήτων ή κινητών που μισθώνει ο Φορέας με κοινή ή χρηματοδοτική μίσθωση, καθώς και την ασφάλιση κτιρίων, λειτουργικών και πληροφοριακών συστημάτων, επίπλων κλπ., κάλυψη των κάθε είδους λειτουργικών εξόδων κλπ).

Επιπλέον με τις διατάξεις των παραγράφων 2 – 11 του άρθρου αυτού ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα της διαδικασίας έγκρισης οιασδήποτε δαπάνης του νομικού προσώπου και καθορίζεται το περιεχόμενο του εγγράφου της έγκρισης εκάστης δαπάνης

Με το άρθρο 24 καθορίζεται η διαδικασία εκκαθάρισης εξόδων του νομικού προσώπου και με τα άρθρα 25 και 26 η διαδικασία έκδοσης των χρηματικών ενταλμάτων και των ενταλμάτων προπληρωμής, καθώς και ο τρόπος πληρωμής των δαπανών και προπληρωμής των δαπανών του Φορέα, αντίστοιχα. Η προπληρωμή επιτρέπεται προς αντιμετώπιση δαπανών για τις οποίες είναι, λόγω της φύσης τους ή της επείγουσας υπηρεσιακής ανάγκης, δυσχερής η τήρηση των διατυπώσεων, που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις.

Στα άρθρα 27 και 28 περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για την ταμειακή διαχείριση του Φορέα, που διενεργείται από τις Τράπεζες στις οποίες έχουν ανοιχθεί λογαριασμοί του Φορέα, καθώς και ρυθμίσεις για τη διαδικασία και τα παραστατικά – δικαιολογητικά εξόφλησης των χρηματικών ενταλμάτων του Φορέα, αντίστοιχα.

Με το άρθρο 29 ρυθμίζονται τα θέματα της απόδοσης των υπέρ του Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων, από τον Φορέα, είτε με επιταγή εκδιδόμενη είτε με εντολή μεταφοράς.

Με το άρθρο 30 ρυθμίζονται τα ζητήματα που αφορούν τα βιβλία οικονομικής διαχείρισης, προβλέπεται δε στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, ότι το Τμήμα Λογιστηρίου και Ταμειακής Διαχείρισης της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Φορέα εφαρμόζει τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, η υιοθέτηση των οποίων συνιστά σημαντικό βήμα εξέλιξης στη δημοσιονομική λογιστική, ενισχύοντας τη διαφάνεια και την αξιοπιστία των δημοσίων οικονομικών, με παράλληλη συμβολή στην παγκόσμια ανάπτυξη και ευημερία μέσω της σύγκλισης και εναρμόνισης των δημόσιων συστημάτων λογιστικής στις διάφορες χώρες και οργανισμούς.

Με το άρθρο 31 καθορίζονται οι υποβαλλόμενες από τον Φορέα στον εποπτεύοντα Υπουργό ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Με το άρθρο 32 ρυθμίζονται τα ζητήματα των αποδόσεων στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Ειδικότερα, ορίζεται ότι αποδίδεται στον Κρατικό Προϋπολογισμό, ως δημόσιο έσοδο, ποσοστό του τυχόν θετικού οικονομικού αποτελέσματος (καθαρό αποτέλεσμα χρήσης/έσοδα μείον έξοδα) που προκύπτει από την οικονομική διαχείριση του Φορέα κάθε έτους, μετά την αφαίρεση ποσού που προκύπτει από

το άθροισμα: (α) των κάθε φορά επίδικων απαιτήσεων κατά του Φορέα, (β) των πάσης φύσεως προβλέψεων, ιδίως επισφαλών ή και ανεπίδεκτων εισπράξεως απαιτήσεων από υπόχρεους καταβολής τελών ή προστίμων και (γ) των τυχόν αποδοτέων στο ΤΑΧΔΙΚ ποσών της παρ. 3 του άρθρου 8 του παρόντος. Το ανωτέρω ποσοστό που αποδίδεται στο Δημόσιο καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Φορέα και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 80%, του θετικού αποτελέσματος. Από την 1η.1η.2019 και κατά το μεθεπόμενο οικονομικό έτος κάθε διαχειριστικής χρήσης, ήτοι σε πρώτη εφαρμογή από το 2021, το τυχόν αδιάθετο ποσό του αποθεματικού, το οποίο έχει παραμείνει στον Φορέα , αποδίδεται στον Κρατικό Προϋπολογισμό με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Φορέα.

Με το άρθρο 33 καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα του ελέγχου της οικονομικής διαχείρισης των πόρων του Φορέα και ο έλεγχος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων από δύο ορκωτούς ελεγκτές – λογιστές.

Με το άρθρο 34 καθορίζονται τα ζητήματα των προμηθειών, αναθέσεων εκτέλεσης έργων και παροχής υπηρεσιών, μισθώσεων, εκμισθώσεων, αγορών και εκποιήσεων των ακινήτων του Φορέα. Οι κάθε είδους προμήθειες αγαθών, καθώς και οι αναθέσεις εκτέλεσης έργων και παροχής υπηρεσιών του Φορέα, διενεργούνται με απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα ή του εξουσιοδοτημένου από αυτό οργάνου, ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση των αρμόδιων υπηρεσιακών μονάδων, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Για τις εκμισθώσεις, εκποιήσεις και αγορές ακινήτων από τον Φορέα εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 715/1979 (Α' 212), όπως κάθε φορά ισχύει. Για τις μισθώσεις ακινήτων από τον Φορέα εκδίδεται με απόφαση του Δ.Σ., Κανονισμός Μισθώσεων του Φορέα, ο οποίος εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Με τις διατάξεις του άρθρου 35 καθορίζονται τα ζητήματα που συνάπτονται με τον έλεγχο των εσόδων του νομικού προσώπου. Η καταβολή των πάγιων και αναλογικών ανταποδοτικών τελών και προστίμων γίνεται είτε σε λογαριασμό του Φορέα που τηρείται σε οποιοδήποτε νομίμως λειτουργούν πιστωτικό ίδρυμα, είτε με χρήση πιστωτικής κάρτας είτε με οποιονδήποτε άλλο αναγνωρισμένο στις συναλλαγές ασφαλή τρόπο, και σε κάθε περίπτωση κάνοντας χρήση των βέλτιστων πρακτικών που παρέχονται από το Τραπεζικό Σύστημα. Προβλέπεται ο έλεγχος των εισπράξεων να διενεργείται καθημερινά μέσω ηλεκτρονικών αρχείων που παραλαμβάνει ο Φορέας

από την «ΔΙΑΣ Α.Ε.» ή από την αναφορά συναλλαγών που παρέχει στο on line διαχειριστικό περιβάλλον το Πιστωτικό ίδρυμα με το οποίο συνεργάζεται για την χρήση της πιστωτικής κάρτας. Περιοδικός έλεγχος διενεργείται με τη χρήση της «Εφαρμογής Ταμείου/ΣΠΕΚ» και του «ΣΤΕΚ», αλλά και με επιτόπιες επισκέψεις στις Περιφερειακές Οργανικές Μονάδες.

Κεφάλαιο ΣΤ'

Στο Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 36 – 42) περιλαμβάνονται διατάξεις που ρυθμίζουν τα ζητήματα προσφυγών κατά πράξεων των Προϊσταμένων Κτηματολογικών Γραφείων. Επίσης, διαλαμβάνονται μεταβατικές και εξουσιοδοτικές διατάξεις για τα ζητήματα λειτουργίας του Φορέα, οι καταργούμενες διατάξεις και οι διατάξεις για την έναρξη ισχύος του σχεδίου νόμου.

Με το άρθρο 36 ρυθμίζεται η άσκηση προσφυγών κατά πράξεων των Προϊσταμένων Κτηματολογικών Γραφείων και Υποκαταστημάτων.

Ειδικότερα καθιερώνεται η άσκηση από κάθε ενδιαφερόμενο ενδικοφανούς προσφυγής, κατά των πράξεων του Προϊσταμένου Κτηματολογικού Γραφείου ή Υποκαταστήματος Κτηματολογικού Γραφείου του Φορέα που εκδίδονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 16, 17, 18 και 19 του ν. 2664/1998, Η προσφυγή ασκείται μέσα σε προθεσμία 10 ημερών από την επίδοση της πράξεως, ενώπιον τριμελούς Επιτροπής Επίλυσης Αμφισβητήσεων που συστήνεται σε κάθε Κτηματολογικό Γραφείο. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα, για θητεία δύο ετών που μπορεί να ανανεώνεται και αποτελείται από: α) τον Προϊστάμενο του Κτηματολογικού Γραφείου, με αναπληρωτή Προϊστάμενο άλλου Κτηματολογικού Γραφείου, ως Πρόεδρο, β) έναν υπάλληλο του Φορέα του κλάδου Μηχανικών κατηγορίας ΠΕ, με ειδικότητα Αγρονόμων – Τοπογράφων Μηχανικών και γ) έναν υπάλληλο του Φορέα του Κλάδου Νομικών ή ένα δικηγόρο με έμμισθη εντολή στον Φορέα, με τον αναπληρωτή του. Γραμματέας της Επιτροπής, ορίζεται υπάλληλος του Κτηματολογικού Γραφείου Κατηγορίας ΠΕ. Αν δεν εκδοθεί απόφαση επί της προσφυγής μέσα σε προθεσμία 30 ημερών, θεωρείται ότι η προσφυγή έχει απορριφθεί.

Κατά των αποφάσεων της Επιτροπής, ασκούνται τα ένδικα βοηθήματα που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 16, 17, 18 και 19 του ν. 2664/1998 και στο άρθρο 791 Κ.Πολ.Δ. Οι ειδικότερες πράξεις κατά των οποίων επιτρέπεται προσφυγή, η ειδικότερη διαδικασία, ο τρόπος καταχώρισης των προσφυγών και δημοσιότητας των αποφάσεων της Επιτροπής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα για τη λειτουργία της, καθορίζονται με απόφαση με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. του Φορέα. Στα μέλη της Επιτροπής καταβάλλεται αμοιβή, της οποίας το ύψος

και οι ειδικότερες προϋποθέσεις καταβολής, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 37, ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα που συνάπτονται με τη λειτουργία του Φορέα και των οργανικών μονάδων του. Με την παρ. 12 δίδεται στο φορέα η απαραίτητη ευελιξία πρόσληψης προσωπικού με συμβάσεις μίσθωσης έργου μέχρι την ολοκλήρωση των έργων της με ταχεία διαδικασία, υπό την εποπτεία του ΑΣΕΠ, για το σκοπό της κτηματογράφησης.

Με το άρθρο 38, ρυθμίζονται τα ζητήματα παράδοσης και παραλαβής των αρχείων έμμισθων και άμισθων υποθηκοφυλακείων και η υποχρέωση σύνταξης και υπογραφής σχετικών πρωτοκόλλων παράδοσης – παραλαβής, καθώς και το περιεχόμενο των πρωτοκόλλων αυτών.

Ειδικότερα, προβλέπεται η παράδοση στο Φορέα, από τους Προϊσταμένους των εμμίσθων Υποθηκοφυλακείων, τους άμισθους Υποθηκοφύλακες, τους εκτελούντες ή αναπληρούντες στα έργα Υποθηκοφύλακα, Συμβολαιογράφους ή Ειρηνοδίκες, των Υποθηκοφυλακείων που καταργούνται:

α) των βιβλίων υποθηκών, μεταγραφών, κατασχέσεων και διεκδικήσεων, των γενικών αλφαβητικών ευρετηρίων υποθηκών, μεταγραφών, κατασχέσεων και διεκδικήσεων, των βιβλίων εισαγωγής εγγράφων και εισπράξεως τελών και δικαιωμάτων, των βιβλιοδετημένων τόμων αα) των περιλήψεων και αιτήσεων εξαλείψεων, άρσεων κλπ., μετά των σχετικών εγγράφων, ββ) των διεκδικητικών αγωγών, γγ) των μεταγραφομένων συμβολαίων και δδ) των αντιγράφων των κατασχετηρίων εκθέσεων, καθώς και όλων εν γένει τα βιβλία και αρχεία που τηρούνταν από τα άμισθα Υποθηκοφυλακεία, σύμφωνα με τις κάθε φορά ισχύουσες διατάξεις. Εφόσον τα ανωτέρω τηρούνται και ηλεκτρονικά, παραδίδεται και η ψηφιακή βάση δεδομένων τους.

β) των εκκρεμών αιτήσεων για την έκδοση αντιγράφων, βεβαιώσεων ή πιστοποιητικών και

γ) των επίπλων, σκευών, μηχανημάτων και όλων εν γένει του εξοπλισμού των άμισθων υποθηκοφυλακείων, καθώς και των εγκατεστημένων προγραμμάτων ηλεκτρονικών εφαρμογών.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται η σύνταξη και υπογραφή εις πενταπλούν σχετικού πρωτοκόλλου παράδοσης - παραλαβής που υπογράφεται από τον Υποθηκοφύλακα ή εκτελούντα ή αναπληρούντα στα έργα Υποθηκοφύλακα, Συμβολαιογράφο ή Ειρηνοδίκη των Υποθηκοφυλακείων που καταργούνται σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 1, και τον υπάλληλο που εξουσιοδοτείται για το σκοπό αυτόν από το Δ.Σ. του Φορέα.

Το ελάχιστο περιεχόμενο του πρωτοκόλλου παράδοσης καθορίζεται με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού.

Με την παράγραφο 4, ορίζεται ότι τα τυχόν οφειλόμενα στο Δημόσιο, στο ΤΑΧΔΙΚ ή στο Φορέα, τέλη, αποδίδονται από τον πρώην άμισθο Υποθηκοφύλακα ή τον εκτελούντα ή αναπληρούντα στα έργα Υποθηκοφύλακα, Συμβολαιογράφο ή Ειρηνοδίκη των Υποθηκοφυλακείων, εντός δέκα ημερών από την υπογραφή του πρωτοκόλλου παράδοσης – παραλαβής.

Με την παράγραφο 5 προβλέπεται η διενέργεια αναλυτικού Ισοζυγίου - Απογραφής για την απεικόνιση όλων των περιουσιακών στοιχείων της καταργούμενης ΕΚΧΑ Α.Ε., καθώς και Μεταβατικού Ισολογισμού ο οποίος ελέγχεται από Ορκωτούς Ελεγκτές. . Το αναλυτικό Ισοζύγιο – Απογραφή και ο Μεταβατικός Ισολογισμός, εγκρίνονται απ' το Δ.Σ. κα διαβιβάζονται μαζί με σχετική έκθεση ελέγχου στον εποπτεύοντα Υπουργό.

Με τις διατάξεις του άρθρου 39 ρυθμίζονται τα ζητήματα που αφορούν τις μισθώσεις των ακινήτων, με σκοπό τη στέγαση των Κτηματολογικών Γραφείων και των Υποκαταστημάτων τους που συστήνονται με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου και την απρόσκοπτη λειτουργία του Φορέα.

Στο άρθρο 40 διαλαμβάνονται εξουσιοδοτικές διατάξεις για τη ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων που αφορούν την εν γένει λειτουργία του νομικού προσώπου με την έκδοση υπουργικών αποφάσεων, αποφάσεων του Δ.Σ.

Με το άρθρο 41 καθορίζονται οι καταργούμενες διατάξεις

Τέλος, με το άρθρο 42 ορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος μέρους. Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Β' του παρόντος μέρους, για κάθε Κτηματολογικό Γραφείο και Υποκατάστημα Κτηματολογικού Γραφείου, ισχύουν από τη δημοσίευση της αντίστοιχης απόφασης που προβλέπεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 1 και, σε κάθε περίπτωση με την πάροδο εννέα μηνών από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως για όλα τα Κτηματολογικά Γραφεία και τα Υποκαταστήματά τους. Κατά τα λοιπά, η ισχύς των διατάξεων του παρόντος μέρους αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

ΜΕΡΟΣ Β΄

Άρθρα 43-72

«ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΛΑΤΟΜΙΚΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

Πριν από σαράντα χρόνια, θεσπίστηκαν για πρώτη φορά κατά τη διάρκεια της μεταπολιτευτικής περιόδου, διατάξεις για την εκμετάλλευση των λατομείων, με τον νόμο 669/77. Από τότε έχει δημιουργηθεί ένα περίπλοκο νομικό πλαίσιο που περιλαμβάνει διάσπαρτες διατάξεις σε περισσότερους από 10 νόμους, με αποτέλεσμα τη δυσκολία πρόσβασης των διοικούμενων στην υφιστάμενη νομοθεσία. Για το λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμη η διαμόρφωση ενός νέου ενιαίου θεσμικού πλαισίου για την λειτουργία των εξορυκτικών επιχειρήσεων, που θα εμπερικλείει τις διατάξεις που αφορούν όλες τις κατηγορίες των λατομικών ορυκτών.

Επίσης τα τελευταία χρόνια, λόγω της εξέλιξης της τεχνολογίας έχουν επέλθει σημαντικές εξελίξεις τόσο στις μεθόδους εκμετάλλευσης και επεξεργασίας των λατομικών ορυκτών, όσο και στις διαδικασίες αποκατάστασης και ανακύκλωσης. Οι εξελίξεις αυτές καθιστούν πλέον αναγκαίο τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας.

Τέλος η σημασία των πρώτων υλών για την οικονομία και την ανάπτυξη μιας χώρας έχει καταστεί σαφής τα τελευταία χρόνια. Από την έκρηξη των τιμών των βασικών εμπορευμάτων κατά την περίοδο 2004-2005, οι εξορυκτικοί πόροι έχουν κινηθεί προς τα πάνω στην ατζέντα της αναπτυξιακής πολιτικής. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο τομέας των εξορυκτικών βιομηχανιών διασταυρώνεται με πολλούς τρόπους με τους στόχους της οικονομικής πολιτικής. Στην κατεύθυνση αυτή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ήδη από το 2006 έχει αναλάβει την **«Πρωτοβουλία για τις Πρώτες Ύλες – Κάλυψη των ουσιωδών αναγκών μας για την ανάπτυξη και την απασχόληση στην Ευρώπη»** (COM/2008/0699 final) και από το 2012 έχει ξεκινήσει η **«Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για τις Πρώτες Ύλες»** (COM/2012/082 final). Μεταξύ των στόχων των δράσεων της Ε.Ε. είναι η ορθή πολιτική αξιοποίησης των πόρων και η εξασφάλιση της βιώσιμης παροχής των πρώτων υλών για την οικονομία και την κοινωνία, σύμφωνα με ένα σύγχρονο νομικό πλαίσιο, χωρίς γραφειοκρατικές αγκυλώσεις και λαμβάνοντας υπόψη τον ολοένα και πιο έντονο ανταγωνισμό ανάμεσα στις χρήσεις γης.

Με βάση τις προηγούμενες παρατηρήσεις, η νομοθετική αυτή πρωτοβουλία στοχεύει:

α) στη διαμόρφωση ενός ενιαίου θεσμικού πλαισίου για την λειτουργία των εξορυκτικών επιχειρήσεων, που θα εμπερικλείει τις διατάξεις που αφορούν όλες τις κατηγορίες των

λατομικών ορυκτών σε ενιαίο κείμενο και θα καταργεί αποσπασματικές διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας, προκειμένου να μειωθεί η γραφειοκρατία και να βελτιωθεί η αποδοτικότητα της διοίκησης,

β) στον εκσυγχρονισμό της υφιστάμενης λατομικής νομοθεσίας και

γ) στην απλούστευση της διαδικασίας αδειοδότησης της διενέργειας των εργασιών έρευνας και εκμετάλλευσης, με στόχο ένα απλό, διαφανές, σαφές και με σταθερούς όρους πλαίσιο.

Ο εξορυκτικός κλάδος έχει ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, σε σχέση με τους υπόλοιπους κλάδους της οικονομίας:

- Τα ορυκτά είναι χωροθετημένα από τη φύση, γεγονός που δεν ισχύει με άλλες κατηγορίες οικονομικών δραστηριοτήτων (π.χ. εργοστάσια) ή ισχύει λιγότερο (π.χ. ανεμογεννήτριες).
- Η εκμετάλλευση των λατομείων είναι ορισμένης χρονικής διάρκειας, σε αντίθεση με άλλες δραστηριότητες που η δέσμευση του χώρου είναι μόνιμη (π.χ. τεχνικά έργα).
- Για κάθε νέα θέση εργασίας στον τομέα εξόρυξης των πρώτων υλών δημιουργούνται τουλάχιστον δύο επιπλέον έμμεσες θέσεις εργασίας στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα παραγωγής.
- Σε πολλές περιπτώσεις απαιτείται η διενέργεια ερευνητικών εργασιών οι οποίες μπορεί να αποβούν άκαρπες με αποτέλεσμα το σχετικό επενδυτικό ρίσκο. Επιπλέον, και σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος να απαιτείται μεγάλο ύψος επενδύσεων σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας, προκειμένου να είναι οικονομικά εκμεταλλεύσιμη η εξόρυξη.

Καταβλήθηκε προσπάθεια να ληφθούν υπόψη τα προαναφερθέντα χαρακτηριστικά κατά τη σύνταξη του παρόντος μέρους.

Ειδικότερα, τα λατομικά ορυκτά, όπως ορίζονται επακριβώς στο συζητούμενο νομοσχέδιο διαφοροποιούνται ως εξής:

α) Αδρανή υλικά. Τα αδρανή υλικά είναι οι περισσότερο χρησιμοποιούμενες φυσικές πρώτες ύλες στον πλανήτη μας και είναι απαραίτητα για την κατασκευή τεχνικών έργων, έργων οδοποιίας, οικοδομικών έργων κλπ. Καθώς είναι σχετικά ευτελούς αξίας, καταναλώνονται κοντά στον τόπο παραγωγής τους.

Η χώρα μας είναι αυτάρκης σε αδρανή υλικά. Η διασφάλιση της πρόσβασης σε αδρανή υλικά, σε περιφερειακό επίπεδο, είναι σημαντική για την οικονομική ανάπτυξη, λαμβανομένων υπόψη των υλικοτεχνικών περιορισμών και του μεταφορικού κόστους.

Ως εκ τούτου το νομικό πλαίσιο αδειοδότησης λατομείων αδρανών υλικών πρέπει να δίδει τη δυνατότητα δημιουργίας νόμιμων λατομείων χωρίς γραφειοκρατικές καθυστερήσεις και επιπλέον επιβαρύνσεις σε όλες τις περιοχές της χώρας. Σε αντίθετη περίπτωση αναπτύσσεται η παράνομη εξορυκτική δραστηριότητα, οι συνέπειες της οποίας είναι πολύ σημαντικές [αυξημένος κίνδυνος για την ασφάλεια των εργαζομένων και περιοίκων επειδή η σχετική δραστηριότητα γίνεται χωρίς κρατικό έλεγχο και εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας (Κανονισμό Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών, κ.λ.π.), καταστροφή του περιβάλλοντος χωρίς δυνατότητα αποκατάστασης, ακαταλληλότητα παραγομένων υλικών με συνέπεια τις κακοτεχνίες, απώλεια φορολογικών εσόδων, ενδεχόμενη καταστροφή αρχαιολογικών χώρων, κίνδυνοι για πρόκληση ζημιών σε δίκτυα ΔΕΗ, ΟΤΕ, κ.λ.π.].

β) Μάρμαρα. Τα τελευταία χρόνια ο κλάδος των μαρμάρων αποτελεί έναν από τους πιο δυναμικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας με έντονη εξωστρέφεια και συνεχή αύξηση των εξαγωγών. Όμως ο κλάδος αυτός υφίσταται ισχυρό ανταγωνισμό τόσο από τα μάρμαρα που προέρχονται από άλλες χώρες με χαμηλότερο κόστος εργασίας, όσο και από τις τεχνητές πλάκες και πλακίδια.

γ) Βιομηχανικά ορυκτά. Η Ελλάδα είναι σημαντική παραγωγός βιομηχανικών ορυκτών, ορισμένων με μεγέθη αποθεμάτων και ύψη παραγωγής που κατέχουν υψηλότερη θέση στη παγκόσμια κατάταξη. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η Ελλάδα, σε παγκόσμια κλίμακα, είναι πρώτη χώρα παραγωγής περλίτη, δεύτερη χώρα παραγωγής μπεντονίτη κλπ. Και ο κλάδος των Βιομηχανικών ορυκτών έχει έντονα εξαγωγικό χαρακτήρα.

δ) Σχιστολιθικές πλάκες, δομικοί λίθοι. Τα υλικά αυτά χρησιμοποιούνται ευρύτατα στη χώρα μας για την κατασκευή και κυρίως για τη συντήρηση των παραδοσιακών οικισμών και η σημασία τους στις τοπικές κοινωνίες είναι αναγνωρίσιμη. Και εδώ έχει διαπιστωθεί πρόβλημα παράνομων εξορύξεων, κυρίως λόγω του κόστους και του χρόνου απόκτησης των αδειών.

Συγκεκριμένα, το παρόν σχέδιο νόμου επιλαμβάνεται θεμάτων που αφορούν όλες τις πτυχές της εξορυκτικής δραστηριότητας, όπως:

- Ορισμός όλων των κατηγοριών των λατομικών ορυκτών επακριβώς.

- Δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης λατομικών ορυκτών και πως αυτό μεταβιβάζεται / παραχωρείται,
- Διαδικασία καθορισμού και χωροθέτησης λατομικών περιοχών εκμετάλλευσης αδρανών υλικών – λειτουργία της αρμόδιας επιτροπής,
- Εκμίσθωση και διαχείριση των δημοσίων και δημοτικών λατομείων,
- Πάγια και αναλογικά μισθώματα,
- Εγκατάσταση και λειτουργία ηλεκτρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού,
- Προστασία και Αποκατάσταση περιβάλλοντος λατομείων,
- Υποχρεώσεις εκμεταλλευτή, εποπτεία – έλεγχος της εκμετάλλευσης και κυρώσεις.

Περαιτέρω δε με το παρόν σχέδιο νόμου απλοποιείται η διαδικασία αδειοδότησης, τόσο της διενέργειας των εργασιών έρευνας και εκμετάλλευσης, όσο και της λειτουργίας των σχετικών ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων ενός λατομείων καθώς:

α) οι δραστηριότητες έρευνας και εκμετάλλευσης των λατομικών ορυκτών επί δημοσίων και δημοτικών εκτάσεων, υπόκεινται σε καθεστώς έγκρισης, σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν.4442/2016 (Α'230), με το συμβόλαιο μίσθωσης να αποτελεί την έγκριση για την έναρξη των εργασιών, ενώ οι αντίστοιχες δραστηριότητες σε ιδιωτικές εκτάσεις υπόκεινται σε καθεστώς γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν.4442/2016 (Α'230), καταργούμενης περαιτέρω της άδειας εκμετάλλευσης, και

β) για την εγκατάσταση εντός λατομείων ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας των εξορυσσομένων ορυκτών, δεν απαιτείται πλέον η άδεια εγκατάστασης του άρθρου 103 του Κ.Μ.Λ.Ε, , ενώ η λειτουργία των εγκαταστάσεων αυτών ξεκινά κατόπιν σχετικής γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρου 5 του ν.4442/2016 (Α'230).

Μεταξύ των αποτελεσμάτων της νέας νομοθεσίας αναμένονται:

- Διευκόλυνση των επενδύσεων λόγω του περιορισμού της γραφειοκρατικής διαδικασίας που θα προκύψει από τη μείωση των αναγκαίων πράξεων της διοίκησης.
- Καλύτερη αξιοποίηση των μεταλλευτικών και λατομικών πρώτων υλών σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των υλικών εκσκαφών και κατεδαφίσεων.
- Βελτίωση του επιπέδου ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων και της προστασίας του περιβάλλοντος, λόγω αναβάθμισης των Επιθεωρήσεων Μεταλλείων και αυστηροποίησης του σχετικού πλαισίου διοικητικών κυρώσεων.

- Ελαχιστοποίηση των παρανόμων εκμεταλλεύσεων.
- Μείωση των οικονομικών επιβαρύνσεων των επιχειρήσεων.
- Ταχύτερη επίλυση των διαφορών στο σχεδιασμό χρήσης γης.
- Μετριασμός των αρνητικών περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων με την καθιέρωση της πλήρους διαφάνειας και επιπέδου πληροφόρησης του κοινού με τη δημοσιοποίηση των στοιχείων δραστηριότητας των εξορυκτικών επιχειρήσεων από την αρμόδια Δ/ση του ΥΠΕΝ (Παρατηρητήριο μεταλλευτικών και λατομικών δραστηριοτήτων).
- Ομαλή μετάβαση από το προϊσχύον στο νέο νομικό πλαίσιο.

Άρθρο 43

Στο άρθρο αυτό έχουν ενσωματωθεί οι διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του ν.669/1977 και του άρθρου 1 του ν.1428/1984.

Ως προς τους ορισμούς των λατομικών ορυκτών, προστίθεται η κατηγορία των φυσικών λίθων, στην οποία υπάγονται πλέον οι δομικοί λίθοι και οι σχιστολιθικές πλάκες, ενώ το ανθρακικό ασβέστιο, που προορίζεται για βιομηχανική χρήση, κατατάσσεται στα βιομηχανικά ορυκτά. Επίσης εισάγεται η έννοια των διακοσμητικών πετρωμάτων. Στην περίπτωση β της παραγράφου 3 αναφέρεται ρητά η υπαγωγή της μαρμαρόσκονης, καθώς και των μαρμαροψηφίδων, στην κατηγορία των αδρανών υλικών σε συμφωνία με την υπ' αριθ. 1682/2000 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Τέλος, διευκρινίζεται ότι τα «τεχνητά» αδρανή υλικά, που προέρχονται κυρίως από ανακύκλωση, δεν υπάγονται στις διατάξεις του νόμου.

Στην παράγραφο 4, η προσθήκη περί συνεκτίμησης της χρήσης του ορυκτού, για την οποία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο οικονομικής εκμετάλλευσης με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής επί της αξίας των πωλουμένων προϊόντων του λατομείου, σε περίπτωση αμφισβήτησης περί της υπαγωγής αυτού σε κατηγορία, κρίθηκε απαραίτητη, για λόγους πληρότητας και διότι αφορά κριτήριο, το οποίο στην πράξη εφαρμόζεται.

Στις παραγράφους 6 και 7 εισάγονται οι ορισμοί των λατομικών περιοχών και των παγίων και αναλογικών μισθωμάτων αντίστοιχα.

Στην παράγραφο 8 διευκρινίζεται η μη υπαγωγή των αμμοληψιών φυσικών αποθέσεων θραυσμάτων από τις κοίτες και εκβολές ποταμών, χειμάρρων και από τις θαλάσσιες και

λιμναίες ακτές στις διατάξεις του νόμου, με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 17 σχετικά με τις παράνομες εκμεταλλεύσεις.

Άρθρο 44

Στο άρθρο αυτό έχουν ενσωματωθεί οι διατάξεις των άρθρων 3, 19, 24 παρ. 1, 25 παρ. 1, 10 παρ. 1 του ν.669/1977 και του άρθρου 2 του ν.1428/1984.

Στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι το δικαίωμα έρευνας και επιφανειακής ή/και υπόγειας εκμετάλλευσης των λατομικών ορυκτών ανήκει στον ιδιοκτήτη της εδαφικής έκτασης, μέσα στην οποία υπάρχουν ή σ' εκείνον στον οποίο ο ιδιοκτήτης παραχώρησε το δικαίωμα αυτό.

Στις παραγράφους 2-4 ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο αποδεικνύεται η παραχώρηση του δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης στις περιπτώσεις των ιδιωτικών, δημοτικών και δημοσίων εκτάσεων αντίστοιχα.

Στην παράγραφο 5, η οποία αφορά τα δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης σε δημόσιες δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, καθώς και σε δημόσιες χορτολιβαδικές, προστίθεται ρύθμιση περί επιστροφής των καταβληθέντων μισθωμάτων, καθώς και της διαφοράς του ανταλλάγματος χρήσης δημόσιας έκτασης σε σχέση με τη χρήση αντίστοιχης ιδιωτικής, στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο υπέρ του οποίου αναγνωρίζεται η κυριότητα της έκτασης.

Στην παράγραφο 6, η οποία αναφέρεται στις διακατεχόμενες δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, διευκρινίζεται ότι ο διακάτοχος δεν μπορεί να εμποδίσει την εκμετάλλευση των εκτάσεων αυτών, οι οποίες ανήκουν κατά πλήρη κυριότητα στο Δημόσιο.

Στην παράγραφο 7 ρυθμίζεται η τύχη των μισθωτικών συμβάσεων λατομείων σε περίπτωση που αναγνωρίζεται ως ιδιοκτήτης της επίμαχης έκτασης τρίτο πρόσωπο. Υπό το προηγούμενο καθεστώς ρυθμιζόταν μόνο η περίπτωση των μισθωτικών συμβάσεων μεταξύ Δημοσίου ως εκμισθωτή και τρίτων, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ερμηνευτικές ασάφειες κυρίως στις περιπτώσεις διεκδικήσεων δημοσίων εκτάσεων από ΟΤΑ ή και αντίστροφα. Γ' αυτόν τον λόγο και προκειμένου να προστατευθεί ο μισθωτής, ο οποίος δεν εμπλέκεται στη διοικητική ή δικαστική διαδικασία αναγνώρισης της κυριότητας του εδάφους των λατομείων, διευκρινίζεται ότι σε κάθε περίπτωση, ο αναγνωρισθείς τρίτος υπεισέρχεται στη θέση του εκμισθωτή, οι δε μισθωτικές συμβάσεις, για όσο διάστημα ισχύουν, δεσμεύουν τα συμβαλλόμενα μέρη με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, χωρίς να διατηρούνται τυχόν επιπλέον όροι, που είχαν άμεση σχέση με το

προηγούμενο ιδιοκτησιακό καθεστώς της έκτασης. Σε κάθε περίπτωση η ρύθμιση αποβλέπει στην απρόσκοπτη συνέχιση της εκμετάλλευσης για λόγους ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας και στην προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του μισθωτή.

Η παράγραφος 8 ρυθμίζει τον τρόπο διαχείρισης λατομικών χώρων, στους οποίους το Δημόσιο έχει συνιδιοκτησία κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 50%. Και η ρύθμιση αυτή αποβλέπει στην απρόσκοπτη συνέχιση της εκμετάλλευσης και τελικά στην προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος. Αυτονόητο είναι ότι στις περιπτώσεις συνιδιοκτησίας μεταξύ ιδιωτών έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα περί κοινωνίας δικαιώματος και διοίκησης του κοινού αντικειμένου.

Στην παράγραφο 9 ορίζεται η αρμοδιότητα εκμίσθωσης των λατομείων εντός εκτάσεων, των οποίων η διαχείριση ανήκει στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 45

Στο άρθρο αυτό έχουν ενσωματωθεί οι διατάξεις των άρθρων 18 παρ. 1, 2 και 3, 20, 30-33 του ν.669/1977, των άρθρων 6 παρ. 1, 2 και 3, 7 του ν.1428/1984, του άρθρου 29 παρ. 1 του Ν.Δ. 4029/1959 και του άρθρου 21 παρ. 10 του Ν.2115/1993.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση εναρμονίζεται η διάρκεια ισχύος των συμβάσεων μίσθωσης όλων των λατομικών ορυκτών, με αποτέλεσμα να αποφεύγεται ο κατακερματισμός των διοικητικών διαδικασιών και να ακολουθείται ενιαία τακτική τόσο από τις διοικητικές υπηρεσίες όσο και από τους πολίτες. Στην πρώτη παράγραφο ορίζεται η εικοσαετία ως αρχική διάρκεια ισχύος των μισθώσεων των λατομείων αδρανών υλικών, μαρμάρων, φυσικών λίθων και βιομηχανικών ορυκτών. Ειδικά για τα λατομεία αδρανών υλικών, τα οποία ιδρύονται για την εκτέλεση δημοσίων έργων εθνικής σημασίας, καθώς και για τα λατομεία μικρής παραγωγής, των οποίων τα εξορυσσόμενα υλικά προορίζονται αποκλειστικά για την αναστήλωση αρχαιολογικών μνημείων, διευκρινίζεται ότι η εκτέλεση του εκάστοτε έργου σε συνδυασμό με τον χρόνο ολοκλήρωσης της αποκατάστασης του περιβάλλοντος του εν λόγω χώρου, καθορίζει και τη διάρκεια ισχύος της σχετικής μίσθωσης.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται η δυνατότητα παράτασης της διάρκειας ισχύος των συμβάσεων μίσθωσης για 20 έτη, διμερώς στην περίπτωση των δημοσίων και δημοτικών εκτάσεων για λόγους εξασφάλισης του δημοσίου συμφέροντος και μονομερώς, στην περίπτωση των ιδιωτικών εκτάσεων, για λόγους μείωσης της γραφειοκρατίας.

Οι διατάξεις της παραγράφου 3 παρέχουν τη δυνατότητα παράτασης των συμβάσεων μίσθωσης και πέραν του συνολικού χρόνου των σαράντα ετών για τα μάρμαρα και τα βιομηχανικά ορυκτά (και των τριάντα ετών για τα αδρανή υλικά), που προβλέπουν οι μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις. Συγκεκριμένα, ορίζονται τα εβδομήντα έτη ως η μέγιστη χρονική διάρκεια των μισθώσεων όλων των κατηγοριών ορυκτών, υπό την προϋπόθεση ότι υφίστανται εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα. Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίθηκε απαραίτητη, προκειμένου να εξασφαλιστεί στο μέγιστο βαθμό, τόσο η ορθολογική εκμετάλλευση και οικονομία των κοιτασμάτων, χωρίς εκπτώσεις στην προστασία του περιβάλλοντος, όσο και η ασφάλεια των επενδύσεων όσων δραστηριοποιούνται στον επιχειρηματικό αυτόν τομέα.

Η παράγραφος 4 αναφέρεται στη διαδικασία υπολογισμού πάγιων και αναλογικών μισθωμάτων όλων των λατομικών ορυκτών. Ειδικότερα, τα πάγια μισθώματα προσδιορίζονται με συγκεκριμένο μαθηματικό τύπο με αυστηρά προσδιορισμένους συντελεστές, οι τιμές των οποίων δύνανται να αναπροσαρμόζονται με Κ.Υ.Α. των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ώστε να υπάρχει δυνατότητα προσαρμογής, λαμβάνοντας υπόψη την εκάστοτε οικονομική συγκυρία και τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες εν γένει. Για τα αναλογικά μισθώματα ορίζονται ανώτατα όρια ποσοστών (επί των πωληθέντων υλικών) στα μάρμαρα και βιομηχανικά ορυκτά. Αυτό προβλέπεται καθώς η εκμετάλλευση των ορυκτών αυτών έχει εξαγωγικό προσανατολισμό, κατά κύριο λόγο, και δεν κρίνεται σκόπιμη η περαιτέρω επιβάρυνση τους με αυξημένα μισθώματα, για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου. Στα αδρανή υλικά ορίζεται κατώτατο όριο ποσοστού, καθώς αφενός πρόκειται για προϊόντα ευτελούς αξίας και αφετέρου το ποσοστό του μισθώματος είναι κατά κανόνα αντικείμενο δημοπρασίας. Για τα συγκεκριμένα ποσοστά που προτείνονται, σε κάθε περίπτωση έχουν ληφθεί υπόψη η διαμόρφωση των συνθηκών λειτουργίας της αγοράς κατά την παρούσα οικονομική συγκυρία.

Στην παράγραφο 5 περιγράφεται ο τρόπος προσδιορισμού των αναλογικών μισθωμάτων με βάση τα τιμολόγια πώλησης υλικών και το ύψος της επιτευχθείσας παραγωγής, αλλά και η περίπτωση της ιδιοχρησιμοποίησης ποσοτήτων για την τροφοδοσία εγκαταστάσεων του μισθωτή, η οποία, έχει απασχολήσει αρκετές φορές τη διοίκηση, λόγω των προβλημάτων που δημιουργούνται στον υπολογισμό των μισθωμάτων, ελλείψει τιμολογίων πώλησης. Σε κάθε περίπτωση, ο τρόπος υπολογισμού αναφέρεται «στο δάπεδο του λατομείου», με την έννοια ότι, σε περίπτωση που οι ποσότητες υπολογίζονται κατά βάρος (όπως κατά κανόνα στα αδρανή υλικά), εννοείται επί αυτοκινήτου στο χώρο του λατομείου και δεν περιλαμβάνονται επιπλέον δαπάνες εξαγωγών (μεταφορικά, ασφάλειες, κ.λ.π.).

Στην παράγραφο 6 ορίζονται τα ποσοστά απόδοσης των μισθωμάτων των δημόσιων λατομείων πάσης φύσεως. Σύμφωνα και με το ισχύον καθεστώς, ποσοστό 50% των πάγιων και αναλογικών μισθωμάτων των δημόσιων λατομείων μαρμάρων και βιομηχανικών ορυκτών αποδίδεται στους κατά τόπο αρμόδιους ΟΤΑ, ενώ για πρώτη φορά θεσμοθετείται η απόδοση ποσοστού 20% των μισθωμάτων δημόσιων λατομείων αδρανών υλικών στις οικείες Περιφέρειες για την κατασκευή έργων ως αντιστάθμισμα των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία των λατομείων αυτών, καθώς και ποσοστό 5% στην καθ' ύλην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, προκειμένου να διατεθεί για δράσεις ορθολογικής αξιοποίησης των Ορυκτών Πρώτων Υλών.

Στις παραγράφους 7 και 8 διευκρινίζονται ζητήματα που σχετίζονται με τα αδρανή υλικά που εξορύσσονται ως παραπροϊόντα κατά την εκμετάλλευση οποιασδήποτε κατηγορίας ορυκτών.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 9 αντιμετωπίζονται τα ζητήματα της υπομίσθωσης και μεταβίβασης του δικαιώματος εκμετάλλευσης. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι απαγορεύεται η υπομίσθωση του δικαιώματος εκμετάλλευσης λατομείων. Επισημαίνεται ότι με τη διάταξη αυτή αντιμετωπίζεται ενιαία το ζήτημα της υπομίσθωσης, καθώς σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς, στην περίπτωση των λατομείων μαρμάρων και βιομηχανικών ορυκτών απαγορεύεται γενικά η υπομίσθωση ενώ στα λατομεία αδρανών υλικών, η απαγόρευση αυτή ισχύει μόνο για τα δημόσια λατομεία, κατά την ερμηνεία των σχετικών διατάξεων από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (γνωμοδότηση Α' Τμμη. 115/2006).

Επίσης, ορίζεται ότι επιτρέπεται η μεταβίβαση των δικαιωμάτων, που απορρέουν από τη μίσθωση, κατόπιν έγκρισης του εκμισθωτή και περιγράφεται η σχετική διαδικασία. Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίθηκε σκόπιμη, για λόγους που ανάγονται στην ευχερέστερη και επωφελέστερη για την εθνική οικονομία και το δημόσιο συμφέρον εκμετάλλευση των λατομείων από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν πραγματικά τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν το δικαίωμα εκμετάλλευσης. Επισημαίνεται ότι η διάταξη αφορά όλες τις μορφές μεταβίβασης, συμπεριλαμβανόμενης και της περίπτωσης που η μεταβίβαση του μισθωτικού δικαιώματος εκμετάλλευσης λατομείου αποτελεί εισφορά σε εταιρεία, για την οποία ακολουθείται η ίδια διαδικασία.

Άρθρο 46

Στο άρθρο αυτό έχουν ενσωματωθεί οι διατάξεις των άρθρων 3 παρ. 1 και 2, 4 παρ. 1 του ν.1428/1984, 6 παρ. 2 του ν. 2702/1999, 13 του ν. 3335/2005, 182 του ν.4001/2011 και 11 του ν. 4203/2013.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις περιγράφονται οι βασικές αρχές και τα κριτήρια καθορισμού των λατομικών περιοχών εκμετάλλευσης αδρανών υλικών.

Κατά το παρελθόν έγιναν επανειλημμένες νομοθετικές παρεμβάσεις (με τους νόμους 386/1976, 1428/1984, 2115/1993, 2702/1999, 3335/2005, 4001/2011, 4203/2013), οι οποίες έτασαν προθεσμίες για τον καθορισμό των περιοχών αυτών, χωρίς οι σχετικές διαδικασίες να ολοκληρωθούν, είτε από υπέρμετρες καθυστερήσεις των απαιτούμενων για το σκοπό αυτό ενεργειών των συναρμοδίων υπηρεσιών, είτε λόγω της έκδοσης αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τις οποίες ακυρώθηκαν αποφάσεις καθορισμού λατομικών περιοχών, είτε και από αδυναμία ενεργοποίησης των λατομικών περιοχών για λόγους διεκδίκησης των εκτάσεων αυτών από τρίτους. Με τις προτεινόμενες διατάξεις των παραγράφων 2-6 προβλέπεται η δυνατότητα να κινείται η διαδικασία καθορισμού λατομικών περιοχών με αυστηρά κριτήρια και στις περιπτώσεις που συντρέχουν οι ειδικές προϋποθέσεις και τα κριτήρια, που αναφέρονται στις διατάξεις αυτές.

Ειδικότερα στις παραγράφους 4 και 5 προβλέπεται ότι η διαδικασία καθορισμού λατομικής περιοχής κινείται από τον Περιφερειάρχη, ο οποίος, υπό ορισμένες προϋποθέσεις υποβάλλει εισήγηση στον αρμόδιο κατά τόπο Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, προκειμένου να εκδοθεί η σχετική εγκριτική απόφαση. Στη συνέχεια και αφού επιληφθεί της διαδικασίας η αρμόδια Επιτροπή Καθορισμού Λατομικών Περιοχών, ο Περιφερειάρχης εκδίδει την απόφαση καθορισμού της λατομικής περιοχής.

Στην παράγραφο 6 προβλέπεται ο καθορισμός θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων εκμετάλλευσης αδρανών υλικών στην Περιφέρεια Αττικής, με Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 47

Στο άρθρο αυτό έχουν ενσωματωθεί οι διατάξεις των άρθρων 3 παρ. 2β και 3 καθώς και 4 παρ. 2 του ν.1428/1984 και 6 παρ. 2 του ν. 2702/1999.

Οι προτεινόμενες διατάξεις περιλαμβάνουν τη συγκρότηση και σύσταση των Επιτροπών Καθορισμού Λατομικών Περιοχών (παράγραφοι 1-3), καθώς και τη διαδικασία καθορισμού

των περιοχών αυτών μέχρι και τη χωροταξική κατανομή των λατομικών χώρων εντός αυτών (παράγραφοι 4-8).

Οι διατάξεις των παραγράφων 4-6 αποτελούν νέες προσθήκες. Ειδικότερα στην παράγραφο 4 ρυθμίζεται η περίπτωση που από την εισηγητική έκθεση της Επιτροπής Καθορισμού Λατομικών Περιοχών προκύπτει ότι δεν καθίσταται δυνατός ο καθορισμός λατομικών περιοχών εντός των γεωγραφικών ορίων ενός νομού, οπότε με απόφαση του Περιφερειάρχη ανατίθεται ο καθορισμός λατομικής περιοχής σε Επιτροπή όμορου νομού. Οι προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 5 έχουν τεθεί για την εναρμόνιση του παρόντος με την οδηγία 2001/42/ΕΚ και την ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 (ΦΕΚ 1225Β/05.09.2006), ενώ στη παράγραφο 6 αναφέρεται η έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, η οποία χορηγείται πριν την έκδοση της απόφασης καθορισμού της λατομικής περιοχής.

Με την παράγραφο 7 επικαιροποιείται η διαδικασία χωροταξικής κατανομής των λατομικών χώρων εντός των λατομικών περιοχών, που έχουν ήδη καθοριστεί.

Τέλος, στην παράγραφο 8 προβλέπεται η δυνατότητα συγκρότησης της Επιτροπής Καθορισμού Λατομικών Περιοχών με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη, κατόπιν αίτησης ενδιαφερόμενου, η οποία συνοδεύεται επί ποινή απαραδέκτου από παράβολο ύψους 5.000 ευρώ, καθώς και από τα στοιχεία που αποδεικνύουν την ύπαρξη του σχετικού δικαιώματος εκμετάλλευσης.

Άρθρο 48

Στο άρθρο αυτό έχουν ενσωματωθεί οι διατάξεις των άρθρων 3 παρ. 3, 4 και 5, καθώς και 4 παρ. 3 του ν.1428/1984.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ρυθμίζονται ζητήματα χωροθέτησης των λατομικών περιοχών, περιορισμού αποστάσεων, απενεργοποίησης και τροποποίησης αυτών, καθώς και θέματα έργων υποδομής για τα λατομεία που χωροθετούνται εντός των περιοχών αυτών.

Στις παραγράφους 1 και 2 επικαιροποιούνται οι ρυθμίσεις για τον περιορισμό της απόστασης από τα όρια των λατομικών περιοχών, καθώς και η σχετική διαδικασία.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις της παραγράφου 3 ενσωματώνουν τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν.4203/2013. Οι διατάξεις αυτές αποσκοπούσαν στην αντιμετώπιση προβλημάτων που έχουν δημιουργήσει μέχρι σήμερα τα ενιαία και ανελαστικά κριτήρια καθορισμού

λατομικών περιοχών των νόμων 1428/1984 και 2115/1993, τα οποία δεν επέτρεψαν να επιτευχθεί ο σκοπός του νομοθέτη σε νησιωτικές περιοχές λόγω της στενότητας των χώρων, καθώς και σε ορισμένες παραμεθόριες περιοχές. Με τις ρυθμίσεις αυτές επιδιώκεται να διευκολυνθεί ο καθορισμός λατομικών περιοχών, με ελαστικότερα κριτήρια, σε εξαιρετικές περιπτώσεις που η μορφολογία της περιοχής, το είδος του πετρώματος που πρόκειται να εξορυχθεί (π.χ. αποθέσεις θραυσμάτων) και ο τρόπος εξόρυξης το επιτρέπουν, χωρίς να δημιουργούνται προβλήματα ασφαλείας περιοίκων και εργαζομένων και προστασίας του περιβάλλοντος, με την τήρηση παράλληλα των διατάξεων του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών. Μεταξύ των κριτηρίων για τις εξαιρετικές αυτές περιπτώσεις προτείνονται το μέγεθος και το είδος του ρυμοτομικού σχεδίου και των κτισμάτων, καθώς και η έκταση της λατομικής περιοχής, ώστε να αποφεύγεται, με την προστατευτική ζώνη μιας μικρής σε έκταση λατομικής περιοχής, η δέσμευση μεγάλων εκτάσεων εις βάρος άλλων δραστηριοτήτων.

Η παράγραφος 4 αντίστοιχα αναφέρεται στις περιπτώσεις εγκαταλελειμμένων, μικρών ή φθινόντων οικισμών και αποσκοπεί στη διευκόλυνση της λειτουργίας εκεί λατομείων, με την προϋπόθεση ότι θα ανταποκρίνονται στην πλέον ορθολογική χωροταξική κατανομή τους, ενώ παράλληλα θα συμβάλλουν στην εξασφάλιση θέσεων απασχόλησης, στην τόνωση της τοπικής οικονομίας και στη συγκράτηση του πληθυσμού στην περιφέρεια.

Επίσης στην ίδια παράγραφο προβλέπεται η δυνατότητα περιορισμού της ζώνης προστασίας καθορισθείσας λατομικής περιοχής με απόφαση Υπουργού ΠΕΝ, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου δήμου και με αιτιολογημένη γνώμη του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου.

Στην παράγραφο 5 επισημαίνεται ότι οι ενεργοποιημένες λατομικές περιοχές, ο σχεδιασμός των οποίων επιβάλλεται ενόψει του σπουδαίου δημοσίου συμφέροντος της προστασίας του περιβάλλοντος (άρθρο 24 του Συντάγματος) και οι πράξεις καθορισμού τους είναι κανονιστικές (ΣΕ 17848/93, 4726/95, 1897/97, 3746/2004), δεν μεταβάλλουν χαρακτήρα με νεότερες διατάξεις, δεδομένης της επικαιροποιημένης διαδικασίας καθορισμού αυτών. Η συγκεκριμένη ρύθμιση δεν αναφέρεται σε περιπτώσεις αναδασωτέων εκτάσεων για τις οποίες εφαρμόζεται η παράγραφος 8.

Στην παράγραφο 6 ρυθμίζονται θέματα παράτασης και ενεργοποίησης λατομικών περιοχών ενώ αποσαφηνίζεται το σημείο έναρξης της ενεργοποίησης. Επίσης θεσπίζεται η δυνατότητα και η διαδικασία αποχαρακτηρισμού μη ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής.

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 7 ρυθμίζεται η περίπτωση αποχαρκτηρισμού λατομικής περιοχής, που περιήλθε σε αδράνεια πέραν της δεκαετίας.

Στην παράγραφο 8 ορίζεται ότι ο καθορισμός της λατομικής περιοχής, και η επικείμενη εκμετάλλευση του λατομείου εντός αυτής δεν θίγονται από κήρυξη της αναδάσωσης, σε περίπτωση απώλειας της δασικής βλάστησης λόγω πυρκαγιάς, παράνομης υλοτομίας ή άλλης αιτίας, που επισυνέβη μετά την έκδοση της απόφασης καθορισμού της.

Στην παράγραφο 9 θεσπίζεται η δυνατότητα τροποποίησης, επέκτασης ή περιορισμού των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής, με ανάλογη διαδικασία με αυτήν που ακολουθείται για τον καθορισμό αυτής, και σε κάθε περίπτωση διενεργείται δημοπρασία για τους τυχόν νέους χώρους που θα προκύψουν. Εάν απαιτηθεί, τροποποιούνται και οι σχετικές μισθώσεις.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 10 ρυθμίζονται τα ζητήματα των έργων υποδομής των λατομείων εντός λατομικών περιοχών και επικαιροποιείται η διαδικασία συμψηφισμού των καταβαλλόμενων δαπανών για την εκτέλεση έργων υποδομής με τα αναλογικά μισθώματα. Επισημαίνεται ότι για την έναρξη της διαδικασίας απαιτείται σχετική αίτηση του μισθωτή, ο δε συμψηφισμός πρέπει να ολοκληρωθεί εντός έξι μηνών από την υποβολή της αίτησης. Οι ρυθμίσεις αυτές κρίθηκαν απαραίτητες δεδομένου ότι η προγενέστερη ρύθμιση περί μη βεβαίωσης μισθωμάτων μέχρι την ολοκλήρωση του συμψηφισμού δημιούργησε πολλά προβλήματα στην πράξη, τα οποία οδήγησαν σε απώλεια δημοσίων εσόδων, λόγω των καθυστερήσεων στην εξέλιξη των σχετικών διαδικασιών.

Άρθρο 49

Στο άρθρο αυτό ορίζονται τα βασικά κριτήρια σύμφωνα με τα οποία προκύπτει η δυνατότητα ή μη της εκμετάλλευσης λατομείων, ήτοι α) ασφάλεια εργαζομένων και περιοίκων, β) αποτροπή ενδεχόμενων ζημιών σε αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία και γ) αποτροπή σοβαρών αλλοιώσεων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Συγκεκριμένα έχουν ενσωματωθεί οι διατάξεις των παραγράφων 1,2 και 3 του άρθρου 10 του ν.1428/1984 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 10 και 21 του ν.2115/1993. Οι τροποποιήσεις που έγιναν συμπληρώνουν και διασαφηνίζουν τις αντίστοιχες προϊσχύουσες διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες υπήρχε καθολική απαγόρευση εκμετάλλευσης λατομείων στις περιπτώσεις που δημιουργούνται "σοβαρές αλλοιώσεις του φυσικού και πολιτιστικού

περιβάλλοντος". Οι προϊσχύουσες αυτές διατάξεις ήταν αόριστες και άφηναν περιθώρια για παρανοήσεις και υπερβολές. Είναι αυτονόητο ότι η εξόρυξη και αποκόμιση των λατομικών ορυκτών από τη φυσική τους θέση προκαλεί αλλοιώσεις στο περιβάλλον. Σημασία όμως έχει, αν ο χώρος ενός λατομείου μετά το τέλος των εργασιών εκμετάλλευσης μπορεί, με ένα κόστος οικονομικά αποδεκτό, να διαμορφωθεί κατάλληλα, ώστε να αποκτήσει μορφή συμβατή με το άμεσο και το ευρύτερο περιβάλλον. Τα ζητήματα αυτά ακριβώς εξετάζει η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, η οποία συντάσσεται στις περιπτώσεις σημαντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον, όπως απαιτούν οι οδηγίες της ΕΕ. Με αυτό το πνεύμα άλλωστε ενσωματώνονται οι οδηγίες αυτές στο εθνικό δίκαιο και των λοιπών κρατών μελών της ΕΕ.

Με σκοπό την αποτροπή, καταρχήν, μη αντιμετωπίσιμων αλλοιώσεων του φυσικού περιβάλλοντος αναφέρονται, στην παράγραφο 1, οι εξής προϋποθέσεις που πρέπει να ισχύουν προκειμένου να είναι δυνατή η εκμετάλλευση λατομείων:

α) Η σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Επιθεώρησης του ΣΕΠΔΕΜ για λόγους ασφάλειας γειτονικών κτισμάτων, έργων κοινής ωφέλειας, κλπ. σε εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών.

β) Η έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν.3028/2002 (ΦΕΚ 153 Α'). Η έλλειψη αυτής καθιστά αδύνατη την οποιαδήποτε μορφή εκμετάλλευσης (ON/OFF).

γ) Η έγκριση της τεχνικής μελέτης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ισχύοντα Κανονισμό Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών, με την οποία τίθενται επιπλέον περιορισμοί και όροι για την λειτουργία της ασφαλούς και ορθολογικής εκμετάλλευσης.

δ) Η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τη διαδικασία οριστικοποίησης της οποίας γνωμοδοτούν μια σειρά από επιπλέον Υπηρεσίες και δίδεται και η απαραίτητη δημοσιότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Στην παράγραφο 2 επαναλαμβάνεται η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 1428/1984, σύμφωνα με την οποία δεν επιτρέπεται εκμετάλλευση λατομείου, όταν η αιτούμενη έκταση δεν επαρκεί για την ορθολογική εκμετάλλευση.

Στην παράγραφο 3 αναφέρονται επιπλέον προϋποθέσεις που απαιτούνται σε ορισμένες περιπτώσεις για τη χωροθέτηση νέων λατομείων, όπως λ.χ. σε περιπτώσεις αμφισβήτησης του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, αυτό πρέπει να διασαφηνιστεί συνήθως με γνωμοδότηση του αρμόδιου δασαρχείου, ή της Κτηματικής Υπηρεσίας του Δημοσίου. Επίσης για λόγους

περιορισμού των άσκοπων γνωμοδοτήσεων, κάποιες γνωμοδοτήσεις μπορούν να περιοριστούν με αντίστοιχες υπεύθυνες δηλώσεις του μελετητή μηχανικού.

Τέλος στην παράγραφο 4 αναφέρεται η σχετική δυνατότητα διεξαγωγής λατομικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3937/2011(ΦΕΚ 60 Α΄), με τους επιπλέον περιορισμούς και προϋποθέσεις της περιβαλλοντικής αξιολόγησης (λ.χ. ειδική οικολογική αξιολόγηση, ειδική μελέτη ορνιθοπανίδας, κλπ.).

Άρθρο 50

Η έρευνα για τη διαπίστωση κοιτασμάτων βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων, φυσικών λίθων καθώς και αδρανών υλικών ειδικών χρήσεων, πλην της μαρμαρόσκονης, μαρμαροψηφίδας και των ασβεστολιθικών αντιολισθηρών, διέπεται πλέον από τις διατάξεις του Ν.4442/2016 και συγκεκριμένα, για τις μεν ιδιωτικές εκτάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 58 του Ν. 4442/2016 (η έρευνα πραγματοποιείται κατόπιν γνωστοποίησης), ενώ για τις δημοτικές και δημόσιες εκτάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 59 του Ν. 4442/2016 (κατόπιν έγκρισης).

Για τη διαμόρφωση του άρθρου τούτου έχουν ληφθεί υπόψη οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4, του άρθρου 10, του άρθρου 20 και της παραγράφου 1 του άρθρου 25 του ν. 669/1977, οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του π. δ/τος 285/1979 και οι διατάξεις του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών.

Στην παράγραφο 2 αναφέρονται οι απαγορευτικοί λόγοι για την πραγματοποίηση έρευνας, επιπλέον των απαγορεύσεων του άρθρου 7. Μεταξύ αυτών, στο εδάφιο δ, αίρεται ο λόγος που υπήρχε στις προϊσχύουσες διατάξεις, περί απαγόρευσης απευθείας μίσθωσης λόγω προηγηθείσας εκμετάλλευσης, μόνο μετά την παρέλευση πενταετίας από τη λήξη αυτής.

Στην παράγραφο 3 διευρύνονται τα προϋπάρχοντα ανώτερα όρια των ερευνητέων εκτάσεων από 100 στρ. σε 300 στρ..

Στην παράγραφο 4 καθορίζονται συγκεκριμένοι περιορισμοί, όσον αφορά τις επιτρεπόμενες ποσότητες που δύνανται να εξορυχθούν για ερευνητικούς λόγους.

Η παράγραφος 5 του άρθρου αυτού αποτελεί νέα προσθήκη και καθορίζει τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις, με τις οποίες το Δημόσιο ασκεί το δικαίωμά του της έρευνας για τον εντοπισμό λατομικών ορυκτών εντός των εκτάσεων ιδιοκτησίας του.

Τέλος με την παράγραφο 6 καθιερώνεται για πρώτη φορά η υποχρέωση κάθε φορέα που αποκτά δικαίωμα έρευνας, να καταθέτει τα αποτελέσματα των ερευνών στο ΙΓΜΕ, όπου και φυλάσσονται για πέντε έτη και ουδείς μπορεί να λάβει γνώση αυτών. Μετά την παρέλευση των πέντε ετών από την ημερομηνία κατάθεσης, αυτά καθίστανται δημοσιοποιήσιμα σε κάθε ενδιαφερόμενο. Ο στόχος του ανωτέρω μέτρου είναι να μην υπάρχει ανάγκη επανάληψης ερευνητικών εργασιών σε χώρο που έχει ερευνηθεί στο παρελθόν.

Άρθρο 51

Η εκμετάλλευση λατομείων βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων και φυσικών λίθων διέπεται πλέον από τις διατάξεις του Ν.4442/2016. Σύμφωνα με αυτές, για τις δημόσιες και δημοτικές εκτάσεις, το συμβόλαιο μίσθωσης επέχει θέση έγκρισης, ενώ η εκμετάλλευση λατομείων σε ιδιωτικές εκτάσεις υπάγεται σε καθεστώς γνωστοποίησης.

Στο άρθρο αυτό έχουν ενσωματωθεί οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του ν.669/1977 σχετικά με τη δυνατότητα καθορισμού αποθεματικών λατομείων, με την επιπλέον υποχρέωση, οι εκμεταλλευτές των αποθεματικών λατομείων να καταβάλλουν διπλάσιο πάγιο μίσθωμα. Η διάταξη αυτή δεν έχει τιμωρητικό χαρακτήρα, αλλά δικαιολογείται από το γεγονός ότι τα αναλογικά μισθώματα θα είναι μηδενικά και ως εκ τούτου δεν κρίνεται σκόπιμο να δεσμεύονται τις εκτάσεις αυτές με σχετικά χαμηλά μισθώματα.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται η δυνατότητα διακοπής εργασιών εκμετάλλευσης λατομείου για λόγους μη υπαιτιότητας του εκμεταλλευτή (π.χ. διενέργεια αρχαιολογικών ερευνών). Στην περίπτωση αυτή δεν θα καταβάλλονται μισθώματα για όσο χρόνο δεν επιτρέπονται οι εργασίες.

Στην παράγραφο 4 προβλέπεται για πρώτη φορά, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της λατομικής νομοθεσίας, η δυνατότητα εκμετάλλευσης λατομείων, μικρής παραγωγής, χωρίς εμπορικούς σκοπούς, των οποίων τα εξορυσσόμενα υλικά προορίζονται αποκλειστικά για την αναστήλωση αρχαιολογικών κτισμάτων, ιστορικών μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, με συγκεκριμένους περιορισμούς.

Τέλος, με την παράγραφο 5, απαγορεύεται η διάθεση συμπαραγόμενων αδρανών υλικών από λατομεία ανθρακικού ασβεστίου. Η απαγόρευση αυτή επιβάλλεται για να αποκλειστεί η δυνατότητα τα λατομεία αυτά να λειτουργούν στην πράξη ως λατομεία αδρανών υλικών.

Άρθρο 52

Η εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών διέπεται επίσης από τις διατάξεις του Ν.4442/2016. Σύμφωνα με αυτές, για τις δημόσιες και δημοτικές εκτάσεις, το συμβόλαιο μίσθωσης επέχει θέση έγκρισης, ενώ η εκμετάλλευση λατομείων σε ιδιωτικές εκτάσεις υπάγεται σε καθεστώς γνωστοποίησης.

Στην παρ. 2 επαναλαμβάνονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του 8 του Ν. 1428/84, σύμφωνα με τις οποίες η εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών σε όλη τη χώρα, διενεργείται μέσα στις λατομικές περιοχές με εξαίρεση τις τρεις περιπτώσεις που προβλέπονταν στις παρ. 2α, 2β και 2γ του ίδιου άρθρου.

Ειδικά για ορισμένες κατηγορίες αδρανών υλικών, για λόγους προστασίας της υγείας των εργαζομένων, προβλέπεται η διερεύνηση παρουσίας ινωδών ορυκτών στο πέτρωμα (αμίαντος) , από ειδική επιτροπή, που θα συστήνεται για αυτό το σκοπό.

Επίσης απλουστεύεται η διαδικασία σύμφωνα με την οποία απαιτείτο ειδική έγκριση για τη διάθεση της πλεονάζουσας παραγωγής για κάποιες κατηγορίες λατομείων, με απόφαση υπουργού. Από τούδε και στο εξής η δυνατότητα αυτή θα παρέχεται με την απόφαση έγκρισης της τεχνικής μελέτης.

Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2β τίθεται η απαγόρευση διάθεσης αδρανών στην αγορά ως συμπαραγομένων υλικών από λατομεία μαρμαρόσκονης και μαρμαροψηφίδας, με σκοπό τον αποκλεισμό καταστρατήγησης της σχετικής νομοθεσίας (έκδοση άδειας λατομείου μαρμαροψηφίδας εκτός λατομικής περιοχής με σκοπό την παραγωγή αδρανών).

Με την παρ. 3 δίνεται η δυνατότητα για τα λατομεία ορισμένων αδρανών υλικών ειδικών χρήσεων όπως αντιολισθηρών υλικών (μη ασβεστολιθικών), αδρανών για την παραγωγή τσιμέντου, ασβέστου ή συλλιπασμάτων μεταλλουργίας, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να προηγηθεί έρευνα, και στη συνέχεια, εφόσον τα αποτελέσματα είναι θετικά να ακολουθήσει απευθείας μίσθωση, σύμφωνα με τις διατάξεις των λατομείων βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων. Από τη δυνατότητα αυτή εξαιρούνται τα λατομεία αντιολισθηρών ασβεστολιθικών αδρανών υλικών καθώς και μαρμαρόσκονης – μαρμαροψηφίδας καθώς εδώ υπάρχει πάντα η δυνατότητα να λειτουργούν στην πράξη ως λατομεία αδρανών υλικών. Για τα λατομεία της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις των λατομείων αδρανών υλικών.

Με την παρ. 4 επεκτείνεται η ισχύς των διατάξεων των παρ. 3 και 4 του άρθρου 9, σχετικά με τη διακοπή εργασιών εκμετάλλευσης λατομείου για λόγους μη υπαιτιότητας του εκμεταλλευτή καθώς και για τη δυνατότητα λειτουργίας λατομείων αποκλειστικά για την αναστήλωση αρχαιολογικών κτισμάτων κλπ, και για τα λατομεία αδρανών.

Τέλος, με την παρ. 5, επαναλαμβάνεται η σχετική απαγόρευση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 5 του Ν. 1428/84.

Άρθρο 53

Στο άρθρο αυτό περιγράφεται η διαδικασία εκμίσθωσης δημοσίων εκτάσεων, είτε με απ' ευθείας σύμβαση σε όσους έχουν προηγουμένως διενεργήσει έρευνα ή σε αναδόχους τεχνικών έργων, είτε με δημοπρασία στις λοιπές περιπτώσεις. Επίσης καθορίζονται οι διαδικασίες τροποποίησης ή λύσης των συμβάσεων.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις, η δυνατότητα απευθείας μίσθωσης δημοσίων εκτάσεων για δημιουργία λατομείου υπάρχει πλέον μόνο στις περιπτώσεις που έχει προηγηθεί σχετική έρευνα, σε αντίθεση με τις ισχύουσες διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες, μπορούσε όποιος ήθελε να μισθώσει απευθείας οποιαδήποτε έκταση, για εκμετάλλευση μαρμάρων ή βιομηχανικών ορυκτών. Επίσης η δυνατότητα απευθείας μίσθωσης διατηρείται και στους αναδόχους δημοσίων έργων.

Κατά τα λοιπά, έχουν ληφθεί υπόψη ως επί το πλείστον οι προϊσχύουσες διατάξεις σχετικά με τη διαδικασία μίσθωσης δημοσίων εκτάσεων, ήτοι οι διατάξεις του άρθρου 5, της παραγράφου 4 του άρθρου 6, των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 7, της παραγράφου 1 του άρθρου 10 και του άρθρου 22 του ν. 1428/1984, οι διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 669/1977 και του π δ/τος 285/1979.

Στην παράγραφο 1 ενσωματώνεται η προϊσχύουσα ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία αρμόδιος για τη μίσθωση δημοσίων εκτάσεων είναι ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Με τις τρεις επόμενες παραγράφους προβλέπεται η διαδικασία για την απευθείας μίσθωση μιας δημόσιας έκτασης με σκοπό τη δημιουργία λατομείου. Με την παράγραφο 2 ορίζεται η διενέργεια ερευνητικών εργασιών ως προϋπόθεση για την απευθείας μίσθωση και καθορίζονται και συγκεκριμένες χρονικές δεσμεύσεις για τον ενδιαφερόμενο. Επίσης ορίζεται κατ' εξαίρεση η δυνατότητα απευθείας μίσθωσης δημοσίων εκτάσεων για τη λειτουργία λατομείων αδρανών υλικών σε αναδόχους δημοσίων έργων (παρ. 2γ του άρθρου 10) και μη εμπορικών λατομείων για αποκατάσταση αρχαιολογικών χώρων (παρ. 4

του άρθρου 9). Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αίτηση της προηγούμενης παραγράφου καθορίζονται με την παράγραφο 3. Τέλος στην παράγραφο 4 περιγράφεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας της απευθείας μίσθωσης και τίθενται χρονικοί περιορισμοί τόσο για τη Διοίκηση, όσο και για τον ενδιαφερόμενο.

Με τις τέσσερις επόμενες παραγράφους προβλέπεται η διαδικασία για τη δημοπρασία δημόσιας έκτασης με σκοπό τη δημιουργία λατομείου. Με την παράγραφο 5 ορίζεται η δυνατότητα πρόκλησης δημοπρασίας από κάθε ενδιαφερόμενο με σχετική αίτησή του. Μετά την ολοκλήρωση της δημοπρασίας ακολουθείται η διαδικασία σύναψης του συμβολαίου μίσθωσης, με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων 3 και 4. Η παράγραφος 6 αποτελεί νέα ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία δίνεται η δυνατότητα στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας να προκηρύσσει δημόσια εκδήλωση ενδιαφέροντος για ορισμένες εκτάσεις που δεν έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα μίσθωσης της προηγούμενης παραγράφου και εφόσον τα κοιτασματολογικά και οικονομικά στοιχεία οδηγούν σε πρόβλεψη για αξιόλογο ενδιαφέρον. Με την παράγραφο 7 προσδιορίζεται επακριβώς το αντικείμενο της δημοπρασίας στις δύο κατηγορίες λατομικών ορυκτών (α. μαρμάρων-φυσικών λίθων-βιομηχανικών ορυκτών και β. αδρανών υλικών). Επίσης καθορίζονται οι απαραίτητες ενέργειες σε περίπτωση ισοδύναμων προσφορών. Σημειωτέον ότι οι διατάξεις της παραγράφου αυτής αποτελούν, ως επί το πλείστον, ενσωμάτωση των προϊσχυουσών διατάξεων και συνεπώς οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης θα συνεχίζουν να εφαρμόζουν την ήδη γνωστή διαδικασία δημοπρασιών. Επίσης στην παράγραφο αυτή προβλέπεται η δυνατότητα καθορισμού σταθερής τιμής θραυστού υλικού με Υπουργική Απόφαση, μέχρι την έκδοση της οποίας αυτή καθορίζεται σε 5 ευρώ ανά τόνο. Η τιμή αυτή θα χρησιμοποιείται στις σχετικές δημοπρασίες για τα λατομεία αδρανών υλικών, ως τιμή πωλήσεως, για την εύρεση του «ελάχιστου προσφερόμενου συνολικού ετησίου μισθώματος». Τέλος με την παράγραφο 8 προβλέπεται αφενός η κατάθεση εγγυητικής επιστολής για τη συμμετοχή στις δημοπρασίες και, αφετέρου, επαναλαμβάνεται η προϊσχύουσα υποχρέωση του υποψήφιου μισθωτή (παράγραφος 4 του άρθρου 6 του Ν.1428/84) για υποβολή δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος σε περίπτωση κατακύρωσης.

Στην παράγραφο 9 προβλέπεται η υποχρέωση κατάθεσης δύο εγγυητικών επιστολών, η πρώτη για την εκπλήρωση των όρων της σύμβασης και η δεύτερη όπως έχει προβλεφθεί από την παράγραφο 2 του άρθρου 55. Επίσης προβλέπεται η υποχρέωση παύσης των εργασιών μετά τη λύση της σύμβασης μίσθωσης.

Η παράγραφος 10 αποτελεί ενσωμάτωση των υφιστάμενων διατάξεων της παρ. 2γ του άρθρου 7 του Ν.2837/2000 (Α'178).

Η παράγραφος 11 αποτελεί νέα προσθήκη, σύμφωνα με την οποία, εφόσον υπάρχει δυνατότητα εκμετάλλευσης διαφορετικού ορυκτού από το προβλεπόμενο στην αρχική μίσθωση, τότε μπορεί να γίνει τροποποίηση της σύμβασης κατόπιν ορισμένων συγκεκριμένων προϋποθέσεων και σύμφωνα με τη προβλεπόμενη διαδικασία.

Η παράγραφος 12 αποτελεί ενσωμάτωση υφιστάμενων διατάξεων, ήτοι της παραγράφου 6 του άρθρου 7 του Ν. 669/1977 (Α'241) και της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Ν. 2115/1993 (Α'15), όπως τροποποιήθηκαν με την παράγραφο 4 του άρθρου 41 του Ν. 4409/2016 (Α'136). Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση παράτασης της σύμβασης μίσθωσης μετά τη λήξη της, η παράταση ισχύει αναδρομικά από τη λήξη της προηγούμενης. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε απαραίτητη, προκειμένου να διασαφηνιστεί ότι είναι δυνατή η παράταση σύμβασης μίσθωσης μετά τη λήξη της, εφόσον η υποβολή του αιτήματος παράτασης γίνεται σε χρόνο, κατά τον οποίο υφίσταται ενεργή σύμβαση μίσθωσης, δεδομένων των καθυστερήσεων που παρατηρούνται κατά την εξέλιξη των σχετικών διαδικασιών.

Τέλος και η παράγραφος 13 αποτελεί ενσωμάτωση, ως επί το πλείστον, υφιστάμενων διατάξεων, ήτοι του άρθρου 4 του Ν.669/1977, του άρθρου 1 του Ν. 1428/1984 και της παραγράφου 8 του άρθρου 21 του Ν. 2115 /93 (Α'15).

Άρθρο 54

Στο άρθρο αυτό περιγράφεται η διαδικασία εκμίσθωσης δημοτικών εκτάσεων, είτε με απ' ευθείας σύμβαση σε όσους έχουν προηγουμένως διενεργήσει έρευνα ή σε αναδόχους τεχνικών έργων, είτε με δημοπρασία στις λοιπές περιπτώσεις, κατ' αναλογία με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου που αναφέρεται στις δημόσιες εκτάσεις.

Κατά τα λοιπά, έχουν ληφθεί υπόψη ως επί το πλείστον οι προϊσχύουσες διατάξεις σχετικά με τη διαδικασία μίσθωσης δημοτικών εκτάσεων, ήτοι οι διατάξεις των άρθρων 24, 25 και 32 του ν. 669/1977, των άρθρων 5 και 23 του ν. 1428/1984 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν.2115/1993 .

Στην παράγραφο 1 ενσωματώνεται η προϊσχύουσα ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία αρμόδιος για τη μίσθωση δημοσίων εκτάσεων είναι ο οικείος πρωτοβάθμιος Ο.Τ.Α., κατόπιν απόφασης του δημοτικού συμβουλίου.

Στην επόμενη παράγραφο 2 προβλέπεται η διαδικασία για την απευθείας μίσθωση μιας δημοτικής έκτασης με σκοπό τη δημιουργία λατομείου, με αναλογική εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 2, 3, 4 και 9 του προηγούμενου άρθρου.

Επίσης επαναλαμβάνεται η προϊσχύουσα διάταξη του άρθρου 28 του Ν.669/1977 περί απευθείας μίσθωσης λατομευμένων εκτάσεων σε συνεταιρισμούς λατόμων, προσαρμοσμένη στις διατάξεις του άρθρου 192 του Ν.3463/2006 (Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων).

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται η διαδικασία για τη δημοπρασία δημοτικής έκτασης με αναλογική εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 7, 8 και 9 του άρθρου 53.

Σύμφωνα με την παράγραφο 4, για την απόδοση των παγίων και αναλογικών μισθωμάτων στους δήμους ισχύουν τα οριζόμενα στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 45.

Στις παραγράφους 5 και 6 ορίζεται ότι έχουν αναλογική εφαρμογή και για τα λατομεία επί δημοτικών εκτάσεων οι διατάξεις των παραγράφων 11, 12 και 13 του άρθρου 53.

Τέλος, στην παράγραφο 7 προβλέπεται ότι, όπου στις παραγράφους 2, 3, 4 και, 7, 8, 9, 11 και 12 του άρθρου 53 αναφέρεται το Δημόσιο ή ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για τα δημοτικά λατομεία νοούνται ο οικείος δήμος και ο δήμαρχος αντιστοίχως.

Άρθρο 55

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την προστασία και την αποκατάσταση περιβάλλοντος των λατομείων, αναλύοντας περαιτέρω την παρ.3 του άρθρου 8 του ν. 1428/1984 (Α'43), όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ.3 του άρθρου 41 του ν.4409/2016 (Α' 136) και εισάγοντας νέες ρυθμίσεις.

Ειδικότερα με τις παραγράφους 1 – 3:

- ορίζεται ρητώς ότι η αποκατάσταση του περιβάλλοντος των λατομείων πραγματοποιείται σταδιακά εντός του χρόνου της νόμιμης λειτουργίας τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις εγκεκριμένες μελέτες αποκατάστασης περιβάλλοντος και τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους,.
- καθορίζεται η απαίτηση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής αορίστου χρονικής ισχύος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ΑΕΠΟ) για τους εκμεταλλευτές λατομείων όλων των κατηγοριών λατομικών ορυκτών και ορίζεται η οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση ως η αρμόδια υπηρεσία διαχείρισης των επιστολών,

- προβλέπεται η δημιουργία ειδικού λογαριασμού στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας υπό τη διαχείριση του Πράσινου Ταμείου, υπέρ του οποίου θα καταπίπτει, όταν απαιτείται, η σχετική εγγυητική επιστολή. Με τη δημιουργία του λογαριασμού αυτού εξασφαλίζεται ότι τα ποσά που προκύπτουν από την κατάπτωση των σχετικών εγγυητικών επιστολών, θα αξιοποιούνται αποκλειστικά για έργα αποκατάστασης περιβάλλοντος των λατομείων.

Στην παράγραφο 4 εισάγεται νέα ρύθμιση για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος των λατομείων που διακόπτουν ξαφνικά τη λειτουργία τους χωρίς υπαιτιότητα του έχοντος την εκμετάλλευσή, σύμφωνα με την ειδική μελέτη της υπ' αριθμ. Κ.Υ.Α Δ10/Φ68/οικ.4437/1.3.2001 (Β'244), με αποκλειστική πενταετή όμως χρονική διάρκεια, ούτως ώστε αφενός μεν να επιτυγχάνεται σε κάθε περίπτωση ο τελικός στόχος της περιβαλλοντικής αποκατάστασης, αφετέρου δε, να μην γίνεται καταστρατήγηση της διακοπής της λατομικής δραστηριότητας.

Στην παράγραφο 5 ορίζεται ρητά ότι μετά το πέρας της εκμετάλλευσης ο έλεγχος της συμμόρφωσης του εκμεταλλευτή με τους όρους της σχετικής ΑΕΠΟ πραγματοποιείται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Περιβάλλοντος της οικείας Περιφέρειας, εκτός των δασικών εκτάσεων, οι οποίες διαχειρίζονται από τις δασικές υπηρεσίες.

Περαιτέρω, εισάγεται νέα ρύθμιση για τις εκτάσεις που προστατεύονται από τη δασική νομοθεσία, προκειμένου να μην κηρύσσονται άμεσα αναδασωτέες σε περίπτωση μη αποκατάστασής τους, εφόσον υπάρχει στην έκταση ακόμη κοίτασμα, αλλά μετά την πάροδο τριετίας από την προθεσμία της παραγράφου 2δ του άρθρου 50, προκειμένου να δύνανται να εκμεταλλευτούν εκ νέου, εφόσον υπάρξει σχετικό ενδιαφέρον, μειώνοντας έτσι την πιθανότητα λατομικών δραστηριοτήτων σε νέους μη θιγμένους χώρους, με απώτερο στόχο την ελαχιστοποίηση προσβολής του φυσικού περιβάλλοντος.

Με την παράγραφο 6 εισάγεται νέα ρύθμιση ούτως ώστε να επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.) και εντός λειτουργούντων λατομείων κατόπιν συναίνεσης ή σύμπραξης των εκμεταλλευτών των λατομείων αυτών, και εφόσον δεν παρεμποδίζεται η εκμετάλλευση, ούτε δεσμεύονται αποθέματα των κοιτασμάτων.

Με την ισχύουσα νομοθεσία αυτό επιτρεπόταν μόνο σε χώρους πρώην λατομείων και απώτερος στόχος και αυτής της ρύθμισης είναι η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος με τη μείωση της πιθανότητας εγκατάστασης τέτοιων δραστηριοτήτων σε μη θιγμένους χώρους στην περίπτωση που δεν υπάρχουν προς διάθεση χώροι παλαιών λατομείων.

Τέλος, με την παράγραφο 7 εισάγεται επίσης νέα ρύθμιση, η οποία αποτελεί διοικητική πρακτική τα τελευταία έτη, κατόπιν και σχετικής γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Γνωμοδότηση 471/2007 Γ' Τμήματος Ν.Σ.Κ).

Άρθρο 56

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζονται γενικά θέματα που αφορούν την εγκατάσταση και λειτουργία του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού επεξεργασίας των λατομικών ορυκτών, εντός λατομικών χώρων, αντικαθιστώντας ουσιαστικά το άρθρο 12 του ν. 1428/84 (Α'43), όπως ισχύει και το άρθρο 9 του ν.669/77 (Α'241), με τα ειδικότερα θέματα που αφορούν τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά να αναλύονται στο άρθρο 23 του παρόντος νόμου (άρθρο 57 του ν.4409/2016 (Α' 136)).

Η καινοτομία που εισάγεται στο παρόν άρθρο και αναλύεται σε νέο άρθρο που θα προστεθεί ως άρθρο 65 στο ν.4409/2016 (Α' 136) είναι ότι για την εγκατάσταση εντός λατομείων ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας των εξορυσσόμενων ορυκτών, δεν απαιτείται πλέον η άδεια εγκατάστασης του άρθρου 103 του Κ.Μ.Λ.Ε. αλλά αρκεί η γνωστοποίηση. Επίσης η λειτουργία των εγκαταστάσεων αυτών ξεκινά κατόπιν σχετικής γνωστοποίησης (παράγραφος 2). Σκοπός της ρύθμισης είναι να απλοποιηθεί η συγκεκριμένη διαδικασία και να μην υπάρχουν άσκοπες καθυστερήσεις, με την έκδοση επιπλέον διοικητικών πράξεων.

Παράλληλα, στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1α αναδιατυπώνεται εκ νέου η παράγραφος 5 του άρθρου 41 του ν.4409/16 (Α'136) προκειμένου η ρύθμιση αυτή να προσαρμοστεί στο νέο καθεστώς που διέπει την εγκατάσταση και λειτουργία του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού.

Από το νέο καθεστώς εξαιρούνται οι άδειες αποθηκών εκρηκτικών υλών και καψυλλίων, καθώς και οι άδειες εγκαταστάσεων παραγωγής ANFO και SLURRIES ή γαλακτωμάτων ευρισκομένων πάνω σε οχήματα, καθώς άπτονται θεμάτων ασφάλειας εργαζομένων, περιοίκων και διερχομένων, όσο και του φυσικού περιβάλλοντος, η χρονική διάρκεια λειτουργίας των οποίων ορίζεται ίση με τη διάρκεια ισχύος της εκμετάλλευσης του υφιστάμενου λατομείου (παράγραφοι 1β, 1γ & 3).

Στην παράγραφο 4 διατυπώνεται ρητά ότι τα κινητά και μεταθετά μηχανήματα εξόρυξης, φόρτωσης, μεταφοράς και φωτισμού, καθώς και τα κινητά μηχανήματα επεξεργασίας των λατομικών ορυκτών πρέπει να είναι εφοδιασμένα με άδεια κυκλοφορίας μηχανήματος

έργου (Μ.Ε.) και εγκεκριμένο ειδικό κανονισμό ασφαλείας του άρθρου 48 του ΚΜΛΕ, προκειμένου να είναι σύννομη η λειτουργία τους.

Τέλος, στην παράγραφο 5 διευκρινίζεται ότι η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων, που εξυπηρετούν τις ανάγκες της εκμετάλλευσης και επεξεργασίας λατομικών ορυκτών, καθώς και η ανέγερση προχείρων ή κινητών καταλυμάτων της παραγράφου 3 του άρθρου 7 του ΚΜΛΕ εντός των ως άνω χώρων διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 161 του ν.δ.210/1973 (Α'277), όπως ισχύει, προκειμένου να υπάρχει κοινό και ομοιόμορφο πλαίσιο τόσο για τα λατομικά, όσο και τα μεταλλευτικά ορυκτά.

Άρθρο 57

Στο άρθρο αυτό έχουν ενσωματωθεί οι διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 669/1677 και του άρθρου 20 του ν.1428/1984.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ρυθμίζεται η διαδικασία της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ξένης ιδιοκτησίας για όλες τις περιπτώσεις λατομείων.

Νέα ρύθμιση εισάγεται στην παράγραφο 2, στην οποία διευκρινίζεται ότι πριν από την κίνηση της διαδικασίας αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ξένης ιδιοκτησίας για την εξυπηρέτηση των αναγκών εκμετάλλευσης λατομείου, πρέπει να προηγηθεί προσπάθεια εξασφάλισης της συναίνεσης του ιδιοκτήτη της υπό απαλλοτρίωση επιφανείας. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι αναγκαστική απαλλοτρίωση στις περιπτώσεις λατομείων αδρανών υλικών, επιτρέπεται μόνο για την κατασκευή δρόμων προσπέλασης. Η απαλλοτρίωση κηρύσσεται υπέρ του ιδιοκτήτη του λατομείου, με δαπάνες του εκμεταλλευτή αυτού, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην περίπτωση των λατομείων μαρμάρων και βιομηχανικών ορυκτών και με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην περίπτωση των λατομείων αδρανών υλικών, με τη διαδικασία, που ορίζεται στον Μεταλλευτικό Κώδικα (ν.δ. 210/1973).

Στις παραγράφους 3-5 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την ανάκληση της απαλλοτρίωσης, καθώς και την παραχώρηση κατά χρήση εκτάσεων, που ανήκουν στον ιδιοκτήτη του λατομείου, ή δημοσίων εκτάσεων.

Άρθρο 58

Το παρόν άρθρο αντικαθιστά το άρθρο 14 του ν.669/1977 (Α'241) και το 13 του ν. 1428/84 (Α'43), εισάγοντας παράλληλα και κάποιες νέες ρυθμίσεις προκρίμενου να προσαρμοστεί το υφιστάμενο πλαίσιο στις σύγχρονες απαιτήσεις.

Ειδικότερα, με την παράγραφο 2 εμπλουτίζεται περαιτέρω το περιεχόμενο των δελτίων δραστηριότητας που είναι υποχρεωμένος ο εκμεταλλευτής λατομείου να υποβάλλει, ανάλογα με το εκμεταλλεόμενο ορυκτό, για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι 30 Απριλίου του επομένου έτους. Στα υποβαλλόμενα δελτία υποβάλλονται πληροφορίες περιβαλλοντικής σημασίας (έκταση επέμβασης, έκταση αποκατάστασης, κλπ.), οικονομικής σημασίας (παραγωγή προϊόντων, πωλήσεις, κλπ) και κοινωνικής σημασίας (απασχόληση, δείκτες ατυχημάτων, δείκτες συμβολής στην τοπική οικονομία, κλπ.), καθώς και κάθε άλλο στοιχείο απαραίτητο, προκειμένου να χρησιμοποιούνται από το ΥΠΕΝ για την παρακολούθηση της πορείας του εξορυκτικού τομέα, την εξαγωγή συμπερασμάτων και την υποβοήθηση στη λήψη αποφάσεων που άπτονται των πολιτικών επί του τομέα αυτού.

Παράλληλα, ορίζεται για πρώτη φορά ότι τα δελτία δραστηριότητας θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά, με την καταχώρηση των στοιχείων και πληροφοριών που θα εμπεριέχονται σε αυτά να πραγματοποιείται μέσω κατάλληλου Πληροφοριακού Συστήματος, όπως αυτό περιγράφεται στην παράγραφο 7, για τη διευκόλυνση τόσο των εκμεταλλευτών – φυσικών ή νομικών προσώπων - όσο και για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων της διοίκησης δεδομένου ότι σήμερα αυτό γίνεται από υπάλληλους της αρμόδιας υπηρεσίας.

Με την παράγραφο 3 εισάγεται για πρώτη φορά η υποχρέωση υποβολής από τους εκμεταλλευτές, στην αρμόδια Επιθεώρηση του ΣΕΠΔΕΜ, για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι 30 Απριλίου του επομένου έτους, πλήρες και αναλυτικό τοπογραφικό σχεδιάγραμμα του λατομικού χώρου, το οποίο θα συνοδεύεται από αναλυτικό υπόμνημα του αρμόδιου επιβλέποντος μηχανικού, προκειμένου να υπάρχει σαφής εικόνα της πορείας των λατομικών εργασιών και να δύναται η αρμόδια ελεγκτική υπηρεσία να προγραμματίσει τις περαιτέρω ενέργειές της.

Στην παράγραφο 4 ορίζονται οι κυρώσεις σε περίπτωση που μη συμμόρφωσης των εκμεταλλευτών με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Τέλος με τις παραγράφους 5 και 6 αφενός ορίζονται οι υποχρεώσεις του εκμεταλλευτή μετά την οριστική διακοπή της λειτουργίας του λατομείου, αφετέρου αναδιατυπώνεται επί τα βελτίω το άρθρο 22 του ν.2115/1993.

Άρθρο 59

Με το παρόν άρθρο αντικαθίστανται και επικαιροποιούνται τα άρθρα 15 & 16 των ν.669/1977 (Α'241) και ν. 1428/1984 (Α'43) αντίστοιχα, εισάγοντας παράλληλα καίριες ρυθμίσεις όπως την παραμετροποίηση του τρόπου υπολογισμού των προστίμων με παράλληλη αύξηση του εύρους αυτών, καθώς και την αναλυτική αναφορά της σχετικής με

τις φυσικοχημικές προδιαγραφές των παραγόμενων αδρανών υλικών νομοθεσίας, προκρίμενου να προσαρμοστεί το υφιστάμενο πλαίσιο στις σύγχρονες απαιτήσεις.

Καταρχήν, ορίζεται ρητώς ότι η εκμετάλλευση των λατομείων τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο δε έλεγχός τους ως προς την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών και την εφαρμογή της εγκεκριμένης τεχνικής μελέτης, ασκείται από τον προϊστάμενο της κατά τόπο αρμόδιας Επιθεώρησης του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης Ενέργειας και Μεταλλείων, ο οποίος δύναται να διατάσσει την τροποποίησή της, επιβάλλοντας στους διενεργούντες την έρευνα και εκμετάλλευση, τα τυχόν απαιτούμενα συμπληρωματικά μέτρα για την ορθολογική έρευνα και εκμετάλλευση των λατομείων και την ασφάλεια των έργων, της ζωής και της υγείας των εργαζομένων, των περιοίκων και των διερχομένων.

Με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι για κάθε παράβαση από τον εκμεταλλευτή των διατάξεων του ΚΜΛΕ, των εντολών του προϊστάμενου της κατά τόπο αρμόδιας Επιθεώρησης του ΣΕΠΔΕΜ, καθώς και για κάθε παράβαση των παραγράφων 4 και 6 του άρθρου 16, τιμωρείται με χρηματική ποινή από τριακόσια (300) ευρώ έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, αντί χιλίων (1000) έως τριών χιλιάδων (3000) ευρώ που ίσχυε με την υφιστάμενη νομοθεσία. Παράλληλα, για πρώτη φορά παραμετροποιείται ο τρόπος υπολογισμού του ύψους του προστίμου, καθώς η κάθε παράβαση εξαρτάται από τρεις συντελεστές: 1) τη σοβαρότητα της παράβασης, 2) την επαναληπτικότητα της παράβασης και 3) τον αριθμό εργαζομένων του έργου, με τους σχετικούς συντελεστές να εμφανίζονται στους πίνακες 1-3.

Με την παράγραφο 4 θεσπίζεται η δυνατότητα του Επιθεωρητή του ΣΕΠΔΕΜ, αποκλειστικά στην περίπτωση παραβάσεων χαμηλής σοβαρότητας που δεν έχουν τελεστεί καθ' υποτροπή, να επιβάλλει στον εκμεταλλευτή το μέτρο της έγγραφης σύστασης προς συμμόρφωση αντί των χρηματικών προστίμων.

Με την παράγραφο 5 επαναλαμβάνεται η υφιστάμενη διάταξη περί δυνατότητας του Επιθεωρητή του ΣΕΠΔΕΜ να επιβάλλει περιοριστικά μέτρα στην έρευνα ή εκμετάλλευση λατομείου, ιδίως δε προσωρινή ή οριστική διακοπή του συνόλου ή μέρους των εργασιών.

Με την παράγραφο 6 ορίζεται ότι όποιος εκμεταλλεύεται ή εξορύσσει ή αποκομίζει λατομικά ορυκτά, χωρίς να διαθέτει τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά στοιχεία, τιμωρείται ποινικώς με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και διοικητικώς με χρηματικό πρόστιμο από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ έως διακόσιες εβδομήντα χιλιάδες (270.000) ευρώ, αντί δεκαέξι (16.000) χιλιάδων ευρώ έως εκατόν εξήντα (160.000) χιλιάδων ευρώ που ίσχυε

με την υφιστάμενη νομοθεσία. Αντίστοιχα και εδώ παραμετροποιείται ο τρόπος υπολογισμού του ύψους του προστίμου με κριτήρια α) τα μέσα που χρησιμοποίησε ο παραβάτης και β) το βαθμό υποτροπής.

Με την παράγραφο 7 οι κυρώσεις της παραγράφου 6 επιβάλλονται και στις περιπτώσεις διενέργειας, χωρίς σχετική άδεια, αμμοληψιών φυσικών αποθέσεων θραυσμάτων από τις κοίτες και εκβολές ποταμών, χειμάρρων και από τις θαλάσσιες και λιμναίες ακτές, επιπλέον των προβλεπόμενων κυρώσεων της σχετικής νομοθεσίας, με σκοπό την αποτροπή διενέργειας παράνομων αμμοληψιών.

Με την παράγραφο 8 ορίζονται οι φορείς και οι Υπηρεσίες στους οποίους αποδίδονται τα χρηματικά ποσά που εισπράττονται από την εφαρμογή των παραγράφων 3 και 6.

Με την παράγραφο 9 προβλέπεται η δυνατότητα αναπροσαρμογής των προστίμων με απόφαση του Υπουργού ΠΕΝ.

Στην παράγραφο 10 αναφέρεται η σχετική με τις φυσικοχημικές προδιαγραφές των παραγόμενων αδρανών υλικών νομοθεσία και καθορίζεται συγκεκριμένη διαδικασία για το συντονισμένο και αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας των κυκλοφορούντων στην αγορά αδρανών υλικών. Η σημασία της ποιότητας των αδρανών υλικών για την αρτιότητα της κατασκευής των δημοσίων και ιδιωτικών έργων είναι προφανής και η ανάγκη ελέγχου της ποιότητας των υλικών αυτών έχει επανειλημμένως επισημανθεί από τον τεχνικό κόσμο της χώρας.

Άρθρο 60

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζονται θέματα αναστολής και διακοπής των εργασιών έρευνας και εκμετάλλευσης (κατόπιν απόφασης της αρμόδια Επιθεώρησης του ΣΕΠΔΕΜ), και καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη λύση των συμβάσεων μίσθωσης.

Κατά τα λοιπά, έχουν ληφθεί υπόψη ως επί το πλείστον οι προϊσχύουσες διατάξεις σχετικά με την ανάκληση αδειών εκμετάλλευσης, ήτοι οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν.1428/84, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 του ν.2115/93 σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 21 του ίδιου νόμου .

Στην παράγραφο 1 προβλέπεται η δυνατότητα αναστολής ή διακοπής των εργασιών έρευνας ή εκμετάλλευσης κατόπιν απόφασης της αρμόδια Επιθεώρησης του ΣΕΠΔΕΜ, μετά από αιτιολογημένη πρόταση είτε του Υπουργείου Πολιτισμού είτε μιας από τις αρμόδιες Υπηρεσίες (που γνωμοδοτούν) για την έκδοση των δικαιολογητικών της παρ. 1 του άρθρου 49.

Στην παράγραφο 2 καθορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες μπορεί να λυθεί η σύμβαση μίσθωσης λατομείων από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή τον Δήμαρχο, σε δημόσιες ή δημοτικές εκτάσεις αντίστοιχα.

Στις παραγράφους 3 και 4 ορίζεται ο τρόπος επίδοσης των σχετικών αποφάσεων και επιβάλλεται η προηγούμενη κλήση σε ακρόαση.

Τέλος, με την παράγραφο 5 προβλέπεται η δυνατότητα παραίτησης από την εκμετάλλευση, η οποία καθίσταται οριστική μόνο μετά την αποδοχή της από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση ή τον οικείο Δήμο, αφού διαπιστωθεί η συμμόρφωση του εκμεταλλευτή με τους περιβαλλοντικούς όρους, τους όρους της τεχνικής μελέτης και τους όρους της σύμβασης μίσθωσης.

Άρθρο 61

Οι διατάξεις του άρθρου αντιστοιχούν σε αυτές των άρθρων 15 παρ. 2, 22 και 36 του ν.669/1977 και του άρθρου 17 του ν.1428/1984.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ρυθμίζεται το πλαίσιο άσκησης διοικητικών προσφυγών κατά των αποφάσεων, είτε του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, είτε της αρμόδιας Επιθεώρησης του ΣΕΠΔΕΜ.

Ειδικότερα στις παραγράφους 1 και 2 προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατά των απορριπτικών αποφάσεων του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης που αφορούν έγκριση διενέργειας ερευνητικών εργασιών ή αποφάσεων που αφορούν σύναψη, παράταση, τροποποίηση, καθώς και καταγγελία σύμβασης μίσθωσης , αντίστοιχα, εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίηση τους.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατά των αποφάσεων της αρμόδιας Επιθεώρησης του ΣΕΠΔΕΜ περί επιβολής πάσης φύσεως χρηματικού προστίμου, περιοριστικών μέτρων στην έρευνα ή εκμετάλλευση καθώς και προσωρινής ή οριστικής διακοπής του συνόλου ή μέρους των εργασιών έρευνας ή εκμετάλλευσης εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίηση ή επίδοση τους αντίστοιχα.

Σύμφωνα με την παράγραφο 4, η προθεσμία εξέτασης των ενδικοφανών προσφυγών των παραγράφων 1 έως 3, είναι τρεις μήνες από την άσκηση τους, στην περίπτωση δε των προσφυγών κατά αποφάσεων, που απορρίπτουν την παράταση μισθώσεων, καθώς και

κατά των αποφάσεων επιβολής χρηματικών ποινών, η προθεσμία άσκησης τους έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 5 ρυθμίζονται τα θέματα επίδοσης-κοινοποίησης των αποφάσεων, που εκδίδονται στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων των αρμόδιων Επιθεωρήσεων του ΣΕΠΔΕΜ. Προβλέπεται η επίδοση με συστημένη επιστολή μέσω ταχυδρομείου ή με τη συνδρομή των Αστυνομικών Αρχών, σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η κοινοποίηση μέσω ταχυδρομείου. Ειδικά, τα μέτρα ασφαλείας των άρθρων 17 παράγραφοι 2 και 5, του άρθρου 18 παράγραφος 1, οι συστάσεις συμμόρφωσης του άρθρου 17 παράγραφος 4, καθώς και τα πρόσθετα μέτρα του άρθρου 3 παράγραφος 4 του ΚΜΛΕ επιδίδονται στον ενδιαφερόμενο μέσω των αρμόδιων Αστυνομικών Τμημάτων, καθώς αυτά αναφέρονται σε θέματα ασφάλειας εργαζομένων και περιοίκων.

Άρθρο 62

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζονται θέματα που σχετίζονται με τα παράβολα που απαιτούνται για τη χορήγηση οποιασδήποτε έγκρισης που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς επίσης και θέματα σχετικά με τα υπέρ των ΟΤΑ, στις περιοχές των οποίων λειτουργούν λατομεία. Σε όλες τις περιπτώσεις επαναλαμβάνονται προϊσχύουσες διατάξεις και ορθολογικοποιούνται κάποιες υφιστάμενες προβλέψεις.

Στην παράγραφο 1 επαναλαμβάνεται η προϊσχύουσα διάταξη του άρθρου 12 του Ν. 3175/2003 (207 Α΄) σχετικά με την απαιτούμενη ΚΥΑ με την οποία καθορίζονται τα είδη και τα ποσά των παραβόλων για όλες τις εγκρίσεις που προβλέπονται από την μεταλλευτική και λατομική νομοθεσία. Επιπλέον ορίζεται, για πρώτη φορά, ποσοστό των εισπραττόμενων εσόδων να διατίθεται για δράσεις της Γενικής Δ/νσης Ορυκτών Πρώτων Υλών που σχετίζονται με την ορθολογική αξιοποίηση των ορυκτών (Διοργάνωση συνεδρίων – ημερίδων, ανάπτυξη του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος, κλπ).

Στην παράγραφο 2, σχετικά με τα ειδικά τέλη υπέρ πρωτοβάθμιων ΟΤΑ:

α) Επαναλαμβάνεται η προϊσχύουσα διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 19 του Ν.1428/84, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 2115/93, σχετικά με το ειδικό τέλος υπέρ ΟΤΑ των λατομείων αδρανών, με σχετική διαφοροποίηση των προτεινόμενων ποσοστών. Συγκεκριμένα, ενώ το ισχύον τέλος υπέρ ΟΤΑ ήταν 5 % επί της αξίας των προϊόντων, με την προτεινόμενη διάταξη αυτό διαμορφώνεται σε 8% επί της αξίας των μη επεξεργασμένων και 4 % επί των επεξεργασμένων. Επίσης επαναλαμβάνεται, κάπως διαφοροποιημένη, η διάταξη της παρ. 3α του άρθρου 43 του Ν.4262/2014 (114 Α΄) σχετικά με την υποχρέωση επιβολής ειδικού τέλους και στα συνεξορυσσόμενα παραπροϊόντα.

β) Επαναλαμβάνεται η προϊσχύουσα διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 19 του Ν.1428/84, σχετικά με το τέλος υπέρ ΟΤΑ επί των προϊόντων των λατομείων αδρανών της τσιμεντοβιομηχανίας και ασβεστοποιίας.

γ) Επαναλαμβάνεται η προϊσχύουσα διάταξη της παρ. 15 του άρθρου 26 του Ν. 1828/89 (ΦΕΚ 2 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 8 του άρθρου 27 του Ν.2130/93 (ΦΕΚ 62 Α') σχετικά με το τέλος 2% επί της αξίας των προϊόντων των λατομείων βιομηχανικών ορυκτών.

Τέλος, στην παράγραφο 3, επαναλαμβάνεται η προϊσχύουσα διάταξη του άρθρου 183 του ν.4001/2011 (179 Α'), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν.4203/2013 (235 Α') και της παρ. 5 του άρθρου 22 του ν. 4351/2015 (164 Α'), περί καταβολής πράσινου τέλους 1% για τα λατομεία που συνεχίζουν τη λειτουργία τους μετά τα 40 χρόνια.

Άρθρο 63

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται, για πρώτη φορά, η σύνταξη και δημοσιοποίηση, από την αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΕΝ (Παρατηρητήριο μεταλλευτικών και λατομικών δραστηριοτήτων), έκθεσης συγκεντρωτικών στοιχείων σχετικά με τη μεταλλευτική και λατομική δραστηριότητα η οποία περιλαμβάνει σχετικούς οικονομικούς, περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς δείκτες παραγωγής.

Η Έκθεση αυτή συντάσσεται κατά τη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου κάθε έτους και περιλαμβάνει τις σχετικές πληροφορίες για τη δραστηριότητα του προηγούμενου έτους.

Μεταξύ των περιεχομένων της Έκθεσης περιλαμβάνονται:

- Στοιχεία Παραγωγής, Απασχόλησης καθώς και λοιπά τεχνικά Οικονομικά Στοιχεία, όπως αυτά προκύπτουν από τα Δελτία Δραστηριότητας.
- Δημόσια Έσοδα και έσοδα ΟΤΑ από τη μεταλλευτική και λατομική δραστηριότητα (μισθώματα, τέλη, κ.λπ.), όπως προκύπτουν από τις επιμέρους αναφορές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Λοιπών Φορέων του Δημοσίου.
- Περιβαλλοντικές επιπτώσεις της μεταλλευτικής και λατομικής δραστηριότητας, όπως αναλυτικές πληροφορίες για εκτάσεις οι οποίες έχουν δεσμευτεί, έχουν υποστεί εκμετάλλευση, έχουν αποκατασταθεί, κλπ., στοιχεία σχετικά με

κατανάλωση ενέργειας, νερού, χρήση χημικών ουσιών, εκπομπές CO₂, σκόνης, παραγωγή αποβλήτων κλπ.

- Στοιχεία σχετικά με την Ασφάλεια και συγκεκριμένα, τα ατυχήματα που συνέβησαν, τους προληπτικούς ελέγχους που διεξήχθησαν καθώς και τις χρηματικές ποινές που επιβλήθηκαν, σύμφωνα με τα στοιχεία των κατά τόπο αρμόδιων Επιθεωρήσεων του ΣΕΠΔΕΜ.
- Πληροφορίες σχετικά με την κοινωνική διάσταση των επιπτώσεων της εξόρυξης, όπως μεταβολή πληθυσμού, έργα υποδομής, άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας, οικονομικά οφέλη των τοπικών κοινωνιών, κλπ.

Η Έκθεση αυτή προβλέπεται να αξιοποιηθεί από: α) την κυβέρνηση και τις δημόσιες αρχές σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, για την καλύτερη αξιοποίηση των ορυκτών πρώτων υλών της χώρας, β) τη βιομηχανία, για τη διερεύνηση επενδυτικών ευκαιριών, γ) την ακαδημαϊκή κοινότητα, για ερευνητικούς σκοπούς και δ) τις ΜΚΟ και το ευρύ κοινό για λόγους διαφάνειας και διάδοσης της πληροφορίας.

Υποχρέωση σύνταξης και δημοσιοποίησης αντίστοιχης Έκθεσης επιβάλλεται και στις σχετικές Υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Άρθρο 64

Με το παρόν άρθρο ρυθμίζονται ειδικότερα μεταλλευτικά θέματα κατά τρόπο ώστε να εναρμονίζονται με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις της λατομικής νομοθεσίας. Επιπλέον αποσκοπείται η ρύθμιση δυσλειτουργιών που ανέδειξε η διοικητική πρακτική. Ειδικότερα:

Με την παράγραφο 1 καθορίζεται ότι τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 3, 4, 6 και 7 του άρθρου 58 σχετικά με την υποχρέωση υποβολής συγκεκριμένων στοιχείων και τις επιβαλλόμενες κυρώσεις σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής ή μη συμπλήρωσης εμπροθέσμως υποβληθέντων στοιχείων, που προβλέπονται για τους εκμεταλλευτές λατομείων, εφαρμόζονται και για τους εκμεταλλευτές μεταλλευτικών ορυκτών, με τις ειδικότερες προϋποθέσεις που τίθενται στην παράγραφο αυτή.

Με την παράγραφο 2 ορίζεται ρητά η υποχρέωση των εκμεταλλευτών μεταλλείων να αποκαθιστούν του μεταλλευτικούς χώρους στους οποίους δραστηριοποιούνται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, ενώ για πρώτη φορά προβλέπεται η κατάθεση από τον εκμεταλλευτή εγγυητικής επιστολής, πριν από την έγκριση της τεχνικής μελέτης εκμετάλλευσης, για τη διασφάλιση της τήρησης των όρων της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Επιπλέον ορίζεται το ύψος του ποσού της

εγγυητικής επιστολής, καθώς και η υπηρεσία στην οποία αυτή κατατίθεται (υπηρεσία έγκρισης της τεχνικής μελέτης).

Στη συνέχεια προβλέπονται οι συνέπειες της μη συμμόρφωσης του εκμεταλλευτή με την ως άνω υποχρέωση αποκατάστασης (κυρώσεις, κατάπτωση εγγυητικής) και καθορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν το σχετικό έλεγχο.

Με την παράγραφο 3 εισάγεται νέα ρύθμιση, με την οποία επιδιώκεται η έκπτωση, μέσω μιας εξαιρετικής και άπαξ εφαρμοζόμενης διαδικασίας, παραχωρήσεων μεταλλείων, για τις οποίες οι δικαιούχοι (μεταλλιοκτήτες ή μισθωτές) δεν έχουν επί μακρόν ανταποκριθεί στην εκ του άρθρου 118 του Μεταλλευτικού Κώδικα υποχρέωση υποβολής ετήσιων δελτίων δραστηριότητας ή δηλώσεων απραξίας. Κρίθηκε δε ότι η συνεχής μη συμμόρφωση για τουλάχιστον δέκα συναπτά έτη (2007 έως και 2016) είναι ένα ασφαλές χρονικό διάστημα, από το οποίο συνάγεται η αδράνεια της παραχώρησης και η μη βούληση της διατήρησής της για το σκοπό για τον οποίο παραχωρήθηκε, ήτοι η άσκηση μεταλλευτικής δραστηριότητας. Συνεπώς, με την εν λόγω ρύθμιση επιβάλλεται δια του νόμου η προβλεπόμενη στην παράγραφο 6 του άρθρου 118 του Μεταλλευτικού Κώδικα έκπτωση, η οποία διαπιστώνεται με πράξη του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά την άπρακτη πάροδο της εξάμηνης προθεσμίας που ορίζει η διάταξη, ως δε ημερομηνία έκπτωσης θεωρείται η 31/12/2008, ημερομηνία κατά την οποία, σύμφωνα με τη λογική του σκοπού της ρύθμισης, θα είχε απαγγελθεί η έκπτωση, αν είχε ακολουθηθεί η προβλεπόμενη στο άρθρο 118 του Μεταλλευτικού Κώδικα διαδικασία για το έτος 2007. Η διαπιστωτική πράξη έκπτωσης, με την οποία διατάσσεται και η κατάπτωση τυχόν κατατεθειμένων εγγυήσεων του άρθρου 47 του Μεταλλευτικού Κώδικα, όπως ισχύει, κοινοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην εν λόγω ρύθμιση. Επιπλέον, εφαρμόζονται αναλογικά οι περί έκπτωσης διατάξεις των άρθρων 124 έως και 127 του Μεταλλευτικού Κώδικα, όπως ισχύουν. Σε περίπτωση που οι «υπερήμεροι» μεταλλιοκτήτες προσκομίσουν τα προβλεπόμενα στη ρύθμιση στοιχεία μέσα στην 6μηνη προθεσμία που ορίζεται σε αυτή, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των άρθρων 119 και επόμενα του Μεταλλευτικού Κώδικα, όπως ισχύουν. Απώτερος σκοπός της διάταξης είναι η αποδέσμευση χώρων μεταλλευτικού ενδιαφέροντος για περαιτέρω αξιοποίηση.

Με την παράγραφο 4 ορίζεται ότι η διενέργεια της μεταλλευτικής έρευνας, ήτοι ερευνητικών εργασιών για τη διαπίστωση κοιτασμάτων μεταλλευτικών ορυκτών, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277), υπόκειται στο θεσμικό πλαίσιο άσκησης δραστηριοτήτων του ν. 4442/2016, και ειδικότερα στα άρθρα 69, 70 και 74 αυτού.

Με την παράγραφο 5 τροποποιείται το άρθρο 17 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277), ώστε να διασαφηνίζεται ο νομικός χαρακτήρας της άδειας μεταλλευτικών ερευνών, που εκδίδεται από τον Περιφερειάρχη, στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου βρίσκεται ο προς έρευνα χώρος, ως διοικητικής πράξης με την οποία αφενός χορηγείται το δικαίωμα μεταλλευτικής έρευνας, ως μεταλλευτικό δικαίωμα που προηγείται της σύστασης του δικαιώματος της μεταλλειοκτησίας, αφετέρου εγκρίνεται η διενέργεια μεταλλευτικών ερευνών κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας μεταλλευτικών ερευνών.

Με την παράγραφο 6 προστίθεται στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 76 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277), όπως ισχύει, φράση ως εξής: «....., ανατρέχει δε (ενν. η έγκριση) στον χρόνο κατάρτισης των συμβάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 74 του παρόντος, εκτός αν τα συμβαλλόμενα μέρη όρισαν διαφορετικά, οπότε η έγκριση ανατρέχει στο χρόνο που όρισαν τα μέρη». Σκοπός της προσθήκης είναι η ταύτιση του χρόνου επέλευσης των έννομων αποτελεσμάτων των σχετικών συμβάσεων (σύστασης, αλλοίωσης ή μετάθεσης μεταλλευτικών δικαιωμάτων ή παραχώρησης της χρήσης ή της χρήσης και κάρπωσης αυτών) με το χρόνο που επέλεξαν τα συμβαλλόμενα μέρη, ο οποίος κατά κανόνα ταυτίζεται με το χρόνο κατάρτισης των σχετικών συμβολαιογραφικών πράξεων.

Με την παράγραφο 7 αντικαθίσταται το άρθρο 158 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277) και ορίζεται ότι η εγκατάσταση εντός μεταλλευτικών χώρων και λειτουργία των μηχανημάτων πάσης φύσεως που εξυπηρετούν τις ανάγκες εκμετάλλευσης των μεταλλείων και επεξεργασίας των εκ τούτων παραγομένων μεταλλευμάτων με εφαρμογή μηχανικών, χημικών, θερμικών ή άλλων μεταλλουργικών μεθόδων, περιλαμβανομένων και των απαιτούμενων τεχνικών έργων για την εγκατάσταση αυτών (βάθρα έδρασης, silos κ.λ.π.), πραγματοποιείται με τις προϋποθέσεις των άρθρων 71, 72 και 73 του ν. 4442/2016.

Με την παράγραφο 8 τροποποιείται το άρθρο 166 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277), όπως ισχύει, ώστε να αναπροσαρμοστούν οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται σε όποιον πραγματοποιεί έρευνα ή εκμετάλλευση μεταλλευτικών ορυκτών σε χώρους για τους οποίους δεν διαθέτει το σχετικό δικαίωμα και τις προϋποθέσεις άσκησής του και να εναρμονιστούν με αυτές που προβλέπονται για όποιον εκμεταλλεύεται ή εξορύσσει ή αποκομίζει λατομικά ορυκτά χωρίς να έχει το σχετικό δικαίωμα και τις προϋποθέσεις άσκησής του. Έτσι, όποιος πραγματοποιεί τις εν λόγω παράνομες πράξεις τιμωρείται - πέραν των αστικών και ποινικών κυρώσεων - και διοικητικώς σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 59 του παρόντος.

Ειδικότερα, επαναλαμβάνεται η υφιστάμενη ρύθμιση ότι τα παρανόμως εξορυχθέντα μεταλλευτικά ορυκτά περιέρχονται αυτοδικαίως στην κυριότητα του δημοσίου, ενώ για πρώτη φορά ορίζεται ρητά η κτηματική υπηρεσία του δημοσίου ως αρμόδια για τη διαχείριση των προϊόντων αυτών.

Με την παράγραφο 9 τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 167 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277), όπως ισχύει, ώστε να αναπροσαρμοστούν τα διοικητικά πρόστιμα που επιβάλλονται για παράβαση από τον εκμεταλλευτή των διατάξεων του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών, των εντολών του Επιθεωρητή Μεταλλείων, των κατ' εφαρμογή των άρθρων 31, 32 και 61 του Μεταλλευτικού Κώδικα τυχόν τεθέντων όρων, καθώς και των διατάξεων των άρθρων 158, 160 και 163 του Μεταλλευτικού Κώδικα, και να εναρμονιστούν με τα αντίστοιχα που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 17 του παρόντος για τους εκμεταλλευτές λατομείων.

Με την παράγραφο 10 προστίθεται εδάφιο στην παράγραφο 1 του άρθρου 176 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277), όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει με την παράγραφο 3 του άρθρου 12 του ν. 4203/2013 (Α' 235), ώστε να παρέχεται η αναγκαία νομοθετική εξουσιοδότηση για την πρόβλεψη, στη κοινή υπουργική απόφαση περί καθορισμού τέλους καθώς και κάθε σχετικής λεπτομέρειας με αυτό για ενεργές, αποθεματικές και αργούσες παραχωρήσεις μεταλλείων και για άδειες μεταλλευτικών ερευνών, κυρώσεων σε περίπτωση μη καταβολής του τέλους ή μη συμμόρφωσης με τις λοιπές υποχρεώσεις που προβλέπονται σε αυτή, οι οποίες κυρώσεις συνίστανται σε χρηματικό πρόστιμο, ενώ σε περιπτώσεις υποτροπής, που θα καθορίζονται στην εν λόγω ΚΥΑ, θα μπορεί να προβλεφθεί, κατά περίπτωση, έκπτωση από την παραχώρηση ή ανάκληση της άδειας μεταλλευτικών ερευνών, σύμφωνα με τις σχετικές περί έκπτωσης από παραχώρηση ή ανάκλησης άδειας μεταλλευτικών ερευνών διατάξεις του Μεταλλευτικού Κώδικα.

Με την παράγραφο 11 προβλέπεται ότι οι αποφάσεις των Τμημάτων Επιθεώρησης Μεταλλείων της Ειδικής Γραμματείας Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παραγράφου 3 του άρθρου 164 του Μεταλλευτικού Κώδικα επιδίδονται μέσω των αρμόδιων Αστυνομικών Τμημάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 παράγραφος 5 του παρόντος.

Με την παράγραφο 12 ορίζονται οι καταργούμενες διατάξεις του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277). Ειδικότερα καταργείται το άρθρο 32, καθώς ο σκοπός της ρύθμισης ικανοποιείται πλήρως με τη νέα παράγραφο 2 του άρθρου 29 του ν.δ.

210/1973, που προστίθεται με την παράγραφο 2 του άρθρου 74 του ν. 4442/2016, με την προσκόμιση των αντίστοιχων δικαιολογητικών που προβλέπονται σε αυτή, ανάλογα με το είδος των σκοπούμενων ερευνητικών εργασιών. Καταργείται η παράγραφος 2 του άρθρου 37, με την οποία ο κάτοχος της άδειας μεταλλευτικών ερευνών ή ο διάδοχος αυτού ή ο εξ αυτού έλκων δικαιώματα είχε τη δυνατότητα, μετά την υποβολή πληρούσας τους νόμιμους όρους αίτησης περί παραχώρησης, να προβαίνει σε περαιτέρω μεταλλευτικές έρευνες εντός του χώρου της άδειας μεταλλευτικών ερευνών. Καταργείται η παράγραφος 2 του άρθρου 41, με την οποία ο εκδούς την άδεια μεταλλευτικών ερευνών Περιφερειάρχης, μετά την υποβολή από τον κάτοχο της άδειας μεταλλευτικών ερευνών ή το διάδοχο αυτού ή τον εξ αυτού έλκοντα δικαιώματα πληρούσας τους νόμιμους όρους αίτησης περί παραχώρησης, είχε τη δυνατότητα να επιτρέψει την εκμετάλλευση των εκ των ερευνών διαπιστωθέντων κοιτασμάτων μεταλλευτικών ορυκτών, αν από την υποβληθείσα οικονομοτεχνική μελέτη ή από λοιπά πρόσθετα στοιχεία ή λόγους, δικαιολογείτο κατά την κρίση του η έναρξη της εκμετάλλευσης πριν την έκδοση του παραχωρητηρίου Προεδρικού Διατάγματος. Καταργείται το άρθρο 159, καθώς τα σχετικά ζητήματα ρυθμίζονται πλέον από νέο άρθρο 73 του ν. 4442/2016. Τέλος, καταργείται το άρθρο 169, καθώς με τη ρύθμιση της παραγράφου 3 του άρθρου 17 του παρόντος, στο οποίο ρητά παραπέμπει η τροποποιηθείσα με την παράγραφο 9 διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 167, προβλέπεται το ύψος των διοικητικών προστίμων σε περίπτωση καθ' υποτροπή παράβασης, οπότε, μετά και την κατάργηση του άρθρου 168 με την παράγραφο 8 του άρθρου 14 του ν. 274/1976 (Α' 50), η διάταξη του άρθρου 169 δεν έχει πλέον ρυθμιστικό αντικείμενο.

Άρθρο 65

Στο συγκεκριμένο άρθρο καταγράφονται αναλυτικά οι κανονιστικές πράξεις, που προβλέπονται με τις προτεινόμενες διατάξεις.

Άρθρο 66

Με το παρόν άρθρο προστίθεται Κεφάλαιο ΙΒ στο ν. 4442/2016, μετά το άρθρο 56 του εν λόγω νόμου, το οποίο θέτει το πλαίσιο άσκησης των δραστηριοτήτων της έρευνας και της εκμετάλλευσης λατομείων, κατ' εφαρμογή των προβλέψεων του Παραρτήματος του ως άνω νόμου. Λόγω της προσθήκης αυτής του νέου κεφαλαίου τα άρθρα 49 έως 56 του ν. 4442/2016 τίθενται ως κεφάλαιο Θ. Έτσι με το νέο άρθρο 57 του ν. 4442/2016 καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του νέου Κεφαλαίου Ι, στο οποίο εμπίπτουν α) οι δραστηριότητες με Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) 8.11, 8.12, 8.99.22.01, 8.99.29 και 9.90. που

περιλαμβάνονται στην 2η ομάδα του Παραρτήματος και β) εν γένει οι δραστηριότητες έρευνας και εκμετάλλευσης των λατομικών ορυκτών.

Περαιτέρω με το νέο άρθρο 58 τίθεται ο βασικός κανόνας της αλλαγής που επέρχεται για τις εκεί ρυθμιζόμενες δραστηριότητες, ήτοι η υπαγωγή τους στο καθεστώς γνωστοποίησης. Ούτως, κατά την γενική αντίληψη που διαπνέει πλέον το πλαίσιο άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων σχετιζόμενων με τα λατομεία, όταν οι δραστηριότητες αυτές πρόκειται να ασκηθούν σε ιδιωτική έκταση υπόκεινται σε γνωστοποίηση (για την οποία δεν υπάρχει χρονικός περιορισμός παρά μόνο αυτός, που ορίζεται από την ΑΕΠΟ, η οποία πρέπει να βρίσκεται σε ισχύ), ενώ όταν πρόκειται να ασκηθούν σε δημόσια ή δημοτική, σε έγκριση. Πράγματι, εφεξής, η δραστηριότητα της διενέργειας ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε ιδιωτική έκταση δεν αποτελεί αντικείμενο αδειοδότησης αλλά γνωστοποίησης του άρθρου 6 του ν. 4442/2016. Η παράγραφος 2 ορίζει ότι η γνωστοποίηση πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος. Ωστόσο, μέχρι την ενεργοποίησή του, η γνωστοποίηση υποβάλλεται από το φορέα της οικονομικής δραστηριότητας πριν την έναρξη των ερευνητικών εργασιών προς την αρμόδια Διεύθυνση της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία υποχρεούται να την κοινοποιεί αμελλητί στις αρμόδιες αρχές προκειμένου αυτές να ασκήσουν τα ελεγκτικά τους καθήκοντα. Στην παράγραφο 4 αναφέρονται οι ενέργειες που θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί προ της υποβολής της γνωστοποίησης από τον φορέα. Μετά την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας της οικονομικής δραστηριότητας δύναται να προβεί σε διενέργεια ερευνητικών εργασιών για τα λατομικά ορυκτά της παραγράφου 1, στην ορισμένη ιδιωτική έκταση.

Αντίστοιχα με το νέο άρθρο 59, η διενέργεια ερευνητικών εργασιών σε δημόσια ή δημοτική έκταση για τη διαπίστωση κοιτασμάτων βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων και φυσικών λίθων, καθώς και αδρανών υλικών ειδικών χρήσεων, υπόκειται σε καθεστώς έγκρισης, κατά το άρθρο 7 του ν. 4442/2016, και δίδεται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Στην παράγραφο 3 αναφέρονται τα έγγραφα που απαιτούνται για την έκδοση της σχετικής έγκρισης. Εφόσον τα δικαιολογητικά είναι πλήρη, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση χορηγεί, εντός 20 ημερών, την έγκριση διενέργειας ερευνητικών εργασιών, στην οποία περιλαμβάνονται, τόσο οι ΠΠΔ που οφείλει να τηρεί ο ενδιαφερόμενος, όσο και τεχνικές δεσμεύσεις, οι οποίες τίθενται από το Τμήμα Επιθεώρησης Μεταλλείων στη γνωμοδότησή του και πρέπει επίσης να τηρούνται από τον ενδιαφερόμενο. Η έγκριση αυτή χορηγείται για χρονική διάρκεια δύο (2) ετών και για ενιαία έκταση. Στις επόμενες παραγράφους τίθενται

οι κανόνες αντιμετώπισης της χρονικής προτεραιότητας των αιτήσεων χορήγησης έγκρισης ερευνητικών εργασιών.

Σχετικώς δε με την εκμετάλλευση λατομείου βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων και φυσικών λίθων σε ιδιωτική έκταση, αυτή υπόκειται σε γνωστοποίηση, σύμφωνα με το νέο άρθρο 60. Ομοίως και εδώ, στην παράγραφο 6, αναφέρονται οι ενέργειες που θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί προ της υποβολής της γνωστοποίησης από τον φορέα. Από την άλλη πλευρά η εκμετάλλευση λατομείων βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων και φυσικών λίθων σε δημόσια ή δημοτική έκταση υπόκειται σε καθεστώς έγκρισης. Προς αποφυγή άσκοπων αλληλοεπικαλυπτόμενων διαδικασιών και την επακόλουθη διπλή συγκέντρωση δικαιολογητικών, η σύμβαση μίσθωσης του λατομικού χώρου που καταρτίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 45, 53 και 54, επέχει θέση εγκρίσεως.

Περαιτέρω, κατά το νέο άρθρο 62 η εκμετάλλευση λατομείου αδρανών υλικών σε ιδιωτική έκταση υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης, ενώ κατά το άρθρο 63 η αντίστοιχη δραστηριότητα σε δημόσια ή δημοτική έκταση υπόκειται σε καθεστώς έγκρισης. Ομοίως και εδώ, η σύμβαση μίσθωσης του λατομικού χώρου που καταρτίζεται με τα άρθρα 45, 53 και 54 του παρόντος, επέχει θέση εγκρίσεως. Ειδικά σε περίπτωση δημόσιας ή δημοτικής έκτασης εκτός λατομικής περιοχής απαιτείται η έκδοση των δικαιολογητικών που προβλέπονται ανά ειδικότερη περίπτωση στο άρθρο 52.

Με το άρθρο 64 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την εκμετάλλευση των λατομείων, για τις οποίες το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν έχει επιλυθεί οριστικά στο πλαίσιο του άρθρου 10 του Ν. 3208/2003.

Με το άρθρο 64Α προβλέπεται η υποχρέωση του εκμεταλλευτή για υποβολή τεχνικής μελέτης σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (ΦΕΚ Β'1227/2011).

Τροποποιήσεις επέρχονται και στις απαιτούμενες διαδικασίες για την εγκατάσταση και λειτουργία εγκαταστάσεων ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, σύμφωνα με το νέο άρθρο 65. Συγκεκριμένα, για την εγκατάσταση εντός λατομείων ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας των εξορυσσομένων ορυκτών, δεν απαιτείται πλέον η σχετική άδεια του άρθρου 103 του Κ.Μ.Λ.Ε.. Σε περίπτωση δημόσιων και δημοτικών εκτάσεων, πριν την έναρξη των σχετικών εργασιών απαιτείται να έχει προηγηθεί η μίσθωση της έκτασης. Επίσης και η λειτουργία των εγκαταστάσεων του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης.

Περαιτέρω στο νέο άρθρο 66 προβλέπεται νομοθετική εξουσιοδότηση προς καθορισμό με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, των ειδών και των ποσών των παραβόλων που απαιτούνται για τη γνωστοποίηση και για την χορήγηση έγκρισης των δραστηριοτήτων που ρυθμίζονται με τις εισαγόμενες διατάξεις, καθώς και για το παραδεκτό της άσκησης προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τα οποία δύναται να αναπροσαρμόζονται. Ωστόσο ήδη στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι για τη διενέργεια ερευνητικών εργασιών για τη διαπίστωση κοιτασμάτων μαρμάρων, φυσικών λίθων ή βιομηχανικών ορυκτών των περιπτώσεων α και γ της παρ. 3 του άρθρου 43, καθώς και αδρανών υλικών ειδικών χρήσεων, πλην της μαρμαρόσκονης, μαρμαροψηφίδας και των ασβεστολιθικών αντιολισθηρών, σε δημόσιες και δημοτικές εκτάσεις καταβάλλεται μαζί με τη σχετική αίτηση, επί ποινή απαραδέκτου, παράβολο, ύψους τριών χιλιάδων ευρώ (3000€) ευρώ, το οποίο δύναται να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σε περίπτωση που μετά την ολοκλήρωση των ερευνητικών εργασιών ακολουθήσει μίσθωση του χώρου, το ποσό αυτό συμψηφίζεται με τα μισθώματα του πρώτου έτους.

Με το άρθρο 67 προβλέπονται οι κυρώσεις σε περίπτωση παράλειψης γνωστοποίησης, γνωστοποίησης με αναληθή στοιχεία και παράλειψης γνωστοποίησης μεταβληθέντων στοιχείων με παραπομπή στο άρθρο 15 του ν. 4442/2016, στο οποίο ρυθμίζεται το εύρος του διοικητικού προστίμου και τα κριτήρια επιβολής του. Αν ο φορέας δεν έχει εξασφαλίσει έγκριση επιβάλλονται σε βάρος του οι κυρώσεις του ίδιου άρθρου. Κατά των πράξεων επιβολής κυρώσεων χωρεί η προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τα χρηματικά πρόστιμά των παραγράφων 1 και 2 επιβάλλονται σωρευτικά με τα πρόστιμα και τις κυρώσεις του άρθρου 59 του παρόντος. Σε περίπτωση παραβίασης επιμέρους όρων και προϋποθέσεων κατά τη λειτουργία δραστηριοτήτων που υπόκεινται σε γνωστοποίηση ή έγκριση εφαρμόζονται οι κυρώσεις της κείμενης νομοθεσίας από τα αρμόδια όργανα που ορίζονται σε αυτή.

Άρθρο 67

Με το παρόν άρθρο προστίθεται Κεφάλαιο ΙΓ' στο ν. 4442/2016, μετά το άρθρο 67 αυτού, το οποίο θέτει το απλουστευμένο πλαίσιο της έρευνας και της άσκησης δραστηριοτήτων εκμετάλλευσης μεταλλείων, κατ' εφαρμογή των προβλέψεων του Παραρτήματος του ως άνω νόμου. Έτσι με το νέο άρθρο 68 του ν. 4442/2016 καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του

νέου κεφαλαίου ΙΓ', στο οποίο εμπíπτουν α) η διενέργεια ερευνητικών εργασιών για τη διαπίστωση κοιτασμάτων μεταλλευτικών ορυκτών και β) η εντός του μεταλλευτικού χώρου εγκατάσταση και λειτουργία μηχανημάτων πάσης φύσεως που εξυπηρετούν τις ανάγκες εκμετάλλευσης των μεταλλείων και επεξεργασίας των εκ τούτων παραγομένων μεταλλευμάτων και ιδίως όσες αντιστοιχίζονται στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) 07, 07.1, 07.2, 09.9 της 2ης ομάδας του Παραρτήματος.

Ειδικότερα με το νέο άρθρο 69 ορίζεται ότι η διενέργεια ερευνητικών εργασιών για τη διαπίστωση κοιτασμάτων μεταλλευτικών ορυκτών του άρθρου 2 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277) υπόκειται στο καθεστώς έγκρισης του άρθρου 7 του ν. 4442/2016. Η εν λόγω έγκριση, σύμφωνα με την παράγραφο 2, χορηγείται όπως ειδικότερα ορίζεται στις παραγράφους 1, 2, 3 και 5 του άρθρου 29 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277), όπως οι παράγραφοι αυτές προστίθενται με την παράγραφο 2 του νέου άρθρου 74 του ν. 4442/2016. Με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι η αίτηση για τη χορήγηση της έγκρισης υποβάλλεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά από το φορέα της οικονομικής δραστηριότητας μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ) του άρθρου 14 του ν. 4442/2016, μέχρι δε την ενεργοποίηση αυτού για το τμήμα που αφορά στην έγκριση διενέργειας ερευνητικών εργασιών για τη διαπίστωση κοιτασμάτων μεταλλευτικών ορυκτών, η παράγραφος 4 προβλέπει την υποβολή της αίτησης, πριν την έναρξη των ερευνητικών εργασιών, στην κατά τόπο αρμόδια Περιφέρεια, στην περίπτωση της έκδοσης άδειας μεταλλευτικών ερευνών, ή στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην περίπτωση της διενέργειας ερευνητικών εργασιών μετά τη σύσταση της μεταλλειοκτησίας. Τέλος, η παράγραφος 5 παρέχει νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό της ειδικότερης διαδικασίας και του περιεχομένου της έγκρισης, των δικαιολογητικών που καταθέτει ο φορέας, της κλιμάκωσης των επιβαλλόμενων κυρώσεων εντός των ορίων της παραγράφου 2 του άρθρου 57, της διαδικασίας επιβολής τους και κάθε άλλου σχετικού με την έγκριση θέματος, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του ν. 4442/2016.

Περαιτέρω με το νέο άρθρο 70 ορίζεται ότι η διενέργεια ερευνητικών εργασιών για τη διαπίστωση κοιτασμάτων μεταλλευτικών ορυκτών του άρθρου 2 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277) υπόκειται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5 του ν. 4442/2016, στις περιπτώσεις των παραγράφων 4 και 6 του άρθρου 29 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277), όπως οι παράγραφοι αυτές

προστίθενται με την παράγραφο 2 του νέου άρθρου 74 του ν. 4442/2016. Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι η εν λόγω γνωστοποίηση γίνεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά από το φορέα της οικονομικής δραστηριότητας μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ) του άρθρου 14 του ν. 4442/2016, μέχρι δε την ενεργοποίηση αυτού για το τμήμα που αφορά στη γνωστοποίηση της διενέργειας ερευνητικών εργασιών για τη διαπίστωση κοιτασμάτων μεταλλευτικών ορυκτών, η παράγραφος 3 προβλέπει την υποβολή της γνωστοποίησης, πριν την έναρξη των ερευνητικών εργασιών, στην κατά τόπο αρμόδια Περιφέρεια, στην περίπτωση που οι ερευνητικές εργασίες θα εκτελεστούν κατά τη διάρκεια ισχύος της χορηγηθείσας από τον Περιφερειάρχη άδειας μεταλλευτικών ερευνών, ή στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην περίπτωση της διενέργειας ερευνητικών εργασιών μετά τη σύσταση της μεταλλοκτησίας. Τέλος, η παράγραφος 4 παρέχει νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό του περιεχομένου και της διαδικασίας της γνωστοποίησης, των τυχόν εγγράφων που τηρούνται στην έδρα της δραστηριότητας, του τρόπου γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, των αρχών στις οποίες κοινοποιείται η γνωστοποίηση, προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, της κλιμάκωσης των επιβαλλόμενων κυρώσεων εντός των ορίων της παραγράφου 1 του άρθρου 57, της διαδικασίας επιβολής τους και κάθε άλλου σχετικού με τη γνωστοποίηση θέματος, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6 του ν. 4442/2016.

Με το νέο άρθρο 71 επέρχονται τροποποιήσεις στις απαιτούμενες διαδικασίες για την εγκατάσταση και λειτουργία εγκαταστάσεων ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων. Συγκεκριμένα, για την εγκατάσταση εντός μεταλλευτικών χώρων ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων υποστηρικτικών της εξόρυξης (όπως αντλίες, δίκτυα πεπιεσμένου αέρα, δεξαμενές υδάτων, εγκαταστάσεις αυτοματισμών, τηλεπικοινωνίας-τηλεειδοποιήσεων εργαζομένων, δίκτυα πυρόσβεσης, δίκτυα αερισμού), εγκαταστάσεων βοηθητικών των μεταλλευτικών εργασιών (όπως εγκαταστάσεις χημείου, εγκαταστάσεις συνεργείων, μηχανουργείων και ηλεκτροτεχνείων, αποθηκών πάσης φύσεως πλην εκρηκτικών υλών) καθώς και εγκαταστάσεων απλής μηχανικής επεξεργασίας του μεταλλεύματος (θραύσης-λειοτριβής-ταξινόμησης χωρίς περαιτέρω επεξεργασία), δεν απαιτείται η σχετική άδεια του άρθρου 103 του Κ.Μ.Λ.Ε.

Προβλέπεται επίσης νομοθετική εξουσιοδότηση προς καθορισμό, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, της ειδικότερης διαδικασίας και του περιεχομένου της γνωστοποίησης, τα έγγραφα που τηρούνται στην έδρα της

δραστηριότητας, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι αρχές στις οποίες κοινοποιείται η γνωστοποίηση προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, η κλιμάκωση των επιβαλλόμενων κυρώσεων εντός των ορίων της παραγράφου 1 του άρθρου 57, η διαδικασία επιβολής τους και κάθε άλλο σχετικό με τη γνωστοποίηση θέμα, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6 του ν. 4442/2016.

Με το νέο άρθρο 72 ορίζεται ότι για την εγκατάσταση, εντός μεταλλευτικών χώρων, σύνθετων μονάδων που εξυπηρετούν τις ανάγκες εκμετάλλευσης των μεταλλείων και επεξεργασίας μεταλλευτικών ορυκτών και συγκεκριμένα: και συγκεκριμένα:

(α) εγκαταστάσεων εμπλουτισμού και πέραν της απλής θραύσης-λειοτρίβησης-ταξινόμησης, (β) εγκαταστάσεις καμινείας, (γ) εγκαταστάσεις μεταλλουργικής επεξεργασίας, (δ) εγκαταστάσεις στις οποίες περιλαμβάνονται εργασίες χημικής και θερμικής επεξεργασίας και αποθήκευσης που σχετίζεται με τις εργασίες αυτές και στις οποίες υπεισέρχονται επικίνδυνες ουσίες όπως ορίζονται στο παράρτημα Ι της υπ' αριθμ. 172058/2016 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 354) για τις οποίες εφαρμόζονται οι ειδικές διατάξεις που ορίζονται στην εν λόγω απόφαση, (ε) χώροι απόθεσης εξορυκτικών αποβλήτων, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 39624/2209/Ε103/2009 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Β' 2076), (στ) εγκαταστάσεις επεξεργασίας υδάτων, (ζ) εγκαταστάσεις ανέλκυσης προσωπικού,, απαιτείται η έγκριση εγκατάστασης από τον υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του ν. 4442/2016, ορίζεται δε ότι η έγκριση χορηγείται εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης πλήρους φακέλου στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σε περίπτωση, που η αίτηση ή στοιχεία του φακέλου κριθούν ανεπαρκή ή ανακριβή, τότε επιστρέφεται στον εκμεταλλευτή που μπορεί να την υποβάλει εκ νέου, αφού προηγουμένως συμπληρωθεί ή διορθωθεί, σύμφωνα με τις οδηγίες της υπηρεσίας που έχουν εγγράφως διατυπωθεί.

Με τις επόμενες παραγράφους ορίζεται ότι η αίτηση για τη χορήγηση της έγκρισης υποβάλλεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά από τον φορέα της οικονομικής δραστηριότητας, πριν την έναρξη των εργασιών εγκατάστασης, μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ), ενώ, μέχρι την

ενεργοποίηση του τμήματος του ΟΠΣ-ΑΔΕ που αφορά στην έγκριση των δραστηριοτήτων του παρόντος άρθρου, η αίτηση για τη χορήγηση της έγκρισης υποβάλλεται από τον φορέα της οικονομικής δραστηριότητας, προς την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Για την χορήγηση της έγκρισης απαιτείται η υποβολή στην αρμόδια υπηρεσία των προβλεπόμενων στο άρθρο 103 του Κ.Μ.Λ.Ε. δικαιολογητικών.

Στη συνέχεια ορίζεται ότι όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται άδεια εγκατάστασης ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων των δραστηριοτήτων της παραγράφου 1, νοείται εφεξής η έγκριση εγκατάστασης του παρόντος.

Προβλέπεται επίσης νομοθετική εξουσιοδότηση προς καθορισμό, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, της ειδικότερης διαδικασίας και του περιεχομένου της έγκρισης, τα δικαιολογητικά που καταθέτει ο φορέας, της κλιμάκωσης των επιβαλλόμενων κυρώσεων εντός των ορίων της παραγράφου 2 του άρθρου 57, της διαδικασίας επιβολής τους και κάθε άλλο σχετικό με την έγκριση θέμα, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του ν. 4442/2016.

Με το νέο άρθρο 73 ορίζεται ότι η λειτουργία των εγκαταστάσεων των άρθρων 71 και 72 υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 47 του παρόντος.

Η γνωστοποίηση πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριότητας και Ελέγχων (ΟΠΣ – ΑΔΕ) του άρθρου 56 του παρόντος, ενώ μέχρι την ενεργοποίηση του ΟΠΣ – ΑΔΕ, η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Στην παράγραφο 4 ορίζονται τα δικαιολογητικά που οφείλει να έχει ο φορέας πριν την υποβολή της γνωστοποίησης.

Στην παράγραφο 5 και ειδικά για τις εγκαταστάσεις του νέου άρθρου 72, εισάγεται συγκεκριμένη προθεσμία τριών μηνών από την υποβολή της γνωστοποίησης, ώστε η αρμόδια ελεγκτική υπηρεσία να προβεί – κατά προτεραιότητα - στον έλεγχο της εγκατάστασης. Εφ' όσον ο έλεγχος διαπιστώσει την ορθή λειτουργία της εγκατάστασης, η αρμόδια υπηρεσία εκδίδει φύλλο ελέγχου, το οποίο φυλάσσεται στο φάκελο της επιχείρησης. Στην περίπτωση που από τον έλεγχο διαπιστωθεί έλλειψη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας, ικανή να δημιουργήσει σοβαρό και άμεσο κίνδυνο στην υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων ή στο περιβάλλον, η αρμόδια υπηρεσία

αποφασίζει τη λήψη των ανάλογων μέτρων, όπως την προσωρινή ή οριστική διακοπή της λειτουργίας της εγκατάστασης, την επιβολή κυρώσεων ή την παροχή συστάσεων μέχρι τη συμμόρφωσή της.

Προβλέπεται επίσης νομοθετική εξουσιοδότηση προς καθορισμό, με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος, του περιεχόμενου και της διαδικασίας της γνωστοποίησης, των τυχόν εγγράφων που τηρούνται στην έδρα της δραστηριότητας, του τρόπου γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, των αρχών στις οποίες κοινοποιείται η γνωστοποίηση προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, της κλιμάκωσης των επιβαλλόμενων κυρώσεων εντός των ορίων της παραγράφου 1 του άρθρου 57 της διαδικασίας επιβολής τους και κάθε άλλο σχετικό με τη γνωστοποίηση θέμα, σύμφωνα με τα άρθρα 47 και 48.

Με το νέο άρθρο 74 τροποποιείται το άρθρο 29 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277), ως ακολούθως: Με την παράγραφο 1 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 29 και προβλέπεται ότι εφόσον η αίτηση περί χορήγησης άδειας μεταλλευτικών ερευνών πληροί τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις των άρθρων 20, 21 παρ. 1, 22 παρ. 1, και 23 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277) και έπειτα από έλεγχο των ορίων και της εκτάσεως του χώρου προκειμένου να διαπιστωθεί ότι ο αιτούμενος χώρος είναι ελεύθερος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 26 και υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 31 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277), ο Περιφερειάρχης εκδίδει εντός προθεσμίας δύο μηνών από την υποβολή του αιτήματος, διαπιστωτική πράξη με την οποία διαπιστώνεται η ολοκλήρωση του ελέγχου και καλείται ο ενδιαφερόμενος να προσδιορίσει, εντός του αιτούμενου χώρου, όπως αυτός τυχόν έχει περικοπεί μετά τον διενεργηθέντα έλεγχο, το είδος των εργασιών που προτίθεται να διενεργήσει καθώς και τη θέση αυτών. Με την παράγραφο 2 προστίθενται παράγραφοι 2, 3, 4, 5 και 6 στο άρθρο 29 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277), με τις οποίες ρυθμίζονται ειδικότερα τα εξής: Με τη νέα παράγραφο 2 ορίζονται τα δικαιολογητικά που οφείλει να υποβάλει ο ενδιαφερόμενος, πριν τη χορήγηση της άδειας μεταλλευτικών ερευνών, ανάλογα με το είδος των ερευνητικών εργασιών που σκοπεύει να εκτελέσει. Η απλοποίηση που επιχειρείται με την εν λόγω ρύθμιση είναι η απαλλαγή από οποιαδήποτε περαιτέρω διοικητική άδεια ή πράξη στην περίπτωση ερευνητικών εργασιών χωρίς επέμβαση επί του εδάφους, οπότε αρκεί η υποβολή σχετικής δήλωσης, υπογεγραμμένης από αρμόδιο επιστήμονα. Ενώ σε όλες τις άλλες περιπτώσεις απαιτείται, ανάλογα με το είδος και το βάθος των ερευνητικών εργασιών, η υποβολή Πρότυπων

Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων ή Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων και εγκεκριμένης προτυποποιημένης τεχνικής μελέτης σε κάθε περίπτωση. Με τη νέα παράγραφο 3 ορίζεται ότι εφόσον τα δικαιολογητικά είναι πλήρη, ο Περιφερειάρχης, εντός 30 ημερών, εκδίδει εγκριτική πράξη υπό τον τίτλο «άδεια μεταλλευτικών ερευνών», με την οποία χορηγείται το δικαίωμα μεταλλευτικών ερευνών στον αιτηθέντα χώρο, όπως τυχόν έχει περικοπεί, και εγκρίνεται η διενέργεια των ερευνητικών εργασιών, όπως προκύπτουν από τα προσκομισθέντα στοιχεία της νέας παραγράφου 2. Κατ' αυτόν τον τρόπο, σε συνδυασμό και με τη νέα παράγραφο 1, αφενός οριοθετείται χρονικά η διοικητική διαδικασία χορήγησης της άδειας μεταλλευτικών ερευνών, ώστε να μη δεσμεύονται επί μακρόν χώροι ενδεχόμενου μεταλλευτικού ενδιαφέροντος, αφετέρου επιτυγχάνεται η χορήγηση του δικαιώματος μεταλλευτικής έρευνας και η έγκριση της διενέργειας των σκοπούμενων ερευνητικών εργασιών με μία πράξη, την άδεια μεταλλευτικών ερευνών. Έτσι, αφ' ης στιγμής εκδοθεί η άδεια μεταλλευτικών ερευνών είναι δυνατή η άμεση έναρξη της ερευνητικής δραστηριότητας, χωρίς απώλεια κρίσιμου χρόνου από την ζετή διάρκεια της άδειας μεταλλευτικών ερευνών για λήψη της αναγκαίας αδειοδότησης. Με τη νέα παράγραφο 4 ορίζεται ότι σε περίπτωση που από τα αποτελέσματα των ερευνών προκύψει η ανάγκη εκτέλεσης ερευνητικών εργασιών σε άλλη θέση εντός του χώρου της άδειας μεταλλευτικών ερευνών ή άλλου είδους από τις εγκεκριμένες με την χορηγηθείσα άδεια μεταλλευτικών ερευνών, ο φορέας οφείλει να γνωστοποιήσει στην κατά τόπο αρμόδια Περιφέρεια τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 δικαιολογητικά, ανάλογα με τις νέες εργασίες που σκοπεύει να εκτελέσει, πριν την έναρξη αυτών και πάντα εντός του χρόνου ισχύος της άδειας μεταλλευτικών ερευνών. Με τη νέα παράγραφο 5 ορίζεται ότι οι ερευνητικές εργασίες μετά τη σύσταση της μεταλλειοκτησίας, δηλαδή μετά την έκδοση του παραχωρητήριου Προεδρικού Διατάγματος, διενεργούνται στις περιπτώσεις (β) και (γ) της νέας παραγράφου 2 μετά την έγκριση από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας προτυποποιημένης τεχνικής μελέτης, αφού προσκομιστούν κατά περίπτωση Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις ή Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων. Η έγκριση χορηγείται μετά από γνωμοδότηση του αρμόδιου Τμήματος Επιθεώρησης Μεταλλείων της Ειδικής Γραμματείας του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με τη νέα παράγραφο 6 ορίζεται ότι η διενέργεια ερευνητικών εργασιών μετά τη σύσταση της μεταλλειοκτησίας υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης για τις περιπτώσεις που οι προβλεπόμενες ερευνητικές εργασίες δεν έχουν καμία επέμβαση επί του εδάφους, εφαρμοζομένης αναλόγως της περίπτωσης (α) της νέας παραγράφου 2 και ορίζεται η υπηρεσία στην οποία

υποβάλλεται η σχετική δήλωση. Τέλος, με την παράγραφο 3 αναριθμείται η παράγραφος 2 του άρθρου 29 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277) σε 7.

Περαιτέρω στο νέο άρθρο 75 προβλέπεται νομοθετική εξουσιοδότηση προς καθορισμό με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, των ειδών και των ποσών των παραβόλων που απαιτούνται για τη γνωστοποίηση και για την χορήγηση έγκρισης των δραστηριοτήτων που ρυθμίζονται με τις εισαγόμενες διατάξεις, καθώς και για το παραδεκτό της άσκησης προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τα οποία δύναται να αναπροσαρμόζονται.

Με το νέο άρθρο 76 προβλέπονται οι κυρώσεις σε περίπτωση παράλειψης γνωστοποίησης, γνωστοποίησης με αναληθή στοιχεία και παράλειψης γνωστοποίησης μεταβληθέντων στοιχείων με παραπομπή στο άρθρο 15 του ν. 4442/2016, στο οποίο ρυθμίζεται το εύρος του διοικητικού προστίμου και τα κριτήρια επιβολής του. Αν ο φορέας δεν έχει εξασφαλίσει έγκριση επιβάλλονται σε βάρος του οι κυρώσεις του ίδιου άρθρου. Κατά των πράξεων επιβολής κυρώσεων χωρεί η προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τα χρηματικά πρόστιμά των παραγράφων 1 και 2 επιβάλλονται σωρευτικά με τα πρόστιμα και τις κυρώσεις του άρθρου 59 του παρόντος. Σε περίπτωση παραβίασης επιμέρους όρων και προϋποθέσεων κατά τη λειτουργία δραστηριοτήτων που υπόκεινται σε γνωστοποίηση ή έγκριση εφαρμόζονται οι κυρώσεις της κείμενης νομοθεσίας από τα αρμόδια όργανα που ορίζονται σε αυτή.

Άρθρο 68

Οι μεταβατικές διατάξεις, που προβλέπονται στο άρθρο αποσκοπούν στην ομαλή μετάβαση από το προϊσχύον στο νέο νομικό καθεστώς.

Ειδικότερα, στις παραγράφους 1 και 2 ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τις ερευνητικές εργασίες επί πάσης φύσεως εκτάσεων. Οι αποφάσεις συναίνεσης διενέργειας ερευνητικών εργασιών επί δημοσίων εκτάσεων που έχουν εκδοθεί με βάση το προγενέστερο καθεστώς, καθώς και οι ερευνητικές εργασίες επί δημοτικών και ιδιωτικών εκτάσεων που έχουν ήδη ξεκινήσει, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη συμπλήρωση δύο ετών από την έκδοσή ή έναρξη αυτών, αντίστοιχα.

Εκκρεμείς αιτήσεις για τη χορήγηση συναίνεσης διενέργειας ερευνητικών εργασιών επί δημοσίων και δημοτικών εκτάσεων, εξετάζονται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των

διατάξεων του Κεφαλαίου Ι΄ του ν.4442/2016 (Α΄230), εφόσον καταβληθεί το προβλεπόμενο στην παράγραφο 2 του άρθρου 66 του ν.4442/2016 (Α΄230) παράβολο, εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Οι ερευνητικές εργασίες επί ιδιωτικών εκτάσεων, διενεργούνται κατόπιν γνωστοποίησης.

Στην παράγραφο 3 διατυπώνεται ρητά η κατάργηση της «άδειας εκμετάλλευσης λατομείων» και επισημαίνεται ότι η σύμβαση μίσθωσης σε δημόσιες και δημοτικές εκτάσεις επέχει εφεξής θέση έγκρισης εκμετάλλευσης.

Στις παραγράφους 4 και 5 ρυθμίζονται οι περιπτώσεις των υφιστάμενων μισθώσεων λατομείων βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων και φυσικών λίθων, και λατομείων αδρανών υλικών, αντίστοιχα, που έχουν συναφθεί ή παραταθεί με βάση το προγενέστερο καθεστώς και περιγράφεται η δυνατότητα παράτασης τους, αναλόγως του χρονικού σημείου λήξης τους.

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 6 ρυθμίζεται η περίπτωση της παράτασης της διάρκειας ισχύος των συμβάσεων μίσθωσης πέραν των 40 ετών για τα ιδιωτικά λατομείων όλων των κατηγοριών λατομικών ορυκτών, όπου ο φορέας εκμετάλλευσης είναι διαφορετικός από τον ιδιοκτήτη του εδάφους, ώστε η πρώτη δεκαετής παράταση να μη γίνεται μονομερώς από τον μισθωτή, αλλά να απαιτείται η συμφωνία του ιδιοκτήτη του χώρου του λατομείου.

Στην παράγραφο 7 ορίζεται, για τα ιδιωτικά λατομείων όλων των κατηγοριών λατομικών ορυκτών, όπου ο φορέας εκμετάλλευσης είναι διαφορετικός από τον ιδιοκτήτη του εδάφους και έχουν ξεπεράσει τα 40 έτη λειτουργίας, η πρώτη δεκαετής παράταση πέραν των 50 ετών να μη γίνεται μονομερώς από τον μισθωτή, αλλά να απαιτείται η συμφωνία του ιδιοκτήτη του χώρου του λατομείου.

Στην παράγραφο 8 θεραπεύεται πρόβλημα που δημιουργήθηκε σε λατομεία ειδικής χρήσης, των οποίων το εξορυσσόμενο ορυκτό δεν δύναται ήδη εδώ και χρόνια να χρησιμοποιηθεί πουθενά, ως προοριζόμενο μόνο για την εκτέλεση έργων που πλέον δεν εκτελούνται. Τα λατομεία της κατηγορίας αυτής ουσιαστικά δεν έχουν αντικείμενο λειτουργίας, ενώ βάσει των μισθωτικών συμβάσεων καλούνται να καταβάλλουν στους εκμισθωτές το ελάχιστο εγγυημένο ετήσιο μίσθωμα, σε ποσότητες και τιμές που δεν εξορύσσονται και δεν εισπράττουν. Οι ποσότητες που δεν εξορύσσονται, παραμένουν στο υπέδαφος και στην κυριότητα των εκμισθωτών Ο.Τ.Α., χωρίς να μειώνονται τα αποθέματα του λατομείου και θα μπορούν να εξορυχθούν στο μέλλον από άλλον μισθωτή. Στην περίπτωση αυτή, ο εκμισθωτής θα εισπράξει για δεύτερη φορά μίσθωμα για τις ίδιες

ποσότητες. Η καλή πίστη και οι αρχές του δικαίου ενόψει της μεταβολής των δεδομένων, επιβάλλουν την προστασία των μισθωτών, οι οποίοι καλούνται να πληρώσουν μισθώματα για ποσότητες που δεν έχουν εξορύξει και πωλήσει, χωρίς όμως να προκαλείται ζημία στους εκμισθωτές Ο.Τ.Α. Οι περί μισθώσεως προσοδοφόρου πράγματος διατάξεις του ΑΚ, όπως και η ειδική νομοθεσία των λατομείων και ειδικότερα οι διατάξεις περί μισθώσεως λατομείου αδρανών υλικών ειδικών χρήσεων σε δημοτική έκταση δεν προβλέπουν δικαίωμα καταγγελίας της μισθώσεως από τον μισθωτή, έστω και αν ο σκοπός της μισθώσεως έχει καταστεί ανέφικτος. Με τη συγκεκριμένη ρύθμιση προβλέπεται πλέον ρητά η δυνατότητα αυτή, μη θιγόμενων των διατάξεων περί περιβαλλοντικής αποκατάστασης, ενώ τέλος γίνεται ρητή μνεία ότι αξιώσεις επί τη βάση καταχρηστικής συμπεριφοράς εκμισθωτών δεν δύνανται να είναι ανεκτές από το δικαιοσύνη μας σύστημα και ως εκ τούτου δεν δύνανται να αναζητηθούν.

Στις παραγράφους 9 και 10 ρυθμίζονται οι περιπτώσεις των εκκρεμών αιτήσεων για την έκδοση άδειας εκμετάλλευσης λατομικών ορυκτών επί δημοσίων και δημοτικών εκτάσεων, και ιδιωτικών εκτάσεων, αντίστοιχα, οι οποίες εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ι' του ν.4442/2016 (Α'230) και με τις ειδικότερες προϋποθέσεις των διατάξεων αυτών, αναλόγως εάν έχει ήδη συναφθεί σύμβαση μίσθωσης και εάν έχει εγκριθεί τεχνική μελέτη εκμετάλλευσης.

Στην παράγραφο 11 ρυθμίζονται οι ειδικότερες περιπτώσεις εκκρεμών αιτήσεων για την έκδοση άδειας εκμετάλλευσης λατομικών ορυκτών στις περιοχές του δευτέρου εδαφίου της πρώτης παραγράφου του άρθρου 62 του ν.998/1979 (Α'289), όπως ισχύει, για τις οποίες το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν έχει επιλυθεί οριστικά στο πλαίσιο του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 (Α' 303), ενώ στην παράγραφο 12 ρυθμίζονται οι περιπτώσεις εκκρεμών αιτήσεων για παράταση άδειας εκμετάλλευσης λατομείων βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων, επί δημόσιων και δημοτικών εκτάσεων, τα οποία συνεχίζουν να λειτουργούν σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 7 του ν.2702/1999 (Α'70) καθώς και εκκρεμών αιτήσεων για παράταση άδειας εκμετάλλευσης λατομείων σε ιδιωτικές εκτάσεις και στις περιοχές του δευτέρου εδαφίου της πρώτης παραγράφου του άρθρου 62 του ν.998/1979 (Α'289) οι οποίες πλέον δεν θα εξετάζονται περαιτέρω. Για τη συνέχιση της λειτουργίας των λατομείων αυτών, ο φορέας εκμετάλλευσης οφείλει να προβεί σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 60 του ν.4442/2016, μέσα σε ένα (1) έτος από την έναρξη ισχύος του νέου νόμου.

Στην παράγραφο 13 διατυπώνεται ρητά η κατάργηση της άδειας εγκατάστασης για τις Η/Μ εγκαταστάσεις επεξεργασίας των εξορυσσομένων ορυκτών, οι οποίες βρίσκονται εντός

λατομικών χώρων. Αντίστοιχα, στην παράγραφο 14 ορίζεται η κατάργηση της άδειας λειτουργίας των σχετικών Η/Μ εγκαταστάσεων, και η υπαγωγή της λειτουργίας τους σε καθεστώς γνωστοποίησης. Στην παράγραφο 15 ορίζεται ότι οι υφιστάμενες άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας Η/Μ εγκαταστάσεων, εντός λατομικών χώρων, εξακολουθούν να ισχύουν έως τη λήξη τους.

Στην παράγραφο 16 ρυθμίζεται η περίπτωση των λατομείων, που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, λειτουργούν με άδεια εκμετάλλευσης αποκλειστικώς μαρμαρόσκονης ή μαρμαροψηφίδας, η οποία εκδόθηκε πριν το 2000 με τις διατάξεις του ν.669/77 και τίθεται μεταβατική περίοδος σχετικά με τη δυνατότητα διάθεσης των συμπαραγομένων αδρανών υλικών.

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 17, ρυθμίζεται το ζήτημα της λειτουργίας των λατομείων αδρανών υλικών που είχαν στο παρελθόν ενταχθεί στο καθεστώς αποκατάστασης περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.2837/2000 (Α'178) ως εμπύπτοντα στις διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 20 του ν.2115/1993 (Α'15), των παρ. 5 και 8 του άρθρου 20 του ν. 2115/1993 και της παραγράφου 3 του άρθρου 183 του ν.4001/2011, όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει.

Η παράγραφος 18 αναφέρεται στις περιπτώσεις λατομείων που εντάχθηκαν σε λατομικές περιοχές πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος και αδειοδοτήθηκαν μόνο για τμήμα του ενιαίου χωροθετηθέντος λατομικού χώρου και ορίζει τον τρόπο εκμίσθωσης του υπολοίπου τμήματος του ίδιου χωροθετηθέντος χώρου στους εκμεταλλευτές των λατομείων αυτών, αναλόγως του χαρακτήρα της έκτασης ως δημόσιου ή δημοτικού.

Στην παράγραφο 19 ρυθμίζεται η περίπτωση της μεταβολής της χρήσης γης, με πολεοδομικές, χωροταξικές ή άλλες διατάξεις, σε περιοχές που λειτουργούν νομίμως λατομεία, και επισημαίνεται ότι δεν κωλύεται η λειτουργία τους εντός των ορίων της άδειας εκμετάλλευσης.

Στην παράγραφο 20 ρυθμίζεται ότι η καταβολή των πάγιων ή αναλογικών μισθωμάτων που έχουν καθορισθεί κατά τρόπο διαφορετικό από τα οριζόμενα στις προτεινόμενες διατάξεις, με απευθείας συμβάσεις μίσθωσης που έχουν συναφθεί πριν την έναρξη εφαρμογής του παρόντος, θα συνεχίσει το αργότερο μέχρι τις 31.12.2025. Μετά την ημερομηνία αυτή εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα από το άρθρο 45, με την εξαίρεση δημοτικών λατομείων βιομηχανικών ορυκτών για τα οποία έχουν καθορισθεί υψηλότερα μισθώματα από τα

ανώτατα όρια της παρ. 4 του άρθρου 45, τα οποία συνεχίζουν να καταβάλλουν τα καθορισθέντα στις συμβάσεις μισθώματα μέχρι τη λήξη τους.

Με την παράγραφο 21 ορίζεται ότι εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος ο οικείος Περιφερειάρχης υποχρεούται να εκδώσει τη διαπιστωτική απόφαση ελευθέρωσης του χώρου, για όλες τις άδειες μεταλλευτικών ερευνών που θα έχουν λήξει κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος.

Με την παράγραφο 22 προβλέπεται μεταβατική περίοδος συμμόρφωσης, σχετικά με την υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής της παρ. 2 του άρθρου 55, για τις υφιστάμενες λατομικές επιχειρήσεις αδρανών εντός λατομικών περιοχών, καθώς και για τις υφιστάμενες μεταλλευτικές επιχειρήσεις, για τις οποίες σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο δεν υφίστατο αντίστοιχη υποχρέωση. Η περίοδος αυτή ορίζεται πέντε (5) έτη.

Με την παράγραφο 23 διευκρινίζεται ότι τα λατομεία σχιστολιθικών πλακών που λειτουργούν σύμφωνα τις διατάξεις άρθρου 16 του ν.3851/2010 (Α'85), όπως έχουν αντικατασταθεί με το άρθρο 27 του ν.4258/2014 (Α'94), και συμπληρωθεί με το άρθρο 62 του ν.4305/2014 (Α'237), οφείλουν εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος, να υποβάλλουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 64 του Ν. 4442/2016, προκειμένου να συνεχίσουν την εκμετάλλευση.

Για διευκόλυνση των εκμεταλλευτών οι οποίοι θα πρέπει να καταθέσουν εγγυητική επιστολή έναντι τυχόν οφειλομένων μισθωμάτων για τα επόμενα τρία χρόνια, η εγγυητική αυτή επιστολή θα υπολογίζεται στο 50 % των προβλεπομένων παγίων σύμφωνα με τον τύπο της παρ. 4 του άρθρου 45.

Για τον ίδιο λόγο η εγγυητική επιστολή της παρ. 2 του άρθρου 55 για τη αποκατάσταση του περιβάλλοντος σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΑΕΠΟ θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 22 του άρθρου 67, ήτοι θα κατατίθεται σε 5 ετήσιες δόσεις.

Με την παράγραφο 24 εξασφαλίζεται η συνέχεια των ενεργειών της διοίκησης, χωρίς να υπάρξει κενό, μέχρις ότου εκδοθούν οι κανονιστικές πράξεις που προβλέπουν οι προτεινόμενες με το νομοσχέδιο διατάξεις.

Άρθρο 69

Στο άρθρο αυτό καταγράφονται οι καταργούμενες διατάξεις, είτε επειδή έχουν περιληφθεί στο παρόν σχέδιο νόμου, είτε έχουν τροποποιηθεί κατά τα αναφερόμενα ανωτέρω στα επί μέρους άρθρα, είτε θα καταργηθούν με την πλήρη εφαρμογή του νόμου.

Άρθρο 70

Στο άρθρο αυτό περιλαμβάνονται λοιπές τροποποιήσεις διατάξεων της υφιστάμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, προκειμένου να εναρμονιστούν με τις διατάξεις του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Άρθρα 73-99

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

A. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Σκοπός των διατάξεων του παρόντος σχεδίου νόμου είναι η ολοκλήρωση της αναδιοργάνωσης της ελληνικής αγοράς ενέργειας με την ίδρυση Χρηματιστηρίου Ενέργειας σε πλήρη εναρμόνιση με τους ενωσιακούς κανόνες για την ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας και σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά και ευρύτερα διεθνή πρότυπα.

Προς επιδίωξη του σκοπού αυτού με το σχέδιο νόμου προβλέπεται ειδική διαδικασία απόσχισης κλάδου με την οποία η εταιρεία με την επωνυμία «Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.» (ΛΑΓΗΕ) του ν. 4001/2011 μεταβιβάζει τις αρμοδιότητές της λειτουργίας της υφιστάμενης ενεργειακής αγοράς στο Χρηματιστήριο Ενέργειας, που συστήνεται και θα λειτουργεί υπό την επωνυμία «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.» σύμφωνα με το ν. 4425/2016, όπως αναμορφώνεται με τις διατάξεις του παρόντος .

Η διαδικασία αυτή κρίθηκε απαραίτητη προκειμένου να δημιουργηθεί το κατάλληλο περιβάλλον για τη μετάβαση σε καθεστώς αγοράς ενέργειας με όλα τα σύγχρονα χαρακτηριστικά χρηματιστηριακής αγοράς που θα διέπεται από τους σχετικούς ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες και θα επιτρέψει την πλήρη εναρμόνιση με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας και της θέσπιση ενιαίων υποχρεωτικών κανόνων οργάνωσης και λειτουργίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ειδικότερα, με το Κεφάλαιο Α΄ εισάγεται σειρά νέων ρυθμίσεων που τροποποιούν τις διατάξεις του ν. 4425/2016 (Α΄ 185). Πρόκειται για νέες οργανωτικές και συναλλακτικές ρυθμίσεις προς τις οποίες θα πρέπει να συμμορφώνεται το Χρηματιστήριο Ενέργειας και οι αγορές αυτού (αγορά επόμενης ημέρας και ενδοημερήσια αγορά) τελώντας υπό την εποπτεία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ). Το νέο πλαίσιο περιλαμβάνει επίσης

προβλέψεις αναφορικά και με την εκκαθάριση των ενεργειακών συναλλαγών, τις οργανωτικές και λειτουργικές ρυθμίσεις που θα πρέπει να διαθέτει ο Φορέας Εκκαθάρισης, η εποπτεία του οποίου ομοίως θα ασκείται από τη ΡΑΕ, ως και άλλες ρυθμίσεις με τις οποίες επιδιώκεται η ενίσχυση της ασφάλειας και της αποτελεσματικότητας του ενεργειακού συστήματος και η προστασία του από πιστωτικούς κινδύνους.

Επιπλέον και σε σχέση με το υφιστάμενο πλαίσιο, η λειτουργία της ενεργειακής αγοράς συμπληρώνεται με νέες διατάξεις που θα επιτρέψουν, υπό την εποπτική αρμοδιότητα της ΡΑΕ, τη σύσταση και αγορών φυσικού αερίου, αλλά και περιβαλλοντολογικών αγορών, στο πλαίσιο λειτουργίας της ως άνω χρηματιστηριακής αγοράς.

Ταυτοχρόνως δε, υιοθετούνται με το σχέδιο νόμου οι αναγκαίες ρυθμίσεις ώστε το Χρηματιστήριο Ενέργειας να μπορεί να κάνει χρήση της χρηματοπιστωτικής νομοθεσίας (Οδηγία 2014/65/ΕΕ, Κανονισμός (ΕΕ) 600/2014, Κανονισμός (ΕΕ) 648/2012 κ.ά.) για τις ανάγκες διαμόρφωσης υπό τη λειτουργία του και χρηματοπιστωτικών αγορών σχετιζόμενων με την ενέργεια (ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο) ως και με άλλα συναφή προϊόντα («Ενεργειακές Χρηματοπιστωτικές Αγορές»). Η σύσταση και λειτουργία τέτοιων Ενεργειακών Χρηματοπιστωτικών Αγορών ως υπαγόμενων στο πλαίσιο των αγορών χρηματοπιστωτικών μέσων κατά την ως άνω νομοθεσία θα υπόκειται στην εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ως αρμόδιας προς τούτο αρχής κατά το ημεδαπό σύστημα δικαίου. Με δεδομένη τη συνάφεια και αλληλεξάρτηση μεταξύ της αγοράς ενέργειας και της χρηματοπιστωτικής αγοράς, όταν συνεπάγεται και φυσικές παραδόσεις των υποκείμενων ενεργειακών προϊόντων (physically-settled derivatives products), το σχέδιο νόμου λαμβάνει μέριμνες για την αποτελεσματικότητα και της εποπτείας των σχετικών αγορών. Προς τούτο υιοθετούνται οι αναγκαίες ρυθμίσεις που αφορούν στη συνεργασία μεταξύ της ΡΑΕ και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατά τις προβλέψεις και του ενωσιακού δικαίου.

Η υιοθέτηση του νέου χρηματιστηριακού πλαισίου αποβλέπει εξάλλου και στη διαφύλαξη του εθνικού ενεργειακού μονοπωλίου (βλ. άρθρ. 5 Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222 σε συνδυασμό με άρθρ. 9 ν. 4425/2016). Ειδικότερα, το σχέδιο νόμου περιλαμβάνει τις αναγκαίες προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληροί η ελληνική χρηματιστηριακή αγορά για να μπορέσει να αποκτήσει τα εχέγγυα εκείνα, με βάση και τα ευρωπαϊκά πρότυπα, που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση του ρόλου της στον εντεινόμενο ενεργειακό ανταγωνισμό (target model).

Σημαντική παράμετρος των αλλαγών αποτελεί επίσης η έκδοση, μετά την ψήφιση του ν. 4425/2016, νέων ευρωπαϊκών κανόνων που επηρέασαν τη θεσμική αφετηρία του, ιδίως σε σχέση με τη λειτουργία της προβλεπόμενης από αυτόν αγοράς προθεσμιακών προϊόντων στην ενέργεια. Ειδικότερα, μετά την ψήφιση του ν. 4425/2016 ολοκληρώθηκε μια σειρά νέων μέτρων, εφαρμοστικών του περιβάλλοντος των χρηματοπιστωτικών αγορών (Οδηγία 2014/65/ΕΕ, Κανονισμός (ΕΕ) 600/2014), που αναφέρονται και σε χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία λειτουργούν ως ενεργειακά προϊόντα χονδρικής (βλ. ιδίως Κανονισμό (ΕΕ) 2017/565). Ταυτόχρονα η ΕΑΚΑΑ (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) και, στην αγγλική, η ESMA (European Securities Market Authority) που συνεπικουρεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο θεσμικό έργο της, εξέδωσε σειρά ερμηνευτικών οδηγιών του νέου πλαισίου προς διευκόλυνση της εφαρμογής του (Questions and Answers On MiFID II and MiFIR market structures topics, ESMA,70-872942901-38, 03/10/2017) που περιλαμβάνουν σχετικές διευκρινίσεις και ως προς τον ορισμό των εν λόγω ενεργειακών προϊόντων χονδρικής (βλ. ιδίως Q17, 18).

Με βάση το νέο πλαίσιο όταν πρόκειται για προθεσμιακά προϊόντα που λειτουργούν υπό συνθήκες διαπραγμάτευσης (παράγωγα) σε τόπο διαπραγμάτευσης, αυτά υπόκεινται υποχρεωτικώς στην ειδική χρηματοπιστωτική νομοθεσία (Οδηγία 2014/65/ΕΕ-MiFID II, Κανονισμός (ΕΕ) 600/MiFIR κλπ.), όπως στη χώρα μας λειτουργεί με το ν. 3606/2007 και ήδη με το νόμο με τον οποίο ενσωματώνεται η Οδηγία MiFID II. Κατά συνέπεια η μη υπαγωγή στη νομοθεσία αυτή, την οποία αφήνει να εννοηθεί ο ν. 4425/2016, δεν μπορεί πλέον να υποστηριχθεί. Αντίστοιχα, όταν πρόκειται για προϊόντα της αγοράς τοις μετρητοίς (επόμενης ημέρας ή ενδοημερήσια), αυτά δεν εμπίπτουν στη χρηματοπιστωτική νομοθεσία και ούτε μπορούν οι σχετικές αγορές να ορίζονται ως τόποι διαπραγμάτευσης κατά την έννοια των αγορών χρηματοπιστωτικών μέσων (ρυθμιζόμενες αγορές, πολυμερείς μηχανισμοί διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ), μηχανισμοί οργανωμένης διαπραγμάτευσης (ΜΟΔ)) που αποδίδεται σε αυτούς (Οδηγία 2014/65/ΕΕ). Ενόψει τούτων οι αναφορές του ν. 4425/2016 σε ΜΟΔ, που σχετίζονται με τη λειτουργία της αγοράς επόμενης ημέρας, της ενδοημερήσιας αγοράς και της αγοράς εξισορρόπησης, ομοίως δεν μπορούν να καταστούν εφαρμόσιμες.

Ακολούθως και προς υλοποίηση του σκοπού της χρηματιστηριακής ολοκλήρωσης της ενεργειακής αγοράς, εισάγονται με το Κεφάλαιο Β' σειρά ρυθμίσεων για τη σύσταση του «Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας Α.Ε.».

Η σύσταση και λειτουργία του νομικού προσώπου αποτυπώνεται στο παρόν σχέδιο νόμου με λεπτομερή τρόπο και συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, ώστε οι απαιτούμενοι μηχανισμοί

να είναι καθόλα έτοιμοι κατά την έναρξη του μοντέλου-στόχου και το νέο τρόπο λειτουργίας της ενιαίας πλέον αγοράς.

Συγκεκριμένα, συστήνεται ο νέος φορέας, ως επίγονος της ΛΑΓΗΕ Α.Ε., η οποία μεταβιβάζει στη νεοϊδρυόμενη εταιρεία όλες εκείνες τις αρμοδιότητες που της είχαν ανατεθεί με τον ν. 4001/2011(Α' 179) για τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας, προκειμένου αυτή να μετεξελιχθεί σε ένα σύγχρονο και ανταγωνιστικό περιβάλλον που διεκδικεί το ρόλο της στην ενοποίηση των αγορών προς μία φτηνότερη πηγή ενέργειας για τους Έλληνες καταναλωτές, με όρους και κανόνες που ισχύουν σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, με την εισαγωγή και εξαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας προς και από τη χώρα μας να καθίσταται πλέον εύκολη για όλους.

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Β' περιλαμβάνουν μάλιστα όλες εκείνες τις αναγκαίες ρυθμίσεις και φάσεις για την ολοκλήρωση της μετάβασης της ενεργειακής αγοράς από το περιβάλλον λειτουργίας της υπό τον υφιστάμενο ΛΑΓΗΕ στο νέο περιβάλλον του Χρηματιστηρίου Ενέργειας. Συναφώς, καθορίζονται και τα θέματα εταιρικού δικαίου, εργατικού δικαίου αλλά και ειδικού ενεργειακού δικαίου, που αφορούν την ως άνω μετάβαση ώστε να διασφαλιστεί υπό τα εχέγγυα του νόμου η επιτυχής ολοκλήρωσή της.

Τέλος, το παρόν σχέδιο νόμου μεριμνά για τον σκοπό και τις αρμοδιότητες της ΛΑΓΗΕ Α.Ε. μετά την ολοκλήρωση της απόσχισης του κλάδου ηλεκτρικής ενέργειας και μεταφοράς των σχετικών με τον κλάδο ηλεκτρικής ενέργειας αρμοδιοτήτων στο Χρηματιστήριο Ενέργειας, οι οποίες πλέον επικεντρώνονται στη Διαχείριση των ΑΠΕ και των Εγγυήσεων Προέλευσης. Για το λόγο αυτό δε, επιλέχθηκε και η μετονομασία της ΛΑΓΗΕ Α.Ε. σε «Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης».

Κατόπιν τούτων, με τα άρθρα του Κεφαλαίου Α του παρόντος εισάγονται οι τροποποιήσεις του ν. 4425/2016 και με τα άρθρα του Κεφαλαίου Β τροποποιείται ο ν. 4001/2011, ως εξής:

Β. ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α'

Με το άρθρο 73 τροποποιείται το άρθρο 4 του ν. 4425/2016 που αναφέρεται στο σκοπό του νόμου. Ο νομοθετικός σκοπός διευρύνεται για να καλύψει το πλήρες εύρος της ολοκλήρωσης της ελληνικής ενεργειακής αγοράς, ως αγοράς ενεργειακών προϊόντων χονδρικής αλλά και συναφών χρηματοπιστωτικών μέσων σύμφωνα με τους ισχύοντες ενωσιακούς κανόνες. Με το άρθρο 74 αντικαθίσταται το άρθρο 5 του ν. 4425/2016 που

αναφέρεται στους ορισμούς του νόμου. Στο πλαίσιο αυτό τίθενται νέοι ορισμοί που αφορούν στη χρηματιστηριακή ολοκλήρωση της αγοράς, όπως ιδίως οι ορισμοί αναφορικά με το Χρηματιστήριο Ενέργειας, τα Ενεργειακά Χρηματοπιστωτικά Μέσα, την Ενεργειακή Χρηματοπιστωτική Αγορά, το Φορέα Εκκαθάρισης, τις Αγορές Φυσικού Αερίου, αλλά και τις Περιβαλλοντολογικές Αγορές.

Ακολούθως με το άρθρο 75 ενισχύονται οι αρμοδιότητες της ΡΑΕ για την άσκηση της εποπτείας της ως προς το πλήρες φάσμα των λειτουργιών της νέας ενεργειακής αγοράς. Ειδικότερα με το εν λόγω άρθρο τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 6 του ν. 4425/2016 και εισάγονται νέες παράγραφοι 2, 3, 4 και 5 για την πρόβλεψη των πρόσθετων εποπτικών εξουσιών της ΡΑΕ σε σχέση με την αγορά αυτή.

Επιπλέον, εισάγεται στο ίδιο άρθρο νέα παράγραφος 6 για την εποπτεία που θα ασκεί η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ως αρμόδια αρχή κατά τη χρηματοπιστωτική νομοθεσία στις Ενεργειακές Χρηματοπιστωτικές Αγορές που θα διαχειρίζεται το Χρηματιστήριο Ενέργειας. Οι νέες διατάξεις δεν παραλείπουν να περιλάβουν στον κύκλο των συμμετεχόντων στην Αγορά Επόμενης Ημέρας και στην Ενδοημερήσια Αγορά και επιχειρήσεις επενδύσεων, κατά το πρότυπο των ξένων αγορών (βλ. Erex Spot, ECC), προς διασφάλιση της ανταγωνιστικότητάς της σε σχέση με αυτές. Προς τούτο δε, γίνονται και οι αναγκαίες προβλέψεις για τη ρύθμιση των θεμάτων επάρκειας των ημεδαπών επιχειρήσεων επενδύσεων (Ανώνυμες Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ) ως προς τις οποίες έχει αρμοδιότητα ρύθμισης η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Επίσης, στο ίδιο σημείο μεταφέρεται η ρύθμιση της υφιστάμενης παραγράφου 3 του άρθρου 6 του ν. 4425/2016 στη νέα παράγραφο 7 αυτού, καθορίζοντας τα θέματα συνεργασίας μεταξύ της ΡΑΕ και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με βάση τις προβλέψεις και του ενωσιακού δικαίου.

Οι ρυθμίσεις της παραγράφου 8, στη συνέχεια, αναφέρονται στη δυνατότητα συμμετοχής στην εκκαθάριση των ενεργειακών συναλλαγών και πιστωτικών ιδρυμάτων με βάση το πρότυπο των ξένων αγορών (βλ. γερμανικό φορέα ECC). Προς τούτο εισάγονται ειδικές προβλέψεις για τη ρύθμιση της επάρκειας αυτών από την Τράπεζα της Ελλάδος. Τέλος, εισάγεται στο άρθρο 6 του ν. 4425/2016, με το ίδιο άρθρο 74 του παρόντος, νέα παράγραφος 9 που ρυθμίζει περαιτέρω τα θέματα συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των ως άνω αρμοδίων αρχών.

Ακολουθούν αναριθμήσεις διατάξεων του ν. 4425/2016 με τα άρθρα 76 και 77. Με το ως άνω άρθρο 76 καταργείται το άρθρο 7 του ν. 4425, μετά τη μεταφορά των περί εποπτείας ρυθμίσεών του, σύμφωνα με το άρθρο 75 στο άρθρο 6 του ν. 4425/2016. Αντίστοιχα με το

άρθρο 77 αναριθμείται το άρθρο 8 σε άρθρο 7, το οποίο, πέραν ορισμένων λεκτικών προσαρμογών που γίνονται στο πλαίσιο της νέας χρηματιστηριακής θεώρησης, διατηρεί στην ουσία αυτούσιο το περιεχόμενό του.

Παρόμοιες αναριθμήσεις και λεκτικές προσαρμογές γίνονται και με τα άρθρα 78 και 79 του, όπου με το μεν άρθρο 78 καταργείται το άρθρο 9 του ν. 4425/2016 που αναφέρεται στον ΛΑΓΗΕ, ο οποίος πλέον και δη μετά την ολοκλήρωση της απόσχισης (κατά το Κεφάλαιο Β΄) δε θα ασκεί αρμοδιότητες λειτουργίας της ενεργειακής αγοράς, με το δε άρθρο 79 αναριθμείται σε άρθρο 8 το άρθρο 10 του ν. 4425/2016, το οποίο και προσαρμόζεται και αυτό λεκτικά στο νέο χρηματιστηριακό πλαίσιο.

Στη συνέχεια, οι κυριότερες εκ των νέων ρυθμίσεων εισάγονται με τα άρθρα 80, 81 και 82 με τα οποία καθορίζονται τα θέματα λειτουργίας και εποπτείας του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και των αγορών του, όπως τυποποιούνται ως Αγορά Επόμενης Ημέρας και Ενδομερήσια Αγορά. Ειδικότερα, με το άρθρο 80 εισάγεται νέο άρθρο 9 στο ν. 4425/2016 που αναφέρεται στα θέματα έγκρισης και λειτουργίας του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και των αγορών του. Απηχώντας ρυθμίσεις ήδη γνωστές στο χρηματιστηριακό δίκαιο, το νέο άρθρο 81 ρυθμίζει, με τις παραγράφους 1, 2, 3, 4, 5 και 10 αυτού, θέματα εταιρικού δικαίου του Χρηματιστηρίου Ενέργειας ως ειδικού τύπου ανωνύμου εταιρείας, με ειδικό εταιρικό σκοπό, με καθορισμένο ελάχιστο ύψος μετοχικού κεφαλαίου (1εκ€), με ονομαστικές μετοχές και με ειδικές ρυθμίσεις ως προς τον τακτικό και έκτακτο έλεγχο λειτουργίας της.

Ακολούθως, με τις παραγράφους 6 έως 10 του νέου άρθρου 9 του ν. 4425/2016 προβλέπονται διάφορα θέματα ως προς τη λειτουργία της εταιρείας που περιλαμβάνουν δυνατότητες εισαγωγής και διαπραγμάτευσης σε αγορές των μετοχών της, διαδικασίες εγκρίσεων από τη ΡΑΕ των μεταβιβάσεων σημαντικών ποσοστών συμμετοχής (20%, 1/3, 50%, 2/3) στο κεφάλαιό της, συναφείς ελέγχους της καταλληλότητας τόσο των μετόχων όσο και των διοικούντων ή διευθυνόντων την εταιρεία (ειδικών συμμετοχών, μελών διοικητικού συμβουλίου κλπ.), ως και εξουσιοδοτικές διατάξεις προς τη ΡΑΕ που παρέχουν δυνατότητες ειδικότερου κανονιστικού καθορισμού των σχετικών θεμάτων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 11 του ίδιου άρθρου.

Επιπλέον με το άρθρο 81 εισάγεται νέο άρθρο 10 στο ν. 4425/2016 και συναφώς ρυθμίζονται θέματα οργάνωσης του Χρηματιστηρίου. Η ρύθμιση, η οποία απηχεί και αυτή ήδη γνωστές στο δίκαιο χρηματιστηριακές λειτουργίες, περιλαμβάνει τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την οργάνωση του Χρηματιστηρίου και των αγορών του (παρ. 1) αναφορικά

με τους μηχανισμούς που θα πρέπει να διαθέτει για την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων (παρ. 2), για τη διαχείριση κινδύνου (παρ. 3), τη διαχείριση εκτάκτων καταστάσεων (παρ. 4), τη δίκαιη και διαφανή διαπραγμάτευση (παρ. 5), την αποτελεσματική και έγκαιρη οριστικοποίηση των συναλλαγών (παρ. 6), την ύπαρξη επαρκών χρηματοοικονομικών πόρων για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, αλλά και τη ρύθμιση των κανόνων των αγορών ενέργειας του Χρηματιστηρίου με Κανονισμό που θα εκδίδεται από το Χρηματιστήριο και θα τίθεται σε ισχύ βάσει ειδικής διοικητικής διαδικασίας έγκρισης και δημοσίευσης (ΦΕΚ Β) της ΠΑΕ.

Ιδιαίτερα σημαντικές είναι εξάλλου και οι συναλλακτικές ρυθμίσεις που θα πρέπει να διαθέτει το Χρηματιστήριο Ενέργειας οι οποίες και αυτές απηχούν ρυθμίσεις λειτουργούσες υπό το χρηματιστηριακό πρότυπο. Ειδικότερα με το άρθρο 82 με το οποίο εισάγεται νέο άρθρο 11 στο ν. 4425/2016 ρυθμίζονται θέματα αναφορικά με τη συμμόρφωση των συμμετεχόντων της αγοράς προς τους κανόνες του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, την προστασία από πράξεις κατάχρησης αγοράς, την προσυναλλακτική και τη μετασυναλλακτική διαφάνεια της αγοράς. Οι ρυθμίσεις αποσκοπούν στη διασφάλιση των αναγκαίων συνθηκών ώστε η ενεργειακή αγορά να μπορεί να λειτουργήσει υπό τα εχέγγυα της διαφανούς και ακέραιης αγοράς.

Με το άρθρο 83 , που καταργεί το άρθρο 11 του ν. 4425/2016 και εισάγει νέο άρθρο 12 σε αυτόν, ρυθμίζονται θέματα εκκαθάρισης των συναλλαγών στην Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας, η οποία μπορεί να ασκείται τόσο από το Χρηματιστήριο Ενέργειας όσο και από άλλο Φορέα Εκκαθάρισης κατ' ανάθεση αυτού. Το σχέδιο νόμου αναγνωρίζει επίσης τη δυνατότητα η εκκαθάριση να ασκείται από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 σύμφωνα με το άρθρο 100 του ν. 4209/2013 (Α' 253) λαμβάνοντας και στο σημείο αυτό υπόψη τα ισχύοντα στο εξωτερικό (ΕCC). Συναφώς καθορίζονται στη γενική τους θεώρηση οι αρμοδιότητες της εκκαθάρισης, αλλά και του διακανονισμού των ενεργειακών συναλλαγών, ως και οι εταιρικού δικαίου ειδικές προβλέψεις για τον Φορέα Εκκαθάρισης οι οποίες ορίζονται κατά παρόμοιο τρόπο με αυτές που υιοθετούνται ως άνω για το Χρηματιστήριο Ενέργειας (όπως ειδικός τύπος ανωνύμου εταιρείας, με ονομαστικές μετοχές κλπ.). Μνεία ειδική γίνεται στο σημείο αυτό και ως προς την περίπτωση λειτουργίας της εκκαθάρισης υπό κεντρικό αντισυμβαλλόμενο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 που έχει λάβει άδεια στην Ελλάδα και εποπτεύεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με το άρθρο 100 του ν. 4209/2013 με καθορισμό των ειδικότερων όρων που θα διέπουν τη λειτουργία του υπό το πλαίσιο της σχετικής χρηματοπιστωτικής νομοθεσίας. Συναφώς καθορίζονται και τα θέματα ρύθμισης των

κανόνων εκκαθάρισης του κεντρικού αντισυμβαλλομένου που καθορίζονται με τον Κανονισμό που θα εκδίδει ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος και θα τίθεται σε ισχύ υπό την ειδική διοικητική διαδικασία έγκρισης και δημοσίευσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Τις διατάξεις της εκκαθάρισης συμπληρώνουν οι ρυθμίσεις του νέου άρθρου 13 του ν. 4425/2016, όπως προστίθεται με το άρθρο 84 του παρόντος, οι οποίες αφορούν τις ειδικότερες ρυθμίσεις οργανωτικής και λειτουργικής επάρκειας που θα πρέπει να πληροί ο Φορέας Εκκαθάρισης για την αποτροπή συστημικών κινδύνων προερχόμενων από καταστάσεις αφερεγγυότητας των συμμετεχόντων εκκαθαριστικών μελών του (παρ. 1 περ. (α)), για την προστασία του Φορέα Εκκαθάρισης από συναφείς κινδύνους (παρ. 1 περ. (β)), για τη διασφάλιση συνθηκών εύρυθμου διακανονισμού και φυσικών παραδόσεων ενέργειας και εξισορρόπησης με τη σύναψη των απαραίτητων συμφωνιών με τον ΑΔΜΗΕ ως και συνθηκών δέσμευσης και συμμόρφωσης των συμμετεχόντων και εκκαθαριστικών μελών, καθώς και την υιοθέτηση και εν προκειμένω διαδικασίας έκδοσης, έγκρισης και δημοσίευσης (ΦΕΚ) του Κανονισμού του Φορέα υπό την εποπτεία της ΡΑΕ. Ακολούθως, το άρθρο 85 εισάγει νέο άρθρο 14 στο ν. 4425/2016 που αποσκοπεί στην υιοθέτηση μέτρων που μπορεί να λαμβάνει ο Φορέας Εκκαθάρισης ή ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος κατά περίπτωση για την προστασία του από πιστωτικούς κινδύνους. Τα μέτρα αναφέρονται κατά το νέο άρθρο 14 του ν. 4425/2016:

- στη δυνατότητα λήψης ασφαλειών κατά το πρότυπο της χρηματοοικονομικής ασφάλειας του ν. 3301/2004 σύμφωνα με την παρ. 1 περ. (α) αυτού,
- στην εφαρμογή των μέτρων του αμετάκλητου του διακανονισμού κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2789/2000 (Α' 21, κατά την παρ. 1 περ. (β) αυτού,
- στη δυνατότητα σύστασης κεφαλαίου εκκαθάρισης βάσει των διατάξεων των άρθρων 76 παρ. 1 έως 5 και 82 του ν. 3606/2007 (Α'195) ή και του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012, εάν πρόκειται για κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, βάσει της παραγράφου 2 αυτού,
- στη δυνατότητα άσκησης σειράς δικαιωμάτων με τα οποία εξοπλίζεται ο Φορέας Εκκαθάρισης ή ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος σε περίπτωση αδυναμίας εκπλήρωσης συμμετέχοντος εκκαθαριστικού μέλους αναφορικά με τη διενέργεια συναλλαγών κάλυψης ή αναγκαστικού εκκαθαριστικού συμψηφισμού (ν. 3301/2004), τη χρήση ή κτήση των ασφαλειών (ν. 3301/2004), τη χρήση του κεφαλαίου εκκαθάρισης υπό όρους αμοιβαιοποίησης κινδύνου μεταξύ των συμμετεχόντων σε αυτό σε περίπτωση μη επάρκειας των διαθεσίμων του υπερήμερου (pro rata), την ειδική αναφορά για τα σχετικά δικαιώματα στον Κανονισμό (ΕΕ) 648/2012 όταν πρόκειται για κεντρικό αντισυμβαλλόμενο,

τη χρήση των ιδίων προχρηματοδοτημένων χρηματοοικονομικών πόρων του Φορέα Εκκαθάρισης όπως θα ορίζονται με τον Κανονισμό του, προς κάλυψη της ζημίας, βάσει της παρ. 3 αυτού

- στη διενέργεια πράξεων κάλυψης ή εξισορρόπησης από το Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ υπό την ίδια παρ. 3 αυτού

- στις ειδικότερες προβλέψεις για την εφαρμογή των ως άνω μέτρων σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 648/2012 εάν πρόκειται για κεντρικό αντισυμβαλλόμενο βάσει της παρ. 4 αυτού

- στις ειδικές προβλέψεις κύρους των πράξεων εκκαθάρισης, διακανονισμού, διενέργειας συναλλαγών κάλυψης και εκκαθαριστικού συμψηφισμού και λοιπών, μη θιγομένων από την αφερεγγυότητα του εκκαθαριστικού μέλους (μη αναδρομικότητα πτώχευσης) βάσει της παρ. 5 αυτού ως και

- στην ειδική υποχρέωση σύμπραξης που θεσπίζεται μεταξύ του Φορέα Εκκαθάρισης ή του κεντρικού αντισυμβαλλομένου, κατά περίπτωση, και του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, για την αντιμετώπιση καταστάσεων υπερημερίας ή αφερεγγυότητας των συμμετεχόντων αλλά στην υποχρέωση άμεσης ειδοποίησης της ΡΑΕ, ή, εφόσον πρόκειται για κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ως προς τις καταστάσεις αυτές και τα μέτρα αντιμετώπισής τους.

Εν συνεχεία με βάση τα άρθρα 86 και 87 του παρόντος ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας από το Χρηματιστήριο Ενέργειας και χρηματοπιστωτικής αγοράς. Η ρύθμιση βέβαια είναι ειδική καθώς το Χρηματιστήριο Ενέργειας δύναται να διαμορφώσει τέτοια αγορά μόνο εφόσον πρόκειται για αγορά στην οποία θα τυγχάνουν διαπραγμάτευσης τα κατά τον ορισμό του νόμου Ενεργειακά Χρηματοπιστωτικά Μέσα και αντίστοιχα μόνο εφόσον πρόκειται για τη σχετικά οριζόμενη με το σχέδιο νόμου ως Ενεργειακή Χρηματοπιστωτική Αγορά.

Υπό το πλαίσιο αυτό το νέο άρθρο 15 του ν. 4425/2016, όπως προστίθεται με το άρθρο 86 του παρόντος, αναγνωρίζει με την παράγραφο 1 αυτού στο Χρηματιστήριο Ενέργειας τη δυνατότητα διαχείρισης τέτοιων αγορών μετά από άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που χορηγείται με βάση τα προβλεπόμενα στη χρηματοπιστωτική νομοθεσία. Ειδική ρύθμιση εισάγεται με το δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου που προβλέπει ότι εφόσον η άδεια αφορά Ενεργειακά Χρηματοπιστωτικά Μέσα διακανονιζόμενα με φυσική παράδοση της ενέργειας, η άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς χορηγείται μετά από εισήγηση της ΡΑΕ. Η ρύθμιση λαμβάνει υπόψη ότι στην περίπτωση αυτή η

χρηματοπιστωτική αγορά σχετίζεται άμεσα και με την υποκείμενη αγορά της ενέργειας δεδομένου του διακανονισμού των σχετικών χρηματοπιστωτικών μέσων με φυσική παράδοση της ενέργειας.

Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου προβλέπεται μία περίπτωση εξαίρεσης από τον παραπάνω κανόνα κατά τα σχετικώς προβλεπόμενα και στην ήδη υφιστάμενη χρηματοπιστωτική νομοθεσία (Οδηγία 2014/65/ΕΕ, Παράρτημα Ι Τμήμα Γ παρ. (6)). Στο πλαίσιο της εξαίρεσης, η διάταξη ορίζει ότι δεν θα απαιτείται η χορήγηση άδειας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του ως άνω άρθρου, εφόσον το Χρηματιστήριο Ενέργειας αναλαμβάνει να ενεργεί αποκλειστικώς και μόνο ως μηχανισμός οργανωμένης διαπραγμάτευσης (ΜΟΔ) και μόνον επί παραγώγων που διακανονίζονται με υποχρεωτική φυσική παράδοση της ενέργειας. Στην περίπτωση δε αυτή, το Χρηματιστήριο Ενέργειας καθορίζει τη λειτουργία του ΜΟΔ επί των ως άνω παραγώγων στον Κανονισμό του που εκδίδει και εγκρίνεται από την ΡΑΕ σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις. Η εξαίρεση, που είναι γνωστή στη νομική θεωρία ως «REMIT-carve out», έχει ως βάση ότι τα ενεργειακά παράγωγα προϊόντα χονδρικής με υποχρεωτικό τέτοιο φυσικό διακανονισμό ως προϊόντα ήδη ρυθμισμένα σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1227/2011 (Regulation on Wholesale Energy Markets Integrity and Transparency – REMIT) δεν απαιτείται να υπαχθούν και στη χρηματοπιστωτική νομοθεσία προς αποφυγή δυσανάλογου θεσμικού κόστους (European Commission MEMO Markets in Financial Instruments Directive (MiFID II): Frequently Asked Questions (Brussels, 15/04/2014), σ. 10 αρ. 15).

Η διάταξη του νέου άρθρου 15 του ν. 4425/2016 συμπληρώνεται με τις σχετικές περί εκκαθάρισης ρυθμίσεις του άρθρου 16 του ν. 4425/2016, όπως προστίθεται με το άρθρο 87 του παρόντος. Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του νέου άρθρου 16 του ν. 4425/2016 η εκκαθάριση των συναλλαγών Ενεργειακής Χρηματοπιστωτικής Αγοράς του Χρηματιστηρίου Ενέργειας διενεργείται από διαχειριστή Συστήματος που έχει λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 72 επ. του ν. 3606/2007, εφαρμοζομένων όπου συντρέχει περίπτωση των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012. Στο ίδιο μήκος κύματος με την παράγραφο 2 του νέου ως άνω άρθρου 15 του ν. 4425/2016, που θέτει τον κανόνα της «σύμφωνης γνώμης» της ΡΑΕ για την αδειοδότηση σχετικής αγοράς με προϊόντα διακανονιζόμενα υποχρεωτικώς με φυσική παράδοση, κινείται και η παράγραφος 2 η οποία θέτει την ίδια προϋπόθεση από πλευράς εκκαθάρισης. Στην περίπτωση αυτή η ΡΑΕ για τη χορήγηση της σύμφωνης γνώμης εξετάζει εάν υπάρχουν επαρκή εχέγγυα, ως προς την εκκαθάριση, για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας και την προστασία της από πιστωτικούς

κινδύνους καθώς και εάν έχουν συναφθεί οι απαραίτητες συμφωνίες συνεργασίας του διαχειριστή Συστήματος, που θα διεξάγει τη σχετική εκκαθάριση (ν. 3606/2007), με τους διαχειριστές του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ για τη διασφάλιση συνθηκών ομαλού διακανονισμού των φυσικών παραδόσεων ενέργειας, εφαρμοζομένων όπου συντρέχει περίπτωση και των διατυπώσεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012. Η παράγραφος 3 του ίδιου άρθρου αναφέρεται στην εφαρμογή του κανόνα της ως άνω σύμφωνης γνώμης της ΡΑΕ και σε κάθε περίπτωση μεταβολής ή επέκτασης της σχετικής άδειας εκκαθάρισης. Τέλος, η παράγραφος 4 του ίδιου άρθρου αντανακλά την ως άνω περίπτωση εξαιρέσης (ΜΟΔ) από πλευράς εκκαθάρισης. Εφόσον συνεπώς πρόκειται για εκκαθάριση συναλλαγών σε ΜΟΔ και μόνον επί παραγώγων με υποχρεωτική φυσική παράδοση της ενέργειας την οποία διενεργεί το ίδιο το Χρηματιστήριο Ενέργειας σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 15 δεν απαιτείται η χορήγηση σχετικής αδείας. Στην περίπτωση αυτή, το Χρηματιστήριο Ενέργειας καθορίζει τη λειτουργία της εκκαθάρισης των συναλλαγών σε ΜΟΔ επί των ως άνω παραγώγων στον Κανονισμό του που εκδίδεται και εγκρίνεται από τη ΡΑΕ.

Με τα άρθρα 88 και 90 του παρόντος γίνονται περαιτέρω αναριθμήσεις και λεκτικές προσαρμογές σε σχέση με τα άρθρα 12 και 14 του ν. 4425/2016, που αναριθμούνται σε άρθρα 17 και 18 αντίστοιχα, ενώ ταυτόχρονα αποτυπώνεται στις ρυθμίσεις τους η νέα θεσμική προσέγγιση της έκδοσης Κανονισμών του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, του Φορέα Εκκαθάρισης, αλλά και του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ως προς την Αγορά Εξισορρόπησης, με βάση την εγκριτική διαδικασία της ΡΑΕ που αντικαθιστά την υφιστάμενη, με την οποία οι αντίστοιχοι Κώδικες εκδίδονται από την ίδια την ΡΑΕ και δημοσιεύονται ως κανονιστικές αποφάσεις αυτής.

Η προσέγγιση απηχεί και εδώ το χρηματιστηριακό πρότυπο λειτουργίας αγοράς όπου οι κανόνες της απορρέουν από την ίδια την αγορά ενώ ο έλεγχος της αρμόδιας αρχής γίνεται για λόγους νομιμότητας και πληρότητας σε σχέση με το κατ' ελάχιστο περιεχόμενο που θα πρέπει κατά νόμο να έχουν. Στο ίδιο πλαίσιο τροποποιούνται και οι κατ' ιδίαν διατάξεις του νέου άρθρου 17 του ν. 4425/2016, ήτοι η περίπτωση ιζ) της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου για τα θέματα του Κανονισμού Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ, η περίπτωση ιθ) της παραγράφου 2 του άρθρου 17 για τα θέματα του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης, οι παράγραφοι 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 17 για την εξωτερική ανάθεση που μπορεί να διενεργεί ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ σε σχέση με τα ανατιθέμενα καθήκοντά του, και άλλα συναφή θέματα αυτού. Τέλος, με το άρθρο 88 του παρόντος καταργείται το άρθρο 13 του ν. 4425/2016 με δεδομένο ότι οι ρυθμίσεις περί λειτουργίας του ΛΑΓΗΕ ως λειτουργού της

ενεργειακής αγοράς θα παύσουν να ισχύουν με την ολοκλήρωση της απόσχισης κλάδου με μεταβίβασή του στην εταιρεία Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε. σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Κεφάλαιο Β του παρόντος Μέρους.

Το Κεφάλαιο Α' ολοκληρώνεται με το άρθρο 91 με το οποίο εισάγεται νέο ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' στο ν. 4425/2016 με τον τίτλο "ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ και των Περιβαλλοντικών Αγορών" για τη ρύθμιση των θεμάτων που θα διέπουν τη λειτουργία των σχετικών Αγορών και θα μπορούν να εξειδικεύονται με σχετικές κανονιστικές αποφάσεις της ΡΑΕ, αλλά και τα άρθρα 92, 93, 94 και 95 με τα οποία ρυθμίζονται οι λοιπές αναριθμήσεις των διατάξεων του ν. 4425/2016 και σχετικές προσαρμογές.

Β. ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Β'

Με το άρθρο 96 προστίθενται σε συνέχεια του άρθρου 117 του ν. 4001/2011 πέντε νέα άρθρα, τα υπ' αρ. 117Α έως 117Ε. Με τα άρθρα αυτά ρυθμίζονται η σύσταση και λειτουργία ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.", δια της απόσχισης του κλάδου ηλεκτρικής ενέργειας της ΛΑΓΗΕ Α.Ε. με σκοπό να λειτουργήσει ως Χρηματιστήριο Ενέργειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4425/2016, όπως τροποποιούνται με το παρόν σχέδιο νόμου, το εργασιακό καθεστώς του προσωπικού που θα μεταφερθεί στην νέα ως άνω εταιρεία, οι συνέπειες της ως άνω απόσχισης και το μεταβατικό στάδιο έως την έναρξη λειτουργίας της νέας εταιρείας.

Ειδικότερα, με το νέο άρθρο 117Α εισάγεται για πρώτη φορά τόσο στην ελληνική νομοθεσία αλλά και ειδικότερα στο ν. 4001/2011 που αφορά στη λειτουργία των Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, η νέα έννοια-θεσμός, το «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας».

Με το νέο άρθρο 117Β ρυθμίζεται η διαδικασία ίδρυσης και λειτουργίας της νέας εταιρείας. Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 1 προβλέπεται ότι εντός τριών μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, η ΛΑΓΗΕ Α.Ε. θα συμμετάσχει με ποσοστό τουλάχιστον 35% στην νέα εταιρεία, διασφαλίζοντας έτσι τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου, εισφέροντας στη νέα εταιρεία τη λειτουργία και διαχείριση του κλάδου της ηλεκτρικής ενέργειας, με τη διαδικασία της απόσχισης και εισφοράς κλάδου, ενώ παράλληλα θα μεταβιβάσει με την ίδια διαδικασία και την κυριότητα των παγίων του συστήματος καθώς και τα ειδικά αποθεματικά, τα οποία υπάγονται λειτουργικά στις αποσχιζόμενες δραστηριότητες. Οι μεταφερόμενες δραστηριότητες που εισφέρονται αναλύονται ακριβώς

σε εκείνες τις λειτουργίες που θα μετεξελιχθούν στις νέες Αγορές και θα αποτελούν την ουσία και τον πυρήνα τους. Ειδικότερα, πρόκειται για τη διενέργεια του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού, τη συνεργασία με όλους τους Διαχειριστές της αγοράς, την τήρηση ειδικού Μητρώου Συμμετεχόντων στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό και την εγγραφή των Συμμετεχόντων σε αυτό, την οργάνωση και διεξαγωγή δημοπρασιών πώλησης προθεσμιακών προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας με φυσική παράδοση, την είσπραξη από τους Συμμετέχοντες των τελών καθώς και κάθε άλλη ειδικότερη υποχρεωτική ή δυνητική αρμοδιότητα είχε ο Λειτουργός, στα πλαίσια της λειτουργίας εκ μέρους του, του κλάδου της ηλεκτρικής ενέργειας. Με τη μεταβίβαση του κλάδου, το Χρηματιστήριο Ενέργειας αποκτά πλήρες και αποκλειστικό δικαίωμα στη λειτουργία, διαχείριση, εκμετάλλευση και ανάπτυξη του κλάδου, ο οποίος θα συνεχίσει να λειτουργεί κατά το διάστημα που θα απαιτηθεί μέχρι την πλήρη λειτουργία των Αγορών Ενέργειας, από την νέα εταιρεία.

Για λόγους επιτάχυνσης και διευκόλυνσης της διαδικασίας, κρίθηκε απαραίτητο η απόσχιση του ως άνω κλάδου να λάβει χώρα με συγκεκριμένες παρρεκλίσεις από τη διαδικασία και τους όρους που περιγράφονται στην κείμενη νομοθεσία και ειδικότερα στα άρθρα 1 έως 5 του νόμου 2166/1993.

Συγκεκριμένα, ως σημαντικότερη παρέκκλιση επισημαίνεται η σύσταση της νέας εταιρίας με την εισφορά του αποσχιζόμενου κλάδου, ενώ οι ως άνω διατάξεις του ν. 2166/1993 προβλέπουν μόνον την περίπτωση της απόσχισης κλάδου με απορρόφησή του από υφιστάμενη εταιρία, η οποία έχει συντάξει τουλάχιστον έναν ισολογισμό. Προβλέπεται επίσης ότι το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο θα καλυφθεί τόσο με την εισφορά του αποσχιζόμενου κλάδου όσο και με μετρητά συνολικού ποσού 1.000.000 ευρώ, τα οποία θα διατεθούν και από άλλα νομικά πρόσωπα, πλην της ΛΑΓΗΕ Α.Ε. Άλλη σημαντική παρέκκλιση είναι η πρόβλεψη ότι όλες οι πράξεις που θα διενεργηθούν από την ΛΑΓΗΕ Α.Ε. στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού έως την καταχώρηση της απόσχισης στο Γ.Ε.ΜΗ. δεν θα θεωρούνται διενεργηθείσες για λογαριασμό της νέας εταιρίας, αλλά θα καταλογίζονται στη ΛΑΓΗΕ Α.Ε. Προς την ίδια κατεύθυνση, και με σκοπό η νέα εταιρεία να επιτελέσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τον ρόλο της, απαλλαγμένη από υποχρεώσεις και βάρη της ΛΑΓΗΕ Α.Ε., ορίζεται ρητά στο σχέδιο νόμου ότι πρώτον η ΛΑΓΗΕ Α.Ε. δεν θα απαλλάσσεται από οποιαδήποτε υποχρέωση, η οποία αφορά στις δραστηριότητες του εισφερόμενου κλάδου και έχει δημιουργηθεί μέχρι την ολοκλήρωση της απόσχισης, δεύτερον λογιστικοί ή φορολογικοί χειρισμοί που θα διενεργηθούν από την ΛΑΓΗΕ Α.Ε. και θα αφορούν στον κλάδο, οι οποίοι θα δημιουργούν μελλοντικά οφέλη ή

βάρη, δεν θα μεταφερθούν συνεπεία της απόσχισης στο Χρηματιστήριο Ενέργειας, τρίτον εκκρεμείς δίκες και όσες ανακύψουν που θα αφορούν στις δραστηριότητες του εισφερόμενου κλάδου καθώς και συνεπεία του Ελλείμματος Συναλλαγών που θα έχει δημιουργηθεί μέχρι την ολοκλήρωση της απόσχισης, θα διεξάγονται ή θα συνεχίζονται από τη ΛΑΓΗΕ Α.Ε. Οι λοιπές παρεκκλίσεις περιορίζονται σε διοικητικής φύσεως θέματα καθώς και σε ζητήματα που διευκολύνουν την ομαλή μετάβαση του κλάδου από τη μία εταιρεία στην άλλη.

Ένα ειδικότερο θέμα που έπρεπε να αντιμετωπιστεί με το παρόν σχέδιο νόμου ήταν η διαχείριση των Ελλειμάτων του ΗΕΠ που δημιουργήθηκαν μέχρι την ημερομηνία της ολοκλήρωσης της απόσχισης. Κρίθηκε σκόπιμο να συνεχίσει η ΛΑΓΗΕ Α.Ε. να ασκεί την αρμοδιότητα που έχει δυνάμει του άρθρου 61 του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας για αυτά τα Ελλείματα και να διεκπεραιώνει την αντίστοιχη ενημέρωση και τους αντίστοιχους διακανονισμούς με τους Εκπροσώπους Φορτίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, κατά την περίοδο δημιουργίας των Ελλειμάτων αυτών. Για το σκοπό αυτό, το Χρηματιστήριο Ενέργειας θα υποχρεούται στην παροχή κάθε απαραίτητης υπηρεσίας για τη διεκπεραίωση των ανωτέρω, στο πλαίσιο ειδικότερων συμφωνιών που προβλέπεται ότι θα συναφθούν μεταξύ των δύο εταιρειών καθώς και στο πλαίσιο του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Τέλος, σε ό,τι αφορά στις αποφάσεις των οργάνων των δύο εταιρειών, που θα κληθούν να λάβουν προς τον σκοπό της συμμόρφωσης τους με τις υποχρεώσεις της απόσχισης, ρητά ορίζεται ότι θα είναι άκυρες σε περίπτωση που έρχονται σε αντίθεση με τις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου, προκειμένου έτσι να διασφαλιστεί η βούληση του νομοθέτη για την επίτευξη του ευρωπαϊκού στόχου της ολοκλήρωσης της ενιαίας ενεργειακής αγοράς.

Στο νέο άρθρο 117Γ αναλύεται το πλέγμα όλων των εγκρίσεων και αδειών που πρέπει να λάβει η νέα εταιρεία από τις Εποπτικές Αρχές προκειμένου να λειτουργήσει τις νέες Αγορές. Πρόκειται ουσιαστικά για τρεις ξεχωριστές εγκρίσεις, η διαδικασία λήψης των οποίων καταστρώνεται αναλυτικά στο ως άνω άρθρο. Συγκεκριμένα, από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της απόσχισης και εντός τριών μηνών από την ημερομηνία αυτή, το Χρηματιστήριο Ενέργειας θα πρέπει να λάβει έγκριση από τη ΡΑΕ για τη λειτουργία του ως Χρηματιστήριο Ενέργειας για τη διαχείριση και λειτουργία της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και της Ενδοημερήσιας Αγοράς. Συγχρόνως με τη διαδικασία λήψης της ως άνω εγκρίσεως, θα συστήσει μια νέα εταιρεία, η οποία θα αποτελέσει τον Φορέα Εκκαθάρισης της Αγοράς

Επόμενης Ημέρας και της Ενδοημερήσιας Αγοράς, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 12 και 13 του ν. 4425/2016. Για το σκοπό αυτό θα καταθέσει στη ΡΑΕ Επιχειρησιακό Σχέδιο της νέας ως άνω εταιρείας με το οποίο θα υλοποιείται η αναληφθείσα αρμοδιότητα καθώς και αίτηση για τη χορήγηση στη νέα εταιρεία έγκρισης λειτουργίας της ως Φορέα Εκκαθάρισης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα ως άνω άρθρα του ν. 4425/2016. Ως ημερομηνία έναρξης ισχύος της έγκρισης λειτουργίας του Φορέα Εκκαθάρισης ορίζεται η ημερομηνία έναρξης ισχύος της εγκριτικής απόφασης της ΡΑΕ για τη λειτουργία της Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας, δεδομένου ότι η λειτουργία της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και της Ενδοημερήσιας Αγοράς προϋποθέτει σε κάθε περίπτωση την ταυτόχρονη δυνατότητα εκκαθάρισης των συναλλαγών που διενεργούνται σε αυτές.

Τέλος, το αργότερο εντός τριμήνου από την έναρξη λειτουργίας της Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε., η τελευταία υποβάλλει αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ως διαχειριστή αγοράς για τη διαχείριση Ενεργειακών Χρηματοπιστωτικών Αγορών. Στο σημείο αυτό γίνεται εκ νέου μνεία ότι οι ως άνω Ενεργειακές Χρηματοπιστωτικές Αγορές αφορούν κατ' ελάχιστον, Ενεργειακά Χρηματοπιστωτικά Μέσα με φυσική παράδοση, δυνάμενης της εταιρείας είτε να περιοριστεί σε αυτά είτε να διευρύνει το φάσμα της άδειας και σε Ενεργειακά Χρηματοπιστωτικά Μέσα μη φυσικής παράδοσης.

Με το νέο άρθρο 117Δ ρυθμίζεται το θέμα του απασχολούμενου στον αποσχιζόμενο κλάδο προσωπικού της ΛΑΓΗΕ Α.Ε., το οποίο δύναται να μεταφερθεί στη νέα εταιρεία, είτε πρόκειται για εργαζόμενους της ΛΑΓΗΕ Α.Ε., είτε πρόκειται για εργαζόμενους της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. που εντάχθηκαν στην ΛΑΓΗΕ Α.Ε., σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του ν. 4001/2011. Σκοπός του άρθρου αυτού είναι η διασφάλιση, εντός του σχετικού πλαισίου που θέτει η ενωσιακή νομοθεσία τόσο των δικαιωμάτων των εργαζομένων που μεταφέρονται στην Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας ή παραμένουν στην ΛΑΓΗΕ Α.Ε. όσο και των συμφερόντων των εταιρειών αυτών. Για το σκοπό αυτό προβλέπεται καταρχήν ότι σύμφωνα και με τις διατάξεις του Π.Δ. 178/2002 «Μέτρα σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβίβασης επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 98/50/ΕΚ του Συμβουλίου», όλα τα υφιστάμενα εργασιακά δικαιώματα και υποχρεώσεις του προσωπικού που απασχολείται, με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ή έμμισθης εντολής, στον μεταφερόμενο κλάδο, μεταβιβάζονται στην Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας ΑΕ. Πέραν, των εργασιακών ρυθμίσεων, όμως, ο νόμος προνοεί περαιτέρω και για το ασφαλιστικό

καθεστώς των εν λόγω υπαλλήλων, το οποίο παραμένει αμετάβλητο σε σχέση με τον κλάδο ασφάλισης εκάστου εργαζομένου.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η παραμονή προσωπικού που δεν επιθυμεί τη μεταφορά του στη νέα εταιρεία, προβλέπεται ρητά η δυνατότητά του να εναντιωθεί στη μεταβίβαση της εργασιακής του σχέσης από την ΛΑΓΗΕ Α.Ε. στην Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας ΑΕ. Για λόγους διασφάλισης των δικαιωμάτων των εργαζομένων αλλά και των ως άνω εταιρειών, προβλέπεται σαφές πλαίσιο για την υποβολή της δήλωσης εναντίωσης, ήτοι εγγράφως εντός μηνός από την ημερομηνία πληροφόρησής του εκάστοτε εργαζομένου, δίχως αυτή να αποτελεί λόγο καταγγελίας της σύμβασης εργασίας του.

Επιπλέον της αυτοδίκαιης μεταφοράς του απασχολούμενου στον κλάδο προσωπικού της ΛΑΓΗΕ Α.Ε., για λόγους πλήρους ανάπτυξης των δυνατοτήτων της νέας εταιρείας και μεταφοράς προσωπικού με αυξημένη τεχνογνωσία, δίνεται η δυνατότητα για δύο χρόνια από την έναρξη λειτουργίας του Χρηματιστηρίου Ενέργειας να απασχοληθεί προσωπικό της ΛΑΓΗΕ Α.Ε. στο Χρηματιστήριο Ενέργειας με σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ των δυο εταιρειών.

Στο άρθρο 117Ε ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα σε σχέση με τις συνέπειες της απόσχισης, τα οποία ανακύπτουν λόγω της απόσχισης και του χρόνου που θα μεσολαβήσει από την ολοκλήρωσή της έως την λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας. Πρόκειται για θέματα, όπως η διαδοχή των εταιρειών στις δημιουργηθείσες και υφιστάμενες έννομες σχέσεις, η υποχρέωση κατάρτισης και υποβολής από την ΛΑΓΗΕ Α.Ε. στη ΡΑΕ του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, προκειμένου να δύναται να τον εφαρμόσει το Χρηματιστήριο Ενέργειας το διάστημα που θα απαιτηθεί από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της απόσχισης μέχρι την έναρξη λειτουργίας των Αγορών, καθώς και του Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης και τέλος η, ιδιαίτερης σημασίας ρητή νομοθετική πρόβλεψη ότι κάθε κανονιστική απόφαση με την οποία ρυθμιζόταν η λειτουργία της ΛΑΓΗΕ Α.Ε. ως Λειτουργού Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, στις οποίες περιλαμβάνεται και η απόφαση με την οποία ορίστηκε η ΛΑΓΗΕ Α.Ε. ως ΟΔΑΗΕ, ισχύουν αυτομάτως από την ημέρα ολοκλήρωσης της απόσχισης για την Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας.

Με τα άρθρα 97 και 98 του παρόντος ρυθμίζεται διεξοδικά το ζήτημα του σκοπού της ΛΑΓΗΕ Α.Ε. και των αρμοδιοτήτων αυτής μετά την απόσχιση του κλάδου της ηλεκτρικής ενέργειας. Το παρόν σχέδιο νόμου σκοπό έχει όχι μόνο τη λειτουργία των νέων αγορών αλλά και την αναδιοργάνωση της ΛΑΓΗΕ Α.Ε. με σκοπό να καταστεί αποτελεσματικότερος

φορέας έναντι των εκπροσώπων ΑΠΕ. Καταρχάς, κρίθηκε δόκιμο για την αποφυγή παρανοήσεων, η μετονομασία της ΛΑΓΗΕ Α.Ε. σε «Διαχειριστής ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης ΑΕ», καθώς αντικείμενο αυτής καθίσταται πλέον αυτό που περιγράφει η νέα επωνυμία. Ειδικότερα, με το άρθρο 97 εισάγεται νέο άρθρο 118Α στο ν. 4001/2011 στο οποίο αποτυπώνονται οι κανόνες και οι γενικές αρχές του νέου Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης", με βάση το σκοπό, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία του Διαχειριστή, σύμφωνα με το επόμενο άρθρο.

Το άρθρο 98 σκοπό έχει τη ρύθμιση των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή, με στόχο την προώθηση και αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση και εκπροσώπηση των ΑΠΕ καθώς και τον έλεγχο της χρήσης των Εγγυήσεων Προέλευσης για τον προσδιορισμό από τους Προμηθευτές στους καταναλωτές. Περαιτέρω, με τις παραγράφους 2 έως 5 του άρθρου 97 τροποποιούνται και καταργούνται ορισμένες διατάξεις του ν. 4001/2011 για το σκοπό εναρμόνισής του με το νέο θεσμικό πλαίσιο που εισάγεται με τα άρθρα 117Α-117Ε.

Τέλος, με το άρθρο 99 ορίζεται ως χρόνος έναρξης ισχύος των διατάξεων του παρόντος μέρους ο χρόνος δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την εξαίρεση των άρθρων του Κεφαλαίου Α' που αφορούν στην τροποποίηση του ν. 4425/2016. Η έναρξη ισχύος των άρθρων αυτών προϋποθέτει την σύσταση της Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε., η οποία θα λάβει αποκλειστικά την άδεια λειτουργίας των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4425/2016, όπως τροποποιούνται με το παρόν σχέδιο νόμου.

ΤΜΗΜΑ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΜΕΡΟΣ Α'

Άρθρα 100 - 178

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ν. 2251/1994 (Α' 191) «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ»

I. Γενικό μέρος: Επί της αρχής

Στο Κεφάλαιο Α' του παρόντος μέρους διαλαμβάνονται ρυθμίσεις που συμπληρώνουν και επικαιροποιούν τις ρυθμίσεις του ν. 2251/1994. Ο ν.2251/1994, αποτελεί το θεσμικό πλαίσιο για τη διασφάλιση, προεχόντως των δικαιωμάτων και των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών. Με δεδομένο ότι, η προστασία των καταναλωτών, απασχολεί όλο και

περισσότερο τα τελευταία χρόνια τους πολίτες, τη διοίκηση και τα δικαστήρια, προκρίνεται η αναγκαιότητα βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου της, ώστε να είναι πιο προσιτό και διαυγές σε κάθε καταναλωτή αλλά και προμηθευτή -ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που θέτει- και να επιτυγχάνεται η βέλτιστη προβλεπόμενη στον νόμο προστασία. Περαιτέρω, η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και η διάθεση νέων καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά, αυξάνουν τους κίνδυνους που ανακύπτουν στις συναλλαγές για τους καταναλωτές και καθιστούν αναγκαία τη δημιουργία ενός πλαισίου προστασίας τους απέναντι σε υπηρεσίες που παρέχονται από απόσταση και διεξάγονται μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Η αναγκαιότητα της εδραίωσης ενός υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών εδράζεται πρωτίστως σε κοινοτικό επίπεδο. Έχουν ήδη εκδοθεί και συνεχίζουν να εκδίδονται με εντυπωσιακό ρυθμό ευρωπαϊκές οδηγίες για την εξασφάλιση της προστασίας του καταναλωτή. Οι οδηγίες αυτές έχουν ενσωματωθεί στο εθνικό μας δίκαιο τροποποιώντας κάθε φορά τον πυρήνα της καταναλωτικής νομοθεσίας, δηλαδή στις διατάξεις του ν.2251/1994 – ο οποίος αποτελεί σχεδόν στο σύνολό του ενωσιακό δίκαιο. Άλλωστε, η προοπτική της συμμετοχής του καταναλωτή σε μία επαναστατική ηλεκτρονική αγορά, αποτελεί σήμερα και το σχέδιο στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη δημιουργία μιας ελεύθερης και ασφαλούς ψηφιακής ενιαίας αγοράς, όπου οι άνθρωποι θα μπορούν να πραγματοποιούν διασυνοριακές αγορές μέσω του διαδικτύου και οι επιχειρήσεις θα μπορούν να πωλούν σε ολόκληρη την Ένωση, οπουδήποτε και αν βρίσκονται στο εσωτερικό της. Έτσι, μετά από την ενσωμάτωση των αντιστοιχών ευρωπαϊκών οδηγιών (93/13/ΕΟΚ, 2005/29/ΕΚ, 99/44/ΕΚ, 2011/83/ΕΚ), η κατάρτιση ηλεκτρονικών συμβάσεων πώλησης αγαθών, ρυθμίζεται με βάση το ειδικότερο προστατευτικό καθεστώς του ν.2251/1994, ο οποίος αποτελεί το πλέγμα προστασίας του καταναλωτή, όταν αυτός συνάπτει μία σύμβαση από απόσταση.

Στην Ελλάδα, με βάση τα στοιχεία του ευρωπαϊκού φορέα E-commerce Europe, ο κύκλος εργασιών του ηλεκτρονικού εμπορίου εμφανίζει σταθερά ανοδική τάση, δηλαδή αυξήθηκε από τα 3,85 δισεκατομμύρια ευρώ το 2015 στα 4,5 δισεκατομμύρια ευρώ για το 2016, άνοδος η οποία επιβεβαιώνει τόσο την αυξανόμενη εμπιστοσύνη των ελλήνων καταναλωτών στις ηλεκτρονικές αγορές, όσο και τον αυξανόμενο ρυθμό κατάρτισης συμβάσεων ηλεκτρονικού εμπορίου σε όλο και περισσότερες επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου. Πλην όμως, στη χώρα μας, ο βαθμός συμμόρφωσης των ηλεκτρονικών καταστημάτων (e-shops) στη νομοθεσία για την προστασία του καταναλωτή, είναι εξαιρετικά χαμηλός. Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησε η Ένωση Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας (ΕΕΚΕ) τρία στα τέσσερα ηλεκτρονικά καταστήματα δεν πληρούσαν τις βασικές προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος για την προστασία του καταναλωτή, γεγονός που μπορεί να επιβραδύνει την περαιτέρω ανάπτυξη του

ηλεκτρονικού εμπορίου. Τονίζεται εν προκειμένω, ότι η ως άνω μη συμμόρφωση δεν έχει ως κίνητρο και στόχο την παραπλάνηση και εξαπάτηση του καταναλωτή, αλλά ενδεχομένως οφείλεται σε νομική αβεβαιότητα. Αυτή η νομική αβεβαιότητα πιθανόν να ενισχύεται από το γεγονός ότι ο ν. 2251/94, από την ψήφισή του μέχρι σήμερα αποτελεί -κατά ένα μεγάλο μέρος του, μεταφορά στο εθνικό μας δίκαιο ευρωπαϊκών οδηγιών (άλλες ελάχιστης και άλλες πλήρους ή μερικώς πλήρους εναρμόνισης, οι οποίες δεν έδιναν τη δυνατότητα -διακριτική ευχέρεια- στον εθνικό νομοθέτη να θεσπίσει αποκλίνοντες κανόνες) με αποτέλεσμα να υποστεί πλήθος αποσπασματικών τροποποιήσεων, με την μορφή της πιστής αντιγραφής των οδηγιών και την παράλληλη εισαγωγή τους στον κορμό του ν. 2251/1994. Έτι περαιτέρω, η πρακτική της μεταφοράς των ως άνω ευρωπαϊκών οδηγιών στην εθνική έννομη τάξη με τη μορφή υπουργικής απόφασης δυνάμει της νομοθετικής εξουσιοδότησης της παραγράφου 4 του άρθρου 14 του Ν.2251/1994 με παράλληλη τροποποίηση των διατάξεων του ν. 2251/1994 είχε ως αποτέλεσμα, να μην ακολουθείται η συνήθης νομοπαρασκευαστική και κοινοβουλευτική διαδικασία.

Όλα τα παραπάνω, έχουν ως αποτέλεσμα η νομοθεσία για την προστασία του καταναλωτή να εμπεριέχει αλληλοεπικαλύψεις, με διατάξεις οι οποίες εισάγονται χωρίς την επιμέρους κατάργηση άλλων, και αντικρουόμενους ορισμούς, οι οποίοι οδηγούν τελικά σε ανασφάλεια δικαίου και αποδυναμώνουν την επιθυμητή προστασία για τον καταναλωτή. Έτσι, οδηγούμαστε στο εξής –παράδοξο - σχήμα: για παράδειγμα ένας δικηγόρος μπορεί σήμερα να είναι καταναλωτής με τον γενικό ορισμό και μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματα του άρθρου 5 δεν είναι όμως καταναλωτής για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4θ, δηλ. τις από απόσταση συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Αντίστοιχα δικηγόρος που συνάπτει μια σύμβαση στο πλαίσιο της επαγγελματικής του δραστηριότητας θα είναι καταναλωτής κατά την έννοια του αρ. 1 παρ. 4, ενώ ο ίδιος δεν θα είναι εάν συνάψει την ίδια σύμβαση από απόσταση, Επίσης, το άρθρο 9α έχει πάλι ειδικότερο ορισμό και κατά συνέπεια εάν κάποιος είναι καταναλωτής και θύμα συγκριτικής διαφήμισης, στο μέτρο που αποτελεί αυτή αθέμιτη πρακτική κατά το άρθρο 9α το εν λόγω πρόσωπο μπορεί να μην είναι καταναλωτής.

Αντίστοιχα, οι προμηθευτές πολλές φορές δεν είναι σε θέση να διαπιστώσουν, ποιοι κανόνες βρίσκονται σε ισχύ και ποιοι έχουν καταργηθεί, με αποτέλεσμα να δυσκολεύονται να συμμορφωθούν στις υποχρεώσεις τους. Τα ανωτέρω δυσχεραίνουν και την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου, το οποίο βασίζεται σε αυτοματοποιημένες διαδικασίες κατά τη σύναψη ηλεκτρονικών συμβάσεων πώλησης ή το σχεδιασμό των όρων και προϋποθέσεων σε μια ηλεκτρονική σελίδα, με αποτέλεσμα να μην ενισχύεται η εμπιστοσύνη των καταναλωτών στις ηλεκτρονικές αγορές. Περαιτέρω, τίθενται στον ν.2251/1994, αυστηρότερες υποχρεώσεις

για τους Έλληνες προμηθευτές (όπως η υποχρέωση του πωλητή να παρέχει εμπορική εγγύηση η οποία συνοδεύει ένα προϊόν, χωρίς να έχει παρασχεθεί τέτοια από τον παραγωγό του προϊόντος), οι οποίες είναι περισσότερο επιβαρυντικές σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, με αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται η δυνατότητα των εγχώριων επιχειρήσεων να ανταγωνίζονται αποτελεσματικά. Επιπλέον, οι Έλληνες προμηθευτές δεδομένου ότι δεν μπορούν να συμμορφωθούν με υποχρεώσεις οι οποίες είναι υπέρμετρα επιβαρυντικές, δεν είναι σε θέση τελικά να ικανοποιήσουν τον καταναλωτή και δημιουργούνται έτσι περισσότερες συγκρούσεις μεταξύ τους.

Αυτό που επιχειρείται με το Κεφάλαιο Α' του νομοσχεδίου, είναι πρωτίστως η απλούστευση, ο εξορθολογισμός και η ενιαιοποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπει σήμερα την προστασία των καταναλωτών, με στόχο να εκλείψει η υπάρχουσα αβεβαιότητα δικαίου, να εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού στους εγχώριους με τους ξένους παρόχους και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών στις online αγορές.

Επιπλέον, με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, το οποίο πρόκειται να αποτελέσει το νέο θεσμικό πλαίσιο για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών, επιδιώκεται -σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν.4048/2012 (Α'34) για τη καλή νομοθέτηση- μεταξύ άλλων και η επικαιροποίηση- αποκάθαρση της υφιστάμενης νομοθεσίας, κατά τρόπο ώστε οι εναπομένοντες κανόνες να είναι ορθοί, λειτουργικοί περισσότερο εύληπτοι και προσιτοί.

Στο σχέδιο νόμο τέλος, περιλαμβάνεται η παροχή εξουσιοδότησης στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, να εκδίδει με απόφασή του, ενιαίο κωδικοποιημένο κείμενο με τη μορφή συγκέντρωσης όλων των διατάξεων, νομοθετικού ή κανονιστικού χαρακτήρα, όπως κάθε φορά ισχύουν.

Οι διατάξεις του ν.2251/1994 χωρίζονται σε εννέα μέρη, ενώ διατηρείται η αρίθμηση των άρθρων ως είχε, προς αποφυγή συγχύσεων στους πολίτες, στη Διοίκηση και στα Δικαστήρια, αφού ως επί το πλείστον δεν εισάγονται νέες διατάξεις και ρυθμίσεις αλλά αναμορφώνεται το ήδη υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο.

II. Ειδικό μέρος: Επί των άρθρων

Άρθρο 100

Στο άρθρο αυτό, διαλαμβάνονται ρυθμίσεις που εντάσσονται σε ένα ενιαίο Μέρος Πρώτο με τίτλο ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΟΡΙΣΜΟΙ και οι οποίες συμπληρώνουν και εκσυγχρονίζουν τις γενικές ρυθμίσεις του άρθρου 1 του ν.2251/1994, όπως ισχύει μέχρι σήμερα, ενώ προστίθεται στον ν.2251/1994 άρθρο 1α. Ειδικότερα, πέραν της γενικής υποχρέωσης του κράτους για τη διαμόρφωση της κοινωνικής του πολιτικής σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, τίθεται ο σκοπός και το πεδίο εφαρμογής του ν. 2251/1994 και ειδικά οι τομείς και οι συναλλαγές τις οποίες αυτός καλύπτει. Με το άρθρο 1α υιοθετούνται ενιαίοι ορισμοί. Πιο συγκεκριμένα, τίθενται ενιαίοι ορισμοί του καταναλωτή και του προμηθευτή, αλλά και του πωλητή και του παραγωγού, οι οποίοι προέρχονται από την μεταφορά της οδηγίας 1999/44/ΕΚ και αποτελούν ουσιαστικά εξειδίκευση του ορισμού του προμηθευτή ανάλογα με τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από την εκάστοτε ασκούμενη από αυτόν εμπορική δραστηριότητα. Με τον τρόπο αυτό αίρονται οι τυχόν κανονιστικές αντινομίες και αποσαφηνίζονται τα δικαιώματα και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις για τους καταναλωτές και τους προμηθευτές. Ουσιαστικό κριτήριο για τον χαρακτηρισμό ενός συμβαλλόμενου ως «καταναλωτή» αποτελεί η κάλυψη ιδίων καταναλωτικών αναγκών και η ερασιτεχνική ιδιότητά του με την οποία συμβάλλεται. Αναφορικά με την έννοια του καταναλωτή, ο κοινοτικός νομοθέτης επιλέγει ως αφετηρία της οριοθέτησης της έννοιας του καταναλωτή την οδηγία 93/13/ΕΟΚ (η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον ν.2251/94) σύμφωνα με την οποία «καταναλωτής είναι κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο, κατά τις συμβάσεις που καλύπτει η παρούσα οδηγία, ενεργεί για σκοπούς οι οποίοι είναι άσχετοι με τις επαγγελματικές του δραστηριότητες». Ωστόσο, ο Έλληνας νομοθέτης με τον ν.2251/1994 εγκατέλειψε το ορισμό του προϊσχύοντος Ν.1961/1991 και επέλεξε μία ευρύτερη έννοια του καταναλωτή η οποία περιλαμβάνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο αποτελεί τελικό αποδέκτη των προϊόντων και των υπηρεσιών που προσφέρονται στην αγορά χωρίς να περιορίζεται στα πρόσωπα που διενεργούν συναλλαγές για την ικανοποίηση μη επαγγελματικών αναγκών. Η παραπάνω έννοια είναι τόσο ευρεία και είχε επικριθεί καθώς με αυτόν τον τρόπο δεν υπάρχει πρόσωπο που να μην είναι καταναλωτής. Επιπλέον, η παραπάνω έννοια έχει επικριθεί διότι είναι ασύμβατη α) με την ευρωπαϊκή πρακτική την οποία έχουν ακολουθήσει οι υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε., β) τη στενή έννοια των οδηγιών 2002/65/ΕΚ και 2005/29/ΕΚ μέγιστης εναρμόνισης, γ) την ερμηνεία του ΔΕΚ και με την έννοια του εγγυητή και δ) την οδηγία 48/2008/ΕΚ για την καταναλωτική πίστη. Έπειτα, η συνεχής ενσωμάτωση κοινοτικών οδηγιών χωρίς την ταυτόχρονη κατάργηση των επιμέρους ορισμών, είχε ως αποτέλεσμα να υιοθετείται συστηματικά ένα παράδοξο σχήμα όπου ορισμοί του «καταναλωτή», πολλές φορές αλληλοσυγκρουόμενοι, απαντώνται σε διάφορα σημεία του νόμου (αρ. 1 παρ. 4 παρ. α', αρ.

3περ. 1, αρ. 4θ παρ. 1 στ. δ', αρ. 9^α στ α'), γεγονός που έχει οδηγήσει σε δικαστικές διενέξεις. Με το προτεινόμενο άρθρο οι παραπάνω ορισμοί «καταναλωτή» και «προμηθευτή» αποσαφηνίζονται, βοηθώντας στην αποσυμφόρηση της Δικαιοσύνης και τον περιορισμό των εντάσεων στην αγορά.

Άρθρο 101

Επανακαθορίζεται το περιεχόμενο του άρθρου 2 του ν.2251/1994 όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί από τους ν.2741/1999 και ν.3587/2007, ενώ οι διατάξεις του εντάσσονται σε ενιαίο Μέρος Δεύτερο με τίτλο «ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ». Το άρθρο 2 του ν.2251/1994 όπως ισχύει σήμερα, αποτελεί το θεσμικό πλαίσιο-, για την προστασία του αδύναμου μέρους σε μία συναλλαγή που εμπεριέχει όρους μαζικής χρήσης οι οποίοι έχουν προδιατυπωθεί για απροσδιόριστο αριθμό μελλοντικών συμβάσεων από τον προμηθευτή χωρίς να έχουν αποτελέσει αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης μεταξύ των μερών.

Το άρθρο 2 του ν.2251/1994 όπως ισχύει σήμερα, αποτελεί την ενσωμάτωση της Οδηγίας 93/13/ΕΟΚ, στο εθνικό δίκαιο η οποία αποτελεί ελάχιστη εναρμόνιση σύμφωνα με την οποία τα κράτη-μέλη «μπορούν να εξασφαλίσουν μεγαλύτερη προστασία του καταναλωτή (αρ. 8 της Οδηγίας)». Το ελληνικό δίκαιο διατρέχεται στο σύνολό του από την αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων, σύμφωνα με την οποία τα μέρη είναι κατ' αρχήν απολύτως αυτόνομα κι ελεύθερα να διαπλάθουν τις μεταξύ τους έννομες σχέσεις, καταρτίζοντας δικαιοπραξίες με οποιαδήποτε μορφή και περιεχόμενο (αυτονομία της ιδιωτικής βούλησης). Για την πραγμάτωση του σκοπού της ελευθερίας των συμβάσεων τίθεται ως αυτονόητη προϋπόθεση η ισότητα των συμβαλλομένων. Εντούτοις, στην περίπτωση των γενικών όρων συναλλαγών (Γ.Ο.Σ.), η ισότητα των συμβαλλομένων πλήττεται καίρια, καθώς πρόκειται περί μονομερώς προδιατυπωμένων όρων, οι οποίοι δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης. Κατ' αποτέλεσμα, καθίσταται σαφές πως –ελλείψει ισότητας μεταξύ συμβαλλομένων,– στις περιπτώσεις των Γ.Ο.Σ., διαταράσσεται η συμβατική δικαιοσύνη. Ο αντισυμβαλλόμενος, ευρισκόμενος κατά κανόνα σε μειονεκτική θέση, αποδέχεται χωρίς αντίρρηση τους Γ.Ο.Σ. που του τίθενται ως προϋπόθεση για τη σύναψη της σύμβασης, άλλοτε διότι είναι ή αισθάνεται αδύναμος να προκαλέσει αλλαγές στους όρους λόγω οικονομικής υπεροχής του προμηθευτή (οικονομική κατωτερότητα) και άλλοτε διότι δεν διαθέτει τις αναγκαίες συναλλακτικές και νομικές γνώσεις για την κατανόηση των όρων (διανοητική κατωτερότητα). Το ζήτημα της νομικής φύσης των Γ.Ο.Σ. ελέγχεται κατ' αρχήν από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα (βλπ. ΑΚ 178, 179, 281, 288, 371-372) οι οποίοι συγκροτούν το νομοθετικό έρεισμα για τον έλεγχο του

περιεχομένου του συμβατικού όρου, με προέχουσα τη γενική ρήτρα της ΑΚ 281. Όμως στην μαζική συναλλαγή, εμφανίζονται με ιδιαίτερη συχνότητα φαινόμενα ασύμμετρης πληροφόρησης, η οποία οδηγεί στην διάψευση της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του αντισυμβαλλόμενου αδύναμου μέρους. Παρά την επίκληση των γενικών διατάξεων και αρχών του ΑΚ και – ιδίως των ΑΚ 281 και 288- ως επαρκούς δικαιοθετικού θεμελίου για τη δικαστική παρέμβαση στο περιεχόμενο των Γ.Ο.Σ., τα δικαστήρια δεν κατόρθωναν με τον τρόπο αυτό να φτάνουν πάντα σε αποδεκτά επίπεδα προστασίας.

Η ερμηνεία της έννοιας του καταναλωτή από τη θεωρία αλλά και την νομολογία του ΔΕΕ και των εθνικών δικαστηρίων, μας οδηγεί στα εξής συμπεράσματα: Το ΔΕΕ στην υπόθεση C-110/14, στο πλαίσιο της δίκης Horatiu Ovidiu Costea κατά SC Volksbank România SA, δέχεται ότι «είναι σαφές ότι οι έννοιες της ευάλωτης και μειονεκτικής θέσεως, από πλευράς τόσο διαπραγματευτικής ικανότητας όσο και επιπέδου (ασύμμετρης) πληροφόρησης, συνιστούν τον λόγο υπάρξεως της Οδηγίας 93/13/ΕΟΚ, καθώς αυτή εκκινεί από μια πραγματικότητα κατά την οποία ο καταναλωτής συμμορφώνεται προς όρους ήδη διατυπωμένους από τον επαγγελματία, χωρίς να έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει το περιεχόμενό τους [...]» Κατ' αυτόν τον τρόπο, με την απόφαση Benincasa (C-269/95), το Δικαστήριο έκρινε ότι, για να εξακριβωθεί εάν ένα πρόσωπο ενεργεί υπό την ιδιότητα του καταναλωτή, «θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η θέση του προσώπου σε συγκεκριμένη σύμβαση, σε σχέση με τη φύση και τον σκοπό αυτής, και όχι η υποκειμενική κατάσταση του ίδιου αυτού προσώπου. [...] Ένα και το αυτό πρόσωπο μπορεί να θεωρηθεί ως καταναλωτής στο πλαίσιο ορισμένων πράξεων και ως επιχειρηματίας στο πλαίσιο άλλων πράξεων. Πρόκειται, σε τελική ανάλυση, για αντικειμενική και λειτουργική έννοια, η στοιχειοθέτηση της οποίας εξαρτάται από ένα και μοναδικό κριτήριο: την ένταξη της οικείας δικαιοπραξίας στο πλαίσιο δραστηριοτήτων οι οποίες είναι άσχετες με το ασκούμενο επάγγελμα.» Δηλαδή, και όπως έχει ήδη κριθεί, (βλπτ. Εφ. Αθηνών 1159/2012), ουσιαστικό κριτήριο για τον χαρακτηρισμό του συμβαλλόμενου ως καταναλωτή είναι η ερασιτεχνική ιδιότητα με την οποία συμμετέχει στην συγκεκριμένη συναλλαγή. Συνεπώς, το καθοριστικό κριτήριο για τον προσδιορισμό της έννοιας του καταναλωτή αποτελεί η μη ικανοποίηση επαγγελματικών του αναγκών με τη σύναψη συμβάσεως και όχι η ιδιότητα του αντισυμβαλλόμενου λήπτη των υπηρεσιών ως εμπόρου ή ελεύθερου επαγγελματία, ο οποίος αποτελεί και το οικονομικά ασθενέστερο μέρος. Σύμφωνα με το προοίμιο της Οδηγίας, ελαχίστου εναρμονίσεως 93/13/ΕΟΚ που ενδιαφέρει ειδικά εν προκειμένω, πρόθεση του κοινοτικού νομοθέτη είναι να διατυπώσει κατώτατους (ελάχιστους) όρους προστασίας. Όπως χαρακτηριστικά αναγράφεται (αρ. 12) «έχει σημασία εν προκειμένω να δοθεί στα κράτη η δυνατότητα, τηρουμένης της συνθήκης, να παρέχουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας στον

καταναλωτή μέσω εθνικών διατάξεων αυστηρότερων από τις διατάξεις της παρούσας Οδηγίας». Η πρόθεση αυτή του κοινοτικού νομοθέτη αποτυπώνεται ρητώς στο άρθρο 8 της Κοινοτικής Οδηγίας 93/13/ΕΟΚ, όπου αναφέρεται ότι «τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή διατηρούν, στον τομέα που διέπεται από την παρούσα Οδηγία, αυστηρότερες διατάξεις, σύμφωνες προς τη Συνθήκη, για να εξασφαλίσουν μεγαλύτερη προστασία του καταναλωτή». Με βάση, λοιπόν, την αρχή της «ελάχιστης εναρμόνισης» τα κράτη μέλη διατηρούν το δικαίωμα να θεσπίζουν αυστηρότερες διατάξεις για την προστασία του καταναλωτή, ώστε η Οδηγία να αποκρυσταλλώνει μόνον τους κατώτατους όρους προστασίας. Παράλληλα, η Οδηγία 2011/83/ΕΕ «σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών» η οποία τροποποίησε την Οδηγία 93/13/ΕΟΚ και η οποία είναι οδηγία πλήρους εναρμόνισης, προσθέτει στο άρθρο 4 «εκτός εάν προβλέπεται άλλως στην παρούσα Οδηγία», διατηρώντας την παραπάνω πρόβλεψη του αρ. 8. Παρά το χαρακτήρα της εν λόγω οδηγίας ως μερικής πλήρους/μέγιστης εναρμόνισης, η αιτιολογική σκέψη 13 αυτής αφήνει να εννοηθεί ότι τα κράτη μέλη μπορούν να επεκτείνουν το προστατευτικό πεδίο των εναρμονισμένων διατάξεων, αναφέροντας ρητά ότι, «τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να επεκτείνουν την εφαρμογή των κανόνων της παρούσας οδηγίας σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα που δεν είναι καταναλωτές κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, όπως μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι νεοσύστατες ή οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις»

Με τις προτεινόμενες διατάξεις παρέχεται αντίστοιχη προστασία με το φυσικό πρόσωπο καταναλωτή και στις πολύ μικρές επιχειρήσεις- οντότητες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, όπως ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του ν. 4308/2014, η οποία αποτελεί ενσωμάτωση της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, και ορίζει ότι: «πολύ μικρές οντότητες είναι οι οντότητες οι οποίες κατά την ημερομηνία του ισολογισμού τους δεν υπερβαίνουν τα όρια δύο τουλάχιστον από τα ακόλουθα τρία κριτήρια: α) Σύνολο ενεργητικού (περιουσιακών στοιχείων): 350.000 ευρώ, β) Καθαρό ύψος κύκλου εργασιών: 700.000 ευρώ, γ) Μέσος όρος απασχολούμενων κατά τη διάρκεια της περιόδου: 10 άτομα... με μόνη προϋπόθεση ότι ο κύκλος εργασιών τους δεν υπερβαίνει το ποσό του 1.500.000 ευρώ». Ευνόητο είναι ότι οι ως άνω προϋποθέσεις θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά. Περαιτέρω, το στοιχείο της έννοιας του τελικού αποδέκτη αποτελεί περιοριστική προϋπόθεση για την εφαρμογή της δυνατότητας που παρέχει η διάταξη αυτή και σχετίζεται με τη θέση της επιχείρησης στην αλυσίδα κυκλοφορίας του συγκεκριμένου αγαθού ή της υπηρεσίας. Προκειμένου για προϊόντα, θα πρέπει να απομένει στην μικρή επιχείρηση η ανάλωση, η χρήση ή έστω η απλή ένταξή του προϊόντος στην περιουσία της και να μην αναμένεται η παραπέρα διοχέτευσή τους σε τρίτους, ενώ για τις υπηρεσίες για να θεωρηθεί ο χρήστης καταναλωτής θα πρέπει να χρησιμοποιεί ο ίδιος την υπηρεσία και όχι να

την διοχετεύει σε παραπέρα χρήστες. Τη συλλογιστική αυτή ακολουθούν οι πρόσφατες ευρωπαϊκές οδηγίες, όπως για παράδειγμα η οδηγία η 2011/83/ΕΕ (αιτιολ. Σκέψη 13) και η 2015/2366/ΕΕ (άρθρο 38) στις οποίες παρέχεται η δυνατότητα στα κράτη-μέλη να εφαρμόζουν τις διατάξεις στις πολύ μικρές επιχειρήσεις με τον ίδιο τρόπο, όπως και στους καταναλωτές. Η Ολλανδία έχει κάνει χρήση αυτής της δυνατότητας ήδη από την εναρμόνιση της εν λόγω οδηγίας και θεωρεί καταναλωτές, οι οποίοι μπορούν να κάνουν επίκληση των διατάξεων περί Γ.Ο.Σ. επιχειρήσεις που απασχολούν προσωπικό έως και 49 εργαζόμενους.

Η προτεινόμενη διάταξη αποσκοπεί στο τύχει προστασίας των ευεργετικών διατάξεων της καταναλωτικής νομοθεσίας μια «ευάλωτη ομάδα». Αυτό δικαιολογείται γενικότερα άλλα και ειδικά στο πεδίο των Γ.Ο.Σ., όπου μία μικρή επιχείρηση βρίσκεται στην ίδια δυσχερή θέση με τον μη έμπορο, όταν αντιμετωπίζει μία μαζικά προσφερόμενη παροχή. Γίνεται δεκτό ότι στις συμβάσεις που δεν διαμορφώνονται από τα μέρη, παρατηρείται έλλειψη της ισότητας στη διαπραγματευτική ισχύ των συμβαλλομένων (ειδικά στο χώρο των τραπεζικών συναλλαγών). Η θέση αυτή βρίσκει πλήρη επιβεβαίωση στην απόφαση που εξέδωσε το ΔΕΚ στην υπόθεση C-361/89 (Di Pinto). Σκέψη 22. Η διάταξη αυτή καθορίζει την ελευθερία που διαθέτουν τα κράτη μέλη στον τομέα που καλύπτει η Οδηγία, δηλαδή στην προστασία των καταναλωτών. Δεν μπορεί επομένως να ερμηνευθεί ως απαγορεύουσα τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα σε τομέα τον οποίο η Οδηγία δεν φορά, όπως είναι ο τομέας της προστασίας των εμπόρων. Σκέψη 23. Κατά συνέπεια το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι δεν αντιβαίνει στην Οδηγία εθνική νομοθεσία η οποία επεκτείνει την παρεχόμενη από την Οδηγία προστασία και στους εμπόρους».

Άρθρο 102

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις ομαδοποιούνται σε ένα ενιαίο Τρίτο Μέρος και επικαιροποιούνται οι κανόνες για τη σύναψη συμβάσεων από απόσταση ή εκτός εμπορικού καταστήματος και για την ενημέρωση που πρέπει να παρέχει ο προμηθευτής στον καταναλωτή πριν από τη σύναψή τους. Ορισμοί οι οποίοι έως τώρα επαναλαμβάνονταν και σε άλλα σημεία του νόμου μεταφέρονται στο άρθρο 1α, ενώ όσοι ορισμοί εφαρμόζονται ειδικά στο μέρος αυτό παραμένουν ως έχουν. Τα άρθρα 3 έως 4η αποτελούν ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ «για τα δικαιώματα των καταναλωτών», η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με την υπ' αριθ. Ζ1-891/2013 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 2144). Αντίστοιχα, το άρθρο 4θ, αποτελεί την ενσωμάτωση της 2002/65/ΕΚ σχετικά με την από απόσταση εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές, η οποία έχει μεταφερθεί στην εθνική έννομη τάξη με την υπ' αριθ. Ζ1-629/2005 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 720). Οι

παραπάνω αποφάσεις έχουν εκδοθεί δυνάμει της νομοθετικής εξουσιοδότησης της παραγράφου 4 του άρθρου 14 και τροποποίησαν τον ν. 2251/1994. Με τις παραγράφους 4, 6, 7 και 8 του προτεινόμενου άρθρου επιτυγχάνονται, οι απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις.

Έπειτα με την παράγραφο 3 διορθώνεται στο ορθότερο και σαφέστερο η περίπτ. θ' της παρ. 3 του άρθρου 3α του 2251/1994. Η εν λόγω περίπτωση αφορά συμβάσεις «οι οποίες καταρτίζονται από εντεταλμένο από τη δημόσια αρχή πρόσωπο με καταστατική υποχρέωση ανεξαρτησίας και αμεροληψίας», όπως αναφέρεται στην περίπτωση θ' της παραγράφου 3 του άρθρου 3 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ. Τούτο είχε μεταφερθεί στο ν. 2251/1994 ως «οι οποίες σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία καταρτίζονται με δημόσιο τύπο» -όπου στο ελληνικό δίκαιο αφορά την περίπτωση των συμβάσεων που υπόκεινται σε συμβολαιογραφικό τύπο, καταρτίζονται δηλαδή από εντεταλμένο από δημόσια αρχή πρόσωπο, όπως προβλέπεται στον Κώδικα Συμβολαιογράφων (ν.2830/2000). Προς ορθότερη και ακριβέστερη απόδοση των ανωτέρω η επίμαχη φράση διατυπώνεται ως εξής «οι οποίες καταρτίζονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία...».

Τέλος, αναδιατυπώνεται και επικαιροποιείται το άρθρο 4θ, το οποίο αποτελεί την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2002/65/ΕΚ στο ελληνικό δίκαιο, και καταργούνται οι ορισμοί του καταναλωτή και του προμηθευτή, οι οποίοι καλύπτονται πλέον από το άρθρο 1α.

Άρθρο 103

Τροποποιείται το άρθρο 5 του ν. 2251/1994 ώστε να αποσαφηνίζεται και επανακαθορίζεται επί το σαφέστερον, ότι όλα τα αγαθά καλύπτονται από δωρεάν διετή νόμιμη εγγύηση που εκ του νόμου παρέχεται σε κάθε καταναλωτή που αγοράζει κάποιο αγαθό. Η νόμιμη εγγύηση είναι ουσιαστικά τα δικαιώματα που έχει ο αγοραστής κατά του πωλητή σύμφωνα με το άρθρο 540 του Αστικού Κώδικα, τα οποία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 554 του Αστικού Κώδικα παραγράφονται μετά την πάροδο δύο (2) ετών.

Ταυτόχρονα, προστίθεται στον ν.2251/1994 άρθρο 5α, με το οποίο καθίσταται σαφές ότι, οι πωλητές δεν είναι πλέον υποχρεωμένοι να προσφέρουν επιπλέον (εμπορική) εγγύηση, η οποία είναι κάθε ανάληψη υποχρέωσης πέραν της νόμιμης εγγύησης για επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος, αντικατάσταση, επισκευή ή φροντίδα με οποιονδήποτε τρόπο του καταναλωτικού αγαθού αν αυτό δεν ανταποκρίνεται στα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στη δήλωση της εγγύησης ή στη σχετική διαφήμιση. Η φράση «χωρίς επιπλέον επιβάρυνση» η οποία προέρχεται από την Οδηγία 1999/44/ΕΚ, καταδεικνύει ότι η εμπορική εγγύηση, αν και

είναι θεμιτό εμπορικό μέσο και συνήθως ενσωματώνεται στην τελική τιμή ενός προϊόντος, δεν θα πρέπει να προκαλεί επιπλέον χρεώσεις και κόστη πέραν αυτών που συμφωνήθηκαν κατά τη σύναψη της σύμβασης. Δύναται όμως να παρέχεται εμπορική εγγύηση με την πληρωμή ενός αντιτίμου ή και με τη μορφή επέκτασης της ήδη παρεχόμενης εγγύησης, με την προϋπόθεση ότι θα έχει αποτελέσει αντικείμενο συμφωνίας από τα μέρη.

Πιο συγκεκριμένα, μέχρι σήμερα σε κάθε αγορά τους οι καταναλωτές είχαν τη διεικτική εκ του νόμου εγγύηση (νόμιμη εγγύηση), η οποία αποτελεί την ειδικότερη έκφανση των δικαιωμάτων από την πώληση κατά τον Αστικό Κώδικα (αρ.534επ.) τα οποία αποτελούν μεταφορά της Οδηγίας 1999/44/ΕΚ. Ταυτόχρονα, όταν η σύμβαση πώλησης αφορούσε διαρκή καταναλωτικά αγαθά οι προμηθευτές υποχρεούνταν να παρέχουν υποχρεωτικά και επιπλέον πρόσθετη εγγύηση (εμπορική εγγύηση), χωρίς ωστόσο να ορίζεται το κριτήριο διάκρισης των διαρκών από τα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά. Αντίστοιχη υποχρέωση δεν προκύπτει από το άρθρο 6 της Οδηγίας 1999/44/ΕΚ. Έτσι και στη σκέψη 21 της Οδηγίας 1999/44/ΕΚ αναφέρεται ότι: «αποτελεί τρέχουσα πρακτική να προσφέρουν οι πωλητές ή οι παραγωγοί εγγυήσεις επί των αγαθών έναντι παντός ελαττώματος που εκδηλώνεται εντός ορισμένης προθεσμίας ότι η πρακτική αυτή μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία μεγαλύτερου ανταγωνισμού ότι μολονότι οι εγγυήσεις αυτές είναι θεμιτά εμπορικά μέσα, δεν θα πρέπει να παραπλανούν τον καταναλωτή· ότι θα πρέπει να περιλαμβάνουν ορισμένες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένης μιας δήλωσης ότι η εγγύηση δεν θίγει τα νόμιμα δικαιώματα του καταναλωτή.»

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιλύεται η σύγχυση που επικρατούσε αναφορικά με την διάκριση νόμιμης και εμπορικής εγγύησης. Οι προμηθευτές μπορούν είναι πλέον σίγουροι για τις υποχρεώσεις τους ενώ ο καταναλωτής ο οποίος στην πράξη γνώριζε μόνο την εμπορική εγγύηση, που συνήθως συνοδεύει το καταναλωτικό αγαθό θα είναι εφεξής σε θέση να διακρίνει και να διεκδικήσει τα δικαιώματα που απορρέουν από τη νόμιμη εγγύηση.

Σε κάθε περίπτωση όμως, όταν η συναλλαγή αφορά διαρκή καταναλωτικά αγαθά με εκτιμώμενη πιθανή διάρκεια ζωής, όπως αυτή ορίζεται από τον πωλητή ή τον παραγωγό (κατασκευαστή του προϊόντος), άνω των δύο ετών, δηλαδή πέραν του χρονικού ορίου που ισχύει η νόμιμη εγγύηση, κάθε πωλητής υποχρεούται κατά την παράδοση του αγαθού να ενημερώνει εγγράφως τον καταναλωτή για το γεγονός ότι δεν παρέχεται καμία εμπορική εγγύηση. Ευνόητο είναι ότι η ενημέρωση θα πρέπει να παρέχεται εγγράφως κατά τη σύναψη της σύμβασης πώλησης ενώ τίθεται στην διακριτική ευχέρεια του πωλητή, ο οποίος φέρει και το βάρος απόδειξης ότι η ενημέρωση έλαβε χώρα, να επιλέξει τον τρόπο με τον οποίο θα πραγματοποιηθεί αυτό όπως ενδεικτικά σε έντυπο, πινακίδα σε εμφανές σημείο στο

κατάστημα. Έτσι, σε κάθε πώληση που αφορά προϊόντα, για τα οποία εύλογα ο καταναλωτής αναμένει την παροχή εμπορικής εγγύησης, λόγω της φύσης τους, της αναμενόμενης πιθανής διάρκειας ζωής τους, της τεχνολογικής τους περιπλοκότητας και τα επικρατούντα συναλλακτικά ήθη (όπως ενδεικτικά τα τεχνολογικά αγαθά, τα αυτοκίνητα, οι οικιακοί κλπ) και ούτε ο κατασκευαστής ούτε ο πωλητής παρέχουν για αυτά εμπορική εγγύηση, ο πωλητής θα πρέπει να ενημερώσει εκ των προτέρων τον καταναλωτή, ώστε ο τελευταίος να συνεκτιμήσει το γεγονός, και να προχωρήσει ή όχι στην αγορά του προϊόντος. Ταυτόχρονα, ο πωλητής οφείλει να γνωστοποιήσει με τον ίδιο τρόπο στον καταναλωτή ότι ανεξάρτητα από την παροχή ή μη εμπορικής εγγύησης ο καταναλωτής έχει τα δικαιώματα που απορρέουν από τη διετή νόμιμη εγγύηση.

Τέλος, προστίθεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 5β στην παράγραφο 2 του οποίου ρυθμίζονται τα ζητήματα της παροχής οδηγιών χρήσης και της τεχνικής υποστήριξης μετά την πώληση ενός προϊόντος. Συγκεκριμένα, με την προτεινόμενη παράγραφο 2 ορίζεται ότι η υποστήριξη μετά την πώληση, συνίσταται στη συνεχή παροχή τεχνικών υπηρεσιών για τη συντήρηση και επισκευή του προϊόντος, καθώς και την ευχερή προμήθεια ανταλλακτικών και άλλων τυχόν αγαθών, που απαιτούνται για τη χρήση του σύμφωνα με τον προορισμό του. Ειδικότερα, ένα από τα στοιχεία που βαρύνουν στην επιλογή του καταναλωτή, ιδιαίτερα για τα αγαθά με μακρά διάρκεια ζωής, είναι η παροχή ή μη από τον πωλητή ή τον παραγωγό υπηρεσιών υποστήριξης μετά την πώληση. Το χρονικό διάστημα για τον οποίο ο πωλητής και ο παραγωγός αναλαμβάνουν τη σχετική υποχρέωση υποστήριξης, θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να είναι τουλάχιστον δύο έτη από την παράδοση των αγαθών.

Εξυπακούεται ότι, όπως και παραπάνω, η σχετική υπηρεσία δεν απαιτείται να παρέχεται δωρεάν. Αντίθετα, αν κατά τη διάρκεια ισχύος της νόμιμης εγγύησης το αγαθό παρουσιάσει ελάττωμα, ο πωλητής υποχρεούται σε επισκευή (δωρεάν) ή αντικατάσταση (δωρεάν). Η υποχρέωση αυτή τον βαρύνει για δύο έτη. Συνεπώς, ήδη από το νόμο και την Οδηγία, οι πωλητές έχουν διασφαλίσει τα μέσα και το δίκτυο που απαιτούνται για την εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων (είτε τις αναγνωρίσουν οι ίδιοι συμβατικά είτε τους επιβληθούν από το δικαστήριο). Επομένως, η υποχρέωση να παρέχουν προς τους καταναλωτές τους υπηρεσίες επισκευής ή αντικατάστασης (επ' αμοιβή εάν από δική τους κακή χρήση αυτά χαλάσουν) για το ίδιο χρονικό διάστημα δεν τους επιβαρύνει, ενώ από την άλλη πλευρά διασφαλίζει στους καταναλωτές την διαθεσιμότητα των ανταλλακτικών και την επισκευή των αγαθών.

Επικαιροποιούνται και εκσυγχρονίζονται οι διατάξεις που αφορούν την ευθύνη του παραγωγού ελαττωματικών προϊόντων- η οποία έχει τη βάση της στην Οδηγία 85/374/ΕΟΚ- με τις διατάξεις που αφορούν προϊόντα επικίνδυνα για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών, τα οποία ρυθμίζονται από την Οδηγία 2001/95/ΕΚ για τη γενική ασφάλεια προϊόντων. Επίσης, τίθενται με πιο σαφή τρόπο και με βάση την Οδηγία 2001/95/ΕΚ οι ειδικοί ορισμοί με βάση την οδηγία 2001/95/ΕΚ για την Γενική Ασφάλεια Προϊόντων και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις για τον παραγωγό και τον διανομέα. Επιπλέον, τίθενται σαφέστερα οι υποχρεώσεις που αφορούν τις γενικές αρχές επίθεσης της σήμανσης CE όπως αυτές προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 30, του Κανονισμού 765/2008/ΕΚ σχετικά με τον «καθορισμό απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά στην εμπορία προϊόντων και στην κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου». Τέλος, προβλέπεται ότι οι παραγωγοί, οι διανομείς και οι δημόσιες υπηρεσίες και οι αρχές οι οποίες διαπιστώνουν την ύπαρξη μη ασφαλών ή επικινδύνων αγαθών, υποχρεούνται να διαβιβάζουν αμέσως τα σχετικά στοιχεία στην Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

Άρθρο 105

Αναμορφώνονται οι διατάξεις του άρθρου 7^α του ν. 2251/1994, για την ψυχική υγεία των ανήλικων και επικαιροποιούνται τα ζητήματα της προστασίας τους. Εισάγονται ειδικές ρυθμίσεις για την απαγόρευση διάθεσης προϊόντων τα οποία ενέχουν κινδύνους για την ψυχική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανήλικων ή καλλιεργούν διακρίσεις λόγω φυλής, φύλου, θρησκείας, ιθαγένειας, αναπηρίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού. Περαιτέρω, γίνεται ειδική μνεία στα ζητήματα που σχετίζονται με την επισήμανση και τη διαφήμιση των ηλεκτρονικών προϊόντων ψυχαγωγίας όπως ηλεκτρονικά παιχνίδια και βιντεοπαιχνίδια, όταν αυτά προορίζονται για ανήλικους καταναλωτές. Αντίστοιχες υποχρεώσεις προβλέπονται και για τις επιχειρήσεις που διαθέτουν δωρεάν ή έναντι πληρωμής τη χρήση ηλεκτρονικών παιχνιδιών και λοιπών ψηφιακών εφαρμογών στους καταναλωτές. Τέλος, δίνεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, να εκδίδει Κώδικα Δεοντολογίας για τις παραπάνω επιχειρήσεις.

Άρθρο 106

Με το προτεινόμενο άρθρο προστίθεται μετά το άρθρο 7α του ν. 2251/1994 τίτλος «ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ- ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ»

Άρθρο 107

Εκσυγχρονίζονται και ενοποιούνται οι διατάξεις του ν. 2251/1994 που αφορούν τη διαφήμιση και τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, οι οποίες αποτελούν εναρμόνιση με την οδηγία 2005/29/ΕΚ και προβλέπονται ενιαίες κυρώσεις. Επίσης, καταργούνται από το άρθρο 9^ο του ν. 2251/1994 οι ορισμοί του καταναλωτή και του προμηθευτή, οι οποίοι καλύπτονται πλέον από το άρθρο 1α.

Άρθρο 108

Εισάγονται τροποποιήσεις στον ν.2251/1994 με τις οποίες επικαιροποιούνται οι ρυθμίσεις που αφορούν τους πόρους των ενώσεων καταναλωτών. Διευρύνεται η δυνατότητα επιχορήγησής τους από επιστημονικούς φορείς, δωρεές, χορηγίες και ενισχύσεις από ιδρύματα ή νομικά πρόσωπα με κοινωνικό ή κοινωφελή σκοπό. Εξακολουθεί να υφίσταται η απαγόρευση να δέχονται οι ενώσεις καταναλωτών ενισχύσεις από μεμονωμένους προμηθευτές ή οργανώσεις τους, ωστόσο πλέον επιτρέπεται να επιχορηγούνται από ενώσεις των αντίστοιχων προμηθευτών που αποτελούν αναγνωρισμένες πανελλήνιες και περιφερειακές ενώσεις προμηθευτών, όπως επιμελητήρια και δευτεροβάθμιες ή τριτοβάθμιες ενώσεις αυτών και μοσπονδίες ή συνομοσπονδίες, πανελλήνιους ή περιφερειακούς συνδέσμους.

Επιπλέον, στην παράγραφο 16 του άρθρου 10 του ν.2251/1994 όπου αναφέρονται οι περιπτώσεις άσκησης συλλογής αγωγής από τις ενώσεις καταναλωτών, προστίθεται η περίπτωση που αφορά την οδηγία 2014/17/ΕΕ σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία, η οποία μεταφέρθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον ν. 4438/2016.

Περαιτέρω, καταργείται από την παράγραφο 22 του άρθρου 10 του ν.2251/1994, η υποχρέωση διάθεσης μέρους του ποσού που επιδικάζεται σε συλλογικές αγωγές στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή για σκοπούς προώθησης πολιτικών προστασίας του καταναλωτή και εκπαίδευσης του προσωπικού – η οποία ήταν πρακτικά ανεφάρμοστη- αποτελώντας εμπόδιο στην άσκηση συλλογικής αγωγής, η οποία προβλέπεται στην οδηγία 2009/22/ΕΚ για τις αγωγές παραλείψεως.

Τέλος, με την προτεινόμενη τροποποίηση της παραγράφου 4 του άρθρου 12 καθίσταται σαφές ότι πρόωρη λήξη της θητείας μέλους στο Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτή, πέραν των περιπτώσεων θανάτου, παραίτησης ή διακοπής της συμμετοχής του στον φορέα που εκπροσωπεί μέλος του Ε.Σ.Κ.Α, είναι δυνατή και με δήλωση του φορέα ότι αντικαθιστά το μέλος που όρισε.

Άρθρο 109

Επικαιροποιείται και επανακαθορίζεται το περιεχόμενο των διατάξεων που αφορούν κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης του ν.2251/1994, ενώ περάν της ευθύνης του προμηθευτή προστίθεται η ευθύνη του παραγωγού ή πωλητή.

Άρθρο 110

Με την παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου, η οποία αποτελεί πρόταση νομοθετικής εξουσιοδότησης, δίνεται η δυνατότητα στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, να εκδίδει με κανονιστική απόφαση του και σε ενιαίο κείμενο το σύνολο των διατάξεων του νόμου 2251/1994, όπως αυτές έχουν τροποποιηθεί με τη μορφή συγκέντρωσης τους σε ένα κωδικοποιημένο κείμενο. Με αυτόν τον τρόπο και δεδομένου ο ν. 2251/1994 ο οποίος έχει πολλάκις τροποποιηθεί, δίνεται η δυνατότητα στους χειριστές και εφαρμοστές του νόμου (προμηθευτές, καταναλωτές, δικαστήρια, διοίκηση) να λαμβάνουν γνώση του συνόλου του περιεχομένου του νόμου, κάθε φορά που αυτός τροποποιείται χωρίς να υπάρχει νομική αβεβαιότητα για το τι ισχύει κάθε φορά όσον αφορά τα δικαιώματα ή τις αντίστοιχες υποχρεώσεις αυτών. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται από το άρθρο 11 του Ν.4048/2012 για την καλή νομοθέτηση και έχει το χαρακτήρα διοικητικής κωδικοποίησης. Παράλληλα, παραμένει και επικαιροποιείται η δυνατότητα νομοθετικής κωδικοποίησης με προεδρικό διάταγμα.

Άρθρο 111

Με το προτεινόμενο άρθρο εισάγεται μεταβατική διάταξη για την ισχύ του Κεφαλαίου Α' επί των συμβάσεων που είχαν υπογραφεί πριν την έναρξη ισχύος αυτού. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ρητά ότι οι ρυθμίσεις του μέρους αυτού δεν τις καταλαμβάνουν, παρά μόνο αν ανανεωθούν μετά την ουσιαστική έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

ΜΕΡΟΣ Β' «Οργάνωση και λειτουργία εμπορικών εκθέσεων»

I. Γενικό μέρος: Επί της αρχής

Οι εμπορικές εκθέσεις αποτελούν διαχρονικά έναν θεσμό ιδιαίτερης οικονομικής και κοινωνικής σημασίας. Επίσης, διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην προβολή και προώθηση της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και των προϊόντων και υπηρεσιών καθώς και στη σύναψη εμπορικών συνεργασιών. Η εύρυθμη λειτουργία τους και η αναβάθμιση του ποιοτικού τους περιεχομένου αποτελεί αναγκαία συνθήκη για να μπορέσουν να επιτελέσουν τον κρίσιμο αναπτυξιακό τους ρόλο και να αποκτήσουν την επιθυμητή απήχηση τόσο εγχώρια όσο και στο εξωτερικό.

Σκοπός του Μέρους Β' του παρόντος μέρους είναι η αναβάθμιση και απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία τους και η άρση της νομικής ασάφειας που ενδεχομένως μέχρι σήμερα υπήρχε εξ' αιτίας του κατακερματισμού των εν ισχύ διατάξεων. Έχοντας ως στόχο την προστασία του θεσμού, εισάγεται για πρώτη φορά ορισμός της εμπορικής έκθεσης. Επίσης, εκσυγχρονίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν τα εκθεσιακά κέντρα και προβλέπεται η δημιουργία μητρώου εμπορικών εκθέσεων με στόχο την καταγραφή και παρακολούθηση της εκθεσιακής δραστηριότητας στη χώρα και την υποβοήθηση στη χάραξη πολιτικής προώθησης και ανάπτυξης του θεσμού. Τέλος, εισάγονται ρυθμίσεις με σκοπό τη δημιουργία υγιούς ανταγωνιστικού περιβάλλοντος μεταξύ των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο και την άρση κανονιστικών εμποδίων που ενδεχομένως δημιουργούσαν στρεβλώσεις.

II. Ειδικό μέρος: Επί των άρθρων

Άρθρο 112

Στο άρθρο αυτό δίνονται οι απαραίτητοι ορισμοί για τους σκοπούς του Κεφαλαίου Β' του παρόντος μέρους. Εισάγονται για πρώτη φορά ορισμοί σχετικά με το τι συνιστά εμπορική έκθεση, διεθνής εμπορική έκθεση καθώς και εκθεσιακό κέντρο και εκθεσιακός χώρος. Στόχος είναι η προστασία του θεσμού και η σύνδεση του αποκλειστικά με υψηλού επιπέδου και περιεχομένου δραστηριότητες.

Άρθρο 113

Στο άρθρο αυτό περιγράφεται η διαδικασία ανακοίνωση – γνωστοποίησης των εμπορικών εκθέσεων καθώς και τα απαραίτητα δικαιολογητικά που αυτή θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει από πλευράς του διοργανωτή. Επίσης, προβλέπεται απαγόρευση της χρήσης των όρων «έκθεση», «εμπορική έκθεση» και «διεθνής εμπορική έκθεση» σε δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα εκτός εκθεσιακών χώρων.

Άρθρο 114

Στο άρθρο αυτό περιγράφεται η διαδικασία χορήγησης άδειας καταλληλότητας εκθεσιακών χώρων καθώς και οι τεχνικές προδιαγραφές που αυτοί θα πρέπει να πληρούν. Στο συγκεκριμένο άρθρο επιχειρείται εκσυγχρονισμός των προδιαγραφών, όπως για παράδειγμα με την υποχρέωση διασφάλισης προσβασιμότητας ΑΜΕΑ, καθώς και άρση διακρίσεων που υπήρχαν στο προϊσχύον θεσμικό πλαίσιο και αποτελούσαν εμπόδιο στο ανταγωνιστικό περιβάλλον των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον εκθεσιακό κλάδο.

Άρθρο 115

Στο συγκεκριμένο άρθρο περιλαμβάνονται λοιπές ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την ομαλή διεξαγωγή των εμπορικών εκθέσεων, όπως για παράδειγμα όταν πρόκειται να μεταβληθούν η ημερομηνία, ο χώρος διεξαγωγής ή το είδος των εκθεμάτων. Επίσης προβλέπεται η δημιουργία ηλεκτρονικού μητρώου στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή με σκοπό την καταγραφή, παρακολούθηση και εποπτεία της εκθεσιακής δραστηριότητας στη χώρα. Σκοπός του μητρώου αποτελεί η καταγραφή του εκθεσιακού κλάδου τόσο με ποσοτικά όσο και με ποιοτικά στοιχεία έτσι ώστε να υποβοηθηθεί η στοχευμένη χάραξη πολιτικής σε κλάδους που αποτελούν στρατηγική προτεραιότητα για την ανάπτυξη. Τέλος, προβλέπονται γενικές προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή εκθεσιακών δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σε αμιγώς υπαίθριους χώρους.

Άρθρο 116

Στο συγκεκριμένο άρθρο προβλέπονται οι κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των απαιτήσεων που προσδιορίζονται στα προηγούμενα άρθρα καθώς και οι αρμόδιες υπηρεσίες για την επιβολή τους.

Άρθρο 117

Στο συγκεκριμένο άρθρο ορίζεται ότι οι δραστηριότητες διοργάνωσης εμπορικών εκθέσεων εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4442/2016 (Α' 230), σχετικά με την άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων. Απαραίτητη προϋπόθεση για αυτή την υπαγωγή είναι η έκδοση του σχετικού παράγωγου δικαίου, σύμφωνα με τις εξουσιοδοτήσεις που παρέχει ο ν. 4442/2016. Επίσης προβλέπεται η διάρκεια ισχύος των αδειών καταλληλότητας που έχουν εκδοθεί με προϋπάρχουσες διατάξεις, καθώς και η διαδικασία άντλησης απολογιστικών στοιχείων μέχρι την λειτουργία του μητρώου του άρθρου

ΜΕΡΟΣ Γ' «Άλλες διατάξεις»

Άρθρο 118

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις γίνονται οι αναγκαίες βελτιώσεις του θεσμικού πλαισίου που αφορά τη σύσταση των Επιτροπών Φιλικού Διακανονισμού (εφεξής Ε.Φ.Δ.) για τις καταναλωτικές διαφορές του άρθρου 11 του ν. 2251/1994, προκειμένου να καταστεί υποχρεωτική η εφαρμογή προς όφελος του πολίτη –καταναλωτή. Ειδικότερα, με αφετηρία την 1^η Ιανουαρίου 2011, όταν η σύσταση και λειτουργία των Ε.Φ.Δ. άρχισε να αποτελεί αρμοδιότητα των Δήμων δυνάμει του άρθρου 94 παρ. 2 του ν. 3852/2010 (Α' 87), αποδείχθηκε

ότι η συγκρότηση των επιτροπών δεν κατέστη δυνατή στους περισσότερους Δήμους. Άλλοτε λόγω αδυναμίας εξεύρεσης εκπροσώπων, αφού δεν υπάρχουν σε κάποιους Δήμους, ιδίως σε μικρούς απομακρυσμένους, ορεινούς ή νησιωτικούς, Δικηγορικοί Σύλλογοι, Ενώσεις Καταναλωτών, Εμπορικοί Σύλλογοι κλπ., και άλλοτε λόγω μη κάλυψης οδοιπορικών εξόδων. Με το ισχύον καθεστώς, από τους 325 δήμους της χώρας, σε 250, δηλαδή στο 77%, δεν υπάρχουν Ε.Φ.Δ. Μόλις 75 Δήμοι έχουν συστήσει Ε.Φ.Δ., ενώ, από αυτούς, μόνο οι 28 είναι Δήμοι έδρας νομού. Συνεπώς, μετά από έξι χρόνια εφαρμογής του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, δεν υφίστανται Ε.Φ.Δ. σε 20 Δήμους, γεγονός που καταδεικνύει την ανάγκη παρεμβάσεων προς την προτεινόμενη κατεύθυνση, η οποία συνοψίζεται στην μεταφορά της αρμοδιότητας συγκρότησης από τους Δήμους στις Περιφερειακές ενότητες. Παράλληλα, επικαιροποιούνται και προσαρμόζονται επιμέρους διατάξεις του ν. 3297/2004 (Α' 259)(ιδρυτικός νόμος της Ανεξάρτητης Αρχής Συνήγορος του Καταναλωτή) που αφορούν τις Ε.Φ.Δ. Επισημαίνεται ότι από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Άρθρο 119

Η παρούσα τροποποίηση αποσκοπεί στην αποτελεσματική στελέχωση του Ταμείου Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας λαμβάνοντας υπόψη την σημασία της συμβολής της εταιρίας στην ανάπτυξη της οικονομίας και τις ιδιαίτερες ανάγκες του αντικειμένου της και πραγματοποιείται με στόχο την απρόσκοπτη και αδιάλειπτη λειτουργία της, λαμβάνοντας τις σχετικές νομικές πρόνοιες.

Άρθρο 120

Με την παρούσα τροποποίηση εναρμονίζεται το πλαίσιο της έκδοσης εγγυητικών επιστολών σύμφωνα με τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις ευρωπαϊκές οδηγίες για το τραπεζικό δίκαιο.

Άρθρο 121

Η προτεινόμενη διάταξη αποσκοπεί στην ομαλή μετεξέλιξη του Συντονιστικού Κέντρου για την Αντιμετώπιση του Παραεμπορίου βάσει των νέων αρμοδιοτήτων που ασκεί και της διεύρυνσης της σύνθεσής του, σύμφωνα με τον ν. 4497/2017 (Α' 171).

Με την παράγραφο 2 επιλύεται το ζήτημα της θεώρησης-ανανέωσης των επαγγελματικών αδειών πωλητών λαϊκών αγορών που έχουν εκδοθεί από τους πρώην Οργανισμούς Λαϊκών Αγορών Αττικής και Θεσσαλονίκης, οι αρμοδιότητες των οποίων έχουν περιέλθει στις Διευθύνσεις Λαϊκών Αγορών των Περιφερειών Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντίστοιχα. Κατ' αντιστοιχία με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 8 περί ορισμού αρμόδιας αρχής

έκδοσης και ανανέωσης για τις παραγωγικές άδειες, όπου ρητά προβλέπεται ότι «1. Αρμόδια αρχή έκδοσης και ανανέωσης των αδειών παραγωγών πωλητών είναι ο δήμος της μόνιμης κατοικίας του παραγωγού. Για την έκδοση και ανανέωση άδειας παραγωγού πωλητή λαϊκών αγορών σε παραγωγούς που έχουν τη μόνιμη κατοικία τους σε δήμο που γεωγραφικά ανήκει στην Περιφέρεια Αττικής και τη Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης, αρμόδια αρχή ορίζεται η Περιφέρεια Αττικής και η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντίστοιχα, οι οποίες είναι επίσης αρμόδιες και για την ανανέωση των αδειών που έχουν εκδοθεί από τους πρώην Οργανισμούς Λαϊκών Αγορών Αττικής και Θεσσαλονίκης αντίστοιχα», ορίζεται ομοίως η αρμόδια αρχή για τις επαγγελματικές άδειες πωλητών λαϊκών αγορών. Η ρύθμιση επιβάλλεται για λόγους εύρυθμης λειτουργίας των λαϊκών αγορών, καθώς οι εν λόγω άδειες μέχρι τη δημοσίευση του ν. 4497/2017 ανανεώνονταν από τις υπηρεσίες των δύο Περιφερειών, οι οποίες τηρούν και το σχετικό φάκελο.

Τέλος, με την παράγραφο 3 η απαγόρευση της έκδοσης νέων αδειών μέχρι την πλήρη λειτουργία του ΟΠΣΠΑ περιορίζεται πλέον στις επαγγελματικές άδειες οποιασδήποτε μορφής (λαϊκών αγορών, πλανοδίου, στασίμου εμπορίου), οι οποίες προκηρύσσονται κατόπιν απόφασης των Περιφερειακών Συμβουλίων και χορηγούνται στη βάση κοινωνικών κριτηρίων σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού. Στόχος είναι μέσω του ΟΠΣ ΠΑ να εξαχθεί ο πραγματικός αριθμός των πάσης φύσεως επαγγελματικών αδειών υπαιθρίου εμπορίου ανά την επικράτεια, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως στοιχείο για την εκτίμηση της πραγματικής ανάγκης για έκδοση νέας προκήρυξης αδειών. Έως τότε τίθεται ο περιορισμός, ο οποίος δέον είναι να μην επεκταθεί στους παραγωγούς, οι οποίοι με την προσκόμιση των προβλεπόμενων νομομοποιητικών στοιχείων για την απόδειξη της ιδιότητάς τους ως επαγγελματιών αγροτών εκδίδουν άδεια νόμιμης δραστηριοποίησης για τη διάθεση των ευπαθών προϊόντων τους.

Άρθρο 122

Με την προτεινόμενη διάταξη τροποποιείται η σύνθεση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.) του ν. 3894/2010, με σκοπό την ισότιμη συμμετοχή του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης στη Δ.Ε.Σ.Ε. και δη, την αποσαφήνιση του δικαιώματος ψήφου αυτού.

Άρθρο 123

Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγονται διατάξεις που επιτρέπουν τον εκσυγχρονισμό του συστήματος βιομηχανικής ιδιοκτησίας και τη μείωση του συναλλακτικού κόστους κατά την κατάθεση αιτήσεων για τη χορήγηση τίτλων βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

Εγκαθιδρύεται ο θεσμός του πιστοποιημένου συμβούλου ευρεσιτεχνίας προκειμένου να εκσυγχρονιστεί το σύστημα προστασίας της ευρεσιτεχνίας στην Ελλάδα σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, να μειωθεί το κόστος για τον καταθέτη και να αποφευχθούν ζητήματα μονοπωλιακού ελέγχου της αγοράς.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1733/1987 (Α' 171), της ΥΑ 159/1987 (Β' 778) και του π.δ. 77/1988 (Α' 33), που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του νόμου αυτού, το δικαίωμα παράστασης ή κατάθεσης εγγράφων ενώπιον του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) ανήκει αποκλειστικά στο δικαιούχο της ευρεσιτεχνίας ή του Πιστοποιητικού Υποδείγματος Χρησιμότητας (Π.Υ.Χ) ή του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας, και στον πληρεξούσιο δικηγόρο του. Οι εξελίξεις στον τομέα των ευρεσιτεχνιών σε ευρωπαϊκό αλλά και διεθνές επίπεδο και οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα αυτό (έρευνα, καινοτομία), καθιστούν επιτακτική την ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας σε εθνικό επίπεδο. Για το λόγο αυτό η θεσμοθέτηση πιστοποιημένου συμβούλου ευρεσιτεχνιών κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να εκσυγχρονιστούν οι διαδικασίες για την απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και να εναρμονιστούν με τις καλές πρακτικές σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, με απώτερο σκοπό τη μέγιστη δυνατή στήριξη δράσεων καινοτομίας, την υποστήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων που πρέπει να έχουν πρόσβαση σε πιστοποιημένους επαγγελματίες και την προώθηση της ελληνικής οικονομίας.

Ειδικότερα, σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας έχει θεσπιστεί ο θεσμός του πιστοποιημένου συμβούλου ευρεσιτεχνίας ("patent attorney"), ο οποίος διαθέτει διπλό ακαδημαϊκό υπόβαθρο με πιστοποιημένες γνώσεις σε αντικείμενο θετικής/τεχνολογικής κατεύθυνσης (πχ μηχανικός, βιολόγος, χημικός) αλλά και τις απαραίτητες και εξειδικευμένες νομικές γνώσεις που αφορούν στο δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο ισχύει η Σύμβαση για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (European patent convention) και ειδικότερα το άρθρο 134 αυτής για την εκπροσώπηση ενώπιον του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνιών. Ο θεσμός του πιστοποιημένου συμβούλου ευρεσιτεχνίας ("patent attorney") εξασφαλίζει υψηλότερο επίπεδο ποιότητας των ευρεσιτεχνιών αλλά και καλύτερη σύνταξη και διαχείριση της διαδικασίας των αιτήσεων στα αρμόδια γραφεία, μείωση του κόστους εκπροσώπησης και εξάλειψη ολιγοπωλιακών φαινομένων. Επιπλέον, εξαιτίας της βελτίωσης της ποιότητας των ευρεσιτεχνιών συνεπάγεται συντομότερο χρόνο επεξεργασίας των δικαιολογητικών και άρα συντομότερους χρόνους χορήγησης τίτλων. Στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνιών (European Patent Office – EPO) δικαίωμα εκπροσώπησης των δικαιούχων έχουν

οι πιστοποιημένοι σύμβουλοι ευρεσιτεχνιών (patent attorneys), οι οποίοι όμως δεν έχουν σήμερα δικαίωμα εκπροσώπησης των δικαιούχων ενώπιον του Ο.Β.Ι.

Επίσης, δίνεται η δυνατότητα στον Ο.Β.Ι. για τη σύναψη προγραμματικών συμβάσεων με φορείς και εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή αλλοδαπής με αντικείμενο την κατάρτιση των υποψήφιων συμβούλων ευρεσιτεχνίας.

Περαιτέρω, καθιερώνεται η υποχρεωτική ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων για χορήγηση κάθε είδους τίτλων και πιστοποιητικών βιομηχανικής ιδιοκτησίας και οι ηλεκτρονικές πληρωμές για τη διευκόλυνση και επιτάχυνση της χορήγησης τίτλων βιομηχανικής ιδιοκτησίας κατ' εφαρμογή και των διατάξεων του «Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ» (L 257/73, Κανονισμός eIDAS) και παρέχεται εξουσιοδότηση στο Δ.Σ του Οργανισμού για την ρύθμιση των λεπτομερειών εφαρμογής της ηλεκτρονικής υποβολής.

Άρθρο 124

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις χορηγείται εξουσιοδότηση ώστε με την έκδοση προεδρικού διατάγματος να καθοριστούν οι όροι και οι προϋποθέσεις για την θεσμοθέτηση εθνικής πιστοποίησης συμβούλων ευρεσιτεχνίας, ο φορέας κατάρτισης, το περιεχόμενο, η οργάνωση και η διάρκεια των σχετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων καθώς και κάθε άλλη απαραίτητη ενέργεια.

Άρθρο 125

Στο άρθρο αυτό αναφέρονται οι καταργούμενες μετά την δημοσίευση του παρόντος διατάξεις.

Άρθρο 126

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζεται η έναρξη ισχύος του προτεινόμενου παρόντος μέρους.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

«Καθορισμός πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων και της αγοράς προϊόντων και λοιπές διατάξεις».

1. Επί του συνόλου

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις των Κεφαλαίων Α΄ έως και Ε΄ του παρόντος μέρους εισάγεται το νέο γενικό πλαίσιο και οι γενικές αρχές για την άσκηση εποπτείας και τη διαδικασία ελέγχου των οικονομικών δραστηριοτήτων και των προϊόντων, με στόχο την αύξηση της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων, την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, την προστασία των επιχειρήσεων από φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού καθώς και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Το νέο αυτό πλαίσιο εποπτείας και ελέγχου έρχεται να συμπληρώσει και να ολοκληρώσει το μεταρρυθμιστικό έργο που ξεκίνησε με το νέο απλοποιημένο σύστημα αδειοδότησης, που θεσπίστηκε με το ν. 4442/2016: υπαγωγή μεγάλου αριθμού οικονομικών δραστηριοτήτων στο καθεστώς της γνωστοποίησης και εκ των υστέρων έλεγχος. Η μέχρι σήμερα ισχύουσα διαδικασία ελέγχου των οικονομικών δραστηριοτήτων, ακολουθώντας το προηγούμενο καθεστώς αδειοδότησης, στηρίζεται κυρίως στον έλεγχο με βάση την αδειοδότηση και στον έλεγχο βάσει καταγγελιών. Με παρόν σχέδιο νόμου προσαρμόζεται η λειτουργία των ελεγκτικών μηχανισμών στη νέα πραγματικότητα με τη μετατόπιση του βάρους για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος στο στάδιο λειτουργίας των επιχειρήσεων και τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου για τις ελεγκτικές διαδικασίες. Με την εισαγωγή της έννοιας της εποπτείας επιχειρείται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που περιλαμβάνει: α) έλεγχο επιτόπιο ή βάσει δικαιολογητικών, β) συστάσεις προς τον εποπτευόμενο και γ) παροχή κατευθυντήριων οδηγιών με σκοπό την ενίσχυση της συμμόρφωσης. Παράλληλα στοχεύει στην αντιμετώπιση προβλημάτων που αναδείχθηκαν κατά την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης: αποσπασματικός σχεδιασμός ελέγχων χωρίς τη χρήση ολοκληρωμένου συστήματος κριτηρίων και χωρίς στοχοθεσία, αλληλεπικαλύψεις μεταξύ ελεγκτικών αρχών και υπηρεσιών, ανομοιογένεια ελεγκτικών προτύπων και πρακτικών κυρίως μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών ελεγκτικών μηχανισμών, ελλιπής αξιοποίηση τεχνολογιών πληροφορικής, μειωμένοι ανθρώπινοι και οικονομικοί πόροι, ελλιπής κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού.

Τέλος, τους δύο πυλώνες της αδειοδότησης και της εποπτείας για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας συμπληρώνει το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα για την Αδειοδότηση και τη Διενέργεια Ελέγχων (ΟΠΣ – ΑΔΕ), στο οποίο θα υπάρχει ολοκληρωμένο ιστορικό κάθε επιχείρησης από τη στιγμή της έναρξης λειτουργίας της (έναρξη, μεταβολές, έλεγχοι, ιστορικό συμμόρφωσης).

Θεμελιώδεις στόχοι του παρόντος μέρους είναι η θέσπιση ενιαίων αρχών και διαδικασιών που διέπουν τους ελέγχους, η εισαγωγή κοινών μεθόδων και εργαλείων που

χρησιμοποιούνται για την άσκηση εποπτείας και ο προσδιορισμός των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των αρχών και προσώπων που ασκούν εποπτεία, καθώς και των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των ελεγχόμενων οικονομικών φορέων. Στη βάση αυτών των στόχων το σχέδιο νόμου επιχειρεί να θέσει τη βάση της εποπτείας στην αξιολόγηση του κινδύνου, προκειμένου αυτή να καταστεί πιο αποτελεσματική και αποδοτική, αξιοποιώντας καλύτερα το δυναμικό της Διοίκησης, να θεσμοθετήσει τα απαραίτητα εργαλεία για τη διεξαγωγή της εποπτείας έτσι ώστε να ενισχυθεί η διαφάνεια του ελέγχου (π.χ. σύστημα διαχείρισης καταγγελιών, μοντέλο ενεργειών εφόσον διαπιστωθεί η παράβαση, φύλλα ελέγχου κ.λπ.), να ενισχύσει το ρόλο των εποπτευουσών αρχών μέσω της παροχής συμβουλών και καθοδήγησης στις επιχειρήσεις, να ενισχύσει το συντονισμό των αρχών και να συμπεριλάβει για πρώτη φορά όλες τις πληροφορίες σε ένα ενιαίο πληροφοριακό σύστημα.

Πυλώνες του εγχειρήματος ως σύνολο δράσεων εποπτείας, τόσο των οικονομικών δραστηριοτήτων όσο και των προϊόντων, θα αποτελέσουν: α) οι έλεγχοι, β) οι συστάσεις προς τους ελεγχόμενους, με ταυτόχρονη προθεσμία προς συμμόρφωση, γ) η παροχή κατευθυντηρίων γραμμών με γνώμονα την ενίσχυση της συμμόρφωσης και δ) η αξιολόγηση πληροφοριών που συλλέγονται με σκοπό την παρακολούθηση της εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας και ενδεχομένως την ανατροφοδότηση για αναγκαίες αλλαγές.

Η εποπτεία και ο έλεγχος των πεδίων εποπτείας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, θα διενεργείται, όπως και μέχρι σήμερα, από τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές, κατά την κείμενη νομοθεσία. Επομένως, το προτεινόμενο σχέδιο Νόμου δεν επιφέρει αλλαγές στις δομές των υφιστάμενων εποπτικών αρχών. Επιπλέον, παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος το οποίο θα καθορίσει, για κάθε ένα από τα πεδία εποπτείας, την αρμόδια Αρχή Οργάνωσης Εποπτείας και Συντονισμού, καθώς και τις αντίστοιχες Αρχές Εφαρμογής Εποπτείας και Διαχείρισης αποσκοπώντας στην εξάλειψη αλληλοεπικαλύψεων αρμοδιοτήτων μεταξύ ελεγκτικών/εποπτικών αρχών.

Βασική μεθοδολογία αποτελεί η έννοια της αξιολόγησης κινδύνου. Οι ελεγκτικές αρχές προγραμματίζουν και θέτουν προτεραιότητες όσον αφορά τους ελέγχους βάσει της πιθανότητας δημιουργίας κινδύνου που δύναται να προκαλέσει η άσκηση μιας δραστηριότητας σε μια πτυχή του δημοσίου συμφέροντος και ειδικότερα στην υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον.

Εισάγεται η χρήση των φύλλων ελέγχου, τα οποία περιλαμβάνουν ιδίως τις νομικές απαιτήσεις που αποσκοπούν στην αποτροπή ή μείωση του κινδύνου για την ανθρώπινη

υγεία και ασφάλεια και το περιβάλλον σε σχέση με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα και το συγκεκριμένο είδος ελέγχου. Τα φύλλα ελέγχου χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του ελέγχου, με σκοπό να διασφαλίσουν τη συνοχή της διαδικασίας, τη συλλογή πληροφοριών, την εκτίμηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, διασφαλίζοντας την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια των ελεγκτικών διαδικασιών.

Το νέο θεσμικό πλαίσιο για την εποπτεία υλοποιείται μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ). Το ΟΠΣ-ΑΔΕ αποτελεί μια ολοκληρωμένη πλατφόρμα όλων των ενεργειών ελέγχων που καλύπτει το εύρος, από τον προγραμματισμό των ελέγχων, επί τη βάση της αξιολόγησης του κινδύνου, μέχρι την καταγραφή των αποτελεσμάτων ελέγχου με τη χρήση των φύλλων ελέγχου.

Για την υποστήριξη του νέου συστήματος εποπτείας συστήνεται αρμόδια διεύθυνση στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, που στοχεύει στην υποστήριξη του συντονισμού και των ενεργειών εποπτείας που πραγματοποιούνται από τις διάφορες εποπτεύουσες αρχές.

Η εφαρμογή του νέου νόμου, αναμένεται να συμβάλει ουσιαστικά στην αποτελεσματική εποπτεία της και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, τη βελτίωση της ευημερίας των πολιτών, με την πρόληψη και τον μετριασμό των υφιστάμενων ή δυνητικών κινδύνων, ιδίως για την ανθρώπινη υγεία και ασφάλεια, το περιβάλλον και την προστασία του καταναλωτή.

Επιπλέον, στοχεύει να συμβάλει στη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης, στη διευκόλυνση των επενδύσεων και στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, μέσω της αποφυγής δημιουργίας δυσανάλογων διοικητικών βαρών στους φορείς των οικονομικών δραστηριοτήτων, καθώς και στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

Στο Κεφάλαιο ΣΤ' με τίτλο «Λοιπές διατάξεις» περιέχονται ρυθμίσεις που αφορούν την εγκατάσταση των μεταποιητικών και συναφών δραστηριοτήτων, με τις οποίες απλοποιείται η διαδικασία εγκατάστασης των επιχειρήσεων, ρυθμίσεις για την Εφοδιαστική, την πυροπροστασία και την πυρασφάλεια, για τα επιχειρηματικά πάρκα, τα αρτοποιεία, τις αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες και τις αναγκαστικές απαλλοτριώσεις.

2. Επί των άρθρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο 127

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Με το παρόν άρθρο ορίζεται το αντικείμενό του παρόντος μέρους, που είναι ο καθορισμός ενός γενικού και ενιαίου πλαισίου και γενικών αρχών για την εποπτεία των οικονομικών δραστηριοτήτων και της αγοράς προϊόντων. Ο όρος και η έννοια της εποπτείας καταλαμβάνει το σύνολο των ενεργειών μιας Αρχής που σκοπούν στη συμμόρφωση των δραστηριοτήτων για την προστασία της εκάστοτε πτυχής του δημοσίου συμφέροντος, δηλαδή του επιδιωκόμενου κάθε φορά σκοπού από τη Δημόσια αρχή π.χ. υγεία και ασφάλεια καταναλωτών, προστασία περιβάλλοντος κ.λπ και δεν θα πρέπει να συγχέεται με αντίστοιχους ορισμούς που τίθενται στην κείμενη νομοθεσία και αφορούν σε περιορισμένο αντικείμενο εποπτείας και στενότερο ορισμό των ενεργειών που περιλαμβάνει. Ενέργειες εποπτείας συνιστούν: η έκδοση κατευθυντήριων γραμμών και οδηγιών, η πληροφόρηση των φορέων των οικονομικών δραστηριοτήτων, προγραμματισμός, σχεδιασμός και διενέργεια ελέγχων κ.λπ. όπως αναλυτικά περιγράφονται στο άρθρο 4.

Σκοπός του νόμου είναι να θεσπίσει ένα ενιαίο πλαίσιο εποπτείας οι δραστηριότητες να εποπτεύονται με κοινό και ενιαίο τρόπο και να μην εναπόκειται κάθε φορά στην ειδική νομοθεσία ή την πρακτική της κάθε ελεγκτικής αρχής (π.χ. χρήση φύλλων ελέγχου, σχεδιασμός ελέγχων με κριτήρια κινδύνου). Έτσι ο κάθε οικονομικός φορέας θα έχει ένα κοινό σημείο αναφοράς όταν ελέγχεται και θα γνωρίζει εξ αρχής ποια είναι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του, ομοίως δε ποια είναι τα δικαιώματα των εποπτευόντων οργάνων και ποιες οι υποχρεώσεις τους και υπό ποιες αρχές διεξάγεται ο κάθε έλεγχος.

Το άρθρο περιγράφει το πεδίο εφαρμογής του παρόντος, το οποίο εκτείνεται σε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες και προϊόντα καθώς και σε ό,τι αφορά την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων. Εξαιρούνται από τον προτεινόμενο νόμο οι τραπεζικές, οι χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες, η ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας, η τήρηση της εργατικής, φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας καθώς και η νομοθεσία αρμοδιότητας του Γενικού Χημείου του Κράτους. Οι εξαιρέσεις κρίθηκαν απαραίτητες καθώς αν και οι αρχές του παρόντος θα μπορούσαν καταρχήν να εφαρμοσθούν και στους τομείς αυτούς, υφίσταται διαφορετική πολιτική εποπτείας λόγω της ειδικής φύσης του αντικειμένου ελέγχου.

Επίσης, προσδιορίζονται τα πεδία εποπτείας επί των οποίων ασκείται εποπτεία από τις αρμόδιες αρχές. Για τον προσδιορισμό των πεδίων εποπτείας λήφθηκαν υπόψη ο κίνδυνος που δύναται να επέλθει από την άσκηση των οικονομικών δραστηριοτήτων σε πτυχές του δημοσίου συμφέροντος, όπως η δημόσια υγεία και το περιβάλλον σε συνδυασμό με το

σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων και των προϊόντων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου.

Άρθρο 128

Ορισμοί

Με το παρόν άρθρο τίθενται οι ορισμοί των όρων που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του προτεινόμενου νόμου.

Ειδική αναφορά θα πρέπει να γίνει στον ορισμό του «κινδύνου» ο οποίος ορίζεται ως η πιθανή βλάβη που δύναται να προκληθεί σε μια πτυχή του δημοσίου συμφέροντος, ως αποτέλεσμα από την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας ή της προοριζόμενης χρήσης των προϊόντων. Ο κίνδυνος προσδιορίζεται ιδίως από το μέγεθος της πιθανότητας επέλευσης της βλάβης, τη σοβαρότητα και το μέγεθος αυτής, καθώς και από τη συχνότητα επανάληψης της μη συμμορφούμενης συμπεριφοράς του οικονομικού φορέα. Ο όρος του κινδύνου αποτελεί έναν από τους βασικούς και καινοτόμους πυλώνες του παρόντος, καθώς αποτελεί το αναγκαίο στοιχείο για τον σχεδιασμό και προγραμματισμό και εν τέλει για τη διενέργεια των ελέγχων. Ομοίως ο κίνδυνος είναι απαραίτητο στοιχείο για τα επιβαλλόμενα μέτρα και κυρώσεις. Έτσι, μια αρχή θα πρέπει να προγραμματίζει και να εστιάζει τους ελέγχους πρωτίστως στις περιπτώσεις εκείνες που πραγματικά υφίσταται κίνδυνος από μία δραστηριότητα. Κατά συνέπεια η αρμόδια αρχή θα πρέπει να εποπτεύει και ελέγχει συχνότερα τις υψηλού ρίσκου δραστηριότητες σε σχέση με τις μεσαίου και χαμηλού κινδύνου. Η χρήση άλλων κριτηρίων που δεν σχετίζονται με τον κίνδυνο (π.χ. διενέργεια ελέγχων λόγω εγγύτητας επιχειρήσεων σε συγκεκριμένη περιοχή, λόγω παρέλευσης χρόνου από τον τελευταίο έλεγχο κ.λπ.) είναι δευτερεύουσας σημασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Ομοίως όταν διαπιστώνεται μη συμμόρφωση, η λήψη των αναγκαίων μέτρων και κυρώσεων θα πρέπει να γίνεται εφόσον διαπιστώνεται ύπαρξη κινδύνου που δεν μπορεί να αποτραπεί κατ' αρχήν με την παροχή οδηγιών προς τον φορέα για να πετύχει τον απαιτούμενο βαθμό συμμόρφωσης. Τέλος, η έννοια του κινδύνου θα πρέπει να προσδιορίζεται στη βάση κριτηρίων όπως η επαπειλούμενη βλάβη και η σοβαρότητα των επιπτώσεων αυτής στο δημόσιο συμφέρον (πχ υγεία ή ασφάλεια του καταναλωτή, περιβάλλον κ.λπ.) και η πιθανότητα επέλευσής της και όχι ως αποτέλεσμα οποιασδήποτε παραβίασης τυπικής φύσεως υποχρέωσης του οικονομικού φορέα.

Άρθρο 129

Γενικές αρχές για την άσκηση της εποπτείας

Το παρόν άρθρο περιγράφει τις βασικές αρχές οι οποίες πρέπει να τηρούνται κατά την άσκηση της εποπτείας:

α) Υποστήριξη της συμμόρφωσης: Οι αρχές και υπάλληλοι που ασκούν εποπτεία θα πρέπει πρωτίστως να υποστηρίζουν τη συμμόρφωση των οικονομικών φορέων προτού αποφασίσουν την επιβολή οποιωνδήποτε μέτρων ή κυρώσεων. Σκοπός της ρύθμισης είναι να εισάγει και συμβουλευτικό ρόλο των εποπτευουσών αρχών οι οποίες πρέπει να έχουν απώτερο στόχο την επίτευξη της συμμόρφωσης και να μην λειτουργούν μόνο με τιμωρητικού χαρακτήρα μέτρα ή κυρώσεις, που δεν επιτυγχάνουν τελικά το σκοπό τους.

β) Επιλογή ενεργειών για τη μείωση ή αποτροπή του κινδύνου: Οι αρχές και υπάλληλοι θα πρέπει να επιλέγουν την πλέον πρόσφορη και αναγκαία ενέργεια για να επιτευχθεί ο στόχος του ελέγχου που είναι η μείωση ή αποτροπή του κινδύνου. Εξειδικεύοντας και εφαρμόζοντας την αρχή της αναλογικότητας θα πρέπει να αποφεύγονται ενέργειες που είναι δυσανάλογες για την αποτροπή ή μείωση του κινδύνου και αντ' αυτών να επιλέγονται εκείνες που επιτυγχάνουν το ίδιο αποτέλεσμα ενώ ταυτόχρονα είναι αναλογικές έναντι του εποπτευόμενου.

γ) Γνωστοποίηση των υποχρεώσεων του ελεγχόμενου: Για την καλύτερη υποστήριξη του στόχου ενίσχυσης της συμμόρφωσης οι εποπτικές αρχές και οι υπάλληλοι θα πρέπει να μεριμνούν για τη γνωστοποίηση της νομοθεσίας, με την οποία οφείλει να συμμορφώνεται ο οικονομικός φορέας, με κάθε πρόσφορο μέσο και με τρόπο κατανοητό και σαφή προς τον εποπτευόμενο.

δ) Αποδοτικότητα: Οι αρχές θα πρέπει να προγραμματίζουν και σχεδιάζουν τις ενέργειες εποπτείας και να διαχειρίζονται τους διαθέσιμους πόρους με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται το λιγότερο δυνατό κόστος για την ίδια την αρχή και τους εποπτευόμενους.

ε) Αρωγή και επικουρία μεταξύ των εποπτευουσών αρχών: Η γενική αυτή αρχή συνίσταται στην συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εποπτευουσών αρχών με στόχο αφενός την υποβοήθηση του έργου τους αφετέρου στη μείωση του διοικητικού βάρους για τους εποπτευόμενους.

στ) Θέσπιση κανόνων δεοντολογίας: οι εποπτεύουσες αρχές υποχρεούνται στην έκδοση Κωδίκων Δεοντολογίας, σύμφωνα με τους οποίους διενεργούνται οι δράσεις τους.

ζ) Αναλογική επιβολή μέτρων και κυρώσεων: οι εποπτεύουσες αρχές κατά την άσκηση εποπτείας επιβάλλουν μέτρα και κυρώσεις που ως στόχο έχουν την συμμόρφωση των εποπτευόμενων και την προστασία του δημοσίου συμφέροντος στα προβλεπόμενα από την

κείμενη νομοθεσία επίπεδα σε σχέση πάντοτε με την αξιολόγηση του κινδύνου και τη μικρότερη δυνατή βλάβη στην οικονομική δραστηριότητα, δηλαδή τις επιπτώσεις ιδιαίτερα στο λειτουργικό κόστος, τη βιωσιμότητα, την ανάπτυξη και την απασχόληση.

η) Μη επικάλυψη αρμοδιοτήτων εποπτείας: η άσκηση της εποπτείας σχεδιάζεται και ασκείται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγονται οι αλληλοεπικαλύψεις και να μην επιβάλλονται μέτρα ή διενεργούνται έλεγχοι στο ίδιο αντικείμενο από περισσότερες από μία κάθε φορά αρχές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 130

Εποπτεύουσες αρχές

Με το παρόν άρθρο, ως εποπτεύουσες αρχές ορίζονται οι Αρχές Οργάνωσης και Εποπτείας του Συντονισμού και οι Αρχές Εφαρμογής Εποπτείας και Διαχείρισης.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται η Αρχή Οργάνωσης Εποπτείας και Συντονισμού ως η αρμόδια αρχή για το σύνολο ενός πεδίου εποπτείας και περιγράφονται οι αρμοδιότητές της, που συνίστανται στο συντονισμό και την οργάνωση των θεμάτων που αφορούν πρωτίστως σε οριζόντια ζητήματα υλοποίησης του νόμου αυτού, όπως ενέργειες εποπτείας και υποστήριξη συμμόρφωσης των ελεγχόμενων φορέων, κατανομή προϋπολογισμού και προσωπικού, μεθοδολογία σχεδιασμού ενεργειών εποπτείας, αξιολόγηση και κατάταξη κινδύνου, σχεδιασμός συστήματος διαχείρισης καταγγελιών, κατάρτιση φύλλων ελέγχου. Επίσης προβλέπεται η δυνατότητα να ασκούν τις αρμοδιότητες της Αρχής Οργάνωσης Εποπτείας και Συντονισμού ταυτόχρονα περισσότερες από μία υπηρεσίες, υπό την προϋπόθεση ότι εξειδικεύονται ρητά τα υποπεδία αρμοδιότητάς τους κι εφόσον δικαιολογείται αυτό από τη φύση του πεδίου εποπτείας.

Στην παράγραφο 2 δίδεται ο ορισμός της Αρχής Εφαρμογής Εποπτείας και Διαχείρισης. Ως τέτοια ορίζεται η αρχή στην οποία η Αρχή Οργάνωσης Εποπτείας και Συντονισμού αναθέτει τον έλεγχο συγκεκριμένου τομέα οικονομικών δραστηριοτήτων ή υποκατηγορίας αυτού για συγκεκριμένο πεδίο εποπτείας σύμφωνα και με τα όσα ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία. Περαιτέρω προβλέπεται η συνεργασία των εποπτευουσών αρχών που ανήκουν στα δύο παραπάνω διακριτά επίπεδα με στόχο την υποστήριξη και εφαρμογή του συνόλου των ενεργειών εποπτείας για κάθε πεδίο εποπτείας καθώς και την εξασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής των διατάξεων του νόμου.

Τέλος, δίνεται εξουσιοδότηση για την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων, με τα οποία θα ορίζονται οι Αρχές Οργάνωσης Εποπτείας και Συντονισμού και οι Αρχές Εφαρμογής Εποπτείας και Διαχείρισης για κάθε ένα από τα πεδία εποπτείας του άρθρου 1, το πεδίο και το αντικείμενο εποπτείας κάθε εποπτεύουσας αρχής και το σύνολο των ενεργειών εποπτείας επί των οποίων οι αρχές αυτές έχουν αρμοδιότητα.

Άρθρο 131

Γενικές λειτουργίες εποπτευουσών αρχών

Με το παρόν άρθρο καθορίζεται το πλαίσιο λειτουργίας των εποπτευουσών αρχών και αναφέρονται αναλυτικά οι γενικές λειτουργίες εντός του πεδίου εποπτείας κάθε αρχής: η προώθηση, ο έλεγχος και η συμμόρφωση με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, η ενημέρωση του κοινού, η κατάρτιση προγράμματος ελέγχων με σκοπό την επίτευξη στόχων, η κατάρτιση φύλλων ελέγχου, η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προς συμμόρφωση, η ανάλυση των ελέγχων, η παροχή κατάλληλης εκπαίδευσης προς τους ελεγκτές, η έρευνα και μελέτη για την αξιολόγηση κινδύνων, η συνεργασία μεταξύ των αρχών, η συλλογή και ενημέρωση των δεδομένων ελέγχου με σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών και την αξιολόγηση κινδύνου, η κατάρτιση προτάσεων τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας που αφορά στις απαιτήσεις συμμόρφωσης, η σύνταξη αναφορών αυτό-αξιολόγησης, η παροχή κατευθυντήριων γραμμών και οδηγιών για τη συμμόρφωση φορέων οικονομικών δραστηριοτήτων και ο ορισμός των ελεγκτών που ασκούν την εποπτεία.

Πρωταρχικός στόχος της συγκεκριμένης διάταξης είναι η μείωση του κινδύνου που δύναται να προκαλείται από τη λειτουργία οικονομικών δραστηριοτήτων ως προς την ανθρώπινη υγεία, την ασφάλεια, το περιβάλλον καθώς και για οποιαδήποτε άλλη πτυχή του δημοσίου συμφέροντος. Οι ως άνω λειτουργίες έχουν ως σκοπό τη βελτίωση της σχέσης εμπιστοσύνης ανάμεσα στις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς. Οι λειτουργίες έχουν σχεδιαστεί και εκτελούνται με βάση την ορθή επικοινωνία, τη διάδοση και την «ανατροφοδότηση» της πληροφορίας, ανάμεσα στις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς.

Άρθρο 132

Υπηρεσίες επιφορτισμένες με την εποπτεία

Με το παρόν άρθρο αναφέρονται αναλυτικά οι εποπτεύουσες αρχές. Ως τέτοιες νοούνται όλες οι υπηρεσίες που είναι επιφορτισμένες με κάθε είδους εποπτεία πριν τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου.

Στο συγκεκριμένο άρθρο αναφέρονται αναλυτικά οι οργανισμοί ή οι υπηρεσίες οργανισμών που ασκούν εποπτεία. Με τον τρόπο αυτό καταγράφονται σε ενιαίο κείμενο όλες οι εποπτεύουσες αρχές, ενώ ταυτόχρονα δίνεται η δυνατότητα σε τυχόν φορείς που δεν μνημονεύονται ρητά να εμπίπτουν στις διατάξεις του συγκεκριμένου άρθρου στο βαθμό που ασκούν εποπτεία. Επίσης, δίνεται η δυνατότητα να προστίθενται στον κατάλογο της των αρχών, νέες υπηρεσίες, αρχές ή φορείς που αποκτούν αρμοδιότητες εποπτείας ή νέες αρμοδιότητες εποπτείας που κατανέμονται και καθορίζονται σε υφιστάμενες υπηρεσίες, αρχές ή φορείς μετά τη θέση σε ισχύ του νόμου και κατόπιν κοινής υπουργικής απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του εκάστοτε αρμοδίου Υπουργού εντός 30 ημερών από την ανάληψη της αρμοδιότητας.

Άρθρο 133

Διεύθυνση Συντονισμού και Παρακολούθησης

του κανονιστικού πλαισίου για το επιχειρηματικό περιβάλλον

Με το παρόν άρθρο συστήνεται Διεύθυνση Συντονισμού και Παρακολούθησης του κανονιστικού πλαισίου για το επιχειρηματικό περιβάλλον στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης με έργο τον συντονισμό των ενεργειών για την απλοποίηση της αδειοδότησης και την αναμόρφωση της άσκησης εποπτείας, ορίζονται αναλυτικά οι αρμοδιότητές της και η διάρθρωσή της σε τμήματα. Επίσης, ορίζεται ο αριθμός και οι ειδικότητες των υπαλλήλων που θα στελεχώσουν τη Διεύθυνση και ο τρόπος στελέχωσής της.

Άρθρο 134

Σύσταση Ομάδας Διαχείρισης Έργου για την εποπτεία (Ο.Δ.Ε.)

Με την παράγραφο 1 προβλέπεται η σύσταση Ομάδας Διαχείρισης Έργου για την εποπτεία με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου και οι μετέχοντες σε αυτή. Μ

Με την παράγραφο 2 καθορίζεται το έργο της Ομάδας Διαχείρισης Έργου για την εποπτεία, το οποίο συνίσταται στον προγραμματισμό, συντονισμό και την προώθηση των απαραίτητων δράσεων για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ν ορίζεται ο ρόλος της Ο.Δ.Ε. ως γνωμοδοτικού, επιτελικού και συμβουλευτικού οργάνου προς τους αρμόδιους υπουργούς για τον στρατηγικό σχεδιασμό και τη συντονισμένη χάραξη της εθνικής πολιτικής για την εποπτεία των οικονομικών δραστηριοτήτων και της αγοράς προϊόντων για το σύνολο των πεδίων εποπτείας του παρόντος νόμου.

Άρθρο 135

Κατανομή του προϋπολογισμού και του προσωπικού

Με το παρόν άρθρο ρυθμίζεται η κατανομή του προϋπολογισμού και του προσωπικού των εποπτευουσών αρχών και προβλέπεται η χρηματοδότηση της άσκησης εποπτείας από τον κρατικό προϋπολογισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΕΠΟΠΤΕΙΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ

Άρθρο 136

Ενέργειες που συνιστούν εποπτεία

Με το παρόν άρθρο ορίζεται το σύνολο των ενεργειών που συνιστούν την έννοια της εποπτείας, στην οποία περιλαμβάνονται η αξιολόγηση του κινδύνου για την κατάταξη των οικονομικών δραστηριοτήτων σε βαθμό επικινδυνότητας, ο σχεδιασμός των ελέγχων, ο καθορισμός της συχνότητας, ο προγραμματισμός και η διενέργεια των ελέγχων, η διαχείριση των καταγγελιών, η πληροφόρηση των οικονομικών φορέων και του κοινού, η παροχή κατευθυντήριων οδηγιών με στόχο τη συμμόρφωση και τον περιορισμό των κινδύνων, η έκδοση απόφασης για επιβολή μέτρων και κυρώσεων, η αξιολόγηση των πληροφοριών και των δεδομένων που συλλέγονται κατά την άσκηση της εποπτείας, η διενέργεια μελετών για την εκτίμηση του κινδύνου, η αξιολόγηση του ελεγκτικού έργου, όπως αναλύονται στα επόμενα άρθρα.

Άρθρο 137

Αξιολόγηση κινδύνου και κατάταξη των οικονομικών δραστηριοτήτων σε βαθμούς επικινδυνότητας.

Με το παρόν άρθρο θεσμοθετείται ως πρωταρχικός στόχος των ελέγχων ο περιορισμός των πιθανών κινδύνων μέσω της αξιολόγησης της συμμόρφωσης και η διεξαγωγή αυτών με βάση την αξιολόγηση του κινδύνου και την κατάταξη των οικονομικών δραστηριοτήτων ως προς τον κίνδυνο. Έτσι, κάθε αρχή είναι επιφορτισμένη να διεξάγει αξιολογήσεις κινδύνου βασιζόμενες στο επίπεδο της πιθανότητας επέλευσης σε σχέση με το εύρος της επίπτωσης που δύναται να προκαλείται από τις δραστηριότητες και τη λειτουργία των οικονομικών φορέων και εγκαταστάσεων καθώς και από τη διάθεση των προϊόντων στην υγεία,

ασφάλεια, το περιβάλλον και σε οποιαδήποτε άλλη πτυχή του δημοσίου συμφέροντος. Η μεθοδολογία βαθμολογίας σχεδιάζεται με τη μορφή πυραμίδας (risk-pyramid) έτσι ώστε οι κίνδυνοι να κατατάσσονται από τον υψηλότερο στο χαμηλότερο, δημιουργώντας τουλάχιστον τρεις κατηγορίες κινδύνου (υψηλού-μεσαίου-χαμηλού). Η αξιολόγηση θα πρέπει να βασίζεται και να περιλαμβάνει κριτήρια που να επιτρέπουν την κατάταξη των οικονομικών φορέων, τα οποία ορίζονται κατ' ελάχιστον ως εξής: α) η εγγενής επικινδυνότητα των δραστηριοτήτων και των διαδικασιών τους και των προϊόντων, β) το μέγεθος της οικονομικής δραστηριότητας της εγκατάστασης, γ) το ιστορικό συμμόρφωσης του συγκεκριμένου οικονομικού φορέα ή της εγκατάστασης, δ) το προφίλ επικινδυνότητας του οικονομικού φορέα, της εγκατάστασης και του προϊόντος, βάσει των φύλλων ελέγχου και των τυχόν αναθεωρημένων χαρακτηριστικών που ανευρέθηκαν κατά τον έλεγχο, ε) η ύπαρξη αξιόπιστου συστήματος διαχείρισης και λειτουργίας και στ) οι συστάσεις που έχουν γίνει στον οικονομικό φορέα, τα μέτρα καθώς και οι κυρώσεις που έχουν επιβληθεί.

Με την παράγραφο 5 παρέχεται εξουσιοδότηση στον κατά περίπτωση αρμόδιο υπουργό και τον υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης να εξειδικεύουν με κοινή απόφασή τους τα κριτήρια, καθώς και να καθορίζονται περισσότερα κριτήρια από αυτά που ορίζονται στο νόμο. Στην παράγραφο 6 προβλέπεται η δυνατότητα, αν δικαιολογείται από το αντικείμενο της συγκεκριμένης δραστηριότητας, να περιγράφεται μόνο η γενική προσέγγιση των κριτηρίων και του τρόπου κατάταξης. Σε αυτή την περίπτωση ωστόσο, θα πρέπει να αιτιολογείται για ποιο λόγο κρίνεται ότι το συγκεκριμένο αντικείμενο δραστηριότητας χρήζει γενικότερης περιγραφής.

Τέλος, στην παράγραφο 7 ορίζεται ότι οι πληροφορίες σχετικά με το βαθμό επικινδυνότητας των δραστηριοτήτων καταχωρίζονται και αναρτώνται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ) από την αρμόδια εποπτεύουσα αρχή ούτως ώστε να είναι προσβάσιμες από όλες τις εποπτεύουσες αρχές και τους οικονομικούς φορείς.

Άρθρο 138

Συχνότητα ελέγχων

Με το παρόν άρθρο προβλέπονται τα κριτήρια βάσει των οποίων καθορίζεται η συχνότητα των ελέγχων και η δυνατότητα της εποπτεύουσας αρχής να προσαρμόζει τη συχνότητα των ελέγχων σε σχέση με τις υπάρχουσες συνθήκες και να προβαίνει σε δειγματοληπτικούς ελέγχους και σε δραστηριότητες χαμηλού ρίσκου σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Άρθρο 139

Πρόγραμμα ελέγχων

Με το παρόν άρθρο ορίζεται ότι οι έλεγχοι διεξάγονται υποχρεωτικά βάσει προγράμματος ελέγχων που καταρτίζεται από την εποπτεύουσα αρχή και καθορίζεται η διάρκεια του προγράμματος, η διαδικασία κατάρτισής του και το περιεχόμενό του και παρέχεται εξουσιοδότηση στον κατά περίπτωση αρμόδιο υπουργό και τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης να εξειδικεύουν με απόφασή τους τη μεθοδολογία σχεδιασμού, τη μεθοδολογία παρακολούθησης μετά τη διενέργεια του ελέγχου, τον προσδιορισμό περιπτώσεων που απαιτείται επανάληψη του επιτόπιου ελέγχου και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια.

Άρθρο 140

Διαχείριση καταγγελιών

Με το παρόν άρθρο εισάγεται ενιαίο πλαίσιο και μεθοδολογία για την υποβολή και διαχείριση των καταγγελιών, σύμφωνα με το οποίο οι καταγγελίες μπορούν να υποβάλλονται με κάθε πρόσφορο μέσο από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο προς την αρμόδια εποπτεύουσα αρχή. Οι καταγγελίες αξιολογούνται βάσει των κριτηρίων της παραγράφου 2 και ανάλογα με τη σοβαρότητά τους η εποπτεύουσα αρχή μπορεί να αρχειοθετήσει την καταγγελία ή να την καταγράψει προκειμένου να εξετασθεί στο πλαίσιο του ευρύτερου προγραμματισμού ελέγχων ή να τη διερευνήσει άμεσα ακόμα και με επιτόπιο έλεγχο ή να ενημερώσει την αρμόδια αρχή σε περίπτωση που έχει υποβληθεί αναρμοδίως.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγονται ειδικές διατάξεις για τη διαχείριση των καταγγελιών με στόχο την ενσωμάτωση της διαδικασίας αυτής στο ευρύτερο πλαίσιο άσκησης της εποπτείας και με στόχο την αποτελεσματική διαχείριση αυτών και τον περιορισμό φαινομένων καταχρηστικότητας και κατασπατάλησης ανθρώπινων και οικονομικών πόρων ακόμα και σε περιπτώσεις που δεν υφίσταται πραγματικός κίνδυνος για το δημόσιο συμφέρον. Τέλος, προβλέπεται ότι οι αρχές δεν υποχρεούνται να απαντούν μεμονωμένα σε κάθε καταγγελία και να κοινοποιούν απάντηση προς τον καταγγέλλοντα εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην κείμενη νομοθεσία για κάποιο πεδίο εποπτείας.

Με την παράγραφο 5 περιγράφεται η υποχρέωση της αρχής να παρέχει τους απαραίτητους ανθρώπινους και υλικούς πόρους για τη διαχείριση και αξιολόγηση των καταγγελιών και αντίστοιχα την κατάλληλη εκπαίδευση. Ως προς το προσωπικό για παράδειγμα θα ήταν χρήσιμο να υπάρχει συγκεκριμένο προσωπικό για την ταχεία αξιολόγηση των καταγγελιών

(rapid-response teams) ώστε να καθίσταται ακόμη πιο αποτελεσματικό το σύστημα της διαχείρισης, το οποίο θα τροφοδοτεί με τις πληροφορίες από τις καταγγελίες τους ελεγκτές.

Στην παράγραφο 6 προβλέπεται ότι η εποπτεύουσα αρχή μπορεί να αξιολογεί αυτεπαγγέλτως και άλλες πληροφορίες που περιέρχονται σε γνώση της, όπως δημοσιεύματα στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή κοινωνικής δικτύωσης εφαρμόζοντας ανάλογα το σύστημα διαχείρισης των καταγγελιών.

Με την παράγραφο 7 περιγράφεται ο τρόπος καθορισμού του συστήματος διαχείρισης των καταγγελιών με απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας εποπτεύουσας αρχής. Επίσης με την ίδια απόφαση μπορούν να ορίζονται και ειδικότερα κριτήρια ή συνδυασμός τους με τα γενικά κριτήρια της προτεινόμενης ρύθμισης.

Άρθρο 141

Κατευθυντήριες οδηγίες για την υποστήριξη της συμμόρφωσης

Στο παρόν άρθρο ορίζονται οι κατευθυντήριες οδηγίες ως ένα από τα εργαλεία της εποπτείας για την υποστήριξη της συμμόρφωσης. Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται η υποχρέωση των αρχών να παρέχουν κατευθυντήριες οδηγίες προς τους ελεγχόμενους προκειμένου γνωρίζουν με απλό και σαφή τρόπο τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για τη συμμόρφωση. Αυτές θα πρέπει να παρέχονται με τρόπο που να καθίσταται σαφές εάν η προτεινόμενη ενέργεια είναι δεσμευτική ή όχι για τον οικονομικό φορέα. Οι κατευθυντήριες οδηγίες θα πρέπει να περιορίζονται στο πεδίο εποπτείας της αρχής και μπορούν να παρέχονται με κάθε πρόσφορο μέσο. Τέλος, οι κατευθυντήριες οδηγίες είναι δεσμευτικές εντός της ίδιας ή άλλης αρχής και αν παρασχεθούν διαφορετικές σε διαφορετικό χρόνο, να μην ο φορέας οφείλει να συμμορφώνεται ωστόσο δεν μπορούν να του επιβληθούν μέτρα και κυρώσεις καθώς ενήργησε σύμφωνα με τις προηγούμενες κατευθύνσεις που το χορηγήθηκαν.

Άρθρο 142

Πληροφόρηση

Το παρόν άρθρο ορίζει το πεδίο πληροφοριών που παρέχει η αρχή προς το κοινό και τους οικονομικούς φορείς, οι οποίες πρέπει να είναι προσβάσιμες και κατανοητές. Η έννοια της πληροφόρησης είναι πιο ευρεία και γενική σε σχέση με τις κατευθυντήριες οδηγίες του προηγούμενου άρθρου. Η πληροφόρηση αφορά σε γενικές οδηγίες προς όλους (κοινό και ελεγχόμενους) ενώ οι κατευθυντήριες οδηγίες αφορούν τις ειδικότερες υποχρεώσεις του

εποπτευόμενου για τη συμμόρφωσή του με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας και εκδίδονται ad hoc στο πλαίσιο της άσκησης εποπτείας επί συγκεκριμένου οικονομικού φορέα.

Άρθρο 143

Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου

Με το παρόν άρθρο προβλέπεται η χρήση των δυνατοτήτων της τεχνολογίας για τη στήριξη του θεσμικού πλαισίου άσκησης εποπτείας μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ελέγχου το οποίο αποτελεί ένα από τα βασικά υποσυστήματα του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ) του άρθρου 14 του Ν. 4442/2016.

Η χρήση ενός σύγχρονου πληροφοριακού συστήματος για τη στήριξη των δραστηριοτήτων εποπτείας στοχεύει στην παροχή ενός ενιαίου σημείου επαφής για τις δραστηριότητες αλλά και για τις εποπτεύουσες αρχές. Με τον τρόπο αυτό, οι οικονομικοί φορείς θα μπορούν να ενημερώνονται μέσω του συστήματος για τις απαιτήσεις συμμόρφωσης καθώς και για τα φύλλα ελέγχου με τα οποία θα διεξάγεται ο έλεγχος καθώς και να διακινούν σχετικά έγγραφα μέσω του συστήματος. Οι εποπτεύουσες αρχές θα μπορούν να διεξάγουν όλες τις αντίστοιχες δραστηριότητες εποπτείας μέσω του συστήματος με αποτέλεσμα την σημαντική μείωση του φόρτου εργασίας καθώς και τη βέλτιστη χρήση των πόρων και δεδομένων. Το σύστημα αναμένεται επίσης να συνδράμει στην σημαντική μείωση των αλληλοεπικαλυπτόμενων ελέγχων.

Ειδικότερα, προβλέπεται ότι οι έλεγχοι θα διεξάγονται με βάση την αξιολόγηση του επιπέδου κινδύνου εγκαταστάσεων και προϊόντων που θα διεξάγεται από το σύστημα. Επιπλέον το σύστημα θα παρέχει στους ελεγκτές, πριν την διεξαγωγή ενός ελέγχου, τις πληροφορίες που αφορούν σε προηγούμενους ελέγχους που έχουν διεξαχθεί αλλά και τις νομοθετικές απαιτήσεις, τους υποχρεωτικούς τεχνικούς κανόνες και τις οδηγίες για τον τρόπο εφαρμογής των εν λόγω απαιτήσεων. Με αυτόν τον τρόπο οι ελεγκτές αναμένεται να είναι καλύτερα προετοιμασμένοι για την άσκηση των καθηκόντων τους. Επίσης, οι ελεγκτές, μέσω του συστήματος, θα έχουν στην διάθεσή τους φύλλα ελέγχου με βάση τα οποία διεξάγονται οι διαδικασίες ελέγχου αλλά και παράγονται οι τελικές εκθέσεις ελέγχου. Η υποστήριξη των φύλλων ελέγχου από το σύστημα αναμένεται να απλοποιήσει σημαντικά την διαδικασία διεξαγωγής των ελέγχων και να διευκολύνει την καταγραφή και περαιτέρω επεξεργασία των αποτελεσμάτων τους.

Το Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου αξιοποιεί επιπλέον τις πληροφορίες αυτές προκειμένου να παράγει στατιστικά στοιχεία και αναφορές που συμβάλλουν στην ανάλυση των αποτελεσμάτων των ελέγχων και τον καλύτερο σχεδιασμό μελλοντικών ελέγχων.

Άρθρο 144

Αξιολόγηση της απόδοσης

Με το παρόν άρθρο θεσμοθετείται σύστημα αξιολόγησης της απόδοσης, το οποίο περιλαμβάνει α) αναφορές αυτό-αξιολόγησης σχετιζόμενες με τις δράσεις και τις λειτουργίες τις οποίες, σύμφωνα με την παρ. 1, κάθε εποπτεύουσα αρχή συντάσσει και κοινοποιεί στον αρμόδιο υπουργό, β) μακροπρόθεσμους και ετήσιους στόχους καθώς και τα κριτήρια επί των οποίων θα γίνεται η αξιολόγηση της απόδοσης των εποπτευουσών αρχών και η επίτευξη των στόχων, γ) ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων, η οποία σύμφωνα με την παρ. 5, προετοιμάζεται και κατατίθεται στον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό με επιμέλεια της εκάστοτε εποπτεύουσας αρχής και στη συνέχεια δημοσιεύεται στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ –ΑΔΕ).

Με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα να υπάρχει ξεκάθαρη διάχυση της πληροφορίας παρέχοντας ταυτόχρονα ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία.

Άρθρο 145

Μηχανισμός ανατροφοδότησης

Με το παρόν άρθρο αξιοποιείται ο μηχανισμός ανατροφοδότησης, σύμφωνα με τον οποίο κάθε σχετική πληροφορία η οποία δύναται να προέρχεται από τους εκπροσώπους οικονομικών φορέων, δημοσίων φορέων και κάθε νομικά κατοχυρωμένης πηγής θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τις εποπτεύουσες αρχές στην άσκηση κάθε εποπτείας και προγραμματισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΛΕΓΧΟΙ

Άρθρο 146

Προετοιμασία ελέγχου

Με το παρόν άρθρο καθορίζεται η διαδικασία προετοιμασίας των ελέγχων, οι οποίοι πραγματοποιούνται μετά από απόφαση της εποπτεύουσας αρχής, που περιλαμβάνει

βασικές πληροφορίες όπως την εποπτευόμενη δραστηριότητα, το προϊόν ή την εγκατάσταση επί των οποίων θα διενεργηθεί ο έλεγχος, την ημερομηνία του ελέγχου, τους υπαλλήλους που θα τον διενεργήσουν, τα φύλλα ελέγχου που θα χρησιμοποιηθούν. Αντίγραφο της απόφασης κοινοποιείται στον εποπτευόμενο φορέα πριν τη διενέργεια του ελέγχου με εξαίρεση συγκεκριμένες περιπτώσεις στις οποίες για την εξυπηρέτηση του σκοπού του ελέγχου απαιτείται ο έλεγχος να πραγματοποιείται αιφνιδιαστικά. Η προετοιμασία του ελέγχου πραγματοποιείται με τη μελέτη του ιστορικού του οικονομικού φορέα και των χαρακτηριστικών της εγκατάστασης ή του προϊόντος τα οποία ο επιφορτισμένος με τον έλεγχο υπάλληλος αντλεί από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων και μέχρι την ενεργοποίησή του από κάθε άλλο διαθέσιμο αρχείο προηγούμενων ελέγχων.

Άρθρο 147

Φύλλα ελέγχου

Στο παρόν άρθρο καθορίζεται η χρήση του φύλλου ελέγχου για τη διενέργεια των ελέγχων. Σκοπός του φύλλου ελέγχου είναι αφενός να δημιουργήσει ένα ενιαίο και ομοιόμορφο τρόπο ελέγχου και αφετέρου να τυποποιήσει, κατά το δυνατό, τον έλεγχο προκειμένου να υπάρχει διαφάνεια και σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ των αρχών και των ελεγχόμενων. Παράλληλα, το φύλλο ελέγχου είναι διαθέσιμο έτσι ώστε ο ελεγχόμενος να μπορεί να πληροφορηθεί για το περιεχόμενό τους και να προετοιμασθεί είτε για τυχόν επικείμενο έλεγχο δίνοντας βαρύτητα στα κρίσιμα σημεία που περιλαμβάνονται το φύλλο ελέγχου είτε να προτεραιοποιήσει τη συμμόρφωσή του με τα κρίσιμα σημεία του φύλλου ελέγχου που θα έχουν άμεση σχέση με τους πιθανούς κινδύνους. Με τον τρόπο αυτό, ο φορέας είναι ενήμερος και σε θέση να συμμορφωθεί σε χρόνο ανεξάρτητο από τον έλεγχο βοηθώντας συνολικά τις δραστηριότητες να επιτυγχάνουν την αύξηση του επιπέδου συμμόρφωσης. Το φύλλο ελέγχου έρχεται να αντικαταστήσει τις μέχρι σήμερα πρακτικές ελέγχων που διεξάγονται χωρίς τυποποίηση ή με έγγραφα που δεν είναι δεσμευτικά για όλους ή ελέγχων που διεξάγονται με φύλλα ελέγχου που έχουν καταρτισθεί με πρωτοβουλία του ίδιου του ελεγκτή ή της ελεγκτικής αρχής για διευκόλυνση του έργου τους πλην όμως δεν είναι ενιαίες για το συγκεκριμένο πεδίο.

Η διαδικασία του ελέγχου θα πρέπει καταρχήν να επικεντρώνεται στα σημεία του φύλλου ελέγχου καθώς αυτά προκρίνονται κάθε φορά ως τα κρίσιμότερα από την αρμόδια αρχή κατά την κατάρτιση του φύλλου ελέγχου. Ο ελεγκτής μπορεί βέβαια να ελέγξει και άλλα ζητήματα που δεν έχουν περιληφθεί στο φύλλο ελέγχου εφόσον εμπίπτουν στο πεδίο

εποπτείας του, ωστόσο για τις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να πρώτα παρέχει συστάσεις για συμμόρφωση.

Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση στον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό ή το ανώτατο ιεραρχικά όργανο της εποπτεύουσας αρχής να καθορίζει με απόφασή του τα ειδικότερα στοιχεία που αποτελούν περιεχόμενο του φύλλου ελέγχου.

Άρθρο 148

Διαδικασία διενέργειας ελέγχου

Στο παρόν άρθρο καθορίζεται η διαδικασία διενέργειας του ελέγχου, στην οποία περιλαμβάνονται η επίδειξη των νομιμοποιητικών εγγράφων από την πλευρά του ελεγκτή, ο καθορισμός του χρόνου διενέργειας του ελέγχου, η ενημέρωση του οικονομικού φορέα για τα κύρια σημεία του ελέγχου, την ενημέρωση του εποπτευόμενου μετά το πέρας του ελέγχου σχετικά με τα αποτελέσματα του ελέγχου και την παροχή κατευθυντήριων οδηγιών, τη χρήση φύλλου ελέγχου του άρθρου 21, την υποχρέωση του εποπτευόμενου για την παροχή των απαραίτητων στοιχείων, τον καθορισμό του χρόνου διενέργειας του ελέγχου, τη μέριμνα για την κατά το δυνατόν λιγότερη διατάραξη της οικονομικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης, καθορίζονται αναλυτικά η διαδικασία ελέγχου της εγκατάστασης και λήψης δειγμάτων, η χρησιμοποίηση τεχνικών μέσων από την πλευρά του ελεγκτή, ο τρόπος κάλυψης των δαπανών για τη διενέργεια του ελέγχου, τη δειγματοληψία και τον εργαστηριακό έλεγχο και παρέχεται εξουσιοδότηση στον κατά περίπτωση αρμόδιο υπουργό για τον καθορισμό της διαδικασίας δειγματοληψίας και της εργαστηριακής ή άλλης εξέτασης καθώς και για τα δικαιώματα προσφυγής ή ένστασης του εποπτευόμενου.

Άρθρο 149

Διαδικασία ενεργειών συμμόρφωσης –

Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης (ΜΕΣ)

Με το παρόν άρθρο εισάγεται το Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης («ΜΕΣ»), ένα σύστημα που καθοδηγεί τους ελεγκτές στη λήψη αποφάσεων για την παροχή οδηγιών και πληροφόρησης καθώς και για την επιβολή μέτρων και κυρώσεων σε περιπτώσεις που διαπιστώνονται παραβάσεις κατά τον έλεγχο. Το Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης θέτει τα κριτήρια και τις παραμέτρους που πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους οι ελεγκτές για τις περαιτέρω ενέργειές τους σε περιπτώσεις διαπίστωσης παραβάσεων που συνεπάγονται

κινδύνους σε πτυχές του δημοσίου συμφέροντος έχοντας ως κύριο γνώμονα ότι οι ενέργειες θα πρέπει να είναι εύλογες και αναλογικές με την επαπειλούμενη βλάβη στο δημόσιο συμφέρον. Το Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης στοχεύει, στην ενίσχυση της συνέπειας, της διαφάνειας και της συνοχής των αποφάσεων των ελεγκτών, στην παροχή ενός πλαισίου επαλήθευσης και ελέγχου της διαδικασίας που ακολουθήθηκε για τη λήψη των σχετικών αποφάσεων και στη διεύρυνση της κατανόησης των εποπτευόμενων φορέων ως προς τα κριτήρια και τη διαδικασία επιβολής των μέτρων και κυρώσεων.

Άρθρο 150

Διεξαγωγή κοινών ελέγχων

Με το παρόν άρθρο ορίζεται ότι διεξαγωγή κοινών ελέγχων σε μέρος ή στο σύνολο της εγκατάστασης από περισσότερες εποπτεύουσες αρχές πραγματοποιείται για την αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν οικονομικές δραστηριότητες ή/και προϊόντα υψηλού κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία, ασφάλεια και το περιβάλλον.

Άρθρο 151

Κοινά μέτρα και κυρώσεις

Με το παρόν άρθρο εισάγονται κανόνες για την αντιμετώπιση από τους ελεγκτές των διαπιστούμενων παραβάσεων ανάλογα με τη βαρύτητα και τον κίνδυνο που προκαλούν. Πιο συγκεκριμένα δίνεται στους ελεγκτές η δυνατότητα να μην επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς μέτρα και κυρώσεις σε περιπτώσεις που η έλλειψη συμμόρφωσης είναι ήσσονος σημασίας αλλά να παράσχουν προφορικές κατευθυντήριες γραμμές, οδηγίες και πληροφόρηση για το πώς θα μπορούσε να διορθωθεί η έλλειψη συμμόρφωσης. Ωστόσο, όταν η σοβαρότητα του κινδύνου που υφίσταται από τη μη συμμόρφωση το επιβάλλει, ο ελεγκτής επιβάλλει μέτρο ή κύρωση αυξάνοντας τα βαθμιαία όταν η έλλειψη συμμόρφωσης εξακολουθεί να υφίσταται. Κατ' εξαίρεση, η παράγραφος ορίζει ότι η βαθμιαία αύξηση των μέτρων ή κυρώσεων δεν εφαρμόζεται όταν η παράβαση ενέχει κίνδυνο πρόκλησης σοβαρής ή μη αναστρέψιμης βλάβης για πτυχή του δημοσίου συμφέροντος η οποία δεν μπορεί να αποτραπεί παρά μόνον με άμεση ενέργεια του ελεγκτή. Η παράγραφος προβλέπει επιπλέον ότι όλα τα μέτρα και οι κυρώσεις πρέπει να ακολουθούνται από σχετική πράξη που επικυρώνει την επιβολή τους. Ειδικά για τα μέτρα προσωρινής ή οριστικής διακοπής λειτουργίας εγκατάστασης, προσωρινής ή οριστικής κατάσχεσης, δέσμευσης, σφράγισης, απόσυρσης, ανάκλησης, περιορισμού και απαγόρευσης της κυκλοφορίας και της διαθεσιμότητας στην αγορά ή καταστροφής

προϊόντων ορίζεται ότι επιβάλλονται σε περιπτώσεις που κρίνονται αναγκαία για την άρση σοβαρού κινδύνου και εφόσον κανένα άλλο μέτρο δεν επαρκεί για την αποτροπή του ενώ η εποπτεύουσα αρχή υποχρεούται να εξετάζει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος εάν οι λόγοι που οδήγησαν στην επιβολή τους εξακολουθούν να υφίστανται ή αν μπορεί να αρθεί ο περιορισμός που επεβλήθη.

Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση στον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό και τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης με κοινή απόφασή τους να εξειδικεύουν τα μέτρα και τις κυρώσεις που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και να τα προσαρμόζουν σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου αυτού και επιπρόσθετα να ορίζουν τις διαδικασίες επιβολής των μέτρων ή κυρώσεων αυτών καθώς και πρόσθετα μέτρα που δεν προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και τους όρους επιβολής τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Άρθρο 152

Ελεγκτές

Με το παρόν άρθρο ορίζεται το πλαίσιο που αφορά στους ελεγκτές, οι οποίοι ορίζονται από την εποπτεύουσα αρχή και είναι πρόσωπα που διαθέτουν επαρκή εμπειρία στη διεξαγωγή ελέγχων ή στο αντικείμενο εποπτείας συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας ή ομάδων οικονομικών δραστηριοτήτων ή προϊόντων και ασκούν τα καθήκοντά τους στα όρια των αρμοδιοτήτων της αντίστοιχης εποπτεύουσας αρχής.

Περαιτέρω, προβλέπεται η δυνατότητα επιμόρφωσης των ελεγκτών μέσω σεμιναρίων σχετικών με συγκεκριμένες διαδικασίες διενέργειας ελέγχων και με ζητήματα επαγγελματικής δεοντολογίας. Η πρωτοβουλία για τη διοργάνωση και το συντονισμό των επιμορφωτικών αυτών σεμιναρίων ανατίθεται με την ίδια παράγραφο στη Διεύθυνση του άρθρου 7 σε συνεργασία με τρεις εποπτεύουσες αρχές. Στις εποπτεύουσες αρχές ανατίθεται η οργάνωση εξειδικευμένων σεμιναρίων σε περιπτώσεις αλλαγών της κείμενης νομοθεσίας και των προβλεπόμενων διαδικασιών του αντικείμενου αρμοδιότητάς τους.

Άρθρο 153

Δικαιώματα των ελεγκτών

Με το παρόν άρθρο καθορίζονται τα δικαιώματα των ελεγκτών, με σκοπό την προστασία της εργασίας των ελεγκτών μέσω του καθορισμού πλαισίου κατά την άσκηση επιτόπιων ελέγχων. Με τον τρόπο αυτό καθίστανται γνωστά στους ελεγχόμενους οικονομικούς φορείς τα δικαιώματα των ελεγκτών καθώς και η υποχρέωση τους για ανεμπόδιστη πρόσβαση κατά την άσκηση των καθηκόντων των ελεγκτών μέσα στο πλαίσιο και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει το άρθρο.

Άρθρο 154

Καθήκοντα ελεγκτών

Στο παρόν άρθρο ορίζονται τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των ελεγκτών κατά την άσκηση της εποπτείας και τη διενέργεια ελέγχων. Σκοπός της προτεινόμενης ρύθμισης είναι να εξασφαλίσει τη σύννομη και οριοθετημένη διενέργεια των ελέγχων, ούτως ώστε να αποφεύγονται φαινόμενα αυθαίρετης ή καταχρηστικής συμπεριφοράς των ελεγκτών εις βάρος των ελεγχόμενων οικονομικών φορέων.

Άρθρο 155

Δικαιώματα των εποπτευόμενων οικονομικών φορέων

Με το παρόν άρθρο ορίζεται ένα πλέγμα δικαιωμάτων του εποπτευόμενου οικονομικού φορέα με σκοπό να του δοθούν τα κατάλληλα μέσα ώστε να έχει πλήρη γνώση του αντικειμένου και του εύρους του ελέγχου και να μπορεί να αρνείται την υποβολή σε έλεγχο εκτός πεδίου εποπτείας ή αρμοδιότητας του ελεγκτή καθώς και την υποβολή ή επίδειξη εγγράφων που δεν σχετίζονται με τον έλεγχο ή έχουν ήδη υποβληθεί στην εποπτεύουσα αρχή, να παρίσταται ο ίδιος ή εκπρόσωπός του προκειμένου να λαμβάνει ενεργά μέρος κατά τη διενέργεια του ελέγχου με την παροχή σημαντικών πληροφοριών και εξηγήσεων για την καλύτερη προάσπιση των συμφερόντων του, να αιτείται εξαίρεση του ελεγκτή υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, να λαμβάνει γνώση και αντίγραφα όλων των εγγράφων και αποτελεσμάτων του ελέγχου, να υποβάλει ενστάσεις κλπ.

Άρθρο 156

Υποχρεώσεις εποπτευόμενων οικονομικών φορέων

Με το παρόν άρθρο ορίζονται τα καθήκοντα των εποπτευόμενων οικονομικών φορέων κατά τη διενέργεια των ελέγχων, με σκοπό τη διασφάλιση της απρόσκοπτης άσκησης της εποπτείας και των ελέγχων, η οποία επιτυγχάνεται με την τήρηση από την πλευρά των εποπτευόμενων οικονομικών φορέων συγκεκριμένων υποχρεώσεων.

Άρθρο 157

Καταγγελία που αφορά τη συμπεριφορά ελεγκτή

Με το παρόν άρθρο προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης καταγγελίας από οικονομικό φορέα για συμπεριφορά ελεγκτή, η οποία αντίκειται στα οριζόμενα στο άρθρο 154.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 158

Με το παρόν άρθρο προστίθεται Κεφάλαιο Θ΄ με τίτλο «Εγκατάσταση μεταποιητικών και συναφών δραστηριοτήτων», μετά το άρθρο 48 του ν. 4442/2016 (Α΄ 230).

Με την προσθήκη του άρθρου 48^Α καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου αυτού και εξαιρούνται οι δραστηριότητες που υπάγονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 6 του ν. 4442/2016.

Με το άρθρο 48B καθορίζεται το βασικό περιεχόμενο της έγκρισης εγκατάστασης, που συνίσταται στον προσδιορισμό του είδους της δραστηριότητας και την κατάταξη αυτής σε βαθμό όχλησης, προκειμένου να κριθεί η συμβατότητα με τις χρήσεις γης του τόπου εγκατάστασης. Συνεπεία των ανωτέρω απλουστεύεται ουσιαστικά η διαδικασία έκδοσης της έγκρισης εγκατάστασης, απλούστευση που θα αποτυπωθεί κυρίως στην υπουργική απόφαση που θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των νέων διατάξεων και αφορά στη διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την έγκριση εγκατάστασης.

Με το άρθρο 48Γ τροποποιούνται διατάξεις του ν. 3982/2011 (Α΄ 143) για την εναρμόνιση με τις προβλέψεις του ν. 4442/2016 και εισάγεται η έννοια της γνωστοποίησης εγκατάστασης. Με τη διαδικασία της γνωστοποίησης δίδεται η δυνατότητα να ενημερώνεται έγκαιρα η αρμόδια υπηρεσία προς αποφυγή λαθών στη χωροθέτηση των επαγγελματικών εργαστηρίων και λοιπών δραστηριοτήτων του άρθρου 19 παρ. 1 ν. 398/2011. Η ανάγκη της αναγνώρισης του είδους μιας δραστηριότητας, της κατάταξης αυτής σε βαθμό όχλησης και εν συνεχεία της χωροθέτησής της αποτελούσε ανέκαθεν το αντικείμενο του ελέγχου για την έκδοση άδειας εγκατάστασης, πλην όμως η διαδικασία έκδοσης άδειας εγκατάστασης, υπό την προηγούμενη μορφή της, αποτελούσε διαδικασία βαριά και χρονοβόρα για να υπαχθούν σε αυτήν οι δραστηριότητες του άρθρου 19 παρ. 1 ν.

3982/2011, δεδομένου ότι ο κίνδυνος να εγκατασταθούν οι συγκεκριμένες δραστηριότητες σε χώρο όπου αυτό απαγορεύεται από τις χρήσεις γης είναι μικρότερος σε σχέση με τις λοιπές μονάδες. Συνεπώς στις περιπτώσεις αυτές προβλέπεται η διαδικασία της γνωστοποίησης, διότι με μια πολύ απλή διαδικασία επιτυγχάνονται ουσιαστικά οφέλη που σχετίζονται με τον έλεγχο της χωροθέτησης εργαστηρίων και λοιπών χαμηλού ρίσκου δραστηριοτήτων.

Περαιτέρω, η άδεια εγκατάστασης, ως έχει μέχρι σήμερα, αφορά δραστηριότητα συγκεκριμένης εγκατεστημένης ισχύος/δυναμικότητας/αποθηκευτικής ικανότητας. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το στάδιο της άδειας εγκατάστασης αφορά τις προθέσεις του επενδυτή, οι οποίες κατά την υλοποίηση μπορεί να τροποποιηθούν, κρίθηκε σκόπιμο στο εξής να εκδίδεται μεν με αναφορά σε συγκεκριμένη εγκατεστημένη ισχύ/δυναμικότητα/αποθηκευτική ικανότητα, αλλά να ενσωματώνει τη δυνατότητα μηχανολογικών εκσυγχρονισμών της δραστηριότητας μέχρι το ανώτατο όριο του βαθμού όχλησης στον οποίο κατατάσσεται. Με αυτήν την αλλαγή, όσο η έγκριση εγκατάστασης είναι σε ισχύ, διευκολύνονται συνεχείς μηχανολογικοί εκσυγχρονισμοί - εντός των ορίων του βαθμού όχλησης - χωρίς να απαιτείται έκδοση άλλων διοικητικών πράξεων.

Παρατηρήθηκε πως ιδίως στη σημερινή οικονομική συγκυρία το διάστημα υλοποίησης της εγκατάστασης (3 συν 3 έτη) είναι περιορισμένο, γι' αυτό και τροποποιείται η διάρκεια της έγκρισης εγκατάστασης προς μεγαλύτερο όριο. Συνεπώς, η διάρκεια της έγκρισης εγκατάστασης που αφορά την υλοποίηση της μονάδας αυξάνεται σε 5 έτη με δυνατότητα παράτασης μέχρι 5 ακόμα έτη.

Ενώ μέχρι σήμερα η διάρκεια της άδειας αφορά μόνο το χρονικό περιθώριο που δίδεται στον επενδυτή για να κατασκευάσει μονάδα/εγκαταστήσει μηχανήματα και να ξεκινήσει να λειτουργεί, το νέο περιεχόμενο της έγκρισης (ολόκληρος ο βαθμός όχλησης) οδηγεί στην ανάγκη αύξησης της διάρκειάς της ώστε να καταλαμβάνει και λειτουργούσες μονάδες. Συγκεκριμένα εφόσον η δραστηριότητα ξεκινήσει να λειτουργεί πριν την παρέλευση των χρονικών ορίων της παραγράφου 6 του ν. 3982/2011, η διάρκεια της εκδοθείσας έγκρισης εγκατάστασης παρατείνεται μέχρι τη συμπλήρωση 10ετίας ή 20ετίας ανάλογα με την περιοχή εγκατάστασης, με έναρξη και στις δύο περιπτώσεις την ημερομηνία χορήγησης της έγκρισης.

Με την πρόβλεψη της υποπαραγράφου (γ) προβλέπεται ρητά η προστασία της δραστηριότητας έναντι αλλαγών των χρήσεων γης του τόπου εγκατάστασης.

Στην υποπαράγραφο (δ) προβλέπεται η αυτονόητη συνέπεια της λήξης της έγκρισης εγκατάστασης, ότι δηλαδή εφόσον η δραστηριότητα επιθυμεί μηχανολογική επέκταση ή εκσυγχρονισμό θα χρειαστεί έκδοση νέας έγκρισης εγκατάστασης.

Η υποπαράγραφος (ε) προβλέπει ότι τυχόν διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας έως 3 έτη, εφόσον αυτή λάβει χώρα μετά την έναρξη λειτουργίας της δραστηριότητας, δεν επιδρά στα οφέλη και τις δυνατότητες που έχει η έγκριση εγκατάστασης. Η εν λόγω ρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας που λόγω της μεγάλης οικονομικής κρίσης έχει πληγεί ιδιαιτέρως και έχει μεγάλη σημασία τόσο κατά την περίοδο προσπαθειών ανάκαμψης της δραστηριότητας με στόχο αυτή να επανέλθει στην κανονική λειτουργία όσο και στη διευκόλυνση μεταβίβασης της δραστηριότητας στην περίπτωση που οι προσπάθειες ανάκαμψης υπό τον ίδιο φορέα δεν αποδώσουν.

Με την εν λόγω ρύθμιση εισάγεται επιπλέον η σιωπηρή χορήγηση έγκρισης που τεκμαίρεται μετά την παρέλευση συγκεκριμένης προθεσμίας από την κατάθεση πλήρους φακέλου. Με τη συγκεκριμένη πρόβλεψη γίνεται προσπάθεια επιτάχυνσης της διαδικασίας και αποφυγής καθυστερήσεων, χωρίς να διακυβεύεται το δημόσιο συμφέρον, Εξάλλου εναρκτήριο σημείο της προθεσμίας είναι η κατάθεση πλήρους φακέλου, ενώ προβλέπεται διακοπή της προθεσμίας για τη συμπλήρωση τυχόν ελλείψεων.

Με δεδομένο πως μέχρι σήμερα οι αδειοδοτούσες αρχές οφείλουν να διενεργούν ελέγχους σε κάθε καταγγελία, γεγονός που ελλείπει ανθρώπινων πόρων δυσχεραίνει την εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας, προβλέπεται η λήψη υπόψη κριτηρίων κινδύνου για τη θέση προτεραιοτήτων στη διενέργεια επιθεωρήσεων.

Το νέο περιεχόμενο της έγκρισης εγκατάστασης, η ενσωμάτωση δηλαδή του δικαιώματος εκσυγχρονισμών χωρίς νέα διοικητική πράξη, οδήγησε στην ανάγκη να καταβάλλεται ένα παράβολο αρχικά στο στάδιο της αίτησης για έγκριση εγκατάστασης, το οποίο θα υπολογίζεται βάσει του αιτήματος του φορέα της δραστηριότητας, ενώ στη συνέχεια και σε περίπτωση μεταβολών στον εξοπλισμό ή την αποθηκευτική ικανότητα θα καταβάλλεται συμπληρωματικό παράβολο.

Με το άρθρο 48Δ παρέχεται εξουσιοδότηση στον υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης να καθορίζει με απόφασή του τον τύπο και το περιεχόμενο της αίτησης για τη χορήγηση της έγκρισης εγκατάστασης, τον τύπο και το περιεχόμενο της γνωστοποίησης, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, οι αρχές στις οποίες κοινοποιείται η γνωστοποίηση, το τρόπος και η διαδικασία επιβολής κυρώσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Με το άρθρο 48^Ε προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις για τις άδειες εγκατάστασης που είναι ήδη σε ισχύ, την παράταση της διάρκειάς τους, την εξέταση εκκρεμών αιτήσεων για παράταση και τη δυνατότητα υπαγωγής στο καθεστώς έγκρισης εγκατάστασης.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ : ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ

Άρθρο 159

Με το παρόν άρθρο προστίθενται στο ν. 4442/2016 άρθρα 50Α και 50Β, τα οποία περιέχουν ρυθμίσεις για την κυκλοφοριακή σύνδεση και είσοδο - έξοδο οχημάτων.

Ειδικότερα, με το άρθρο 50Α καταργείται για όλες τις οικονομικές δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα του ν. 4442/2016 η υποχρέωση λήψης βεβαίωσης ορθής κατασκευής κυκλοφοριακής σύνδεσης ή ορθής κατασκευής εισόδου – εξόδου, η οποία μέχρι σήμερα αποτελούσε προαπαιτούμενο για τη λειτουργία τους. Η βεβαίωση αντικαθίσταται από υπεύθυνη δήλωση του αρμόδιου μηχανικού της εγκατάστασης ότι η κυκλοφοριακή σύνδεση ή η είσοδος - έξοδος έχουν εκτελεστεί σύμφωνα με τα εγκεκριμένα σχέδια. Η υπεύθυνη δήλωση, τηρείται σε φάκελο στο χώρο της εγκατάστασης και είναι διαθέσιμη σε περίπτωση ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές. Δεδομένου ότι η κατασκευή της κυκλοφοριακής σύνδεσης ή εισόδου εξόδου πραγματοποιείται επί τη βάση τοπογραφικών διαγραμμάτων και σχεδίων που έχουν ήδη εγκριθεί από την αρμόδια αρχή για τη συντήρηση της οδού, κρίθηκε ότι δεν απαιτείται επιπλέον και βεβαίωση ορθής κατασκευής από την ίδια αρμόδια αρχή αλλά ότι η υπεύθυνη δήλωση του αρμόδιου μηχανικού επαρκεί για να πιστοποιηθεί ότι η κατασκευή της κυκλοφοριακής σύνδεσης ή εισόδου - εξόδου εκτελέσθηκε σύμφωνα με τα εγκεκριμένα σχέδια. Επιπλέον, η υπεύθυνη δήλωση του αρμόδιου μηχανικού αποτελεί πολύ λιγότερο χρονοβόρα απαίτηση σε σχέση με την απαίτηση λήψης βεβαίωσης ορθής εκτέλεσης από την αρμόδια αρχή για τη συντήρηση της οδού και έτσι διευκολύνεται και επιταχύνεται η έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης.

Η κατάργηση της βεβαίωσης ορθής κατασκευής κυκλοφοριακής σύνδεσης ή εισόδου – εξόδου δεν απαλλάσσει τους φορείς των οικονομικών δραστηριοτήτων από την υποχρέωση τήρησης των όρων και προϋποθέσεων που περιγράφονται στην κείμενη νομοθεσία για την οδική ασφάλεια, για τη διασφάλιση των οποίων οι αρμόδιες αρχές δύνανται ν διενεργούν ελέγχους από την έναρξη της οικονομικής δραστηριότητας. Το ίδιο άρθρο ορίζει ότι όπου σε διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας απαιτείται βεβαίωση ορθής κατασκευής κυκλοφοριακής σύνδεσης ή εισόδου-εξόδου οχημάτων θα προσκομίζεται εφεξής η υπεύθυνη δήλωση του αρμόδιου μηχανικού.

Με το άρθρο 50B τροποποιούνται αντίστοιχα με τις ρυθμίσεις του προηγούμενου άρθρου οι διατάξεις του Β.Δ. 465/1970 που αφορούν τη βεβαίωση ορθής εκτέλεσης κυκλοφοριακής σύνδεσης ή εισόδου – εξόδου. Επιπλέον, τροποποιούνται διατάξεις του β.δ. 465/1970 (Α΄ 150) που αφορούν την έγκριση κυκλοφοριακής σύνδεσης ή εισόδου – εξόδου, οι οποίες κρίθηκαν αναγκαίες προς το σκοπό αφενός της απλοποίησης του πλαισίου άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων και αφετέρου της εναρμόνισης των διατάξεων του β.δ. με διατάξεις νεότερων νομοθετημάτων. Ως εκ τούτου, με τη παράγραφο (β) παρατείνεται η διάρκεια της έγκρισης κυκλοφοριακής σύνδεσης ή εισόδου – εξόδου έτσι ώστε να συμπίπτει με τη διάρκεια ισχύος της άδειας δόμησης με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου έχουν μεταβληθεί οι συνθήκες της οδού και επομένως απαιτείται νέα έγκριση. Με την παράγραφο (δ) δίνεται η δυνατότητα προσθήκης και αλλαγής χρήσης υφιστάμενων εγκαταστάσεων που λειτουργούν με εγκεκριμένη κυκλοφοριακή σύνδεση κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων μόνο εφόσον με μελέτη κυκλοφοριακών επιπτώσεων αποδεικνύεται ότι οι νέες προσθήκες ή η νέα χρήση δεν επιφέρουν αύξηση του κυκλοφοριακού φόρτου. Με την ίδια παράγραφο (δ) εισάγεται ρύθμιση σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται η έγκριση κυκλοφοριακής σύνδεσης κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων μόνο σε περιπτώσεις όπου τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του οικοπέδου δεν καθιστούν εφικτή την τήρηση των προϋποθέσεων του Β.Δ. 465/1970. Σε αυτές τις περιπτώσεις ορίζεται ότι απαιτείται υποβολή μελέτης η οποία τεκμηριώνει με επιστημονικό τρόπο ότι η διαφοροποίηση στην κατασκευή της κυκλοφοριακής συνδέσεως εξασφαλίζει την οδική ασφάλεια. Η μελέτη συντάσσεται από τον αρμόδιο μηχανικό και εγκρίνεται από την αρμόδια για τη συντήρηση της οδού υπηρεσία.

Άρθρο 160

Με το παρόν άρθρο προστίθεται στο ν. 4442/2016 (Α΄ 230) κεφάλαιο Ι΄ με τίτλο «Απλούστευση Πλαισίου Άσκησης Δραστηριοτήτων εντός Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής». Με το άρθρο αυτό τα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής εντάσσονται στο θεσμικό πλαίσιο του ν. 4442/2016 για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας. Το κεφάλαιο περιέχει οκτώ (8) άρθρα (48ΣΤ έως 48ΙΒ), τα οποία ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία εγκατάστασης και λειτουργίας των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής καθώς και των εγκαταστάσεων πλυντηρίων, λιπαντηρίων και συνεργείων που λειτουργούν προς εξυπηρέτηση οχημάτων εντός των χώρων αυτών. Επιπλέον εισάγουν ρυθμίσεις για την απλοποίηση του πιστοποιητικού ενεργητικής πυροπροστασίας που απαιτείται για τις εγκαταστάσεις των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής, τροποποιούν σημειακά υφιστάμενες διατάξεις που ρυθμίζουν ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία των Κέντρων

Αποθήκευσης και Διανομής λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της μελέτης ορθών ευρωπαϊκών πρακτικών και ρυθμιστικών εργαλείων των υπολοίπων ευρωπαϊκών χωρών.

Ειδικότερα, με το άρθρο αυτό τα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4442/2016 και κατά συνέπεια η εγκατάσταση και λειτουργία τους διέπεται από τις ρυθμίσεις του Γενικού Μέρους του ν. 4442/2016 καθώς και από τις ειδικότερες ρυθμίσεις που εισάγονται με το παρόν κεφάλαιο. Ως Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής νοούνται οι εγκαταστάσεις, στεγασμένες ή μη, συμπεριλαμβανομένων και των χώρων στάθμευσης οχημάτων οι οποίες εξυπηρετούν την άσκηση δραστηριοτήτων εφοδιαστικής και οι οποίες δεν λειτουργούν εντός του χώρου άσκησης άλλης βιοτεχνικής, βιομηχανικής, λιανεμπορικής ή γεωργικής δραστηριότητας. Οι δραστηριότητες που ασκούνται στα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής περιλαμβάνονται στην 6η ομάδα του παραρτήματος του ν. 4442/2016 και προσδιορίζονται με τους Κωδικούς Αριθμούς δραστηριότητας (ΚΑΔ) 45, 46 και τις υποδιαίρέσεις τους που αφορούν το χονδρικό εμπόριο, καθώς και με τον ΚΑΔ 52.10 που αφορά δραστηριότητες αποθήκευσης και περιλαμβάνεται στην 7η ομάδα του ίδιου παραρτήματος. Στις ρυθμίσεις του κεφαλαίου εμπίπτουν και οι εγκαταστάσεις πλυντηρίων – λιπαντηρίων και συνεργείων οχημάτων που προσδιορίζονται με ΚΑΔ 45.20 εφόσον εξυπηρετούν οχήματα εντός του Κέντρου Αποθήκευσης και Διανομής.

Στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4442/2016 και τις ειδικότερες ρυθμίσεις του παρόντος κεφαλαίου υπάγονται ακόμα τα Κέντρα Διανομής Τσιμέντου και τα Αστικά Κέντρα Ενοποίησης Εμπορευμάτων τα οποία στο εξής εγκαθίστανται και λειτουργούν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 48Z του ν. 4442/2016 με τίτλο «Εγκατάσταση και λειτουργία Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής».

Με το ως άνω άρθρο 48Z ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την εγκατάσταση και λειτουργία των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής και περιγράφονται οι κατηγορίες των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής που δύνανται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν με την διαδικασία της γνωστοποίησης. Κύριο κριτήριο για την εγκατάσταση και λειτουργία των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής αποτελεί η περιβαλλοντική τους κατάταξη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4014/2011, όπως κάθε φορά ισχύει, και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικών πράξεων.

Ειδικότερα στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι για την εγκατάσταση Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής τα οποία κατατάσσονται περιβαλλοντικά λόγω των σημαντικών περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων στην κατηγορία Α' και τις υποκατηγορίες Α1 ή Α2, απαιτείται έγκριση εγκατάστασης. Έγκριση εγκατάστασης απαιτείται ακόμα και για τα Κέντρα Αποθήκευσης

και Διανομής που κατατάσσονται περιβαλλοντικά στην κατηγορία Β' εφόσον αυτά εγκαθίστανται σε περιοχές που βρίσκονται εκτός εγκεκριμένου χωρικού σχεδιασμού. Αντίθετα, η παράγραφος 2 ορίζει ότι δεν απαιτείται έγκριση εγκατάστασης για Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής που κατατάσσονται περιβαλλοντικά στην κατηγορία Β' εφόσον αυτά εγκαθίστανται εντός περιοχών που έχουν καθοριστεί από εγκεκριμένα χωρικά σχέδια (ΓΠΣ/ ΣΧΟΟΑΠ/ ΤΧΣ/ ΖΟΕ). Με την παράγραφο 3 προβλέπεται ότι απαλλάσσονται από την υποχρέωση εφοδιασμού με έγκριση εγκατάστασης και τα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής τα οποία δεν κατατάσσονται περιβαλλοντικά στις κατηγορίες Α και Β ανεξαρτήτως του αν αυτά εγκαθίστανται σε περιοχή που βρίσκεται εκτός ή εντός εγκεκριμένου χωρικού σχεδιασμού σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο.

Η απαλλαγή από την έγκριση εγκατάστασης αποσυνδέεται από την περιβαλλοντική κατηγοριοποίηση με τη ρύθμιση της παραγράφου 6 του άρθρου 48Ζ σύμφωνα με την οποία για τα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής ανεξαρτήτως περιβαλλοντικής κατάταξης που εγκαθίστανται εντός ΒΙ.ΠΕ όπως αυτά ορίζονται στο ν. 4458/1965, εντός Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών σύμφωνα με τον ν. 2545/1997 ή εντός Επιχειρηματικών Πάρκων που λειτουργούν σύμφωνα με τον ν. 3982/2011, δεν απαιτείται έγκριση εγκατάστασης.

Αναγκαία προϋπόθεση για την έναρξη λειτουργίας όλων των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής αποτελεί η υποβολή γνωστοποίησης δεδομένου ότι με αυτήν επιτελείται ο κομβικός ρόλος της ενημέρωσης των εποπτικών αρχών σχετικά με τη λειτουργία της δραστηριότητας προκειμένου αυτές να ασκήσουν τα ελεγκτικά τους καθήκοντα επί τη βάση κριτηρίων κινδύνου.

Με τη παράγραφο 4 του άρθρου 48Ζ ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν μετάπτωση σε άλλη περιβαλλοντική κατηγορία λόγω επέκτασης ή εκσυγχρονισμού ενώ με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι εφόσον στο Κέντρο Αποθήκευσης και Διανομής ασκείται ή προστίθεται μεταγενέστερα και δευτερεύουσα – συμπληρωματική δραστηριότητα όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1 του ν. 4302/2014 η οποία δεν κατατάσσεται περιβαλλοντικά στην κατηγορία Α', ο φορέας υποχρεούται μόνο σε γνωστοποίηση της δευτερεύουσας – συμπληρωματικής δραστηριότητας.

Τέλος με τη ρύθμιση της παραγράφου 9 του άρθρου 48Ζ γίνεται απευθείας αναφορά και παραπομπή στα παράβολα που ορίζονται στην υπ' αριθμόν οικ. 14684/914/Φ.15/2012 (Β' 3533) κοινή υπουργική απόφαση τα οποία ισχύουν αναλογικά για την έγκριση εγκατάστασης και τη γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων του Κεφαλαίου Θ. Ειδικότερα το παράβολο για την έγκριση εγκατάστασης αντιστοιχεί στο παράβολο που καταβαλλόταν

μέχρι σήμερα για τη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης ενώ το παράβολο για τη γνωστοποίηση καταβάλλεται άπαξ και αντιστοιχεί στο παράβολο που καταβαλλόταν μέχρι σήμερα για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας. Δεν απαιτείται εκ νέου παράβολο για τη γνωστοποίηση μεταβληθέντων στοιχείων ή την κατάργηση της γνωστοποίησης.

Με την ρύθμιση του άρθρου 48Η καταργείται αποκλειστικά για τις εγκαταστάσεις πλυντηρίων, λιπαντηρίων και συνεργείων οχημάτων που βρίσκονται εντός Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής, η υποχρέωση λήψης βεβαίωσης νόμιμης λειτουργίας η οποία προβλέπεται στην οικ. 81590/1446/Φ/46 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών. Σκοπός του τιθέμενου κανόνα είναι η απλοποίηση των όρων, προϋποθέσεων και διαδικασιών που απαιτούνται για τη λειτουργία εγκαταστάσεων που λειτουργούν εντός των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής, και προορίζονται για την εξυπηρέτηση των οικονομικών δραστηριοτήτων που ασκούνται σε αυτά.

Η χωριστή αδειοδότηση που μέχρι σήμερα απαιτείται για πλυντήρια, λιπαντήρια και συνεργεία οχημάτων που βρίσκονται εντός Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής κρίνεται ότι επιβαρύνει ανατιολόγητα την άσκηση των επικουρικών αυτών δραστηριοτήτων καθότι οι προϋποθέσεις για την ίδρυση πλυντηρίων, λιπαντηρίων και συνεργείων καλύπτονται επαρκώς από τις προϋποθέσεις που τίθενται για την εγκατάσταση και λειτουργία των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής καθιστώντας συνεπώς την εκ νέου αδειοδότησή τους μη αναγκαία και επομένως περιττή. Με τη παράγραφο 2 του άρθρου ορίζεται ότι οι εγκαταστάσεις πλυντηρίων, λιπαντηρίων και συνεργείων που βρίσκονται εντός Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής εφεξής λειτουργούν νόμιμα μετά την υποβολή της γνωστοποίησης για την έναρξη λειτουργίας των εν λόγω Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής.

Με το άρθρο 48Θ ορίζεται ότι η μελέτη ενεργητικής πυροπροστασίας συντάσσεται εφεξής ενιαία για όλες τις εγκαταστάσεις για τις οποίες απαιτείται και λειτουργούν εντός Κέντρου Αποθήκευσης και Διανομής, περιλαμβάνοντας υποκεφάλαια για κάθε επιμέρους δραστηριότητα. Παράλληλα το πιστοποιητικό ενεργητικής πυροπροστασίας εκδίδεται με βάση την ενιαία μελέτη του προηγούμενου εδαφίου με διάρκεια ισχύος τα πέντε έτη. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση του πιστοποιητικού πυροπροστασίας προσδιορίζονται στην κοινή υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 48ΙΑ'. Με τη ρύθμιση αυτή προβλέπονται τα δικαιολογητικά και η διαδικασία που απαιτούνται για την έκδοση του πιστοποιητικού ενεργητικής πυροπροστασίας καθώς και η

διάρκεια ισχύος του, στοιχεία τα οποία μέχρι σήμερα διέφεραν για επιμέρους εγκαταστάσεις εντός ενός Κέντρου Αποθήκευσης και Διανομής κι έτσι πλέον ενοποιούνται σε μία ενιαία διαδικασία για το σύνολο της εγκατάστασης με σαφώς προσδιορισμένα δικαιολογητικά και διάρκεια ισχύος πέντε ετών. Διευκολύνονται συνεπώς οι φορείς των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής και καθίσταται ευχερέστερη η άσκηση ελέγχου του συνόλου της εγκατάστασης από τις κατά τόπο Πυροσβεστικές Υπηρεσίες.

Το άρθρο 481 ορίζει ότι για ζητήματα που αφορούν τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις για την έκδοση έγκρισης εγκατάστασης, τη διενέργεια ελέγχων και την επιβολή κυρώσεων εφαρμόζονται αναλογικά οι αναφερόμενες διατάξεις του ν. 3982/2011.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 481Α προβλέπεται η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, για να ρυθμιστούν οι διαδικασίες έγκρισης εγκατάστασης και γνωστοποίησης των δραστηριοτήτων του Κεφαλαίου ΙΑ' και όλα τα συναφή με αυτές ζητήματα.

Με το άρθρο 481Β τροποποιούνται διατάξεις του ν. 4302/2014 (Α' 225) προκειμένου να εναρμονιστούν με τις γενικές αρχές που εισήγαγε ο ν. 4442/2016 για ζητήματα Εφοδιαστικής οι οποίες κρίθηκαν αναγκαίες για τη βελτίωσή του.

Άρθρο 161

Τροποποίηση διατάξεων του ν.δ. 3077/1954 (Α' 243)

Με το παρόν άρθρο τροποποιούνται και καταργούνται διατάξεις του ν.δ. 3077/1954 περί Γενικών Αποθήκων. Η κύρια και σημαντική αλλαγή συνίσταται στην αντικατάσταση της σημερινής απαίτησης για χορήγηση άδειας ιδρύσεως γενικής αποθήκης μέσω έκδοσης προεδρικού διατάγματος η οποία αποτελεί ιδιαίτερα χρονοβόρα διαδικασία, με την χορήγηση άδειας ιδρύσεως μέσω έκδοσης απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Άρθρο 162

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4254/2014 (Α' 85)

Με το παρόν άρθρο τροποποιείται ο ν. 4254/2014 και καταργείται η βεβαίωση συμμόρφωσης, η οποία μέχρι σήμερα απαιτείτο για την λειτουργία των Κέντρων Διανομής

Τσιμέντου καθώς κρίθηκε ότι το εν λόγω δικαιολογητικό αποτελεί διοικητικό εμπόδιο για τους οικονομικούς φορείς και επιβαρύνει με επιπλέον διοικητικό κόστος την αρμόδια για την έκδοσή του υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας χωρίς παράλληλα να συμβάλλει στον έλεγχο συμμόρφωσης του προϊόντος.

Άρθρα 163 – 164

Ρυθμίσεις για υφιστάμενα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής –

Μεταβατικές διατάξεις

Με τα προτεινόμενα άρθρα 163 και 164 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν υφιστάμενες εγκαταστάσεις οι οποίες φέρουν τα χαρακτηριστικά των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής σύμφωνα με το κεφάλαιο Ι΄ του ν. 4442/2016 και το ν. 4302/2014. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις που έχουν ήδη αδειοδοτηθεί είτε με βάση τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ του ν. 3982/2011 για τις βιομηχανικές - βιοτεχνικές εγκαταστάσεις είτε με βάση τις διατάξεις του π.δ. 79/2004 για τους Εμπορευματικούς Σταθμούς Τύπου Β΄, θεωρούνται ότι συμμορφώνονται με το ν. 4442/2016. Για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις που δεν έχουν μέχρι σήμερα αδειοδοτηθεί ως όφειλαν σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις, προβλέπεται ότι σε αυτές δύναται, εφόσον απαιτείται, να χορηγηθεί έγκριση εγκατάστασης, τούτο δε χωρίς την επιβολή προστίμου, υπό την προϋπόθεση ότι εντός περιόδου δύο ετών από την έναρξη ισχύος της κοινής υπουργικής απόφασης με την οποία καθορίζονται τα ειδικότερα δικαιολογητικά και οι λοιπές διαδικαστικές προϋποθέσεις για την εγκατάσταση και λειτουργία των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής ο φορέας υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στην αρμόδια αρχή. Τέλος ορίζεται ότι οι ρυθμίσεις του κεφαλαίου Ι΄ του ν. 4442/2016 καταλαμβάνουν και εκκρεμείς αιτήσεις για χορήγηση αδειών.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Άρθρο 165

Ρυθμίσεις πυροπροστασίας και πυρασφάλειας

Με το παρόν άρθρο προστίθενται στο άρθρο 49 του ν. 4442/2016 ρυθμίσεις για ζητήματα πυροπροστασίας και πυρασφάλειας. Καταργείται η υποχρέωση σύνταξης μελέτης ενεργητικής πυροπροστασίας και εφοδιασμού με πιστοποιητικό πυροπροστασίας για

εγκαταστάσεις πλυντηρίων – λιπαντηρίων και συνεργείων οχημάτων έως 2.500 τ.μ. οι οποίες ενέχουν χαμηλή επικινδυνότητα από πλευράς πυρασφάλειας χωρίς φυσικά η κατάργηση να απαλλάσσει τους φορείς των δραστηριοτήτων αυτών από την τήρηση των υποχρεώσεων σχετικά με την πυροπροστασία. Επιπροσθέτως τροποποιούνται οι διάσπαρτες νομοθετικές διατάξεις σχετικά με τη διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού πρατηρίων καυσίμων η οποία εφεξής ορίζεται στα 5 έτη.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

Άρθρο 166

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3982/2011 (Α΄ 143)

Με το παρόν άρθρο τροποποιείται ο ν. 3982/2011 έτσι ώστε να επιτευχθούν βελτιώσεις στο νομοθετικό πλαίσιο των Επιχειρηματικών Πάρκων αλλά και να ενισχυθούν τα κίνητρα για την εγκατάσταση οικονομικών δραστηριοτήτων εντός των χώρων αυτών. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, θεσμοθετείται η έννοια του Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (ΕΠΜΜΜ) για τη δημιουργία του οποίου προβλέπονται ειδικοί όροι που στοχεύουν κυρίως στη βελτιστοποίηση της σχέσης του Πάρκου με τον περιβάλλοντα χώρο. Στις περιοχές όπου υπάρχουν ή πρόκειται να ιδρυθούν μεμονωμένες μεγάλες μονάδες, προβλέπεται η δυνατότητα ίδρυσης Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (ΕΠΜΜΜ). Ως μεμονωμένες μεγάλες μονάδες που υπάγονται στην παρούσα περίπτωση θεωρούνται αυτές που ασκούν δραστηριότητες υπαγόμενες στο Δεύτερο Μέρος του παρόντος νόμου και έχουν έκταση τουλάχιστον 150 στρέμματα για δραστηριότητες υψηλής όχλησης και 100 στρέμματα για δραστηριότητες μέσης όχλησης. Προβλέπεται επίσης ότι για κάποιες κατηγορίες Επιχειρηματικών Πάρκων που αναπτύσσονται σε χώρους υποδοχής επιχειρήσεων, κατά την διαδικασία εκπόνησης, τροποποίησης και αναθεώρησης των ΓΠΣ ΣΧΟΟΑΠ δεν μπορούν να τροποποιηθούν τα όρια, οι χρήσεις γης και οι όροι δόμησης των εγκεκριμένων ΟΥΜΕΔ, χωρίς την σύμφωνη γνώμη του φορέα ανάπτυξης ή διαχείρισης του ΟΥΜΕΔ και των αρμόδιων υπηρεσιών που ενέκριναν την ανάπτυξη του ΟΥΜΕΔ.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΑ

Άρθρο 167

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3526/2007 (Α΄ 24)

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου απλοποιούνται οι όροι και προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των αρτοποιείων προκειμένου να αντιμετωπιστεί η αδυναμία συμμόρφωσης των υφιστάμενων αρτοποιείων με τους όρους των διατάξεων του 2007. Οι εξαιρετικά απαιτητικές προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των αρτοποιείων κατέστησαν ουσιαστικά ανεφάρμοστες τις εν λόγω διατάξεις καθώς για να μην οδηγηθεί συντριπτικός αριθμός αρτοποιείων σε διακοπή λειτουργίας, δίνονταν διαδοχικές παρατάσεις στην προβλεπόμενη από τον νόμο περίοδο συμμόρφωσης. Ειδικότερα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, προβλέπονται οι ελάχιστοι χώροι που απαιτούνται στην πραγματικότητα για την άσκηση των εν λόγω δραστηριοτήτων και οργανώνεται η σύνδεση ελάχιστης επιφάνειας και δυναμικότητας κλιβάνου παραγωγής, με τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται ρεαλιστικά στις ανάγκες της συγκεκριμένης βιομηχανίας. Τέλος θεσπίζεται διοικητικό πρόστιμο 5.000 ευρώ προκειμένου να παταχθεί η διαπιστωμένη παράβαση των διατάξεων περί διάθεσης διατηρημένων προϊόντων αρτοποιίας και άρτου από ενδιάμεσα προϊόντα αρτοποιίας.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ

Άρθρο 168

Με την προτεινόμενη διάταξη αντικαθίσταται το άρθρο 1 του ν. 2882/01, το οποίο αναφέρεται στα όργανα που είναι αρμόδια για τη κήρυξη της απαλλοτρίωσης ακινήτων, το οποίο έχει υποστεί αλλεπάλληλες τροποποιήσεις. Με τη προτεινόμενη τροποποίηση επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση των περιπτώσεων συναρμοδιότητας των φορέων που επιμηκύνει τον χρόνο της διαδικασίας κήρυξης της απαλλοτρίωσης χωρίς να εξυπηρετείται ουσιώδης σκοπιμότητα, η απλούστευση των διαδικασιών με την θέσπιση ενιαίου κανόνα για όλους τους φορείς και κατηγορίες έργων ή δράσεων της Διοίκησης και η πλήρης ανάληψη της ευθύνης για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης ακινήτων από τον φορέα που έχει την υλική ή εποπτική αρμοδιότητα, ως προς τη νομιμότητα, την εξασφάλιση των αναγκαίων πιστώσεων και την εκτέλεση του έργου στο οποίο αφορά η απαλλοτρίωση.

Παραμένει συναρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών όταν η απαλλοτρίωση κηρύσσεται υπέρ νομικού προσώπου του δημοσίου ή ιδιωτών και στις περιπτώσεις που η δαπάνη βαρύνει τις πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Άρθρο 169

Με την προτεινόμενη διάταξη αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2882/01 προκειμένου να εκλογικευθούν οι προϋποθέσεις της κήρυξης της απαλλοτρίωσης. Συγκεκριμένα, απαλείφεται η προϋπόθεση της προηγούμενης σύνταξης έκθεσης εκτίμησης, ώστε αυτή, αν δεν έχει συνταχθεί, να μπορεί να συντάσσεται και κατά τον χρόνο κήρυξης ή και μετά απ' αυτή, ώστε να εξοικονομείται πολύτιμος χρόνος με τη διαδικασία των παράλληλων ενεργειών, αφού ληφθεί υπόψη ότι η έκθεση εκτίμησης απαιτείται για τον δικαστικό καθορισμό της αποζημίωσης που έπεται σημαντικά του χρόνου της κήρυξης. Επίσης, απαλείφεται η προϋπόθεση της έκθεσης της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Δημόσιας Περιουσίας (πρώην Κτηματικής Υπηρεσίας) περί ύπαρξης καταγεγραμμένων δημοσίων κτημάτων εντός της ζώνης απαλλοτρίωσης η οποία θα μπορεί να συντάσσεται είτε πριν την κήρυξη κατά τη διαδικασία σύνταξης της κτηματογράφησης, είτε παράλληλα με την κήρυξη, είτε και μετά από αυτή, όπως προβλέπει το άρθρο 1 του ισχύοντα κώδικα απαλλοτριώσεων.

Άρθρο 170

Με την προτεινόμενη διάταξη προστίθεται παράγραφος σύμφωνα με την οποία αίρονται οι αμφισβητήσεις ως προς το περιεχόμενο των εκθέσεων εκτιμήσεων από πιστοποιημένους εκτιμητές και συγκεκριμένα ορίζεται ότι αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν εκτιμήσεις περί της αξίας των απομενόντων ακινήτων μετά την απαλλοτρίωση ή άρσης της ωφέλειας των παροδίων ιδιοκτητών μόνο όταν έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα από τον θιγόμενο ιδιοκτήτη, λαμβανομένου υπόψη ότι έχει συμβεί να απορριφθούν από τα δικαστήρια αιτήσεις προσωρινού καθορισμού επειδή η εκτίμηση δεν αποφαινόταν και περί της τυχόν μείωσης της αξίας των απομενόντων ακινήτων, παρότι δεν είχε υποβληθεί σχετικό αίτημα από τον θιγόμενο.

Άρθρο 171

Με την προτεινόμενη διάταξη τροποποιείται η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 2882/2001 σχετικά με την κλήτευση όταν ο αριθμός των φερόμενων ιδιοκτητών είναι ιδιαίτερα μεγάλος και ορίζεται ότι εφαρμόζεται όταν αυτοί υπερβαίνουν τους πενήντα (50). Η εν λόγω ρύθμιση συμβάλλει στην μείωση των καθυστερήσεων της διαδικασίας του προσωρινού καθορισμού, διατηρώντας τις αυξημένες διατυπώσεις δημοσιότητας που απαιτούνται με τοιχοκόλληση στο Δικαστήριο και στο Δήμο και δημοσίευση σε 4 συνολικά εφημερίδες, συμπεριλαμβανομένων και τοπικών, προ 15 ημερών.

Άρθρο 172

Με τη προτεινόμενη ρύθμιση για την αντικατάσταση του άρθρου 24 του ν. 2882/01, αποσαφηνίζονται πλήρως οι διατάξεις περί εγγυοδοσίας των δικαιούχων της αποζημίωσης, πριν την οριστικοποίηση της τελευταίας και παράλληλα ρυθμίζονται διεξοδικά οι προϋποθέσεις ανάληψης της αποζημίωσης με τη κατάθεση εγγυητικής επιστολής ή παροχή άλλης εγγύησης για το ποσό που είναι μεγαλύτερο από το 70% της προσωρινής αποζημίωσης. Επιπλέον, η πρόβλεψη εγγυοδοσίας επεκτείνεται και στην ανάληψη της αμοιβής των πληρεξούσιων δικηγόρων, πέραν του 70 % αυτής, γιατί η εν λόγω αμοιβή αποτελεί παρακολούθημα της αποζημίωσης και εφ' όσον η τελευταία μειωθεί η ανάκτηση των επιστρεπτέων αμοιβών είναι εξαιρετικά δυσεφάρμοστη διαδικασία τόσο για τον πληρεξούσιο δικηγόρο όσο και τον υπόχρεο προς αποζημίωση λόγω απαλλοτρίωσης, αφού ληφθεί υπόψη ότι οι εν λόγω αμοιβές υπόκεινται σε κρατήσεις υπέρ, μεταξύ άλλων, των οικείων δικηγορικών συλλόγων (αναδιανεμητικοί λογαριασμοί) και των Δ.Ο.Υ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ : ΕΦΑΡΜΟΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 173

Προθεσμίες έκδοσης δευτερογενούς νομοθεσίας

Με το παρόν άρθρο ορίζονται οι προθεσμίες για την έκδοση της δευτερογενούς νομοθεσίας που προβλέπεται στις διατάξεις των Κεφαλαίων Α΄ έως Ε΄ του παρόντος τμήματος.

Άρθρο 174

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

Με το παρόν άρθρο προβλέπονται μεταβατικές και τελικές διατάξεις ως προς την εφαρμογή των διατάξεων των Κεφαλαίων Α΄ έως Ε΄ του παρόντος τμήματος.

ΤΜΗΜΑ Γ΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Άρθρο 176

Τροποποιήσεις Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

για την κατάταξη των πιστωτών

Γενικό Μέρος

Μετά το άρθρο 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται νέο άρθρο 977Α με τίτλο «Σειρά κατάταξης υπερπρονομιούχων, προνομιοούχων και μη».

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν τον τρόπο με τον οποίο ικανοποιούνται οι δανειστές σε περίπτωση επίσπευσης πλειστηριασμού σε βάρος του οφειλέτη.

Ειδικότερα, προτείνεται ένας νέος τρόπος κατάταξης των απαιτήσεων, ο οποίος τίθεται σε παράλληλη ισχύ με τον προβλεπόμενο στο άρθρο 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Ο νέος αυτός τρόπος έχει αυστηρά οριοθετημένο και σαφέστατα διακριτό πεδίο εφαρμογής από αυτό του άρθρου 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Συγκεκριμένα, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις καταλαμβάνουν αποκλειστικώς όσες απαιτήσεις γεννηθούν εξ ολοκλήρου μετά την έναρξη ισχύος του οικείου άρθρου και για την εξασφάλιση των οποίων έχει συσταθεί ενέχυρο ή υποθήκη επί μη βεβαρημένου κατά την ανωτέρω ημερομηνία πράγματος. Οι δύο αυτές προϋποθέσεις θα πρέπει συντρέχουν σωρευτικώς.

Η ανάγκη η οποία δικαιολογεί τις προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι η εξής: το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο απολήγει σε διαφορετικό τρόπο διανομής του προϊόντος του πλειστηριασμού με κριτήριο το αν και ποιες απαιτήσεις συρρέουν κάθε φορά, ενώ το τελικό ποσό το οποίο πρόκειται να διανεμηθεί υπολογίζεται σε ποσοστά επί του προϊόντος αυτού. Με βάση το συγκεκριμένο μοντέλο διανομής, οι δανειστές δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν με ασφάλεια εκ των προτέρων το μερίδιο το οποίο τους αναλογεί σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης.

Το γεγονός αυτό, πέραν της ανασφάλειας δικαίου που προκαλεί, επηρεάζει την προστατευτική των απαιτήσεων λειτουργία που υπηρετούν οι εμπράγματα ασφάλειες καθώς και την απόφαση των δανειστών ως προς το ύψος της πίστωσης το οποίο θα χορηγήσουν. Το ύψος της πίστωσης, λόγω της ανασφάλειας, υπολείπεται λογικώς της αξίας του πράγματος επί του οποίου συστήνεται η εμπράγματη ασφάλεια.

Με δεδομένη την ανάγκη ενίσχυσης της ως άνω λειτουργίας αλλά και αποτελεσματικής και ασφαλούς ενεργοποίησης των μηχανισμών πίστωσης, δείχνει επιβεβλημένη η μεταρρύθμιση των σχετικών διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προς την κατεύθυνση ενίσχυσης τόσο της προστασίας των ειδικών προνομίων όσο και της δυνατότητας ασφαλούς πρόβλεψης εκ μέρους των δανειστών που εξοπλίζουν τις απαιτήσεις τους με εμπράγματα ασφάλειες.

Όσο πιο ενισχυμένη είναι η προστασία και ασφαλής η πρόβλεψη αναφορικά με το ύψος του μεριδίου από τυχόν πλειστηρίασμα τόσο μεγαλύτερο προσδοκάται ότι θα είναι το ύψος της πίστωσης το οποίο θα χορηγηθεί με βάση την εμπράγματη ασφάλεια και γενικότερα τόσο μεγαλύτερη θα είναι η πίστη των συναλλαγών.

Επίσης, όσο πιο αποτελεσματική είναι η λειτουργία των εμπραγμάτων ασφαλειών τόσο μεγαλύτερη είναι η προστασία των απαιτήσεων που ο νομοθέτης έχει αξιολογήσει ως ιδιαίτερας σημαντικές, από κοινωνική και οικονομική άποψη.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις σκοπείται η ενίσχυση της πιστοληπτικής δυνατότητας ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες αποκτούν πρόσβαση στην πίστωση παρέχοντας εμπράγματα εγγυήσεις και γενικότερα η διευκόλυνση των συναλλαγών.

Επίσης, με τον προτεινόμενο τρόπο κατάταξης διασώζεται τελικώς η πραγματική και αληθής αξία των περιουσιακών στοιχείων επί των οποίων συστήνονται τα συγκεκριμένα βάρη.

Διευκρινίζεται ότι η νέα κατάταξη αφορά όλες τις νέες απαιτήσεις που αποκτούν νέα ασφάλεια, ανεξαρτήτως γενεσιουργού αιτίας. Με την ενίσχυση της προστασίας τους ενισχύεται η πίστη στην εμπράγματη ασφάλεια. Ενισχύεται η ασφάλεια των συναλλαγών.

Πέραν του επισπεύδοντος, η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης αφορά και όλους τους υπόλοιπους δανειστές. Εμπεριέχει δηλαδή και μια συλλογική διάσταση, η οποία δεν πρέπει να παραγνωρίζεται.

Ενώπιον του γεγονότος αυτού, η έννομη τάξη προβαίνει σε αξιακές επιλογές, διασφαλίζοντας με τον έναν ή τον άλλο τρόπο την ικανοποίηση και των υπόλοιπων δανειστών.

Στο πλαίσιο αυτό, με γνώμονα η προσδοκόμενη οικονομική ανάπτυξη, να μην είναι μόνο οικονομικά αποτελεσματική αλλά και κοινωνικά δίκαιη και ισορροπημένη, προβλέπονται σαφή αντίβαρα κοινωνικής πολιτικής που λαμβάνουν τη μορφή απόλυτης προστασίας αυστηρά συγκεκριμένων απαιτήσεων από εξαρτημένη εργασία σε περίπτωση πλειστηριασμού της περιουσίας του εργοδότη.

Ειδικότερα, όσες από τις ρυθμιζόμενες απαιτήσεις προκύψουν πριν από την ημερομηνία ορισμού του πρώτου πλειστηριασμού και εφόσον αφορούν μη καταβληθέντες μισθούς έως (6) μηνών από παροχή εξαρτημένης εργασίας και έως του ποσού που ισούται

ανά μήνα οφειλόμενου μισθού και ανά εργαζόμενο με το νόμιμο κατώτατο μισθό υπαλλήλου άνω των είκοσι πέντε (25) ετών επί 275% ικανοποιούνται προνομιακά πριν από κάθε άλλη απαίτηση (υπερ-προνόμιο) και μετά την αφαίρεση των εξόδων της εκτέλεσης.

Με τον προτεινόμενο τρόπο, εισάγεται υπερ-προνόμιο προς όφελος των εργαζομένων, οι απαιτήσεις των οποίων, όπως ρητώς προσδιορίζονται, ικανοποιούνται πριν από κάθε άλλη απαίτηση.

Τέλος, για λόγους ακριβοδικίας, προτείνεται συγκεκριμένος μηχανισμός επιμερισμού του βάρους που προκαλείται από την υπερ-προνομιακή ικανοποίηση των ανωτέρω απαιτήσεων. Ο λόγος είναι ο εξής: όλοι οι δανειστές θα πρέπει ισομερώς να επωμίζονται το βάρος αυτό και όχι μόνο ένας, όπως θα συνέβαινε διαφορετικά.

Υπό το πρίσμα όλων των ανωτέρω, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις εισάγουν στην ελληνική έννομη τάξη συγκεκριμένες βέλτιστες διεθνείς τάσεις, όσον αφορά την ενίσχυση της συναλλακτικής πίστης, την πρόβλεψη κινήτρων για παροχή πιστώσεων, την ασφάλεια των συναλλαγών αλλά και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής σε περίπτωση ατυχούς έκβασης ενός επιχειρηματικού οικονομικού εγχειρήματος.

Ειδικό Μέρος

Μετά το άρθρο 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται νέο άρθρο 977Α με τίτλο «Σειρά κατάταξης υπερπρονομιάχων, προνομιάχων και μη».

Η παράγραφος 1 του άρθρου 977Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ορίζει το πεδίο εφαρμογής, απαιτώντας να συντρέχουν σωρευτικώς οι εξής δύο προϋποθέσεις: μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος α) να γεννηθούν εξ ολοκλήρου απαιτήσεις και β) να συσταθεί για την εξασφάλισή τους ενέχυρο επί μη βεβαρημένου κατά την ανωτέρω ημερομηνία πράγματος. Οι απαιτήσεις αυτές κατατάσσονται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 και αφού αφαιρεθούν τα έξοδα της εκτέλεσης, με την εξής σειρά: α) απαιτήσεις του άρθρου 976 αριθμ. 1 και 2· β) απαιτήσεις του άρθρου 975 και απαιτήσεις του άρθρου 976 αριθμ. 3· γ) μη προνομιάχες απαιτήσεις.

Στην παράγραφο 2, ορίζεται ότι απαιτήσεις της παραγράφου 1 οι οποίες προέκυψαν πριν από την ημερομηνία ορισμού του πρώτου πλειστηριασμού, ανεξαρτήτως του αν διενεργήθηκε τελικώς, και αφορούν μη καταβληθέντες μισθούς έως (6) μηνών από παροχή εξαρτημένης εργασίας και έως του ποσού που ισούται ανά μήνα οφειλόμενου μισθού και ανά εργαζόμενο με το νόμιμο κατώτατο μισθό υπαλλήλου άνω των είκοσι πέντε (25) ετών επί 275% ικανοποιούνται προνομιακά πριν από κάθε άλλη απαίτηση (υπερ-

προνόμιο) και μετά την αφαίρεση των εξόδων της εκτέλεσης. Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθιερώνεται ρητώς η κατά απόλυτη προτεραιότητα ικανοποίηση των συγκεκριμένων απαιτήσεων.

Με την παράγραφο 3 της προτεινόμενης ρύθμισης, θεσπίζεται μηχανισμός επιμερισμού του βάρους που προκαλείται από την εφαρμογή της παραγράφου 2 ώστε όλοι οι δανειστές να το επιφορτίζονται ισομερώς. Ειδικότερα, σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων βεβαρημένων πραγμάτων, οι απαιτήσεις της παραγράφου 2 του παρόντος, εφόσον έχουν αναγγελθεί, κάτι το οποίο δεν απαιτείται σε περίπτωση που αποτέλεσαν τίτλο βάσει του οποίου επιβλήθηκε (πολλαπλή) κατάσχεση, ικανοποιούνται από το ποσό των πλειστηριασμάτων που πρέπει να διανεμηθούν στους πιστωτές ως εξής: α) συμμετρως, εφόσον οι πλειστηριασμοί διενεργήθηκαν ταυτοχρόνως ή β) κατά τη σειρά διενέργειας των πλειστηριασμών και έως την ολοσχερή εξόφλησή τους, εφόσον οι πλειστηριασμοί διενεργήθηκαν διαδοχικώς. Στην περιπτ. β του προηγούμενου εδαφίου, οι ειδικοί προνομιούχοι πιστωτές σε βάρος των οποίων ικανοποιήθηκαν εν όλω ή εν μέρει οι απαιτήσεις αυτές, υποκαθίστανται για το επιπλέον της αναλογίας τους στο πλειστηρίασμα από τον πλειστηριασμό των υπόλοιπων πραγμάτων. Με τον τρόπο αυτό κανείς δανειστής δεν πρόκειται να καταβάλλει πέραν του αναλογούντος.

Η παράγραφος 4 επαναλαμβάνει, κατά προσαρμογή, όσα ήδη ισχύουν με βάση το άρθρο 977, παράγραφος 2, ενώ η παράγραφος 5 προσαρμόζεται με βάση όσα προβλέπει η παράγραφος 3 του άρθρου 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Η παράγραφος 1 του άρθρου 1007 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ώστε να διαλαμβάνει πλέον αναφορά και στο προτεινόμενο άρθρο 977 Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Το άρθρο 1018 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ώστε να διαλαμβάνει πλέον αναφορά και στο προτεινόμενο άρθρο 977 Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Επίσης, διορθώνονται δύο προφανή λάθη όσον αφορά τις παραπομπές στα άρθρα 1012 και 1015 που διαλαμβάνει. Στην πρώτη περίπτωση, είναι προφανές ότι η παραπομπή αφορά κατά περιεχόμενο την παράγραφο 3 του άρθρου 1012. Στη δεύτερη περίπτωση, είναι αυτονόητο ότι αφορά την παράγραφο 3, τόσο νοηματικά όσο και ελλείψει παραγράφου 4.

Η παράγραφος 3 του άρθρου 1030 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ώστε να διαλαμβάνει πλέον αναφορά και στο προτεινόμενο άρθρο 977 Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 177

Τροποποίηση του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007, Α'153) για την συρροή υπερπρονομιούχων, προνομιούχων και μη

Γενικό Μέρος

Μετά το άρθρο 156 του Πτωχευτικού Κώδικα (ν.3588/2007, Α'153) προστίθεται νέο άρθρο 156Α με τίτλο «Συρροή υπερπρονομιούχων, προνομιούχων και μη».

Η προτεινόμενη ρύθμιση εναρμονίζει περαιτέρω τις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας όσον αφορά την κατάταξη των πιστωτών και τη διανομή του προϊόντος της πτωχευτικής εκποίησης.

Το άρθρο 156Α περιλαμβάνει πλέον πλήρη και αυτοτελή ρύθμιση, όμοια με αυτή του άρθρου 977Α ΚΠολΔ, με την εξαίρεση της πρόβλεψης των απαιτήσεων της περ. α' του άρθρου 154 του Πτωχευτικού Κώδικα.

Ειδικότερα, προτείνεται ένας νέος τρόπος κατάταξης των πιστωτών και διανομής του προϊόντος της πτωχευτικής εκποίησης, ο οποίος τίθεται σε παράλληλη ισχύ με τον προβλεπόμενο στο άρθρο 156 του Πτωχευτικού Κώδικα.

Ο νέος αυτός τρόπος έχει αυστηρά οριοθετημένο και σαφέστατα διακριτό πεδίο εφαρμογής από αυτό του άρθρου 156 του Πτωχευτικού Κώδικα.

Συγκεκριμένα, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις καταλαμβάνουν αποκλειστικώς όσες απαιτήσεις γεννηθούν εξ ολοκλήρου μετά την έναρξη ισχύος του οικείου άρθρου και για την εξασφάλιση των οποίων έχει συσταθεί ενέχυρο ή υποθήκη επί μη βεβαρημένου κατά την ανωτέρω ημερομηνία πράγματος. Οι δύο αυτές προϋποθέσεις θα πρέπει συντρέχουν σωρευτικώς.

Η ανάγκη η οποία δικαιολογεί τις προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι η εξής: το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο απολήγει σε διαφορετικό τρόπο διανομής του προϊόντος της πτωχευτικής εκποίησης με κριτήριο το αν και ποιες απαιτήσεις συρρέουν κάθε φορά, ενώ το τελικό ποσό το οποίο πρόκειται να διανεμηθεί υπολογίζεται σε ποσοστά επί του προϊόντος αυτού. Με βάση το συγκεκριμένο μοντέλο διανομής, οι πιστωτές δεν είναι σε

θέση να γνωρίζουν με ασφάλεια εκ των προτέρων το μερίδιο το οποίο τους αναλογεί σε περίπτωση πτωχευτικής εκποίησης.

Το γεγονός αυτό, πέραν της ανασφάλειας δικαίου που προκαλεί, επηρεάζει την προστατευτική των απαιτήσεων λειτουργία που υπηρετούν οι εμπράγματα ασφάλειες καθώς και την απόφαση των δανειστών ως προς το ύψος της πίστωσης το οποίο θα χορηγήσουν. Το ύψος της πίστωσης, λόγω της ανασφάλειας, υπολείπεται λογικώς της αξίας του πράγματος επί του οποίου συστήνεται η εμπράγματη ασφάλεια.

Με δεδομένη την ανάγκη ενίσχυσης της ως άνω λειτουργίας αλλά και αποτελεσματικής και ασφαλούς ενεργοποίησης των μηχανισμών πίστωσης, δείχνει επιβεβλημένη η μεταρρύθμιση των σχετικών διατάξεων του Πτωχευτικού Κώδικα σε πλήρη εναρμόνιση με αυτές του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προς την κατεύθυνση ενίσχυσης τόσο της προστασίας των ειδικών προνομίων όσο και της δυνατότητας ασφαλούς πρόβλεψης εκ μέρους των δανειστών που εξοπλίζουν τις απαιτήσεις τους με εμπράγματα ασφάλειες.

Όσο πιο ενισχυμένη είναι η προστασία και ασφαλής η πρόβλεψη αναφορικά με το ύψος του μεριδίου από τυχόν προϊόν διανομής τόσο μεγαλύτερο προσδοκάται ότι θα είναι το ύψος της πίστωσης το οποίο θα χορηγηθεί με βάση την εμπράγματη ασφάλεια και γενικότερα τόσο μεγαλύτερη θα είναι η πίστη των συναλλαγών.

Επίσης, με τον προτεινόμενο τρόπο κατάταξης διασώζεται τελικώς η πραγματική και αληθής αξία των περιουσιακών στοιχείων επί των οποίων συστήνονται τα συγκεκριμένα βάρη.

Διευκρινίζεται ότι η νέα κατάταξη αφορά όλες τις νέες απαιτήσεις που αποκτούν νέα ασφάλεια, ανεξαρτήτως γενεσιουργού αιτίας. Με την ενίσχυση της προστασίας τους ενισχύεται η πίστη στην εμπράγματη ασφάλεια. Ενισχύεται η ασφάλεια των συναλλαγών.

Πέραν του επισπεύδοντος, η διαδικασία της πτωχευτικής εκποίησης αφορά και όλους τους υπόλοιπους δανειστές. Εμπεριέχει δηλαδή και μια συλλογική διάσταση, η οποία δεν πρέπει να παραγνωρίζεται. Ενώπιον του γεγονότος αυτού, η έννομη τάξη προβαίνει σε αξιακές επιλογές, διασφαλίζοντας με τον έναν ή τον άλλο τρόπο την ικανοποίηση και των υπόλοιπων δανειστών.

Στο πλαίσιο αυτό, με γνώμονα η προσδοκόμενη οικονομική ανάπτυξη, να μην είναι μόνο οικονομικά αποτελεσματική αλλά και κοινωνικά δίκαιη και ισορροπημένη, προβλέπονται σαφή αντίβαρα κοινωνικής πολιτικής που λαμβάνουν τη μορφή απόλυτης

προστασίας αυστηρά συγκεκριμένων απαιτήσεων από εξαρτημένη εργασία σε περίπτωση εκποίησης της περιουσίας του εργοδότη.

Ειδικότερα, απαιτήσεις οι οποίες προέκυψαν πριν από την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης και αφορούν μη καταβληθέντες μισθούς έως (6) μηνών από παροχή εξαρτημένης εργασίας και έως του ποσού το οποίο ισούται ανά μήνα οφειλόμενου μισθού και ανά εργαζόμενο με το νόμιμο κατώτατο μισθό υπαλλήλου άνω των είκοσι πέντε (25) ετών επί 275% ικανοποιούνται προνομιακά πριν από κάθε άλλη απαίτηση (υπερ-προνόμιο) και μετά την αφαίρεση των δικαστικών εξόδων, των εξόδων της διοίκησης της πτωχευτικής περιουσίας, στα οποία περιλαμβάνεται και η προσωρινή και οριστική αντιμισθία του διαχειριστή αφερεγγυότητας και των τυχόν ομαδικών πιστωμάτων.

Με τον προτεινόμενο τρόπο, εισάγεται υπερ-προνόμιο προς όφελος των εργαζομένων, οι απαιτήσεις των οποίων, όπως ρητώς προσδιορίζονται, ικανοποιούνται πριν από κάθε άλλη απαίτηση.

Επίσης, με σκοπό την κατά το δυνατό ταχύτερη ικανοποίηση των απαιτήσεων της παραγράφου 2 του παρόντος, ο διαχειριστής αφερεγγυότητας οφείλει, πριν από την εκποίηση των βεβαρημένων πραγμάτων, να προβαίνει αμελλητί σε κάθε πρόσφορη ενέργεια, ιδίως στην καταβολή χρημάτων, στη διανομή χρημάτων από την εκποίηση μη βεβαρημένων κινητών ή ακινήτων πραγμάτων. Με τον τρόπο αυτό, οι συγκεκριμένες απαιτήσεις δεν ικανοποιούνται μόνο πρώτες αλλά και με τον ταχύτερο και αμεσότερο δυνατό τρόπο.

Τέλος, για λόγους ακριβοδικίας, προτείνεται συγκεκριμένος μηχανισμός επιμερισμού του βάρους που προκαλείται από την υπερ-προνομιακή ικανοποίηση των ανωτέρω απαιτήσεων. Ο λόγος είναι ο εξής: όλοι οι δανειστές θα πρέπει ισομερώς να επωμίζονται το βάρος αυτό και όχι μόνο ένας, όπως θα συνέβαινε διαφορετικά.

Υπό το πρίσμα όλων των ανωτέρω, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις εισάγουν στην ελληνική έννομη τάξη συγκεκριμένες βέλτιστες διεθνείς τάσεις, όσον αφορά την ενίσχυση της συναλλακτικής πίστης, την πρόβλεψη κινήτρων για παροχή πιστώσεων, την ασφάλεια των συναλλαγών αλλά και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής σε περίπτωση ατυχούς έκβασης ενός επιχειρηματικού οικονομικού εγχειρήματος.

Ειδικό Μέρος

Μετά το άρθρο 156 του του Πτωχευτικού Κώδικα (ν.3588/2007, Α'153) προστίθεται νέο άρθρο 156Α με τίτλο «Συρροή υπερπρονομιούχων, προνομιούχων και μη».

Η παράγραφος 1 ορίζει το πεδίο εφαρμογής, απαιτώντας να συντρέχουν σωρευτικώς οι εξής δύο προϋποθέσεις: μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος α) να γεννηθούν εξ ολοκλήρου απαιτήσεις και β) να συσταθεί για την εξασφάλισή τους ενέχυρο επί μη βεβαρημένου κατά την ανωτέρω ημερομηνία πράγματος. Οι απαιτήσεις αυτές κατατάσσονται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 και μετά την αφαίρεση των δικαστικών εξόδων, των εξόδων της διοίκησης της πτωχευτικής περιουσίας, στα οποία περιλαμβάνεται και η προσωρινή και οριστική αντιμισθία του διαχειριστή αφερεγγυότητας και των τυχόν ομαδικών πιστωμάτων, με την εξής σειρά: α) απαιτήσεις του άρθρου 154, περ. α· β) απαιτήσεις του άρθρου 155 αριθμ. 1α και 1β· γ) λοιπές απαιτήσεις του άρθρου 154 και απαιτήσεις του άρθρου 155 αριθ. 1γ· δ) μη προνομιούχες απαιτήσεις. Επίσης, διασφαλίζεται η θέση των απαιτήσεων του άρθρου 154, περ. α, σε συνέχεια της τροποποίησης του άρ. 154 με το άρ. 8 παρ. 13 του Ν. 4446/2016.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι απαιτήσεις οι οποίες προέκυψαν πριν από την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης και αφορούν μη καταβληθέντες μισθούς έως (6) μηνών από παροχή εξαρτημένης εργασίας και έως του ποσού το οποίο ισούται ανά μήνα οφειλόμενου μισθού και ανά εργαζόμενο με το νόμιμο κατώτατο μισθό υπαλλήλου άνω των είκοσι πέντε (25) ετών επί 275% ικανοποιούνται προνομιακά πριν από κάθε άλλη απαίτηση (υπερ-προνόμιο) και μετά την αφαίρεση των δικαστικών εξόδων, των εξόδων της διοίκησης της πτωχευτικής περιουσίας, στα οποία περιλαμβάνεται και η προσωρινή και οριστική αντιμισθία του διαχειριστή αφερεγγυότητας και των τυχόν ομαδικών πιστωμάτων. Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθιερώνεται η κατά απόλυτη προτεραιότητα ικανοποίηση των ρητώς αναφερόμενων απαιτήσεων.

Η παραγράφος 3 επαναλαμβάνει, κατά προσαρμογή, όσα ήδη ισχύουν με βάση την παράγραφο 2 του άρθρου 156, η παράγραφος 4 προσαρμόζεται με βάση όσα προβλέπει η παράγραφος 3 του άρθρου 156 του Πτωχευτικού Κώδικα.

Η παραγράφος 5 εισάγει την υποχρέωση του διαχειριστή αφερεγγυότητας να προβαίνει αμελλητί σε κάθε πρόσφορη ενέργεια με σκοπό την κατά το δυνατό ταχύτερη ικανοποίηση των απαιτήσεων της παραγράφου 2 του παρόντος. Για τον λόγο αυτό, οφείλει πριν από την εκποίηση των βεβαρημένων πραγμάτων, να διενεργεί κάθε πρόσφορη ενέργεια όπως είναι ιδίως η καταβολή χρημάτων, η διανομή χρημάτων από την εκποίηση μη βεβαρημένων κινητών ή ακινήτων πραγμάτων κ.λπ. Οι πράξεις αυτές είναι ενδεικτικές.

Με την παράγραφο 6 της προτεινόμενης ρύθμισης τίθεται μηχανισμός επιμερισμού του βάρους που προκαλείται από την εφαρμογή της παραγράφου 2 ώστε όλοι οι δανειστές

να το επιφορτίζονται ισομερώς. Ειδικότερα, σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων βεβαρημένων πραγμάτων, οι απαιτήσεις της παραγράφου 2 του παρόντος, εφόσον έχουν επαληθευτεί στα χρέη της πτώχευσης, ικανοποιούνται ως εξής: α) συμμετρως, εφόσον οι εκποιήσεις διενεργήθηκαν ταυτοχρόνως ή β) κατά τη σειρά πραγματοποίησης των εκποιήσεων και έως την ολοσχερή εξόφλησή τους, εφόσον οι εκποιήσεις πραγματοποιήθηκαν διαδοχικώς. Στην περιπτ. β του προηγούμενου εδαφίου, οι ειδικοί προνομιούχοι πιστωτές σε βάρος των οποίων ικανοποιήθηκαν εν όλω ή εν μέρει οι απαιτήσεις αυτές, υποκαθίστανται για το επιπλέον της αναλογίας τους στο προϊόν εκποίησης των υπόλοιπων πραγμάτων. Με τον τρόπο αυτό κανείς δανειστής δεν πρόκειται να καταβάλλει πέραν του αναλογούντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟ ΘΕΣΜΟ ΤΗΣ ΔΙΑΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Οι νέες ρυθμίσεις που επέρχονται στον κλάδο της εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών με τη διαμεσολάβηση, συνιστούν νέο σταθμό για την ισόρροπη προώθηση ενός πλήρους δικαιικού συστήματος, το οποίο συνδράμει σε μια ταχεία, αποτελεσματική, οικονομικά ορθότερη και εκσυγχρονισμένη με τις διεθνείς και ευρωπαϊκές επιδιώξεις για την πρόσβαση στην δικαιοσύνη.

ΕΙΔΙΚΑ- ΚΑΤ΄ ΑΡΘΡΟ

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Άρθρο 178

Σκοπός

Στο εισαγωγικό άρθρο προσδιορίζεται ο σκοπός του παρόντος κεφαλαίου, ο οποίος συνίσταται στη ρύθμιση της διαδικασίας διαμεσολάβησης και την περαιτέρω ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 για θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις επί διασυνοριακών διαφορών. Επίσης, επισημαίνεται ότι οι σχετικές ρυθμίσεις δεν τυγχάνουν εφαρμογής στη δικαστική διαμεσολάβηση, όπως διαρθρώνεται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 179

Ορισμοί

Στο παρόν άρθρο παρατίθενται οι εννοιολογικοί ορισμοί των ιδιωτικών διαφορών που υποβάλλονται σε διαδικασία διαμεσολάβησης, της διαμεσολάβησης και του διαμεσολαβητή. Ειδικότερα, ως ιδιωτική διαφορά που υπάγεται σε διαμεσολάβηση νοείται εκείνη που ανακύπτει επί αμφισβήτησης ιδιωτικών δικαιωμάτων των μερών, τα οποία διατηρούν την εξουσία διάθεσής τους σύμφωνα με τους οικείους κανόνες του ουσιαστικού δικαίου. Συνακόλουθα, οι σχετικές διατάξεις δεν τυγχάνουν εφαρμογής σε διοικητικές, φορολογικές και τελωνειακές διαφορές και επί αξιώσεων που εγείρονται συνεπεία πράξεων ή παραλείψεων κατά την ενάσκηση δημόσιας εξουσίας. Επίσης, στο σχετικό άρθρο δίδεται επακριβής ορισμός της έννοιας των διασυνοριακών διαφορών, στις οποίες, όπως επισημάνθηκε και στο σημείο 6 του Προοίμιου της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ, τα πλεονεκτήματα των συμφωνιών διαμεσολάβησης αποτυπώνονται εναργή, καθώς προσφέρονται σε εκούσια εκτέλεση και επιτρέπουν να διατηρηθεί φιλική και βιώσιμη σχέση των μερών. Τέλος, προς ενοποίηση των κανόνων που διέπουν τη διαμεσολαβητική διαδικασία στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το έργο του διαμεσολαβητή μπορεί να ανατεθεί σε τρίτο πρόσωπο, το οποίο έχει λάβει νόμιμη διαπίστευση από τους αρμόδιους φορείς και δεν απαιτείται να φέρει την ιδιότητα του Δικηγόρου.

Άρθρο 180

Υπαγόμενες διαφορές

Στο σχετικό άρθρο προσδιορίζονται οι διαφορές ιδιωτικού δικαίου που εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο του παρόντος κεφαλαίου και διακρίνονται αφενός μεν σε εκείνες που απαριθμούνται στο άρθρο 185 και υπάγονται στη διαδικασία διαμεσολάβησης επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης της αίτησης παροχής έννομης προστασίας, αφετέρου δε στις λοιπές αστικές και εμπορικές διαφορές, παρούσες ή μέλλουσες, οι οποίες υποβάλλονται στη διαδικασία διαμεσολάβησης δυνάμει έγγραφης συμφωνίας των μερών, τα οποία διατηρούν την εξουσία διάθεσης του αντικειμένου της διαφοράς κατά το ουσιαστικό δίκαιο. Στην σχετική έγγραφη συμφωνία απαιτείται να περιγράφεται με σαφήνεια το αντικείμενο της διαφοράς που άγεται προς επίλυση, καθώς οι αρχές της ιδιωτικής αυτονομίας και της ελευθερίας των μερών (άρθρο 5 του Συντάγματος και 361 ΑΚ) προϋποθέτουν ότι τα μέρη διατηρούν σαφή και πλήρη γνώση της διαφοράς τους, κατά τις πραγματικές και νομικές διαστάσεις της.

Άρθρο 181

Προσφυγή στη διαμεσολάβηση

Με την περούσα διάταξη ορίζεται ότι οι αστικές και εμπορικές διαφορές υπάγονται στη διαδικασία της διαμεσολάβησης α) δυνάμει έγγραφης συμφωνίας των μερών της διαφοράς, β) στην περίπτωση που τα μέρη κληθούν να προσφύγουν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης προς επίλυση της διαφοράς τους από το Δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η υπόθεση ή τον αρμόδιο προς τούτο Εισαγγελέα, κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του κατ' άρθρο 25 του ν. 1756/1988 (Α'35), και συμφωνήσουν προς τούτο, γ) δυνάμει απόφασης δικαστικής αρχής άλλου κράτους μέλους, υπό την προϋπόθεση ότι η υπαγωγή της διαφοράς στη διαμεσολάβηση δεν προσβάλλει τα χρηστά ήθη και την ημεδαπή δημόσια τάξη και δ) κατόπιν ρητής νομοθετικής πρόβλεψης. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί εμπορική ή αστική υπόθεση διατηρεί τη διακριτική ευχέρεια, και δη σε κάθε στάση της δίκης, να συστήσει στα διάδικα μέρη να προσφύγουν στη διαδικασία διαμεσολάβησης προς επίλυση της διαφοράς τους, οπότε, εφόσον τα μέρη αχθούν σε σχετική συμφωνία – η οποία υποβάλλεται σε έγγραφο τύπο και σύμφωνα με το άρθρο 183 μπορεί να περιληφθεί στα πρακτικά συνεδρίασης του επιληφθέντος Δικαστηρίου -η συζήτηση της υπόθεσης αναβάλλεται σε δικάσιμο που απέχει χρονικό διάστημα τριών μηνών, το οποίο κρίνεται αναγκαίο και επαρκές για την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαμεσολάβησης. Σε κάθε περίπτωση, η συζήτηση της υπόθεσης θα πρέπει να προσδιορίζεται σε δικάσιμο εντός χρονικού διαστήματος έξι μηνών, προκειμένου να αποφευχθούν οι ενδεχόμενες απόπειρες στρεψοδικίας. Τέλος, επισημαίνεται ότι η υπαγωγή διαφοράς ιδιωτικού δικαίου στη διαδικασία της διαμεσολάβησης δεν αποκλείει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, υπό τις προϋποθέσεις που τάσσονται στις οικείες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 182

Υποχρεωτικότητα

Υποχρεωτικότητα

Στο παρόν άρθρο ορίζεται ρητά ότι ο πληρεξούσιος δικηγόρος οφείλει να ενημερώσει τον εντολέα του για την υπαγωγή της διαφοράς ή μέρους αυτής στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, γεγονός που θα αποδεικνύεται με την συμπλήρωση και υπογραφή σχετικού ενημερωτικού εγγράφου, το οποίο κατατίθεται με το εισαγωγικό δικόγραφο της διαφοράς, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησής του.

Περαιτέρω, και αναφορικά με την επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης των ενδίκων βοηθημάτων, δέον όπως επισημανθούν τα ακόλουθα: Στην αιτιολογική σκέψη 13 της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρώπης,

διευκρινίσθηκε ότι ο προαιρετικός χαρακτήρας της διαμεσολάβησης δεν συνίσταται στην ελευθερία των μερών να προσφύγουν στη σχετική διαδικασία, αλλά στο γεγονός ότι «τα μέρη έχουν την ευθύνη της διαδικασίας και μπορούν να την οργανώσουν κατά την επιθυμία τους και να την ολοκληρώσουν οποιαδήποτε στιγμή». Η προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης των ενδίκων βοηθημάτων που ασκούνται, στις διαφορές που απαριθμούνται στο άρθρο 185, συνιστά συμπληρωματικό, πλην όμως προσωρινό και βραχύχρονο, στάδιο πριν την προσφυγή στην τακτική δικαιοσύνη. Άλλωστε, κατά την πάγια νομολογία του ΔΕΕ, τα θεμελιώδη δικαιώματα δεν αποτελούν απόλυτα προνόμια, αλλά υπόκεινται σε περιορισμούς, υπό την προϋπόθεση ότι ανταποκρίνονται πράγματι στους σκοπούς γενικού συμφέροντος που επιδιώκονται με το επίμαχο μέτρο και δεν αποτελούν, ενόψει του επιδιωκόμενου σκοπού, υπέρμετρη και επαχθή επέμβαση που προσβάλλει την ουσία των διασφαλιζομένων δικαιωμάτων (απόφαση της 18ης Μαρτίου 2010, Alassini κ.λπ., C-317/08 έως C-320/08, EU:C:2010:146, σκέψη 62 και 63 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

Εν προκειμένω, ο ορισμός της διαδικασίας διαμεσολάβησης ως προϋπόθεσης για το παραδεκτό της συζήτησης της διαφοράς, συνιστά σύννομο και ανάλογο προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα περιορισμό, ο οποίος είναι συμβατός με την αρχή της αποτελεσματικής ένδικης προστασίας και δεν τελεί σε αντίθεση με τις αρχές της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας, καθώς η διαδικασία δεν καταλήγει σε δεσμευτική για τα εμπλεκόμενα μέρη απόφαση, δεν καθυστερεί ουσιωδώς την άσκηση ενδίκου βοηθήματος, οι προθεσμίες παραγραφής ή αποσβεστικής προθεσμίας αναστέλλονται ενόσω διαρκεί η διαδικασία διαμεσολάβησης, δεν προκαλούνται ή προκαλούνται ελάχιστα έξοδα στα μέρη και δεν αποκλείεται η λήψη ασφαλιστικών μέτρων (ΔΕΚ υπόθεση C-317-320/2008, απόφαση της 18ης.03.2010, σκέψεις 54-57 και 61-63, ΔΕΕ υπόθεση C-75/16, με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, την οποία υπέβαλε το Πρωτοδικείο της Βερόνας, Ιταλία, με απόφαση της 28ης.01.2016). Σε κάθε περίπτωση, η υπαγωγή στη διαμεσολάβηση αναφέρεται στη συμμετοχή των μερών στη διαμεσολαβητική διαδικασία και όχι στην επίτευξη συμφωνίας, καθώς τα μέρη διατηρούν τη δυνατότητα να αποχωρήσουν ανά πάσα στιγμή και να προσφύγουν στη τακτική δικαιοσύνη, ασκώντας τη συναφή αίτηση παροχής έννομης προστασίας, προσκομίζοντας, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησής της, το πρακτικό αποτυχίας της διαδικασίας διαμεσολάβησης.

Συγκεκριμένα, στη διαδικασία διαμεσολάβησης επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης του σχετικού ένδικου βοηθήματος υπάγονται α) οι διαφορές που ανακύπτουν από τις σχέσεις

οριζόντιας και (απλής και σύνθετης) κάθετης ιδιοκτησίας, καθώς και οι διαφορές που ρυθμίζονται στα άρθρα 1003 έως 1032 ΑΚ, στις οποίες η άμεση, συναινετική και βιώσιμη επίλυση της διαφωνίας προτάσσεται ως το πλέον ενδεδειγμένο μέσο, β) οι διαφορές που αφορούν απαιτήσεις αποζημίωσης οποιασδήποτε μορφής για ζημίες από αυτοκίνητο, εκτός αν από το ζημιόγono συμβάν επήλθε θάνατος ή σωματική βλάβη, γ) οι διαφορές από αμοιβές, δ) οι οικογενειακές διαφορές, εξαιρουμένων αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 592§§1^α, β, γ, 2 ΚΠολΔ, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 22 του ν. 4509/2017 (Α'201), καθώς με τη διαδικασία της διαμεσολάβησης μπορεί να καλλιεργηθεί εποικοδομητικό κλίμα διαλόγου και να διασφαλιστεί άμεση, ήπια και μακροβιότερη συμφωνία των συζύγων και γονέων, προς ικανοποίηση του συμφέροντος των ανηλίκων τέκνων τους, ε)) οι διαφορές που αφορούν σε απαιτήσεις αποζημίωσης ασθενών ή των οικείων τους σε βάρος ιατρών και οι οποίες ανακύπτουν κατά την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας των τελευταίων. Ειδικότερα, κατά τη διενέργεια ιατρικών πράξεων, ο ιατρός δύναται να υπέχει αστική ευθύνη. Στις περιπτώσεις αυτές, υποχρεούται να αποζημιώσει το άτομο ή την οικογένεια του ατόμου, του διαφορές που δημιουργούνται όταν συντρέχει κίνδυνος σύγχυσης εμπορικών σημάτων, όπου στην περίπτωση αυτή υπάγονται έχοντα νομική οντότητα σήματα, τόσο ημεδαπά, όσο και σήματα της ΕΕ, στ) διαφορές που πηγάζουν από πράξεις του θαλασσίου εμπορίου, τη χρησιμοποίηση, λειτουργία ή ναυσιπλοΐα πλοίου, με εξαίρεση τις διαφορές που εμπίπτουν στον νόμο περί καταναλωτικών διαφορών.

ζ) διαφορές από πρακτορεία χρηματικών απαιτήσεων (factoring), συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) και συμβάσεις δικαιόχρησης (franchising)

η) διαφορές από χρηματιστηριακές συμβάσεις

θ) διαφορές από την χορήγηση και την χρήση πιστωτικών καρτών

ι) διαφορές από εμπορικό σήμα, βιομηχανικά σχέδια και ευρεσιτεχνία

Στις προαναφερόμενες περιπτώσεις ο πληρεξούσιος Δικηγόρος του αιτούμενου δικαστικής προστασίας, υποχρεούται να υποβάλει σε διαμεσολαβητή που περιλαμβάνεται στη λίστα διαμεσολαβητών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αίτημα προσφυγής στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, συμπληρώνοντας το σχετικό ενημερωτικό έντυπο, σύμφωνα με το Παράρτημα (B) του Παρόντος. Μετά ταύτα, ο διαμεσολαβητής καλεί εγγράφως ή ηλεκτρονική κλήση ή με κάθε άλλο νόμιμο τρόπο τον προσφεύγοντα και το αντίδικο μέρος προκειμένου να ορίσουν τον τόπο και την ημερομηνία

διενέργειας της συνεδρίας διαμεσολάβησης, η οποία πρέπει να ορισθεί στο χρονικό διάστημα δεκαπέντε έως τριάντα ημερών από την επομένη της γνωστοποίησης της αίτησης του προσφεύγοντος στο άλλο μέρος και να ολοκληρωθεί εντός ενενήντα ημερών από την επομένη της λήξης της προαναφερόμενης προθεσμίας. Ωστόσο, οι αρχές της ιδιωτικής αυτονομίας και της ελευθερίας των συμβάσεων επιβάλλουν τη δυνατότητα των μερών να προβούν σε παράταση της προθεσμίας για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τις εξήντα ημέρες. Στην περίπτωση που το ένα μέρος της διαφοράς δεν προσέρχεται στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, αν και έχει κληθεί νομότυπα προς τούτο, το άλλο μέρος μπορεί να προσφύγει στην τακτική δικαιοσύνη - επισυνάπτοντας στο εισαγωγικό δικόγραφο αντίγραφο του σχετικού πρακτικού που συντάσσεται από τον διαμεσολαβητή, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησής του – ενώ με τη δικαστική απόφαση που εκδίδεται επί της διαφοράς επιβάλλεται στο διάδικο μέρος που δεν προσήλθε στη διαδικασία της διαμεσολάβησης χρηματική ποινή ποσού 120 έως 300 ευρώ και επιπλέον χρηματική ποινή που υπολογίζεται επί του αντικειμένου της διαφοράς, κατά τα αναλυτικά εκτιθέμενα. Στην περίπτωση που τα μέρη της διαφοράς προσέλθουν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης και δεν αχθούν σε επίλυση της διαφοράς τους, ο διαμεσολαβητής συντάσσει σχετικό προς τούτο πρακτικό, το οποίο κατατίθεται με το εισαγωγικό δικόγραφο της αίτησης παροχής έννομης προστασίας, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησής του. Σημειώνεται δε ότι, προς αποτροπή οιασδήποτε απόπειρας στρεψοδικίας, θεσπίσθηκε ρητά το δικαίωμα εκάστου μέρους της διαφοράς να προσφύγει στην τακτική δικαιοσύνη, αιτούμενος την παροχή έννομης προστασίας των απαιτήσεών του σε βάρος του άλλου μέρους, οι οποίες δεν αποτέλεσαν αντικείμενο της διαμεσολάβησης από υπαιτιότητα του τελευταίου, ακόμη και αν συγκαταλέγονται στις προαναφερόμενες διαφορές, που υπάγονται στη διαδικασία της διαμεσολάβησης επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησής του ένδικου βοηθήματος.

Άρθρο 183

Διαδικασία διαμεσολάβησης

Με την παρούσα διάταξη ρυθμίζεται σε γενικές γραμμές η διαδικασία της διαμεσολάβησης, καθώς η αυστηρή τυποποίηση της ελλοχεύει σαφή κίνδυνο αποδυνάμωσης της ευελιξίας της, του περιβάλλοντος εμπιστευτικότητας και της αποκλιμάκωσης της αντιδικίας με εποικοδομητικό διάλογο προς εύρεση επωφελούς και βιώσιμης λύσης. Προς διαφύλαξη των αρχών της ιδιωτικής αυτονομίας και αυτοπροσδιορισμού των εμπλεκόμενων μερών, ορίσθηκε ότι τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν ότι θα επιχειρήσουν την επίλυση της διαφοράς τους με τη συμβολή περισσότερων διαμεσολαβητών, ενώ προς διασφάλιση της

αποτελεσματικότητας της διαδικασίας ορίσθηκε ότι, σε περίπτωση διαφωνίας των μερών, το πρόσωπο του διαμεσολαβητή καθορίζεται από την Επιτροπή Διαμεσολάβησης. Ενεργώντας με συμβιβαστικό και πνεύμα ο διαμεσολαβητής και τα μέρη αναλαμβάνουν να καθορίσουν τις διαδικαστικές λεπτομέρειες της διαμεσολάβησης, σε περίπτωση δε διαφωνίας τους, ο διαμεσολαβητής καλείται να υποδείξει τα προσφορότερα μέσα διενέργειας της, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά εκάστης περίπτωσης. Οι συμμετέχοντες συμφωνούν εγγράφως περί του εμπιστευτικού ή μη χαρακτήρα της διαδικασίας, ενώ διατηρούν την ευχέρεια να συμφωνήσουν αν η σχετική συμφωνία καταλαμβάνει και το περιεχόμενο της συμφωνίας, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που το περιεχόμενο του καθίσταται γνωστό κατά την επίσπευση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης ή επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης. Σε κάθε περίπτωση, ο διαμεσολαβητής οφείλει να διασφαλίσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα της διαδικασίας - στην οποία, ελλείψει ειδικής συμφωνίας των μερών δεν τηρούνται πρακτικά - και να μην γνωστοποιήσει τις πληροφορίες που αντλεί από έκαστο των μερών, χωρίς τη ρητή και καθ' εκάστη περίπτωση συναίνεση του άλλου μέρους. Προς διασφάλιση της αρχής της εμπιστευτικότητας της διαμεσολάβησης αποκλείσθηκε η ενώπιον δικαστικής ή διαιτητικής αρχής μαρτυρική κατάθεση ή χορήγηση άλλων αποδεικτικών στοιχείων από μέρους των διαμεσολαβητών, των μερών, των πληρεξουσίων δικηγόρων τους και πάντων των συμμετεχόντων, αναφορικά με τις πληροφορίες που τους γνωστοποιήθηκαν ή υπέπεσαν στην αντίληψη τους κατά τη σχετική διαδικασία ή επ' αφορμής αυτής, εκτός αν επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης, ιδίως δε για την προστασία της ανηλικότητας ή της σωματικής ακεραιότητας και ψυχικής υγείας φυσικού προσώπου. Επίσης, η πρόσκληση προσφυγής σε διαμεσολάβηση, η δήλωση συμμετοχής, οι δηλώσεις, υποδείξεις, αιρέσεις, ομολογίες και προτάσεις που διατυπώνονται από τα μέρη προς επίτευξη της συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς, οι προτάσεις του διαμεσολαβητή και επ' αυτών δηλώσεις των μερών, καθώς και τα έγγραφα που συντάσσονται αποκλειστικά για τους σκοπούς της διαμεσολάβησης, δεν συνιστούν παραδεκτά αποδεικτικά μέσα σε δικαστική ή διαιτητική διαδικασία, εκτός αν υφίσταται αντίθετη συμφωνία των μερών ή ανακύπτουν ζητήματα ποινικής δικαιοδοσίας. Οι σχετικοί κανόνες εφαρμόζονται ανεξάρτητα από το αν η δικαστική – διαιτητική διαδικασία αναφέρεται στη διαφορά που αποτέλεσε το αντικείμενο της διαμεσολάβησης, ενώ τα αποδεικτικά στοιχεία που προσάγονται παραδεκτά σε δικαστική – διαιτητική διαδικασία, δεν καθίστανται απαράδεκτα εκ μόνου του γεγονότος, ότι έχουν χρησιμοποιηθεί σε διαδικασία διαμεσολάβησης.

Άρθρο 184

Εκτελεστότητα των συμφωνιών που προκύπτουν από τη διαμεσολάβηση

Οι συμφωνίες που προκύπτουν από τη διαδικασία της διαμεσολάβησης προσφέρονται μεν για εκούσια εκτέλεση, προς διασφάλιση φιλικής και βιώσιμης σχέσης των μερών. Ωστόσο, αναγκαίο περιεχόμενο του παρόντος αποτελεί η εκτελεστότητα των συμφωνιών που επιτυγχάνονται με διαμεσολάβηση, προκειμένου αφενός μεν να ενθαρρύνεται η προσφυγή στη σχετική διαδικασία, αφετέρου δε να καθορίζεται με ασφάλεια το νομικό πλαίσιο υλοποίησης της συμφωνίας, προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία έτερων αντιδικιών. Με το σχετικό άρθρο καθορίζεται το περιεχόμενο του πρακτικού που συντάσσεται από το διαμεσολαβητή και ορίζεται ότι από τον χρόνο κατάθεσής του στη Γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου του τόπου διενέργειας της διαμεσολάβησης συνιστά εκτελεστό τίτλο κατ' άρθρο 904 ΚΠολΔ, εφόσον περιέχει συμφωνία ως προς αξίωση που επιδέχεται αναγκαστικής εκτέλεσης, καθώς και ότι το απόγραφο εκδίδεται, κατ' άρθρα 915 έως 918 ΚΠολΔ, από τον Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου, στη Γραμματεία του οποίου έχει κατατεθεί το πρακτικό διαμεσολάβησης. Τέλος, προς διασφάλιση των κανόνων της δημόσιας τάξης και της ασφάλειας των συναλλαγών ορίζεται ότι οι διατάξεις της συμφωνίας διαμεσολάβησης, που αναφέρονται σε δικαιοπραξίες που υπόκεινται σε νόμιμο συμβολαιογραφικό τύπο και μεταγραφή (όπως ενδεικτικά η μετάθεση, αλλοίωση και εκποίηση εμπραγμάτου δικαιώματος), υποβάλλονται στον νόμιμο τύπο και τις διατυπώσεις δημοσιότητας.

Άρθρο 185

Αποτελέσματα της διαμεσολάβησης στην παραγραφή και τις αποσβεστικές προθεσμίες

Η συστηματική ρύθμιση του θεσμού της διαμεσολάβησης και η ασφάλεια δικαίου επιβάλλει τη ρύθμιση των θεμάτων που αναφέρονται στην παραγραφή των αξιώσεων και την τήρηση των αποσβεστικών προθεσμιών άσκησης δικαιωμάτων, που εισάγονται στη σχετική διαδικασία. Με το ως άνω άρθρο ορίζεται ότι η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία άσκησης δικαιωμάτων, καθώς και οι δικονομικές προθεσμίες, αναστέλλονται από τον χρόνο κατάρτισης έγκυρης συμφωνίας για προσφυγή στη διαμεσολάβηση, άλλως της κλήσης για υποχρεωτική προσφυγή στη διαμεσολάβηση, και καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας της διαμεσολάβησης, ενώ η διαδρομή τους εκκινεί εκ νέου, με την επιφύλαξη των άρθρων 261, 262 και 263 ΑΚ, έξι μήνες μετά τη σύνταξη του πρακτικού αποτυχίας της διαμεσολάβησης ή την επίδοση δήλωσης αποχώρησης από τη διαμεσολάβηση ή την κατάργηση της διαδικασίας με οποιοδήποτε άλλο τρόπο.

Άρθρο 186

Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης

Στο συγκεκριμένο άρθρο καθορίζεται η σύνθεση της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, η οποία ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, και επισημαίνεται ότι δεν μπορούν να αποτελέσουν τα μέλη αυτής και των Υποεπιτροπών της πρόσωπα που διατηρούν οποιουδήποτε είδους σχέση με φορείς εκπαίδευσης διαμεσολαβητών, κατά τους τελευταίους τουλάχιστον δώδεκα μήνες.

Άρθρο 187

Αρμοδιότητες Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης

Στο σχετικό άρθρο απαριθμούνται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Διαμεσολάβησης, η οποία δύναται να συστήνει Υποεπιτροπές από μέλη της, με ρητή εξουσιοδότηση για οριστική διευθέτηση των ζητημάτων που επιλαμβάνονται, εξαιρουμένων των ζητημάτων αρμοδιότητας της Ολομέλειας. Προς διευθέτηση των τακτικών θεμάτων η Επιτροπή Διαμεσολάβησης συγκροτεί τέσσερις υποεπιτροπές, την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών, την Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου, την Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Εκπαίδευσης και την Επιτροπή Εξετάσεων.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ-ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ -ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Άρθρα 188-197

Στο άρθρο 188, παρατίθενται τα προσόντα που απαιτείται να πληρούνται στο πρόσωπο του διαμεσολαβητή σωρευτικά, με την επισήμανση ότι ο διαμεσολαβητής οφείλει αφενός μεν να αξιολογήσει τις παραμέτρους εκάστης διαφοράς και να αναλάβει τη διενέργειά της, μόνον εφόσον διαθέτει επαρκή προς τούτο κατάρτιση και δεξιότητες, αφετέρου δε να προβεί στην εκτέλεση των καθηκόντων του, τηρώντας το δεοντολογικό κώδικα. Επισημαίνεται το γεγονός ότι δυνάμει της παρούσας διάταξης, οι κάτοχοι τίτλου διαπίστευσης από άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και οι κάτοχοι ημεδαπού μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου ή ισοδυνάμου της αλλοδαπής δεν απαιτείται να εκπαιδευτούν εκ νέου και να υποβληθούν στις εξετάσεις. Η πρόβλεψη αυτή κρίνεται αναγκαία, δεδομένου ότι η κατοχή μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου, με αντικείμενο την διαδικασία διαμεσολάβησης, πρέπει να κριθεί ως επαρκές και ικανό αποδεικτικό γνώσεως της ανωτέρω διαδικασίας.

Στα άρθρα 189 και 190, ορίζεται ότι η τήρηση των αρχών της αμεροληψίας και ουδετερότητας, συνιστούν τον πυρήνα των καθηκόντων του διαμεσολαβητή, που οφείλει να μεριμνά για την ισότιμη συμμετοχή των μερών και να διευκολύνει ισοσκελώς την προώθηση των θέσεων τους, διατυπώνοντας την προσωπική του θέση, μόνον εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα, και απέχοντας από ενέργειες κατεύθυνσης και επιβολής της λύσης που ενδεχομένως προκρίνει, ενώ με ενάργεια και σαφήνεια, τονίζεται η εξέχουσα σημασία της ανεξαρτησίας του διαμεσολαβητή, καθώς και υποχρέωση του τελευταίου να απέχει από την διαμεσολάβηση εφόσον υπάρχουν υπόνοιες σύγκρουσης συμφερόντων και, εξ αυτού, αμφιβολίες ως προς την ανεξαρτησία του.

Άρθρα 191-193

Στο άρθρο 191, σκιαγραφείται το γενικό πλαίσιο της διαδικασίας την οποία οφείλει να ακολουθήσει ο διαμεσολαβητής, με γνώμονα πάντα τον σεβασμό της αρχής της ιδιωτικής αυτονομίας των μερών και της δυνατότητας τους να παραμείνουν ή να αποχωρήσουν από τη διαμεσολάβηση κατά το δοκούν, ενώ στο άρθρο 192 εξαιρείται η εμπιστευτικότητα που πρέπει να διέπει το σύνολο της διαδικασίας της διαμεσολάβησης, δια της ρητής θέσπισης υποχρέωσης τήρησης εχεμύθειας. Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι οι τυχόν διατάξεις που διέπουν την όποια άλλη επαγγελματική ιδιότητα του διαμεσολαβητή (ενδεικτικά αναφέρονται οι διατάξεις του Κώδικα περί Δικηγόρων, ως ισχύει, περί του καθήκοντος εχεμύθειας των δικηγόρων), υποχωρούν σε σχέση με τις ειδικές ρυθμίσεις του παρόντος νόμου περί απορρήτου της διαδικασίας διαμεσολάβησης, διότι μεταξύ τους υφίσταται σχέση ειδικού προς γενικό. Σημειωτέον ότι το άρθρο 371 ΠΚ, περί παραβίασης της επαγγελματικής εχεμύθειας καλύπτει όλους τους διαμεσολαβητές. Στο άρθρο 193, ρυθμίζονται τα γενικά θέματα πειθαρχικού δικαίου των διαμεσολαβητών (γενικές αρχές που διέπουν την πειθαρχική διαδικασία, παραγραφή κλπ), ορίζονται τα πειθαρχικά όργανα και η σύνθεσή τους, εξειδικεύεται ποιες ενέργειες/παραλείψεις συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα, οι επιβαλλόμενες ποινές και οι συνέπειές τους.

Άρθρα 194-196

Στα άρθρα 194 έως και 196, ρυθμίζονται τα θέματα της αμοιβής των διαμεσολαβητών, ενώ παρέχεται αφενός η δυνατότητα άσκησης του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή ως κύριου και αποκλειστικού, χωρίς να ασκείται παραλλήλως και άλλη, ήτοι, η αρχική επαγγελματική δραστηριότητα του διαμεσολαβητή και αφετέρου η

δυνατότητα σύστασης ενώσεων προσώπων και εταιρειών, προς παροχή υπηρεσιών διαμεσολάβησης.

Ειδικότερα όσον αφορά την αμοιβή των διαμεσολαβητών, δέον όπως επισημανθεί ότι προκρίνεται, στα πλαίσια της ευελιξίας της όλης διαδικασίας, ο ελεύθερος καθορισμός της κατόπιν γραπτής συμφωνίας των μερών, με μόνη παρέμβαση του νομοθέτη στην περίπτωση κατά την οποία, τέτοια γραπτή συμφωνία δεν υπάρχει. Τα ποσά των 100€/ώρα, καθώς και της ελάχιστης συνολικής αμοιβής των 170,00€ κρίνονται δίκαια και εύλογα ως αμοιβή, εφόσον ελλείπει η κατά τα ανωτέρω γραπτή συμφωνία.

Άρθρο 197

Με το **άρθρο 197**, εισάγεται η υποχρέωση ενός εκάστου διαμεσολαβητή, να παρέχει ετησίως την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, ανώνυμα στατιστικά στοιχεία για τις διενεργηθείσες από αυτόν διαμεσολαβήσεις, ως αναλυτικά αναφέρεται στο κείμενο του άρθρου. Η ανωτέρω υποχρέωση υφίσταται και στην περίπτωση που ο αριθμός των διαμεσολαβήσεων του υποχρέου είναι μηδενικός. Η διάταξη αυτή είναι εξαιρετικά σημαντική δεδομένου ότι χωρίς τη συγκέντρωση εμπειριστατωμένων στατιστικών δεδομένων σχετικά με τη διαμεσολάβηση, όπως ο αριθμός των υποθέσεων που επιλύονται με διαμεσολάβηση, η μέση διάρκεια και τα ποσοστά επιτυχίας των διαδικασιών διαμεσολάβησης καθώς και χωρίς την ύπαρξη μιας τέτοιας αξιόπιστης βάσης δεδομένων, είναι πολύ δύσκολη η περαιτέρω προώθηση της διαμεσολάβησης και η αύξηση της εμπιστοσύνης του κοινού στην αποτελεσματικότητά της (βλ. Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12^{ης} Σεπτεμβρίου 2017 σχετικά με τη μεταφορά της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Μαΐου 2008 για την διαμεσολάβηση).

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ – ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

Στο υποκεφάλαιο Γ΄ του νόμου, ρυθμίζονται λεπτομερώς η ίδρυση και λειτουργία των φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών, καθώς και προϋποθέσεις και η διαδικασία διαπίστευσης των διαμεσολαβητών. Κύριος και πρωταρχικός στόχος των σχετικών διατάξεων είναι η διασφάλιση της ποιότητας της λειτουργίας των Φορέων Κατάρτισης, αλλά και η αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και συνεχούς ενημέρωσης και μετεκπαίδευσης των υποψηφίων διαμεσολαβητών.

Στο **άρθρο 198**, ορίζεται ότι Φορέας κατάρτισης διαμεσολαβητών, μπορεί να είναι ή αστική εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, την οποία μπορούν να συστήσουν δικηγορικοί

σύλλογοι είτε κατά μόνος, είτε από κοινού, είτε και σε σύμπραξη με άλλους επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς ή επαγγελματικούς φορείς της αυτής εφετειακής περιφέρειας αλλά και της αλλοδαπής και κατά τα ειδικότερον αναφερόμενα στα υπό στοιχεία (α) και (β) της παραγράφου Α. Περαιτέρω εισάγεται η δυνατότητα εκπαίδευσης υποψηφίων διαμεσολαβητών από Κέντρα Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ) των ΑΕΙ, τα οποία παρέχουν σχετικό πρόγραμμα, ενώ παράλληλα εισάγονται αυστηρά κριτήρια σχετικά με το ποιος μπορεί να ασκήσει καθήκοντα εκπαιδευτού, όπου πλέον απαιτείται να διαθέτει κατ' ελάχιστον τετραετή επαγγελματική εμπειρία στο γνωστικό του αντικείμενο, ενώ διαζευκτικά θα πρέπει να διαθέτει επιπλέον και κάποιο/α εκ των αναφερομένων υπό στοιχεία (α), (β), (γ) του άρθρου 201 αρ. 6 προσόντων.

Στο **άρθρο 199**, ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η εν γένει διαδικασία αδειοδότησης των Φορέων κατάρτισης. Σημειώνεται ότι οι ήδη αδειοδοτημένοι φορείς διατηρούν τις άδειές τους.

Εν συνεχεία, με τις διατάξεις των **άρθρων 200, 201 και 202** επιδιώκεται η αναβάθμιση της εκπαίδευσης των υποψηφίων διαμεσολαβητών με την υιοθέτηση προαπαιτούμενων, προκειμένου να έχει κάποιος τη δυνατότητα να εκπαιδευτεί διαμεσολαβητής. Ειδικότερα, οι υποψήφιοι διαμεσολαβητές θα πρέπει να είναι κάτοχοι τίτλου σπουδών ανωτάτου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής, ή αντίστοιχου αναγνωρισμένου της αλλοδαπής {άρθρο 201 (β)}, καθώς και ενεργή επαγγελματική δραστηριότητα στο βασικό τους επάγγελμα {άρθρο 201 (γ)}. Το ελάχιστο περιεχόμενο του βασικού προγράμματος που πρέπει να παρακολουθήσουν οι υποψήφιοι διαμεσολαβητές και το οποίο αποτελεί και την εξεταστέα ύλη, αναφέρεται αναλυτικά στο άρθρο 201, ενώ στο άρθρο 202 ρυθμίζεται λεπτομερώς η διαδικασία των εξετάσεων. Οι εξετάσεις θα είναι γραπτές και προφορικές, στις δε προφορικές θα έχουν δικαίωμα συμμετοχής οι επιτυχόντες των γραπτών εξετάσεων. Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι στο άρθρο 202 Β αρ. 8, ορίζεται ότι εάν ένας υποψήφιος αποτύχει σε τρεις (3) εξεταστικές περιόδους, τότε οφείλει, προκειμένου να συμμετάσχει σε επόμενη εξέταση, να προσκομίσει νέο πιστοποιητικό εκπαίδευσης από Φορέα κατάρτισης. Η ανωτέρω πρόβλεψη, κρίθηκε αναγκαία, ενόψει της επιδιωκόμενης αναβάθμισης του επιπέδου των διαμεσολαβητών και με δεδομένο ότι η τριπλή αποτυχία στις εξετάσεις, είναι δηλωτική της ελλιπούς κατανόησης του εν γένει μηχανισμού της διαμεσολάβησης. Επίσης πρέπει στο σημείο αυτό να αναφερθεί ότι η διαπίστευση των ήδη διαπιστευμένων διαμεσολαβητών δεν θίγεται.

Άρθρο 203

Στο **άρθρο 203** ρυθμίζονται τα θέματα της ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τον θεσμό της διαμεσολάβησης, καθώς και τον τρόπο πρόσβασης στις υπηρεσίες των διαμεσολαβητών.

Επιπρόσθετα, ρυθμίζεται η κατάρτιση και η τήρηση του μητρώου διαμεσολαβητών και προβλέπεται η δυνατότητα εγγραφής στο Μητρώο και διαμεσολαβητών οι οποίοι έχουν διαπιστευθεί σε άλλο Κράτος-Μέλος, υπό τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που αναφέρεται στον αριθμό 6 του ως άνω άρθρου.

Άρθρο 204

Στο **άρθρο 204** προβλέπεται και ρυθμίζεται η δυνατότητα παραίτησης από την ιδιότητα του διαμεσολαβητή και διαγραφής από το Μητρώο διαμεσολαβητών, η επανεγγραφή υπό τους όρους και προϋποθέσεις των παραγράφων 2 και 3 καθώς και η δυνατότητα αναστολής των καθηκόντων του.

Άρθρο 205

Τέλος στο άρθρο αυτό προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις αναγκαίες για την ομαλή εφαρμογή του νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Άρθρα 207-209

Γενικό Μέρος

Στην πολιτική δίκη η απονομή του δικαίου διαλαμβάνει δύο στάδια: κατ' αρχάς, το δίκαιο διαγιγνώσκεται και, στη συνέχεια, υλοποιείται. Η αναγκαστική εκτέλεση ακολουθεί τη διαγνωστική δίκη η οποία ολοκληρώνεται με την έκδοση της δικαστικής απόφασης και αποσκοπεί στην κατά κυριολεξία απονομή του δικαίου έναντι του ηττηθέντος διαδίκου όταν αυτός δεν συμμορφώνεται εκουσίως προς το διατακτικό της. Ως εκ τούτου, κατά την αναγκαστική εκτέλεση μιας δικαστικής απόφασης, παρέχεται έννομη προστασία. Η αξίωση εκτέλεσης της δικαστικής απόφασης ανήκει στον πυρήνα του άρθρου 20 του Συντάγματος.

Το βασικό εργαλείο αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση χρηματικής αξίωσης είναι ο πλειστηριασμός. Μέχρι προσφάτως, ο νομοθέτης γνώριζε αποκλειστικώς τον «φυσικό» πλειστηριασμό. Η τεχνολογική εξέλιξη δίνει πλέον τη δυνατότητα διενέργειάς του και με ηλεκτρονικά μέσα διασφαλίζοντας απολύτως την τήρηση όλων των δικονομικών και ουσιαστικών εγγυήσεων, των επιταγών της δημοσιότητας και της διαφάνειας και του στόχου της αποτελεσματικότερης ρευστοποίησης. Η ηλεκτρονική διαδικασία αποτελεί τυπικά καθορισμένη και θεσμικά θωρακισμένη διαδικασία η οποία εγγυάται την ακώλυτη

και απρόσκοπτη συμμετοχή των ενδιαφερομένων, πραγματώνοντας τον τελικό και κοινό στόχο δανειστή και οφειλέτη που είναι η επίτευξη του μεγαλύτερου δυνατού πλειστηριάσματος.

Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός ο οποίος διέπεται ήδη από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας είναι ανοικτού πλειοδοτικού τύπου. Με τον τρόπο αυτό είναι βέβαιο ότι επιτυγχάνεται το υψηλότερο δυνατό πλειστηρίασμα, γεγονός το οποίο σημαίνει ότι ο οφειλέτης αποπληρώνει τελικώς το μέγιστο δυνατό τμήμα της οφειλής του και απελευθερώνεται αναλόγως. Την ίδια στιγμή, διασώζεται η πραγματική αξία των εκπλειστηριαζόμενων πραγμάτων.

Αντιθέτως, κατά το ισχύον σύστημα, στους «φυσικούς» πλειστηριασμούς η προσφορά είναι μία και κλειστή, το οποίο συνεπάγεται την πιθανότητα για μια ελάχιστα μεγαλύτερη προσφορά, η οποία πιθανότατα υπολείπεται της αληθινής αξίας του πράγματος, μια περιουσία να αλλάξει χέρια. Το σύστημα της μίας κλειστής προσφοράς υιοθετήθηκε ελλείψει ηλεκτρονικών μέσω διενέργειας του πλειστηριασμού και με σκοπό να αντιμετωπιστούν γνωστά παρασιτικά φαινόμενα.

Η αναγκαστική εκτέλεση εκτυλίσσεται, εξ ορισμού, σε ένα πεδίο σύγκρουσης συμφερόντων αλλά και υψηλής ψυχικής έντασης. Πλην, όμως, είναι αναγκαία σε κάθε έννομη τάξη. Η διενέργεια του πλειστηριασμού με ηλεκτρονικά μέσα επιτυγχάνει τη μεγιστοποίηση του οικονομικού οφέλους αλλά και την ελαχιστοποίηση του προσωπικού κόστους. Για όλους τους παραπάνω λόγους, προτείνεται η καθολική εφαρμογή του ηλεκτρονικού τρόπου διενέργειας των πλειστηριασμών. Η μέχρι σήμερα άρτια διενέργειά τους με ηλεκτρονικά μέσα εγγυάται την επιτυχία του εγχειρήματος και στο μέλλον.

Η παρούσα νομοθετική πρόταση κινείται προς τις εξής τρεις κατευθύνσεις: πρώτον, κατάργηση όλων των προβλέψεων που αφορούσαν αποκλειστικώς τους φυσικούς πλειστηριασμούς· δεύτερον, προσαρμογή των υπολοίπων διατάξεων στον αποκλειστικό τρόπο διενέργειας των πλειστηριασμών με ηλεκτρονικά μέσα· τρίτον, βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου με βάση τη μέχρι σήμερα εφαρμογή.

Ειδικό μέρος

Άρθρο 207

Παρ. 1 - Άρθρο 927: Με δεδομένο ότι ο τρόπος διενέργειας πλειστηριασμού είναι αποκλειστικώς ο ηλεκτρονικός, το παρόν άρθρο τροποποιείται προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση. Ο κανόνας, σύμφωνα με τον οποίο ως υπάλληλος, ενώπιον του οποίου διενεργείται με ηλεκτρονικά μέσα ο πλειστηριασμός, ορίζεται συμβολαιογράφος της περιφέρειας του τόπου της κατάσχεσης, διατηρείται. Η έννομη τάξη πρέπει να προβλέπει εναλλακτική λύση όταν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι δυνατό να ορισθεί ως υπάλληλος του πλειστηριασμού συμβολαιογράφος του τόπου εκτέλεσης (κατάσχεσης), σύμφωνα με τον ως άνω κανόνα. Για τον λόγο αυτό, εισάγεται παρέκκλιση, οπότε ο επισπεύδων περιλαμβάνει στην εντολή τη δήλωση να ορισθεί συμβολαιογράφος της περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους. Ο επισπεύδων οφείλει να εξαντλήσει το ενδεχόμενο της περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης και τελικώς, ελλείψει δηλαδή άλλης δυνατότητας, να καταφύγει στην πρωτεύουσα του κράτους, και συγκεκριμένα στον συμβολαιογραφικό σύλλογο αυτής. Η επιλογή αυτή είναι πλήρως εναρμονισμένη προς τις ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Συγκεκριμένα, κατ' άρ. 24 και 601 παρ 3, ορίζεται η δυνατότητα προσφυγής στα δικαστήρια της πρωτεύουσας του κράτους, σε περίπτωση αδυναμίας να εντοπιστεί το κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο. Επίσης, κατ' άρ. 959 παρ. 2, η κυριότητα, διοίκηση και διαχείριση των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού ανήκει στους κατά τόπον αρμοδίους συμβολαιογραφικούς συλλόγους. Ως εκ τούτου, η σχετική επιλογή του νομοθέτη αποτυπώνει τη σύνθεση των ανωτέρω στοιχείων. Για τον ίδιο λόγο, άλλωστε, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις τεχνικές δυνατότητες του πλειστηριασμού που διενεργείται με ηλεκτρονικά μέσα, προκρίθηκε το ενδιάμεσο βήμα αναζήτησης συμβολαιογράφου εντός της περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης, στον οποίο ανήκει άλλωστε η κυριότητα, διοίκηση και διαχείριση των ηλεκτρονικών συστημάτων. Διευκρινίζεται ότι η συγκεκριμένη πρόβλεψη σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζει ούτε αλλοιώνει ή μεταβάλλει την τοπική αρμοδιότητα του δικαστηρίου εκτέλεσης. Κρίνεται σκόπιμο να υπομνησθεί ότι η εν λόγω διάταξη, ως εισάγουσα παρέκκλιση από τον κανόνα, πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικά. Τέλος, ενοποιούνται τα τελευταία δύο εδάφια του άρθρου.

Παρ. 2 - Άρθρο 933: Λόγω της παρέκκλισης του άρθρου 927, δηλώνεται ρητώς ότι αρμόδιο κατά τόπο είναι πάντοτε το δικαστήριο της περιφέρειας του τόπου της εκτέλεσης, εφόσον μετά την επίδοση της επιταγής ακολούθησαν και άλλες πράξεις της εκτελεστικής διαδικασίας, αλλιώς αρμόδιο είναι το δικαστήριο του άρθρου 584. Τέλος, διευκρινίζεται ότι αν πρόκειται για εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, τόπος εκτέλεσης είναι ο τόπος κατάσχεσης, ακόμη και εάν οριστεί υπάλληλος του πλειστηριασμού συμβολαιογράφος που έχει την έδρα του σε άλλη περιφέρεια σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 927.

Παρ. 3 - Άρθρο 943: Στην παράγραφο 3, πέραν της απαραίτητης προσαρμογής στην αποκλειστικότητα του ηλεκτρονικού τρόπου διενέργειας του πλειστηριασμού, τίθεται η αναγκαία ασφαλιστική δικλείδα της παρέκκλισης του άρθρου 927, ώστε εάν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατό να ορισθεί συμβολαιογράφος του τόπου όπου βρίσκονται τα κινητά, ως υπάλληλος του πλειστηριασμού μπορεί να οριστεί και συμβολαιογράφος που έχει την έδρα του σε άλλη περιφέρεια σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 927.

Παρ. 4 - Άρθρο 954: Στην παράγραφο αυτή, διευκρινίζεται ότι τα υπό (γ) αναφερόμενα στοιχεία και συγκεκριμένα ότι η τιμή πρώτης προσφοράς πρέπει να είναι τουλάχιστον τα δύο τρίτα της αξίας, αφορά αποκλειστικώς το κατασχεμένο κινητό πράγμα, καθώς επί ακινήτων η τιμή πρώτης προσφοράς προσδιορίζεται από την εμπορική αξία του πράγματος, όπως αυτή εκτιμά ο αρμόδιος εκτιμητής. Επίσης, στο πνεύμα της παρέκκλισης του άρθρου 927, εισάγεται ότι στην έκθεση αναφέρονται επίσης οι όροι που τυχόν έθεσε, σχετικά με τον πλειστηριασμό, ο υπέρ ου η εκτέλεση με την κατά το άρθρο 927 εντολή, καθώς επίσης και τυχόν η διενέργειά του ενώπιον συμβολαιογράφου που έχει την έδρα του σε άλλη περιφέρεια σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 927. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 954, προβλέπεται σύντμηση της προθεσμίας κατάθεσης της ανακοπής από είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες και αντίστοιχης μείωσης της προθεσμίας δημοσίευσης από τις 12:00 το μεσημέρι της δέκατης πριν από τον πλειστηριασμό ημέρας σε αυτή της όγδοης.

Παρ. 5 - Άρθρο 955: Στην παράγραφο αυτή γίνεται η αναγκαία προσαρμογή στον μοναδικό πλέον τρόπο διενέργειας του πλειστηριασμού.

Παρ. 6 - Άρθρο 959: Πλειστηριασμός με ηλεκτρονικά μέσα - ηλεκτρονικός πλειστηριασμός.

Το ισχύον άρθρο 959 καταργείται καθώς αφορά τους «φυσικούς» πλειστηριασμούς. Στη θέση του επαναλαμβάνονται βελτιωμένες οι ρυθμίσεις του ισχύοντος άρθρου 959 Α για τον πλειστηριασμό με ηλεκτρονικά μέσα.

Παρ. 7 - Άρθρο 959 Α: Το άρθρο 959Α καταργείται.

Παρ. 8 - Άρθρο 964: Προβλέπεται ο τρόπος ορισμού της σειράς κατακύρωσης, όπως επίσης και ότι σε περίπτωση κατά την οποία το πλειστηρίασμα καλύψει το ποσό της απαίτησης εκείνου υπέρ του οποίου έγινε η εκτέλεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν, καθώς και τα έξοδα της εκτέλεσης, τότε δεν γίνεται κατακύρωση για τα λοιπά κατασχεθέντα και δεν συντάσσεται ως προς αυτά έκθεση πλειστηριασμού και κατακύρωσης.

Παρ. 9 - Άρθρο 965: Στην παράγραφο αυτή επαναλαμβάνεται ο κανόνας ότι δεν μπορούν να πλειοδοτήσουν περισσότεροι πλειοδότες από κοινού. Διευκρινίζεται ότι η αντίρρηση περί αποκλεισμού από την πλειοδοσία κάθε προσώπου εις βάρος του οποίου επισπεύδεται αναπλειστηριασμός πρέπει να είναι γραπτή. Επιπλέον, ορίζεται ως τρόπος καταβολής η μεταφορά πίστωσης (έμβασμα). Περαιτέρω, η ρύθμιση της παρ. 4 του άρθρου 965 εναρμονίζεται με αυτή του άρθρου 959 παράγραφος 13 ως προς την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να κατατεθεί εντόκως το πλειστηρίασμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Επίσης, ορίζεται ότι αναλογούντες επί του πλειστηριάσματος τόκοι υπολογίζονται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και αποδίδονται από κοινού με το πλειστηρίασμα με εντολή του επί του πλειστηριασμού υπαλλήλου, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, που θα δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι όροι και διαδικασίες και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια που αφορά την απόδοση του πλειστηριάσματος στους δικαιούχους, καθώς και άλλο ειδικότερο θέμα, που ανακύπτει από την εφαρμογή του παρόντος. Περαιτέρω, διορθώνεται η παραπομπή κατά

τη νέα του εκδοχή άρθρο 959 παράγραφος 8. Τέλος, ορίζεται πλέον πιο αναλυτικά ότι ο υπάλληλος του πλειστηριασμού μπορεί, αν κρίνει ότι υπάρχει ανάγκη, να ζητεί κατά τη διεξαγωγή του πλειστηριασμού την επιβαλλόμενη από τις περιστάσεις συνδρομή και προστασία αστυνομικού οργάνου, στο οποίο παρέχει τις αναγκαίες οδηγίες και υποβάλλει αιτήματα για την τήρηση της τάξης και την αποκατάσταση της ομαλής διενέργειας και συνέχισης του πλειστηριασμού.

Παρ. 10 - Άρθρο 966: Η παράγραφος 1 του άρθρου 966 διαγράφεται, καθώς, σύμφωνα με το άρθρο 965, δεν επιτρέπεται να πλειοδοτήσουν περισσότεροι πλειοδότες από κοινού, οπότε δεν τίθεται ζήτημα εις ολόκληρον ευθύνης τους. Οι λοιπές παράγραφοι του άρθρου αναριθμούνται.

Παρ. 11 - Άρθρο 969: Στην παράγραφο αυτή προστίθεται η αυτονόητη υποχρέωση καταβολής και του τέλους χρήσης προκειμένου εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση να έχει δικαίωμα, εφόσον εξοφλήσει, έως την κατακύρωση, τα έξοδα και τις απαιτήσεις εκείνου που τ333ην επισπεύδει και των άλλων δανειστών που έχουν τίτλο εκτελεστό και αναγγέλθηκαν, να αναλάβει τα πράγματα που πλειστηριάζονται.

Παρ. 12 - Άρθρο 972: Με την παράγραφο αυτή μεταβάλλεται ο χρόνος αναγγελίας από πέντε ημέρες το αργότερο πριν τον πλειστηριασμό σε δεκαπέντε (15) ημέρες μετά τον πλειστηριασμό. Τούτο συμβαίνει διότι αφενός στην πράξη το μέτρο δεν λειτούργησε, αφετέρου δεδομένης της πιθανότητας μεταβολής του υπαλλήλου του πλειστηριασμού δημιουργείται ανασφάλεια ως προς τον τελικό τόπο επίδοσης.

Παρ. 13 - Άρθρο 988: Στην παράγραφο αυτή επαναλαμβάνεται η παρέκκλιση του άρθρου 927, ώστε εάν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατό να ορισθεί συμβολαιογράφος του τόπου εκτέλεσης, ως υπάλληλος του πλειστηριασμού μπορεί να οριστεί, τελικά, συμβολαιογράφος που έχει την έδρα του σε άλλη περιφέρεια σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 927.

Παρ. 14 - Άρθρο 995: Η συγκεκριμένη παράγραφος προσαρμόζεται στο δεδομένο ότι ο πλειστηριασμός διενεργείται αποκλειστικώς με ηλεκτρονικά μέσα και, για τον λόγο αυτό, η παράγραφος 6, η οποία δεν εφαρμόστηκε μέχρι σήμερα και η οποία έχει προκαλέσει την εύλογη αντίδραση των δικαστικών επιμελητών ως οργάνων της εκτέλεσης, καταργείται.

Παρ. 15 - Άρθρο 998: Η παράγραφος αυτή προσαρμόζεται στην παρέκκλιση του άρθρου 927, ορίζοντας ότι το κατασχεμένο ακίνητο πλειστηριάζεται με ηλεκτρονικά μέσα από τον συμβολαιογράφο της περιφέρειας όπου βρίσκεται το ακίνητο ή από συμβολαιογράφο που έχει την έδρα του σε άλλη περιφέρεια σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 927. Επίσης, πλέον το άρθρο 959, όχι το 959 Α, το οποίο καταργήθηκε, εφαρμόζεται και στον πλειστηριασμό ακινήτων. Περαιτέρω, προβλέπεται, σύμφωνα με τη νέα ρύθμιση του άρθρου 927, ότι αν το ακίνητο βρίσκεται σε περιφέρειες περισσότερων ειρηνοδικείων, ο πλειστηριασμός γίνεται κατά την επιλογή όποιου επισπεύδει σε συμβολαιογράφο οποιουδήποτε ειρηνοδικείου ή σε συμβολαιογράφο της πρωτεύουσας του κράτους, με τις διαλαμβανόμενες εκεί προϋποθέσεις.

Παρ. 16 - Άρθρο 998Α: Το συγκεκριμένο άρθρο καταργείται.

Παρ. 17 - Άρθρο 1001: Στο πνεύμα της τροποποίησης του άρθρου 964, η παράγραφος αυτή ορίζει ότι από τη στιγμή που το πλειστηρίασμα καλύψει το ποσό της απαίτησης εκείνου υπέρ του οποίου έγινε η εκτέλεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν, καθώς και τα έξοδα της εκτέλεσης, δεν γίνεται κατακύρωση για τα λοιπά κατασχεθέντα ακίνητα και δεν συντάσσεται ως προς αυτά έκθεση πλειστηριασμού και κατακύρωσης. Περαιτέρω, προβλέπεται δυνατότητα εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση να ορίσει εγγράφως τη σειρά κατακύρωσης των πραγμάτων.

Παρ. 18 - Άρθρο 1002: Στο πνεύμα της τροποποίησης του άρθρου 969, με τη συγκεκριμένη παράγραφο ορίζεται ότι, έως την κατακύρωση, εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση έχει δικαίωμα να εξοφλήσει τις απαιτήσεις εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν, καθώς και τα έξοδα και το τέλος χρήσης. Στην περίπτωση αυτή ο πλειστηριασμός ματαιώνεται και αίρεται η κατάσχεση.

Παρ. 19 - Άρθρο 1004: Στην παράγραφο αυτή, ορίζεται, μεταξύ άλλων, η υποχρέωση του υπερθεματιστή να καταβάλει στον ειδικό τραπεζικό επαγγελματικό λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού το πλειστηρίασμα και το τέλος χρήσης το αργότερο τη δέκατη εργάσιμη ημέρα από τον πλειστηριασμό. Επίσης, προβλέπεται ότι ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού οφείλει, το αργότερο τη δωδέκατη εργάσιμη ημέρα από τον πλειστηριασμό, να καταθέσει το πλειστηρίασμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Η κατάθεση του πλειστηριάσματος είναι ακατάσχετη, δεν εμπίπτει στην πτωχευτική περιουσία και δεν υπόκειται στις δεσμεύσεις που επιβάλλει το Δημόσιο για τη διασφάλιση των συμφερόντων του. Εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας από την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού αποδίδει το τέλος χρήσης στον οικείο συμβολαιογραφικό σύλλογο του οποίου αυτός είναι μέλος. Τέλος, προβλέπεται ότι κατά τα λοιπά και σε ό,τι αφορά την κατάθεση του πλειστηριάσματος στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και τον υπολογισμό της τοκοδοσίας εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 965 παρ. 4, με εξαίρεση όσα ρυθμίζονται ειδικά στην παρούσα διάταξη.

Παρ. 20 - Άρθρο 1012: Η παράγραφος αυτή προσαρμόζεται στην παρέκκλιση του άρθρου 927, και, για τον λόγο αυτό, προστίθεται ως δεύτερο εδάφιο διασφαλίζοντας ότι, εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι δυνατό να οριστεί συμβολαιογράφος του τόπου της κατάσχεσης, ο πλειστηριασμός γίνεται ενώπιον συμβολαιογράφου διορισμένου σε άλλη περιφέρεια σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 927.

Παρ. 21 - Άρθρο 1015: Με την παράγραφο αυτή γίνεται προσαρμογή στην παρέκκλιση του άρθρου 927, και για τον λόγο αυτό προστίθεται ως δεύτερο εδάφιο διασφαλίζοντας ότι εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι δυνατό να οριστεί συμβολαιογράφος του τόπου της κατάσχεσης, ο πλειστηριασμός γίνεται ενώπιον συμβολαιογράφου διορισμένου που έχει την έδρα του σε άλλη περιφέρεια σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 927.

Παρ. 22 - Άρθρο 1021: Με την παράγραφο αυτή τίθεται ως δεύτερο εδάφιο η διευκρίνιση ότι ο εκούσιος πλειστηριασμός πραγματοποιείται με τη διαδικασία είτε του άρθρου 959, αν πρόκειται για κινητό, είτε του άρθρου 998, αν πρόκειται για ακίνητο. Επίσης, το άρθρο προσαρμόζεται προς την παρέκκλιση του άρθρου 927 και προστίθεται ότι πέμπτο εδάφιο

διασφαλίζοντας ότι εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι δυνατό να οριστεί συμβολαιογράφος της περιφέρειας όπου βρίσκεται το κινητό ή το ακίνητο, ο πλειστηριασμός γίνεται ενώπιον συμβολαιογράφου διορισμένου που έχει την έδρα του σε άλλη περιφέρεια σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 927.

Άρθρο 208

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου θεσπίζονται νέες μεταβατικές διατάξεις εν όψει καθολικής εφαρμογής του μέτρου των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών. Επειδή δεν νοείται περίοδος κατά την οποία δεν βρίσκεται σε ισχύ διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων, πρέπει να μεσολαβήσει ορισμένο μεταβατικό χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι ορισθέντες ήδη «φυσικοί» πλειστηριασμοί δεν θα ματαιωθούν αυθαίρετα αλλά θα διενεργηθούν κανονικά και θα δοθεί ο αναγκαίος χρόνος προσαρμογής στο νέο νομικό καθεστώς και πρακτικής προετοιμασίας όλων των παραγόντων και οργάνων της εκτέλεσης για τη διενέργειά τους αποκλειστικώς με ηλεκτρονικά μέσα. Η ασφάλεια δικαίου επιτάσσει άλλωστε αποτροπή αιφνιδιασμού, ιδίως επισπεύδοντος και καθ' ου η εκτέλεση. Για την ομαλή και σύννομη μετάβαση στο νέο καθεστώς διενέργειας πλειστηριασμών αποκλειστικά με ηλεκτρονικά μέσα, ορίζεται συγκεκριμένο χρονικό σημείο στο μέλλον μετά το οποίο όλοι οι πλειστηριασμοί θα διεξάγονται αποκλειστικά με ηλεκτρονικά μέσα, ανεξάρτητα από τον χρόνο επίδοσης της επιταγής και επιβολής της κατάσχεσης. Όπως ήδη αναφέρθηκε, οι ορισθέντες να διενεργηθούν μέχρι τότε «φυσικοί» πλειστηριασμοί θα διενεργηθούν κανονικά. Επίσης, οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί που είχαν οριστεί να διεξαχθούν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος διενεργούνται σύμφωνα με τους όρους τους. Για τους «φυσικούς» πλειστηριασμούς ωστόσο που έχει ήδη οριστεί να πραγματοποιηθούν με φυσικό τρόπο οποτεδήποτε μετά το χρονικό αυτό σημείο και έχει ήδη συντελεστεί η σχετική προδικασία του πλειστηριασμού, ο επισπεύδων είναι υποχρεωμένος να γνωστοποιήσει τη μεταβολή του τρόπου και του χρόνου διενέργειας τους με σχετική εντολή προς τον δικαστικό επιμελητή για την έκδοση νέου αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης. Προς διασφάλιση των δικαιωμάτων των μερών, ο ως άνω πλειστηριασμός είναι άκυρος, αν δεν τηρηθούν οι προβλεπόμενες διατυπώσεις, το αργότερο είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες πριν από την ορισθείσα αρχικά ημερομηνία διενέργειας του φυσικού πλειστηριασμού. Με τον τρόπο αυτό ο ορισθείς φυσικός πλειστηριασμός θα διενεργηθεί την ίδια ημερομηνία με ηλεκτρονικά μέσα. Στο ίδιο

πνεύμα, προβλέπεται ρητώς ότι η ως άνω προδικασία μπορεί να διενεργηθεί αμέσως μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, ενώ εξίσου ρητώς ορίζεται ότι πλειστηριασμοί και συναφείς δικαστικές και εξώδικες πράξεις που θα διενεργηθούν μέχρι το οριζόμενο στον νόμο χρονικό σημείο καθολικής εφαρμογής διέπονται από τις προϊσχύσασες καταργούμενες ή τροποποιούμενες διατάξεις με βάση το προηγούμενο άρθρο του παρόντος νόμου. Με βάση όλα τα παραπάνω διασφαλίζεται η συνέχεια απονομής του δικαίου κατά το στάδιο της αναγκαστικής εκτέλεσης. Τέλος, προβλέπεται η αναλογική εφαρμογή των διατάξεων των άρ. 959 και 998 του Κ.Πολ.Δ στους κατά Κ.Ε.Δ.Ε. πλειστηριασμούς.

Άρθρο 209

Τροποποιείται ο Κώδικας Συμβολαιογράφων ώστε να εναρμονίζεται με τον, αποκλειστικό, πλέον, τρόπο διενέργειας των πλειστηριασμών με ηλεκτρονικά μέσα. Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατό να ορισθεί ως υπάλληλος του πλειστηριασμού συμβολαιογράφος του τόπου εκτέλεσης (κατάσχεσης), ο επισπεύδων μπορεί να ορίσει συμβολαιογράφο διορισμένο στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους.

ΤΜΗΜΑ Δ΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Άρθρο 210

Με την παρούσα διάταξη προβλέπεται ότι ο Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) δε δύναται να χορηγεί οποιασδήποτε μορφής δάνειο ή να παρέχει καθ' οιονδήποτε τρόπο εγγύηση, εμπράγματα ασφάλεια σε Φορείς ιδιωτικού δικαίου με ή χωρίς νομική προσωπικότητα.

Άρθρο 211

Ποσοστό απαρτίας για συζήτηση και λήψη απόφασης κήρυξης απεργίας

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ειδική απαρτία κατά τις γενικές συνελεύσεις πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων, προκειμένου να λάβει χώρα η συζήτηση και να ληφθεί απόφαση για την κήρυξη απεργίας. Ειδικότερα, ορίζεται ότι απαιτείται η παρουσία τουλάχιστον του ενός δευτέρου (½) των οικονομικά τακτοποιημένων μελών της συνδικαλιστικής οργάνωσης.

Άρθρο 212

Η αυθεντική ερμηνεία της παρ. 2 του άρθρου 34 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179)

Αληθής έννοια της παρ. 2 του άρθρου 34 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179)

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3 και 6 του ν. 551/1915 (Α' 11), όπως κωδικοποιήθηκε εν συνεχεία με το β.δ. της 24^{ης}.07./25^{ης}.08.1920 (Α' 191), ο κύριος επιχείρησης του είδους που καθορίζεται από το άρθρο 2 του νόμου αυτού, υποχρεούται, ανεξαρτήτως υπαιτιότητας (αντικειμενική ευθύνη) και υπό τις καθοριζόμενες στο νόμο αυτό ειδικότερες προϋποθέσεις, να καταβάλει την προβλεπόμενη στον ίδιο νόμο αποζημίωση για περιουσιακή ζημία (άρθρο 3 παρ. 5), στον εργάτη ή υπάλληλό του, που υπέστη βλάβη της υγείας ή της σωματικής του ακεραιότητας, συνεπεία ατυχήματος που επήλθε από βίαιο συμβάν, κατά την εκτέλεση της εργασίας του ή εξ αφορμής αυτής, σε περίπτωση δε θανάτου από την ίδια αιτία, στα καθοριζόμενα στο άρθρο 6 του ίδιου νόμου συγγενικά του πρόσωπα.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 60 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179), εάν ο παθών εξ εργατικού ατυχήματος υπάγεται στην ασφάλιση του ΙΚΑ, τότε ο εργοδότης απαλλάσσεται από την ευθύνη που προκύπτει με βάση τις ειδικές διατάξεις περί εργατικών ατυχημάτων, όπως αυτές κωδικοποιήθηκαν με το β.δ. της 24^{ης}.07./25^{ης}.08.1920 (Α' 191).

Τέλος, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 34 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179), όταν το εργατικό ατύχημα οφείλεται σε δόλο του εργοδότη, αυτός (δεν απαλλάσσεται από τη σχετική ευθύνη, αλλά) οφείλει να καταβάλει, αφενός στο ΙΚΑ τη δαπάνη των παροχών που ο εν λόγω φορέας χορήγησε στον παθόντα και αφετέρου στον παθόντα τη διαφορά ανάμεσα στις παροχές που αυτός έλαβε από το ΙΚΑ και στην αποζημίωση που δικαιούται βάσει των κοινών διατάξεων του αστικού δικαίου.

Η πρόβλεψη του κανόνα της κατ' αρχήν απαλλαγής (με το άρθρο 60 παρ. 3) του εργοδότη από τη σχετική (αντικειμενική) ευθύνη και της κάλυψης του αντίστοιχου κινδύνου από τον φορέα κοινωνικής ασφάλισης του εργαζομένου είναι εύλογη, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του γεγονότος ότι μέρος των καταβαλλόμενων από τον εργοδότη ασφαλιστικών εισφορών

κατατείνει ακριβώς στην κάλυψη του ασφαλιστικού κινδύνου επέλευσης ατυχημάτων κατά την εκτέλεση της εργασίας ή με αφορμή αυτή. Είναι, άλλωστε, γνωστό ότι η κάλυψη αυτού ακριβώς του ασφαλιστικού κινδύνου, του κινδύνου από εργατικό ατύχημα (όπως και της κάλυψης του γήρατος, της μητρότητας κ.α.) υπήρξε μεταξύ των βασικών στόχων της ίδιας της ίδρυσης και συγκρότησης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

Εντούτοις, η διατύπωση της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 34 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179) περί εξαίρεσης από την κατ' αρχήν απαλλαγή του εργοδότη από τη σχετική ευθύνη σε περίπτωση που το ατύχημα οφείλεται σε δόλου αυτού, εξεταζόμενη σε συνδυασμό με εκείνη της παρ. 3 του άρθρου 60 του ίδιου νόμου (η οποία, όπως επισημάνθηκε, προβλέπει την απαλλαγή του εργοδότη από την, απορρέουσα από τις ειδικές διατάξεις περί εργατικών ατυχημάτων, αντικειμενική ευθύνη, σε περίπτωση υπαγωγής του παθόντος εργαζόμενου στην ασφάλιση του ΙΚΑ), έχει επί σειρά ετών προκαλέσει σοβαρές ερμηνευτικές αμφισβητήσεις και διχογνωμίες και έχει δημιουργήσει το έδαφος για την υιοθέτηση ερμηνευτικών εκδοχών, που, κατ' αποτέλεσμα, όχι μόνο δεν απηχούν την αληθή βούληση του νομοθέτη και το σκοπό που θέλησε να εξυπηρετήσει με την πρόβλεψη της απαλλαγής του εργοδότη από την αντικειμενική ευθύνη σε περιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων, αλλά κείται, επιπλέον, εκτός των ορίων βασικών συνταγματικών διατάξεων.

Ειδικότερα, τίθεται το ζήτημα εάν η εισαγόμενη με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 34 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179) εξαίρεση από την απαλλαγή του εργοδότη από τη σχετική ευθύνη και η συνακόλουθη υποχρέωση του εργοδότη να καταβάλει αφενός στον ασφαλιστικό φορέα τη δαπάνη των χορηγούμενων στον παθόντα παροχών και αφετέρου στον ίδιο τον παθόντα τη διαφορά ανάμεσα στις παροχές αυτές και την πλήρη αποζημίωση που δικαιούται κατά τις κοινές διατάξεις του Αστικού Κώδικα, συντρέχει μόνο στην περίπτωση που ο δόλος του εργοδότη καλύπτει και το αποτέλεσμα του εργατικού ατυχήματος (μόνον, δηλαδή, εφόσον ο εργοδότης θέλησε ή αποδέχθηκε και την ίδια τη βλάβη του παθόντος) ή εάν η έννοια της φράσης «οφείλεται σε δόλο του εργοδότη ή του υπ' αυτού προστηθέντος προσώπου» καλύπτει και την περίπτωση που το εργατικό ατύχημα συνδέεται αιτιωδώς με δόλια παραβίαση, από αυτούς, των διατάξεων νόμων, διαταγμάτων και κανονισμών που προβλέπουν τα υποχρεωτικά μέτρα προστασίας της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία.

Η υιοθέτηση της πρώτης εκδοχής οδηγεί στο αποτέλεσμα, ακόμα και εργοδότες που εν γνώσει τους παραβιάζουν τα προβλεπόμενα από το νόμο μέτρα ασφαλείας και συνειδητά εκθέτουν τους εργαζομένους στους αντίστοιχους σοβαρούς κινδύνους, να μετακυλίσουν στο ασφαλιστικό σύστημα την ευθύνη της παράνομης αυτής και αντικοινωνικής συμπεριφοράς,

η οποία και στάθηκε αιτία -εφόσον τούτο βεβαιώνεται και από τις σχετικές δικαστικές αποφάσεις- για την επέλευση του εργατικού ατυχήματος. Κάτι τέτοιο, όμως, κείται εκτός της λογικής της ασφαλιστικής κάλυψης του εργατικού ατυχήματος, καθώς η καταβολή των σχετικών εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών δεν εξασφαλίζει στον εργοδότη τη δυνατότητα να μην τηρεί τη νομοθεσία για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία, αλλά τον ασφαλίζει από την περίπτωση που, παρά την τήρηση των σχετικών μέτρων ασφαλείας, επέρχεται το ατύχημα, βίαιο συμβάν. Σε διαφορετική περίπτωση το ασφαλιστικό σύστημα επιβαρύνεται με -σημαντικές, συνήθως- δαπάνες χορήγησης των σχετικών ασφαλιστικών παροχών στα θύματα εργατικών ατυχημάτων ή τους συγγενείς τους, αναλαμβάνοντας το κόστος μιας -ούτως ή άλλως- αξιόποινης (αφού ο νόμος προβλέπει και ποινικές κυρώσεις για τη μη τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων ασφαλείας στην εργασία) συμπεριφοράς του εργοδότη.

Παράλληλα, η υιοθέτηση μιας ερμηνευτικής εκδοχής της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 34 παρ. 2 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179) που οδηγεί εμμέσως σε αποκλεισμό της ευθύνης του εργοδότη (ακόμα και ενός εργοδότη που συνειδητά δεν τηρεί τις διατάξεις περί ασφάλειας στην εργασία) για την καταβολή στον παθόντα της διαφοράς ανάμεσα στις χορηγούμενες σε αυτόν παροχές από τον φορέα κοινωνικής ασφάλισης και στην πλήρη αποζημίωση που αυτός δικαιούται βάσει των διατάξεων του Αστικού Κώδικα, θα αποστερούσε από τον παθόντα εργαζόμενο το δικαίωμα δικαστικής προστασίας (κατά παράβαση του άρθρου 20 του Συντάγματος) ως προς την αποκατάσταση της σοβαρής -κατά κανόνα- υλικής ζημίας που υπέστη από το εργατικό ατύχημα.

Ωστόσο, μία τέτοια ερμηνεία, που θα οδηγούσε στο εξαιρετικά ανεπιεικές αποτέλεσμα του αποκλεισμού της δυνατότητας του παθόντος του εργατικού ατυχήματος (όπου κατά κανόνα το κόστος της αποκατάστασης της υγείας ή της αντιμετώπισης των συνθηκών που συνεπάγεται μία μόνιμη αναπηρία υπερβαίνει σημαντικά τις χορηγούμενες από τον ασφαλιστικό φορέα παροχές) να αξιώσει την επιπλέον αυτή αποζημίωση, που απορρέει από τις κοινές διατάξεις του αστικού δικαίου, έναντι ενός εργοδότη που εν γνώσει του έχει παραβιάσει τις διατάξεις περί προστασίας της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία, δεν είναι δυνατόν να γίνει ανεκτή από την έννομη τάξη (άρθρο 5 του Συντάγματος). Μία τέτοια ερμηνεία, άλλωστε, δεν προκύπτει ούτε από τη συνδυαστική εφαρμογή της ερμηνευόμενης διάταξης με εκείνη της παρ. 3 του άρθρου 60 του ίδιου νόμου, αφού η τελευταία, όπως επισημάνθηκε, εισάγει απαλλαγή του εργοδότη, όχι από κάθε ευθύνη, αλλά από την αντικειμενική ευθύνη που προβλέπεται από τις ειδικές διατάξεις περί εργατικών ατυχημάτων.

Ενόψει των ανωτέρω, με την προτεινόμενη ρύθμιση αίρεται η σχετική ερμηνευτική αμφισβήτηση και αποσαφηνίζεται ότι, κατά την αληθή έννοια της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 34 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179) και την αληθή βούληση του νομοθέτη, ο εργοδότης οφείλει να καταβάλει στο μεν ασφαλιστικό φορέα τις δαπάνες που αυτός χορήγησε στον παθόντα από εργατικό ατύχημα, στον δε παθόντα τη διαφορά ανάμεσα στις παροχές αυτές και την πλήρη αποζημίωση που δικαιούται κατά τις κοινές διατάξεις του Αστικού Κώδικα, σε κάθε περίπτωση που βεβαιώνεται δικαστικά ότι το εργατικό ατύχημα οφείλεται σε δόλο του εργοδότη, είτε ως προς αυτό καθεαυτό το αποτέλεσμα του εργατικού ατυχήματος είτε όμως και ως προς την παραβίαση της κείμενης νομοθεσίας περί ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Άρθρο 213

Τροποποίηση του π.δ. 246/2006 (Α' 261)

Η εξαίρεση του κλάδου των οδηγών ΚΤΕΛ και τουριστικών λεωφορείων από την υποχρέωση ανάρτησης πίνακα εβδομαδιαίων αναπαύσεων του προσωπικού κίνησης, των ημερήσιων στοιχείων προσωπικού και δρομολογίων και υπερωριών ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) έχει συμβάλει σε έντονα φαινόμενα αυθαιρεσιών της εργατικής νομοθεσίας στον εν λόγω κλάδο, καθώς τα ελεγκτικά όργανα του ΣΕΠΕ δεν είναι σε θέση να επιτελέσουν αποτελεσματικά το έργο τους. Δεδομένων των ανωτέρω, καθώς και της διαδεδομένης πλέον χρήσης των πληροφοριακών συστημάτων του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η ειδική αυτή μεταχείριση δεν δικαιολογείται από κάποιον αποχρώντα λόγο. Συνεπώς, είναι απαραίτητο και ο συγκεκριμένος κλάδος να αντιμετωπίζεται κατά τον ίδιο τρόπο με τους υπόλοιπους.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, καθιερώνεται η υποχρέωση καταχώρησης σε πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης των υπερωριών του προσωπικού, του μηνιαίου πίνακα εβδομαδιαίων αναπαύσεων του προσωπικού κίνησης και των ημερήσιων στοιχείων προσωπικού και δρομολογίων για κάθε λεωφορείο των ΚΤΕΛ και των τουριστικών λεωφορείων.

Άρθρο 214

Με την παρούσα ρύθμιση αναμορφώνεται το καθεστώς που διέπει τα υφιστάμενα οικογενειακά επιδόματα με σκοπό τον εξορθολογισμό τους και την αντικατάστασή τους από ένα ενιαίο επίδομα παιδιού, το οποίο χορηγείται λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των

εξαρτώμενων τέκνων, το ισοδύναμο οικογενειακό εισόδημα και την εισοδηματική κατηγορία κάθε οικογένειας. Αυτή η αναμόρφωση απαιτεί την ενίσχυση του συστήματος με επιπλέον 260 εκατομμύρια ευρώ ώστε να καλυφθούν κενά των προηγούμενων ρυθμίσεων και η ανισότιμη μεταχείριση των οικογενειών με διαφορετικό αριθμό εξαρτώμενων τέκνων.

Το επίδομα παιδιού θα καταβάλεται στοχευμένα στις οικογένειες με παιδιά, ξεκινώντας εκεί όπου αντιμετωπίζουν μεγαλύτερη ανάγκη και για το λόγο αυτό θα υπολογίζεται βάσει κλιμακούμενου εισοδηματικού κριτηρίου για την ενίσχυση των ασθενέστερων οικονομικά δικαιούχων.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιτυγχάνεται ο εξορθολογισμός της πολιτικής που αφορά στην παροχή επιδομάτων για την κάλυψη των αναγκών των παιδιών, καθώς εφαρμόζονται αφενός ίδια αντικειμενικά κριτήρια για όλα τα παιδιά, βάσει οικογενειακού εισοδήματος και, αφετέρου, με την λελογισμένη κλιμάκωση του ποσού του επιδόματος ανάλογα με αριθμό των εξαρτώμενων παιδιών διασφαλίζεται μια σαφώς πιο στοχευμένη πολιτική η οποία λαμβάνει υπόψη της και την πραγματική οικονομική αδυναμία και τις πραγματικές ανάγκες κάθε οικογένειας.

Ως κλίμακα ισοδυναμίας ορίζεται, στην παράγραφο 4 της διάταξης, το σταθμισμένο άθροισμα των μελών της οικογένειας. Ο πρώτος γονέας έχει στάθμιση 1, ο δεύτερος γονέας έχει στάθμιση 1/2 και κάθε εξαρτώμενο τέκνο έχει στάθμιση 1/4, γεγονός που συνιστά ευνοϊκή για τον ωφελούμενο τροποποίηση σε σχέση με τις αντίστοιχες σταθμίσεις των καταργούμενων διατάξεων της παραγράφου ΙΑ, υποπαράγραφος ΙΑ2 του ν. 4093/2012.

Οι οικογένειες που δικαιούνται το επίδομα παιδιού διαιρούνται αναλόγως του ισοδυνάμου εισοδήματος σε τρεις κατηγορίες ισοδύναμου οικογενειακού εισοδήματος, οι οποίες περιγράφονται στην παρ. 5 της διάταξης.

Στην παράγραφο 8 αναφέρονται τα ηλικιακά όρια των τέκνων για τα οποία καταβάλλεται το επίδομα ενώ αναφέρονται και οι ειδικότερες περιπτώσεις των τέκνων με ποσοστό αναπηρίας καθώς και των ορφανών τέκνων.

Στην παράγραφο 10 ορίζεται για πρώτη φορά σε διάταξη νόμου ο φορέας χορήγησης της παροχής και στην παράγραφο 11 αναφέρονται κατηγορίες δικαιούχων στους οποίους

χορηγείται το επίδομα, εφόσον διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην ελληνική επικράτεια για πέντε συναπτά έτη αντί των δέκα που ίσχυε μέχρι σήμερα.

Τέλος, διευκρινίζεται ότι το θεσπιζόμενο επίδομα απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου συμπεριλαμβανόμενης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του αρ. 29 ν. 3986/2011.

Άρθρο 215

Η διαδικασία υποβολής αιτήσεων για την χορήγηση προνοιακών επιδομάτων σε άτομα με αναπηρία σήμερα χαρακτηρίζεται από πολυδιάσπαση των φορέων χορήγησης και παροχής πληροφοριών, ανομοιογένεια, ανισότητες, γραφειοκρατία, πληθώρα εγγράφων δικαιολογητικών και ανάγκη πολλαπλών μετακινήσεων του ατόμου με αναπηρία οι οποίες έρχονται σε ευθεία αντίθεση με τις ανάγκες και την ιδιαίτερη ευαλωτότητά του.

Απαιτείται, επομένως, μια ριζική αλλαγή που να εξασφαλίζει τη χορήγηση των προνοιακών επιδομάτων με τρόπο σύγχρονο, ενιαίο, δίκαιο, διαφανή, φιλικό και με σεβασμό προς το άτομο με αναπηρία, που να τηρεί στο ακέραιο τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, την οποία η χώρα μας έχει ενσωματώσει με το ν.4488/2017 και έχει υιοθετήσει τις κατευθύνσεις για την υλοποίησή της.

Η αλλαγή αυτή θα πρέπει να αφορά, τόσο στη διαδικασία εξασφάλισης πρόσβασης στην πληροφόρηση, στην υποβολή της αίτησης, στη διαδικασία κρίσης της και απονομής και καταβολής των επιδομάτων, όσο και στη διασφάλιση της καλύτερης γνώσης της γενικότερης κατάστασης του ατόμου με αναπηρία, του περιβάλλοντος εντός του οποίου ζει και δραστηριοποιείται, των εμποδίων και των δυνατοτήτων για πλήρη ένταξη ή επανένταξη στην κοινωνία. Δεδομένου όμως ότι οι τροποποιήσεις που απαιτούνται είναι δραστικές και πολλαπλές, απαιτείται οπωσδήποτε η εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος που θα αφορά ένα δείγμα μόνον του συνολικού πληθυσμού των δυνητικών δικαιούχων, προκειμένου να διαπιστωθεί η καλή εφαρμογή των προτεινόμενων αλλαγών, τα οφέλη τους και τα πιθανά προβλήματα που χρήζουν διορθωτικών παρεμβάσεων, εν όψει της γενικότερης εφαρμογής.

Με την προτεινόμενη διάταξη καθορίζονται οι βασικοί όροι του πιλοτικού αυτού προγράμματος για τη χορήγηση νέων προνοιακών επιδομάτων σε άτομα με αναπηρία και συγκεκριμένα: ο φορέας χορήγησής τους, οι φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία υποβολής και κρίσης των αιτήσεων και απόδοσης των επιδομάτων, οι δομές ενημέρωσης και υποδοχής των αιτήσεων και η σύσταση πληροφοριακού συστήματος μέσω του οποίου διεκπεραιώνεται η όλη διαδικασία με απόλυτα ηλεκτρονικό, επομένως διαφανή και αδιάβλητο τρόπο. Δίνονται τέλος οι εξουσιοδοτήσεις ώστε με Υπουργικές αποφάσεις να ορισθούν στη συνέχεια όλες οι λεπτομέρειες για τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων και την πορεία τους μέσα στο ηλεκτρονικό σύστημα, καθώς και για τη σύσταση και τη διασφάλιση της λειτουργίας του ίδιου του πληροφοριακού συστήματος.

Το πιλοτικό πρόγραμμα έχει ως στόχο να προετοιμάσει τη μετάβαση από την τρέχουσα ιατροκεντρική προσέγγιση της εκτίμησης της αναπηρίας σε έναν τρόπο εκτίμησης που θα περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργικότητα του ατόμου με αναπηρία. Η αξιολόγηση του πιλοτικού προγράμματος, όταν ολοκληρωθεί, θα παράσχει την τεκμηριωμένη βάση επί της οποίας θα στηριχθούν τα επόμενα βήματα στη μεταρρύθμιση της διαδικασίας εκτίμησης της αναπηρίας.

ΤΜΗΜΑ Ε΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 216

Τροποποίηση του ν. 3651/2008 (Α΄ 44)

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, μετά και την υπ΄ αρ. 36/2017 Γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β΄ 3982/2017), βάσει του άρθρου 23 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, επί αιτήματος του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για την άσκηση της δραστηριότητας οδικής βοήθειας, σκοπείται ο εξορθολογισμός της εν λόγω δραστηριότητας, η οποία ρυθμίζεται με βάση τις διατάξεις του ν.3651/2008 (Α΄ 44).

Γίνεται άμβλυση των περιορισμών, με στόχο τη διασφάλιση της επαρκούς και αδιάλειπτης εξυπηρέτησης της ζήτησης οδικής βοήθειας, μέσω της θέσπισης ποιοτικών κριτηρίων αναφορικά με την ταχύτητα ανταπόκρισης των εταιρειών οδικής βοήθειας για την εξυπηρέτηση των καταναλωτών σε περίπτωση ατυχήματος ή βλάβης, λαμβάνοντας υπόψη και την έντονη νησιωτικότητα της χώρας.

Η άμεση και ποιοτική οδική βοήθεια οχημάτων, δηλαδή η θέσπιση ανταπόκρισης με το κατάλληλο προσωπικό και όχημα εντός μίας (1) ώρας από την κλήση, επιδρά θετικά τόσο στους καταναλωτές, όσο και στην οδική ασφάλεια.

Πιο συγκεκριμένα:

Με την παρ. 1 αντικαθίσταται το άρθρο 1 του ν.3651/2008, εισάγοντας τους ορισμούς.

Με την παρ. 2 αντικαθίσταται το άρθρο 2 του ν.3651/2008, και αναφέρονται οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων οδικής βοήθειας ως προς την ετοιμότητα, τα οχήματα, το προσωπικό και τους σταθμούς παραμονής και μεταφόρτωσης.

Με την παρ. 3 αντικαθίσταται το άρθρο 3 του ν.3651/2008 και αναφέρονται τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τη νόμιμη λειτουργία της επιχείρησης οδικής βοήθειας.

Με την παρ. 4 καταργούνται τα άρθρα 4 και 5 του ν.3651/2008.

Με την παρ. 5 το άρθρο 6 του ν.3651/2008, αναριθμείται σε 4, αντικαθίσταται και αναφέρονται τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τη νόμιμη λειτουργία του συνεργάτη οδικής βοήθειας.

Με την παρ. 6 το άρθρο 7 του ν.3651/2008, αναριθμείται σε 5, αντικαθίσταται και αναφέρονται τα σχετικά με την οδική βοήθεια βαρέων οχημάτων.

Με την παρ. 7 τροποποιείται το άρθρο 8 του ν.3651/2008.

Με την παρ. 8 τροποποιείται το άρθρο 11 του ν.3651/2008.

Με τις παρ. 9, 10 και 11 τροποποιείται το άρθρο 13 του ν.3651/2008.

Με την παρ. 12 αναριθμούνται τα άρθρα 8, 9, 10, 11, 12 και 13 του ν.3651/2008.

Με την παρ. 13 το άρθρο 14 του ν.3651/2008, αναριθμείται σε 12 και αντικαθίσταται.

Με την παρ. 14 Το άρθρο 15 του ν.3651/2008, αναριθμείται σε 13.

Με την παρ. 15 αναριθμείται το άρθρο 16 του ν.3651/2008.

Με την παρ. 16 τίθενται οι προθεσμίες προσαρμογής στις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 217

Κεντρικό Ηλεκτρονικό Σύστημα Παρακολούθησης Τεχνικών Έργων (Κ.Η.Σ.ΠΑ.Τ.Ε.)

Με την παράγραφο 1 προβλέπεται η σύσταση στη Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ηλεκτρονικού συστήματος παρακολούθησης τεχνικών έργων (δημοσίων και ιδιωτικών) (Κ.Η.Σ.ΠΑ.Τ.Ε), καθώς επίσης και ο σκοπός σύστασης αυτού, δηλαδή ο εκσυγχρονισμός των διοικητικών διαδικασιών προς το σκοπό διευκόλυνσης των αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων, αλλά και του ιδιώτη χωρίς να δημιουργείται επιπλέον διοικητικό βάρος με στόχο τον εξορθολογισμό της παραγωγής αυτών. Δίδεται το πεδίο εφαρμογής και ορισμοί αυτού με αναφορά στις διατάξεις για την έννοια του δημοσίου και ιδιωτικού έργου και του έργου παραχώρησης, ενώ εξαιρούνται ρητά της εφαρμογής αυτού: Α) Οι δημόσιες συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών στους τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας του Ν. 3978/2011 (Α' 137), συμπεριλαμβανομένων και των εξαιρέσεων του άρθρου 17 αυτού, Β) Οι συμβάσεις του άρθρου 346 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.), συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων που συνάπτονται από τις Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών και από την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών και χαρακτηρίζονται ως απόρρητες ή η σύναψη και εκτέλεσή τους πρέπει να συνοδεύεται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας.

Με την παράγραφο 2 περιγράφονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά τα προσδιοριστικά στοιχεία κάθε τεχνικού δημοσίου ή ιδιωτικού έργου που καταχωρούνται στην ηλεκτρονική διαδικτυακή φόρμα, ενώ προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών για τον καθορισμό των λεπτομερειών που αφορούν στην εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης. Με την παράγραφο 3 προβλέπεται η λειτουργική διασύνδεση του (Κ.Η.Σ.ΠΑ.Τ.Ε.): α) με την ηλεκτρονική εφαρμογή του τρόπου έκδοσης αδειών δόμησης του ν. 4495/2017 (Α' 167), από την οποία αντλούνται τα απαραίτητα στοιχεία για τα κτιριακά έργα, δημόσια και ιδιωτικά, β) με το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων ΚΗΜΔΗΣ του ν. 4412/2016 (Α' 147), γ) με την εφαρμογή της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτηρίου του ν. 4495/2017 (Α' 167), δ) με την εφαρμογή Ηλεκτρονικού Συστήματος Καταγραφής, Λειτουργίας και Συντήρησης Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων ε) με την εφαρμογή Κεντρικού Ηλεκτρονικού Συστήματος Αδειοδοτήσεων, στ) με την εφαρμογή του Ηλεκτρονικού μητρώου συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών τεχνικών έργων (ΜΗ.Τ.Ε.) του άρθρου 118 του ν. 4472/2017 (Α' 74) ζ) με το σύστημα αμοιβών του Τ.Ε.Ε., η) με το

πρόγραμμα Διαύγεια και θ) με το Μητρώο Δεσμεύσεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με στόχο τον αποτελεσματικότερο έλεγχο και την αποδοτικότερη παρακολούθηση των τεχνικών έργων, ι) με το σύστημα TAXIS και ια) με τα συστήματα των φορέων που τα μέλη τους εγγράφονται στα μητρώα του άρθρου 118 του ν. 4472/2017 (Α' 74).

Με την παράγραφο 4 καθορίζονται τα πρόσωπα που φέρουν την ευθύνη συμπλήρωσης των στοιχείων στο σύστημα.

Με την παράγραφο 5 προβλέπεται η παραμετροποίηση των στοιχείων της εφαρμογής κατά τρόπο ώστε να είναι διαχειρίσιμα σε διάφορες κλίμακες εθνικού, περιφερειακού ή τοπικού επιπέδου, καθώς επίσης και με κριτήρια τεχνικού αντικειμένου, γεωγραφικού προσδιορισμού, αναδόχου, αναθέτουσας αρχής και κάθε άλλης παραμέτρου αναζήτησης. Με την παράγραφο 6 καθορίζονται τα έργα που θα πρέπει να καταχωρηθούν κατά προτεραιότητα στο σύστημα και συγκεκριμένα, μέσα σε διάστημα έξι μηνών από την έναρξη λειτουργίας του Κ.Η.Σ.ΠΑ.Τ.Ε., θα καταχωρούνται τα εν εξελίξει δημόσια έργα που δεν έχουν παραδοθεί ακόμη οριστικά και τα ιδιωτικά τεχνικά που βρίσκονται σε φάση πριν την ηλεκτροδότηση.

Με την παράγραφο 7 προβλέπεται η δυνατότητα με Κοινή Απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και των κατά περίπτωση καθ' ύλην αρμοδίων Υπουργών που εκδίδεται εντός 12 μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος να ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία και διαχείριση του Κ.Η.Σ.ΠΑ.Τ.Ε., στις τεχνικές προδιαγραφές της εφαρμογής του, στους όρους και στις τεχνικές λεπτομέρειες διασύνδεσής του με άλλες εφαρμογές, στους όρους και προϋποθέσεις πρόσβασης σε αυτό και χρήσης των πληροφοριών που τηρούνται σε αυτό, στις παραμετροποιήσεις της παραγράφου 5, καθώς και σε κάθε άλλο θέμα συναφές με τα ανωτέρω.

Με την παράγραφο 8 προβλέπονται τα θέματα ασφαλείας του συστήματος και προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

Άρθρο 218

Σώμα Ειδικών Επιμετρητών Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων

Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται η σύσταση Ειδικού Σώματος Επιμετρητών δημοσίων και ιδιωτικών έργων για την επιβοήθηση διενέργειας των απαραίτητων κατά την κείμενη νομοθεσία επιμετρήσεων δημοσίων έργων και την επιμέτρηση ιδιωτικού έργου, εφόσον το επιθυμεί ο αναθέτων, και ορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας του Σώματος. Σκοπός της ρύθμισης είναι η απρόσκοπτη και χωρίς χρονοτριβές

επιβολή της διενέργειας επιμετρήσεως δημοσίων έργων με σκοπό την αποφυγή καθυστερήσεων στην τήρηση του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος τους και για τα ιδιωτικά έργα η προστασία του ιδιώτη, εφόσον το επιθυμεί, από υψηλού επιπέδου και καταρτισμένους μηχανικούς ανάλογα με την κατηγορία και τις απαιτήσεις του έργου που κατασκευάζεται.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται η τήρηση στο ΤΕΕ και στο Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος καταλόγου Ειδικού Σώματος Επιμετρητών δημοσίων και ιδιωτικών έργων, στον οποίο θα εγγράφονται οι ειδικοί επιμετρητές Δημοσίων και Ιδιωτικών έργων κατόπιν αδειοδότησής τους, που πραγματοποιείται μετά την παρακολούθηση σχετικών σεμιναρίων και επιτυχούς συμμετοχής σε εξετάσεις που διενεργούνται σε αυτά. Με την παράγραφο 3 προβλέπεται η έκδοση υπουργικής απόφασης μετά από γνώμη του ΤΕΕ και του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου σύμφωνα με την οποία θα καθορίζονται τα απαραίτητα προσόντα των Ειδικών Επιμετρητών, οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν το έργο τους, η διάρκεια των απαραίτητων σεμιναρίων, ο τρόπος και η διαδικασία αξιολόγησής τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, τα όργανα επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση μη εφαρμογής των σχετικών με το έργο τους διατάξεων, η αμοιβή για την παροχή των υπηρεσιών τους, καθώς και λοιπά άλλα θέματα. Με την παράγραφο 4 θεσπίζεται ειδικότερη ρύθμιση σχετικά με την υποχρεωτικότητα επιλογής ειδικού επιμετρητή για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα ΕΣΠΑ ύδρευσης, αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων και διαχείρισης στερεών αποβλήτων, όταν η αξία σύμβασης είναι ανώτερη των 500.000 Ευρώ, και η αναθέτουσα αρχή/ αναθέτων φορέας είναι δήμος με πληθυσμό έως 10.000 κατοίκους ή νομικό πρόσωπο αυτού. Το αυτό συμβαίνει και για ίδια ως άνω έργα για τα οποία κατά την έναρξη λειτουργίας του σώματος θα έχουν ανεκτέλεστο τμήμα σύμβασης άνω των 500.000 Ευρώ.

Άρθρο 219

Για τη διασφάλιση της συνέχειας της εκτέλεσης του έργου της δοκιμασίας των προσόντων και της συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών και οδηγών, την εξυπηρέτηση των υποψηφίων, την προάσπιση της οδικής ασφάλειας, τη διαφύλαξη των εσόδων του Κράτους, και μέχρι την ομαλή μετάβαση στο νέο καθεστώς διενέργειας εξετάσεων, το οποίο αποσκοπεί στον πλήρη, αξιόπιστο και αξιοκρατικό έλεγχο των ικανοτήτων των υποψηφίων οδηγών και οδηγών μέσω ανέπαφων μηχανισμών, ήτοι με τη χρήση διαδικτυακών και τεχνολογικών μέσων, προβλέπεται μέχρι την 30^η Απριλίου 2018, οπότε θα αρχίσει η εφαρμογή του νέου συστήματος, η εξακολούθηση της διενέργειας του έργου αυτού, όπως πραγματοποιείτο

μέχρι την 31.12.2017, συνακολούθως, δε, το σύστημα αμοιβής στους εξεταστές υποψηφίων οδηγών και οδηγών, και στα ελεγκτικά όργανα του εν λόγω έργου (Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε.). Με την προτεινόμενη διάταξη, από την 30^η Απριλίου το έργο θα εκτελείται εντός του κανονικού ωραρίου εργασίας των δημοσίων υπηρεσιών και εντός του χρόνου που καλύπτεται από την προβλεπόμενη από την νομοθεσία υπερωριακή απασχόληση.

Άρθρο 219Α

Με την προτεινόμενη ρύθμιση μειώνεται η ελάχιστη διάρκεια μίσθωσης Επιβατηγών Ιδιωτικής Χρήσης (Ε.Ι.Χ.) Αυτοκινήτων με οδηγό από έξι (6) σε τρεις (3) ώρες.

Άρθρο 219Β

Διόδια Εγνατίας Οδού

Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται η αρμοδιότητα της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης (ΕΥΔΕ / ΚΣΕΣΠ) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ως Αναθέτουσας Αρχής για τη δημοπράτηση της δημόσιας σύμβασης για την εγκατάσταση πλήρους ηλεκτρονικού συστήματος αναλογικής χρέωσης διοδίων τελών, δορυφορικής τεχνολογίας με οπτική αναγνώριση, όπως επίσης και επί κάθε άλλης συναφθείσας ή προς σύναψη αναγκαίας υποστηρικτικής δράσης στο πλαίσιο της δημοπράτησης αυτής.

Με το άρθρο δεύτερο του ν. 4388/2016 (Α' 93) συστήθηκε στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και ήδη Υποδομών και Μεταφορών αυτοτελής υπηρεσία οδικών τελών, υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και ήδη Υποδομών και Μεταφορών, για την ηλεκτρονική διαχείριση των οδικών υποδομών με αντικείμενο: α) την ανάπτυξη και λειτουργία Συστήματος Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Οδικών Υποδομών παρακολούθησης και χρέωσης τελών διοδίων οχημάτων, β) την ανάπτυξη και λειτουργία Ηλεκτρονικού Συστήματος παρακολούθησης, καταγραφής και επεξεργασίας κυκλοφοριακών φόρτων, γ) την ανάπτυξη και λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Παρόχων Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Τηλεδιοδίων (Ε.Υ.Τ.), που έχει συσταθεί στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, δ) τη διαχείριση του κέντρου παρακολούθησης διοδίων, ε) τη σύνταξη και έκδοση προδιαγραφών υποχρεωτικής εφαρμογής για ενιαία ηλεκτρονικά αναλογικά διόδια, σε όλο το οδικό δίκτυο ανεξαρτήτως υπηρεσίας ή φορέα λειτουργίας και εκμετάλλευσης, στ) τη γνωμοδότηση στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για τα σημεία ανέγερσης και λειτουργίας των σταθμών τελών διοδίων στο οδικό δίκτυο και σε εισόδους της χώρας και ζ) την παρακολούθηση και απόδοση των εσόδων, εκτός αυτών που αφορούν συμβάσεις παραχώρησης που διέπονται από το π.δ. 60/2007 (Α' 64), όπως ισχύει.

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου «Με Προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται η οργάνωση, η διάρθρωση των οργανικών μονάδων της υπηρεσίας σε Γενική Διεύθυνση, Διευθύνσεις, Τμήματα και γραφεία, οι αρμοδιότητες αυτών, ο αριθμός των θέσεων του προσωπικού, η κατανομή αυτών σε κλάδους και ειδικότητες, η σύσταση θέσεων προσωπικού και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τα ανωτέρω».

Η Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης (ΕΥΔΕ / ΚΣΕΣΠ), συστήθηκε με το άρθρο 54 του Π.Δ. 123/2017 Οργανισμός του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (Α' 151) και προέρχεται από τη συγχώνευση δύο προϋφιστάμενων ΕΥΔΕ ήτοι της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Κατασκευής Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης Κεντρικής και Δυτικής Ελλάδος (ΕΥΔΕ/ ΕΠ Κ & ΔΕ) και της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Κατασκευής Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης Πελοποννήσου & Βορείου Ελλάδος (ΕΥΔΕ / ΚΕΣΠ / ΠΕ & Β.Ε.), ήτοι των δυο Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών που είχαν την αρμοδιότητα για την κατασκευή των 5 αυτοκινητοδρόμων του εθνικού δικτύου με σύμβαση παραχώρησης και ως εκ τούτου συγκέντρωσαν το σύνολο της εμπειρίας για τη διαχείριση θεμάτων μεταξύ των οποίων και η ανάπτυξη συστημάτων διοδίων.

1. Η δημοπράτηση της δημόσιας σύμβασης για την εγκατάσταση πλήρους ηλεκτρονικού συστήματος αναλογικής χρέωσης διοδίων τελών, δορυφορικής τεχνολογίας με οπτική αναγνώριση, αποτελεί μείζονα προτεραιότητα της Κυβέρνησης δοθέντος ότι θα εκσυγχρονίσει και ενοποιήσει τα συστήματα χρέωσης διοδίων που εφαρμόζονται στους αυτοκινητοδρόμους της χώρας, θα εναρμονίσει τα συστήματα αυτά με τους Ευρωπαϊκούς κανόνες (όπως λ.χ. η υποχρέωση διαλειτουργικότητας) και κυρίως θα επιτρέψει την χρέωση των διοδίων απολύτως ανάλογα με τη διανυόμενη από τους χρήστες απόσταση. Προς τούτο άλλωστε με τη δημοσίευση της αριθμ ΔΝΣγ/οικ.35897/ΦΝ393/18.05.2017 (Β'1867) Κοινής Υπουργικής Απόφασης περί τροποποίησης της υπ` αριθμ. 6686/14.11.2014 ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομικών & Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β'3086), για τη χωροθέτηση σταθμών διοδίων και καθορισμού τελών διοδίων στην Εγνατία Οδό και στους κάθετους άξονες αυτής, όπου, μεταξύ άλλων, η τελευταία παράγραφος του άρθρου 4 της υπ` αρ. 6686/2014 Κοινής Υπουργικής Απόφασης τροποποιήθηκε και αντικαταστάθηκε ως εξής: «Το Ελληνικό Δημόσιο έχει ήδη εκκινήσει τη διαδικασία σχεδιασμού, χρηματοδότησης, προμήθειας, εγκατάστασης και θέσης σε λειτουργία ολοκληρωμένου ηλεκτρονικού αναλογικού συστήματος διοδίων δορυφορικής τεχνολογίας ή τεχνολογίας

ασύρματης επικοινωνίας δεδομένων (π.χ. GSM) , μέσω του οποίου θα διενεργούνται οι χρεώσεις διοδίων τελών στους αυτοκινητόδρομους περιλαμβανομένης και της Εγνατίας Οδού και των καθέτων αυτής αξόνων. Το ως άνω σύστημα εκτιμάται ότι θα τεθεί σε πλήρη λειτουργία μέχρι το τέλος του 2018.».

Ήδη η οργάνωση της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Οδικών Τελών βρίσκεται σε τελικό στάδιο και αναμένεται η έκδοση του σχετικού Προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 5 του άρθρου δεύτερου του ν. 4388/2016. Εν όψει όμως της απολύτως επείγουσας ανάγκης να προχωρήσει άμεσα η διενέργεια και ολοκλήρωση του προαναφερθέντος διαγωνισμού για την εγκατάσταση πλήρους ηλεκτρονικού συστήματος αναλογικής χρέωσης διοδίων τελών, δορυφορικής τεχνολογίας με οπτική αναγνώριση, σε συνδυασμό με την ήδη υφιστάμενη σημαντική εμπειρία στα θέματα αυτά της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης (ΕΥΔΕ / ΚΣΕΣΠ), κρίνεται αναγκαία η υιοθέτηση της προτεινόμενης διάταξης για την ανάθεση της σχετικής αρμοδιότητας Αναθέτουσας Αρχής στην Υπηρεσία αυτή, προκειμένου να διενεργήσει το διαγωνισμό και να τον ολοκληρώσει μέχρι την κατακύρωση και την υπογραφή της σχετικής σύμβασης. Παράλληλα και για την ενιαία αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών, κρίνεται επίσης αναγκαίο όπως με την ίδια διάταξη ανατεθεί στην Υπηρεσία αυτή και η αρμοδιότητα επί των σχετικών με το διαγωνισμό υποστηρικτικών συμβάσεων όπως λ.χ. των συμβάσεων συμβούλων υποστήριξης που έχουν ήδη συναφθεί ή πρόκειται να συναφθούν για το σκοπό αυτό.

ΤΜΗΜΑ ΣΤ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΕΠΙΓΕΙΑΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΥΡΥΕΚΠΟΜΠΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΛΗΨΗΣ

Άρθρα 220 - 238

Με τις διατάξεις των άρθρων 220 έως 238 επιδιώκεται η ρύθμιση της διαδικασίας αδειοδότησης των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής ραδιοφωνικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας, προκειμένου να διασφαλίζεται, όπως σε κάθε κράτος δικαίου αρμόζει, η νομιμότητα της λειτουργίας των

επιχειρήσεων αυτών κατά τη μετάβαση στην ψηφιακή εποχή. Παράλληλα με την αδειοδότηση θα διασφαλισθούν η πολυφωνία, η αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, η ενίσχυση της κοινωνικής αποστολής του ραδιοφώνου και η ενίσχυση της πολιτιστικής ανάπτυξης της χώρας, με γνώμονα το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία του πολίτη κατ' επιταγή του άρθρου 15 του Συντάγματος. Η εκπομπή επίγειας ψηφιακής ραδιοφωνικής ευρυεκπομπής αποτελεί παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και προϋποθέτει τη συνεργασία δύο διαφορετικών φορέων: α) του παρόχου δικτύου και β) του παρόχου περιεχομένου, για τους οποίους καθιερώνεται η υποχρέωση να είναι διαφορετικά νομικά πρόσωπα. Ο διαχωρισμός ανάμεσα στις υπηρεσίες παροχής περιεχομένου και παροχής δικτύου καθιερώθηκε με την Οδηγία 2002/21/ΕΚ, η οποία ενσωματώθηκε στο εσωτερικό δίκαιο με το ν. 3592/2007, ο οποίος με τη διάταξη του άρθρου 2 περίπτ. 6 ορίζει ως πάροχο περιεχομένου την επιχείρηση που διαθέτει ολοκληρωμένο ραδιοφωνικό περιεχόμενο προς μετάδοση στο ευρύ κοινό, εικοσιτετράωρης ή μικρότερης χρονικής διάρκειας. Σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος, η ραδιοτηλεόραση υπόκειται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους, ο οποίος περιλαμβάνει και την υποβολή της επίγειας ψηφιακής ραδιοφωνικής ευρυεκπομπής σε καθεστώς αδειοδότησης από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (Ε.Σ.Ρ.).

Η με το παρόν σχέδιο νόμου αδειοδότηση θα αφορά την παροχή υπηρεσιών επίγειας ψηφιακής ραδιοφωνικής ευρυεκπομπής, η οποία αποτελεί υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 106 παρ. 2 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνίσταται στην παροχή στο κοινό ραδιοφωνικών υπηρεσιών, βάσει προϋποθέσεων, όρων και διαδικασιών που διασφαλίζουν, αφενός, τη νομιμότητα, τη διαφάνεια, την πολιτική και πολιτισμική πολυμέρεια και πολυφωνία και τον ελεύθερο και ανόθευτο οικονομικό ανταγωνισμό στον ευρύτερο τομέα των μέσων ενημέρωσης και, αφετέρου, την παροχή στο κοινό υψηλού επιπέδου ραδιοφωνικών υπηρεσιών. Καθιερώνεται δε νέος τρόπος αδειοδότησης, ο οποίος συνίσταται στη δημοπρασία των αδειών ανά κατηγορία εμβέλειας και προγράμματος, η οποία θα διενεργηθεί από το Ε.Σ.Ρ. και στην οποία θα μπορούν να συμμετάσχουν οι εταιρίες οι οποίες θα πληρούν τις προϋποθέσεις που τίθενται με το σχέδιο νόμου. Δύναται να εκδοθούν ξεχωριστές προκηρύξεις για την εμβέλεια, το πρόγραμμα αλλά και ως προς την περιφέρεια για τις περιοχές απονομής.

Η μετάβαση στο ψηφιακό ραδιόφωνο κρίνεται αναγκαία και συμβαδίζει απόλυτα με τις τρέχουσες τεχνολογικές εξελίξεις στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο τα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη έχουν εκκινήσει τις διαδικασίες, και κάποια

ευρωπαϊκά κράτη, όπως η Νορβηγία έχουν ολοκληρώσει τη μετάβαση στο ψηφιακό ραδιόφωνο.

Σημειωτέο ότι η παροχή ραδιοφωνικών υπηρεσιών αναλογικού σήματος έχει αναπτυχθεί άναρχα στην Ελλάδα με αποτέλεσμα να γίνεται χρήση ενεργών ισοτροπικών ακτινοβολούμενων ισχύων της τάξης των 200KW, γεγονός που οδηγεί σε παρεμβολές στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ), παρεμβολές λειτουργούντων ραδιοφωνικών σταθμών μεταξύ τους, καθώς και στην άναρχη τοποθέτηση κεραιοσυστημάτων χωρίς να τηρούνται οι αποστάσεις ασφαλείας μεταξύ τους. Στην περίπτωση του αναλογικού σήματος λόγω ακριβώς της περιορισμένης χωρητικότητας των FM καθίσταται αδύνατο να υποστηριχθούν τεχνικά σύμφωνα με τα διεθνή ποιοτικά κριτήρια μεγάλος και ικανός αριθμός αδειών.

Επίσης η παροχή ραδιοφωνικών υπηρεσιών μέσω ψηφιακού σήματος δίνει τεχνικά τη δυνατότητα σε μεγαλύτερο αριθμό ραδιοφωνικών επιχειρήσεων να δραστηριοποιηθούν στην αγορά. Παράλληλα, το ψηφιακό ραδιόφωνο και ιδίως με το πρότυπο DAB/DAB+ διευκολύνει και τη μετάβαση στην ψηφιακή εποχή χωρίς να χρειάζεται σε τεχνικό επίπεδο να διακοπεί η λειτουργία των σταθμών που εκπέμπουν με αναλογικό σήμα. Η μετάβαση στην ψηφιακή εποχή με τη χρήση νέας τεχνολογίας, όπως η πολυπλεξία δίνει τη δυνατότητα μείωσης της συνολικά εκπεμπόμενης ακτινοβολίας. Τούτο διότι η ισχύς εκπομπής των ψηφιακών πομπών είναι σαφώς χαμηλότερη σε σχέση με αυτήν των αναλογικών πομπών. Εν είδει παραδείγματος, η εγκατάσταση και λειτουργία ενός ψηφιακού πομπού δύναται να εξυπηρετήσει περισσότερους από 16 ραδιοφωνικούς σταθμούς. Αντιθέτως, ο αναλογικός πομπός εξυπηρετεί μόνον ένα ραδιοφωνικό σταθμό, δηλαδή ο αριθμός των πομπών εξυπηρετεί ισάριθμους ραδιοφωνικούς σταθμούς. Στην τελευταία περίπτωση η ακτινοβολία που εκπέμπεται στο περιβάλλον είναι πολλαπλάσια αυτής που θα εκπεμπόταν εάν λειτουργούσαν ψηφιακοί ραδιοφωνικοί σταθμοί.

Το είδος του ψηφιακού προτύπου που θα χρησιμοποιηθεί εν προκειμένω θα καθοριστεί από τον Χάρτη Συχνότητων που εκδίδεται κατά τα προβλεπόμενα στις παρ. 9 και 10 του άρθρου 13 του ν. 3592/2007 ύστερα από γνώμη της Ε.Ε.Τ.Τ. Εμπειρικά η χορήγηση αδειών ραδιοφωνικών σταθμών επίγειας ψηφιακής ευρυεκπομπής σε τεχνολογία DAB/DAB+ ακολουθεί την ευρωπαϊκή και διεθνή πρακτική, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί την τελευταία δεκαετία. Σημειωτέο ότι αρκετά ευρωπαϊκά κράτη έχουν ήδη προχωρήσει σε υιοθέτηση του προτύπου DAB/ DAB+ παράλληλα με το αναλογικό πρότυπο ή μόνο με το

ψηφιακό, όπως ενδεικτικά, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ελβετία, Δανία, Ιρλανδία, Τσεχία και Σλοβενία.

Βάσει των ανωτέρω η παρέμβαση της Πολιτείας δια της παρούσας νομοθετικής ρύθμισης αποσκοπεί στα εξής:

- Στη νομιμότητα της λειτουργίας των παρόχων περιεχόμενου επίγειας ψηφιακής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης
- Στη διασφάλιση της πολυφωνίας
- Στην ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού και διαφάνειας κατά την αδειοδοτική διαδικασία
- Στη δραστηριοποίηση υγιών και οικονομικά εύρωστων επιχειρήσεων στο χώρο των Μ.Μ.Ε.
- Στην απλούστευση και επιτάχυνση της διαδικασίας της αδειοδότησης.
- Στην παροχή ποιοτικών ραδιοφωνικών υπηρεσιών.

Ειδικότερα, με το παρόν σχέδιο νόμου ορίζονται οι προϋποθέσεις συμμετοχής στη δημοπρασία που θα διεξαχθεί από το Ε.Σ.Ρ., δυνάμει της οποίας θα χορηγηθούν οι άδειες ανά κατηγορία εμβέλειας και προγράμματος. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή μίας επιχείρησης Μ.Μ.Ε. στη διαδικασία αυτή είναι να διαθέτει το κατά περίπτωση προβλεπόμενο ελάχιστο κεφάλαιο που θα διασφαλίζει τη λειτουργία της, αφού θα είναι υποχρεωμένη στη διατήρηση του κεφαλαίου αυτού με ίδια κεφάλαια, καθόλη τη διάρκεια ισχύος της άδειας, η οποία ορίζεται στα δέκα (10) έτη. Ρυθμίζονται επίσης κωλύματα και ασυμβίβαστες ιδιότητες των μετόχων και των διοικητικών στελεχών των υποψηφίων εταιριών, καθώς και ο έλεγχος προέλευσης των οικονομικών μέσων που διέθεσαν οι μέτοχοι για τη συμμετοχή της στην κάθε εταιρία.

Στην προκήρυξη που θα εκδώσει το Ε.Σ.Ρ. θα προβλέπονται οι όροι και η διαδικασία χορήγησης των αδειών και ιδίως ο ειδικότερος τρόπος διεξαγωγής της δημοπρασίας, ο τρόπος ανακήρυξης των αδειούχων, καθώς τα ασυμβίβαστα και οι αρνητικές προϋποθέσεις των μετόχων, των μελών του διοικητικού συμβουλίου και των νομίμων εκπροσώπων των υποψηφίων επιχειρήσεων. Καθορίζονται επίσης οι όροι και το περιεχόμενο των χορηγούμενων αδειών, ενώ τίθενται και ειδικοί λόγοι ανάκλησής τους που σχετίζονται αφενός με τη διατήρηση από τους αδειούχους των προϋποθέσεων βάσει των οποίων τους χορηγήθηκε η άδεια, όπως η μη διατήρηση ιδίων κεφαλαίων, η μείωση του καταβεβλημένου κεφαλαίου, η τροποποίηση περιεχομένου εκπεμπόμενου

προγράμματος και αφετέρου με την μη υποβολή δικαιολογητικών προς απόδειξη της συνδρομής των προϋποθέσεων βάσει των οποίων χορηγήθηκε η άδεια, όπως την πληρότητα των τεχνικών προδιαγραφών.

Επί των άρθρων:

Με το **άρθρο 220** ορίζεται η έννοια του παρόχου περιεχόμενου επίγειας ψηφιακής ευρυεκπομπής, η λειτουργία και οι υπηρεσίες που αφορά η αδειοδότηση των παρόχων περιεχομένου, παρέχεται η νομοθετική εξουσιοδότηση για τη διενέργεια της αδειοδότησης μέσω δημοπρασίας από το Ε.Σ.Ρ. με την έκδοση σχετικής προκήρυξης Στο άρθρο αυτό γίνεται η διάκριση των χορηγούμενων αδειών σε εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας, ανάλογα με τη γεωγραφική κάλυψη που αυτές αφορούν και σε άδειες ενημερωτικού ή μη χαρακτήρα με κριτήριο ακριβώς τον χαρακτήρα του προγράμματος.

Με το **άρθρο 221** προβλέπεται ότι η διαδικασία αδειοδότησης θα γίνει σύμφωνα με τον Χάρτη Συχνοτήτων που θα εκδοθεί, ο οποίος δύναται να τροποποιείται με απόφαση του αρμόδιου υπουργού. Στο ίδιο άρθρο ορίζεται ότι με απόφαση του αρμόδιου υπουργού μετά από σύμφωνη γνώμη του Ε.Σ.Ρ και δημόσια διαβούλευση, καθορίζεται ο αριθμός των δημοπρατούμενων αδειών ιδιωτικών ραδιοφωνικών σταθμών επίγειας ψηφιακής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης ανά κατηγορία εμβέλειας (εθνικής και περιφερειακής) και προγράμματος (ενημερωτικού ή μη ενημερωτικού). Η τιμή εκκίνησης των δημοπρατούμενων αδειών ανά κατηγορία εμβέλειας και προγράμματος, καθώς και ανά Περιοχή Απονομής, καθορίζεται με απόφαση των συναρμόδιων υπουργών μετά από σύμφωνη γνώμη του Ε.Σ.Ρ.

Με το **άρθρο 222** προσδιορίζεται η απαιτούμενη νομική μορφή των υποψηφίων για αδειοδότηση και συγκεκριμένα ότι μπορούν να συμμετάσχουν κεφαλαιουχικές εταιρίες οποιασδήποτε μορφής (ημεδαπές ή αλλοδαπές), που δραστηριοποιούνται στο χώρο των ΜΜΕ, Ο.Τ.Α. και κοινοπραξίες και προβλέπονται τα σχετικά νομιμοποιητικά έγγραφα που θα πρέπει να υποβάλουν οι υποψήφιοι, ενώ παρέχεται και εξουσιοδότηση προς το Ε.Σ.Ρ. για τον ειδικότερο καθορισμό των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών.

Με το **άρθρο 223** ορίζεται ότι το ελάχιστο καταβεβλημένο κεφάλαιο που πρέπει να διαθέτουν οι υποψήφιοι για χορήγηση άδειας εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας θα καθοριστεί με κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης. Οι διατάξεις αυτές αποσκοπούν στη διασφάλιση της οικονομικής επιφάνειας αλλά και στη δυνατότητα εύρυθμης λειτουργίας των ραδιοφωνικών επιχειρήσεων. Παράλληλα, παρέχεται η δυνατότητα

καταβολής εγγυητικής επιστολής από τους υποψηφίους σε περίπτωση που τα ίδια κεφάλαια υπολείπονται του ελάχιστου καταβεβλημένου κεφαλαίου κατά το χρόνο υποβολής της αίτησής τους και καθορίζεται ο συγκεκριμένος τύπος της εγγυητικής επιστολής που θα πρέπει να υποβληθεί στο Ε.Σ.Ρ..

Με το **άρθρο 224** προβλέπεται η υποχρέωση ονομαστικοποίησης των μετοχών των υποψηφίων.

Με το **άρθρο 225** προβλέπονται τα ασυμβίβαστα και οι αρνητικές προϋποθέσεις των μετόχων, των μελών του διοικητικού συμβουλίου και των νομίμων εκπροσώπων των υποψηφίων εταιριών. Επίσης τίθεται η προϋπόθεση ελέγχου της προέλευσης των οικονομικών μέσων του υποψηφίου και των μετόχων του, τα οποία διέθεσαν για τη συμμετοχή τους στην εταιρία.

Με το **άρθρο 226** προβλέπεται ο τεχνολογικός εξοπλισμός που θα πρέπει να διαθέτουν οι υποψήφιοι προκειμένου να συμμετάσχουν στη διαδικασία της αδειοδότησης και να εξασφαλίσουν υψηλή τεχνική ποιότητα των μεταδιδόμενων προγραμμάτων τους. Επίσης παρέχεται η δυνατότητα σε όσους υποψηφίους δεν διαθέτουν τον απαιτούμενο εξοπλισμό και υποδομή να δηλώσουν ότι, σε περίπτωση αδειοδότησής τους, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη χορήγηση της άδειας θα τα διαθέτουν.

Με το **άρθρο 227** επιβάλλονται στους υποψήφιους συγκεκριμένες υποχρεώσεις, οι οποίες αφορούν στο εκπεμπόμενο πρόγραμμα τους. Επίσης επιβάλλεται η υποχρέωση κάλυψης ενός ελάχιστου αριθμού ωρών προγράμματος ανά ημέρα, ανάλογα με την εμβέλεια και το είδος του παρόχου περιεχομένου και καθορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο προγράμματος.

Με το **άρθρο 228**, προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των επιχειρήσεων παρόχων περιεχομένου, καθορίζονται τα έγγραφα που πρέπει να υποβάλουν οι υποψήφιοι προκειμένου να αποδείξουν την οικονομική βιωσιμότητα της επιχειρήσεως τους ώστε να ανταποκριθούν στην συνταγματική αποστολή για παροχή υψηλού επιπέδου ραδιοφωνικών υπηρεσιών, στην πολυφωνία, στην αντικειμενικότητα στην ενημέρωση.

Στο **άρθρο 229** ορίζονται οι λοιποί όροι συμμετοχής στη διαγωνιστική διαδικασία που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι όπως να μην τελούν οι εταίροι ή οι μέτοχοί των υποψηφίων σε πτώχευση, εκκαθάριση, αναγκαστική διαχείριση, να είναι οι ίδιοι, οι μέτοχοί τους και οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμεροι, να μην υπάρχουν ασυμβίβαστες ιδιότητες των υποψηφίων, οι οποίες ελέγχονται σύμφωνα με τις διατάξεις περί συγκέντρωσης ελέγχου περισσότερων μέσων ενημέρωσης, καθώς και να

εξυπηρετούνται ομαλά τυχόν ληφθέντα τραπεζικά δάνεια από τους υποψηφίους, τους μετόχους τους και τους νομίμους εκπροσώπους τους. Επίσης ρυθμίζεται η καταβολή του παραβόλου του Ελληνικού Δημοσίου για την εξέταση της υποψηφιότητάς τους, καθώς και ότι όλα τα δικαιολογητικά για την εξέταση των προϋποθέσεων συμμετοχής των υποψηφίων θα καθοριστούν από την προκήρυξη του Ε.Σ.Π..

Με το **άρθρο 230** προβλέπεται ότι με την προκήρυξη του ΕΣΠ θα καθοριστούν οι όροι χορήγησης των αδειών, όπως ενδεικτικά ο αριθμός των προκηρυσσόμενων αδειών, η κατηγορία του προγράμματος που αφορούν οι προκηρυσσόμενες άδειες, η χρονική διάρκεια της άδειας, η τιμή εκκίνησης των δημοπρατούμενων αδειών, οι προϋποθέσεις συμμετοχής των υποψηφίων στη διαδικασία τόσο της προεπιλογής όσο και της τελικής φάσης της δημοπρασίας και η διαδικασία ελέγχου της συνδρομής αυτών. Η διαδικασία χορήγησης αδειών εθνικής εμβέλειας και αδειών περιφερειακής εμβέλειας είναι αυτοτελής. Ειδικότερα, στις περιφερειακές άδειες παρέχεται η δυνατότητα έκδοσης προκήρυξης από το Ε.Σ.Π. ξεχωριστά ανά Περιοχή Απονομής, όπως θα οριστεί ειδικώς στον Χάρτη Συχνότητων.

Με το **άρθρο 231** προβλέπεται η διαδικασία προεπιλογής από το Ε.Σ.Π. των αιτήσεων συμμετοχής των υποψηφίων προκειμένου να συμμετάσχουν στη δημοπρασία με βάση τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 222-229 του παρόντος μέρους.

Με το **άρθρο 232** ορίζεται το πλαίσιο διεξαγωγής της δημοπρασίας και ειδικότερα η διενέργειά της μέσω πολλαπλών γύρων με αυξανόμενο τίμημα επί της καθοριζόμενης τιμής εκκίνησης, η διάρκεια του κάθε γύρου, ο καθορισμός της προσαύξησης της τιμής προσφοράς ανά γύρο, οι υποχρεώσεις των συμμετεχόντων, ο τρόπος υποβολής των προσφορών από τους συμμετέχοντες, η ανάδειξη των υπερθεματιστών και ο τρόπος καταβολής του τιμήματος. Παράλληλα δίδεται εξουσιοδότηση προς το Ε.Σ.Π. να καθορίσει με την προκήρυξη τα ανωτέρω και τις λοιπές λεπτομέρειες διεξαγωγής της δημοπρασίας.

Με το **άρθρο 233** ρυθμίζεται η χορήγηση των αδειών, καθώς και οι όροι και το περιεχόμενο αυτών. Ενδεικτικώς απαγορεύεται η αλλαγή χρήσης της άδειας, καθώς και η μεταβίβαση της, διασφαλίζεται η υποχρέωση αδιάλειπτης μετάδοσης και μεταφοράς του προγράμματός τους προς τον πάροχο δικτύου και θα πρέπει να αιτιολογείται ενώπιον του Ε.Σ.Π. κάθε διακοπή προγράμματός τους πέραν της μίας ώρας εντός ενός εικοσιτετραώρου.

Με το **άρθρο 234** προβλέπεται υποχρεωτικά η ανάκληση της άδειας των ραδιοφωνικών σταθμών ύστερα από απόφαση του Ε.Σ.Π. στις περιπτώσεις: α) μη εμπρόθεσμη υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών σύστασης των υποψηφίων εταιριών, β) Μείωση του

ελάχιστου καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου, γ) τροποποίηση της χρήσης της χορηγηθείσας άδειας κατά παράβαση, δ) μη εμπρόθεσμη σύναψη σύμβασης με πάροχο δικτύου. Επίσης στο ίδιο άρθρο ορίζεται ότι σε περίπτωση ανάκλησης άδειας κατά τα ανωτέρω, το Ε.Σ.Ρ. δύναται να την επαναπροκηρύξει.

Με το **άρθρο 235** προβλέπεται η διαδικασία μετάβασης στην επίγεια ψηφιακή ευρυεκπομπή. Ειδικότερα τα στάδια μετάβασης, η έναρξη και ολοκλήρωσή καθενός από αυτά, τα κριτήρια υλοποίησης κάθε σταδίου θα καθοριστούν με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Ε.Ε.Τ.Τ. και δημόσια διαβούλευση.

Με το **άρθρο 236** καθορίζονται οι καταργούμενες διατάξεις.

Άρθρο 237

Με την προτεινόμενη διάταξη καταργείται η παράγραφος 14 του άρθρου 8 του ν. 3592/2007 (Α' 161), στο πλαίσιο αποσαφήνισης του νομοθετικού πλαισίου από μη εφαρμοσθείσες διατάξεις.

ΤΜΗΜΑ Ζ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Άρθρο 239

Χάριν της επίσπευσης της διαδικασίας επιλογής και τοποθέτησης προϊσταμένων σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007), εισάγεται διάταξη σύμφωνα με την οποία η ολοκλήρωση της διαδικασίας θα πρέπει να διενεργείται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων.

Άρθρο 240

Με την προτεινόμενη διάταξη επικαιροποιούνται τα χρονοδιαγράμματα ολοκλήρωσης της πλήρωσης των θέσεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6 του ν. 4369/2016 (Α' 33) και σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού, ενώ περαιτέρω ρυθμίζεται και το μεταβατικό στάδιο κατά την τοποθέτησή τους σε σχέση με τους ήδη υπηρετούντες.

Περαιτέρω λόγω της ιδιαίτερης φύσης και ενόψει των ευαίσθητων αρμοδιοτήτων με τις οποίες είναι επιφορτισμένα τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και το πρώην Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη (τομέας Δημόσιας Τάξης και

Προστασίας του Πολίτη του Υπουργείου Εσωτερικών), προβλέπεται ότι οι κατά περίπτωση Γενικοί και Αναπληρωτές Γενικοί Γραμματείς καθώς και οι γενικές και κατά περίπτωση ειδικές γραμματείες και οι προϊστάμενοι αυτών των ως άνω Υπουργείων δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Μέρους Α΄ του ν. 4369/2016.

Άρθρο 241

Με τις διατάξεις του άρθρου 241 προβλέπεται ρύθμιση για το έτος 2018 ώστε ο μέσος όρος του έκτακτου προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, μίσθωσης έργου και ωριαίας αποζημίωσης, που απασχολείται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), πλην των φορέων που υπάγονται στο Κεφάλαιο Α΄ του ν. 3429/2005 (Α΄ 314), και η μισθοδοσία του οποίου επιβαρύνει τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Κράτους να παραμένει σταθεροποιημένος σε σχέση με τα επίπεδα του 2016, λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις για κάλυψη μονίμων θέσεων με αντίστοιχη μείωση του προσωπικού ορισμένου χρόνου στη διάρκεια του έτους (ιδίως στην περίπτωση του προσωπικού πυροσβεστών πενταετούς θητείας). Από τον ανωτέρω μέσο όρο, με στόχο την αντιμετώπιση εξαιρετικών αναγκών, εξαιρούνται και δεν συνυπολογίζονται σε αυτόν οι προσλήψεις έκτακτου προσωπικού για την κάλυψη απρόβλεπτων αναγκών, όπως ιδίως οι ανάγκες που απορρέουν από τις προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές ή την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.

Άρθρο 242

Με τις διατάξεις του άρθρου 242 προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις υπό τις οποίες μπορούν να διενεργούνται διορισμοί και προσλήψεις προσωπικού εφόσον τηρούνται τα όρια δαπανών για μισθούς και συντάξεις που προβλέπονται στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) 2018-2021 (ν. 4472/2017, Α΄ 74).

Άρθρο 243

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αναδιατυπώνεται η περίπτωση β΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4369/2016 (Α΄ 33) ώστε, για λόγους ίσης μεταχείρισης, να συμπεριλάβει και τους ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες (ΕΛΕ). Και τούτο, διότι όπως προκύπτει από την παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4310/2014 (Α΄ 258), οι ΕΛΕ από κοινού με τους ερευνητές συναποτελούν το ερευνητικό προσωπικό των Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων.

ΤΜΗΜΑ Η΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 244

Ρύθμιση θεμάτων για την άσκηση των επαγγελματιών του κομμωτή-κουρέα και τεχνίτη περιποίησης χεριών-ποδιών

Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιούνται τα προσόντα για την άσκηση των επαγγελματιών του κομμωτή-κουρέα και τεχνίτη περιποίησης χεριών-ποδιών και συγκεκριμένα μειώνεται ο χρόνος της απαιτούμενης προϋπηρεσίας.

Άρθρο 245

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου εμπλουτίζεται η ενδεικτική απαρίθμηση των υπηρεσιών που συνδέονται με το γενικότερο εκπαιδευτικό έργο, για την εκτέλεση των οποίων οι εκπαιδευτικοί παραμένουν υποχρεωτικά στο σχολείο τις εργάσιμες ημέρες και ώρες, πέρα από τις ώρες διδασκαλίας.

Άρθρο 246

Με τις διατάξεις του άρθρου 246 τίθενται συγκεκριμένα κριτήρια, διαδικασία και χρονοδιαγράμματα για τις συγχωνεύσεις των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με στόχο την ορθολογικότερη οργάνωση των σχολικών μονάδων προς όφελος των μαθητών. Ειδικότερα, προβλέπεται η έκδοση των σχετικών υπουργικών αποφάσεων έως το τέλος Δεκεμβρίου κάθε έτους και η ισχύς τους από το επόμενο σχολικό έτος, για την αποφυγή του αιφνιδιασμού μαθητών και εκπαιδευτικών, καθώς και η λήψη υπόψη κριτηρίων που διασφαλίζουν τη λειτουργικότητα των συγχωνεύσεων, όπως η δυνατότητα στέγασης των σχολικών μονάδων, ο αριθμός των μεταφερόμενων μαθητών, η χιλιομετρική απόσταση της μεταφοράς αλλά και οι ιδιαίτερες γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες που μπορεί να δυσχεραίνουν τη μεταφορά. Για τη διασφάλιση δε της λειτουργικότητας των συγχωνεύσεων, στη σχετική διαδικασία συμμετέχουν γνωμοδοτικά τόσο οι περιφερειακές υπηρεσίες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης και Διευθυντές Εκπαίδευσης), όσο και τα δημοτικά συμβούλια εκ μέρους της τοπικής αυτοδιοίκησης.

ΤΜΗΜΑ Θ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Αξιολόγηση και Αποζημίωση Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, στο πλαίσιο της δημόσιας παροχής υγειονομικής περίθαλψης επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός, ο εξορθολογισμός και η διαφάνεια κατά τη διαδικασία επιλογής της αποτελεσματικότερης και οικονομικά πιο συμφέρουσας φαρμακευτικής θεραπείας και η αντιμετώπιση του προβλήματος των υψηλών τιμών των καινοτόμων φαρμάκων, που θέτουν ζητήματα βιωσιμότητας των συστημάτων υγείας παγκοσμίως, προκειμένου να είναι ευχερής η πρόσβαση όλων των ασθενών στα αναγκαία για αυτούς φάρμακα και ειδικά στις καινοτόμες θεραπείες.

Η Αξιολόγηση των Τεχνολογιών Υγείας, το επονομαζόμενο και Σύστημα HTA (Health Technology Assessment System) αποτελεί το κύριο επιστημονικό εργαλείο στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω του οποίου μπορούν να λαμβάνονται τεκμηριωμένα αποφάσεις σε θέματα υγείας και ειδικότερα στην επιλογή των αποτελεσματικότερων και οικονομικότερων θεραπευτικών μέσων.

Ειδικά στον τομέα των φαρμάκων, η εισαγωγή ενός συστήματος αξιολόγησης των φαρμάκων αποτελεί μία από τις σημαντικότερες θεσμικές εξελίξεις, καθώς εισάγει ένα ολοκληρωμένο σύστημα κατά το οποίο τα φάρμακα αξιολογούνται με συγκεκριμένα κριτήρια και δυνάμει της αξιολόγησης αυτής λαμβάνονται οι αποφάσεις περί αποζημίωσης αυτών από τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου εισάγονται λοιπόν δύο βασικοί άξονες ως προς τα φάρμακα που θα αποζημιώνονται από τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης:

Α) Η πρόβλεψη και εξειδίκευση επιστημονικών κριτηρίων αξιολόγησης της θεραπευτικής αξίας ενός συγκεκριμένου φαρμάκου. Αυτά τα κριτήρια είναι: α) το κλινικό όφελος όπως αυτό αποτιμάται λαμβάνοντας υπόψη την σοβαρότητα και το φορτίο της νόσου, την επίδραση πάνω στους δείκτες θνητότητας και νοσηρότητας, καθώς και τα δεδομένα ασφάλειας και ανεκτικότητας β) η σύγκριση με τις ήδη διαθέσιμες αποζημιούμενες θεραπείες φαρμάκων, γ) ο βαθμός αξιοπιστίας των δεδομένων των κλινικών μελετών και δ) ο λόγος κόστους / αποτελεσματικότητας. Τα ανωτέρω κριτήρια και η ανάπτυξη της μεθοδολογίας εφαρμογής τους, σε δευτερογενή νομοθεσία, αποτελούν μία σημαντική εξέλιξη του έως τώρα συστήματος εισαγωγής φαρμάκων στον Κατάλογο Αποζημιούμενων Προϊόντων, που ήδη είχε εγκαθιδρυθεί με το άρθρο 89 του ν.4472/2017 (Α΄ 74).

Β) Η καθολική παρέμβαση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης για την επίτευξη μιας συμφέρουσας συμφωνίας για την αποζημίωση των φαρμάκων. Έως σήμερα η πολιτική αποζημίωσης έχει άμεση και μόνη εξάρτηση από τον ετεροκαθορισμό της τιμής παραγωγού (ex factory) εκ των φαρμακευτικών εταιρειών (με αναφορά στις τρεις χαμηλότερες τιμές της ΕΕ). Αυτή η πολιτική οδήγησε στην θέσπιση μηχανισμών επιστροφών (claw back) και εκπτώσεων (rebate) φαρμακευτικής δαπάνης, που κρίθηκαν απαραίτητοι στην τρέχουσα περίοδο δημοσιονομικής στενότητας. Με την προτεινόμενη ρύθμιση ο τρόπος αποζημίωσης των φαρμάκων και ειδικά των καινοτόμων και ακριβών φαρμάκων θα καθορίζεται κατά την αξιολόγηση του κριτηρίου της δημοσιονομικής επίπτωσης του φαρμάκου, βάσει μίας συνεκτικής και διαφανούς διαδικασίας διαπραγμάτευσης. Την συγκεκριμένη διαδικασία αναλαμβάνει να την εκκινεί και να την περαιώνει, εκδίδοντας αιτιολογημένες εισηγήσεις, η συσταθείσα στο άρθρο 254 του παρόντος Επιτροπή Διαπραγμάτευσης. Οι εισηγήσεις αυτές λαμβάνονται υπόψη σε συνδυασμό με τα επιστημονικά κριτήρια της Επιτροπής Αξιολόγησης, προκειμένου εν τέλει να δοθεί η τελική γνωμοδότηση προς τον αρμόδιο για την λήψη της απόφασης όργανο, δηλ. τον Υπουργό Υγείας.

Βάσει των δύο ανωτέρω μηχανισμών, εγκαθιδρύεται ουσιαστικά ένα συνολικό θεσμικό πλαίσιο αξιολόγησης των φαρμάκων και ένταξής τους στον κατάλογο αποζημιούμενων φαρμάκων, που συνοδεύεται από μία σειρά παρεμβάσεων όπως: α) Η καθιέρωση εξωτερικών κριτηρίων αναφοράς σε άλλα συστήματα αξιολόγησης για τα καινοτόμα φάρμακα, με σειρά ωστόσο σημαντικών εξαιρέσεων που δεν προβλέπονταν στην κείμενη νομοθεσία, β) Η υποχρεωτική επανααξιολόγηση και θέση υπό διαπραγμάτευση είτε καινοτόμων φαρμάκων, που βρίσκονται ήδη στον θετικό κατάλογο αποζημίωσης, είτε φαρμάκων, τα οποία είναι ήδη ενταγμένα και έχουν ίδιο θεραπευτικό αποτέλεσμα με άλλα που επιχειρούν να ενταχθούν στην λίστα αποζημίωσης, γ) Η θέσπιση αναλυτικής διαδικασίας επιστημονικών εισηγήσεων, με την αξιοποίηση ειδικών αξιολογητών και την γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής από εξειδικευμένο επιστημονικά προσωπικό, δ) Η δημοσιότητα, ως μοχλός τήρησης της διαφάνειας, δηλ. η δημοσίευση των αποφάσεων που αφορούν στην έγκριση ή απόρριψη της εισαγωγής νέων φαρμάκων, όσο και του σκεπτικού των εισηγήσεων της Επιτροπής Αξιολόγησης, ε) Η συμμετοχή των φορέων ασθενών, μέσω της άσκησης του δικαιώματος ακρόασης, στην διαδικασία αξιολόγησης των φαρμάκων, στ) Η ενσωμάτωση συνταγογραφικών περιορισμών σε ιατρικώς τεκμηριωμένα θεραπευτικά πρωτόκολλα, τα οποία εν συνεχεία θα αποτελούν τμήμα του μηχανισμού ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και ζ) Η τήρηση των αρχών της αμεροληψίας και η παράλληλη θέσπιση

ασυμβίβαστων ιδιοτήτων με τα πρόσωπα που επιλέγονται για την αξιολόγηση των φαρμάκων.

Β. ΟΙ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 247

Σύσταση και Έργο της Επιτροπής Αξιολόγησης

Στο **άρθρο 247** προβλέπεται η σύσταση της Επιτροπής Αξιολόγησης Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, έχει έδρα στον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ). και υπάγεται στον Υπουργό Υγείας. Στην παρ. 2 προβλέπεται το έργο της Επιτροπής Αξιολόγησης, το οποίο συνίσταται στην μετά από αξιολόγηση των φαρμάκων γνωμοδότηση προς τον Υπουργό Υγείας σχετικά με την ένταξη ή απένταξη φαρμάκων στον Κατάλογο Αποζημιούμενων Φαρμάκων και την αναθεώρηση αυτού. Με την παρ. 3 δίνεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας για έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής με τον οποίο ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα και οι τεχνικές λεπτομέρειες της διαδικασίας της αξιολόγησης, της μεθοδολογίας εφαρμογής τους, του τρόπου λειτουργίας της, των ειδικών υποχρεώσεων των μελών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την άσκηση του έργου της.

Άρθρο 248

Σύνθεση, Ορισμός και Παύση των μελών της Επιτροπής

Στο **άρθρο 248** με την παρ.1 προβλέπεται η σύνθεση της Επιτροπής και εξειδικεύονται τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των μελών της, τα οποία προσδιορίζονται με γνώμονα την επιστημονική εξειδίκευση ή την αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία, ώστε να διασφαλίζεται η προσήκουσα ερμηνεία και εφαρμογή των κριτηρίων αξιολόγησης τεχνολογιών υγείας. Με το δεύτερο εδάφιο της παρ.1 προβλέπεται η δυνατότητα συμμετοχής χωρίς δικαίωμα ψήφου του εκάστοτε τακτικού μέλους της Επιτροπής Φαρμάκων για Ανθρώπινη Χρήση που έχει διορίσει η Ελλάδα στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων (European Medicines Agency), καθώς και εκπροσώπου της ΗΔΙΚΑ Α.Ε.

Με την παρ. 2 προβλέπεται η γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής από δέκα (10) γραμματείς, εξειδικεύονται τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα αυτών, ενόψει των ποσοτικών και ποιοτικών αναγκών της διοικητικής υποστήριξης του συλλογικού οργάνου κατά την ενάσκηση του έργου του, καθώς και το καθεστώς που διέπει την εργασιακή τους

σχέση. Δίνεται επίσης νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας να ρυθμίσει τις προϋποθέσεις, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης για την τοποθέτηση, πρόσληψη ή απόσπαση των υπαλλήλων αυτών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Με την παρ. 3 προβλέπεται η διαδικασία επιλογής των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης, η οποία περιλαμβάνει την υποβολή αιτήσεων των ενδιαφερομένων, μετά από δημοσίευση πρόσκλησης ενδιαφέροντος και την αξιολόγηση αυτών από τριμελή μη αποζημιούμενη επιτροπή που ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας, η οποία αποτελείται από έναν Καθηγητή που ορίζεται από την Σύγκλητο της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ), τον Πρόεδρο του Ε.Ο.Φ. και τον Πρόεδρο του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.). Η τριμελής αυτή επιτροπή και προτείνει στον Υπουργό Υγείας τους τρεις επικρατέστερους υποψηφίους από κάθε τομέα της παρ. 1, ήτοι συνολικά τους δεκαοκτώ (18) επικρατέστερους υποψήφιους, από τους οποίους επιλέγονται τελικά τα έντεκα μέλη που θα απαρτίζουν την Επιτροπή Αξιολόγησης και συγκροτείται αυτή με απόφαση του Υπουργού υγείας.

Η παρ. 4 ορίζει ότι στη διαδικασία της αξιολόγησης μετέχουν εξωτερικοί εμπειρογνώμονες – αξιολογητές, οι οποίοι επιλέγονται μεταξύ των καταχωρημένων ως πιστοποιημένοι σε σχέση με την επιστημονική εξειδίκευσή τους σε ειδικό κατάλογο που τηρείται στον Ε.Ο.Φ., με κριτήριο την επιστημονική ειδίκευσή τους και τις αποδεδειγμένες επιστημονικές ικανότητες τους στη θεραπευτική κατηγορία στην οποία ανήκει το υπό αξιολόγηση φάρμακο. Προβλέπεται ακόμη η δυνατότητα η Επιτροπή Αξιολόγησης να αναθέσει την προεισήγηση για την αξιολόγηση του φαρμάκου και σε πανεπιστημιακούς ή ερευνητικούς φορείς.

Με την παρ. 5 δίνεται νομοθετική εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Υγείας και Οικονομικών για καθορισμό της αποζημίωσης των τακτικών μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης και των εξωτερικών αξιολογητών αυτής, καθώς και νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας να καθορίσει τη διαδικασία, τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των μελών της επιτροπής καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Στην παρ. 6 ορίζεται η τριετής θητεία των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά με απόφαση του Υπουργού Υγείας, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέχεια του έργου της Επιτροπής και η μεταφορά της τεχνογνωσίας που έχει αποκτηθεί από τα μέλη στα επόμενα, καθώς και ο τρόπος επιλογής των μελών των οποίων η θητεία ανανεώνεται.

Στην παρ. 7 προβλέπεται η δυνατότητα της πρόωρης παύσης των μελών και της αντικατάστασής τους για σπουδαίο λόγο που σχετίζεται με την άσκηση των καθηκόντων τους, καθώς και η πρόωρη παύση των μελών και η αντικατάστασή τους, όταν συντρέχει μία από τις κάτωθι περιπτώσεις: α) παράβαση των διατάξεων περί αρχής αμεροληψίας, ασυμβίβαστου μελών και καθήκοντος εχεμύθειας, που προβλέπονται στο παρόν νομοθέτημα ή β) απουσία από περισσότερες από έξι (6) συνεδριάσεις εντός χρονικού διαστήματος εξαμήνου, και ανεξάρτητα από το αν αιτιολογείται.

Άρθρο 249

Κριτήρια και Μεθοδολογία Αξιολόγησης

Στο **άρθρο 249** ορίζονται τα βασικά κριτήρια για την αξιολόγηση τεχνολογιών υγείας, τα οποία εφαρμόζει συνδυαστικά η Επιτροπή προκειμένου να διαμορφώσει την αξιολογική κρίση της επί του εξέταση φαρμάκου, και τα οποία είναι α) το κλινικό όφελος όπως αυτό αποτιμάται λαμβάνοντας υπόψη την σοβαρότητα και το φορτίο της νόσου, την επίδραση πάνω στους δείκτες θνητότητας και νοσηρότητας, καθώς και τα δεδομένα ασφάλειας και ανεκτικότητας β) η σύγκριση με τις ήδη διαθέσιμες αποζημιούμενες θεραπείες φαρμάκων, γ) ο βαθμός αξιοπιστίας των δεδομένων των κλινικών μελετών, δ) ο λόγος κόστους / αποτελεσματικότητας και ε) η επίπτωση στον προϋπολογισμό. Προβλέπεται δε ότι η εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης προς τον Υπουργό Υγείας για ένταξη ενός φαρμάκου στον Κατάλογο Αποζημιούμενων Φαρμάκων περιλαμβάνει τη συγκεκριμένη θεραπευτική ένδειξη ή τις συγκεκριμένες θεραπευτικές ενδείξεις για την οποία ή τις οποίες θα αποζημιώνεται, τις φαρμακευτικές μορφές, τις δοσολογίες και τις περιεκτικότητες και μαζί με κάθε θεραπευτική ένδειξη αναφέρονται υποχρεωτικά τα κλινικά χαρακτηριστικά των ασθενών για τους οποίους το φάρμακο προτείνεται να αποζημιώνεται, το στάδιο της θεραπευτικής γραμμής (του θεραπευτικού αλγορίθμου), και το μέγεθος του πληθυσμού, στο οποίο είναι δυνατόν να εφαρμοστεί η θεραπεία για να αξιολογηθεί η επίπτωση στον προϋπολογισμό.

Με την παρ. 2 προβλέπεται ότι για τα φάρμακα που τελούν σε περίοδο προστασίας των δεδομένων και έχουν πάρει άδεια κυκλοφορίας, σύμφωνα με την εθνική διαδικασία ή την αποκεντρωμένη διαδικασία ή την διαδικασία αμοιβαίας αναγνώρισης ή την κεντρική διαδικασία του Κανονισμού 726/2004/EK (EE L 136) ακολουθείται η διαδικασία αξιολόγησης από την Επιτροπή Αξιολόγησης και η ένταξή τους στον Κατάλογο Αποζημιούμενων Φαρμάκων, εφόσον πληρείται το εξωτερικό κριτήριο που περιγράφεται και ταυτόχρονα εισάγεται εξαίρεση από το κριτήριο αυτό για συγκεκριμένες κατηγορίες φαρμάκων. Δίνεται επίσης νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας όπως μετά από

γνώμη της Επιτροπής και πάντως όχι πριν την 1.6.2018 με απόφασή του να αναθεωρείται ο κατάλογος των χωρών της Ε.Ε. που διαθέτουν μηχανισμό Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας και αναφέρονται ανωτέρω.

Στην παρ. 3 προβλέπεται ότι η ακώλυτη και καθολική πρόσβαση των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης και των εξωτερικών εμπειρογνομόνων – αξιολογητών σε κάθε πληροφορία που διαθέτει ο Ε.Ο.Φ, ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και η ΗΔΙΚΑ Α.Ε. σχετικά με το υπό αξιολόγηση και ένταξη φάρμακο, καθώς επίσης και σχετικά με κάθε φάρμακο.

Στην παρ. 4 δίνεται η δυνατότητα στην Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη της τις αξιολογήσεις και τις αποφάσεις οργανισμών αξιολόγησης τεχνολογιών υγείας άλλων ευρωπαϊκών χωρών και η υποχρέωση να λαμβάνει υπόψη της τις αξιολογήσεις που διενεργούνται στο πλαίσιο του δικτύου Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUnetHTA).

Άρθρο 250

Διαδικασία Αξιολόγησης

Στο **άρθρο 250** ορίζεται ότι η διαδικασία της αξιολόγησης ξεκινά ενώπιον της Επιτροπής μετά από αίτηση του Κατόχου Άδειας Κυκλοφορίας, συνοδευόμενη από πλήρη φάκελο με τα πληροφοριακά στοιχεία και τα έγγραφα και αφού καταβληθεί εφάπαξ τέλος αξιολόγησης, το οποίο θα καθορίζεται με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και το οποίο θα αποτελεί δημόσιο έσοδο, που αποδίδεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών στο Υπουργείο Υγείας, οι πιστώσεις του οποίου βαρύνονται με τις δαπάνες της αποζημίωσης των μελών, των εξωτερικών αξιολογητών, των υπαλλήλων της γραμματείας και εν γένει των εξόδων λειτουργίας της Επιτροπής Αξιολόγησης και της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης. Δίνεται επίσης νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας να καθορίσει με απόφασή του τον τύπο της αίτησης, τα πληροφοριακά στοιχεία και τα έγγραφα που υποβάλλονται από τους ΚΑΚ.

Με την παρ. 2 ορίζεται ότι για την εκτίμηση της δημοσιονομικής επίπτωσης από την ένταξη ενός φαρμάκου στον Κατάλογο Αποζημιούμενων Φαρμάκων, η Επιτροπή Αξιολόγησης παραπέμπει όλες τις αιτήσεις των ΚΑΚ για τις οποίες υπάρχει καταρχάς θετική γνωμοδότηση μετά την εξέταση των κριτηρίων α-γ της παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου προς την Επιτροπή Διαπραγμάτευσης του προτεινόμενου νόμου. Κατά συνέπεια, σε περίπτωση αρνητικής αξιολόγησης ή το φάρμακο απεντάσσεται, χωρίς να απαιτείται παραπομπή στην Επιτροπή Διαπραγμάτευσης. Η Επιτροπή Διαπραγμάτευσης μπορεί να κρίνει ότι συγκεκριμένα φάρμακα, με χαμηλή επίδραση στον προϋπολογισμό, δεν είναι

απαραίτητο να εκκινήσει την διαδικασία. Η Επιτροπή Διαπραγμάτευσης μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, με βάση την αιτιολογημένη γνώμη περί μη αναγκαιότητας έναρξης της διαπραγμάτευσης και σύμφωνα με το αποτέλεσμα αυτής γνωμοδοτεί αιτιολογημένα προς την Επιτροπή Αξιολόγησης αναφορικά με την επίπτωση στον προϋπολογισμό από την ένταξη ενός φαρμάκου στον Κατάλογο Αποζημιούμενων Φαρμάκων και η γνώμη αυτή λαμβάνεται υπόψη από την Επιτροπή Αξιολόγησης για την τελική της εισήγηση προς τον Υπουργό Υγείας.

Στην παρ. 3 προβλέπεται η δυνατότητα του ΚΑΚ να υποβάλει νέα αίτηση μετά την παρέλευση εξαμήνου από την έκδοση της απορριπτικής απόφασης της Επιτροπής επί αίτησής του και μόνον εφόσον συνυποβάλει πληροφοριακά στοιχεία και έγγραφα κλινικής και οικονομικής τεκμηρίωσης που δικαιολογούν νέα ουσιαστική αξιολόγηση του φαρμάκου με τα κριτήρια αξιολόγησης τεχνολογιών υγείας του παρόντος, προκειμένου να αποτραπεί τυχόν καταστρατήγηση των διατάξεων του παρόντος θεσμικού πλαισίου με την αξιολόγηση για δεύτερη φορά του ίδιου φαρμάκου, δυνάμει των αυτών στοιχείων κλινικής και οικονομικής τεκμηρίωσης.

Στην παρ. 4 προβλέπεται ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης στο πλαίσιο του έργου της προβαίνει σε εκ νέου αξιολόγηση και εισήγηση στον Υπουργό Υγείας σχετικά με την διατήρηση ή μη φαρμάκων στον Κατάλογο Αποζημιούμενων Φαρμάκων α) όλων των φαρμάκων που βρίσκονται σε περίοδο προστασίας των δεδομένων τους και έχουν ενταχθεί στον Κατάλογο Αποζημιούμενων Φαρμάκων εντός της τελευταίας 3ετίας πριν την έκδοση της πρώτης Υπουργικής Απόφασης συγκρότησης της Επιτροπής. Η αξιολόγηση αυτή ολοκληρώνεται εντός δύο ετών από την έκδοση της ως άνω απόφασης. Η ανωτέρω διαδικασία αξιολόγησης πρέπει να εκκινείται κάθε τρία χρόνια από την λήξη της προηγούμενης αξιολόγησης και να περαιώνεται εντός χρονικού διαστήματος ενός (1) έτους για όλα τα φάρμακα που βρίσκονται σε περίοδο προστασίας των δεδομένων τους και έχουν ενταχθεί στον Κατάλογο Αποζημιούμενων Φαρμάκων από την λήξη της προηγούμενης αξιολόγησης και β) όλων των φαρμάκων που βρίσκονται ήδη στον Κατάλογο Αποζημιούμενων Φαρμάκων και είναι θεραπευτικά ισοδύναμα με τα φάρμακα, για τα οποία έχει υποβληθεί αίτηση έναρξης. Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου προβλέπεται η διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής Αξιολόγησης να αξιολογεί εκ νέου όλα τα φάρμακα του Καταλόγου Αποζημιούμενων Φαρμάκων και να εισηγείται προς τον Υπουργό την αναθεώρηση του καταλόγου.

Στην παρ. 5 προβλέπεται ο ορισμός από την Επιτροπή Αξιολόγησης ενός από τα μέλη της, πλην του Προέδρου της, ως Εισηγητή του φακέλου αξιολόγησης, καθώς και ο ορισμός τουλάχιστον δύο εξωτερικών αξιολογητών, από τα μητρώα εξωτερικών αξιολογητών.

Με την παρ. 6 και προκειμένου να διασφαλίζεται η διαφάνεια προβλέπεται η δημοσιοποίηση στην ιστοσελίδα του ΕΟΦ περίληψης των γνωμοδοτήσεων της Επιτροπής Αξιολόγησης, που περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστο το σκεπτικό τους, αφού έχουν απαλειφθεί πληροφορίες εμπορικού απορρήτου και προσωπικών δεδομένων.

Στην παρ. 7 με σκοπό τη διαφάνεια της διαδικασίας, καθώς και τη συμμετοχή και την ενημέρωση των ασθενών προβλέπεται η δυνατότητα της Επιτροπής Αξιολόγησης να καλεί σε ακρόαση εκπροσώπους συλλόγων ασθενών και επιστημονικών σωματείων ή εταιρειών ιατρικών ειδικοτήτων για να εκφράσουν τις απόψεις τους.

Άρθρο 251

Αναθεώρηση και Κατάρτιση του Καταλόγου Αποζημιούμενων Φαρμάκων

Στο **άρθρο 251** περιγράφεται η διαδικασία κατάρτισης και αναθεώρησης του Καταλόγου Αποζημιούμενων Φαρμάκων. Στην παρ. 1 ορίζεται ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης, αφού έχει ενσωματώσει τις εισηγήσεις της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης στη γνωμοδότησή της, αποστέλλει αυτή προς τον Υπουργό Υγείας, ο οποίος και λαμβάνει την απόφαση περί ένταξης ή μη ενός φαρμάκου από τον Κατάλογο Αποζημιούμενων Φαρμάκων και περί αναθεώρησης του καταλόγου αυτού. Εν συνεχεία, συντάσσεται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας ο αναθεωρημένος Κατάλογος Αποζημιούμενων Φαρμάκων, ο οποίος αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΕΟΦ για χρονικό διάστημα τριών ημερών για τη διόρθωση λαθών και μόνο, οπότε και ακολουθείται η διαδικασία διόρθωσης αυτών και εκδίδεται αναθεωρημένη απόφαση του Υπουργού Υγείας.

Στην παρ. 2, σύμφωνα και με την οδηγία 89/105/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1988 σχετικά με τη διαφάνεια των μέτρων που ρυθμίζουν τον καθορισμό των τιμών των φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση και την κάλυψη του κόστους των στα πλαίσια των εθνικών ασφαλιστικών συστημάτων υγείας, προβλέπεται ρητά η αποκλειστική προθεσμία έκδοσης της απόφασης του Υπουργού Υγείας και κοινοποίησης αυτής στον αιτούντα από την κατάθεση της αίτησης της παρ.1 του άρθρου 4, η οποία ορίζεται σε 180 ημέρες. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας παύει χρονικά η αρμοδιότητα του Υπουργού Υγείας να κάνει δεκτή την αίτηση και συνεπώς αυτή θεωρείται ότι απορρίπτεται σιωπηρώς.

Στην παρ. 3 προβλέπεται η αναστολή της αποκλειστικής προθεσμίας των 180 ημερών σε δύο περιπτώσεις, δηλαδή είτε όταν ο ΚΑΚ δεν καταβάλει το προβλεπόμενο τέλος αξιολόγησης, είτε όταν δεν προσκομίζει τα πληροφοριακά στοιχεία και τα έγγραφα που θα προβλέπονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής, Στο τελευταίο εδάφιο ορίζεται ότι μετά την παρέλευση 60 ημερών από την έγγραφη γνωστοποίηση προς τον ΚΑΚ των ανωτέρω παραλείψεων, η σχετική αίτηση απορρίπτεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Στην παρ. 4 προβλέπεται ότι όλες οι αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, που λαμβάνονται ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης, αναρτώνται υποχρεωτικά στο διαδίκτυο, όπως προβλέπεται στον ν.3861/2010 (Α' 112) και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Υγείας, χωρίς όμως να δημοσιεύεται σε καμία περίπτωση το αποτέλεσμα της διαδικασίας διαπραγμάτευσης. Ισχύουν από την ημερομηνία της ανάρτησής τους, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στην ίδια την απόφαση.

Στην παρ. 5 προβλέπεται η άσκηση ενδίκων βοηθημάτων κατά των αποφάσεων του Υπουργού Υγείας περί ένταξης ή απένταξης ενός φαρμάκου από τον Κατάλογο Αποζημιούμενων Φαρμάκων.

Με την παρ. 6 δίνεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας για την έκδοση πρωτοκόλλων συνταγογράφησης, μετά από πρόταση της Επιτροπής του άρθρου 15 της Υ.Α. οικ.3457/2014 (Β' 64), η οποία υποχρεωτικά ενσωματώνει τους συνταγογραφικούς περιορισμούς της Επιτροπής Αξιολόγησης, για μεμονωμένα φάρμακα ή ομάδες φαρμάκων. Ορίζεται δε η υποχρεωτικότητα της τήρησης των πρωτοκόλλων και η ενσωμάτωσή τους στο σύστημα της ΗΔΙΚΑ Α.Ε. Με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 δίνεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας όπως με απόφασή του καθοριστούν οι λεπτομέρειες για τη διαδικασία ενσωμάτωσης των συνταγογραφικών περιορισμών και των πρωτοκόλλων συνταγογράφησης των προηγούμενων εδαφίων στο σύστημα της ΗΔΙΚΑ Α.Ε.

Άρθρο 252

Αρχή Αμεροληψίας – Ασυμβίβαστα Μελών

Στο **άρθρο 252** τίθενται τα εχέγγυα για τη διασφάλιση του αμερόληπτου και της αντικειμενικότητας της κρίσης των μελών της Επιτροπής, καθώς και της Γραμματείας της, σύμφωνα με τις γενικές αρχές διοικητικού δικαίου που διέπουν τη δράση των συλλογικών οργάνων.

Με την παρ. 2 προβλέπονται τα ασυμβίβαστα των μελών της Επιτροπής και συγκεκριμένα η απαγόρευση να έχουν οι ίδιοι ή οι συγγενείς τους έως δεύτερο βαθμό εξ' αίματος ή εξ' αγχιστείας τουλάχιστον δύο (2) έτη πριν τον διορισμό τους, κατά τον διορισμό

τους και καθ' όλη την διάρκεια της άσκησης των καθηκόντων τους άμεσο οικονομικό συμφέρον με επιχείρηση που είναι Κάτοχος Άδειας Κυκλοφορίας (ΚΑΚ) ή παραγωγού ή χονδρικής πώλησης φαρμάκων, το οποίο ενδέχεται να θέσει υπό αμφισβήτηση την αμεροληψία τους και την υποχρέωσή τους να ενεργούν προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος και με πνεύμα ανεξαρτησίας. Ως άμεσο οικονομικό συμφέρον νοείται: α) οποιαδήποτε σχέση εξαρτημένης εργασίας ή έργου ή παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών, β) οποιαδήποτε σχέση παροχής συμβουλών, γ) οικονομικά δικαιώματα επί των επιχειρήσεων, όπως κατοχή κεφαλαίου, μετοχών και μεριδίων, ομολόγων, δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών, αποζημιώσεις, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, δ) ιδιότητα μέλους Διοικητικού Συμβουλίου ή νόμιμου εκπροσώπου των προαναφερόμενων επιχειρήσεων. Καθ' όλη την διάρκεια της άσκησης των καθηκόντων τους τα ίδια ως άνω πρόσωπα απαγορεύεται να έχουν οποιαδήποτε άλλα συμφέροντα σχετιζόμενα με τον ΚΑΚ, του οποίου η αίτηση αξιολογείται.

Στην παρ. 3 προβλέπεται η υποχρέωση των μελών της Επιτροπής να μην αποκτούν οποιαδήποτε έννομη σχέση με φαρμακευτικές επιχειρήσεις, προϊόντα των οποίων έχουν αξιολογηθεί από την Επιτροπή, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός έτους μετά την λήξη καθ' οιονδήποτε τρόπο της θητείας τους.

Με την παρ. 4 ορίζεται ότι τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης, στα πλαίσια της διασφάλισης της αντικειμενικότητας της κρίσης τους, υποχρεούνται να δηλώνουν αμέσως κατά την υποβολή της αίτησης για τον διορισμό τους και κατά τη διάρκεια της θητείας τους και εντός χρονικού διαστήματος 5 ημερών από την ημερομηνία που έλαβαν γνώση, συμφέροντα ή ασυμβίβαστα σύμφωνα με τα ανωτέρω.

Στην παρ. 5 προβλέπεται κατά περίπτωση η επιβολή ποινής για τους παραβάτες των προηγούμενων παραγράφων.

Στην παρ. 6 προβλέπεται η άρση του αξιόποινου της πράξης των παρ. 1 ή 2 στην περίπτωση που υποβληθεί η δήλωση της παρ. 4 και το μέλος υποβάλει ταυτόχρονα δήλωση παραίτησης και απέχει περαιτέρω από την άσκηση των καθηκόντων του.

Στην παρ. 7 προβλέπεται ρητά ότι τα αυτά εχέγγυα αμεροληψίας που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους δεσμεύουν και τους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες-αξιολογητές, τα μέλη της Γραμματείας, καθώς και τα μέλη της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης του άρθρου 8 του προτεινόμενου νόμου.

Στην παρ. 8 δίνεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας, όπως με απόφασή του εξειδικευτούν τα λοιπά, μη άμεσα οικονομικά συμφέροντα, της παρ.2 και η έγγραφη δήλωση της παρ.4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 253

Καθήκον Εχεμύθειας – Ευθύνη Μελών

Στο **άρθρο 253** προβλέπεται το καθήκον εχεμύθειας των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης, των εξωτερικών εμπειρογνομόνων-αξιολογητών, των μελών της Γραμματείας, καθώς και όλων όσων παρίστανται στις συνεδριάσεις της Επιτροπής, το οποίο τα δεσμεύει και μετά την παύση των καθηκόντων τους για οποιονδήποτε λόγο από το ανωτέρω συλλογικό όργανο, καθώς και η υποχρέωση υποβολής έγγραφης δήλωσης εμπιστευτικότητας πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους ή την έναρξη της συνεδρίασης στην οποία μετέχουν αντιστοίχως.

Με την παρ. 2 προβλέπεται ότι τα μέλη της Επιτροπής δεν ευθύνονται, αστικά έναντι τρίτων, πλην του Ελληνικού Δημοσίου και του ΕΟΠΥΥ, για ενέργειες ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4208/2013. Ευθύνη των μελών της Επιτροπής γεννάται, αν ενήργησαν με δόλο ή βαρεία αμέλεια ή παραβίασαν το απόρρητο των πληροφοριών και στοιχείων, που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ή παρέβησαν το καθήκον εχεμύθειας του άρθρου 26 του ν. 3528/2007 (Α'26). Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου προβλέπεται η αναλογική εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 26 και 27 του ν. 3528/2007 σε όλα τα παραπάνω πρόσωπα.

Με την παρ. 3 προβλέπεται η δυνατότητα παροχής νομικής βοήθειας στα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης, ακόμη και μετά την λήξη καθ' οιονδήποτε τρόπο της θητείας τους, όταν ενάγονται ή διώκονται ποινικά για πράξεις ή παραλείψεις που έλαβαν χώρα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Στην παρ. 4 δίνεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας όπως με απόφασή του εξειδικευτεί η έντυπη δήλωση εμπιστευτικότητας της παρ.1 του παρόντος άρθρου.

Με την παρ. 5 ορίζεται ότι οι προβλέψεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στους εσωτερικούς ή εξωτερικούς αξιολογητές, στα μέλη της Γραμματείας, καθώς και στα μέλη της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης.

Άρθρο 254

Επιτροπή Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων

Στο **άρθρο 254** προβλέπεται η σύσταση και το έργο της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων, η οποία έχει έδρα στον ΕΟΠΥΥ και υπάγεται στον Υπουργό Υγείας.

Στην παρ. 2 προβλέπεται η αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης αρμοδιότητα να διαπραγματεύεται τις τιμές ή τις εκπτώσεις των φαρμάκων, τα οποία αποζημιώνονται από τον ΕΟΠΥΥ ή προμηθεύονται τα δημόσια νοσοκομεία, να συνάπτει συμφωνίες με τους ΚΑΚ που συμμετέχουν στην σχετική διαδικασία διαπραγμάτευσης ως προς το ανωτέρω αντικείμενο της διαπραγμάτευσης και να εισηγείται στην Επιτροπή Αξιολόγησης σχετικά με την δημοσιονομική επίπτωση της αποζημίωσης των φαρμάκων. Προβλέπεται δε ρητά ότι οι συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης και των ΚΑΚ στα κατά τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης καθίστανται δεσμευτικές για τον ΕΟΠΥΥ, τους ΚΑΚ και τα δημόσια νοσοκομεία μετά την έναρξη ισχύος της απόφασης του Υπουργού Υγείας, που αποδέχεται την ανωτέρω εισήγηση.

Με την παρ. 3 ορίζεται η σύνθεση της εννεαμελούς Επιτροπής Διαπραγμάτευσης, η συγκρότηση αυτής με απόφαση του Υπουργού Υγείας, καθώς και η θητεία των μελών της, η οποία είναι τριετής με δυνατότητα ανανέωσης μία φορά με απόφαση του Υπουργού Υγείας. Στο τελευταίο εδάφιο ορίζεται ότι κατά τη λήξη της πρώτης θητείας της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης με απόφαση του Υπουργού Υγείας ανανεώνεται υποχρεωτικά η θητεία τουλάχιστον τριών μελών της, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέχεια του έργου της Επιτροπής και η μεταφορά της τεχνογνωσίας και των πρακτικών διαπραγμάτευσης που έχει αποκτηθεί από τα μέλη της Επιτροπής στα επόμενα.

Στην παρ. 4 προβλέπεται ότι τα μέλη της Επιτροπής δεν ευθύνονται, αστικά έναντι τρίτων, πλην του Ελληνικού Δημοσίου, για ενέργειες ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4208/2013. Ευθύνη των μελών της Επιτροπής γεννάται, αν ενήργησαν με δόλο ή βαρεία αμέλεια ή παραβίασαν το απόρρητο των πληροφοριών και στοιχείων, που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ή παρέβησαν το καθήκον εχεμύθειας του άρθρου 26 του ν. 3528/2007 (Α'26). Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου προβλέπεται η αναλογική εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 26, 27 και 36 του ν. 3528/2007 σε όλα τα παραπάνω πρόσωπα.

Με την παρ. 5 προβλέπεται η δυνατότητα παροχής νομικής βοήθειας στα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης, ακόμη και μετά την λήξη καθ' οιονδήποτε τρόπο της θητείας τους, όταν ενάγονται ή διώκονται ποινικά για πράξεις ή παραλείψεις που έλαβαν χώρα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Με την παρ. 6 δίνεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας όπως με απόφασή του καθοριστεί ο τρόπος και η διαδικασία της διαπραγμάτευσης, η λειτουργία της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια και εγκριθεί ο Κανονισμός Λειτουργίας της. Δίνεται νομοθετική

εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομικών και Υγείας όπως με απόφασή τους καθοριστεί η αποζημίωση των μελών της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης που βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας. Επίσης εξουσιοδοτείται να ορισθεί ο τρόπος ορισμού των τιμών αναφοράς (ΤΑ), που αποτελούν ασφαλιστικές τιμές αποζημίωσης για τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ) και τον ΕΟΠΥΥ.

Άρθρο 255

Επιτροπή Διαπραγμάτευσης ΕΟΠΥΥ

Με το **άρθρο 255** τροποποιείται η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 29 του Ν. 3918/2011 (Α'31), που αναφέρεται στη σύσταση Επιτροπής Διαπραγμάτευσης στον ΕΟΠΥΥ.

Άρθρο 256

Μεταβατικές

Με το **άρθρο 256** προβλέπονται οι μεταβατικές διατάξεις και ρυθμίζονται τα θέματα της μετάβασης από τη λειτουργία της προβλεπόμενης στο άρθρο 12 του ν.3816/2010 (Α'6) Επιτροπής Θετικού Καταλόγου στη λειτουργία της Επιτροπής Αξιολόγησης καθώς και από την λειτουργία της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης του ΕΟΠΥΥ στην νέα Επιτροπή Διαπραγμάτευσης του παρόντος νόμου.

ΜΕΡΟΣ Β΄

Λοιπές Διατάξεις Φαρμακευτικής Νομοθεσίας

Άρθρο 257

Ωράριο Λειτουργίας Φαρμακείων

Η απρόσκοπτη και ισότιμη πρόσβαση των πολιτών στα φάρμακα δεν είναι ανεξάρτητη από το συντονισμό των φαρμακείων και των ωρών λειτουργίας τους, τόσο κατά το επονομαζόμενο κανονικό ωράριο όσο και κατά τις υπηρεσίες των εφημεριών και των διανυκτερεύσεων. Η σημερινή κατάσταση δημιουργεί σημαντικά προβλήματα στην πρόσβαση των πολιτών στο φάρμακο όπως άλλωστε αποδεικνύει και η καταγραφή παραπόνων των πολιτών από την περιφέρεια Αττικής. Παράλληλα το σημερινό καθεστώς δημιουργεί ανυπέβλητα εμπόδια στην κατάρτιση ενός προγραμματισμένου πλάνου εφημεριών και διανυκτερεύσεων ικανού να καλύπτει εξίσου γεωγραφικά τις ανάγκες πρόσβασης στο φάρμακο όλων των Ελλήνων πολιτών. Ως εκ τούτου κρίνεται επείγουσα η ανάγκη θεμελίωσης των προϋποθέσεων για την ύπαρξη ενός υποχρεωτικού ωραρίου το οποίο θα ικανοποιεί τις ανάγκες του τοπικού πληθυσμού της κάθε περιοχής, και θα

εξασφαλίζει την καλύτερη δυνατή πρόσβαση των πολιτών στα φαρμακεία κατά τις υπηρεσίες των εφημεριών και διανυκτερεύσεων. Μέσω ενός ρυθμισμένου κατώτατου ωραρίου η προϋπόθεση της ισότιμης πρόσβασης όλων των Ελλήνων πολιτών στα απαραίτητα για αυτούς φάρμακα εκπληρώνεται.

Επιπλέον η κατάργηση των παρ.1 έως 4 του ν.5607/1932 (Α' 300), με το άρθρο πρώτο υποπαράγραφο ΣΤ.1 περ.9 του Ν.4254/2014,ΦΕΚ (Α 85), δημιούργησε σοβαρά προβλήματα πρόσβασης των πολιτών στο φάρμακο, ειδικά σε περιοχές, όπου υπάρχει μόνον ένα φαρμακείο. Ειδικότερα, η δυνατότητα των φαρμακοποιών να κλείνουν για απεριόριστο χρονικό διάστημα το φαρμακείο τους, έχει ως αποτέλεσμα να υφίστανται φαρμακεία κλειστά σε διάφορες περιοχές της επικράτειας, παρακρατώντας την αντίστοιχη θέση της άδειας ίδρυσης και μη δίνοντας την δυνατότητα σε νέους φαρμακοποιούς να ανοίξουν φαρμακείο στην ίδια δημοτική ενότητα, ενώ παράλληλα σε περιοχές με λίγους κατοίκους και απομακρυσμένες έχει εμφανιστεί το φαινόμενο να κλείνει το μοναδικό φαρμακείο που παρέχει πρόσβαση στο φάρμακο, χωρίς την δυνατότητα την πολιτείας να αναθέσει την δραστηριότητα σε άλλον φαρμακοποιό.

Επιπλέον η προτεινόμενη διάταξη προβλέπει τις περιπτώσεις απαλλαγής από τις διημερεύσεις και τις διανυκτερεύσεις. Από την δυνατότητα απαλλαγής εξαιρούνται τα φαρμακεία, τα οποία επιλέγουν διευρυμένο ωράριο είτε εντός του χρονικού πλαισίου της διημέρευσης, είτε της διανυκτέρευσης. Η εξαίρεση αιτιολογείται από το γεγονός ότι εφόσον ένας φαρμακοποιός ή ένα νομίμως λειτουργούν φαρμακείο έχει την δυνατότητα (και το δηλώνει) να υπερβαίνει το υποχρεωτικό ωράριο λειτουργίας του είτε εντός της ημέρας είτε εντός της διανυκτέρευσης, και μάλιστα καθημερινά ή σε συχνή βάση, δεν μπορεί παράλληλα να δηλώνει αδυναμία που αφορά στο ίδιο χρονικό πλαίσιο (ημέρας ή νύκτας) για την παροχή σπανιότερα σημαντικών για την υγεία των πολιτών υπηρεσιών διημέρευσης ή διανυκτέρευσης. Τούτο διότι η δήλωσή περί διεύρυνσης του ωραρίου λειτουργίας για τα αντίστοιχα χρονικά διαστήματα αναιρεί επί της ουσίας τον λόγο της απαλλαγής του. Συνεπώς, εν προκειμένω συντρέχουν σοβαροί λόγοι δημοσίου συμφέροντος, που αφορούν στην δυνατότητα της πρόσβασης όλων των πολιτών κατά την διάρκεια του 24ώρου σε φάρμακα, για τον περιορισμό του δικαιώματος απαλλαγής των φαρμακοποιών ή των φαρμακείων από την καταχρηστική άσκηση του, που είναι προφανής στις περιπτώσεις που παράλληλα το ίδιο φαρμακείο ή ο ίδιος φαρμακοποιός δηλώνει την δυνατότητά του για τήρηση διευρυμένου ωραρίου. Επιπλέον, η διάταξη επικαιροποιεί τα πρόστιμα που καθορίζονταν από το άρθρο 9 του ν.1963/1991 (Α' 138), καθώς και λοιπές διατάξεις του νόμου που σχετίζονται με το ωράριο λειτουργίας των φαρμακείων.

Άρθρο 258

Χρήση Πράσινου Σταυρού και Φαρμακείου

Για λόγους διασφάλισης της δημόσιας υγείας και ειδικότερα για την αποφυγή συγχύσεων των ασθενών ως προς την λειτουργία ενός καταστήματος ως νόμιμου φαρμακείου έναντι των υπολοίπων σημείων πώλησης παραφαρμακευτικών προϊόντων, είναι απαραίτητη η εισαγωγή της παρούσας ρύθμισης, η οποία εισάγει χρηματικές κυρώσεις στις περιπτώσεις που χρησιμοποιείται είτε το σήμα του σταυρού ή της λέξεως φαρμακείου από καταστήματα που δεν διαθέτουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας φαρμακείου.

Άρθρο 259

Κατάργηση Επιτροπής Τιμών Φαρμάκων

Το άρθρο 17 του ν.δ. 96/1973 (Α' 172) ρυθμίζει το ζήτημα της τιμολόγησης των φαρμακευτικών προϊόντων, το οποίο είναι κρίσιμο, ενόψει το γεγονός ότι συναρτάται προς την αποζημίωση των φαρμάκων από το δημόσιο σύστημα υγείας. Με την παρ. 5 του άρθρου 13 του ν. 3408/2005 (Α' 272) συστήθηκε, υπό την Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Επιτροπή Τιμών Φαρμάκων, στην οποία πέραν των θεσμικών εκπροσώπων, προβλεπόταν και η εκπροσώπηση από τον Πανελλήνιο Φαρμακευτικό Σύλλογο (Π.Φ.Σ.). Από την 1-4-2011 με την παρ. 5 του άρθρου 39 του ν. 3918/2011 (Α' 31), η εν λόγω επιτροπή συγκροτούνταν με απόφαση του τότε Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ενώ παράλληλα, σύμφωνα με την παρ. 6 του ίδιου άρθρου ως έργο της Επιτροπής ορίστηκε η διατύπωση γνώμης για τις τιμές πώλησης των φαρμακευτικών προϊόντων αρμοδιότητας του ΕΟΦ των εδαφίων β' και θ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 1316/1983 (Α' 3). Με το ίδιο άρθρο η Επιτροπή εμπλουτίστηκε και με τους εργοδοτικούς φορείς εκπροσώπησης των φορέων παραγωγής και εισαγωγής φαρμακευτικών προϊόντων. Η εν λόγω Επιτροπή, έχοντας γνωμοδοτικό χαρακτήρα, εμπλεκόταν σε δύο στάδια της διαδικασίας τιμολόγησης των φαρμάκων, ήτοι τόσο στην αρχική κατάρτιση του Δελτίου Τιμών, όσο και στην εισήγηση επί των ενστάσεων κατά του Δελτίου. Ωστόσο, πλέον σήμερα η συγκεκριμένη Επιτροπή κρίνεται σκόπιμο με την προτεινόμενη διάταξη να καταργηθεί για τους κάτωθι λόγους:

1) Όπως προαναφέρεται, η τιμολόγηση των φαρμάκων συνέχεται και επηρεάζει άμεσα την αποζημιωτική πολιτική κράτους στο φάρμακο και συνεπώς και την φαρμακευτική δαπάνη. Επιπλέον, επηρεάζει το ιδιωτικό κόστος της πρόσβασης των

πολιτών στο φάρμακο. Συνεπώς, η συμμετοχή φορέων, που εμπλέκονται στην διάθεση του φαρμάκου σε επίπεδο παραγωγού ή χονδρικής και λιανικής διάθεσης, δεν είναι αναγκαίο να επηρεάζει άμεσα την αποφασιστική αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας, ως προς τις τιμές των φαρμάκων. Ωστόσο, η προτεινόμενη διάταξη προβλέπει δύο επίπεδα παρέμβασης των φορέων αυτών στην τελική απόφαση περί της τιμής του φαρμάκου: α) Με την υποβολή παρατηρήσεων κατά το πρώτο στάδιο διαβούλευσης, που σχετίζεται με σφάλματα ως προς το Δελτίο Τιμών, πριν την λήψη απόφασης του Υπουργού Υγείας και β) με την υποβολή ενστάσεων από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, για οποιονδήποτε λόγο σχετίζεται με την διαμόρφωση της τιμής ενός φαρμάκου. Ως έχοντες έννομο συμφέρον νοούνται, μεταξύ άλλων, και όλοι οι φορείς εκπροσώπησης των νομικών ή φυσικών προσώπων που έχουν το εκ του νόμου δικαίωμα για την παραγωγή, κυκλοφορία και πώληση των φαρμάκων (χονδρική ή λιανική), όπως οι εκπρόσωποι των φαρμακοποιών ή των κατεχόντων άδειας παραγωγής, κυκλοφορίας ή χονδρικής πώλησης φαρμάκων.

2) Η τιμή των φαρμάκων καθορίζεται βάσει συστήματος αντικειμενικών κριτηρίων υπολογισμού των τιμών που ορίζονται ήδη στην παρ. 5 του άρθρου 17 του ν.δ. 96/1973. Τη σχετική μεθοδολογία έχει ήδη αναπτύξει εκτεταμένα ο ΕΟΦ και οι αρμόδιες υπηρεσίες του, με αποτέλεσμα η ανωτέρω Επιτροπή να μην συνεισφέρει ουσιαστικά στο σύστημα καθορισμού τιμών. Η δε ουσιαστική συμμετοχή της Επιτροπής από την άποψη της τιμολόγησης είναι ευθέως δυσανάλογη προς την επιβάρυνση της διοικητικής διαδικασίας έκδοσης τιμών, ενόψει του γεγονότος ότι η αναμονή της έκδοσης γνώμης μετά την τιμολόγηση που διενεργούσε ο ΕΟΦ, καθυστερούσε την έκδοση του Δελτίου Τιμών.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Λοιπές Διατάξεις Υπουργείου Υγείας

Άρθρο 260

Συναισθηματικός Δότης-Κάρτα Δότη ΕΟΜ

Στην παρ.1 του προτεινόμενου άρθρου τροποποιείται ριζικά η διαδικασία για την μεταμόσχευση από τον λεγόμενο «συναισθηματικό» δότη, δηλ. η περίπτωση ε) της παρ. 1 του άρθρου 8 του Ν. 3984/2011 (Α'150). Κατά την προγενέστερη μορφή της διάταξης απαιτούνταν η άδεια μέσω δικαστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, που δίκαιε κατά την εκουσία δικαιοδοσία τις σχετικές αιτήσεις. Ωστόσο, όπως έχει επισημανθεί από τον Εθνικό Οργανισμό Μεταμοσχεύσεων (Ε.Ο.Μ.), η συγκεκριμένη διαδικασία ενείχε σοβαρούς κινδύνους για την δημόσια τάξη και την προστασία της δημόσιας υγείας, καθώς κατά την διαδικασία της εκουσίας δεν παρίστατο δημόσια αρχή, η

οποία να είχε προβεί σε έλεγχο των προϋποθέσεων για την ύπαρξη ουσιαστικής συναισθηματικής και προσωπικής σχέσης που θα μπορούσε να δικαιολογήσει την δωρεά οργάνων. Ειδικότερα, για σοβαρούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, κρίνεται απαραίτητο να υπάρχει επαρκής έλεγχος για την εξακρίβωση και τεκμηρίωση της υποκείμενη προσωπικής σχέσης που συνδέει τον δότη και λήπτη των οργάνων, η απουσία της οποίας ουσιαστικά δεν μπορεί να δικαιολογήσει μία τόσο σοβαρή επέμβαση. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα αποφεύγονται μεταμοσχεύσεις με κίνητρο οικονομικό ή άλλο, που συνδέεται με ποινικά αξιόλογη συμπεριφορά. Προς τούτο, κρίνεται εύλογος ο σκοπός επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων και μάλιστα ευαίσθητων, αφού καταρχήν έχει δοθεί η συγκατάθεση των προσώπων που τους αφορούν και κατά δεύτερον, είναι αναγκαίο προκειμένου να τεκμηριωθεί ενδιάθετος σύνδεσμος μεταξύ ατόμων, που δεν είναι συνήθως δυνατόν να διαπιστωθεί με αντικειμενικά δεδομένα.

Με την παρ.2 εισάγεται ο θεσμός της κάρτας δότη. Με την κάρτα δότη διασφαλίζεται η διαρκής συγκατάθεση του προσώπου για την δωρεά οργάνων, χωρίς να απαιτείται η εκ των υστέρων συγκατάθεση του οικογενειακού περιβάλλοντος του δότη.

Άρθρο 261

Ιοντίζουσες Ακτινοβολίες

Με το ν.δ.181/1974 (Α' 347) καθορίστηκαν οι γενικοί όροι και προϋποθέσεις για την προστασία του πληθυσμού και των αγαθών της Χώρας κατά των κινδύνων εξ' ιοντιζουσών ακτινοβολιών, που εκπέμπονται από μηχανήματα και εγκαταστάσεις. Στην παρ.2 του άρθρου 4 του προαναφερόμενου ν.δ., όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.1 του άρθρου 11 του ν.2920/2001 (Α'131) δινόταν η εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας, όπως καθορίσει πρόσθετα κριτήρια, κοινωνικά, χωροταξικά, υγειονομικά και οικονομικά και όπως ρυθμίσει κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την χορήγηση της άδειας σκοπιμότητας. Ήδη ως κριτήρια αποτυπώνονται η εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και η πυκνότητα του πληθυσμού και πιθανότητα επιβάρυνσης της υγείας των κατοίκων της περιοχής από την άσκοπη διασπορά πηγών και μηχανημάτων παραγωγής ιοντιζουσών ακτινοβολιών.

Ήδη επίσης από το 2001, με την υπ' αριθμ. 1014(ΦΟΡ)94/2001 Κοινή Υπουργική Απόφαση (Β'216), εγκρίθηκε ο Κανονισμός Ακτινοπροστασίας, σε ενσωμάτωση των υπ' αριθμ.96/29 και 97/43 Οδηγιών της Ευρατόμ (Euratom) της 31-5-1996 και 30-6-1997 αντίστοιχα. Κατά την παράγραφο 2.1.3. για την έκδοση έγκρισης σκοπιμότητας απαιτείται οι αρμόδιοι φορείς να λαμβάνουν υπόψη υποχρεωτικά μεταξύ των λοιπών προϋποθέσεων και την αποφυγή της άσκοπης διασποράς πηγών και μηχανημάτων παραγωγής ιοντιζουσών

ακτινοβολιών, η καταλληλότητα της περιοχής για εγκατάσταση και ο αριθμός των όμοιων εργαστηρίων, καθώς και οι κοινωνικοί, οικονομικοί και πολιτιστικοί παράγοντες.

Με την υπ'αριθμ.154949/2010 Υπουργική Απόφαση (Β'1918), καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις για την χορήγηση αδειών σκοπιμότητας και λειτουργίας μηχανημάτων εκπομπής ιοντιζουσών και μη ακτινοβολιών. Με το άρθρο 9 καθοριζόταν στο προδιαγραφόμενο πλαίσιο της προστασίας της δημόσιας υγείας, ήτοι της αύξησης των πηγών ακτινοβολίας, κριτήριο πληθυσμιακής κάλυψης ως όριο για την χορήγηση αδειών των συγκεκριμένων μηχανημάτων. Ωστόσο με την υπ'αριθμ.οικ.92211/2013 Υπουργική Απόφαση (Β'2494), καταργήθηκε το ανωτέρω άρθρο, παρ' ό,τι ουσιαστικά συνιστούσε εφαρμογή των προβλεπόμενων προϋποθέσεων εκ του ενωσιακού δικαίου και του άρθρου 17 του Συντάγματος για την προστασία της δημόσιας υγείας.

Στο ενδιάμεσο χρόνο υποβλήθηκαν πολλές αιτήσεις, εκ των οποίων οι περισσότερες σε εκκρεμότητα, για την χορήγηση άδειας σκοπιμότητας, χωρίς να υφίστανται πληθυσμιακά κριτήρια για την ανάπτυξη των σχετικών δραστηριοτήτων, με αποτέλεσμα την δραματική αύξηση των εγκαταστάσεων όπου εκπέμπεται η επιβλαβής για την υγεία των πολιτών ακτινοβολία. Επιπλέον, η αύξηση των μονάδων στις οποίες διενεργούνται οι συγκεκριμένες ιατρικές πράξεις έχει και δημοσιονομικές επιπτώσεις, αφού συνδέεται με την «κατευθυνόμενη» παραπομπή και συνεπώς η αύξηση των ανωτέρω μονάδων έχει αυξήσει αντίστοιχα και την σχετική δαπάνη.

Έτσι, κρίνεται απολύτως απαραίτητη για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος και ειδικά προστασίας της δημόσιας υγείας, η παρούσα ρύθμιση, η οποία αποσκοπεί στο να προσδιορίσει ειδικά την νομοθετική εξουσιοδότηση για τον καθορισμό πληθυσμιακών κριτηρίων, ως προς την χορήγηση της νέας άδειας σκοπιμότητας. Επιπλέον, για τους προαναφερόμενους λόγους δημοσίου συμφέροντος (δημοσιονομικούς, δηλ. αποφυγή της «κατευθυνόμενης» συνταγογράφησης και δημόσιας υγείας, δηλ. αποφυγή άσκοπης διασποράς πηγών και μηχανημάτων παραγωγής ακτινοβολίας), αλλά και για λόγους τήρησης της αρχής της ισότητας, πρέπει η σχετική κανονιστική πράξη που θα εκδοθεί να καταλαμβάνει (ως προς την εφαρμογή όλων των κριτηρίων) και τις εκκρεμείς αιτήσεις.

Άρθρο 262

Μεταβατικές Διατάξεις Μονάδων Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής

Με το άρθρο 16 του π.δ.10/2016 (Α'20) προβλεπόταν η δυνατότητα οι Μονάδες Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Μ.Ι.Υ.Α.) που ήδη λειτουργούσαν να υπαχθούν

σε μεταβατικό καθεστώς αδειοδότησης, εφόσον: α) διαθέτουν όμως χώρους και εξοπλισμό που εξασφαλίζουν την ορθή ανάπτυξη της απαιτούμενης λειτουργίας και β) οι χώροι και ο εξοπλισμός των εργαστηρίων αυτών είναι επαρκείς, για να εξασφαλίζουν την ορθή ανάπτυξη της λειτουργίας των εργαστηρίων και της μονάδας κατά τους κανόνες της ιατρικής επιστήμης. Ωστόσο οι Μ.Ι.Υ.Α. που λειτουργούν στα δημόσια νοσοκομεία πληρούν κατά κύρια βάση τα ανωτέρω κριτήρια, αφού λειτουργούν εδώ και αρκετά χρόνια σε οργανωμένες δημόσιες μονάδες δευτεροβάθμιας περίθαλψης, που διαθέτουν την επαρκή δομή, εξοπλισμό και οργάνωση για την διασφάλιση της ποιότητας των ιατρικών πράξεων και της υγείας των ασθενών. Παράλληλα κάποιες εκ των μονάδων αυτών, ενόψει της περίπλοκης διαδικασίας έγκρισης δαπανών, δεν κατέστη δυνατόν να υποβάλουν αιτήσεις για την αδειοδότηση ή να ολοκληρώσουν την διαδικασία.

Ενόψει αυτού, με την προτεινόμενη ρύθμιση δίνεται καταρχήν η δυνατότητα στις δημόσιες Μ.Ι.Υ.Α. να υποβάλλουν αίτηση για την αδειοδότησή τους και θεωρείται σύνομη η λειτουργία τους έως την έκδοση πλήρους αιτιολογημένης απόφασης της αρμόδιας Αρχής. Η ρύθμιση είναι απαραίτητη για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, αφού οι δημόσιες μονάδες είναι κρίσιμο να συνεχίσουν να λειτουργούν και να παρέχουν νόμιμα της υπηρεσίες τους για όσο χρόνο διαρκεί η διαδικασία της αδειοδότησής τους, βάσει των νέων διατάξεων, αφού σε αυτές παρέχονται κρίσιμες υπηρεσίες προς τους πολίτες, που συνίστανται τόσο στην διενέργεια ιατρικών πράξεων που σχετίζονται με την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, όσο και στην φύλαξη γεννητικού υλικού.

Άρθρο 263

Καταργούμενες Διατάξεις

Με την παρ.1 καταργούνται από την δημοσίευση της απόφασης του Υπουργού Υγείας περί συγκρότησης της νέας Επιτροπής Αξιολόγησης οι διατάξεις που αφορούσαν στην παλαιότερη Επιτροπή Αξιολόγησης, οι οποίες κατ' αυτόν τον τρόπο παραμένουν ενεργείς έως την ενεργοποίηση του νέου θεσμικού πλαισίου.

Με την παρ.2 καταργούνται λοιπές διατάξεις που καθίστανται παρωχημένες μετά τις προτεινόμενες νομοθετικές αλλαγές, για λόγους ασφάλειας δικαίου.

Άρθρα 264-270

A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιδιώκεται η δημιουργία ενός ενιαίου ηλεκτρονικού συστήματος στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) μέσω του οποίου θα συγκεντρώνονται, θα εξετάζονται και θα αξιολογούνται αιτήματα σχετικά με την

ανάγκη αποζημίωσης φαρμάκων για τις οποίες λαμβάνει απόφαση ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και που ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες:

α) Φάρμακα υψηλού κόστους ειδικών παθήσεων της παρ. 2 του άρθρου 12 ν. 3816/2010 (Α' 6).

β) Φάρμακα που δεν κυκλοφορούν στην Ελλάδα (εξωτερικού) και θα χορηγηθούν μέσω έκτακτων εισαγωγών ή ατομικών αιτημάτων.

γ) Φάρμακα που χορηγούνται εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων.

δ) Φάρμακα που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο αποζημιούμενων φαρμάκων (θετικό κατάλογο), δεν έχουν αξιολογηθεί και ζητείται να χορηγηθούν κατ' εξαίρεση, για νόσους ή παθολογικές καταστάσεις, άμεσα απειλητικές για τη ζωή ή ικανές να προκαλέσουν ανήκεστο βλάβη στην υγεία.

ε) Φάρμακα πρώιμης πρόσβασης που δεν χορηγούνται δωρεάν από τον ΚΑΚ ή τον τοπικό αντιπρόσωπο και για τα οποία ζητείται η χορήγηση προσωρινής ατομικής άδειας από τον ΕΟΦ.

Περιγράφεται περαιτέρω η διαδικασία που θα ακολουθείται από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (θεράποντες ιατρούς, γνωμοδοτούντες ιατρούς, ΕΟΦ, Ε.Ο.Π.Υ.Υ., Επιτροπή Αξιολόγησης και Αποζημίωσης Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης), προκειμένου μέσω του ενιαίου Συστήματος Ηλεκτρονικής Προέγκρισης (Σ.Η.Π.) να γίνεται ηλεκτρονική υποβολή και διαχείριση των σχετικών αιτημάτων και επικοινωνία των εμπλεκόμενων φορέων, ώστε η απόφαση του ΔΣ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. να λαμβάνεται εντός σύντομου χρονικού διαστήματος μέσα από αποτελεσματικές και διαφανείς διαδικασίες, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη τριών ιατρών και με σεβασμό στα δικαιώματα του ασθενή.

B. ΟΙ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Στο **άρθρο 264** προβλέπεται ότι για την αναγκαιότητα θεραπείας με φάρμακα που δεν κυκλοφορούν στην Ελλάδα και με φάρμακα υψηλού κόστους ειδικών παθήσεων και για την αποζημίωση αυτών αποφασίζει το ΔΣ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., μετά από γνώμη τριών ιατρών ειδικότητας σχετικής με τη νόσο για την οποία συνταγογραφείται το φάρμακο και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα επόμενα άρθρα. Τα ανωτέρω φάρμακα θα παρέχονται μόνο από τα φαρμακεία του Οργανισμού ή των κρατικών νοσοκομείων.

Στο **άρθρο 265** με την παρ. 1 προβλέπεται η δημιουργία ενιαίου Συστήματος Ηλεκτρονικής Προέγκρισης (Σ.Η.Π.) μέσω του οποίου θα γίνεται η ηλεκτρονική διαχείριση και η εξέταση των αιτημάτων σχετικά με την αναγκαιότητα αποζημίωσης φαρμάκων για τις οποίες λαμβάνει απόφαση ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και που

ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες: α) Φάρμακα υψηλού κόστους ειδικών παθήσεων της παρ. 2 του άρθρου 12 ν. 3816/2010 (Α' 6), β) Φάρμακα που δεν κυκλοφορούν στην Ελλάδα (εξωτερικού) και θα χορηγηθούν μέσω έκτακτων εισαγωγών ή ατομικών αιτημάτων, γ) Φάρμακα που χορηγούνται εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων, δ) Φάρμακα που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο αποζημιούμενων φαρμάκων (θετικό κατάλογο), δεν έχουν αξιολογηθεί και ζητείται να χορηγηθούν κατ' εξαίρεση, για νόσους ή παθολογικές καταστάσεις, άμεσα απειλητικές για τη ζωή ή ικανές να προκαλέσουν ανήκεστο βλάβη στην υγεία, ε) Φάρμακα πρώιμης πρόσβασης που δεν χορηγούνται δωρεάν από τον ΚΑΚ ή τον τοπικό αντιπρόσωπο και για τα οποία ζητείται η χορήγηση προσωρινής ατομικής άδειας από τον ΕΟΦ.

Με την παρ. 2 προβλέπεται ότι η υποβολή αιτημάτων στο Σ.Η.Π. και η επεξεργασία αυτών εντάσσεται στα πλαίσια της επεξεργασίας ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία είναι απαραίτητη για λόγους δημόσιου συμφέροντος στον τομέα της Δημόσιας Κοινωνικής Ασφάλισης, χωρίς τη συναίνεση του υποκειμένου των δεδομένων, καθώς και ότι η επεξεργασία αυτή υπόκειται σε κατάλληλα και ειδικά μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων. Στο τελευταίο εδάφιο ορίζεται ότι απαγορεύεται αυστηρώς η επεξεργασία των ανωτέρω δεδομένων που σχετίζονται με την υγεία για λόγους δημόσιου συμφέροντος να έχει ως αποτέλεσμα την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για άλλους σκοπούς από οποιονδήποτε τρίτο πλην του Οργανισμού.

Στο **άρθρο 266** με την παρ. 1 δίνεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας να εκδώσει κατάλογο γνωμοδοτούντων ιατρών, ο οποίος θα περιλαμβάνει τουλάχιστον πέντε ιατρούς από κάθε μία από τις ειδικότητες που ρητά απαριθμούνται στο νόμο και να καθορίσει με απόφασή του τα κριτήρια επιλογής των ιατρών, οι οποίοι θα επιλέγονται μετά από πρόταση των Διοικητών Υ.ΠΕ.. Για τους γνωμοδοτούντες ιατρούς προβλέπεται ότι θα ισχύουν τα ασυμβίβαστα που προβλέπονται για τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης και Αποζημίωσης Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης. Ο κατάλογος αυτός θα ανανεώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας κάθε δύο χρόνια, ενώ στην παρ. 2 προβλέπεται ότι για τους ιατρούς που περιλαμβάνονται στον εν λόγω κατάλογο η έγκαιρη εκτέλεση των καθηκόντων τους εντός των προβλεπόμενων εκ του νόμου προθεσμιών συνιστά προσηκουσα εκπλήρωση υπηρεσιακού καθήκοντος, η παράβαση του οποίου συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα.

Στο **άρθρο 267** με την παρ. 1 ορίζεται ότι οι γνωμοδοτούντες ιατροί του ανωτέρω καταλόγου, καθώς και θεράποντες ιατροί που θα υποβάλλουν αιτήματα εγγράφονται

ηλεκτρονικά και πιστοποιούνται στο Σ.Η.Π., σύμφωνα με τις οδηγίες που εκδίδονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ενώ απαριθμούνται και τα ελάχιστα στοιχεία που θα πρέπει να προβλέπονται για την ηλεκτρονική εγγραφή και την πιστοποίηση των ιατρών.

Με την παρ. 2 ορίζεται ότι εγγράφονται ηλεκτρονικά και πιστοποιούνται στο Σ.Η.Π. δύο υπάλληλοι του ΕΟΦ, που ορίζονται από τον Πρόεδρο του Οργανισμού και δύο τουλάχιστον Γραμματείς της Επιτροπής Αξιολόγησης και Αποζημίωσης Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση της ίδιας Επιτροπής, καθώς και ειδικώς εντεταλμένοι υπάλληλοι του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. που ορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Στο **άρθρο 268** περιγράφεται η διαδικασία υποβολής, διαχείρισης και εξέτασης των αιτημάτων κατά περίπτωση μέσω του Σ.Η.Π.

Με την παρ. 1 δίνεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας όπως με απόφασή του εξειδικευτούν τα στοιχεία που πρέπει κατ' ελάχιστον να περιλαμβάνονται στα πεδία υποχρεωτικής συμπλήρωσης, καθώς και τα στοιχεία της αναγκαίας αιτιολογίας στην αίτηση του ιατρού, ενώ προβλέπεται ρητά ότι σε κάθε αίτηση πρέπει να αναφέρεται εκτός από την ιατρική αναγκαιότητα, το τεκμηριωμένο όφελος για τον ασθενή, η εξάντληση όλων των διαθέσιμων αποζημιούμενων θεραπειών, καθώς και κάθε άλλο πρόσφορο στοιχείο.

Με την παρ. 2 περιγράφεται η διαδικασία που θα ακολουθείται για τα αιτήματα που αφορούν σε φάρμακα υψηλού κόστους ειδικών παθήσεων και συγκεκριμένα ότι αυτά διαβιβάζονται άμεσα από το διαχειριστή του Σ.Η.Π. σε τρεις ιατρούς ειδικότητας σχετικής με τη νόσο, οι οποίοι επιλέγονται τυχαία από τον ως άνω κατάλογο και γνωμοδοτούν μέσα σε πέντε ημέρες σχετικά με την έγκριση ή την απόρριψη του αιτήματος, λαμβάνοντας υπόψη το θεραπευτικό πρωτόκολλο, και αποστέλλουν τη γνώμη τους προς το ΔΣ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προκειμένου να λάβει την τελική του απόφαση.

Με την παρ. 3 περιγράφεται η διαδικασία που θα ακολουθείται για τα αιτήματα που αφορούν σε φάρμακα που δεν κυκλοφορούν στην Ελλάδα (εξωτερικού) και θα χορηγηθούν μέσω έκτακτων εισαγωγών ή ατομικών αιτημάτων και συγκεκριμένα ότι αυτά διαβιβάζονται άμεσα από το διαχειριστή του Σ.Η.Π. ηλεκτρονικά στον αρμόδιο υπάλληλο του ΕΟΦ. Ο ΕΟΦ ενημερώνει ηλεκτρονικά μέσα σε πέντε ημέρες σχετικά με την άδεια κυκλοφορίας και αν επιτρέπει τη διακίνηση του συγκεκριμένου φαρμάκου, προκειμένου στη συνέχεια ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. να προχωρήσει σε έγκριση ή μη της αποζημίωση αυτού. Μετά τη λήψη της ηλεκτρονικής ενημέρωσης από τον ΕΟΦ, το αίτημα μαζί με το ενημερωτικό

σημείωμα του ΕΟΦ διαβιβάζονται άμεσα από το διαχειριστή του Σ.Η.Π. σε τρεις ιατρούς ειδικότητας σχετικής με τη νόσο, οι οποίοι επιλέγονται τυχαία και που γνωμοδοτούν μέσα σε πέντε ημέρες, λαμβάνοντας υπόψη το θεραπευτικό πρωτόκολλο, σχετικά με την έγκριση ή την απόρριψη του αιτήματος και αποστέλλουν τη γνώμη τους προς το ΔΣ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προκειμένου να λάβει την τελική του απόφαση.

Στην παρ. 4 προβλέπεται η δυνατότητα σε περιπτώσεις κατεπείγουσας αιτιολογημένης ανάγκης (άμεσος κίνδυνος για τη ζωή ή για πρόκληση ανήκεστης βλάβης στην υγεία του ασθενή) χορήγησης φαρμάκων που δεν κυκλοφορούν στην Ελλάδα σε νοσηλευόμενους ασθενείς, ο πιστοποιημένος θεράπων ιατρός να υποβάλλει το αίτημα μέσω Σ.Η.Π. με ένδειξη «Κατεπείγουσα χορήγηση» και το φάρμακο να χορηγείται άμεσα από το φαρμακείο του νοσηλευτικού ιδρύματος, ενώ το σχετικό αίτημα θα εγκρίνεται ή απορρίπτεται εκ των υστέρων κατά την προπεριγραφείσα διαδικασία.

Με την παρ. 5 περιγράφεται η διαδικασία που θα ακολουθείται για τα αιτήματα που αφορούν σε φάρμακα που χορηγούνται εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων και συγκεκριμένα ότι αυτά διαβιβάζονται άμεσα από το διαχειριστή του Σ.Η.Π. ηλεκτρονικά σε αρμόδιο υπάλληλο του ΕΟΦ. Ο ΕΟΦ ενημερώνει ηλεκτρονικά μέσα σε πέντε ημέρες σχετικά με την άδεια κυκλοφορίας και τις εγκεκριμένες ενδείξεις του συγκεκριμένου φαρμάκου. Μετά τη λήψη της ενημέρωσης το αίτημα μαζί με το ενημερωτικό σημείωμα του ΕΟΦ διαβιβάζονται άμεσα από το διαχειριστή του Σ.Η.Π. σε τρεις ιατρούς ειδικότητας σχετικής με τη νόσο, οι οποίοι επιλέγονται τυχαία, προκειμένου να γνωμοδοτήσουν εντός πέντε ημερών, λαμβάνοντας υπόψη το θεραπευτικό πρωτόκολλο, σχετικά με την έγκριση ή την απόρριψη του αιτήματος και αποστέλλουν τη γνώμη τους προς το ΔΣ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προκειμένου να λάβει την τελική του απόφαση.

Με την παρ. 6 περιγράφεται η διαδικασία που θα ακολουθείται για τα αιτήματα που αφορούν σε φάρμακα που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο αποζημιούμενων φαρμάκων και θα χορηγηθούν κατ' εξαίρεση και συγκεκριμένα ότι αυτά διαβιβάζονται άμεσα από το διαχειριστή του Σ.Η.Π. ηλεκτρονικά προς την Επιτροπή Αξιολόγησης και Αποζημίωσης Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης για την έκφραση αιτιολογημένης γνώμης. Η γνώμη της Επιτροπής αποστέλλεται ηλεκτρονικά εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε ημερών. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου τεκμαίρεται η αρνητική γνώμη της Επιτροπής. Στη συνέχεια το αίτημα μαζί με τη γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης αποστέλλεται άμεσα προς το ΔΣ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προκειμένου να λάβει την τελική του απόφαση. Για το αίτημα της παρούσας περίπτωσης η απόφαση του ΔΣ

του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. πρέπει να αποστέλλεται στον αιτούντα θεράποντα ιατρό μέσα σε δέκα ημέρες από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Με την παρ. 7 περιγράφεται η διαδικασία που θα ακολουθείται για τα αιτήματα που αφορούν σε φάρμακα πρώιμης πρόσβασης που δεν χορηγούνται δωρεάν από τον ΚΑΚ ή τον τοπικό αντιπρόσωπο και για τα οποία ζητείται η χορήγηση προσωρινής ατομικής άδειας από τον ΕΟΦ. Τα εν λόγω αιτήματα θα διαβιβάζονται άμεσα από το διαχειριστή του Σ.Η.Π. ηλεκτρονικά σε αρμόδιο εντεταλμένο προς τούτο υπάλληλο του ΕΟΦ. Ο ΕΟΦ ενημερώνει ηλεκτρονικά μέσα σε πέντε ημέρες σχετικά με την άδεια κυκλοφορίας, τη συνταγογράφηση εντός ή εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων και την ύπαρξη ή μη σχετικού προγράμματος δωρεάν χορήγησης του συγκεκριμένου φαρμάκου. Στη συνέχεια το αίτημα μαζί με το ενημερωτικό σημείωμα του ΕΟΦ διαβιβάζονται άμεσα από το διαχειριστή του Σ.Η.Π. σε τρεις ιατρούς ειδικότητας σχετικής με τη νόσο, οι οποίοι επιλέγονται τυχαία και γνωμοδοτούν σχετικά με την έγκριση ή την απόρριψη του αιτήματος, λαμβάνοντας υπόψη το θεραπευτικό πρωτόκολλο και αποστέλλουν τη γνώμη τους προς το ΔΣ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προκειμένου να λάβει την τελική του απόφαση.

Στο **άρθρο 269** με την παρ. 1 προβλέπεται ότι το Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. πρέπει να συνεδριάζει μία κατ' ελάχιστον φορά την εβδομάδα για να αποφασίσει σχετικά με την έγκριση ή απόρριψη των προαναφερθέντων αιτημάτων.

Με την παρ. 2 προβλέπεται ότι απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., η οποία δέχεται ή απορρίπτει το κάθε αίτημα, έχοντας λάβει υπόψη και τις γνωμοδοτήσεις των τριών ιατρών, επικυρώνεται αυθημερόν και σε κάθε περίπτωση μέσα σε δύο ημέρες, διαβιβάζεται ηλεκτρονικά μέσω του Σ.Η.Π. στον θεράποντα ιατρό που υπέβαλε το αίτημα. Με το τελευταίο εδάφιο προβλέπεται ότι σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος, νέο αίτημα μπορεί να υποβληθεί μόνο σε περίπτωση ουσιώδους μεταβολής των περιστάσεων, με ειδική προς τούτο αιτιολογία του θεράποντος ιατρού.

Με την παρ. 3 δίνεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας, όπως με απόφασή του καθοριστεί ο τρόπος και οι λεπτομέρειες της ηλεκτρονικής καταχώρισης στο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης των φαρμάκων, για τα οποία τα αιτήματα έχουν εγκριθεί.

Με το **άρθρο 270** προβλέπονται οι καταργούμενες και μεταβατικές διατάξεις και ρυθμίζονται τα θέματα της μετάβασης από τη λειτουργία των επιτροπών που έχουν συγκροτηθεί και λειτουργούν δυνάμει της περιπτ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 30 ν. 3918/2011 (Α' 31) στη λειτουργία του ενιαίου Συστήματος Ηλεκτρονικής Προέγκρισης.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος (Π.Ι.Σ.)

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου εκσυγχρονίζεται η νομοθεσία, που αφορά στους Ιατρικούς Συλλόγους και τη λειτουργία τους, συμπεριλαμβανόμενου και του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, δεδομένου ότι το ισχύον σήμερα θεσμικό πλαίσιο (α.ν. 1565/1939, β.δ. 11.10/7.11.1957, ν.δ. 3111/1960, ν. 727/1977) είναι παρωχημένο, με διατάξεις οι οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις συγκρούονται ή αλληλεπικαλύπτονται. Ο α.ν. 1565/1939 (Α΄ 16) είναι σαφές ότι αναφέρεται σε άλλες εποχές και συνθήκες, όπως λ.χ. όταν ορίζει ότι «προς άσκησιν της ιατρικής εξομοιούνται και η κατοχή οιασδήποτε εμμίσθου ή τιμητικής θέσεως, δι΄ ην απαιτείται ως εφόδιον το πτυχίον της Ιατρικής Πανεπιστημιακής Σχολής» (δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1), ή απαιτεί «οι πτυχιούχοι ξένων Σχολών, ίνα τύχωσιν αδείας, δέον να έχωσιν υποστή επιτυχώς την υπό των κειμένων Νόμων προβλεπομένην δοκιμασίαν. Πτυχιούχοι μη ασκήσαντες την ιατρικήν επί μίαν συνεχή πενταετίαν και απομακρυσθέντες κατά τον χρόνον τούτον, των επιστημονικών των ασχολιών, δέον να υποβληθώσιν εις ετησίαν άσκησιν εις νοσηλευτικά Ιδρύματα ή ιατρεία ή εργαστήρια οριζόμενα δι΄ αποφάσεως του Υπουργού Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως» (δεύτερο εδάφιο της περ. α΄ του άρθρου 3). Επίσης, οι διατάξεις του άρθρου 11 του παραπάνω α.ν. αναφέρονται στα ασυμβίβαστα των ιατρών, πριν την εφαρμογή του ν. 1397/1983 (Α΄ 143), του ιδρυτικού νόμου του Ε.Σ.Υ., οπότε δημιουργείται σύγχυση. Στο άρθρο 17 του ίδιου νομοθετήματος απαγορεύεται ο ιατρός να διατηρεί περισσότερα του ενός ιατρεία, πράγμα που όμως σήμερα δεν ισχύει και αντίκειται στις διατάξεις των άρθρων 1-3 ν. 3919/2011 (Α΄ 32). Επίσης, με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 19 επιτρέπεται η πώληση φαρμάκων από ιατρούς, στη δε διάταξη του άρθρου 24 ορίζεται ότι ο ιατρός οφείλει να παρέχει «μετά ζήλου, ευσυνειδησίας και αφοσιώσεως την ιατρική συνδρομή του», που αποτελούν όμως αόριστες νομικές έννοιες οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν κατά καιρούς νομολογιακά για να προσδιορίσουν το μέτρο επιμέλειας της ιατρικής ευθύνης. Όσον αφορά στο β.δ. 11.10/7.11.1957 (Α΄ 225), ενδεικτικά αναφέρεται το άρθρο 4 αυτού, στο οποίο ορίζεται ότι οι αλλοδαποί που δικαιούνται σε άσκηση της ιατρικής στην Ελλάδα αποτελούν υποχρεωτικά μέλη των οικείων Ιατρικών Συλλόγων, έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις με τα λοιπά μέλη, πλην όμως δεν έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, γεγονός που αντίκειται στις σχετικές διατάξεις του Συντάγματος. Στην παρ. 1 του άρθρου 10 του ίδιου

β.δ. υπάρχουν διατάξεις που κάνουν αναφορά και στο Ταμείο Συντάξεως Αυτασφάλισης Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.), το οποίο πλέον δεν υφίσταται. Διατάξεις του ν.δ. 4111/1960 (Α' 163) είναι παρωχημένες ή έχουν καταργηθεί από νεότερη νομοθεσία, όπως οι διατάξεις του άρθρου 7 αυτού που αφορούν στην ασφάλιση των υγειονομικών στο Τ.Σ.Α.Υ., ενώ και υγειονομικοί είναι πλέον ασφαλισμένοι του Ε.Φ.Κ.Α.. Επίσης, με τη διάταξη του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 2 του ίδιου ν.δ. προβλέπεται ότι οι Ιατρικοί Σύλλογοι δικαιούνται «ιδίω ονόματι ή ασκούντες τα δικαιώματα των ιατρών ... να εγείρουν αγωγάς, υποβάλλωσι μηνύσεις, παρίστανται ως πολιτικώς ενάγοντες και γενικώς κέκτηνται τα εκ της Πολιτικής και Ποινικής Δικονομίας απορρέοντα δικαιώματα του διαδίκου ή αδικηθέντος διά πάσαν παράβαση των διατάξεων των Νόμων και Κανονισμών των αφορώντων εις τα δικαιώματα και καθήκοντα των ιατρών ...», χωρίς να υπάρχει αντίστοιχη πρόβλεψη και για τα Διοικητικά Δικαστήρια (Διοικητικά Πρωτοδικεία, Εφετεία, Σ.τ.Ε.). Διατάξεις του πιο σύγχρονου νόμου, του ν. 727/1977 (Α' 308), ιδίως διατάξεις του περί της εκλογικής νομοθεσίας του ιατρικού σώματος αντιφάσκουν με τις σχετικές διατάξεις του β.δ. 11.10/7.11.1957, όπως λ.χ. η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 7, με την οποία ορίζεται ότι «εις Ιατρικούς Συλλόγους αριθμούνται πλέον των 500 μελών, η εκλογή των μελών των Διοικητικών και Πειθαρχικών Συμβουλίων, ως και των εκπροσώπων αυτών διά τον Πανελλήνιον Ιατρικόν Σύλλογον, ενεργείται κατά τμήματα. Εις έκαστον τμήμα ψηφίζουν μέχρι 500 ιατροί». Η διάταξη αυτή όμως έρχεται σε αντίφαση με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 25 του β.δ. 11.10/7.11.1957, σύμφωνα με τις οποίες «Εις ους Συλλόγους υπάρχουσιν εγγεγραμμένα εν τω μητρώω πλείονα των χιλίων εχόντων δικαίωμα ψήφου μελών η εκλογή δύναται να ενεργηθή κατά τμήματα εντός της αυτής αιθούσης. Τα τμήματα ορίζονται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Ιατρικού Συλλόγου, έκαστον δε τούτων δέον να περιλαμβάνη μέχρι 1.500 εκλογείς κατά σειράν του αύξοντος αριθμού του εκλογικού καταλόγου». Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 28 του παραπάνω βασιλικού διατάγματος, όπως αντικαταστάθηκε με άρθρ. 12 του ν.δ. 3895/1958, «την λήξιν της ψηφοφορίας αποφασίζει η επιτροπή εφ' όσον δεν προσέρχονται ψηφοφόροι, ουχί όμως προ της δύσεως του ηλίου. Η επιτροπή δύναται να κηρύξη την λήξιν της ψηφοφορίας και προ της δύσεως του ηλίου, εφ' όσον εψηφισαν πάντες οι ιατροί υπογεγραμμένοι εν τω καταλόγω των εχόντων δικαίωμα ψήφου μελών», ενώ με την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 727/1977 προβλέπεται, μεταξύ των άλλων, ότι «η εκλογή εις τα τμήματα αυτά διενεργείται επί δύο συνεχείς ημέρας, μερίμνη δε του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Συλλόγου, και λαμβάνονται μέτρα διά την εξασφάλισιν του αδιαβλήτου αυτής». Είναι φανερό, επομένως, η αναγκαιότητα της μεταρρύθμισης και του

εκσυγχρονισμού του νομοθετικού πλαισίου που αφορά τους Ιατρικούς Συλλόγους και τη λειτουργία τους και τον Π.Ι.Σ., όπως αιτείται, άλλωστε, και ο ιατρικός κόσμος, ιατρικοί σύλλογοι και ο Π.Ι.Σ., όπως αποτυπώνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου, που λαμβάνει υπ' όψη του τις σύγχρονες ανάγκες και συνθήκες άσκησης του ιατρικού λειτουργήματος, τα έννομα συμφέροντα του ιατρικού σώματος αλλά και τις ανάγκες διαφύλαξης και προστασίας της δημόσιας υγείας.

Ειδικότερα, κατ' άρθρο:

Άρθρο 271

Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος (Π.Ι.Σ.)

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος (Π.Ι.Σ.) καθίσταται Σύλλογος σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα των Ιατρικών Συλλόγων, με σκοπούς τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας, τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, την εκπροσώπηση και υποστήριξη των θέσεων της ιατρικής κοινότητας και των εννόμων συμφερόντων των ιατρών, τη χορήγηση αδειών και βεβαιώσεων άσκησης του ιατρικού επαγγέλματος και χρησιμοποίησης τίτλου ειδικότητας, την εκπροσώπηση των ιατρών ενώπιον κάθε Αρχής και Δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, με την παρ. 1 ορίζεται ότι Π.Ι.Σ. είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, σωματειακού χαρακτήρα, το οποίο αποτελεί το κεντρικό συντονιστικό όργανο και την εποπτεύουσα οργάνωση όλων των Ιατρικών Συλλόγων και των ιατρών της χώρας. Επίσης, αποτελεί το ανώτατο θεσμικό όργανο των ιατρών και συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας για θέματα υγείας και κοινωνικής ασφάλισης. Έδρα έχει την Αθήνα. Στην παρ. 2 ορίζονται οι σκοποί του Π.Ι.Σ. καθώς και τα μέσα επίτευξής τους. Ο Π.Ι.Σ. εκπροσωπεί τη χώρα και προτείνει εκπροσώπους σε όλους τους διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς, φορείς και οργανώσεις, για την προάσπιση του ιατρικού επαγγέλματος, καθώς και στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Στην παρ. 3 θεσμοθετείται η δεσμευτικότητα των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και της Γενικής Συνέλευσης του Π.Ι.Σ. για τα Διοικητικά Συμβούλια των Ιατρικών Συλλόγων.

Άρθρο 272

Σφραγίδα – Αλληλογραφία

Στην παρ. 1 ορίζεται και περιγράφεται η σφραγίδα του Π.Ι.Σ., η οποία αποτελείται από τρεις επάλληλους και ομόκεντρους κύκλους, ο εξωτερικός κύκλος των οποίων έχει διάμετρο τέσσερα εκατοστά του μέτρου. Στο κέντρο των κύκλων απεικονίζεται το έμβλημα της Ελληνικής Δημοκρατίας, γύρω από αυτό κυκλικά στο άνω μέρος αναγράφονται οι λέξεις

«Υπουργείο Υγείας», στο κάτω μέρος οι λέξεις «Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος» και στον εξωτερικό κύκλο οι λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

Στην παρ. 2 ορίζεται ότι ο Π.Ι.Σ. αλληλογραφεί απευθείας με όλες τις αρχές.

Άρθρο 273

Εσωτερικός Κανονισμός

Στο παρόν άρθρο προβλέπεται η κατάρτιση από το Διοικητικό Συμβούλιο και πρόταση για έγκριση στη Γενική Συνέλευση του Συλλόγου οργανισμού για την οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών του καθώς και εσωτερικού κανονισμού, που καθορίζει τις λεπτομέρειες της διεξαγωγής των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης, της λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου του και των λοιπών συλλογικών του οργάνων καθώς και κάθε άλλο θέμα που αφορά την καλή λειτουργία του.

Άρθρο 274

Πιστοποιητικό ορθής άσκησης ιατρικού επαγγέλματος

Με τη διάταξη της παρ. 1 ορίζεται ότι το πιστοποιητικό ορθής άσκησης ιατρικού επαγγέλματος (certificate of good standing) της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4461/2017 (Α'38), που χορηγεί ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος, πιστοποιεί τη σύμφωνα με τους εκάστοτε ισχύοντες κανόνες της νομοθεσίας, της ιατρικής επιστήμης και δεοντολογίας, συμπεριφορά του ιατρού σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Στην παρ. 2 ορίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έκδοση του πιστοποιητικού, τα οποία, σύμφωνα με την παρ. 3, μπορεί να μεταβληθούν με απόφαση του Υπουργού Υγείας μετά από γνώμη του Π.Ι.Σ.. Στην παρ. 4 προβλέπεται ότι κάθε Ιατρικός Σύλλογος υποχρεούται να αποστέλλει αμελλητί στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο κάθε καταδικαστική απόφαση και κάθε μεταβολή του ιατρού. Επίσης, ότι στο πιστοποιητικό ορθής άσκησης ιατρικού επαγγέλματος εγγράφεται και κάθε τελεσίδικη πειθαρχική απόφαση σε βάρος του ιατρού, που εγγράφεται στο μητρώο του Ιατρικού Συλλόγου.

Άρθρο 275

Όργανα του Π.Ι.Σ.

Ορίζονται τα όργανα του Π.Ι.Σ., τα οποία είναι η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο, η Ολομέλεια των Προέδρων με το Διοικητικό Συμβούλιο του Π.Ι.Σ., το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο Ιατρών (Α.Π.Σ.Ι.) και η Εξελεγκτική Επιτροπή.

Άρθρο 276

Γενική Συνέλευση – Μέλη

Καθορίζεται ο αριθμός των εκπροσώπων των Ιατρικών Συλλόγων από τους οποίους απαρτίζεται η Γενική Συνέλευση του Π.Ι.Σ., με βάση των αριθμό των μελών του κάθε Συλλόγου. Επίσης, προβλέπεται ότι στις γενικές συνελεύσεις του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου συμμετέχουν και οι πρόεδροι όλων των Ιατρικών Συλλόγων της Χώρας ή οι νόμιμοι αναπληρωτές τους, μετά ψήφου.

Άρθρο 277

Γενική Συνέλευση - Αρμοδιότητα

Ορίζονται οι αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης του Π.Ι.Σ.. Ειδικότερα, η Γενική Συνέλευση αποφασίζει για κάθε θέμα που άπτεται των σκοπών του Συλλόγου και ιδίως εκλέγει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ., καθώς και τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, και τα τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Α.Π.Σ.Ι., ελέγχει τις πράξεις του Διοικητικού Συμβουλίου και εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό και απολογισμό του Π.Ι.Σ., καθώς και τους εσωτερικούς κανονισμούς λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης, του Διοικητικού Συμβουλίου, της Ολομέλειας των Προέδρων και της εν γένει λειτουργίας του Π.Ι.Σ..

Άρθρο 278

Γενική Συνέλευση – Συνεδριάσεις

Το παρόν άρθρο αναφέρεται στη διαδικασία σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης, πότε βρίσκεται σε απαρτία, ποιος προεδρεύει, πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις και από πόσα από τα παρόντα μέλη. Υπάρχει κατά το δυνατό εναρμόνιση με τα βασικά σημεία των διατάξεων του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999), με τις ιδιαιτερότητες όμως που υπάρχουν στο ιατρικό σώμα.

Η παρ. 1 καθορίζει την απαρτία της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης στην παράσταση του μισό πλέον ενός του αριθμού των μελών και ορίζει ότι σε περίπτωση που αυτή δεν επιτευχθεί, η Συνέλευση επαναλαμβάνεται την επόμενη ημέρα και βρίσκεται σε απαρτία οποιοσδήποτε και αν είναι ο αριθμός των παρισταμένων μελών.

Με την παρ. 2 ορίζεται η τακτική και έκτακτη Γενική Συνέλευση και το πότε συνέρχονται αυτές. Ειδικά ως προς την έκτακτη Γενική Συνέλευση, προβλέπεται ότι μπορεί να ζητηθεί και από το ένα τρίτο των μελών της, με έγγραφη αίτηση που υποβάλλεται στο Διοικητικό

Συμβούλιο του Π.Ι.Σ., στην οποία αναγράφεται ο λόγος σύγκλησής της καθώς και τα θέματα που πρέπει να συζητηθούν.

Στην παρ. 3 ορίζεται ο τρόπος σύγκλησης της Συνέλευσης καθώς και το είδος, η προθεσμία και το περιεχόμενων των προσκλήσεων προς τα μέλη της.

Στην παρ. 4 ορίζεται το Προεδρείο της Συνέλευσης.

Οι παρ. 5 και 6 αναφέρονται, στο είδος των ψηφοφοριών που μπορεί να διενεργηθούν στη Συνέλευση (φανερή ψηφοφορία με ανάταση της χειρός, ονομαστική φανερή ψηφοφορία, μυστική ψηφοφορία με ψηφοδέλτια) καθώς και στην απαιτούμενη για τη λήψη απόφασης πλειοψηφία.

Η παρ. 7 προβλέπει την τήρηση πρακτικών της συνεδρίασης, τον τρόπο τήρησης αυτών και το περιεχόμενό τους.

Με την παρ. 8 ορίζεται ότι η Γενική Συνέλευση μπορεί να λειτουργήσει μέχρι ένα τρίμηνο, αν το ήμισυ (½) των μελών της εκλείψει ή αποχωρήσει για οποιονδήποτε λόγο ή αν τα μέλη χάσουν την ιδιότητα βάσει της οποίας εκλέχθηκαν και δεν αναπληρωθούν, εφόσον στις συνεδριάσεις της με τα λοιπά μέλη υπάρχει η κατά την παρ. 1 απαρτία.

Στην παρ. 9 αποσαφηνίζεται ότι η νομιμότητα της συγκρότησης του οργάνου δεν θίγεται σε περίπτωση που μέλος της έχει αποκτήσει με παράνομο τρόπο την ιδιότητα του εκπροσώπου σ' αυτήν.

Με τις παρ. 10, 11, 12 και 13 ορίζονται τα σχετικά με την αποχή και την εξαίρεση μελών της Συνέλευσης.

Με την παρ. 14 προβλέπεται η αυτοδίκαια έκπτωση από τη θέση τους των μελών εκείνων που απουσιάζουν αδικαιολόγητα από τρεις συνεχείς Γενικές Συνελεύσεις και η αντικατάστασή τους από τον πρώτο επιλαχόντα του ψηφοδελτίου τους.

Άρθρο 279

Εκλογή εκπροσώπων στη Γενική Συνέλευση του Π.Ι.Σ.

Με την παρ. 1 προκρίνεται η τετραετής θητεία των Διοικητικών Συμβουλίων του Π.Ι.Σ., ώστε να μπορούν να επιτελούν καλύτερα και απερίσπαστα το έργο τους. Άλλωστε, η τετραετής θητεία έχει καθιερωθεί σε πολλούς Ιατρικούς Συλλόγους ανά τον κόσμο, και βεβαίως στις βουλευτικές εκλογές της χώρας μας.

Στην παρ. 2 ορίζεται ότι οι υποψήφιοι εκπρόσωποι στη Γενική Συνέλευση του Π.Ι.Σ. πρέπει να έχουν διατελέσει μέλη σε Ιατρικό Σύλλογο για έναν τουλάχιστον χρόνο, ώστε να διαθέτουν ένα ελάχιστο απαραίτητης εμπειρίας, και να έχουν εκπληρώσει τις οικονομικές υποχρεώσεις τους στον οικείο Ιατρικό Σύλλογο, όπως είναι αυτονόητο.

Με τις παρ. 3 και 4 ορίζονται κωλύματα εκλέγεσθαι για τα όργανα του Π.Ι.Σ.. Συγκεκριμένα δεν μπορεί υποψήφιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ. να είναι ταυτοχρόνως και υποψήφιο μέλος του Α.Π.Σ.Ι., καθώς και υποψήφιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου Ιατρικού Συλλόγου να είναι και υποψήφιο μέλος του Πειθαρχικού Συμβουλίου του. Επίσης, δεν έχουν το δικαίωμα να θέσουν υποψηφιότητα για να εκλεγούν εκπρόσωποι του Π.Ι.Σ. οι βουλευτές και οι ευρωβουλευτές.

Στην παρ. 5 προβλέπεται ότι οι εκλογές για τους εκπροσώπους γίνονται με ψηφοδέλτια συνδυασμών ή μεμονωμένων υποψηφίων.

Στην παρ. 6 ορίζεται ότι για την προθεσμία υποβολής αιτήσεων υποψηφιότητας, την ανακήρυξη υποψηφίων, τα εκλογικά τμήματα, την ψηφοφορία και διαλογή ψήφων και την εν γένει διαδικασία εκλογής, το εκλογικό σύστημα, την κρίση των ενστάσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις για την εκλογή των μελών των Διοικητικών και Πειθαρχικών Συμβουλίων των Ιατρικών Συλλόγων.

Στην παρ. 7 προβλέπεται η υποχρέωση των εκπροσώπων στον Π.Ι.Σ. να παρευρίσκονται στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου τους, όταν καλούνται απ' αυτό, προκειμένου να ενημερώνονται για τα διάφορα ζητήματα.

Με την παρ. 8 προβλέπεται το αυτονόητο, που εφαρμόζεται σε όλα τα όργανα, ότι δηλαδή ο Ιατρικός Σύλλογος που δεν είναι οικονομικά τακτοποιημένος για το προηγούμενο των αρχαιρεσιών έτος έναντι του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, τριάντα (30) ημέρες πριν τις αρχαιρεσίες, δεν δικαιούται να συμμετέχει με εκπροσώπους στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο. Το όριο των τριάντα (30) ημερών τίθεται ώστε να υπάρχει επαρκής χρόνος για να ελέγχεται το εκλογικό σώμα.

Άρθρο 280

Διοικητικό Συμβούλιο – Εκλογή

Καθορίζεται ο αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ., τα ασυμβίβαστά τους και η διαδικασία της εκλογής τους.

Συγκεκριμένα: Με την παρ. 1 ορίζεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Π.Ι.Σ. είναι δεκαπενταμελές (15μελές) και τα μέλη του εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση, μεταξύ των μελών της, με το σύστημα της απλής αναλογικής. Επίσης ορίζονται τα ασυμβίβαστα αυτών.

Στην παρ. 2 ορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος σύγκλησης της εκλογικής Γενικής Συνέλευσης, που θα εκλέξει το Διοικητικό Συμβούλιο του Π.Ι.Σ. και μαζί με αυτό και το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο Ιατρών (Α.Π.Σ.Ι.).

Στην παρ. 3 καθορίζεται η μορφή των προσκλήσεων για τις εκλογές, ο χρόνος και ο τρόπος αποστολής τους στους εκπροσώπους.

Στην παρ. 4 προβλέπεται το, μέσω συνδυασμών ή ψηφοδελτίων μεμονωμένων υποψηφίων, εκλέγεσθαι αφενός στο Διοικητικό Συμβούλιο και αφετέρου στο Α.Π.Σ.Ι.. Επίσης, καθορίζεται ο αριθμός των υποψηφίων κάθε συνδυασμού, η κατ' αλφαβητική σειρά αναγραφή των ονομάτων των υποψηφίων στα ψηφοδέλτια, τα οποία είναι ξεχωριστά για τον κάθε συνδυασμό, όπως ξεχωριστά είναι και τα ψηφοδέλτια των μεμονωμένων υποψηφίων.

Στην παρ. 5 ορίζεται η μορφή των ψηφοδελτίων, τα οποία είναι έντυπα, φέρουν γραμματοσειρά μελανού χρώματος και τυπώνονται με μέριμνα και δαπάνη του Π.Ι.Σ..

Στην παρ. 6 καθορίζεται η διαδικασία της κατάρτισης των συνδυασμών και ο χρόνος κατάθεσής τους, όπως και των υποψηφιοτήτων των μεμονωμένων υποψηφίων, στον Πρόεδρο του Π.Ι.Σ..

Με τις παρ. 7-11 καθορίζεται η διαδικασία διεξαγωγής της ψηφοφορίας για το Δ.Σ. και Α.Π.Σ.Ι., η ώρα έναρξης και λήξης της, η σταυροδοσία των υποψηφίων, η διαλογή, μονογραφή και καταμέτρηση των ψηφοδελτίων, το ποια ψηφοδέλτια είναι άκυρα και η μη προσμέτρηση των λευκών και άκυρων ψηφοδελτίων στα έγκυρα.

Στην παρ. 12 ορίζεται η σειρά εκλογής των υποψηφίων και το εκλογικό μέτρο για την κατάληψη των εδρών/θέσεων στην πρώτη, δεύτερη και –ενδεχομένως– τρίτη κατανομή.

Στην παρ. 13 θεσμοθετείται η επικύρωση των αρχαιρεσιών για την εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ. και του Α.Π.Σ.Ι., με απόφαση του Υπουργού Υγείας, ο οποίος αποτελεί και το εποπτεύον όργανο του Π.Ι.Σ..

Άρθρο 281

Εφορευτική Επιτροπή

Με την παρ. 1 προβλέπεται η διενέργεια των εκλογών για το Δ.Σ. του Π.Ι.Σ. και για το Α.Π.Σ.Ι. από τριμελή Εφορευτική Επιτροπή, εκλεγόμενη από το Διοικητικό Συμβούλιο, με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη, στην τελευταία, πριν τις αρχαιρεσίες, συνεδρίασή του. Η Εφορευτική Επιτροπή αποφασίζει για κάθε εκλογικό ζήτημα που προκύπτει, και για τις ενστάσεις.

Στην παρ. 2 προβλέπεται η σύνταξη από την Εφορευτική Επιτροπή πρακτικού για την εκλογική διαδικασία, συμπεριλαμβανόμενης της διαλογής των ψήφων και των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας.

Άρθρο 282

Διοικητικό Συμβούλιο – Συγκρότηση σε σώμα

Ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο το Διοικητικό Συμβούλιο του Π.Ι.Σ. συγκροτείται σε σώμα, και η διαδικασία εκλογής Προέδρου, Α' και Β' Αντιπροέδρων, Γενικού Γραμματέα και Ταμία.

Άρθρο 283

Διοικητικό Συμβούλιο – Σύγκληση, Αρμοδιότητες, Λειτουργία

Στην παρ. 1 ορίζεται ο τρόπος σύγκλησης του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο συγκαλείται από τον Πρόεδρό του, που απευθύνει ατομικές προσκλήσεις στα μέλη και με τρόπους σύγχρονης τεχνολογίας, όπως τηλεομοιοτυπικά (φαξ) ή με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email), του Διοικητικού Συμβουλίου. Περαιτέρω ορίζεται ο χρόνος αποστολής των προσκλήσεων και το περιεχόμενό τους.

Η παρ. 2 αφορά στην υποχρέωση του Προέδρου για σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου μετά από αίτημα τουλάχιστον πέντε (5) μελών αυτού.

Στην παρ. 3 καθορίζεται η απαρτία για τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και η πλειοψηφία που απαιτείται για τη λήψη των αποφάσεών του.

Με τις παρ. 4 -8 ορίζονται οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου, εναρμονισμένος στα περισσότερα σημεία με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Με τις παρ. 9-12 ρυθμίζονται τα ζητήματα που σχετίζονται με την αποχή και την εξαίρεση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στην παρ. 13 ορίζονται τα πρόσωπα που αναπληρώνουν τον Πρόεδρο και τους Αντιπροέδρους του Διοικητικού Συμβουλίου.

Με τις παρ. 14 και 15 καθορίζονται, αντιστοίχως, οι αρμοδιότητες και υποχρεώσεις του Γενικού Γραμματέα και του Ταμία του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στην παρ. 16 προβλέπεται η αυτοδίκαια έκπτωση από τη θέση του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, που απουσιάζει αδικαιολόγητα για τρεις(3) συνεχείς τακτικές συνεδριάσεις.

Στην παρ. 17 προβλέπεται ότι η διεξαγωγή των εκλογών στους Ιατρικούς Συλλόγους, που θα διενεργούνται σε κοινή τακτική ημερομηνία σε πανελλήνια κλίμακα, αποφασίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ.. Το ίδιο θα ισχύει και σε περίπτωση αναστολής των εκλογών με απόφαση του Υπουργού Υγείας κατόπιν πρότασης του Π.Ι.Σ..

Άρθρο 284

Πρόεδρος του Π.Ι.Σ.

Περιγράφονται οι αρμοδιότητες και τα ασυμβίβαστα του Προέδρου του Π.Ι.Σ. και συγκεκριμένα:

Στην παρ. 1 ορίζεται ότι ο Πρόεδρος εκπροσωπεί τον Π.Ι.Σ. ενώπιον κάθε Δικαστικής ή Διοικητικής Αρχής.

Στην παρ. 2 και 3 προβλέπονται λόγοι ασυμβιβάστου με τη θέση-αξίωμα του Προέδρου του Π.Ι.Σ., ο οποίος δεν μπορεί να είναι συγχρόνως και Πρόεδρος κάποιου Ιατρικού Συλλόγου ή συνδικαλιστικού οργάνου ή να κατέχει κυβερνητικές θέσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Περαιτέρω ορίζεται ότι, εφόσον ο εκλεγείς Πρόεδρος του Π.Ι.Σ. κατέχει κάποια από τις παραπάνω θέσεις, επιλέγει εντός τριών (3) ημερών το αξίωμα ή τη θέση, την οποία επιθυμεί να διατηρήσει. Εάν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, θεωρείται ότι έχει παραιτηθεί από το αξίωμα του Προέδρου του Π.Ι.Σ..

Άρθρο 285

Έξοδα μετακίνησης

Με την παρ. 1 ορίζεται ότι τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου που δεν κατοικούν στην περιφέρεια Αττικής δικαιούνται εξόδων μετακίνησης και ημερήσιας αποζημίωσης για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις. Τα αντίστοιχα ποσά ορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου και καταβάλλονται από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο.

Στην παρ. 2 ορίζεται ότι με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου μπορεί να παρέχεται αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση και στα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ., της Γενικής Συνέλευσης, καθώς και στα μέλη του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατρών, και καταβάλλεται από τον Π.Ι.Σ..

Οι παραπάνω ρυθμίσεις προϋπήρχαν και στην προηγούμενη νομοθεσία, και τίθενται για προφανείς λόγους εξυπηρέτησης των ιατρών-μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ. οι οποίοι προέρχονται από την περιφέρεια.

Άρθρο 286

Άδειες των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας ορίζονται οι άδειες των μισθωτών ιατρών, που είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ., προκειμένου να μπορούν να ανταποκρίνονται στα καθήκοντά τους.

Άρθρο 287

Ολομέλεια των Προέδρων και Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ.

Συγκροτείται – για πρώτη φορά- όργανο που απαρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Π.Ι.Σ. και τους Προέδρους των Ιατρικών Συλλόγων της χώρας ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Η Ολομέλεια συγκαλείται μετά από πρόσκληση του Προέδρου του Π.Ι.Σ. με ημερήσια διάταξη που καθορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο του Π.Ι.Σ. και αποφασίζει για θέματα με το Διοικητικό Συμβούλιο του Π.Ι.Σ.. Πρόκειται για ένα ενδιάμεσο όργανο, μεταξύ Διοικητικού Συμβουλίου και Γενικής Συνέλευσης του Π.Ι.Σ., το οποίο προσδίδει αυξημένη τυπική ισχύ σε αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, που δεν υπάγονται από το νόμο και τις διατάξεις του παρόντος στις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης.

Άρθρο 288

Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο Ιατρών (Α.Π.Σ.Ι.)

Στην παρ. 1 ορίζεται η αρμοδιότητα του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατρών (Α.Π.Σ.Ι.), το οποίο, με έδρα την Αθήνα, εκδικάζει τις εφέσεις κατά αποφάσεων των Πειθαρχικών Συμβουλίων των Ιατρικών Συλλόγων.

Στην παρ. 2 ορίζεται η σύνθεση του Α.Π.Σ.Ι., το οποίο είναι πενταμελές, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τρία μέλη. Όλοι, όπως και τα αναπληρωματικά μέλη αυτού, είναι μέλη της Γενικής Συνέλευσης του Π.Ι.Σ., εκλέγονται από αυτήν μαζί με τις αρχαιρεσίες για την ανάδειξη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ.. και πρέπει, για να καταλάβουν το σχετικό αξίωμα, να ασκούν τουλάχιστον είκοσι έτη το ιατρικό επάγγελμα, ώστε να έχουν την απαραίτητη γνώση και εμπειρία προς εκδίκαση των σοβαρών υποθέσεων που εκδικάζονται από το Α.Π.Σ.Ι..

Η παρ. 3 ρυθμίζει τα σχετικά με την αναπλήρωση των μελών όταν κωλύονται.

Με την παρ. 4 ορίζεται ότι Γραμματέας του Α.Π.Σ.Ι. είναι ο Γραμματέας του Π.Ι.Σ..

Στην παρ. 5 ορίζεται η αναπλήρωση του Γραμματέα όταν κωλύεται

Γενικά, ως προς τη λειτουργία του Α.Π.Σ.Ι., υπάρχει, κατά το δυνατό, εναρμόνιση με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (άρθρο 19 Ν. 2690/1999).

Άρθρο 289

Εξελεγκτική Επιτροπή

Οι ρυθμίσεις του άρθρου 19 αφορούν στην Εξελεγκτική Επιτροπή του Π.Ι.Σ.. Η Εξελεγκτική Επιτροπή αποτελείται από εκλεγμένους από τη Γενική Συνέλευση των εκπροσώπων, μεταξύ των μελών αυτής, τρεις (3) ελεγκτές. Προβαίνει, κατ' έτος ή όποτε κρίνεται

αναγκαίο, σε έλεγχο της διαχείρισης του Π.Ι.Σ. και συντάσσει σχετική έκθεση που την υποβάλλει στον Πρόεδρο αυτού. Ειδικότερα:

Με την παρ. 1 καθορίζεται ο αριθμός των μελών της Εξελεγκτικής Επιτροπής, ο τρόπος εκλογής τους, οι αρμοδιότητές τους και οι υποχρεώσεις τους.

Στην παρ. 2 προβλέπεται η συγκρότηση της ανωτέρω Επιτροπής σε σώμα.

Στην παρ. 3 ορίζεται ότι η έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής υποβάλλεται στη Γενική Συνέλευση του Π.Ι.Σ. και αναγιγνώσκεται ενώπιον της κατά την ετήσια λογοδοσία του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ., προκειμένου η Γενική Συνέλευση να λάβει γνώση των αποτελεσμάτων της ελεγκτικής διαδικασίας και να αποφασίσει για την απαλλαγή ή μη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 290

Περιουσιακή αυτοτέλεια Π.Ι.Σ. και Ιατρικών Συλλόγων

Στο άρθρο 20 προβλέπεται η περιουσιακή αυτονομία και αυτοτέλεια του Π.Ι.Σ. και των Ιατρικών Συλλόγων.

Οι διατάξεις της παρ. 1 ορίζουν ότι Π.Ι.Σ. και οι Ιατρικοί Σύλλογοι δεν υπάγονται στους φορείς γενικής κυβέρνησης και δεν χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Τα έσοδά τους προέρχονται από τις εισφορές των μελών τους, την διαχείριση της περιουσίας τους και κάθε νόμιμο πόρο και όχι από το δημόσιο λογιστικό.

Με την παρ. 2 ορίζεται ότι η διαχείριση της περιουσίας του Π.Ι.Σ. και των Ιατρικών Συλλόγων υπόκειται στον έλεγχο του Διοικητικού Συμβουλίου τους και της Γενικής Συνέλευσής τους.

Στη διάταξη της παρ. 3 ορίζεται ρητά ότι τόσο ο Π.Ι.Σ. όσο και οι Ιατρικοί Σύλλογοι εποπτεύονται από τον Υπουργό Υγείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΙΑΤΡΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Άρθρο 291

Ιατρικοί Σύλλογοι

Έδρα – Επωνυμία

Στην παρ. 1 καθορίζεται η νομική μορφή των Ιατρικών Συλλόγων. Οι Ιατρικοί Σύλλογοι είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου σωματειακού χαρακτήρα, με οικονομική, διοικητική και διαχειριστική αυτονομία και αυτοτέλεια.

Στην παρ. 2 ρυθμίζονται τα ζητήματα της έδρας και της επωνυμίας των Ιατρικών Συλλόγων. Προβλέπεται ότι ο Ιατρικός Σύλλογος εδρεύει σε έδρα αυτοδιοικητικής περιφερειακής ενότητας και λαμβάνει την επωνυμία του από αυτήν την περιφερειακή ενότητα. Περαιτέρω, υπάρχει η πρόβλεψη ότι σε μία περιφερειακή ενότητα μπορεί να υπάρχουν περισσότεροι από ένας Ιατρικοί Σύλλογοι. Στην περίπτωση αυτή ο σύλλογος που δεν εδρεύει στην έδρα της περιφερειακής ενότητας λαμβάνει την επωνυμία του από την πόλη, που αποτελεί έδρα του Δήμου, στον οποίο εδρεύει.

Στην παρ. 3 αναφέρονται συγκεκριμένες εξαιρέσεις από τις παραπάνω ρυθμίσεις σχετικά με την έδρα και την επωνυμία των Ιατρικών Συλλόγων, οι οποίες είναι οι εξής:

α) στο Δήμο Αργινίου της περιφερειακής ενότητας Αιτωλοακαρνανίας της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας εδρεύει ο Ιατρικός Σύλλογος, με την επωνυμία «Ιατρικός Σύλλογος Αργινίου»,

β) στο Δήμο Αθηναίων της περιφερειακής ενότητας του Κεντρικού Τομέα της περιφέρειας Αττικής εδρεύει ο Ιατρικός Σύλλογος, με την επωνυμία «Ιατρικός Σύλλογος Αθηνών»,

γ) στο Δήμο Σύρου της περιφερειακής ενότητας Σύρου της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου εδρεύει ο Ιατρικός Σύλλογος, με την επωνυμία «Ιατρικός Σύλλογος Κυκλάδων»,

δ) στο Δήμο Λεβαδέων της περιφερειακής ενότητας Βοιωτίας της περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας εδρεύει ο Ιατρικός Σύλλογος, με την επωνυμία «Ιατρικός Σύλλογος Λειβαδιάς» ΚΑΙ

ε) στο Δήμο Πατρέων της περιφερειακής ενότητας Αχαΐας της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας εδρεύει ο Ιατρικός Σύλλογος, με την επωνυμία «Ιατρικός Σύλλογος Πατρών».

Η παρ. 4. ρυθμίζει το πρόβλημα της τοπικής αρμοδιότητας του κάθε Ιατρικού Συλλόγου, προβλέποντας ότι αυτή καθορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Π.Ι.Σ., που επικυρώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας.

Άρθρο 292

Σκοπός

Οι διατάξεις του άρθρου 22 αφορούν στο σκοπό των Ιατρικών Συλλόγων, οι οποίοι επιτελούν ένα εξαιρετικά σημαντικό κοινωνικό και επιστημονικό έργο, προκειμένου για την προαγωγή της δημόσιας υγείας, της ενημέρωσης των πολιτών, αλλά και των εννόμων συμφερόντων των γιατρών. Συγκεκριμένα:

Στην παρ. 1 ορίζεται ότι οι Ιατρικοί Σύλλογοι έχουν ως σκοπό τη μέριμνα για τη διατήρηση του ιατρικού σώματος ικανού από επιστημονικής και ηθικής απόψεως να εξυπηρετεί με προθυμία και αυταπάρνηση τη δημόσια υγεία και τους ασθενείς και την εναρμόνιση των

αντικρουόμενων συμφερόντων μεταξύ των μελών τους και όλα τα παραπάνω για το γενικότερο συμφέρον της κοινωνίας.

Στην παρ. 2 αναφέρονται, ενδεικτικά, τα μέσα με τα οποία επιδιώκεται η επίτευξη του παραπάνω σκοπού, όπως η εποπτεία της τήρησης των κανόνων ιατρικής δεοντολογίας, η προβολή θέσεων και απόψεων επί ζητημάτων που αφορούν στη δημόσια υγεία, το περιβάλλον, την εκπαίδευση, τη συνεχιζόμενη ιατρική εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση των ιατρών και την ιατρική δεοντολογία στην περιοχή της ευθύνης τους, η παρακολούθηση της ποιότητας παροχής περίθαλψης σε όλα τα επίπεδο φροντίδας υγείας στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα στην περιφέρειά τους, η μελέτη υγειονομικών θεμάτων και οργάνωση επιστημονικών ιατρικών συνεδρίων με επιτροπές εμπειρογνομόνων, η υποβολή προτάσεων, εισηγήσεων και γνωμών που αφορούν στην αποτελεσματικότητα ή τη βελτίωση των μέτρων αυτών και της υγειονομικής εν γένει νομοθεσίας, η έκδοση περιοδικού και η τήρηση ιστοσελίδων, η εκπροσώπηση των ιατρών για την προάσπιση των εννόμων συμφερόντων τους, η μέριμνα για την αρτιότερη επιστημονική μόρφωση των ιατρών, η περιφρούρηση της αξιοπρέπειας των μελών και η άσκηση πειθαρχικής εξουσίας επί εκείνων που συμπεριφέρονται τυχόν μη σύννομα, η δημιουργία κοινού συναδελφικού πνεύματος και ομαλών σχέσεων μεταξύ των ιατρών, με σκοπό την εξυπηρέτηση των ασθενών και της δημόσιας υγείας.

Με την παρ. 3 θεσπίζεται η υποχρεωτικότητα των αποφάσεων των Ιατρικών Συλλόγων για τα μέλη τους και ότι η παράβασή τους συνιστά πειθαρχικό αδίκημα.

Σύμφωνα με παρ. 4, φορείς και νομικά πρόσωπα, ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, πρέπει να ενημερώνουν τον οικείο Ιατρικό Σύλλογο πριν την πραγματοποίηση συνεδρίων ή εκδηλώσεων ιατρικού ενδιαφέροντος. Η δικαιολογητική βάση έγκειται στην ενδεχόμενη μη ορθή πληροφόρηση του κοινού.

Άρθρο 293

Μέλη

Με την παρ. 1 προβλέπεται η υποχρεωτική εγγραφή των ιατρών, που ασκούν το ιατρικό επάγγελμα στη χώρα, στους Ιατρικούς Συλλόγους. Κάθε ιατρός υποχρεούται να εγγράφεται ως μέλος σε έναν Ιατρικό Σύλλογο. Οι ιατροί, οι οποίοι είναι επαγγελματικά εγκατεστημένοι σε υπηρεσίες δημόσιας υγείας (ιατροί ΕΣΥ, πανεπιστημιακοί, στρατιωτικοί, ιατροί σταθερών δομών του ΕΟΠΥΥ, ΠΕΔΥ ή άλλων ασφαλιστικών οργανισμών), υποχρεωτικά εγγράφονται στον Ιατρικό Σύλλογο, όπου ασκούν το επάγγελμά τους και βρίσκεται η

υπηρεσία τους. Η απασχόληση από δημόσιες δομές υγείας ιατρού, μη μέλους Ιατρικού Συλλόγου, απαγορεύεται.

Με την παρ. 2 ρυθμίζεται η σχέση των ιατρών που ασκούν την ιατρική σε άλλες περιφέρειες από αυτές που είναι εγγεγραμμένοι με τον τοπικό Ιατρικό Σύλλογο και οι υποχρεώσεις τους έναντι αυτού. Έτσι αυτοί υποχρεούνται α) να εγγράφονται στο ειδικό μητρώο μελών του παραπάνω Συλλόγου, καταβάλλοντας ποσό που καθορίζεται εκάστοτε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, και β) να λαμβάνουν βεβαίωση ή άδεια λειτουργίας φορέα παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στον εν λόγω Ιατρικό Σύλλογο, στην περιφέρεια του οποίου ασκούν παράλληλα το ιατρικό επάγγελμα. Τα μέλη που εγγράφονται στο ειδικό μητρώο δεν έχουν δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι, και αυτό για να μην αλλοιώνεται το εκλογικό σώμα και να αποτρέπεται η δυνατότητα ενός ιατρού να ψηφίζει περισσότερες της μια φορές, ιδίως για ανάδειξη μελών Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ., Α.Π.Σ.Ι..

Με την παρ. 3 απαγορεύεται, κατ' αρχήν, η πλανοδιακή (ευκαιριακή) παροχή υπηρεσιών σε Πρωτοβάθμιες ή Δευτεροβάθμιες δομές υγείας. Οι Ιατρικοί Σύλλογοι έχουν δικαίωμα να παρέχουν άδεια ή βεβαίωση λειτουργίας για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών, σε νομικά και φυσικά πρόσωπα, μετά από σχετική αίτηση αυτών. Τυχόν παράβαση του ιατρού ως προς την άδεια ή βεβαίωση που του έχει παρασχεθεί από τον Ιατρικό Σύλλογο, και ιδίως ως προς το χρόνο διάρκειάς της, αποτελεί σοβαρό πειθαρχικό αδίκημα και συνεπάγεται το δικαίωμα του Ιατρικού Συλλόγου της άρσης της άδειας ή βεβαίωσης λειτουργίας καθώς και τη μη χορήγηση νέας άδειας ή βεβαίωσης στο πρόσωπο αυτό.

Με την παρ. 4 ορίζεται ότι οι περί εγγραφής στο ειδικό μητρώο διατάξεις ισχύουν και για τους ιατρούς του Δημοσίου.

Άρθρο 294

Μέλη – Αλλοδαποί

Για πρώτη φορά ορίζεται ότι αλλοδαποί που δικαιούνται, κατά τις κείμενες διατάξεις, να ασκούν την ιατρική στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως ιθαγένειας και εθνικότητας, αποτελούν υποχρεωτικά μέλη των Ιατρικών Συλλόγων και έχουν τα ίδια με τα λοιπά μέλη δικαιώματα και υποχρεώσεις, καθώς επίσης και το δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι. Κατ' αυτό τον τρόπο, καταργείται η διάταξη του άρθρου 4 Β.Δ. 11.10/7.11.1957, όπως αντικαταστάθηκε με παρ. 1 Ν. 1425/1984 (ΦΕΚ Α' 30), σύμφωνα με την οποία αλλοδαποί είχαν τις ίδιες υποχρεώσεις αλλά δεν είχαν τα δικαιώματα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι.

Άρθρο 295

Μητρώα Ιατρικού Συλλόγου – Εγγραφή

Σε άρθρο 25 ορίζονται, για πρώτη φορά, τα μητρώα των Ιατρικών Συλλόγων, το περιεχόμενό τους, οι υποχρεώσεις των Ιατρικών Συλλόγων ως προς αυτά, οι προϋποθέσεις και προθεσμίες εγγραφής σ' αυτά των ιατρών αλλά και των ιδιωτικών κλινικών και των νομικών προσώπων παροχής ιατρικών υπηρεσιών, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καθώς και οι επιπτώσεις της μη εγγραφής. Ειδικότερα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1, ο κάθε Ιατρικός Σύλλογος υποχρεούται να τηρεί: α) μητρώο των μελών του, με βάση τον Α.Μ.Κ.Α. αυτών, β) ειδικό μητρώο μελών για τα μέλη που είναι εγγεγραμμένα σε άλλους Ιατρικούς Συλλόγους, γ) μητρώο εταιρειών που παρέχουν ιατρικές υπηρεσίες και δ) μητρώο ιδιωτικών κλινικών. Για αυτά τα μητρώα, για τα οποία υπάρχει υποχρέωση επικαιροποίησης, ενημερώνεται ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος. Περαιτέρω, θεσπίζεται η υποχρεωτικότητα της εγγραφής στα αντίστοιχα μητρώα του οικείου Ιατρικού Συλλόγου των ιδιωτικών κλινικών και των νομικών προσώπων παροχής ιατρικών υπηρεσιών και η υποχρέωση καταβολής από αυτά ετήσιας εισφοράς.

Με τις διατάξεις της παρ. 2 ορίζονται κυρώσεις για τη μη εγγραφή των υποχρέων, φυσικών και νομικών προσώπων, σε Ιατρικό Σύλλογο ή στα ειδικά μητρώα Ιατρικού Συλλόγου.

Στην παρ. 3 καθορίζεται η προθεσμία εγγραφής στον οικείο Ιατρικό Σύλλογο και διατυπώνεται ρητά η απαγόρευση άσκησης του ιατρικού επαγγέλματος πριν από αυτήν.

Με την παρ. 4 ορίζονται τα απαιτούμενα για την εγγραφή κάθε υποχρέου δικαιολογητικά καθώς και το σχετικό παράβολο.

Με την παρ. 5 ορίζονται, οι διαδικασίες μετεγγραφής και εγγραφής σε νέο Ιατρικό Σύλλογο.

Άρθρο 296

Ετήσια Δήλωση

Σύμφωνα με τις παρ. 1- 2, ο ιατρός υποχρεούται σε υποβολή στον Ιατρικό Σύλλογο, στον οποίο είναι μέλος, ετήσιας δήλωσης, το περιεχόμενο της οποίας καθορίζεται στην ίδια διάταξη. Η δήλωση υποβάλλεται μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου κάθε έτους. Ταυτόχρονα, το μέλος υποχρεούται και σε καταβολή ετήσιας εισφοράς, η οποία εάν δεν έχει καταβληθεί καθιστά τη δήλωση απαράδεκτη.

Η παρ. 3 καθορίζει την προθεσμία εντός της οποίας ο ιατρός είναι υποχρεωμένος να ανακοινώνει τις μεταβολές των στοιχείων του στον Ιατρικό Σύλλογο.

Με την παρ. 4 προβλέπονται οι συνέπειες της μη υποβολής της ανωτέρω δήλωσης και της μη καταβολής των αντίστοιχων εισφορών, οι οποίες μπορεί να φθάσουν μέχρι και τη

διαγραφή του μέλους από το μητρώο του Συλλόγου. Η εν λόγω διαγραφή του ιατρού συνεπάγεται την άμεση ανάκληση της άδειας άσκησης του ιατρικού επαγγέλματός του με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ..

Η παρ. 5 ορίζει ότι η ετήσια δήλωση επισυνάπτεται στο μητρώο του Συλλόγου και καταχωρείται στον αντίστοιχο ατομικό φάκελο που τηρείται για κάθε ιατρό-μέλος του.

Η παρ. 6 αναφέρεται στο δελτίο ταυτότητας του γιατρού, το οποίο ισχύει μέχρι τέλος Φεβρουαρίου του επομένου της έκδοσης έτους και χορηγείται μόνο σε όσους υπέβαλαν εμπροθέσμως πλήρη δήλωση και κατέβαλαν εισφορές.

Η παρ. 7 προβλέπει την αντικατάσταση του δελτίου ταυτότητας σε περίπτωση απώλειας του υπάρχοντος.

Στην παρ. 8 προβλέπεται ότι η εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης, που δεν οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας, ή η ανειλικρινής δήλωση αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα..

Άρθρο 297

Μητρώο Μελών - Διαγραφή

Ρυθμίζονται τα θέματα διαγραφής μελών από τα μητρώα των οικείων Ιατρικών Συλλόγων.

Στην παρ. 1 ορίζεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε Ιατρικού Συλλόγου υποχρεούται να διαγράψει τους εντός του έτους παραιτούμενους ιατρούς, τους μετατιθέμενους ή μετοικούντες, τους θανόντες, τους λαμβάνοντες σύνταξη γήρατος ή πρόσκαιρης ανικανότητας από τον επίσημο ασφαλιστικό τους οργανισμό, αυτούς που τελεσιδικώς τους επεβλήθη η ποινή της οριστικής παύσης και αυτούς που με οποιονδήποτε τρόπο απέβαλαν την ιδιότητα του ιατρού. Περαιτέρω, οι Εισαγγελείς των Δικαστηρίων και οι Ληξιαρχοί, καθώς και ο επίσημος ασφαλιστικός οργανισμός τους, υποχρεούνται να αποστέλλουν αμελλητί στον οικείο Ιατρικό Σύλλογο αντίγραφα των καταδικαστικών αποφάσεων κατά των ιατρών, των ληξιαρχικών πράξεων αυτών, καθώς και της συνταξιοδότησής τους, ολικής ή μερικής. Δεν πρόκειται για διακριτική ευχέρεια του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιατρικού Συλλόγου, αλλά για υποχρέωση, ώστε τα μητρώα των Ιατρικών Συλλόγων να είναι πάντοτε εκκαθαρισμένα και να μην περιλαμβάνονται σε αυτά οι μη δικαιούμενοι.

Η διάταξη της παρ. 2 αναφέρεται στις περιπτώσεις διαγραφής από το μητρώο του Ιατρικού Συλλόγου μέλους του, λόγω μετοίκησης του στην αλλοδαπή ή αιτήματος του ιδίου για διαγραφή του.

Άρθρο 298

Αλληλογραφία

Η παρ. 1 ορίζει ότι οι Ιατρικοί Σύλλογοι αλληλογραφούν απευθείας προς όλες τις τοπικές και κεντρικές Αρχές για ζητήματα της περιφέρειάς τους και τους ιδιώτες. Όταν αλληλογραφούν με τις κεντρικές Αρχές για ζητήματα γενικής φύσης, υποχρεούνται να ενημερώνουν γραπτά ταυτοχρόνως και τον Π.Ι.Σ..

Με την παρ. 2 ορίζονται τα αρμόδια προς υπογραφή της αλληλογραφίας των Ιατρικών Συλλόγων πρόσωπα.

Άρθρο 299

Συνεργασία με Δημόσιες Αρχές

Τίθεται υποχρέωση των δημόσιων αρχών, ιδίως των ελεγκτικών οργάνων, να παρέχουν στους Ιατρικούς Συλλόγους, αναγκαίες πληροφορίες για την εκπλήρωση των σκοπών τους, ιδίως δε όταν αφορούν παραβατικές συμπεριφορές κατά την άσκηση της ιατρικής, ελεγχόμενες πράξεις, διώξεις ή επιβληθείσες κυρώσεις από άλλα αρμόδια όργανα.

Άρθρο 300

Όργανα

Στο άρθρο 30 ορίζονται τα όργανα διοίκησης των Ιατρικών Συλλόγων. Αυτά είναι η Γενική Συνέλευση (Τακτική, Έκτακτη, Εκλογοαπολογιστική), το Διοικητικό Συμβούλιο και η Εξελεγκτική Επιτροπή.

Άρθρο 301

Τακτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση

Με τις διατάξεις του άρθρου 30 ρυθμίζονται τα θέματα της σύγκλησης, της πρόσκλησης, της απαρτίας, της απαιτούμενης για τη λήψη αποφάσεων πλειοψηφία, της διαδικασίας της συνεδρίασης και λήψης αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των Ιατρικών Συλλόγων και καθορίζονται και οι υποχρεωτικές αρμοδιότητές της. Υπάρχει - κατά το δυνατόν - εναρμόνιση με τα βασικά σημεία των διατάξεων του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999).

Άρθρο 302

Εκλογοαπολογιστική Γενική Συνέλευση

Η Εκλογοαπολογιστική Γενική Συνέλευση συγκαλείται κάθε τέσσερα (4) χρόνια, δύο (2) τουλάχιστον μήνες πριν από τις αρχαιρεσίες κάθε Ιατρικού Συλλόγου. Η ημερήσια διάταξη περιέχει τουλάχιστον τον απολογισμό του Διοικητικού Συμβουλίου της προηγούμενης

τετραετίας. Αυτή μπορεί να επιλαμβάνεται και περί παντός θέματος που αφορά στις αρχαιρεσίες που έχουν ορισθεί με απόφαση του Π.Ι.Σ..

Άρθρο 303

Εσωτερικός κανονισμός

Θεσπίζεται η δυνατότητα των Ιατρικών Συλλόγων για σύνταξη εσωτερικού κανονισμού, με τον οποίο ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες της διεξαγωγής των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, ο αριθμός και οι θέσεις του απαιτούμενου προσωπικού και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με την καλή λειτουργία του Ιατρικού Συλλόγου. Ο κανονισμός αυτός καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου και εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση αυτού και από το Διοικητικό Συμβούλιο του Π.Ι.Σ..

Άρθρο 304

Διοικητικό Συμβούλιο

Ορίζεται ο αριθμός μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ανάλογα με τον αριθμό των μελών του Ιατρικού Συλλόγου. Ο αριθμός των εκλεκτέων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των εγγεγραμμένων μελών στο μητρώο του Συλλόγου, όπως έχει αυτό τρεις (3) μήνες πριν τις αρχαιρεσίες, και αυτό για να αποτρέπεται αλλοίωση του εκλογικού σώματος. Προβλέπεται ποιοι έχουν δικαίωμα να ψηφίσουν στις αρχαιρεσίες, το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, καθώς και η στέρηση των αντίστοιχων δικαιωμάτων λόγω τελεσίδικης πειθαρχικής ποινής ή ακόμη και εκκρεμούσας υπόθεσης για ατιμωτικό αδίκημα κατά τον Ποινικό Κώδικα, ή εκκρεμούς κακουργήματος (από την επίδοση του βουλεύματος του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών).

Άρθρο 305

Ανακήρυξη υποψηφίων

Στην παρ. 1 ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο ανακηρύσσονται οι υποψήφιοι για τη θέση μέλους Διοικητικού Συμβουλίου, Πειθαρχικού Συμβουλίου, Εξελεγκτικής Επιτροπής και εκπροσώπου στον Π.Ι.Σ., οι οποίοι αναγράφονται σε ξεχωριστά ψηφοδέλτια είτε εντασσόμενοι σε συνδυασμούς είτε ως μεμονωμένοι υποψήφιοι. Ο αριθμός των υποψηφίων κάθε συνδυασμού δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο του αριθμού των εκλεγόμενων για το Διοικητικό Συμβούλιο, το Πειθαρχικό Συμβούλιο και τους εκπροσώπους στον Π.Ι.Σ..

Στην παρ. 2 ορίζεται ότι η ανακήρυξη υποψηφίων του Διοικητικού Συμβουλίου, του Πειθαρχικού Συμβουλίου, της Εξελεγκτικής Επιτροπής και εκπροσώπων στον Π.Ι.Σ. ενεργείται κατόπιν αίτησης των συνδυασμών ή μεμονωμένων υποψηφίων υποβαλλομένης στον Πρόεδρο του Ιατρικού Συλλόγου τριάντα (30) ημέρες πριν την εκλογή. Όσον αφορά στους συνδυασμούς, η αίτηση υπογράφεται από όλους τους υποψηφίους του συνδυασμού. Εντός τριών ημερών από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής, το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιατρικού Συλλόγου ανακηρύσσει με έγγραφη ανακοίνωση, η οποία τοιχοκολλάται στο κατάστημα του Συλλόγου και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Συλλόγου στο διαδίκτυο, αν υπάρχει, τους συνδυασμούς και τους μεμονωμένους υποψηφίους, για τους οποίους υπεβλήθησαν οι σχετικές αιτήσεις. Οι προθεσμίες, καθώς και η τοιχοκόλληση σε κατάστημα, έχουν ως σκοπό τη διαφάνεια των αρχαιρεσιών και των υποψηφίων που λαμβάνουν μέρος.

Με την παρ. 3 ορίζεται ως προϋπόθεση του παραδεκτού των υποψηφιοτήτων η -αυτονόητη εξάλλου- υποχρέωση της εκπλήρωσης των οικονομικών υποχρεώσεων όλων των υποψηφίων.

Άρθρο 306

Αρχαιρεσίες - Διαδικασία

Προκρίνεται η τετραετής θητεία των Διοικητικών Συμβουλίων των Ιατρικών Συλλόγων, ώστε να μπορούν να επιτελούν καλύτερα και απερίσπαστα το έργο τους. Ορίζεται ο τρόπος προσκλήσεων, οι οποίες μπορούν να σταλούν και με σύγχρονα τεχνολογικά μέσα, τηλεομοιοτυπικά (φαξ) ή με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email). Ορίζεται Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή που απαρτίζεται από έναν υπάλληλο της οικείας περιφέρειας και δύο μέλη του Ιατρικού Συλλόγου. Τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών ορίζονται με ισάριθμα αναπληρωματικά αυτών, από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιατρικού Συλλόγου με κλήρο, από τα μη υποψήφια μέλη. Η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή στους Ιατρικούς Συλλόγους που εκλογή ενεργείται κατά τμήματα είναι πενταμελής και απαρτίζεται από έναν υπάλληλο της οικείας περιφέρειας και δύο μέλη του Ιατρικού Συλλόγου. Η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή επιλύει τα ζητήματα που αναφέρονται σε κεντρικό επίπεδο, ενώ οι επιμέρους Εξελεγκτικές Επιτροπές κρίνουν τα περί των περιφερειακών αρχαιρεσιών. Ορίζεται τρόπος ψηφοφορίας των εκλογέων. Αναφέρονται η διαλογή των ψηφοδελτίων, η αρίθμηση, το ποια ψηφοδέλτια είναι άκυρα, το ότι δεν προσμετρούνται στα έγκυρα τα λευκά και άκυρα ψηφοδέλτια, το ότι σε περίπτωση ισοσταυρίας μελών διενεργείται κλήρωση από την Εφορευτική Επιτροπή, καθώς και πώς εξάγεται το εκλογικό μέτρο από την πρώτη, δεύτερη, τρίτη κλπ. κατανομή. Οι ενστάσεις κατά του κύρους των αρχαιρεσιών υποβάλλονται στον

Ιατρικό Σύλλογο το αργότερο εντός οκτώ (8) ημερών από τη διενέργεια αυτών. Για την επικύρωση των αρχαιρεσιών ο Ιατρικός Σύλλογος υποβάλλει όλα τα έγγραφα και τις ενστάσεις στον οικείο Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος υποχρεούται εντός μηνός να εκδώσει την απόφασή του. Σε περίπτωση μερικής ή ολικής ακύρωσης εκλογής ο οικείος Ιατρικός Σύλλογος διενεργεί νέα εκλογή εντός το πολύ δύο (2) μηνών τηρουμένης της διαδικασίας του παρόντος. Τηρουμένων των αναλογιών, γίνεται προσπάθεια εναρμόνισης της εκλογικής διαδικασίας με τα κρατούντα σε συλλογικά όργανα της χώρας.

Άρθρο 307

Αρχαιρεσίες – Διαδικασία σε Εκλογικά Τμήματα

Οι αρχαιρεσίες μπορεί να διενεργηθούν κατά τμήματα, με σκοπό τη διευκόλυνση των μελών κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας. Με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ. μπορεί να καθορίζονται τα περί επιστολικής ή ηλεκτρονικής ψήφου, μετά από αίτημα του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Ιατρικού Συλλόγου προς τον Π.Ι.Σ.. Οι Εφορευτικές Επιτροπές των Τμημάτων, μετά το πέρας της ψηφοφορίας, διαβιβάζουν τα αποτελέσματα αυτής με τα σχετικά πρακτικά και τις τυχόν υποβληθείσες ενστάσεις στην Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, η οποία και αποφαινεται επί τούτων. Η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, μετά από έλεγχο των αποτελεσμάτων, προβαίνει στην ανακήρυξη των εκλεγομένων και συντάσσεται σχετικό πρακτικό, στο οποίο εμφανίζονται τα τελικά αποτελέσματα της εκλογής. Κατά τον τρόπο αυτό, γίνεται προσπάθεια να διασφαλισθεί το αδιάβλητο των αρχαιρεσιών.

Άρθρο 308

Διοικητικό Συμβούλιο – Συγκρότηση σε σώμα

Προβλέπεται η συγκρότηση σε σώμα του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιατρικού Συλλόγου από τον πλειοψηφήσαντα σύμβουλο. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, της Εξελεγκτικής Επιτροπής και του Πειθαρχικού Συμβουλίου είναι επανεκλέξιμα.

Άρθρο 309

Διοικητικό Συμβούλιο - Αρμοδιότητα

Προβλέπονται οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκπροσωπεί τους ιατρούς μέλη του Ιατρικού Συλλόγου, διοικεί και διαχειρίζεται τις υποθέσεις εν γένει του Συλλόγου, συνάπτει συμβάσεις για τα μέλη του και εκτελεί τις

αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Ιατρικού Συλλόγου και του Π.Ι.Σ.. Συμμετέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο νοσοκομείων της περιφέρειας του Ιατρικού Συλλόγου, πέραν των μελών που διορίζονται κατά νόμο, δια του Προέδρου του ή εκπροσώπου που ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να ανακαλέσει τον εκπρόσωπο και να ορίσει άλλον, αν δεν ανταποκρίνεται στα καθήκοντά του. Έχει ως σκοπό την άμεση γνωστοποίηση των προβλημάτων των νοσοκομείων από τον οικείο Ιατρικό Σύλλογο και την προσπάθεια επίλυσης αυτών. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου υπόκεινται στον έλεγχο της Γενικής Συνέλευσης του Συλλόγου, του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ. και του Υπουργείου Υγείας.

Άρθρο 310

Διοικητικό Συμβούλιο - Συνεδριάσεις

Ορίζονται τα περί λειτουργίας των Διοικητικών Συμβουλίων των Ιατρικών Συλλόγων. Υπάρχει κατά το δυνατό εναρμόνιση με τα βασικά σημεία των διατάξεων του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999).

Άρθρο 311

Πρόεδρος

Ορίζονται οι αρμοδιότητες του Προέδρου του Ιατρικού Συλλόγου, καθώς και ζητήματα αναπλήρωσής του. Ο Πρόεδρος διευθύνει τις συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου και εκπροσωπεί το Διοικητικό Συμβούλιο ενώπιον κάθε δικαστικής ή άλλης αρχής και κάθε τρίτου.

Άρθρο 312

Γραμματέας

Ορίζονται οι αρμοδιότητες του Γενικού Γραμματέα του Ιατρικού Συλλόγου, καθώς και ζητήματα αναπλήρωσής του. Ο Γραμματέας συντάσσει τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Συλλόγου και του Συμβουλίου, τα οποία υπογράφονται και από τον Πρόεδρο αυτού, τηρεί δε μητρώο των μελών και τα χρήσιμα για τη λειτουργία του Συλλόγου βιβλία εκτός από αυτά του Ταμείου.

Άρθρο 313

Ταμίας

Ορίζονται οι αρμοδιότητες του Ταμιά του Ιατρικού Συλλόγου, καθώς και ζητήματα αναπλήρωσής του. Ο Ταμίας, κυρίως, φυλάσσει τη χρηματική και κάθε άλλη περιουσία του Ιατρικού Συλλόγου, παραλαμβάνει τις εισφορές των μελών, τηρεί βιβλίο απογραφής της περιουσίας του Συλλόγου και τα τακτικά βιβλία εσόδων και εξόδων, των οποίων οφείλει να υποβάλει κατάσταση όταν ζητηθεί και προς τον Σύλλογο και το Συμβούλιο και να δίνει ακριβή απολογισμό κατά το τέλος κάθε οικονομικού έτους. Κάθε είσπραξη στο όνομα και για λογαριασμό του Ιατρικού Συλλόγου ενεργείται από τον Ταμιά ή τον εντεταλμένο υπάλληλο του Συλλόγου.

Άρθρο 314

Εξελεγκτική Επιτροπή

Προβλέπεται Εξελεγκτική Επιτροπή, η οποία προβαίνει σε έλεγχο της διαχείρισης του Ιατρικού Συλλόγου κατ' έτος ή όποτε ο Πρόεδρος το κρίνει αναγκαίο. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου υποχρεούται να υποβάλλει την έκθεση της εξελεγκτικής επιτροπής εντός δεκαπέντε ημερών και στον Π.Ι.Σ., και αυτό γιατί ο Π.Ι.Σ. πρέπει να ενημερώνεται με βάση την αρχή της διαφάνειας για τα πεπραγμένα στους Ιατρικούς Συλλόγους. Η έκθεση αναγιγνώσκεται ενώπιον της Γενικής Συνέλευσης κατά την ετήσια λογοδοσία του Διοικητικού Συμβουλίου. Η παροχή αντιγράφου σε κάθε αιτούντα διασφαλίζει επίσης την αρχή της διαφάνειας, έναντι όλων.

Άρθρο 315

Εισφορές – Υποχρεώσεις προς Π.Ι.Σ.

Τα μέλη του Ιατρικού Συλλόγου υποχρεούνται σε ετήσια εισφορά, η οποία καθορίζεται κατ' έτος από το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε Ιατρικού Συλλόγου, κατά την έναρξη του νέου οικονομικού έτους, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες. Ομοίως υποχρεούνται σε ετήσια εισφορά οι έχοντες εγγραφεί στο ειδικό μητρώο άλλου Ιατρικού Συλλόγου από εκείνον στον οποίο είναι εγγεγραμμένοι. Οι εισφορές καταβάλλονται μέχρι τέλος Φεβρουαρίου του επομένου έτους. Ο ιατρός που δεν κατέβαλε εμπρόθεσμα τις εισφορές του υποχρεούται σε καταβολή αυξημένης εισφοράς. Για καθυστέρηση πέραν των έξι (6) μηνών, ο ιατρός παραπέμπεται με εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου και προσωπική ευθύνη του Ταμιά του Ιατρικού Συλλόγου στο Πειθαρχικό Συμβούλιο και τιμωρείται με πρόστιμο μέχρι του οφειλόμενου ποσού της εισφοράς του. Ιατρός που δεν υπέβαλε εισφορά επί τριετία διαγράφεται από τα μητρώα του Ιατρικού Συλλόγου. Ανάλογα ισχύουν και για ιατρούς εγγεγραμμένους στα Ειδικά Μητρώα Ιατρικών Συλλόγων στους οποίους δεν είναι μέλη. Από

την εισφορά απαλλάσσονται, για λόγους κοινωνικής ευαισθησίας και προστασίας των ευάλωτων ομάδων μεταξύ των γιατρών, οι νεοεγγραφόμενοι για το πρώτο έτος μετά την εγγραφή, τα μέλη που υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία και για όσο χρονικό διάστημα υπηρετούν τη θητεία τους, ή είναι αποδεδειγμένως άνεργοι και για όσο χρονικό διάστημα παραμένουν άνεργοι. Αντίστοιχα για το χρονικό αυτό διάστημα θητείας ή ανεργίας δεν παρακρατείται και δεν καταβάλλεται από τους Ιατρικούς Συλλόγους η αντίστοιχη εισφορά τους προς τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο. Οι Ιατρικοί Σύλλογοι καταβάλλουν στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο ως υποχρεωτική υπέρ αυτού εισφορά για τα τακτικά μέλη τους ποσό που προτείνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου και η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Υγείας. Καταβάλλουν επίσης αντίστοιχη εισφορά προς τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο για τα μέλη, φυσικά και νομικά πρόσωπα, που είναι εγγεγραμμένα στα Ειδικά Μητρώα. Ο Π.Ι.Σ. έχει ιδιαίτερες υποχρεώσεις λόγω αυξημένων αρμοδιοτήτων χορήγησης των αδειών των γιατρών και των ιατρικών ειδικοτήτων. Στα πλαίσια της εποπτείας που ασκεί ο Π.Ι.Σ., κάθε Ιατρικός Σύλλογος υποχρεούται να υποβάλει στον Π.Ι.Σ. προς έγκριση την κατά νόμο προβλεπόμενη έκθεση των ελεγκτών μαζί με την ετήσια λογοδοσία του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τον προϋπολογισμό του.

Άρθρο 316

Εποπτεία Υπουργού

Ο Υπουργός Υγείας εποπτεύει όλους τους Ιατρικούς Συλλόγους και τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο.

Άρθρο 317

Αναστολή αρχαιρεσιών

Ο Υπουργός Υγείας μπορεί να αναστέλλει για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες τις αρχαιρεσίες για την ανάδειξη Διοικητικών και Πειθαρχικών Συμβουλίων των Ιατρικών Συλλόγων και του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, υπό την προϋπόθεση α. ότι υπάρχει πρόταση του Π.Ι.Σ., β. η απόφαση είναι αιτιολογημένη. Την παράταση των αρχαιρεσιών μπορεί να επιβάλλουν διάφοροι λόγοι, όπως καιρικές συνθήκες, διενέργεια εθνικών εκλογών κλπ.

Άρθρο 318

Δικαστική και εξώδικη εκπροσώπηση Π.Ι.Σ. και Ιατρικών Συλλόγων

Οι Ιατρικοί Σύλλογοι και ο Π.Ι.Σ. δικαιούνται δια των Προέδρων τους ή των νομίμων αναπληρωτών τους να ασκούν στο όνομά τους και για λογαριασμό των ιατρών κάθε ένδικο μέσο και βοήθημα ενώπιον των πολιτικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων και οποιοδήποτε νόμιμο μέσο ενώπιον κάθε αρχής για κάθε παράβαση της κείμενης νομοθεσίας που αφορά στα δικαιώματα και καθήκοντα των ιατρών και για κάθε εν γένει προσβολή του ιατρικού επαγγέλματος. Η διάταξη έχει ως σκοπό να νομιμοποιήσει τους Ιατρικούς Συλλόγους και τον Π.Ι.Σ. να ενεργούν για λογαριασμό και εξ ονόματος του συνόλου ή μερίδας του ιατρικού κόσμου, ασκώντας ενώπιον κάθε Αρχής και κάθε Δικαστηρίου τα απαραίτητα ένδικα ή εξωδικαστικά μέσα για την προστασία των εννόμων συμφερόντων των γιατρών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Άρθρο 319

Πειθαρχικά παραπτώματα

Ορίζονται τα πειθαρχικά παραπτώματα και ιδίως κάθε παράβαση των καθηκόντων και υποχρεώσεων των γιατρών, τα οποία επιβάλλονται σε αυτούς από τις διατάξεις του παρόντος και κάθε άλλου νόμου, διατάγματος, διοικητικής πράξης, του κώδικα δεοντολογίας των ιατρών, του εσωτερικού κανονισμού του Συλλόγου, καθώς και των νομίμως εκδιδόμενων αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου και του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ., διαγωγή που δεν συνάδει με την αξιοπρέπεια του ιατρικού επαγγέλματος, διαγωγή που είναι ασυμβίβαστη προς το λειτούργημα του γιατρού, συμπεριφορά που δεν συνάδει με την ιατρική ηθική, επιστήμη, τέχνη και δεοντολογία ή που μπορεί να κλονίσει την πίστη του κοινού προς το ιατρικό λειτούργημα. Ευθύνονται ιατροί Διευθύνοντες Σύμβουλοι ή νόμιμοι εκπρόσωποι ιατρικών ανωνύμων εταιρειών, διαχειριστές ΕΠΕ, ομόρρυθμοι εταίροι ή εν γένει ιδιοκτήτες προσωπικών εταιρειών και ιδιοκτήτες Μονοπρόσωπων ΕΠΕ ως φυσικά πρόσωπα για κάθε παράπτωμα της ιατρικής νομοθεσίας και δεοντολογίας που διαπράττεται από τις εταιρείες που είναι ιδιοκτήτες ή διευθύνουν. Γίνεται προσπάθεια να τηρούν τους κανόνες ιατρικής δεοντολογίας όχι μόνο τα φυσικά πρόσωπα, αλλά και τα νομικά πρόσωπα στα οποία ιατροί κατέχουν υπεύθυνες θέσεις. Τέλος, ο Υπουργός Υγείας έχει δικαίωμα να ασκήσει πειθαρχική δίωξη στα μέλη Διοικητικού Συμβουλίου του Ιατρικού Συλλόγου και του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου.

Άρθρο 320

Πειθαρχικά παραπτώματα - Παραγραφή

Τα πειθαρχικά παραπτώματα που δεν συνιστούν και ποινικά αδικήματα παραγράφονται τρία έτη (3) μετά την τέλεση αυτών, η προθεσμία δε αυτή παρεκτείνεται για τρία (3) έτη ακόμη με κάθε πράξη πειθαρχικής διαδικασίας. Πειθαρχικά παραπτώματα που στοιχειοθετούν και πλημμελήματα κατά τον Ποινικό Κώδικα παραγράφονται πέντε (5) έτη μετά την τέλεση αυτών, η προθεσμία δε παρεκτείνεται τρία (3) ακόμη έτη με κάθε πράξη πειθαρχικής διαδικασίας. Πειθαρχικά παραπτώματα που στοιχειοθετούν και κακουργήματα κατά τον Ποινικό Κώδικα παραγράφονται δεκαπέντε έτη ή είκοσι έτη μετά την τέλεση αυτών, ανάλογα με το τι ορίζει ο Ποινικός Κώδικας. Με τη νομοθεσία που ίσχυε, σχεδόν όλα τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονταν εντός τριετίας σε περίπτωση που δεν είχε κοινοποιηθεί κλήση προς απολογία, ή πενταετίας μετά την κλήση προς απολογία. Κάθε πράξη πειθαρχικής διαδικασίας, καθώς και η υποβολή έγκλησης και κάθε πράξη ποινικής δίωξης, διακόπτει την παραγραφή έως τα όρια που αναφέρονται, κατά περίπτωση, ανωτέρω. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιατρικού Συλλόγου ή το Πειθαρχικό Συμβούλιο, αν έχει ήδη επιληφθεί, μπορεί είτε να δικάσει την υπόθεση είτε να διατάξει την αναστολή της πειθαρχικής δίωξης, εφόσον υφίσταται εκκρεμής ποινική δίωξη, μέχρι το πέρας αυτής. Στην περίπτωση αυτή ο χρόνος της παραγραφής του πειθαρχικού παραπτώματος δεν συμπληρώνεται πριν την πάροδο δύο (2) ετών από την επίσημη γνωστοποίηση προς τον Ιατρικό Σύλλογο αμετάκλητης απόφασης Ποινικού Δικαστηρίου ή αμετάκλητου βουλεύματος. Προβλέπεται κοινοποίηση από τον αρμόδιο Εισαγγελέα προς τον Πρόεδρο του οικείου Ιατρικού Συλλόγου για όλα τα βουλεύματα κατά ιατρών και κάθε καταδικαστική ή απαλλακτική απόφαση, καθώς και κάθε άσκηση ποινικής δίωξης ή έγκλησης κατά ιατρού. Από την άλλη πλευρά, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιατρικού Συλλόγου υποχρεούται να κοινοποιεί αμελλητί την απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου που αποτελεί και ποινικό αδίκημα προς τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, ανεξαρτήτως αν ο καταδικασθείς ιατρός έχει ασκήσει ένδικα μέσα κατά της απόφασης. Επομένως, γίνεται προσπάθεια οι Ιατρικοί Σύλλογοι να βρίσκονται σε επικοινωνία με την Εισαγγελία Πλημμελειοδικών και αντίστροφα, με σκοπό να μην μένουν ατιμώρητα με σύντομες παραγραφές σοβαρά πειθαρχικά αδικήματα των γιατρών που στοιχειοθετούν και ποινικά αδικήματα. Η απονομή χάριτος σε καταδικασθέντα ιατρό ή η αποκατάσταση αυτού δεν αίρουν το πειθαρχικώς κολάσιμο της πράξης.

Κανένας δεν διώκεται για το ίδιο αδίκημα δεύτερη φορά, επιβάλλεται δε μόνο μία πειθαρχική ποινή. Νέα πειθαρχική δίωξη για το ίδιο παράπτωμα είναι απαράδεκτη. Διαφορετική νομική υπαγωγή των ίδιων περιστατικών δεν καθιστά την πειθαρχική

διαδικασία ή δίωξη νέα. Πρόκειται για τις βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν το νομικό πολιτισμό, ότι καμία ποινή χωρίς νόμο, nullum crimen nulla poena sine lege certa.

Άρθρο 321

Πειθαρχικά όργανα

Το άρθρο 51 αναφέρεται στα Πειθαρχικά Συμβούλια των Ιατρικών Συλλόγων, για την εκδίκαση και τιμωρία των πειθαρχικών παραπτωμάτων των μελών τους. Ακολουθείται η δωσιδικία του αδικήματος και όχι του Ιατρικού Συλλόγου στον οποίο είναι εγγεγραμμένος ο ιατρός. Για πρώτη φορά προβλέπεται ότι το Πειθαρχικό Συμβούλιο του Ιατρικού Συλλόγου έχει δυνατότητα για αιτιωτικά πειθαρχικά αδικήματα ή κακουργήματα κατά το ποινικό δίκαιο, και εφόσον υπάρχουν αποχρώσεις ενδείξεις τέλεσης των παραπτωμάτων αυτών, κίνδυνος διάπραξης από γιατρό νέων αδικημάτων, κίνδυνος για την προστασία της δημόσιας υγείας και κίνδυνος για την προστασία των ασθενών και του κοινού, να διατάξει με αιτιολογημένη απόφασή του την προσωρινή αναστολή λειτουργίας του ιατρικού επαγγέλματος. Εναντίον αυτής της απόφασης μπορεί ο γιατρός να προσφύγει στο Α.Π.Σ.Ι. κατά τα οριζόμενα στις γενικότερες διατάξεις περί εφέσεων. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο και το Α.Π.Σ.Ι. υποχρεούνται να ανακαλέσουν την αναστολή, εάν εκδοθεί τελεσίδικη απαλλακτική απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή απαλλακτικό βούλευμα. Σε περίπτωση ελαφρών παραπτωμάτων έχουν δικαίωμα οι Πρόεδροι των Ιατρικών Συλλόγων, μετά από κλήση σε απολογία, να επιβάλλουν την ποινή της επίπληξης ή του προστίμου μέχρι 5.000 ευρώ. Προβλέπονται, επίσης, τα αντίστοιχα ένδικα μέσα για τον καταγγελλόμενο ή διωκόμενο ιατρό. Ορίζεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Π.Ι.Σ., σε περίπτωση που δεν υφίσταται ή δεν λειτουργεί Πειθαρχικό Συμβούλιο ή τα μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου έχουν κώλυμα, ορίζει προς εκδίκαση Πειθαρχικό Συμβούλιο άλλου Ιατρικού Συλλόγου. Για τα παραπτώματα μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ. αρμόδιο είναι το Α.Π.Σ.Ι. που δικάζει σε πρώτο βαθμό, ενώ έως δεύτερος βαθμός επιφυλάσσεται ο Υπουργός Υγείας, ο οποίος αποφασίζει μετά σύμφωνη γνώμη του Κε.Σ.Υ.. Ορίζεται επίσης ότι μετά την άσκηση πειθαρχικής δίωξης ο Ιατρικός Σύλλογος και ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος καθίστανται αυτόματα διάδικοι ενώπιον παντός δικαστηρίου μέχρι αμετάκλητης απόφασης.

Άρθρο 322

Πειθαρχικές ποινές

Οι επιβαλλόμενες στους ιατρούς ποινές είναι η έγγραφη επίπληξη, η οποία καταχωρείται στο μητρώο όπως και κάθε άλλη ποινή, το πρόστιμο -ορίζεται ως κατώτατο πρόστιμο το ποσόν των 150 ευρώ και ως ανώτατο το ποσόν των 20.000 ευρώ-, η προσωρινή παύση άσκησης του ιατρικού επαγγέλματος από ένα μήνα μέχρι τρία έτη και η οριστική παύση. Μέχρι τώρα, τα Πειθαρχικά Συμβούλια είχαν δικαίωμα να επιβάλουν ποινή επίπληξης, προστίμου από 1/3 έως και 20 μηνών Διευθυντή Ε.Σ.Υ., καθώς και προσωρινή παύση άσκησης του ιατρικού επαγγέλματος από ένα μήνα μέχρι τρία έτη. Δεν προβλεπόταν οριστική παύση. Με την παρούσα διάταξη προβλέπεται οριστική παύση σε περίπτωση βαρέων αδικημάτων που αποτελούν κακουργήματα κατά το ποινικό δίκαιο ή ατιμωτικών ή τελούμενων καθ' υποτροπή αδικημάτων που αποτελούν και πλημμελήματα κατά το ποινικό δίκαιο ή σοβαρών πειθαρχικών αδικημάτων τελούμενων κατ' επάγγελμα ή καθ' υποτροπή. Τελεσίδικη ποινή που επιβάλλει την προσωρινή παύση άσκησης του ιατρικού επαγγέλματος συνεπάγεται την έκπτωση του τιμωρηθέντος από όλα τα αξιώματα τόσο του Διοικητικού Συμβουλίου, όσο και του Πειθαρχικού Συμβουλίου, της Εξελεγκτικής Επιτροπής και του εκπροσώπου στον Π.Ι.Σ.. Επίσης, κάθε τελεσίδικη πειθαρχική τιμωρία επιβαλλόμενη από τα Πειθαρχικά Συμβούλια, πλην της επίπληξης, συνεπάγεται την έκπτωση από τη θέση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, του Πειθαρχικού Συμβουλίου, της Εξελεγκτικής Επιτροπής και του εκπροσώπου στον Π.Ι.Σ... Εφόσον αυτός που τελεί υπό πειθαρχική δίωξη άσκησε νόμιμα ένδικα μέσα, δεν εκπίπτει μεν από τη θέση του, αναπληρώνεται όμως προσωρινά στα καθήκοντά του κατά το χρόνο αυτό από τον κατά σειρά επιλαχόντα.

Άρθρο 323

Εξαίρεση μελών Πειθαρχικού Συμβουλίου

Προβλέπεται, ότι οι περί εξαίρεσης δικαστών διατάξεις της διοικητικής δικονομίας ισχύουν και για τα μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Όταν ζητείται η εξαίρεση ολόκληρου του Πειθαρχικού Συμβουλίου ή τώσων μελών αυτού, ώστε να μην καθίσταται εφικτή η συγκρότηση Πειθαρχικού Συμβουλίου, η αίτηση υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Π.Ι.Σ. από τον Πρόεδρο του Πειθαρχικού Συμβουλίου, του οποίου ο αιτών ζητεί την εξαίρεση μελών, ενώ το Πειθαρχικό Συμβούλιο αναστέλλει την ενέργεια αυτού μέχρι την έκδοση της επί της αίτησης απόφασης. Σε περίπτωση παραδοχής της αίτησης, παραπέμπεται η απόφαση σε άλλο Πειθαρχικό Συμβούλιο, το οποίο ορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο του Π.Ι.Σ., προκειμένου να διασφαλισθεί η απαιτούμενη αρχή της αμεροληψίας. Γιατρός, που διώκεται πειθαρχικά, μπορεί να ζητήσει εξαίρεση μελών του Πειθαρχικού

Συμβουλίου μόνο μία φορά σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας, και αυτό για να αποτρέπεται τυχόν κατάχρηση δικαιώματος.

Άρθρο 324

Συγκρότηση Πειθαρχικών Συμβουλίων

Τα Πειθαρχικά Συμβούλια απαρτίζονται από τους Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και τέσσερα ή έξι μέλη αναλόγως από το εάν εάν ο Ιατρικός Σύλλογος αριθμεί μέχρι 100 ή πάνω από 100 μέλη. Τα μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου είναι μέλη του Ιατρικού Συλλόγου, στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει το Πειθαρχικό Συμβούλιο. Ορίζεται ότι ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου πρέπει, για να καταλάβουν το σχετικό αξίωμα, να ασκούν τουλάχιστον είκοσι έτη το ιατρικό επάγγελμα, ώστε να έχουν την απαραίτητη γνώση και εμπειρία προς εκδίκαση των σοβαρών υποθέσεων. Η εκλογή των Πειθαρχικών Συμβουλίων γίνεται κάθε τέσσερα (4) έτη με μυστική ψηφοφορία ταυτόχρονα με την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Καθήκοντα Γραμματέα του Πειθαρχικού Συμβουλίου εκτελεί ο Γενικός Γραμματέας του Ιατρικού Συλλόγου και επί κωλύματος το νεότερο σε θητεία μέλος του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Προκειμένου να αποφεύγονται αδικαιολόγητες αποχές από συνεδριάσεις μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου, ορίζεται η αυτοδίκαια έκπτωσή τους εάν δεν παρίστανται αδικαιολόγητα σε τρεις συνεχείς συνεδριάσεις.

Άρθρο 325

Συνεδρίαση Πειθαρχικών Συμβουλίων

Τα Πειθαρχικά Συμβούλια των Ιατρικών Συλλόγων συνεδριάζουν σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Στη συνεδρίαση τηρούνται πρακτικά, τα οποία είναι μυστικά έναντι τρίτων και όχι βεβαίως έναντι των διαδίκων. Μπορεί να συμμετέχει χωρίς ψήφο ο Πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου. Για πρώτη φορά ορίζεται ότι εντός το αργότερο έξι (6) μηνών σε περίπτωση αυτεπάγγελτης έναρξης της πειθαρχικής δίωξης ή οκτώ (8) μηνών σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, το Πειθαρχικό Συμβούλιο οφείλει να εκδώσει την οριστική απόφασή του. Οι προθεσμίες αυτές, σε περίπτωση παραπομπής με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ. ή μετά από κοινοποίηση δικαστικής απόφασης ή βουλεύματος, αρχίζουν από την προς τον Πρόεδρο του Συλλόγου γνωστοποίηση της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ι.Σ. ή του Δικαστηρίου.

Άρθρο 326

Πειθαρχική προδικασία

Όταν υποβληθεί στον Ιατρικό Σύλλογο καταγγελία κατά ιατρού ή διαπιστωθεί παράπτωμα, ο Πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου υποχρεούται να γνωστοποιήσει το γεγονός αυτό στην πρώτη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο Διοικητικό Συμβούλιο αποφαινεται αιτιολογημένα μέσα σε εύλογο χρόνο, και πάντως λαμβάνοντας υπόψη τους όρους παραγραφής, λαμβάνοντας υπόψη το πόρισμα της Ε.Δ.Ε. και αναγράφοντας με πληρότητα τα αδικήματα βάσει των ενδείξεων και του συλλεχθέντος υλικού, αν θα ασκηθεί πειθαρχική δίωξη ή όχι. Η Ε.Δ.Ε. αναφέρεται στο παρακάτω άρθρο και είναι σημαντική προκειμένου να λάβει το Συμβούλιο απόφαση εάν θα παραπέμψει τον καταγγελλόμενο ιατρό ή όχι. Με την υποβολή κάθε καταγγελίας καταβάλλεται υπέρ του Ιατρικού Συλλόγου το ποσό των 50 ευρώ, που μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας. Το ποσό αυτό είναι εύλογο και αποσκοπεί στο να μην γίνονται καταγγελίες εναντίον ιατρών για ελαφρά παραπτώματα και χωρίς ιδιαίτερο λόγο. Για βαρύτερα, βεβαίως, παραπτώματα, ή εκείνα για τα οποία έχουν επιληφθεί τα Μ.Μ.Ε. ή έχουν καταστεί γνωστά στην κοινή γνώμη, ο Πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου μπορεί να φέρει αυτεπαγγέλτως την υπόθεση στο Διοικητικό Συμβούλιο και να διαταχθεί Ε.Δ.Ε.. Αντίστοιχα πράττει το Διοικητικό Συμβούλιο του Π.Ι.Σ. για τις σε αυτό διαβιβαζόμενες καταγγελίες ή εν γένει αναφορές κατά μελών των Διοικητικών ή Πειθαρχικών Συμβουλίων των Ιατρικών Συλλόγων, τις οποίες διαβιβάζει στο Α.Π.Σ.Ι.. Σε κάθε περίπτωση, ορίζεται ένα μέλος του Πειθαρχικού Συμβουλίου (ή του Α.Π.Σ.Ι.) ως εισηγητής, ο οποίος ενεργεί και κάθε αναγκαία εξέταση, πέρα από την Ε.Δ.Ε. και δικαιούται να καλεί και να εξετάζει μάρτυρες ενόρκως.

Άρθρο 327

Ένορκη διοικητική εξέταση

Ένορκη διοικητική εξέταση (Ε.Δ.Ε.) μπορεί να ενεργείται όταν ο Ιατρικός Σύλλογος έχει σοβαρές υπόνοιες ή σαφείς ενδείξεις για τη διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος. Η εξέταση αυτή αποσκοπεί στη συλλογή στοιχείων για τη διαπίστωση της τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος και τον προσδιορισμό των προσώπων που ευθύνονται, καθώς και στη διερεύνηση των συνθηκών κάτω από τις οποίες αυτό έχει τελεστεί. Η ένορκη διοικητική εξέταση δεν συνιστά έναρξη πειθαρχικής δίωξης. Για πρώτη φορά στη διαδικασία των Ιατρικών Συλλόγων προβλέπεται η ένορκη διοικητική εξέταση, με σκοπό τη συλλογή στοιχείων που θα κατατείνουν στην απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου εάν θα παραπέμψει ή όχι την απόφαση στο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Η διαδικασία είναι αντίστοιχη με εκείνη του Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων. Προβλέπεται η μυστικότητα της Ε.Δ.Ε., αλλά

μόνο έναντι των τρίτων. Η Ε.Δ.Ε. μπορεί να επεκταθεί στην έρευνα και άλλων παραπτωμάτων του ίδιου ιατρού, εφόσον προκύπτουν επαρκή στοιχεία.

Άρθρο 328

Ανακριτικές πράξεις

Μετά την παραπομπή της υπόθεσης στο Πειθαρχικό Συμβούλιο, ακόμη και αν έχει διενεργηθεί Ε.Δ.Ε., το Πειθαρχικό Συμβούλιο μπορεί να διενεργεί πειθαρχική ανάκριση και να προβαίνει στις παρακάτω ανακριτικές πράξεις, αντίστοιχες με αυτές του Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων ή του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αυτοψία, εξέταση μαρτύρων, πραγματογνωμοσύνη, εξέταση του διωκόμενου.

Άρθρο 329

Απολογία διωκόμενου

Σύμφωνα με άρθρα 20 παρ. 1 Συντάγματος, ΕΣΔΑ 6 δεν επιβάλλεται πειθαρχική ποινή πριν απολογηθεί ή κληθεί εμπρόθεσμα προς απολογία ο διωκόμενος ιατρός. Η κλήση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή και με συγκεκριμένο κατηγορητήριο. Υπάρχει εύλογη προθεσμία τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημερών που μπορεί να παραταθεί έως το διπλάσιο, με αιτιολογημένη έγγραφη αίτηση του διωκόμενου, για την οποία αποφασίζει το Πειθαρχικό Συμβούλιο, με δυνατότητα, για λόγους ανωτέρας βίας, παράτασης της προθεσμίας. Ακόμα και μετά την απολογία, ο διωκόμενος έχει δικαίωμα να ζητήσει εύλογη προθεσμία για να υποβάλει έγγραφα στοιχεία, η χορήγηση όμως της προθεσμίας και η διάρκειά της εναπόκειται στην κρίση του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Η απολογία είναι έγγραφη και παραδίδεται με απόδειξη στο Γραμματέα του Πειθαρχικού Συμβουλίου ή άλλο υπάλληλο του Ιατρικού Συλλόγου. Επιτρέπεται και η ταχυδρομική επιστολή. Είναι αυτονόητη αρχή του δικαίου ότι ο διωκόμενος έχει το δικαίωμα στην απολογία του και σε κάθε τυχόν εξέτασή του να εκπροσωπείται ή συμπαρίσταται με πληρεξούσιο δικηγόρο.

Άρθρο 330

Διαδικασία ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου

Προβλέπεται η διαδικασία ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου, σύμφωνα και με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Η κλήση κοινοποιείται στον διωκόμενο δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν την εκδίκαση. Εάν μετά την κοινοποίηση το Συμβούλιο θεωρεί αναγκαία τη συμπλήρωση της ανάκρισης, προβαίνει σε αυτή και καλεί κατά την ίδια

προθεσμία το διωκόμενο να λάβει γνώση και να απολογηθεί εκ νέου. Κατά την πειθαρχική δικάσιμο μπορεί να εξεταστούν μάρτυρες και το Πειθαρχικό Συμβούλιο έχει δικαίωμα ή να εκδώσει άμεσα απόφαση ή να διατάξει συμπλήρωση του κατηγορητηρίου και της ανάκρισης. Ισχύει η ελεύθερη εκτίμηση των αποδείξεων κατ' αντιστοιχία προς τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ 177, αρχή της ηθικής απόδειξης).

Άρθρο 331

Η πειθαρχική απόφαση

Η πειθαρχική απόφαση πρέπει να είναι οπωσδήποτε αιτιολογημένη, όπως επιβάλλεται από άρθρα 20 παρ. 1 Συντάγματος και ΕΣΔΑ 6. Για πρώτη φορά, θεσμοθετείται ότι κατά την επιμέτρηση της ποινής το Πειθαρχικό Συμβούλιο λαμβάνει υπ' όψιν τη βαρύτητα του αδικήματος και κυρίως τη βλάβη που προκάλεσε το αδίκημα, τη φύση, το είδος και το αντικείμενο του αδικήματος, τις περιστάσεις υπό τις οποίες διαπράχθηκε αυτό, την ένταση του δόλου ή το βαθμό αμέλειας του διωκόμενου, και την προσωπικότητα του γιατρού, την πείρα του, τις ατομικές, κοινωνικές περιστάσεις και την προηγούμενη πορεία του, καθώς και τη διαγωγή του μετά την πράξη, τη μετάνοια που επέδειξε και την προθυμία να επανορθώσει τις συνέπειες αυτής. Ο Ιατρικός Σύλλογος εισπράττει τα πρόστιμα τα οποία κατατίθενται στα ταμεία του Συλλόγου. Οι αποφάσεις που επιβάλλουν οριστική ή προσωρινή παύση γνωστοποιούνται στον Υπουργό Υγείας. Σε περίπτωση προσωρινής ή οριστικής παύσης, ορίζεται η διαδικασία και η προθεσμία που ο γιατρός οφείλει να παραδώσει το δελτίο της ιατρικής του ταυτότητας, για όσο διάστημα ισχύει η παύση, εάν δε είναι οριστική δεν έχει δικαίωμα να του επιστραφεί. Επίσης, προβλέπεται ότι εάν η απόφαση για την οριστική παύση εξαφανισθεί από το Α.Π.Σ.Ι. ή από δικαστική απόφαση διοικητικού δικαστηρίου, ο ενδιαφερόμενος έχει δικαίωμα να ανακτήσει την ιδιότητα του ιατρού και να επανεγγραφεί ως μέλος Ιατρικού Συλλόγου μετά από σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιατρικού Συλλόγου που ήταν μέλος πριν την καταδίκη του, καθώς και ιατρός που του επιβλήθηκε οριστική παύση, εάν αθωωθεί τελεσίδικα με απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή βούλευμα, έχει δικαίωμα μετά από αίτησή του στο Α.Π.Σ.Ι. και λήψη σχετικής απόφασης να επανεγγραφεί.

Άρθρο 332

Έφεση

Ιατρός που τιμωρήθηκε πειθαρχικά με οποιαδήποτε ποινή, ο ασκήσας τη δίωξη Ιατρικός Σύλλογος ή ο αιτήσας αυτήν (ιατρός ή ιδιώτης) έχει δικαίωμα σε έφεση εντός δέκα (10)

ημερών από την επίδοση της απόφασης, ενώπιον του Α.Π.Σ.Ι.. Με πλήρως αιτιολογημένη απόφαση το Πειθαρχικό Συμβούλιο μπορεί να κρίνει ότι η απόφαση είναι προσωρινώς εκτελεστή όταν πρόκειται για πειθαρχικά παραπτώματα που αποτελούν και πλημμελήματα ή κακουργήματα. Προβλέπεται παράβολο 100 ευρώ για την άσκηση της έφεσης, ποσό που κρίνεται εύλογο.

Άρθρο 333

Α.Π.Σ.Ι. – Εκδίκαση έφεσης

Την έφεση εκδικάζει το Α.Π.Σ.Ι. και έχει επιλογή είτε να διατάξει νέα ΕΔΕ ή ανάκριση, σύμφωνα με άρθρα 56 και 57. Το Α.Π.Σ.Ι. συνεδριάζει με νόμιμη απαρτία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Μέχρι σήμερα απαιτείτο και από τα Πειθαρχικά Συμβούλια των Ιατρικών Συλλόγων και από το Α.Π.Σ.Ι. να συνεδριάζουν σε ολομέλεια, γεγονός που καθιστούσε ιδίως για τα Πειθαρχικά Συμβούλια δυσχερή τη συγκρότηση. Το Α.Π.Σ.Ι. εκδίδει την απόφασή του εντός ενδεικτικής προθεσμίας των τριών μηνών.

Άρθρο 334

Εκτέλεση – Δημοσίευση αποφάσεων

Οι τελεσίδικες αποφάσεις εκτελούνται από τον Πρόεδρο του Ιατρικού Συλλόγου. Η επίπληξη ανακοινώνεται εγγράφως προς τον τιμωρηθέντα από τον Πρόεδρο του Συλλόγου. Προβλέπεται επίσης το Α.Π.Σ.Ι. να δημοσιεύει αποφάσεις για ατιμωτικά αδικήματα στους Ιατρικούς Συλλόγους της χώρας. Οι τελεσίδικες αποφάσεις εκτελούνται με επιμέλεια του Προέδρου του Ιατρικού Συλλόγου που προεδρεύει το Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Άρθρο 335

Εφαρμογή κανόνων και αρχών ποινικού δικαίου και ποινικής δικονομίας στο πειθαρχικό δίκαιο

Τα Πειθαρχικά Συμβούλια των Ιατρικών Συλλόγων, καθώς και το Α.Π.Σ.Ι. έχουν την υποχρέωση να τηρούν τους κανόνες του ποινικού δικαίου και της ποινικής δικονομίας, που απορρέουν βέβαια και από τα άρθρα 8 και 20 του Συντάγματος και 6 της ΕΣΔΑ. Ενδεικτικά, εφαρμόζονται οι κανόνες και αρχές που αφορούν α) τους λόγους αποκλεισμού της υπαιτιότητας και της ικανότητας προς καταλογισμό, β) τις ελαφρυντικές ή επιβαρυντικές περιστάσεις για την επιμέτρηση της πειθαρχικής ποινής, γ) την έμπρακτη μετάνοια, δ) το δικαίωμα σιγής του πειθαρχικώς διωκόμενου, ε) την πραγματική και νομική πλάνη, στ) το

τεκμήριο της αθωότητας του διωκόμενου, ζ) την επιείκεια υπέρ του πειθαρχικώς διωκόμενου, η) την προστασία των δικαιολογημένων συμφερόντων ως λόγο που αίρει τον πειθαρχικό χαρακτήρα δυσμενών κρίσεων, εκφράσεων και εκδηλώσεων, εκτός εάν συνιστούν το πειθαρχικό παράπτωμα της αναξιοπρεπούς ή ασυμβίβαστης προς το λειτούργημα του ιατρού διαγωγής και θ) τα δικαιώματα εμφάνισης, εκπροσώπησης και υπεράσπισης του διωκόμενου.

Άρθρο 336

Γενικές Διατάξεις για την πειθαρχική διαδικασία

Την ιδιότητα του διωκόμενου αποκτά εκείνος εναντίον του οποίου έχει ασκηθεί πειθαρχική δίωξη, και εκείνος στον οποίο σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας αποδίδεται πειθαρχικό αδίκημα. Απορρέει ιδίως από την αρχή ότι θα πρέπει να υπάρχει συγκεκριμένο πειθαρχικό αδίκημα, το οποίο να προκύπτει από κατηγορητήριο. Ο διωκόμενος και ο καταγγέλλων έχουν το δικαίωμα σε οποιοδήποτε στάδιο της πειθαρχικής διαδικασίας να αντιπροσωπεύονται ή να συμπαρίστανται με πληρεξούσιο δικηγόρο. Κατά τη συζήτηση στο Πειθαρχικό Συμβούλιο, αν η μία πλευρά προσέλθει χωρίς πληρεξούσιο δικηγόρο, αυτό δεν αφαιρεί από την άλλη πλευρά το δικαίωμα να εκπροσωπείται ή συμπαρίσταται με πληρεξούσιο δικηγόρο. Πρόκειται για βασικά δικαιώματα, τόσο του διωκόμενου ιατρού, όσο και του καταγγέλλοντος, ο οποίος μπορεί να παρίσταται ως διάδικος.

Άρθρο 337

Πειθαρχικά παραπτώματα ιατρών στην αλλοδαπή

Πρόκειται για νέα διάταξη, η οποία σκοπό έχει την λήψη υπ' όψιν του πειθαρχικού μητρώου του γιατρού, αντίστοιχου με του ποινικού μητρώου. Ισχύει η αρχή της μη δίωξης για το ίδιο αδίκημα δύο φορές (ne bis in idem), αλλά εφαρμόζονται και οι ποινές που έχουν επιβληθεί από ένα άλλο κράτος στο βαθμό που δεν έχουν εκτισθεί στο σύνολό τους εκεί, ή εφόσον στοιχειοθετούν πειθαρχικά αδικήματα κατά την ελληνική ιατρική νομοθεσία και εφόσον δεν έχει επιβληθεί ποινή για τις συγκεκριμένες πράξεις και παραλείψεις από αλλοδαπό Ιατρικό Σύλλογο, οι οποίες δεν έχουν παραγραφεί. Αρμόδιο όργανο για να κρίνει σε κάθε περίπτωση είναι το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο των Ιατρών, το οποίο δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό. Ο ιατρός έχει δικαίωμα να προσφύγει ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων.

Άρθρο 338

Ρητά προβλέπεται ότι οποιαδήποτε απόφαση που αντιβαίνει τις διατάξεις του ν. 3418/2005 (Α' 287), δηλαδή τις διατάξεις του Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας, είναι άκυρη. Αν στη λήψη τέτοιου είδους αποφάσεων έχουν συμμετάσχει ιατροί, υπέχουν πειθαρχικές ευθύνες.

Πρόκειται για νέα διάταξη η οποία επιβάλλει ιδίως στους ιατρούς ελεγκτικών οργάνων, ασφαλιστικών οργανισμών, και εν γένει φορέων εποπτευόμενων από το Υπουργείο Υγείας να τηρούν τους κανόνες της Ιατρικής Δεοντολογίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Άρθρο 339

Αντιποίηση ιατρικού λειτουργήματος

Προβλέπονται ποινές για την χρησιμοποίηση του τίτλου του ιατρού από πρόσωπο που δεν έχει πτυχίο Ιατρικής Σχολής ημεδαπού πανεπιστημίου ή αναγνωρισμένο πτυχίο αλλοδαπού πανεπιστημίου. Το ίδιο ισχύει και για κάθε πρόσωπο, το οποίο, χωρίς να διαθέτει τα προβλεπόμενα προσόντα προς άσκηση της ιατρικής, με σκοπό να αποκομίσει παράνομο περιουσιακό όφελος είτε του ιδίου είτε τρίτου επιλαμβάνεται έστω και με την παρουσία ιατρού της διάγνωσης ή θεραπείας ασθενών είτε με προσωπικές ενέργειες είτε με προφορικές ή γραπτές συμβουλές είτε με αλληλογραφία, τοιχοκόλληση αγγελιών ή πάσης φύσεως δημοσιεύσεις θεωρείται ότι ασκεί παρανόμως την ιατρική. Κατ' αναλογία θεωρούνται θεραπευτικές επεμβάσεις πράξεις που τελούνται για αισθητικούς λόγους, όταν χρησιμοποιούν χειρουργικά μέσα ή μηχανήματα που πρέπει να χρησιμοποιούνται από γιατρούς. Πιο επεικείς κυρώσεις προβλέπονται για εκείνους οι οποίοι ενώ είναι πτυχιούχοι Ιατρικής Σχολής της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου πανεπιστημίου της αλλοδαπής, ασκούν την ιατρική χωρίς την απαιτούμενη βεβαίωση ή ασκούν την ιατρική, ενώ η χορηγηθείσα σε αυτούς βεβαίωση ανακλήθηκε ή βρίσκεται υπό αναστολή ή και σε συνταξιοδότηση.

Άρθρο 340

Μεταβατικές διατάξεις

Ορίζεται περίοδος προσαρμογής (εναρμόνισης) των εσωτερικών κανονισμών των Ιατρικών Συλλόγων με τις διατάξεις του νόμου δώδεκα μηνών από την έναρξη της ισχύος του.

Άρθρο 341

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του νόμου καταργούνται ο α.ν. 1565/1939 (Α'16), το β.δ. 11.10/7.11.1957 (Α'228), το ν.δ. 4111/1960 (Α'163) και ο ν. 727/1977 (Α'308).

Άρθρο 342

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΤΜΗΜΑ Ι'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Άρθρο 343

Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθίσταται δυνατή η αξιοποίηση του μητρώου πιστοποιημένων εκτιμητών που τηρείται στο Υπουργείο Οικονομικών και για τις ανάγκες της προβλεπόμενης στον ν. 3028/2002 στέρσης χρήσης. Με την ταυτόχρονη διατήρηση της υφιστάμενης διαδικασίας εκτίμησης από την επιτροπή της παρ. 6 του άρθρου 19 του ως άνω νόμου, παρέχεται στη Διοίκηση η δυνατότητα της επιλογής της διαδικασίας που κατά την κρίση της κατά περίπτωση θα συμβάλει στην ταχύτερη ολοκλήρωση της διαδικασίας. Για την ανάθεση της εκτίμησης σε εκτιμητή του ν. 4152/2013 εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού με την οποία διαπιστώνεται ταυτόχρονα η συνδρομή περίπτωσης καταβολής αποζημίωσης.

Άρθρο 344

Για την εκτέλεση αρχαιολογικών έργων από τις υπηρεσίες του υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με την μέθοδο της αυτεπιστασίας, συμπεριλαμβανομένων των πάσης φύσεως αρχαιολογικών εργασιών που εκτελούνται στο πλαίσιο έργων τρίτων απαιτείται συνήθως η πρόσληψη προσωπικού (αρχαιολόγων, τοπογράφων, ειδικευμένων και ανειδίκευτων εργατών, σχεδιαστών κλπ) με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Η διαδικασία της πρόσληψης διενεργείται από την αρμόδια κατά τόπον και καθ' ύλην Εφορεία με διαδικασία προκήρυξης και αξιολόγησης των σχετικών αιτήσεων συνήθως για κάθε έργο χωριστά. Έχει παρατηρηθεί ότι η εν λόγω διαδικασία είναι χρονοβόρα και επιφέρει καθυστέρηση στην έναρξη των σχετικών εργασιών και κατ' επέκταση, όταν πρόκειται για εργασίες που εκτελούνται στο πλαίσιο έργων τρίτων, και στην εκτέλεση των κυρίως έργων.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση ιδρύεται Μητρώο Προσωπικού Αρχαιολογικών Εργασιών με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου υποστηριζόμενο από διαδικτυακή εφαρμογή και βάση δεδομένων. Σε πρώτη φάση η διαδικασία προσλήψεων συνεχίζει να πραγματοποιείται με τον καθιερωμένο τρόπο, αλλά μετά την έκδοση της προβλεπόμενης υπουργικής απόφασης ξεκινά η εγγραφή μελών στο Μητρώο, το οποίο προσωρινά λειτουργεί ως αποθετήριο και εμπλουτίζεται σταδιακά, είτε με την καταχώριση των στοιχείων που υποβάλλονται στο πλαίσιο προκηρύξεων, είτε με την αυτοτελή υποβολή αίτησης εγγραφής. Από την 1.1.2020 αφενός για την υποβολή αίτησης πρόσληψης απαιτείται η προηγούμενη εγγραφή στο Μητρώο, αφετέρου η διαδικασία των προσλήψεων διενεργείται μέσω του Μητρώου και της σχετικής εφαρμογής.

Η θέση σε πλήρη εφαρμογή του Μητρώου αναμένεται ότι θα επιφέρει μείωση των σχετικών χρόνων με την αποφυγή της κατ' επανάληψη υποβολής και του κατ' επανάληψη ελέγχου των ίδιων δικαιολογητικών, καθώς και μείωση διοικητικού φόρτου των εμπλεκόμενων υπηρεσιών προς όφελος των λοιπών δραστηριοτήτων τους, ενίσχυση της διαφάνειας και αντικειμενικότητας και ενιαία εφαρμογή της διαδικασίας πρόσληψης σε όλη τη χώρα. Η διετής μεταβατική περίοδος κρίνεται απαραίτητη για την ομαλή ένταξη του νέου συστήματος και την εξοικείωση των εμπλεκόμενων φορέων και των υποψηφίων εργαζομένων με σύμβαση ορισμένου χρόνου.

Άρθρο 345

Η εκπόνηση Έκθεσης Αναλυτικής Αρχαιολογικής Τεκμηρίωσης (Ε.Α.Α.Τ.), σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 3905/2010 (Α' 219) πραγματοποιείται εάν το ζητήσει ο κύριος του έργου, ενώ με τη διάταξη του άρθρου 160 του Ν. 4070/2012 κατέστη υποχρεωτική ειδικά για τη δημιουργία μαρίνων.

Στο πλαίσιο των εργασιών διυπουργικής ομάδας έργου που συγκροτήθηκε με απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού αποτελούμενης από στελέχη των υπουργείων Οικονομίας και Ανάπτυξης, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Υποδομών και Μεταφορών, διαπιστώθηκε ότι η έγκαιρη αλλά και θεσμοθετημένη και τυποποιημένη εμπλοκή των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού κατά το στάδιο μελετών που απαιτούνται και προηγούνται της εκτέλεσης ορισμένων κατηγοριών

δημοσίων έργων είναι επωφελής τόσο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς όσο και για την ταχύτερη αλλά και οικονομικότερη υλοποίηση των έργων.

Με την προτεινόμενη διάταξη θεσμοθετείται η υποχρεωτική εκπόνηση ΕΑΑΤ στις περιπτώσεις έργων εκτιμώμενης αξίας άνω των 20.000.000 ευρώ και έργων των οποίων το σύνολο ή μέρος της περιοχής μελέτης χωροθετείται σε περιοχές των άρθρων 12-17 του ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς». Προβλέπεται επίσης η δυνατότητα του κυρίου του έργου να ζητήσει την εκπόνησή της ακόμη και αν αυτή δεν είναι υποχρεωτική βάσει των ανωτέρω.

Παρέχεται επιπλέον εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Πολιτισμού και Αθλητισμού και Υποδομών και Μεταφορών για την έκδοση απόφασης που θα καθορίζει τη σχετική διαδικασία και ειδικότερα τα επίπεδα εξειδίκευσης της ΕΑΑΤ, ώστε το κόστος και η διάρκεια αυτής να προσαρμόζεται σε κάθε περιοχή και έργο ανάλογα με τις κατά περίπτωση συνθήκες και ενδείξεις, τον συντονισμό της εκπόνησής της με την εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών και την ένταξή της στη σχετική αλληλουχία με τον βέλτιστο και πρακτικότερο τρόπο, και, τέλος, τις σχετικές αποκλειστικές προθεσμίες.

Τέλος, λόγω των ιδιαιτεροτήτων των έργων κατασκευής μαρίνων, διατηρείται σε ισχύ η προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 (Α' 118) υποχρεωτική εκπόνηση ΕΑΑΤ για τα εν λόγω έργα ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας και χωροθέτησης, ωστόσο προβλέπεται ότι η προαναφερθείσα εκδοθησομένη κοινή υπουργική απόφαση θα εφαρμόζεται και για αυτά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Άρθρο 346

Προτείνεται η τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 10 του ν. 4481/2017 ως προς τη σύνθεση του πρώτου εποπτικού συμβουλίου της υφιστάμενης ανεξάρτητης οντότητας του άρθρου 50 του παραπάνω νόμου. Καταργείται ο περιορισμός ως προς την ιδιότητα των μελών του πρώτου εποπτικού συμβουλίου, ώστε πλέον αυτά δεν θα είναι μόνο δημιουργοί που έχουν αναθέσει τη διαχείριση των δικαιωμάτων τους στην ανεξάρτητη οντότητα διαχείρισης του άρθρου 50, αλλά και άλλα πρόσωπα που μπορεί να προταθούν από τα μέλη της ανεξάρτητης οντότητας του άρθρου 50 και να επιλεγούν από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, συμβάλλοντας στην καλύτερη εποπτική λειτουργία του σώματος.

Άρθρο 347

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού με την γνωμοδότηση 37/2017 (Β' 1775):

«1. Προτείνει την κατάργηση της υποχρέωσης του Ιδρυτή ή Εκπροσώπου Νομικού Προσώπου για όλες τις κατηγορίες Σχολών Ανώτερης Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης να μπορεί να διδάξει κύριο μάθημα,

2. Προτείνει την κατάργηση της υποχρέωσης του Ιδρυτή ή Εκπροσώπου Νομικού Προσώπου Ερασιτεχνικής Σχολής Χορού να διαθέτει δίπλωμα ή πτυχίο αναγνωρισμένης επαγγελματικής Σχολής Χορού της ημεδαπής ή ανεγνωρισμένης ανώτερης ή ανωτάτης Σχολής Χορού της αλλοδαπής ή 15ετή ευδόκιμη διδακτική προϋπηρεσία σε αναγνωρισμένη από το Κράτος Σχολή Χορού ή 15ετή ανώτερη καλλιτεχνική σταδιοδρομία ως χορευτής ή χορογράφος κλασσικού και σύγχρονου ρεπερτορίου, καθώς η διατήρηση των εν λόγω προϋποθέσεων, όπως περιγράφονται στο αίτημα του Υπουργείου Οικονομικών και την κείμενη νομοθεσία, δεν στοιχειοθετείται ότι είναι αναγκαία και ότι τελεί σε εύλογη αναλογία με την εξυπηρέτηση των ανωτέρω λόγων δημοσίου συμφέροντος.»

Σύμφωνα με το σκεπτικό της προαναφερόμενης γνωμοδότησης, οι καταργούμενες διατάξεις αντίκεινται στο ν. 3919/2011 «Αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας, κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελμάτων» (Α' 32), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 παρ. 16 του ν. 4038/2012 (Α' 14).

Επίσης καταργούνται ως αντιτιθέμενοι στο ν. 3844/2010 (Α' 63) και τον ν. 3919/2011, οι ποσοτικοί περιορισμοί του δευτέρου εδαφίου, της παρ. 4 του άρθρου 9, του ν. 1158/1981 και της περίπτωσης δ) του άρθρου 3 του π.δ. 457/1983 (Α' 174).

Υπογραμμίζεται ότι εξακολουθούν να ισχύουν τα άρθρα 15 και 16 του ν. 1158/1981 (Α' 127) σχετικά με τα απαιτούμενα προσόντα του Διευθυντή Σπουδών και του διδακτικού προσωπικού .

ΤΜΗΜΑ ΙΑ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 348

Με το παρόν άρθρο επέρχονται επιμέρους βελτιώσεις στο ήδη αναμορφωμένο με τις διατάξεις του ν. 4483/2017 (Α' 107) πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ), του ν. 1069/1980 (Α' 191). Ειδικότερα, με την παρ. 1 αποσαφηνίζεται ότι ο νόμος 1069/1980, που διέπει τις ΔΕΥΑ, δεν εφαρμόζεται στις

περιοχές δραστηριότητας της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ. Με την παρ. 2 επέρχονται βελτιώσεις αναφορικά με τα τυπικά προσόντα και τη διαδικασία επιλογής των μελών του ΔΣ, πλέον των αιρετών εκπροσώπων των Δήμων και του εκπροσώπου των εργαζομένων. Ειδικότερα, ορίζεται ότι ο εκπρόσωπος στο ΔΣ του περιβαλλοντικού ή κοινωνικού φορέα της περιοχής ευθύνης της ΔΕΥΑ, η συμμετοχή του οποίου στο ΔΣ προβλέφθηκε για πρώτη φορά με το ν. 4483/2017, θα πρέπει απαραίτητα να είναι κάτοχος πτυχίου ανώτατης εκπαίδευσης, με αποδεδειγμένη εμπειρία ή γνώσεις συναφείς με το αντικείμενο της επιχείρησης. Επίσης, προβλέπεται ότι τα λοιπά, πλην των αιρετών, του εκπροσώπου των εργαζόμενων και του εκπροσώπου του περιβαλλοντικού/κοινωνικού φορέα της περιοχής, μέλη του ΔΣ πρέπει να έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία ή γνώσεις συναφείς με το αντικείμενο της επιχείρησης και επιλέγονται σύμφωνα με ειδική διαδικασία, που διασφαλίζει την αξιοκρατία και την αμεροληψία κατά την επιλογή τους. Τέλος, με τις παρ. 3 και 4 αναθεωρείται η διαδικασία επιλογής, στο εξής, Γενικού Διευθυντή ΔΕΥΑ και τα αναγκαία γι' αυτήν προσόντα.

Άρθρο 349

Με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 32 του νόμου 4483/2017 (Α' 107) ορίζεται ότι η παροχή των ήδη θεσπισθέντων κινήτρων (δωρεάν σίτιση και κατάλυμα διαμονής) από ΟΤΑ Α' βαθμού ορεινών και νησιωτικών περιοχών κατευθύνεται κατά την πρώτη φάση εφαρμογής της διάταξης στις ακόλουθες κατηγορίες εργαζομένων: στους ιατρούς και νοσηλευτές του Κέντρου Υγείας και των δημόσιων νοσοκομείων, στο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, του Ε.Κ.Α.Β και στους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων.

Για την ορθότερη νομοτεχνική αποτύπωση του άρθρου 32 τίθενται παράγραφοι 1-4, οι οποίες επαναλαμβάνουν - με την εξαίρεση της παραγράφου 1 κατά τα ανωτέρω- ήδη ισχύουσες διατάξεις.

Με την παράγραφο 5 παρέχεται η εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών να καθορίσουν τον μηχανισμό παρακολούθησης της εφαρμογής του άρθρου αυτού.

ΤΜΗΜΑ ΙΒ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 350

Προκειμένου να ενισχυθεί οικονομικά η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.), προκρίνεται η μεταβίβαση σε αυτήν του μερίσματος που αντιστοιχεί στο ποσοστό που κατέχει το Ελληνικό Δημόσιο στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος Α.Ε.» (Ο.Τ.Ε. Α.Ε.). Κατά τα λοιπά, το Ελληνικό Δημόσιο παραμένει μέτοχος στην εταιρεία Ο.Τ.Ε. Α.Ε. και δικαιούχος όλων των άλλων δικαιωμάτων που απορρέουν από τη μετοχική του ιδιότητα.

Άρθρο 351

Διατάξεις για τον τουριστικό λιμένα Αλίμου

Ο τουριστικός λιμένας (μαρίνα) Αλίμου κατασκευάστηκε στις αρχές του 1970 από τον ΕΟΤ και λειτουργούσε ως μονάδα αυτεπιστασίας, μέχρι το έτος 2000, οπότε η διοίκηση και διαχείριση περιήλθε στην τότε εταιρεία «Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα ΑΕ» και νυν «Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου ΑΕ» (ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε.). Το δικαίωμα παραχώρησης σε τρίτους του εν λόγω τουριστικού λιμένα περιήλθε στο ΤΑΙΠΕΔ, δυνάμει της με αριθμό 218/13.08.2012 απόφασης της ΔΕΑΑ (Β' 2322), όπως τροποποιήθηκε με την με αριθμό 237/05.07.2013 όμοια απόφαση (Β' 1668). Αποτελείται από χερσαία και θαλάσσια ζώνη. Η χερσαία ζώνη περιήλθε στην κυριότητα της ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε. σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4389/2016 (Α'94). Ως τουριστικός λιμένας έχει χωροθετηθεί με τις προ του ν. 2160/1993 (Α'118) διατάξεις, σε συνδυασμό με το από 8 Νοεμβρίου 1990 Προεδρικό Διάταγμα «Έγκριση τοπικού ρυμοτομικού σχεδίου στην εκτός σχεδίου περιοχή του Δήμου Αλίμου (Ν. Αττικής) για τον καθορισμό χώρων και όρων και περιορισμών δόμησης αυτών προς εξυπηρέτηση της μαρίνας του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (Ε.Ο.Τ)» (Δ' 655) και εν συνεχεία με το από 5 Μαρτίου 2004 Προεδρικό Διάταγμα «Καθορισμός ζωνών προστασίας, χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης στην παραλιακή ζώνη της Αττικής από το Φαληρικό Όρμο μέχρι την Αγία Μαρίνα Κρωπίας» (Δ' 254). Ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, στον τουριστικό λιμένα τοποθετήθηκαν πλωτοί προβλήτες με σκοπό την ανακατανομή και την αύξηση των θέσεων ελλιμενισμού.

Με την πρώτη παράγραφο του προτεινόμενου άρθρου χαρακτηρίζονται στο σύνολό τους νομίμως υφιστάμενα τα πλωτά στοιχεία, καθώς και οι θαλάσσιες, χερσαίες, κτιριακές και εν γένει λιμενικές εγκαταστάσεις και τα έργα εντός της χερσαίας και της θαλάσσιας ζώνης του τουριστικού λιμένα Αλίμου, όπως απεικονίζονται κατά θέση και διάταξη στο τοπογραφικό διάγραμμα (Αρ. Σχεδίου 109.02, κλίμακας 1:1250), που προσαρτάται ως Παράρτημα Ι στον παρόντα νόμο.

Με τη δεύτερη παράγραφο του προτεινόμενου άρθρου ορίζεται ότι για τη λειτουργία, την τροποποίηση, τη συμπλήρωση ή την επέκταση του τουριστικού λιμένα Αλίμου εφαρμόζονται οι πάγιες περί τουριστικών λιμένων διατάξεις των άρθρων 29 έως 34 του ν.2160/1993, όπως ισχύουν.

Άρθρο 352

Με το άρθρο 58 του ν. 4075/2012 (Α' 89), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 του ν. 4455/2017 (Α' 22) προβλέφθηκε η δυνατότητα χορήγησης προκαταβολών σε προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας έναντι της αξίας της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται από τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης. Με την προωθούμενη διάταξη παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης προκαταβολών έναντι της αξίας ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται από το σύνολο των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και διασφαλίζεται ότι η εξοικονόμηση που επιτυγχάνεται από την έναντι των ανωτέρω προκαταβολών χορήγηση έκπτωσης εκ μέρους των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας θα μειώσει τις κρατικές δαπάνες και θα βελτιώσει το δημοσιονομικό αποτέλεσμα

Άρθρο 353

Τροποποιήσεις διατάξεων Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος – Φορολογικά κίνητρα

1. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 105 προστίθεται μετά το άρθρο 71 του ν. 4172/2013 (Κ.Φ.Ε.) ο τίτλος «Μέρος Έβδομο - Φορολογικά Κίνητρα» και τίθενται νέα άρθρα 71Α, 71Β και 71Γ. Με την τροποποίηση αυτή οι υφιστάμενες διατάξεις που αφορούν φορολογικά κίνητρα ευρεσιτεχνίας και κίνητρα κεφαλαιοποίησης αφορολόγητων αποθεματικών εντάσσονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013) για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, με ταυτόχρονη κατάργηση των άρθρων 71 ν. 3842/2010, 101 ν. 1892/1990 και 13 ν. 1473/1984.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο άρθρο 71Α εντάσσεται στον ν. 4172/2013 το προβλεπόμενο στις διατάξεις του άρθρου 71 του ν. 3842/2010 κίνητρο, με βάση το οποίο τα κέρδη της επιχείρησης από την πώληση προϊόντων παραγωγής της, για την οποία χρησιμοποιήθηκε ευρεσιτεχνία διεθνώς αναγνωρισμένη στο όνομα της ίδιας επιχείρησης που αναπτύχθηκε από την ίδια, απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος για τρεις συνεχόμενες χρήσεις, αρχής γενομένης από τη χρήση μέσα στην οποία πραγματοποιήθηκαν για πρώτη φορά έσοδα από την πώληση των πιο πάνω προϊόντων. Το κίνητρο της απαλλαγής παρέχεται με την προϋπόθεση εμφάνισης σε λογαριασμό ειδικού λογαριασμού αποθεματικού των κερδών που απαλλάσσονται της φορολογίας τα οποία υπολογίζονται με βάση τα καθαρά κέρδη που δηλώνονται με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, και τα οποία προέρχονται από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Με την προτεινόμενη παράγραφο 6 ορίζεται ότι οι εκδοθείσες κατ' εξουσιοδότηση του καταργούμενου άρθρου 71 του ν.

3842/2010 αποφάσεις (όπως η ΠΟΛ.1203/2010, Β' 2147), εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την τυχόν έκδοση νέων αποφάσεων.

Επίσης, με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 71B εντάσσεται στον Κ.Φ.Ε. το προβλεπόμενο στις διατάξεις του άρθρου 101 του ν. 1892/1990 κίνητρο, με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα στις ανώνυμες εταιρείες, των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών, να κεφαλαιοποιήσουν τα αφορολόγητα αποθεματικά διαφόρων αναπτυξιακών νόμων, με τις εξαιρέσεις που ορίζονται ρητά στις ίδιες διατάξεις με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), χωρίς καμιά άλλη επιβάρυνση. Περαιτέρω, με την παράγραφο 9 του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ότι οι εν λόγω διατάξεις ισχύουν μέχρι και 31.12.2020 και ειδικότερα ότι για αποθεματικά που κεφαλαιοποιούνται από 1.1.2019 μέχρι και 31.12.2019 ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (10%) και για αποθεματικά που κεφαλαιοποιούνται από 1.1.2020 μέχρι και 31.12.2020 σε είκοσι τοις εκατό (20%).

Τέλος, με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 71Γ εισάγεται στον Κ.Φ.Ε. το προβλεπόμενο στο άρθρο 13 του ν. 1473/1984 κίνητρο, με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα στις ανώνυμες εταιρείες, των οποίων οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, καθώς και στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης να κεφαλαιοποιήσουν τα αφορολόγητα αποθεματικά διαφόρων αναπτυξιακών νόμων, με τις εξαιρέσεις που ορίζονται ρητά στις ίδιες διατάξεις, με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) χωρίς καμιά άλλη επιβάρυνση. Περαιτέρω με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται ότι τα κίνητρα του άρθρου αυτού ισχύουν για αποθεματικά που κεφαλαιοποιούνται μέχρι και 31.12.2020 και ειδικότερα ότι για αποθεματικά που κεφαλαιοποιούνται από 1.1.2020 μέχρι και 31.12.2020 ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης ορίζεται σε είκοσι τοις εκατό (20%).

2. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου... τίθεται ο τίτλος « Μέρος όγδοο - Μεταβατικές διατάξεις πριν το άρθρο 72 του Κ.Φ.Ε για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας.

Άρθρο 354

Τροποποιήσεις λοιπών διατάξεων φορολογικών κινήτρων

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, και στο πλαίσιο της εξυγίανσης του Προϋπολογισμού στο σκέλος των δαπανών, καταργούνται διάφορες διατάξεις φορολογικών κινήτρων, οι οποίες ως επί το πλείστον ήταν ανενεργές ή εξαιρετικά περιορισμένης χρησιμότητας. Ειδικότερα:

1. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού τροποποιείται το άρθρο 10 του ν.3887/2010 και καταργείται η επιβολή φόρου 2% επί της αξίας του οχήματος κατά τη μεταβίβαση Φ.Δ.Χ αυτοκινήτων που κυκλοφόρησαν πριν τις 30.09.2010.

2. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 25 του ν.2520/1997 περί χρηματοδοτικής μίσθωσης αγροτικών εκτάσεων από εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης.

3. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 3α του άρθρου αυτού καταργείται η παράγραφος 8 του άρθρου 3 του ν.2963/2001 για μερίσματα που καταβάλλονται από 1.1.2017. Με τις παραγράφους β' και γ' του άρθρου αυτού γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση λόγω της ανωτέρω κατάργησης.

4. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού καταργείται το άρθρο 4 του ν.3201/2003 καθόσον το εν λόγω φορολογικό κίνητρο παραμένει ανενεργό από την ψήφισή του.

5. Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 43 και 44 του ν.4030/2011 που αφορούσαν τους ιδιοκτήτες και μισθωτές των ακινήτων και για τις οποίες δεν είχαν εκδοθεί οι σχετικές ΚΥΑ, καθιστώντας ουσιαστικά τις συγκεκριμένες διατάξεις ανενεργές και γίνονται αναγκαίες νομοτεχνικές διορθώσεις λόγω της ως άνω κατάργησης.

6. Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 6α απαλείφονται από την απαρίθμηση του άρθρου 14 παρ. 4 του ν. 2601/1998 οι παράγραφοι 4 και 5 του ν. 1775/1988, με αποτέλεσμα να μην περιλαμβάνονται μεταξύ εκείνων των διατάξεων που συνεχίζουν να ισχύουν. Παράλληλα, με τη ρύθμιση της παραγράφου 6β καταργούνται ρητά οι διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του ν. 1775/1988, προκειμένου να είναι απολύτως σαφές, κατ' εφαρμογή της αρχής της ασφάλειας δικαίου, ότι οι διατάξεις του ανωτέρω νόμου δεν είναι πλέον σε ισχύ.

Άρθρο 355

Τροποποίηση των άρθρων 10 και 11 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, Α' 170)

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το άρθρο 10 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013) για την εγγραφή στο φορολογικό μητρώο, για λόγους εναρμόνισης και ενιαίας αντιμετώπισης των διατάξεων για την υποβολή δηλώσεων έναρξης, παύσης και μεταβολών των υποκειμένων στον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας του άρθρου 36 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΚΦΠΑ, ν. 2859/2000) με αυτές του νεώτερου Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας. Στο ίδιο πλαίσιο της εναρμόνισης και της ενιαίας αντιμετώπισης, μεταφέρονται στο άρθρο 10 του Κώδικα

Φορολογικής Διαδικασίας, οι διαδικαστικές διατάξεις του άρθρου 36 του ΚΦΠΑ για την υποχρέωση των φορολογουμένων να ενημερώνουν τη φορολογική διοίκηση για την πραγματοποίηση ενδοκοινοτικών συναλλαγών. Ειδικότερα, επ' αυτού, ορίζεται πλέον με σαφή και ομοιόμορφο τρόπο ότι η δήλωση ενδοκοινοτικών συναλλαγών υποβάλλεται πάντα με δήλωση μεταβολών και οπωσδήποτε πριν την πραγματοποίηση της πρώτης τέτοιας συναλλαγής.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 2 αντικαθίσταται το άρθρο 11 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013) για τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου, προκειμένου ιδίως να προβλεφθούν αφενός περιπτώσεις «οίκοθεν», ήτοι από τη Φορολογική Διοίκηση, απόδοσης ΑΦΜ σε φορολογούμενο, χωρίς προηγούμενη δήλωση εγγραφής αυτού, και αφετέρου η καταβολή εγγύησης, ως μέτρο πρόληψης της φοροδιαφυγής, ιδιαίτερα αυτής που έχει τη μορφή κυκλωμάτων απάτης στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές, στην περίπτωση υποβολής δήλωσης για την πραγματοποίηση ενδοκοινοτικών συναλλαγών από πρόσωπα των οποίων ο ΑΦΜ έχει προηγούμενα ανασταλεί κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις της περίπτωσης α) της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού.

Ειδικότερα, με την περίπτωση β) της παραγράφου 4 του άρθρου 11 ορίζεται η κατάθεση εγγύησης κατά την υποβολή της δήλωσης μεταβολών που προβλέπεται από την περίπτωση β) της παραγράφου 3 αφενός για φυσικά πρόσωπα, που προβαίνουν σε νέα έναρξη εργασιών ως υποκείμενα στον φόρο προστιθέμενης αξίας, και ο ΑΦΜ τους είχε ανασταλεί κατά την άσκηση προηγούμενης δραστηριότητας επιχειρηματικού περιεχομένου, σύμφωνα με την περίπτωση α της παραγράφου 4, και αφετέρου για νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, εάν μέτοχος ή εταίρος ή μέλος Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, που υποβάλλει τη δήλωση, i) υπήρξε κατά τα τελευταία πέντε (5), πριν από την υποβολή της, έτη, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ή νόμιμος εκπρόσωπος άλλου νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας ή ήταν «συνδεδεμένο πρόσωπο» κατά το άρθρο 2 του Κ.Φ.Ε. με άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, που ο ΑΦΜ τους είχε ανασταλεί, σύμφωνα με την περίπτωση α) της παραγράφου 4, ή ii) άσκησε κατά τα τελευταία πέντε (5) πριν την υποβολή της, έτη, ως φυσικό πρόσωπο, δραστηριότητα επιχειρηματικού περιεχομένου και ο ΑΦΜ του είχε ανασταλεί για τη διενέργεια ενδοκοινοτικών συναλλαγών, σύμφωνα με την περίπτωση α) της παραγράφου 4 ή iii) άσκησε κατά τα τελευταία πέντε (5) πριν την υποβολή της, έτη, ως νομικό πρόσωπο, δραστηριότητα επιχειρηματικού περιεχομένου και ο ΑΦΜ του είχε ανασταλεί για τη διενέργεια ενδοκοινοτικών συναλλαγών, σύμφωνα με την περίπτωση α) της παραγράφου 4

Το ύψος της εγγύησης καθορίζεται βάσει του ύψους της φοροδιαφυγής, τον λόγο της αναστολής και την τυχόν υποτροπή και δεν μπορεί να είναι κατώτερο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.

Άρθρο 356

Τροποποίηση του άρθρου 36 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 2859/2000, Α' 248)

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 36 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν.2859/2000) στο πλαίσιο της εναρμόνισής του με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ΚΦΔ) και αποφυγής επικαλύψεων διατάξεων των δύο ως άνω νομοθετημάτων που ρυθμίζουν διαδικαστικά θέματα υποβολής δηλώσεων και χορήγησης Αριθμού Φορολογικού Μητρώου σε υποκείμενους στον φόρο. Οι τροποποιήσεις αυτές επέρχονται αναγκαίως σε συνέχεια των τροποποιήσεων των άρθρων 10 και 11 του ΚΦΔ και της ενσωμάτωσης πλέον σε αυτόν των διατάξεων του Κώδικα ΦΠΑ σχετικά με την υποβολή δηλώσεων έναρξης, μεταβολής και παύσης εργασιών, πραγματοποίησης ενδοκοινοτικών συναλλαγών και χορήγησης Α.Φ.Μ. σε υποκείμενους στον ΦΠΑ.

Ειδικότερα, με την παράγραφο 1 τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 36 του Κώδικα ΦΠΑ και ορίζεται η υποχρέωση των υποκειμένων στον ΦΠΑ να υποβάλουν τις δηλώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10 του ΚΦΔ, ενώ καταργούνται οι περιπτώσεις α), β) γ) δ) και ε) της παραγράφου αυτής, καθώς οι σχετικές δηλωτικές υποχρεώσεις προβλέπονται πλέον στον ΚΦΔ.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 36 του Κώδικα ΦΠΑ και προβλέπεται ότι ο υποκείμενος στον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας χρησιμοποιεί τον μοναδικό αριθμό φορολογικού μητρώου που χορηγείται κατά τα οριζόμενα στον ΚΦΔ ο οποίος δεν μεταβάλλεται για καμία αιτία, ενώ καταργούνται οι περιπτώσεις α), β) και γ), οι ρυθμίσεις των οποίων ενσωματώνονται πλέον στον ΚΦΔ.

Ομοίως, με τις διατάξεις της παραγράφου 3 καταργείται η παράγραφος 3 του άρθρου 36 του Κώδικα ΦΠΑ προς αποφυγή επικαλύψεων, καθώς αντίστοιχη διάταξη ενσωματώνεται πλέον στον ΚΦΔ.

Τέλος, με τις διατάξεις της παραγράφου 4 τροποποιούνται οι περιπτώσεις α) και β) της παραγράφου 6 του Κώδικα ΦΠΑ και γίνεται η αναγκαία παραπομπή στα άρθρα 10 και 11 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, όπου ενσωματώνονται οι σχετικές δηλωτικές υποχρεώσεις και η υποχρέωση λήψης ΑΦΜ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Άρθρα 357 - 378

«ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΖΙΝΟ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

I. Επί της αρχής

Η ελληνική αγορά των καζίνο διέπεται κυρίως από τις διατάξεις του ν. 2206/1994. Ο νόμος αυτός έχει υποστεί πολλαπλές τροποποιήσεις και το ισχύον σήμερα νομικό πλαίσιο χαρακτηρίζεται από αποσπασματικότητα, ετερογένεια, αλλά και από ατομικό χαρακτήρα αρκετών κανόνων δικαίου, που αφορούν συγκεκριμένα καζίνο. Το κυριότερο όμως είναι η έλλειψη προσαρμογής σε νεότερα νομολογιακά και νομοθετικά δεδομένα του ενωσιακού δικαίου. Όλα αυτά αναδεικνύουν την ανάγκη αναμόρφωσης και εκσυγχρονισμού του ρυθμιστικού πλαισίου της αγοράς καζίνο.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι να προσαρμόσει το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των καζίνο στην Ελλάδα στις απαιτήσεις του ενωσιακού δικαίου και να το καταστήσει ανταγωνιστικό σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και κατάλληλο τόσο για την προσέλκυση επενδύσεων προς όφελος της ελληνικής οικονομίας και των δημοσιονομικών μεγεθών, όσο και για την ανάπτυξη ενός νέου κλάδου ψυχαγωγικών και τουριστικών υπηρεσιών ελκυστικού για ξένους καταναλωτές, υψηλού εισοδήματος. 3

Η αγορά των καζίνο στη χώρα μας ακολουθεί επί σειρά ετών πτωτική πορεία λόγω και της συρρίκνωσης του εθνικού προϊόντος και της οικονομικής κρίσης που διέρχεται η χώρα την τελευταία εννιαετία. Η κατάσταση αυτή έχει επιφέρει απώλειες σε επίπεδο εσόδων των επιχειρήσεων καζίνο, καθώς και σημαντικά προβλήματα στη ρευστότητα και την κεφαλαιακή τους διάρθρωση, ως επακόλουθο της μείωσης των εισοδημάτων των επισκεπτών, οι οποίοι κατά κύριο λόγο είναι ημεδαποί. Κατ' αποτέλεσμα, προκαλείται, αντίστοιχα, σημαντική απώλεια εσόδων για το Δημόσιο. Οι υψηλοί συντελεστές συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στα έσοδα των καζίνο σε συνδυασμό με την μείωση των εσόδων τους θέτουν σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων καζίνο, αφού αυτές αντιμετωπίζουν δυσκολίες να αντιμετωπίσουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις. Τούτο θέτει, ακολούθως, σε κίνδυνο χιλιάδες θέσεων εργασίας.

Κρίνεται, λοιπόν, απαραίτητος ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των καζίνο, που θα επιτρέψει τον προσανατολισμό τους σε ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης, που θα επιτρέπει την έντονη διασύνδεση της αγοράς των καζίνο με τον τουρισμό. Η διασύνδεση αυτή θα επιτρέψει την αύξηση της επισκεψιμότητας, την ενίσχυση των εσόδων, την

επιστροφή σε κερδοφόρα αποτελέσματα και εν τέλει τη διαμόρφωση των απαιτούμενων λειτουργικών ροών που θα καταστήσει δυνατή την αντιμετώπιση των συσσωρευμένων υποχρεώσεων και την ενίσχυση της βιωσιμότητας των καζίνο. Από τη μεταρρύθμιση αυτή προσδοκούνται ωφέλειες από την ενίσχυση των δημοσίων εσόδων, τη βελτίωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, την αναβάθμιση των υποδομών, την οικονομική ανάπτυξη των περιοχών στις οποίες θα λειτουργούν καζίνο. Η αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου αφορά τόσο την εποπτεία επί των καζίνο, όσο και το φορολογικό τους καθεστώς, ώστε πέρα από την απαραίτητη για οιαδήποτε επένδυση ασφάλεια δικαίου, να υφίστανται και οι κατάλληλες συνθήκες μακροπρόθεσμου οικονομικού σχεδιασμού.

Η προτεινόμενη μείωση των συντελεστών συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στα μικτά κέρδη των επιχειρήσεων καζίνο, κατά ενιαίο τρόπο, ως κίνηση η οποία θα βοηθήσει τις εν λόγω επιχειρήσεις προς την κατεύθυνση ανάπτυξης της αγοράς και αντιμετώπισης των σύγχρονων προκλήσεων της, θα επιφέρει τελικά σημαντική ενίσχυση των δημοσίων εσόδων, βάζοντας ταυτόχρονα ένα τέλος στην ετερογένεια και την πολυπλοκότητα που χαρακτηρίζει τις υποχρεώσεις των καζίνο ως προς τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στα μικτά κέρδη των παιγνίων έως σήμερα.

Η μεγιστοποίηση των ωφελειών που προέρχονται από τα καζίνο, συνδέεται άρρηκτα με την επιδίωξη μεγιστοποίησης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων καζίνο τόσο μεταξύ τους, όσο κυρίως ως προς τις αντίστοιχες επιχειρήσεις που λειτουργούν σε άλλα κράτη, ιδίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άλλωστε, η αγορά των καζίνο παγκοσμίως αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες της επίγειας αγοράς των τυχερών παιγνίων, αντιπροσωπεύοντας σημαντικό τμήμα των σχετικών εσόδων. Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται αναγκαίο να συνδεθεί η αγορά καζίνο με τον ευρύτερο τομέα του τουρισμού, ώστε να καταστεί περισσότερο ελκυστική για επενδύσεις και ακολούθως να έχει θετικές επιδράσεις για την οικονομία, λαμβανομένων υπόψη τόσο των συσχετισμών εντός της αγοράς, όσο και των προστατευτέων συμφερόντων των πολιτών, αλλά και τρίτων, υποψήφια επενδυτών.

Το μοντέλο του καζίνο ευρέος φάσματος δραστηριοτήτων κρίνεται ιδανικό για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού, καθώς συνδυάζει εγκαταστάσεις υψηλών προδιαγραφών, υπηρεσίες ψυχαγωγίας (συμπεριλαμβανομένων των παιγνίων) και πολιτισμού, εμπορικά καταστήματα και πολυτελή ξενοδοχεία, στοιχεία οποία καθίστανται ελκυστικά τόσο για επισκέπτες από το εσωτερικό, όσο και από το εξωτερικό. Επισημαίνεται δε πως, παρότι ο χώρος εγκατάστασης καζίνο εντός ενός ολοκληρωμένου τύπου καζίνο ευρέος φάσματος

δραστηριοτήτων δεν καταλαμβάνει μεγάλο χώρο ως προς το σύνολο, λειτουργεί ως βασική πηγή δημιουργίας εσόδων, καθώς είναι πόλος έλξης επισκεπτών και εν τέλει επενδύσεων, αφού τα καζίνο λειτουργούν ως συνδετικό στοιχείο με τον χώρο της ευρύτερης ψυχαγωγίας και διασκέδασης.

Το νομοσχέδιο επιχειρεί τη συνολική και σφαιρική αντιμετώπιση των υφισταμένων ζητημάτων και στοχεύει την ισορροπημένη εξυπηρέτηση σειράς σκοπών δημοσίου συμφέροντος. Η αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου της αγοράς με τη δημιουργία ανταγωνιστικού σε πανευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο περιβάλλοντος κατάλληλου και ελκυστικού για την προσέλκυση επενδύσεων προς όφελος της ελληνικής οικονομίας και των δημοσιονομικών μεγεθών και για την ανάπτυξη νέου κλάδου ψυχαγωγικών και τουριστικών υπηρεσιών, που θα απευθύνονται σε ξένους κυρίως καταναλωτές, υψηλού εισοδήματος, συνδυάζεται με ουσιαστικά μέτρα για την αδειοδότηση των επιχειρήσεων καζίνο και την αυστηρή εποπτεία τους κατά τη διάρκεια λειτουργίας τους, προς διασφάλιση της απαραίτητης και αποτελεσματικής εποπτείας της αγοράς των καζίνο και της δραστηριότητας καθενός καζίνο ξεχωριστά, έτσι ώστε να προστατευθούν στο μέγιστο βαθμό οι καταναλωτές από τους κινδύνους που ως εκ της φύσεώς τους προκαλούν τα τυχερά παίγνια. Το νομοσχέδιο εισάγει ρυθμίσεις για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της εποπτείας των επιχειρήσεων καζίνο, έτσι ώστε να προλαμβάνονται παραβατικές συμπεριφορές, που προκαλούν τον εθισμό των ιδιωτών με τη συμμετοχή τους σε τυχερά παίγνια, αλλά και η αλλοίωση των χαρακτηριστικών των περιοχών στις οποίες εγκαθίστανται καζίνο. Η θέσπιση υποχρεώσεων διαφάνειας, οργάνωσης και εσωτερικού ελέγχου αποτελούν σημαντικό μέρος των νέων διατάξεων.

Οι παραπάνω στόχοι επιδιώκονται λαμβανομένων ιδιαιτέρως υπόψη των τελευταίων νομοθετικών και νομολογιακών εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδίως σε θέματα ελεύθερης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και, σχετικώς, πρόσβασης στην αγορά καζίνο, καθώς και παραχώρησης δικαιωμάτων, που είναι δεσμευτικοί για τον Έλληνα νομοθέτη και επιβάλλουν την τροποποίηση του ισχύοντος πλαισίου προς εναρμόνιση με το ενωσιακό δίκαιο.

Η εναρμόνιση του ρυθμιστικού πλαισίου της αγοράς καζίνο με τις σύγχρονες επιταγές του ενωσιακού δικαίου περί ανοίγματος της αγοράς υπηρεσιών στον ανταγωνισμό, σύμφωνα με τις επιταγές του δικαιώματος ελεύθερης ανάπτυξης οικονομικής δραστηριότητας και της βασικής ελευθερίας παροχής υπηρεσιών, που έχει κριθεί με σειρά αποφάσεων του ΔΕΕ ότι ισχύουν και στον τομέα των τυχερών παιγνίων, σε συνδυασμό με τα νέα αποτελεσματικά

ουσιαστικά μέτρα εποπτείας των επιχειρήσεων καζίνο που εισάγονται, αναμένεται να οδηγήσουν σε προσέλκυση επενδύσεων και στη βελτίωση των συνθηκών ανταγωνισμού στην αγορά των καζίνο. Στο πλαίσιο σεβασμού των ανωτέρω δικαιωμάτων και ελευθεριών, με τις νέες διατάξεις προβλέπεται ακριβής πλέον καθορισμός της χρονικής διάρκειας των αδειών λειτουργίας επιχείρησης καζίνο, ύστερα από αξιολόγηση σειράς κριτηρίων στα οποία συμπεριλαμβάνεται ο εκτιμώμενος αναγκαίος χρόνος για την απόσβεση των επενδύσεων που πραγματοποιούνται, η οποία θα κυμαίνεται για τις επιχειρήσεις καζίνο κατηγορίας απλού τύπου ανάμεσα σε δέκα και δεκαπέντε έτη, ενώ για τις επιχειρήσεις καζίνο κατηγορίας καζίνο ευρέος φάσματος δραστηριοτήτων ανάμεσα σε είκοσι και τριάντα έτη. Στο ίδιο πνεύμα και σε συμφωνία με τις επιταγές του ενωσιακού δικαίου, η αποκλειστικότητα δραστηριοποίησης στη γεωγραφική περιοχή που ορίζεται στην άδεια λειτουργίας προβλέπεται μόνο ως δυνατότητα η οποία συνδέεται με την καταβολή ανταλλάγματος και μέσω μηχανισμού εξισορρόπησης ωφελειών που ορίζονται στο νόμο.

Η συνδυαστική επίτευξη όλων των ανωτέρω στόχων με τις προτεινόμενες νομοθετικές επιλογές ενισχύει περαιτέρω τον ειδικό ρόλο που φέρει η αρμόδια εποπτική αρχή, συγκεκριμένα η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, οι αρμοδιότητες της οποίας για την εποπτεία των όρων και διαδικασιών αδειοδότησης, καθώς και της σύννομης λειτουργίας των επιχειρήσεων καζίνο, μέσω της υιοθέτησης περαιτέρω μέτρων εταιρικής εποπτείας, συμπεριλαμβανομένης της τήρησης των υποχρεώσεων τους, ενισχύονται και ουσιαστικοποιούνται. Η Επιτροπή Ελέγχου και Εποπτείας Παιγνίων, κατά την εφαρμογή των ανωτέρω, έχει ως γνώμονα για την άσκηση της κρίσης και της διακριτικής της ευχέρειας την αρχή της διαφάνειας και την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, παράλληλα με τη διασφάλιση των ενωσιακών θεμελιωδών αρχών της οικονομικής ελευθερίας, της ελεύθερης εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και της αρχής της αναλογικότητας.

II. Κατ' άρθρο ανάλυση

Άρθρο 357

Με το άρθρο 357 ορίζεται ότι, χωρίς να θίγονται οι επιχειρήσεις που διαθέτουν ήδη άδεια καζίνο σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2206/1994 και του ν. 3139/2003, οι οποίες επιχειρήσεις εξακολουθούν να λειτουργούν υπό το νομοθετικό καθεστώς που τις διέπει, εφεξής για τη λειτουργία επιχείρησης καζίνο απαιτείται η χορήγηση άδειας λειτουργίας

από τον Υπουργό Οικονομικών. Η άδεια αυτή χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου, ύστερα από αίτηση που υποβάλλεται σύμφωνα με τις νεοεισαγόμενες διατάξεις, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στις προτεινόμενες διατάξεις του νομοσχεδίου και αφορούν κυρίως τη νομική μορφή, την εταιρική οργάνωση και εποπτεία, τα τεχνικά και οικονομικά μέσα, την αξιοπιστία και την καταλληλότητα της Διοίκησης.

Η παράγραφος 2 καθιστά σαφές ότι άδεια λειτουργίας επιχείρησης καζίνο μπορεί να χορηγείται σε υπό ίδρυση ή υφιστάμενη ανώνυμη εταιρία, κατόπιν αιτήσεως που υποβάλλεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του νομοσχεδίου.

Όπως ορίζεται στην παράγραφο 3, προηγείται η προκήρυξη της παραχώρησης νέας άδειας από την ΕΕΕΠ, η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός έξι μηνών από τον προσδιορισμό της γεωγραφικής θέσης ίδρυσης και λειτουργίας καζίνο με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, επί τη βάσει σχετικής χωροθέτησης που έχει γίνει με νόμο. Με τις παραγράφους 4 και 5 αφού προβλέπεται ότι με την ολοκλήρωση του διαγωνισμού συνάπτεται η σύμβαση παραχώρησης της άδειας μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομικών και του παραχωρησιούχου, διευκρινίζεται ότι οι υφιστάμενες επιχειρήσεις καζίνο εξακολουθούν να λειτουργούν υπό το καθεστώς που τις διέπει και, εφόσον το επιθυμούν, μπορούν να υπαχθούν στο νέο θεσμικό πλαίσιο που δημιουργείται με τις προτεινόμενες διατάξεις, οπότε και τροποποιείται η σύμβαση παραχώρησης και εκδίδεται νέα άδεια λειτουργίας από την ΕΕΕΠ κατά τις νέες διατάξεις.

Στην παράγραφο 6 ορίζεται ότι, στο σύνολό τους, οι προβλεπόμενες άδειες είναι προσωπικές και αμεταβίβαστες και δεν επιτρέπεται η διάσπαση και η χωριστή άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτές. Απαγορεύεται ρητώς η εκμίσθωση ή συνεκμετάλλευσή τους με τρίτους.

Άρθρο 358

Με το άρθρο 358 καθορίζεται ότι οι επιχειρήσεις στις οποίες χορηγείται άδεια λειτουργίας καζίνο σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις («Εταιρίες Καζίνο» / «ΕΚΑΖ») πρέπει να έχουν τη νομική μορφή ανώνυμης εταιρίας. Η εταιρική μορφή της ανώνυμης εταιρίας απευθύνεται σε μεγάλες επιχειρήσεις, οι οποίες υπόκεινται σε αυστηρούς κανόνες ως προς τον έλεγχο της κεφαλαιουχικής τους βάσεως και της διατήρησης των κεφαλαίων τους. Η επιλογή της συγκεκριμένης εταιρικής μορφής εκτιμάται ότι επενεργεί θετικά σε θέματα αποτελεσματικού ελέγχου και αναβάθμισης της εποπτείας των επιχειρήσεων καζίνο και με

όρους σύγχρονης εταιρικής διακυβέρνησης για πολλούς λόγους: Πρώτα - πρώτα, καθίσταται δυνατή και επιβεβλημένη η διάκριση εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Περαιτέρω, η εταιρική μορφή της ανώνυμης εταιρίας διασφαλίζει τον ενισχυμένο εποπτικό-διορθωτικό ρόλο της Γενικής Συνέλευσης, από τη στιγμή που είναι αναγκαία η συναίνεσή της για τη λήψη αποφάσεων που ενέχουν κίνδυνο σύγκρουσης συμφερόντων. Ακόμη, υφίστανται κανόνες ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων και διασφάλισης των κεφαλαίων, που ευνοούν την ομαλή λειτουργία της εταιρίας, άλλως επιβάλλουν τη λήψη μέτρων προς αντιμετώπιση κεφαλαιακών ανοιγμάτων.

Για λόγους διαφάνειας, οι μετοχές των ΕΚΑΖ επιβάλλεται να είναι ονομαστικές.

Το νομοσχέδιο ορίζει τις δραστηριότητες που πρέπει να εμπíπτουν στον κύριο σκοπό των ΕΚΑΖ, που είναι η διεξαγωγή παιγνίων και γενικότερα η παροχή υπηρεσιών στον πολιτιστικό τομέα και στον τομέα τουρισμού. Η διάταξη παραθέτει ενδεικτικά διάφορες δραστηριότητες που εμπíπτουν στο σκοπό αυτό. Προβλέπεται επίσης η δυνατότητα για τις εν λόγω επιχειρήσεις να ασκούν και άλλες δραστηριότητες, εφόσον η άσκησή τους δε θέτει σε κίνδυνο τη σύμφωνη με το νόμο λειτουργία τους ως ΕΚΑΖ και, συναφώς, τα συμφέροντα του κοινωνικού συνόλου ή το δημόσιο συμφέρον.

Για τη διασφάλιση των ανωτέρω και λαμβανομένου υπόψη ότι κατά τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ, ελέγχεται το σύννομο του σκοπού της, η διάταξη προβλέπει ότι για την τροποποίηση του σκοπού ΕΚΑΖ απαιτείται σχετική άδεια της ΕΕΕΠ, η οποία παρέχεται, ύστερα από αίτηση της ΕΚΑΖ, κατόπιν ελέγχου νομιμότητας, αφού δηλαδή ληφθούν υπόψη οι υποχρεώσεις που αυτή έχει αναλάβει με την άδεια λειτουργίας της και τη σχετική σύμβαση παραχώρησης, και εφόσον δεν τίθενται σε κίνδυνο σκοποί δημοσίου συμφέροντος.

Με την παράγραφο 5 εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ, με κανονιστική της απόφαση, να ρυθμίζει ειδικά και τεχνικά θέματα, λεπτομέρειες και διαδικαστικά θέματα ως προς την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 3 και 4.

Άρθρο 359

Το νομοσχέδιο προβλέπει δύο κατηγορίες αδειών λειτουργίας καζίνο: απλού τύπου και καζίνο ευρέος φάσματος δραστηριοτήτων.

Ο καθορισμός και εξειδίκευση των κριτηρίων για την υπαγωγή σε μία εκ των δύο κατηγοριών καθορίζονται με κανονιστική απόφαση της ΕΕΕΠ. Η παράγραφος 2 ορίζει το πλαίσιο εντός του οποίου θα κινηθεί η σχετική κανονιστική απόφαση της ΕΕΕΠ, παραθέτοντας τα χαρακτηριστικά των κριτηρίων, τα οποία, ενδεικτικά, μπορεί να σχετίζονται με το ύψος της επένδυσης, το είδος των εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων, τον αριθμό των τεχνικών μέσων και υλικών που χρησιμοποιούνται για τη διεξαγωγή παιγνίων κ.α. Γίνεται ειδική μνεία των υφισταμένων επιχειρήσεων καζίνο, εφόσον αυτές υπαχθούν στο νέο αυτό καθεστώς, και προβλέπεται ότι εν προκειμένω λαμβάνονται υπόψη το ύψος της υφιστάμενης επένδυσης και η αξία της επιχείρησης, η μέθοδος και οι κανόνες υπολογισμού και αποτίμησης της οποίας καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Τουρισμού, ύστερα από γνώμη της ΕΕΕΠ.

Η παράγραφος 3 ορίζει ότι ΕΚΑΖ μπορεί να ζητήσει την υπαγωγή της στην ετέρα των ανωτέρω κατηγοριών, εφόσον συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις. Εξυπακούεται ότι η αίτηση αυτή θα μπορεί να υποβάλλεται μετά την πάροδο ικανού χρονικού διαστήματος μετά τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ και εφόσον η αλλαγή κατηγορίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, τα συμφέροντα του δημοσίου, τη διασφάλιση της συνέχισης της επιχείρησης, όπως μπορεί ειδικότερα να ορίζεται με κανονιστική απόφαση της ΕΕΕΠ. Τα ειδικά θέματα τροποποίησης, κατά περίπτωση, της άδειας ΕΚΑΖ ρυθμίζονται στην οικεία ατομική διοικητική πράξη για την τροποποίηση της άδειας λειτουργίας της ΕΚΑΖ.

Στην παράγραφο 4 καθίσταται σαφές ότι η άδεια λειτουργίας ισχύει για τη συγκεκριμένη γεωγραφική θέση που έχει χωροθετηθεί και με δεδομένο ότι η χρονική διάρκεια της άδειας κυμαίνεται για τις επιχειρήσεις καζίνο κατηγορίας απλού τύπου ανάμεσα σε δέκα και δεκαπέντε έτη, ενώ για τις επιχειρήσεις καζίνο κατηγορίας καζίνο ευρέος φάσματος δραστηριοτήτων ανάμεσα σε είκοσι και τριάντα έτη.

Η ΕΕΕΠ εξειδικεύει τη χρονική διάρκεια της άδειας ή το χρονικό της εύρος αυτής εντός των χρονικών ορίων των παραγράφων 5 και 6 λαμβανομένου υπόψη του περιεχομένου της προκήρυξης του διεθνούς πλειοδοτικού διαγωνισμού και, προκειμένου για επιχειρήσεις που διαθέτουν σήμερα άδεια καζίνο και υπάγονται στο νέο πλαίσιο, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 11 και ιδίως στην παράγραφο 4 και συναρτώνται κυρίως με το ύψος της επένδυσης, υφιστάμενης ή νέας, και τον εκτιμώμενο για την απόσβεση αυτής αναγκαίο χρόνο.

Το άρθρο 360 θέτει κανόνες εταιρικής οργάνωσης των ΕΚΑΖ και εποπτείας τους από την ΕΕΕΠ για θέματα που συνδέονται με την εταιρική τους οργάνωση και την κεφαλαιουχική τους βάση. Προβλέπεται αρχικώς η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Τουρισμού, ύστερα από γνώμη της ΕΕΕΠ, για τον καθορισμό του ελάχιστου ολοσχερώς καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου των ΕΚΑΖ. Η διάταξη καθορίζει τα κριτήρια που θα πρέπει να λάβει υπόψη η κανονιστική απόφαση της ΕΕΕΠ.

Στην παράγραφο 2 ορίζονται, για λόγους νομικής συνέπειας, κανόνες για την παρακολούθηση από την ΕΕΕΠ του ύψους των ιδίων κεφαλαίων των ΕΚΑΖ καθόλη τη διάρκεια λειτουργίας τους και για την υποχρέωση αποκατάστασής τους στο ύψος που κρίνεται απαραίτητο για την ομαλή συνέχιση της λειτουργίας τους. Σχετικώς εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ με κανονιστική της πράξη να ρυθμίζει σχετικά θέματα. Προβλέπεται, επίσης, η δυνατότητα πρόβλεψης και επιβολής κυρώσεων από την ΕΕΕΠ στις ΕΚΑΖ ή στα μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους προς τις υποχρεώσεις του νόμου, περιλαμβανομένων εκείνων που ορίζονται στις οικείες κανονιστικές πράξεις, σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια των ΕΚΑΖ.

Για τα διασφάλιση υψηλού επιπέδου ελέγχου, στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι ο τακτικός και έκτακτος έλεγχος που προβλέπεται από τις διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρίες ασκείται στις ΕΚΑΖ από ορκωτό ελεγκτή λογιστή.

Για λόγους νομικής συνέπειας, ορίζεται στην παράγραφο 4 ότι για την τροποποίηση των περί σκοπού διατάξεων των ΕΚΑΖ απαιτείται προηγούμενη άδεια της ΕΕΕΠ, η οποία παρέχεται εφόσον πληρούνται οι όροι της παραγράφου 4 του άρθρου 2.

Τέλος, στην παράγραφο 5 ορίζεται ότι οι ΕΚΑΖ υποχρεούνται να γνωστοποιούν και απ' ευθείας στην ΕΕΕΠ τα στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7α του κ.ν. 2190/1920, προς διευκόλυνση του ελέγχου που διενεργεί η ΕΕΕΠ.

Άρθρο 361

Στο άρθρο 361 προβλέπεται ο καθορισμός όρων και προϋποθέσεων διεξαγωγής του πλειοδοτικού διαγωνισμού βάσει του οποίου θα γίνει η επιλογή του παραχωρησιούχου νέας άδειας καζίνο, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ενώ η ΕΕΕΠ δύναται να αποφασίζει και τη συγκρότηση Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού, καθώς και το ύψος του παραβόλου που απαιτείται για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό. Οι διατάξεις λαμβάνουν υπόψη τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αποδίδει σημασία σε

θέματα διαφάνειας και ελεύθερου ανταγωνισμού κατά το διαγωνισμό παραχώρησης των αδειών, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος του αμερόληπτου χαρακτήρα των διαδικασιών του διαγωνισμού. Ο διαγωνισμός θα διενεργείται τηρουμένων των κανόνων του ν. 4413/2016 για τις συμβάσεις παραχώρησης και σύμφωνα με τις αρχές του πρωτογενούς ενωσιακού δικαίου. Οι διαδικασίες πρέπει να διασφαλίζουν ίση μεταχείριση όλων των συμμετεχόντων και η επιλογή να γίνεται σύμφωνα με αμερόληπτα κριτήρια επιλογής που συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης παραχώρησης, είναι αντικειμενικά και οριοθετούν τη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας Αρχής με τρόπο συγκεκριμένο και ειδικό. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να δημοσιοποιούνται στο πλαίσιο της προκήρυξης του διαγωνισμού.

Η παρ. 3 ορίζει θέματα διεξαγωγής του διαγωνισμού και του περιεχομένου της προκήρυξης, που καθορίζονται από την ΕΕΕΠ που τον προκηρύσσει.

Η παρ. 4 ορίζει ότι οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό παραθέτουν πληροφορίες ως προς την ανώνυμη εταιρία στην οποία θα παρασχεθεί η άδεια λειτουργίας ΕΚΑΖ, εφόσον η κατακύρωση του διαγωνισμού γίνει στην εν λόγω προσφορά, ανεξάρτητα από το αν η εταιρία αυτή υφίσταται ή θα ιδρυθεί πριν από ή μετά την κατακύρωση του διαγωνισμού. Αναλαμβάνουν σχετικώς την υποχρέωση ότι η εταιρία αυτή θα πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούν οι διατάξεις του νόμου για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ.

Περιγράφονται, επίσης, στην παράγραφο 5, θέματα διαδικασίας, που διασφαλίζουν την άρτια και ασφαλή διενέργεια του διαγωνισμού, όπως η καταβολή εγγυητικής επιστολής, και εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ με κανονιστική της απόφαση να ρυθμίζει ειδικά θέματα της διαδικασίας του διαγωνισμού και του περιεχομένου του, καθώς και των προσώπων που επιτρέπεται να συμμετέχουν σ' αυτόν.

Επίσης, στην παράγραφο 6 περιγράφονται αναλυτικά όλα τα απαραίτητα στοιχεία και οι πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνει η προκήρυξη, καθώς και σχετικά με την εταιρία που θα καταστεί παραχωρησιούχος, ως προς τα οποία θα πρέπει ο συμμετέχων στο διαγωνισμό να παράσχει πληροφόρηση ή να αναλάβει δεσμεύσεις.

Επίσης ορίζεται το περιεχόμενο της προσφοράς που υποβάλλει ο υποψήφιος ανάδοχος για τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό. Ειδικότερα, απαιτείται η υποβολή πλήρους καταλόγου των δραστηριοτήτων της εταιρίας, πλήρους επιχειρηματικού σχεδίου, αναλυτικού χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, των πηγών και φορέων χρηματοδότησης, καθώς και αναλυτικής επιμέτρησης του κόστους της, αναλυτικής εκτίμησης του άμεσου

δημοσιονομικού οφέλους που προκύπτει από την επένδυση και των ωφελειών για την εθνική οικονομία, της περιγραφής των θέσεων εργασίας που θα δημιουργηθούν ανά ειδικότητα και επιμέρους επιχειρηματική δραστηριότητα, ανάλυσης κινδύνων που μπορούν να επηρεάσουν την έγκαιρη ολοκλήρωση της επένδυσης, σχεδίου καταστατικού προκειμένου περί υπό σύστασης ή καταστατικού της εταιρίας προκειμένου περί υφιστάμενης, καθώς και άλλων στοιχείων που μπορεί να καθορίζει η ΕΕΕΠ με απόφασή της. Τέτοια στοιχεία μπορεί να αποτελέσουν, ενδεικτικά, το αντίγραφο ποινικού μητρώου, πιστοποιητικά περί μη πτωχεύσεως και βιογραφικά σημειώματα των μελών του ΔΣ, των διευθυντικών στελεχών και των μετόχων που κατέχουν ειδική συμμετοχή στη εταιρία κ.λπ..

Με την παράγραφο 7 διευκρινίζεται ότι προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιοτική αξιολόγηση των υποψηφίων που συμμετέχουν στον διαγωνισμό, προβλέπεται η εφαρμογή των όσων ορίζονται σχετικά στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και το άρθρο 39 του ν. 4413/2016 (Α' 148).

Με την παράγραφο 9 εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ να καθορίσει θέματα σχετικά με την συγκρότηση Επιτροπής Διενέργειας του διαγωνισμού.

Η παράγραφος 10 αποκλείει την περίπτωση να προκύψει δικαίωμα αποζημίωσης των συμμετεχόντων στον διαγωνισμό για οποιονδήποτε λόγο.

Στην παράγραφο 11 ρυθμίζονται αναλυτικά τα θέματα που αφορούν τη σύναψη της σύμβασης παραχώρησης του Ελληνικού Δημοσίου, νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομικών, και του πλειοδότη, καθώς επίσης και τα σχετικά με τον προσυμβατικό έλεγχο που χρονικά προηγείται.

Με την παράγραφο 13 ρυθμίζονται θέματα προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Με την παρ. 15 εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ να ρυθμίζει με κανονιστική της πράξη ειδικά θέματα διενέργειας του πλειοδοτικού διαγωνισμού.

Άρθρο 362

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι προκειμένου η ΕΕΕΠ να εκδώσει απόφαση για τη συνδρομή των άρθρων 358, 359, 360, 363, 364 και 365 του παρόντος, ελέγχει θέματα, όπως η καταλληλότητα και αξιοπιστία της διοίκησής τους, καθώς και των κυρίων μετόχων των επιχειρήσεων σε σχέση με τη διασφάλιση της χρηστής τους διαχείρισης, η ύπαρξη

υποχρεωτικών οργανωτικών δομών και δομών εσωτερικού ελέγχου, η θέσπιση κανόνων λειτουργίας και δεοντολογίας, καθώς και κανόνων περί επαρκών ιδίων κεφαλαίων καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της άδειας.

Με τις παραγράφους 2, 3 και 4 ορίζονται τα κατ' ελάχιστο υποβαλλόμενα έγγραφα και δικαιολογητικά, τα οποία απαιτούνται για την υπογραφή της σύμβασης παραχώρησης και ορίζεται ακριβής χρόνος υποχρέωσης κατάθεσης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης, καθώς και οι συνθήκες κατάπτωσης αυτής.

Με την παράγραφο 5 ρυθμίζονται θέματα καλής εκτέλεσης των όρων της άδειας.

Με την παράγραφο 6 προβλέπεται ότι, προκειμένου για επιχειρήσεις που διαθέτουν σήμερα άδεια καζίνο, εφόσον αυτές υπαχθούν στο νέο πλαίσιο, η χορήγηση άδειας λειτουργίας γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 369.

Άρθρο 363

Το άρθρο 363 εστιάζει στην αναγκαία οργάνωση που πρέπει να έχουν οι ΕΚΑΖ κατά την άσκηση της δραστηριότητάς τους. Ορίζει ότι οι ΕΚΑΖ πρέπει να θεσπίσουν και να τηρούν οργανωτικούς κανόνες που καλύπτουν θέματα διοικητικής και τεχνικοοικονομικής τους οργάνωσης και διασφαλίζουν συνθήκες διαφάνειας ως προς την λειτουργία και ακεραιότητα της διοργάνωσης της διεξαγωγής των παιγνίων, πρόσφορους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, καθώς και κανόνες δεοντολογίας για το προσωπικό τους, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η σύννομη λειτουργία τους και να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος βλάβης των συμφερόντων των παικτών από τυχόν σύγκρουση συμφερόντων τους με αυτά της ΕΚΑΖ. Πρέπει επίσης να διαθέτουν μηχανισμούς κατάλληλους για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Οφείλουν επίσης να διαθέτουν κατάλληλους μηχανισμούς που εξασφαλίζουν το αδιάβλητο των τυχερών παιγνίων και, εν γένει, την κανονική, απρόσκοπτη και ασφαλή διεξαγωγή τους, αποτρέπουν την ανάπτυξη απατηλών μεθόδων, καθιστούν ευχερή και αποτελεσματική την παρακολούθηση της λειτουργίας τους και διασφαλίζουν τον ευχερή έλεγχο της δραστηριότητάς τους από την ΕΕΕΠ. Επιβάλλεται επίσης να διαθέτουν μηχανισμούς ελέγχου και ασφαλείας στον τομέα της ηλεκτρονικής επεξεργασίας των δεδομένων και σύστημα λογιστικής καταχώρισης των διενεργούμενων πράξεων και δεδομένων, που διευκολύνει την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων της ΕΕΕΠ. Τα παραπάνω αποτελούν προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας σε ΕΚΑΖ.

Λόγω του εξόχως τεχνικού χαρακτήρα πολλών από τους κανόνες που θέτει η διάταξη αυτή, με την παράγραφο 2 εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ να εκδίδει κανονιστικές πράξεις για τη ρύθμιση ειδικών και τεχνικών θεμάτων που αποτελούν αντικείμενο ρύθμισης του άρθρου. Με τις πράξεις αυτές δύνανται να εξειδικεύονται και ρυθμίζονται σειρά θεμάτων που παρατίθενται ενδεικτικώς, όπως οργανωτικές υποχρεώσεις των ΕΚΑΖ, χαρακτηριστικά των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος λογιστικής καταχώρισης των διενεργούμενων πράξεων και δεδομένων που πρέπει να διαθέτουν οι ΕΚΑΖ, ζητήματα που αφορούν το λογιστικό τους σύστημα, τα λογιστικά αρχεία και βιβλία τους, την τήρηση και αποθήκευση αρχείων, τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις που οι ΕΚΑΖ οφείλουν να υποβάλλουν στην ΕΕΕΠ, θέματα διασφάλισης των συνθηκών διαφάνειας ως προς την διοργάνωση και διεξαγωγή των παιγνίων, το είδος των μηχανισμών για την παρακολούθηση των παιγνιομηχανημάτων και των παιγνίων τραπεζιών προς διασφάλιση της τήρησης της έννομης τάξης, ζητήματα μηχανισμών ελέγχου και ασφαλείας στον τομέα της ηλεκτρονικής επεξεργασίας των δεδομένων κλπ. Με τις εν λόγω κανονιστικές πράξεις η ΕΕΕΠ δύναται επίσης να καθορίζει διαδικασίες που πρέπει να τηρούν οι ΕΚΑΖ προς διευκόλυνση του ελέγχου α) από το Δημόσιο θεμάτων που αφορούν τα οικονομικά στοιχεία και εν γένει την οικονομική τους κατάσταση, καθώς και β) από την ΕΕΕΠ ως προς τη συμμόρφωσή τους με εποπτικές διατάξεις.

Οι αποφάσεις αυτές μπορούν να εισάγουν διαφοροποιήσεις βάσει αντικειμενικών στοιχείων και παραγόντων, όπως η μορφή και το μέγεθος της ΕΚΑΖ, το μερίδιό τους στην αγορά, ο αριθμός των απασχολούμενων τους, η κατάταξή τους στη εκτίμηση κινδύνων βάσει σχετικής ανάλυσης που διενεργεί η ΕΕΕΠ κ.λπ..

Άρθρο 364

Στο άρθρο 364 περιγράφονται τα κριτήρια καταλληλότητας που πρέπει να συγκεντρώνονται στα πρόσωπα των μελών του ΔΣ και των διευθυντικών στελεχών των ΕΚΑΖ, καθώς και γενικά των προσώπων που ασκούν, άμεσα ή έμμεσα, τη διοίκηση τους. Συγκεκριμένα, τα εν λόγω πρόσωπα απαιτείται να είναι αξιόπιστα, να διαθέτουν την απαιτούμενη για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους ακεραιότητα, κατάρτιση, εμπειρία και βαθμό γνώσεων, καθώς και τα απαραίτητα προσόντα, ικανότητες και δεξιότητες που, κατά τεκμήριο, θα τους επιτρέπουν να εκπληρώνουν αποτελεσματικά τα καθήκοντά τους, να μην έχουν καταδικασθεί για σειρά εγκλημάτων που απαριθμούνται στην παρ. 4 και, εν γένει, να είναι κατάλληλα να εξασφαλίσουν τη συνετή και χρηστή διαχείριση της ΕΚΑΖ και τη σύμφωνη με το νόμο λειτουργία της. Αντίστοιχες προϋποθέσεις πρέπει να πληρούν και

άλλα πρόσωπα που ασκούν ουσιαστικά καθήκοντα στην ΕΚΑΖ, τα οποία και απαριθμεί το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 η ακεραιότητα, η τεχνική και επαγγελματική επάρκεια των προσώπων της παραγράφου 1, ανάλογα με τα καθήκοντα που ασκούν, αποτελούν τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία η ΕΕΕΠ διαπιστώνει την καταλληλότητά τους. Διευκρινίζεται ότι επί συλλογικών οργάνων ή συμπραττόντων στελεχών, δεν απαιτείται να διαθέτει κάθε πρόσωπο ατομικά εμπειρία και επαγγελματική κατάρτιση στον τομέα των τυχερών παιγνίων, αλλά κρίσιμη είναι η πλήρωση των εν λόγω προϋποθέσεων για το συλλογικό όργανο ή τα συμπράττοντα στελέχη ως συνόλου.

Στην παράγραφο 3 απαριθμούνται σειρά ποινικών αδικημάτων, η καταδίκη στα οποία συνιστά κατ' αρχήν κώλυμα για την ανάληψη καθηκόντων σε ΕΚΑΖ, ενώ η παράγραφος 4 ορίζει ότι η ΕΕΕΠ δύναται να ζητά από τα προς έγκριση πρόσωπα, καθώς και από κάθε άλλο φορέα και αρχή του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, οποιοδήποτε στοιχείο, έγγραφο ή πληροφορία κρίνει σκόπιμο για τη διαμόρφωση της κρίσης της, απαραίτητο για την αξιολόγηση της ικανότητας, της αξιοπιστίας και της ακεραιότητά τους.

Η παράγραφος 5 δίνει τη δυνατότητα στην ΕΕΕΠ να καλεί τα παραπάνω πρόσωπα σε συνέντευξη, προκειμένου να βεβαιώσει την καταλληλότητά τους.

Στην παράγραφο 7, εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ, με κανονιστική της πράξη, να εξειδικεύει ειδικά και τεχνικά θέματα, διαδικασίες και τις λεπτομέρειες που απαιτούνται για την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου

Άρθρο 365

Με το άρθρο 365 ρυθμίζονται τα ζητήματα αξιοπιστίας και καταλληλότητας των μετόχων ΕΚΑΖ που έχουν ειδική συμμετοχή στις εν λόγω εταιρίες, άμεσα ή έμμεσα. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι οι ως άνω μέτοχοι πρέπει να διαθέτουν εχέγγυα επαγγελματικού ήθους και αξιοπιστίας και να είναι ικανοί να διασφαλίσουν τη χρηστή διαχείριση της ΕΚΑΖ. Η παράγραφος 2 ορίζει ότι ειδική συμμετοχή διαθέτουν οι μέτοχοι που κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό μεγαλύτερο του 10% του μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της ΕΚΑΖ.

Στην παράγραφο 3 προσδιορίζεται η έννοια της έμμεσης συμμετοχής. Αυτή νοείται ως κατοχή και έλεγχος μετοχών είτε μέσω συνδεδεμένων επιχειρήσεων, είτε μέσω τρίτων,

όταν υφίσταται σχετική συμφωνία, είτε στην περίπτωση κατά την οποία δικαιώματα ψήφου που ενσωματώνονται σε μετοχές έχουν παρασχεθεί ως εμπράγματη ασφάλεια και ασκούνται από τρίτο πρόσωπο ή έχουν παρασχεθεί λόγω επικαρπίας σε τρίτο πρόσωπο, είτε όταν τα δικαιώματα ψήφου που κατέχονται ή τα οποία μπορούν να ασκηθούν, ασκούνται από επιχείρηση την οποία ελέγχει τρίτο πρόσωπο, καθώς και σε κάθε περίπτωση που τα δικαιώματα ψήφου τα οποία κατέχει πρόσωπο στο όνομα του, αυτό τα ασκεί για λογαριασμό ή σύμφωνα με τις οδηγίες τρίτου προσώπου.

Η παράγραφος 4 διασφαλίζει το δικαίωμα της ΕΕΕΠ να ζητεί από τους μετόχους όσα στοιχεία θεωρεί απαραίτητα προς διασφάλιση των κατά την παράγραφο 1 απαιτούμενων εχέγγυων επαγγελματικού ήθους και αξιοπιστίας, που αποσκοπούν στη διασφάλιση της χρηστής διαχείρισης της ΕΚΑΖ.

Η παράγραφος 5 επιβάλλει στους ιδρυτές (προκειμένου για εταιρίες που συνιστώνται ενόψει της αδειοδότησής τους ως ΕΚΑΖ) και στους μετόχους των ΕΚΑΖ (προκειμένου για υφιστάμενες εταιρίες που λαμβάνουν άδεια λειτουργίας ως ΕΚΑΖ) την υποχρέωση να παρέχουν όλες τις πληροφορίες, οι οποίες είναι αναγκαίες, ώστε να μπορεί η ΕΕΕΠ να αξιολογήσει κατά πόσο συντρέχουν στο πρόσωπο των μετόχων με ειδική συμμετοχή οι προϋποθέσεις καταλληλότητας.

Με την παράγραφο 6 δίνεται η δυνατότητα στην ΕΕΕΠ να ζητά τα πιο πάνω στοιχεία και από άλλους ιδρυτές ή μετόχους, πέραν δηλαδή εκείνων που κατέχουν ειδική συμμετοχή, στην περίπτωση που οι μέτοχοι με ειδική συμμετοχή είναι συνολικώς κύριοι ποσοστού κατώτερου του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας ή του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου. Κατ' αυτόν τον τρόπο αποτρέπεται ο κίνδυνος μεθοδεύσεων για να παρακαμφθεί ο έλεγχος των μετόχων.

Εφόσον μέτοχοι ΕΚΑΖ είναι νομικά πρόσωπα, η παρ. 7 παρέχει δικαίωμα ελέγχου και των φυσικών προσώπων που τα διοικούν, καθώς και των κυρίων μετόχων τους, μέχρι και φυσικού προσώπου, εφόσον είναι αναγκαίο, ανάλογα με το είδος της εταιρίας, για να είναι σε θέση να διαμορφώσει κρίση για την καταλληλότητά τους. Εξυπακούεται ότι ο έλεγχος μέχρι φυσικού προσώπου δεν θα είναι απαραίτητος, μεταξύ άλλων, σε περίπτωση εποπτευόμενων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο.

Για τη διασφάλιση της δυνατότητας διεξαγωγής του ελέγχου, η παρ. 8 ορίζει ότι, για την αναζήτηση των στοιχείων που αφορούν τα πρόσωπα των μετόχων, κάμπτεται το απόρρητο, παραπέμποντας, προς αποφυγή επανάληψης, στις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 8. Η

παράγραφος 9 ορίζει ότι κατά τον ως άνω έλεγχο εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του άρθρου 40 παρ. 2α του ν. 4002/2011 (Α' 180), ενώ με την παράγραφο 11 εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ με κανονιστική της πράξη να ρυθμίζει τα ειδικά θέματα και τις λεπτομέρειες που απαιτούνται για την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου.

Άρθρο 366

Με την παράγραφο 1 ρυθμίζεται το περιεχόμενο της απόφασης έναρξης λειτουργίας καζίνο και καταβολής μέρους των τελών λειτουργίας για την πρώτη πενταετία.

Με την παράγραφο 2 ρυθμίζεται ο τρόπος πιστοποίησης της έναρξης λειτουργίας των λοιπών τμημάτων της επένδυσης.

Με την παράγραφο 3 ρυθμίζονται ειδικά θέματα για την έκδοση των αποφάσεων των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

Με την παράγραφο 4 εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ με κανονιστική της πράξη να ρυθμίζει τα ειδικά θέματα και τις λεπτομέρειες που απαιτούνται για την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου, καθώς επίσης και τους κανόνες και τη διαδικασία που απαιτείται για την τροποποίηση της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ, καθώς και αυτή που πρέπει να ακολουθείται για τη διεξαγωγή νέων κατηγοριών ή ειδών παιγνίων σε ΕΚΑΖ.

Άρθρο 367

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης χορήγησης άδειας ΕΚΑΖ σε επιχειρήσεις που ήδη κατέχουν άδεια λειτουργίας με βάση προηγούμενες διατάξεις ή σε υπό ίδρυση ανώνυμες εταιρείες, τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η σχετική αίτηση, πρόσθετες προϋποθέσεις σε περίπτωση που η αιτούσα εταιρεία είναι θυγατρική επιχείρηση που λειτουργεί καζίνο ή ασκεί δραστηριότητα τυχερών παιγνίων σε άλλο Κράτος, ή ελέγχεται από τα ίδια φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία ελέγχουν επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον χώρο των τυχερών παιγνίων σε άλλο κράτος η ΕΕΕΠ, πριν από τη χορήγηση της άδειας ΕΚΑΖ, το περιεχόμενο της άδειας λειτουργίας και η δυνατότητα της ΕΕΕΠ να ορίζει στην εν λόγω απόφαση ειδικά θέματα που συνδέονται με την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και την προστασία του κοινωνικού συνόλου και διασφαλίσεις που πρέπει να αναλάβουν η ΕΚΑΖ ή, κατά περίπτωση, οι βασικοί μέτοχοι αυτής, για την εκπλήρωση και τήρηση των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται με τη χορήγηση της άδειας.

Άρθρο 368

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις έναρξης λειτουργίας του καζίνο, η πιστοποίηση της εκπλήρωσης των αναληφθεισών υποχρεώσεων και η εξουσιοδότηση προς την ΕΕΕΠ για τη ρύθμιση ειδικών και λεπτομερειακών θεμάτων.

Άρθρο 369

Με την παράγραφο 1 προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης χορήγησης άδειας ΕΚΑΖ σε επιχειρήσεις που ήδη κατέχουν άδεια λειτουργίας με βάση προηγούμενες διατάξεις.

Με την παράγραφο 2 ορίζονται τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η σχετική αίτηση, ο χρόνος απόφασης της ΕΕΕΠ επί των αιτήσεων αυτών, καθώς και στην περίπτωση έγκρισης ο χρόνος τροποποίησης της υφιστάμενης σύμβασης παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του παραχωρησιούχου.

Με την παράγραφο 3 προβλέπεται ότι από την ημερομηνία χορήγησης άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν η προγενέστερη άδεια και οι επιμέρους όροι της, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη νέα άδεια λειτουργίας ΕΚΑΖ, καθώς και ότι στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται πλέον οι διατάξεις του παρόντος νόμου.

Με την παράγραφο 4 ορίζεται ότι η χρονική διάρκεια της κάθε άδειας που χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, καθορίζεται από την ΕΕΕΠ εντός του πλαισίου των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 3, η οποία λαμβάνει υπόψη κριτήρια όπως το ύψος της επένδυσης, αρχικής ή και νέας, ο εκτιμώμενος για την απόσβεσή της αναγκαίος χρόνος, η στάθμιση του οφέλους της επιχείρησης που προκύπτει από την αλλαγή των υποχρεώσεων της βάσει του άρθρου 18 του νομοσχεδίου σε σχέση με τις υφιστάμενες, σε βάθος χρόνου παραχώρησης, καθώς και άλλα κριτήρια που δύναται να ορίζει περαιτέρω η ΕΕΕΠ με απόφασή της, που εκδίδεται ύστερα από στάθμιση των κριτηρίων παραχώρησης.

Με την παράγραφο 5 προβλέπεται ότι η χορηγούμενη άδεια λειτουργίας ΕΚΑΖ δύναται να ανανεώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.

Με την παράγραφο 6 ορίζεται ότι με την τροποποίηση της άδειας λειτουργίας και την υπαγωγή της επιχείρησης στο νέο πλαίσιο δεν θίγονται και διατηρούνται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της υφιστάμενης άδειας, με εξαίρεση τη χρονική διάρκεια της άδειας και τις οικονομικές υποχρεώσεις, όπως αυτές προβλέπονται στο άρθρο 18 του παρόντος νόμου.

Με την παράγραφο 7 προβλέπεται ότι, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης στην ΕΕΕΠ, μπορεί να χορηγηθεί στην ΕΚΑΖ δικαίωμα αποκλειστικής λειτουργίας καζίνο εντός της

ζώνης στην οποία δικαιούται να ασκεί τη δραστηριότητά της. Ως προϋπόθεση έγκρισης από την ΕΕΕΠ σχετικής αίτησης της ΕΚΑΖ ορίζεται η ανάληψη υποχρέωσης διενέργειας νέων επενδύσεων, που θα καθορισθούν στη σύμβαση παραχώρησης. Εφόσον η ΕΕΕΠ εγκρίνει την αίτηση και περιλάβει δικαίωμα αποκλειστικής λειτουργίας στην άδεια λειτουργίας ΕΚΑΖ, προβλέπεται η καταβολή ανταλλάγματος υπό τη μορφή ανάληψης υποχρέωσης ίδιας επένδυσης. Το ύψος του ανταλλάγματος καθορίζεται από Πιστοποιημένο Εκτιμητή. Κριτήρια για τον καθορισμό του θα είναι η χρονική διάρκεια της άδειας υπό καθεστώς αποκλειστικότητας, η έκταση της γεωγραφικής περιοχής στην οποία αυτή θα ισχύει, ο εκτιμώμενος χρόνος απόσβεσης της επένδυσης σε σχέση με το ύψος της, καθώς και άλλα κριτήρια που θα καθορισθούν με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Τουρισμού, ύστερα από γνώμη της ΕΕΕΠ. Η εν λόγω απόφαση μπορεί περαιτέρω να ορίζει τη διαδικασία ορισμού του Εκτιμητή, θέματα άσκησης του έργου του, θέματα μεθοδολογίας της αποτίμησης και άλλα ειδικά θέματα. Εφόσον η ΕΕΕΠ κρίνει ότι η χορήγηση δικαιώματος αποκλειστικότητας θα αποβεί επωφελής για το δημόσιο συμφέρον, λαμβάνοντας υπόψη τις ωφέλειες που θα προκύψουν από την επένδυση για την εθνική οικονομία, εκδίδει σχετική απόφασή της. Στην καταρτιζόμενη σύμβαση παραχώρησης προσδιορίζονται οι όροι ανάπτυξης της επένδυσης, καθώς και μέτρα τα οποία διασφαλίζουν την προσήκουσα υλοποίηση της επένδυσης.

Άρθρο 370

Με την παράγραφο 1 προβλέπεται η δυνατότητα ανανέωσης της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ που θα χορηγείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νομοσχεδίου, με απόφαση της ΕΕΕΠ, η οποία θα εκδίδεται κατόπιν σχετικής αίτησης της ενδιαφερόμενης ΕΚΑΖ που θα πρέπει να υποβάλλεται πριν από την πάροδο ενός έτους από τη λήξη της ισχύουσας. Το χρονικό αυτό διάστημα του ενός έτους προβλέπεται για να είναι σε θέση το Δημόσιο να εκτιμήσει εγκαίρως θέματα προκήρυξης διαγωνισμού για καζίνο στην περιοχή. Η απόφαση της ΕΕΕΠ καθορίζει και τη χρονική διάρκεια της ανανέωσης, η οποία δύναται να κυμαίνεται μεταξύ 5 και 10 ετών για την κατηγορία καζίνο κλασικού τύπου και 10 και 20 ετών για την κατηγορία καζίνο-θερέτρου.

Με την παράγραφο 2 καθορίζονται τα στοιχεία που πρέπει να περιέχει η αίτηση για ανανέωση.

Με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι η ΕΕΕΠ εγκρίνει την ανανέωση κατόπιν ελέγχου νομιμότητας, αφού δηλαδή διαπιστώσει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ σε σχέση με την οργάνωση, τη διοίκηση και τη μετοχική

σύνθεση της εταιρίας. Δεδομένου ότι, εν προκειμένω, η αίτηση υποβάλλεται από ΕΚΑΖ που έχει ήδη ελεγχθεί ως προς το αν πληροί τις προϋποθέσεις αυτές κατά τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας και, επιπλέον, υποχρεούται να τηρεί τις υποχρεώσεις οργάνωσης, στελέχωσης και αξιόπιστης μετοχικής σύνθεσης σε διαρκή βάση, πρόκειται ουσιαστικά για επανέλεγχο των προϋποθέσεων αυτών και επιβεβαίωση της τήρησής τους από την ΕΚΑΖ.

Με την παράγραφο 4 ορίζεται ότι για την ανανέωση της άδειας, η ΕΚΑΖ καταβάλλει στο Ελληνικό Δημόσιο αντάλλαγμα, που μπορεί να έχει και τη μορφή αντισταθμιστικών παροχών για τη διενέργεια επενδύσεων που αναλαμβάνει να διενεργήσει η ΕΚΑΖ, σύμφωνα με τα όσα μπορεί να ορίζει σχετική κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Τουρισμού που έχει εκδοθεί ύστερα από γνώμη της ΕΕΕΠ. Η ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζει και κριτήρια για την αποτίμηση του οφέλους της ΕΚΑΖ λόγω της ανανέωσης της άδειας, η οποία θα πραγματοποιηθεί από Πιστοποιημένο Εκτιμητή τον οποίο ορίζει η ΕΕΕΠ, καθώς και θέματα που αφορούν τη διαδικασία ορισμού του Εκτιμητή, την άσκηση του έργου του, τη μεθοδολογία της αποτίμησης και άλλα ειδικά θέματα. Στην καταρτιζόμενη σύμβαση παραχώρησης προσδιορίζονται οι όροι ανάπτυξης της επένδυσης, καθώς και μέτρα τα οποία διασφαλίζουν την προσήκουσα υλοποίηση της επένδυσης.

Με την παράγραφο 5 διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση ανανέωσης της άδειας λειτουργίας, τυχόν υφιστάμενη στην τρέχουσα άδεια ρήτρα αποκλειστικότητας δεν ανανεώνεται.

Άρθρο 371

Με την παράγραφο 1 ορίζονται οι διαρκείς υποχρεώσεις που υπέχουν οι ΕΚΑΖ σε θέματα οργάνωσης και στελέχωσής τους, οι οποίες αποσκοπούν στη διασφάλιση της σύννομης λειτουργίας τους και στην αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων ή ανάπτυξης μεθόδων που θα έθεταν σε κίνδυνο τα συμφέροντα των παικτών και την αγορά παιγνίων. Οι εν λόγω υποχρεώσεις αφορούν την διοικητική και τεχνικοοικονομική οργάνωση και δομή της ΕΚΑΖ στην αξιοπιστία, πείρα, ικανότητα και επαγγελματικό ήθος της διοίκησης και των διευθυντικών στελεχών προς επιτέλεση των σκοπών της ΕΚΑΖ, καθώς και την μετοχική σύνθεση που διασφαλίζει τη χρηστή της διαχείριση. Το τελευταίο ζήτημα ρυθμίζεται ειδικότερα στο άρθρο 15. Επιπλέον τονίζεται η υποχρέωση των ΕΚΑΖ να συμμορφώνονται καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας τους με τις οργανωτικές και λειτουργικές απαιτήσεις που υπέχουν εκ του νόμου, με τους κανόνες δεοντολογίας που θεσπίζει η ΕΕΕΠ και διέπουν τις σχετικές δραστηριότητες και, εν γένει, με τους κανόνες που θέτουν οι ίδιες με τον Εσωτερικό Κανονισμό τους.

Με τις παραγράφους 2, 3 και 4 ρυθμίζονται υποχρεώσεις των ΕΚΑΖ που πρέπει να τηρούν καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας τους και, συγκεκριμένα, να διαθέτουν και εφαρμόζουν τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, οποίος πρέπει να περιέχει αποτελεσματικές οργανωτικές και διοικητικές ρυθμίσεις, να διαθέτουν υγιείς και αποτελεσματικές διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες και μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, αποτελεσματικές διαδικασίες εκτίμησης των κινδύνων, καθώς και μηχανισμούς ελέγχου και ασφάλειας των συστημάτων ηλεκτρονικής επεξεργασίας δεδομένων λειτουργίας των παιγνίων.

Με την παράγραφο 5 ορίζεται η διαδικασία αξιολόγησης των νέων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων διευθυντικών στελεχών, σε περίπτωση αλλαγής τους. Η αξιολόγηση γίνεται σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 8.

Με την παράγραφο 6 εισάγονται ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας του διοικητικού, τεχνικού, κύριου ή βοηθητικού προσωπικού των ΕΚΑΖ, που, λόγω των καθηκόντων και εν γένει αρμοδιοτήτων του, μετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στη διεξαγωγή των παιγνίων. Η διάταξη προβλέπει τη διαδικασία γνωστοποίησης στην ΕΕΕΠ των εν λόγω υπαλλήλων και αξιολόγησής τους από την ΕΕΕΠ, στην οποία παρέχεται η δυνατότητα, εφόσον κρίνει με αιτιολογημένη απόφασή της ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους οι απαραίτητες προϋποθέσεις αξιοπιστίας και καταλληλότητας, να απαιτήσει την απομάκρυνση και αντικατάστασή τους.

Με την παράγραφο 7 προβλέπεται η αρμοδιότητα της ΕΕΕΠ να ζητήσει από ΕΚΑΖ την απομάκρυνση οποιουδήποτε υπαλλήλου ή συνεργάτη της, ο οποίος, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, θέτει σε κίνδυνο την εύρυθμη λειτουργία της ΕΚΑΖ. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις παρέχεται δικαίωμα προηγούμενης ακροάσεως στην ΕΚΑΖ.

Με την παράγραφο 8 ρυθμίζονται θέματα πιστοποίησης της καταλληλότητας των υπαλλήλων των ΕΚΑΖ που μετέχουν στη διεξαγωγή των παιγνίων.

Με τις παραγράφους 9 και 10 ρυθμίζονται θέματα γνωστοποιήσεων, αιτήσεων πιστοποίησης και δελτίων καταλληλότητας που έχουν εκδοθεί για πρόσωπα που απασχολούνται σε επιχειρήσεις καζίνο σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο έκδοσής τους όταν τα πρόσωπα αυτά απασχολούνται σε ΕΚΑΖ.

Με την παράγραφο 11 παρέχεται εξουσιοδότηση την ΕΕΕΠ να εξειδικεύει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται για τις ΕΚΑΖ στο εν λόγω άρθρο.

Άρθρο 372

Στο άρθρο 372 περιγράφονται ειδικά θέματα και λεπτομέρειες που αφορούν τη λειτουργία των καζίνο.

Με την παράγραφο 1 τίθεται εξαίρεση για τις επιχειρήσεις που λειτουργούν καζίνο από τις διατάξεις περί ωραρίων ομοειδών επιχειρήσεων διατάξεις.

Με την παράγραφο 2 εξομοιώνονται οι ΕΚΑΖ με τις επιχειρήσεις λειτουργίας ξενοδοχείων πολυτελείας σχετικά με τις υποχρεώσεις για καταβολή τελών και δικαιωμάτων.

Με την παράγραφο 4 ρυθμίζεται η άρση του επαγγελματικού απορρήτου κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της ΕΕΕΠ, ιδίως για τη συλλογή στοιχείων προς διενέργεια των ελέγχων που διενεργεί για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και για την εκπλήρωση των εν γένει υποχρεώσεων των ΕΚΑΖ. Βεβαίως, το προσωπικό και τα μέλη της ΕΕΕΠ, εις γνώση των οποίων περιέρχονται πληροφορίες και στοιχεία κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, υποχρεούνται στην τήρηση των διατάξεων περί εχεμύθειας του άρθρου 26 του ν. 3528/2007 (Α' 26). Ρητώς προβλέπεται η εξουσία της ΕΕΕΠ για πρόσβαση, μέσω των εντεταλμένων οργάνων της και στο πλαίσιο άσκησης των εποπτικών της καθηκόντων για την εφαρμογή των διατάξεων του προτεινομένου νόμου, σε όλα τα στοιχεία που τηρούν οι ΕΚΑΖ.

Με την παράγραφο 5 η ΕΕΕΠ εξουσιοδοτείται να ελέγχει, η ίδια ή μέσω ορκωτών ελεγκτών λογιστών τα βιβλία και στοιχεία που οφείλουν να τηρούν οι ΕΚΑΖ σύμφωνα με τις διατάξεις του προτεινομένου νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, καθώς και τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των ΕΚΑΖ, εισάγεται δε η υποχρέωση των ΕΚΑΖ να παρέχουν στην ΕΕΕΠ και τα όργανα που αυτή εντέλλεται για τη διενέργεια του ελέγχου όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την άσκησή του, με τον τρόπο και στον χρόνο που αυτή ορίζει.

Άρθρο 373

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζονται τα σχετικά με τη μεταβίβαση μετοχών των ΕΚΑΖ ζητήματα. Η διάταξη αυτή σκοπεί στη διασφάλιση της αξιοπιστίας των μετόχων των ΕΚΑΖ με ειδική συμμετοχή καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας τους, σε συνέχεια του άρθρου 9.

Με τις παραγράφους 1 έως 4 θεσπίζεται διαδικασία ελέγχου της καταλληλότητας νέων μετόχων με ειδική συμμετοχή σε ΕΚΑΖ που οι μετοχές της δεν είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο, όταν συνεπεία της συναλλαγής επέρχονται μεταβολές ως προς

συγκεκριμένα όρια μετοχικού κεφαλαίου ή δικαιωμάτων ψήφου της ΕΚΑΖ. Από την παράγραφο 1 προκύπτει ότι πριν από κάθε μεταβίβαση εν ζωή, ανεξαρτήτως νομικής αιτίας, εξαιρουμένης της γονικής παροχής, πρέπει να γίνει γνωστοποίηση στην ΕΕΕΠ της κατάρτισης συναλλαγής ένα μήνα πριν αυτή πραγματοποιηθεί, όταν με τη μεταβίβαση ή συνεπεία αυτής ο μεταβιβάζων κατέρχεται των ποσοστών 10%, 20% 33%, 50% ή 66,6% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΚΑΖ ή των δικαιωμάτων ψήφου της ή όταν ο αποκτών υπερβαίνει τα ποσοστά 10%, 20% 33%, 50% ή 66,66% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΚΑΖ ή των δικαιωμάτων ψήφου της ΕΚΑΖ. Η ΕΕΕΠ ελέγχει την καταλληλότητα του αποκτώντος να διαχειριστεί με τρόπο χρηστό την ΕΚΑΖ και δύναται να εναντιωθεί με αιτιολογημένη απόφασή της στη σκοπούμενη μεταβίβαση αν κρίνει ότι στο πρόσωπο του αποκτώντος δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις καταλληλότητας, που κρίνονται σύμφωνα με τα κριτήρια των διατάξεων του άρθρου 9. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 – 9 του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και στις μεταβιβάσεις που ρυθμίζει το άρθρο 17. Επομένως, ελέγχεται η καταλληλότητα των μετόχων με ειδική συμμετοχή που αποκτούν άμεσα ή και έμμεσα μετοχές ή δικαιώματα ψήφου ΕΚΑΖ.

Η παράγραφος 3 ορίζει ότι κύρωση για την μη τήρηση της διαδικασίας που επιβάλλεται στην παράγραφο 1 είναι ότι ο αποκτών δεν αποκτά ως προς τις μετοχές αυτές δικαίωμα μερίσματος ούτε διοικητικά δικαιώματα, δηλαδή δικαίωμα ψήφου, εκτός και αν η έλλειψη αυτή θεραπευθεί με σχετική έγκριση μεταβίβασης από την ΕΕΕΠ κατόπιν ελέγχου καταλληλότητας του αποκτώντος, κατά τα ανωτέρω.

Η παράγραφο 4 ορίζει επίσης γενική υποχρέωση της ΕΚΑΖ να γνωστοποιεί στην ΕΕΕΠ κάθε μεταβίβαση μετοχών που καταχωρείται στο βιβλίο μετόχων της εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την καταχώριση. Παράλληλα θεσπίζεται υποχρέωση των μετόχων της ΕΚΑΖ να ανακοινώνουν στην εταιρία χωρίς υπαίτια βραδύτητα κάθε συμφωνία για μεταβίβαση μετοχών.

Η παράγραφο 5 ορίζει ότι ως προς τις ΕΚΑΖ, οι μετοχές των οποίων είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά δεν ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 1 – 4, αλλά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παρ. 2 και 2α του άρθρου 40 του ν. 4002/2011.

Τέλος, με την παράγραφο 6 εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ, με κανονιστική της πράξη, να εξειδικεύει τα κριτήρια για την άδεια μεταβίβασης μετοχών του άρθρου αυτού.

Άρθρο 374

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζονται οι οικονομικές υποχρεώσεις που αναλαμβάνει με την άδεια λειτουργίας της η ΕΚΑΖ.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στα ακαθάριστα έσοδα των ΕΚΑΖ που προκύπτουν από τη διεξαγωγή των τυχερών παιγνίων σε ποσοστό 20%, όταν τα εν λόγω έσοδα υπολογίζονται έως 100 εκατομμύρια ευρώ.

Με την παράγραφο 2 ορίζεται η ως άνω συμμετοχή σε ποσοστό 15%, στα ακαθάριστα έσοδα από 100 εκατομμύρια έως 200 εκατομμύρια ευρώ.

Με την παράγραφο 3 το ποσοστό συμμετοχής ορίζεται σε 12%, για τα ακαθάριστα έσοδα στα ακαθάριστα έσοδα από 200 εκατομμύρια έως 500 εκατομμύρια ευρώ.

Με την παράγραφο 4 το ποσοστό συμμετοχής ορίζεται σε 8%, για τα ακαθάριστα έσοδα εκείνα μόνο που υπολογίζονται σε ποσό άνω των 500 εκατομμυρίων ευρώ.

Με την παράγραφο 5 τίθεται ως ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των ποσοστών συμμετοχής των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου η 1^η Ιανουαρίου 2020, εξαιρουμένων των ΕΚΑΖ που θα λάβουν άδεια λειτουργίας σύμφωνα με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου μέσω πλειοδοτικού διαγωνισμού και για τις οποίες ως ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των ποσοστών συμμετοχής των προηγούμενων παραγράφων ορίζεται η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας τους.

Με την παράγραφο 6, προστίθεται υποχρέωση εκ μέρους των ΕΚΑΖ καταβολής ειδικού ετήσιου τέλους προκειμένου για τη διατήρηση της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ, όπως αυτό θα προβλέπεται στην προκήρυξη του σχετικού διαγωνισμού.

Άρθρο 375

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζονται τα σχετικά με την ανάκληση και την αναστολή άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ.

Με την παράγραφο 1 ορίζονται οι περιπτώσεις πέρα από όσες ειδικότερα προβλέπονται στην εκάστοτε σύμβαση παραχώρησης άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ, που έχουν ως αποτέλεσμα την ανάκληση από την ΕΕΕΠ της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ.

Πιο συγκεκριμένα, υπό α) ορίζεται η περίπτωση παραβίασης εκ μέρους της ΕΚΑΖ των σχετικών με την οργάνωση και τον Κώδικα Δεοντολογίας διατάξεων εις βάρος του κοινωνικού συνόλου και του δημόσιου συμφέροντος, ιδίως εάν κριθεί επικίνδυνη η λειτουργία της εν λόγω ΕΚΑΖ για τους παίκτες και την αγορά των τυχερών παιγνίων λόγω σημαντικών και επανειλημμένων παραβάσεων.

Υπό β) περιγράφεται η περίπτωση ανάκλησης λόγω μη πλήρωσης προϋποθέσεων των άρθρων 359, 361, 363, 365, 371 και 372 αυτού του νομοσχεδίου και παράβασης του Κανονισμού Παιγνίων της παραγράφου 3 του άρθρου 29 του ν. 4002/2011 (Α' 180) ή των σχετικών με τα θέματα αυτά αποφάσεων της ΕΕΕΠ, των ρυθμίσεων περί νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, καθώς και αυτών σχετικά με την αγορά των τυχερών παιγνίων.

Υπό γ) προβλέπεται ανάκληση της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ, εάν τα ίδια κεφάλαια της τελευταίας υπολογίζονται κάτω του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου, όπως αυτό προβλέπεται με τα κριτήρια του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου.

Με την παράγραφο 2 χορηγείται η δυνατότητα στην ΕΕΕΠ ανάκλησης της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ μόνο για ορισμένες από τις δραστηριότητες αυτής.

Με την παράγραφο 3 τίθεται υποχρέωση της ΕΕΕΠ προς κοινοποίηση στην ΕΚΑΖ των ελλείψεων ή παραβάσεων αυτής και της σχετικής απόφασης της ΕΕΕΠ και προς θέση προθεσμίας για λήψη από την ΕΚΑΖ κατάλληλων μέτρων, πριν την οριστική απόφαση περί ανάκλησης.

Άρθρο 376

Στο άρθρο αυτό εξειδικεύονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις εις βάρος των ΕΚΑΖ.

Με την παράγραφο 1 προβλέπεται η εφαρμογή της διάταξης περί διοικητικών κυρώσεων του άρθρου 51 του ν. 4002/2011, σε περίπτωση μη τήρησης των προβλεπόμενων στο σχέδιο νόμου υποχρεώσεων, κατά της ΕΚΑΖ, των μελών του ΔΣ αυτής και τυχόν συνδεόμενων υπαίτιων προσώπων. Επιπλέον, ορίζεται ότι, τηρουμένων των εφαρμοζόμενων ορίων, η ΕΕΕΠ δύναται είτε με τον Κανονισμό Παιγνίων της παραγράφου 3 του άρθρου 29 του ν.4002/2011 (Α' 180) ή τις σχετικές με τα θέματα αυτά αποφάσεις της ΕΕΕΠ, να εξειδικεύει τα σχετικά με τις διοικητικές κυρώσεις και την επιβολή αυτών θέματα. Κριτήριο αποτελεί πάντοτε η βαρύτητα της παράβασης.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται ανάλογη εφαρμογή της ρύθμισης της παραγράφου 1, σε περίπτωση που η ΕΚΑΖ ή οι μέτοχοι αυτής παραβαίνουν υποχρεώσεις που υπέχουν εκ του νόμου ή έχουν αναλάβει με την υπογραφείσα σύμβαση παραχώρησης.

Με την παράγραφο 3 καθορίζεται ότι ο έλεγχος της τήρησης όλων των προβλεπόμενων διαδικασιών και υποχρεώσεων που απαιτούνται για την ορθή λειτουργία των ΕΚΑΖ, ασκούνται από την ΕΕΕΠ και ρυθμίζονται με τις αποφάσεις της.

Άρθρο 377

Στο άρθρο 377 προσδιορίζονται οι καταργούμενες, τροποποιούμενες και μεταβατικές διατάξεις.

Με την παράγραφο 1 τροποποιείται η παράγραφος 1 στοιχεία α' έως ια' του άρθρου 1 του ν. 2206/1994, που είναι ήδη άνευ περιεχομένου, αφού έχουν χορηγηθεί οι άδειες καζίνο που προβλέπονταν στο νόμο εκείνο και λειτουργούν οι επιχειρήσεις, καταργείται ο κλειστός αριθμός καζίνο για τη χώρα και εισάγεται πλέον η ρύθμιση ότι για τη χορήγηση νέων αδειών λειτουργίας καζίνο απαιτείται η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη χωροθέτηση της άδειας, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης της ΕΕΕΠ, χωρίς να επηρεάζονται τα δικαιώματα των ήδη κατόχων αδειών λειτουργίας καζίνο.

Με το στοιχείο Α της παραγράφου 2 τοποθετείται πλέον η διάταξη που υφίσταται μέχρι σήμερα στο στοιχείο ιβ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 2206/1994 και ρυθμίζει, για λόγους ενότητας των θεσμικών προβλέψεων, τη χορήγηση άδειας λειτουργίας καζίνο στα όρια της περιοχής του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού – Αγίου Κοσμά με απόφαση της ΕΕΕΠ, λαμβανομένου πάντοτε υπόψη του Σχεδίου Γενικής Διάταξης.

Με το στοιχείο Β της παραγράφου 2 προβλέπεται η χορήγηση με απόφαση της ΕΕΕΠ αδειών λειτουργίας καζίνο στην Κρήτη, στη Μύκονο και στη Σαντορίνη, κατόπιν χωροθέτησης με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Με την παράγραφο 3 επαναλαμβάνεται η απαγόρευση μεταφοράς των αδειοδοτημένων βάσει του ν. 2206/1994 καζίνο καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της αδείας, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που η άδεια έχει χορηγηθεί για λειτουργία επιχείρησης καζίνο εντός συγκεκριμένης ζώνης.

Με την παράγραφο 4 καταργείται η περίπτωση α της παραγράφου 2 του άρθρου 92 του ν. 4182/2013 περί μεταφοράς των αρμοδιοτήτων ελέγχου των καζίνο, από την πρώην αρμόδια Διεύθυνση Εποπτείας Καζίνο του Υπουργείου Τουρισμού και της Επιτροπής Καζίνο του ν. 2206/1994 (Α' 62) στην ΕΕΕΠ, δεδομένου ότι οι σχετικές αρμοδιότητες, προβλέπονται πλέον αυτοτελώς για την ΕΕΕΠ στον παρόντα νόμο. Επιπλέον, καταργείται η αρμοδιότητα του Υπουργείου Τουρισμού περί ελέγχου των αντισταθμιστικών οφελών που συμβατικά αναλαμβάνουν οι ΕΚΑΖ, εξαιρουμένων εκείνων που έχουν συμβατικώς αναληφθεί πριν

από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, και τα οποία παραμένουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Τουρισμού.

Με την παράγραφο 5 καταργείται η περίπτωση 9, της υποπαραγράφου Ε.9., του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 σχετικά με τα εισιτήρια εισόδου, για όλες τις επιχειρήσεις καζίνο. Ως προς την κατάργηση του εισιτηρίου εισόδου, ρυθμίζεται αυτή να ισχύσει άμεσα για όλες τις υφιστάμενες επιχειρήσεις καζίνο, ανεξαρτήτως εάν ενταχθούν ή όχι στο νέο καθεστώς.

Με την παράγραφο 6 διευκρινίζεται ότι η επιλογή του παραχωρησιούχου νέας άδειας καζίνο διενεργείται από τον Υπουργό Οικονομικών.

Με την παράγραφο 7 αποσαφηνίζεται το πλέγμα των διατάξεων που διέπουν αφενός τις ΕΚΑΖ, όπως αυτές ρυθμίζονται με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου και αφετέρου τις επιχειρήσεις καζίνο που λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2206/1994 και του ν. 3139/2003, ώστε να εξασφαλιστεί η αναγκαία ασφάλεια δικαίου. Τέλος, χορηγείται δυνατότητα στην ΕΕΕΠ με απόφασή της να καθορίζει το πεδίο εφαρμογής του υφιστάμενου ρυθμιστικού πλαισίου στις ΕΚΑΖ.

Με την παράγραφο 8 συμπληρώνεται ο ορισμός της έννοιας του «Μικτού Κέρδους» που προκύπτει από τη διεξαγωγή των παιγνίων, της περίπτωση ιβ του άρθρου 25 του ν.4002/2011 (Α' 180), προκειμένου να ανταποκρίνεται στις πραγματικές συνθήκες λειτουργίας της αγοράς.

Άρθρο 378

Στο άρθρο αυτό περιγράφονται ειδικά θέματα που αφορούν τη λειτουργία όλων των επιχειρήσεων καζίνο, τόσο αυτών που έχουν λάβει άδεια καζίνο σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2206/1994 (Α' 62) και του ν. 3139/2003, όσο και εκείνων που θα λάβουν άδεια λειτουργίας ΕΚΑΖ σύμφωνα με τις διατάξεις του προτεινομένου σχεδίου νόμου προς ενίσχυση της εποπτείας τους.

Ειδικότερα:

Με την παράγραφο 2 απαγορεύεται η είσοδος στο καζίνο ατόμων που δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας τους.

Με την παράγραφο 3, στο πλαίσιο εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας με την 4^η οδηγία, καθώς επίσης και τις διεθνείς απαιτήσεις και πρακτικές περί της πρόληψης και καταστολής καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και καθώς οι επιχειρήσεις καζίνο αποτελούν

επιχειρήσεις που ενέχουν υψηλό βαθμό κινδύνου, κρίνεται απαραίτητη η ενσωμάτωση διατάξεων που να διασφαλίζουν την ταυτοποίηση των παικτών.

Με την παράγραφο 4 δεν επιτρέπεται σε επιχείρηση που λειτουργεί καζίνο να προβαίνει σε έλεγχο εισόδου ούτε σε καταχώριση της ταυτότητας ή οποιουδήποτε άλλου στοιχείου των μελών του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων της ΕΕΕΠ του άρθρου 18 του ν. 3229/2004 (Α' 38), καθώς και των καθ' ύλην αρμόδιων οργάνων της ΕΕΕΠ, εφόσον τα ανωτέρω μέλη και όργανα εισέρχονται στον χώρο των καζίνο στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους.

Με την παράγραφο 5 ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν την λειτουργία καζίνο επί πλοίων, οι άδεια των οποίων χορηγείται με βάση τη διάταξη του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του ν. 2206/1994 (Α' 62).

Με την παράγραφο 6 ρυθμίζεται ο τρόπος καθορισμού των μέσων πληρωμής και μέσων συμμετοχής από την Ε.Ε.Ε.Π..

Με τις παραγράφους 7, 8, 9 και 10 ρυθμίζεται το πλαίσιο καθορισμού των παιγνίων που επιτρέπεται να διεξάγονται στα καζίνο, το πλαίσιο πιστοποίησης των τεχνικών μέσων και υλικών, τα οποία χρησιμοποιούνται για τη διεξαγωγή τους, προβλέπεται η καταβολή σχετικών τελών και παραβόλων, οι διαδικασίες εγγραφής των παραπάνω μέσων και υλικών σε ειδικό μητρώο καθώς και η δυνατότητα υιοθέτησης τεχνικών προδιαγραφών σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 27 του ν. 4002/2011 (Α' 180).

Με την παράγραφο 11 εισάγεται η έννοια του Οδηγού Συμμετοχής στα παίγνια που διεξάγονται στα καζίνο, ο οποίος επέχει θέση σύμβασης προσχώρησης του παίκτη, καθώς και ο τρόπος ελέγχου του περιεχομένου του και η διαδικασία παρέμβασης της ΕΕΕΠ για την πραγματοποίηση αλλαγών ή τροποποιήσεων εφόσον το περιεχόμενο αυτό κρίνεται αντίθετο με τις κείμενες διατάξεις περί διοργάνωσης και διεξαγωγής παιγνίων ή με διατάξεις αναγκαστικού δικαίου.

Με την παράγραφο 12 εισάγεται η δυνατότητα της ΕΕΕΠ να χορηγεί άδεια δοκιμαστικής λειτουργίας νέων παιγνίων για χρονική περίοδο έως και δύο μήνες.

Με την παράγραφο 13 προβλέπεται η τήρηση χρηματικού αποθέματος ασφαλείας για την πληρωμή των παικτών και η εξουσιοδότηση της ΕΕΕΠ να ρυθμίσει τα σχετικά με τον υπολογισμό και τον τρόπο τήρησης του χρηματικού αποθέματος ασφαλείας θέματα.

Με την παράγραφο 14 προβλέπονται ότι η παρακολούθηση, η εποπτεία και ο έλεγχος της τήρησης όλων των προβλεπόμενων διαδικασιών και υποχρεώσεων που απαιτούνται για την ορθή λειτουργία των καζίνο, ασκούνται από την ΕΕΕΠ.

Με την παράγραφο 15 ορίζονται τα της καταβολής των χρημάτων της συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στο μικτό κέρδος των τυχερών παιγνίων.

Με τις παραγράφους 16, 17, 18, 19 και 20 επαναλαμβάνονται οι διατάξεις των περιπτώσεων γ' έως και η' του άρθρου 2 του ν.2206/1994 (Α 62), όπως αυτές προστέθηκαν με το ν.4255/2014 (Α 89), οι οποίες αφορούν στην καθημερινή καταβολή της συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στο μικτό κέρδος των επιχειρήσεων καζίνο, ως επίσης και του τρόπου καταβολής των λοιπών οικονομικών υποχρεώσεων του προς το Ελληνικό Δημόσιο, τους δικαιούχους φορείς του και τους Ο.Τ.Α., που προβλέπονται από τις άδειες λειτουργίας και τις συμβάσεις, οι σχετικές κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση μη έγκαιρης και πλήρους καταβολής, προκειμένου οι σχετικές διατάξεις να ισχύουν και για τις επιχειρήσεις που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου.

Με τις παραγράφους 22 και 23 επαναφέρονται στον παρόντα νόμο οι προβλέψεις της διάταξης της παραγράφου 17 του άρθρου 1 του 2206/1994 (Α 62) περί δυνατότητας χορήγησης εποχικής λειτουργίας των καζίνο, κατόπιν αιτήσεως στην ΕΕΕΠ, ενώ επιβάλλεται σταδιακά η εφαρμογή και στις επιχειρήσεις καζίνο, στις οποίες έχει παραχωρηθεί άδεια λειτουργίας πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και οι οποίες δεν έχουν λάβει άδεια ΕΚΑΖ σύμφωνα με το άρθρο 13, των διατάξεων των άρθρων 7, 8, 15, 16, 17, 19 παρ. 1 περίπτ. α' και γ' και παρ. 2-5 και του άρθρου 20 του παρόντος νόμου.

Με την παράγραφο 24 εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ να ρυθμίζει θέματα ως προς την εφαρμογή εποπτικών διατάξεων της υφιστάμενης νομοθεσίας για τα τυχερά παίγνια και στις επιχειρήσεις καζίνο και να καθορίζει την επέκταση της εφαρμογής των διατάξεων αυτών και στις επιχειρήσεις που λειτουργούν καζίνο.

Τέλος, με την παράγραφο 25 μεταφέρονται στην ΕΕΕΠ οι αρμοδιότητες εποπτείας και ελέγχου των θεμάτων που αφορούν στα αντισταθμιστικά οφέλη, τα οποία συμβατικά αναλαμβάνουν να παρέχουν οι επιχειρήσεις καζίνο. Για τον έλεγχο και την εποπτεία των θεμάτων που αφορούν στα αντισταθμιστικά οφέλη, τα οποία έχουν συμβατικά αναληφθεί από τις επιχειρήσεις καζίνο πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, αρμόδιο παραμένει το Υπουργείο Τουρισμού. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού ορίζεται η υπηρεσία του Υπουργείου Τουρισμού που είναι αρμόδια για την άσκηση του ελέγχου και της εποπτείας των θεμάτων αυτών.

Με την παράγραφο 26 παρέχεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις καζίνο που κατέχουν άδεια λειτουργίας της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου να παρέχουν στους πελάτες τους, κατ' εξαίρεση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 32 του ν.4002/2011, μέσα χρηματοδότησης της συμμετοχής στα παίγνια που διεξάγουν, αξίας άνω των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ, χωρίς να απαιτείται η άμεση καταβολή του αντίστοιχου ποσού από τον πελάτη, ενώ στα υπό στοιχεία α έως θ, τίθενται οι απαραίτητες προβλέψεις για τη διαδικασία παροχής και τη χρήση των ανωτέρω μέσων χρηματοδότησης της συμμετοχής.

Τέλος, με την παράγραφο 27, προβλέπεται η εγγραφή σε ειδικό μητρώο που τηρεί η ΕΕΕΠ των φυσικών ή νομικών προσώπων, στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή, τα οποία συνεργάζονται με τις επιχειρήσεις καζίνο για την προώθηση της δυνατότητας διεξαγωγής παιγνίων και την προσέλκυση πελατών, και τα οποία αμείβονται από την επιχείρηση καζίνο με βάση τη συμμετοχή των πελατών που προσελκύουν στα παίγνια που διεξάγονται. Τα πρόσωπα αυτά νοούνται ως πρόσωπα που διοργανώνουν τυχερά παίγνια κατά την έννοια της περίπτωσης ιη του άρθρου 25 του ν.4002/2011 (Α 180), όπως ισχύει, αξιολογούνται από την ΕΕΕΠ ως προς την καταλληλότητά τους, ενώ η εγγραφή τους στο ειδικό μητρώο πραγματοποιείται κατόπιν σχετικής αίτησης συνεργασίας στην ΕΕΕΠ, από την επιχείρηση καζίνο. Με τον Κανονισμό Παιγνίων της παραγράφου 3 του άρθρου 29 του ν.4002/2011 (Α 180) ή με τις σχετικές με τα θέματα αυτά αποφάσεις της ΕΕΕΠ, ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στην εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Άρθρο 379

Τροποποίηση των άρθρων 14 και 16 του ν. 3832/2010

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επέρχονται τροποποιήσεις στα άρθρα 14 και 16 του ν. 3832/2010 (Α' 38), που αποσκοπούν στην εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Ειδικότερα, με την παράγραφο 1 αναδιατυπώνεται η σχετική αρμοδιότητα που ασκεί ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις του ν. 4270/2014.

Με την παράγραφο 2 ρυθμίζεται περαιτέρω η δυνατότητα να χρησιμοποιείται το προσωπικό της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τη διενέργεια κάθε είδους στατιστικών ερευνών, εργασιών και απογραφών, για λογαριασμό άλλων δημοσίων υπηρεσιών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, καθώς και ιδιωτικών φορέων, του εσωτερικού ή του εξωτερικού, με σκοπό την βέλτιστη επίτευξη των ως άνω έργων και την αποτελεσματικότερη χρήση του προσωπικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ..

Με την παράγραφο 3 αναδιατυπώνεται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 3832/2010 σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις του ν. 4270/2014.

Άρθρο 380

Τροποποιήσεις ν. 4389/2016 (Α'94) για την ΕΕΣΥΠ

Με το άρθρο 185 του νόμου 4389/2016 συστήθηκε η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας («ΕΕΣΥΠ» ή «η Εταιρεία»), με βασικό στόχο τη συγκέντρωση περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου κάτω από μία ενιαία στέγη, και τη διαχείρισή τους ως σύνολο με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση τους, τη μείωση ελλειμμάτων και την αύξηση εσόδων από την αποτελεσματικότερη διαχείρισή τους.

Προς την επίτευξη του σκοπού της ΕΕΣΥΠ, στο άρθρο 197 του νόμου 4389/2016 προβλέφθηκε η ίδρυση της θυγατρικής της ΕΕΣΥΠ εταιρείας «Εταιρεία Δημοσίων Συμμετοχών» («ΕΔΗΣ») με σκοπό τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου του Δημοσίου σε δημόσιες επιχειρήσεις, οι οποίες απαριθμούνται στα Παραρτήματα Δ', Ε' και Στ' του νόμου 4389/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Με τον παρόντα νόμο, καταργείται η πρόβλεψη σύστασης της ΕΔΗΣ και αντίστοιχα η διαχείριση από αυτήν του χαρτοφυλακίου των εταιρειών των παραρτημάτων Δ', Ε' και Στ' του νόμου 4389/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, η διαχείριση των εν λόγω δημοσίων επιχειρήσεων μεταφέρεται απευθείας στην μητρική εταιρεία, δηλαδή στην ΕΕΣΥΠ. Οι ως άνω δημόσιες επιχειρήσεις και τα νομικά πρόσωπα του ν. 3429/2005 θεωρούνται για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ως «λοιπές θυγατρικές». Οι διατάξεις του παρόντος νόμου ρυθμίζουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα της ΕΕΣΥΠ και των οργάνων της προς τις «λοιπές θυγατρικές», συμπληρωματικά με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών.

Επιπλέον, ο παρών νόμος ρυθμίζει συγκεκριμένα θέματα λειτουργίας της ΕΕΣΥΠ καθώς και συνεργασίας της με το Ελληνικό Δημόσιο, ειδικότερα δε σε θέματα που άπτονται της επενδυτικής πολιτικής. Πιο συγκεκριμένα, οι παρούσες διατάξεις προβλέπουν τη δυνατότητα απόδοσης μερίσματος από την ΕΕΣΥΠ προς το Ελληνικό Δημόσιο, για το μέρος των κερδών της το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για επενδύσεις ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας. Επιπρόσθετα, με τον παρόντα νόμο δημιουργείται η απαραίτητη διασύνδεση της χρήσης του ποσού αυτού με το εθνικό σύστημα ελέγχου του ΕΣΠΑ και τους σχετικούς μηχανισμούς που το περιβάλλουν.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, προστίθενται επιπλέον κεφάλαια στον Εσωτερικό Κανονισμό της ΕΕΣΥΠ προς την επίτευξη του σκοπού της διαφάνειας και της βέλτιστης αποδοτικότητας.

Τέλος, στο πλαίσιο της δυνατότητας για αναδιοργάνωση του χαρτοφυλακίου της ΕΕΣΥΠ, όπως αυτή προβλέπεται από τον νόμο 4389/2016, με τον παρόντα νόμο τροποποιούνται τα παραρτήματα Δ', Ε' και ΣΤ' προκειμένου το χαρτοφυλάκιο της ΕΕΣΥΠ να είναι όσο το δυνατόν λειτουργικά και επιχειρησιακά βελτιστοποιημένο.

Με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 185 του ν. 4389/2015 και μεταβιβάζεται στην ΕΕΣΥΠ η διαχείριση του χαρτοφυλακίου του Δημοσίου σε δημόσιες επιχειρήσεις του νόμου 3429/2005. Οι βασικές κατευθύνσεις της διαχείρισης θα ευθυγραμμίζονται με τις εφαρμοστέες τομεακές πολιτικές της Κυβέρνησης, σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ καθώς και με τις βέλτιστες πρακτικές σε θέματα κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνης επιχειρηματικότητας και διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα με τις δημόσιες επιχειρήσεις μέρη.

Με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 188, του ν. 4389/2016 και ορίζεται η έννοια των «λοιπών θυγατρικών» του νόμου 4389/2016, οι οποίες αφορούν δημόσιες επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα του ν.3429/2005 που το μετοχικό τους κεφάλαιο ή ο έλεγχος μεταβιβάζεται στην ΕΕΣΥΠ, ενώ καταργείται η διάταξη της παραγράφου 8, με την οποία συστάθηκε η Εταιρεία Δημοσίων Συμμετοχών – «ΕΔΗΣ».

Με παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 189 του ν. 4389/2016 και προστίθενται νέα κεφάλαια στον Εσωτερικό Κανονισμό της εταιρείας. Επιπλέον, εναρμονίζεται ο τίτλος του κεφαλαίου του Κανονισμού με τίτλο «Μερισματική Πολιτική», ενώ προστίθεται διάταξη σύμφωνα με την οποία για τυχόν αλλαγές στον κανονισμό προμηθειών της Εταιρείας, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της ΕΑΑΔΗΣΥ.

Με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 191 του ν. 4389/2016 και λόγω της προσθήκη στον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας κεφαλαίου για πολιτική κανονιστικής συμμόρφωσης , προβλέπεται η προσυπογραφή του Εποπτικού Συμβουλίου της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου για την απαλλαγή του Υπεύθυνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης από τα καθήκοντά του. Επιπλέον, το Εποπτικό Συμβούλιο ενημερώνεται για τον διορισμό καθώς και για την ανάκληση προ της λήξης της θητείας τους, του διορισμού των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των άμεσων και λοιπών θυγατρικών της Εταιρείας.

Με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 192 του ν. 4389/2016. Ειδικότερα, λόγω της κατάργηση της πρόβλεψης για σύσταση της ΕΔΗΣ το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας επεκτείνεται, με την προσθήκη επιπλέον δύο μελών. Επιπλέον, προβλέπονται οι αρμοδιότητες του Διευθύνοντος Συμβούλου της Εταιρείας αναφορικά με τον Υπεύθυνο Κανονιστικής Συμμόρφωσης, που προβλέπεται με προηγούμενο άρθρο με το οποίο προστίθεται κεφάλαιο πολιτικής κανονιστικής συμμόρφωσης στον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας και θέση Υπευθύνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

Με την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 193 του ν. 4389/2016 και αποσαφηνίζεται το θεσμικό πλαίσιο που τηρείται (Κανονισμός 537/2014ς Ε.Ε.) σχετικά με τον διορισμό των Ελεγκτών της Εταιρείας.

Με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 195 του ν. 4389/2016 και εναρμονίζεται με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών. Πιο συγκεκριμένα, οι εξαμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις εγκρίνονται πλέον απευθείας από το Διοικητικό Συμβούλιο, χωρίς προηγούμενο έλεγχο ορκωτών ελεγκτών – λογιστών, ενώ οι ετήσιες ελεγμένες εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας.

Με την παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 197 του ν. 4389/2016 και καταργούνται οι προβλέψεις που αφορούν στη σύσταση Εταιρείας Δημοσίων Συμμετοχών - ΕΔΗΣ. Το παρόν άρθρο ρυθμίζει τη μεταβίβαση των λοιπών θυγατρικών απευθείας στην Εταιρεία, καθώς και την διαδικασία διορισμού των Διοικητικών Συμβουλίων των λοιπών θυγατρικών, σύμφωνα με την οποία ένα μέλος που διορίζεται στο Δ.Σ. κάθε μίας εταιρείας από τις λοιπές θυγατρικές, έχει προκύψει από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών προς την Εταιρεία και στην περίπτωση των Ο.ΣΥ. Α.Ε. και ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών προς τον Ο.Α.Σ.Α. Επιπλέον, σε ό,τι αφορά τον Εσωτερικό Κανονισμό, αποσαφηνίζεται το περιεχόμενο του κεφαλαίου του

«Μηχανισμού Συντονισμού» στο οποίο περιλαμβάνονται θέματα διακυβέρνησης των λοιπών θυγατρικών και συμμετοχής τους στην αναπτυξιακή στρατηγική του κράτους.

Με την παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 198 του ν. 4389/2016 και ρυθμίζεται η μεταβίβαση των συμβάσεων παραχώρησης των λοιπών θυγατρικών προς την Εταιρεία.

Με την παράγραφο 11 του παρόντος άρθρου, τροποποιούνται τα παραρτήματα Δ, Ε, ΣΤ' του νόμου 4389/ 2016, ούτως ώστε οι λοιπές θυγατρικές να μεταβιασθούν απευθείας στην Εταιρεία και να τροποποιηθεί το χαρτοφυλάκιο αυτής με σκοπό την βελτιστοποίησή του. Με την παράγραφο 12 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 199 του ν. 4389/2016 και προβλέπεται ότι η Εταιρεία θα αποδίδει ως μέρισμα στο Ελληνικό Δημόσιο το ποσό των κερδών της το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για επενδύσεις που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.

Με την παράγραφο 13 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 200 του ν. 4389/2016. Η τροποποίηση του συγκεκριμένου άρθρου αποσαφηνίζει τα είδη των επενδύσεων στις οποίες μπορεί να προχωρήσει η Εταιρεία, με το ποσό που θα έχει στη διάθεσή της, κατόπιν της καταβολής μερίσματος προς το Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 199 του ν. 4389 / 2016 όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο. Επιπλέον, με την παρούσα διάταξη ρυθμίζεται ο τρόπος υπολογισμού του ποσού που θα αποδοθεί σε κάθε κατηγορία επενδύσεων και συγκεκριμενοποιούνται οι γενικές αρχές καθώς και οι εκάστοτε μηχανισμοί ελέγχου.

Με την παράγραφο 14 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 201 του ν. 4389/2016 και λαμβάνουν χώρα νομοτεχνικές αλλαγές σχετικές με τη χρήση του όρου «λοιπές θυγατρικές» του παρόντος νόμου.

Με την παράγραφο 15 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 202 του ν. 4389/2016 και προβλέπεται η υποχρέωση υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, Εκτελεστικά και Μη, καθώς και από τα ανώτερα στελέχη διοίκησης της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της.

Με την παράγραφο 16 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 203 του ν. 4389/2016 και λαμβάνουν χώρα νομοτεχνικές αλλαγές σχετικές με τη χρήση του όρου «λοιπές θυγατρικές» του παρόντος νόμου. Επιπλέον, ρυθμίζονται θέματα απόσπασης προσωπικού από και προς την Εταιρεία.

Με την παράγραφο 17 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 204 του ν. 4389/2016 και πιο συγκεκριμένα, προστίθεται στο καταστατικό της Εταιρείας η υποχρέωση της απευθείας διαχείρισης των λοιπών θυγατρικών σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ, όσον αφορά την εταιρική διακυβέρνηση, την εταιρική συμμόρφωση, την εποπτεία και τη διαφάνεια των διαδικασιών, καθώς και σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές σε θέματα κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνης επιχειρηματικότητας και διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα με τις δημόσιες επιχειρήσεις μέρη.

Με την παράγραφο 18 του παρόντος άρθρου καταργείται το άρθρο 205 του ν. 4389/2016 εφόσον δεν συστήνεται η Εταιρεία Δημοσίων Συμμετοχών – ΕΔΗΣ.

Με την παράγραφο 19 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 210 του ν. 4389/2016, ειδικότερα σχετικά με την αναφορά στο καταστατικό της ΕΔΗΣ, ενώ λαμβάνουν χώρα και νομοτεχνικές βελτιώσεις, σχετικές με την απευθείας μεταβίβαση των λοιπών θυγατρικών στην ΕΕΣΥΠ. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι η μεταβίβαση μετοχών δημοσίων επιχειρήσεων και νομικών προσώπων του ν.3429/2005 που το μετοχικό τους κεφάλαιο ή ο έλεγχος μεταβιβάζεται στην Εταιρεία, δεν συνεπάγεται μεταβολή ως προς το βαθμολογικό και μισθολογικό καθεστώς του πάσης φύσεως προσωπικού των εταιρειών αυτών σύμφωνα με τον ν. 3429/2005, στις διατάξεις του οποίου συνεχίζουν να υπάγονται.

Με την παράγραφο 20 του παρόντος άρθρου προστίθεται τελευταίο άρθρο στον ν 4389/2016 το οποίο ορίζει ότι ως ημερομηνία μεταβίβασης των λοιπών θυγατρικών στην Εταιρεία, νοείται η 1.1.2018.

Με την παράγραφο 21 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το άρθρο 1 του ν. 3986/2011 (Α' 152), και προσδιορίζονται οι υποχρεώσεις του ΤΑΙΠΕΔ, στο μέτρο που κριθεί ότι αποτελεί Φορέα Γενικής Κυβέρνησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

“ΣΥΣΤΑΣΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ”

ΓΕΝΙΚΑ

Με το παρόν σχέδιο νόμου ολοκληρώνεται η ίδρυση Ειδικής Υπηρεσίας που πρόκειται να στελεχωθεί από ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους υπό την εποπτεία του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, οι οποίοι θα έχουν το καθήκον να εκτελούν τις Εισαγγελικές Παραγγελίες του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος για την διεξαγωγή προανάκρισης και προκαταρκτικής εξέτασης με ειδικότερο σκοπό τη διερεύνηση τέλεσης εγκλημάτων φοροδιαφυγής ή λοιπών (απολύτως συναφών με τη φοροδιαφυγή) οικονομικών αδικημάτων. Η ίδρυση της Υπηρεσίας αυτής είχε αναγγελθεί ρητά στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4472/2017 (ΦΕΚ Α' 74), και ειδικότερα στη σελ. 26 της εν λόγω αιτιολογικής έκθεσης, η συγκεκριμένη δε αναγγελία είχε αποτυπωθεί και στο γράμμα της παρ. 4 του άρ. 63 του ν. 4472/2017. Υπενθυμίζεται ότι με την τελευταία διάταξη είχε τροποποιηθεί η παρ. 5 του άρ. 17Α του ν. 2523/1997.

Το παρόν σχέδιο νόμου συνιστά τον Ιδρυτικό Νόμο της Νέας Υπηρεσίας Ερευνών Οικονομικών Εγκλημάτων, η οποία θα αποτελέσει τον εκτελεστικό βραχίονα που θα είναι στην διάθεση του/της Εισαγγελέως Οικονομικού Εγκλήματος για την διερεύνηση και τη διαλεύκανση της μείζονος σημασίας ποινικά αξιόλογης φοροδιαφυγής.

Ταυτόχρονα, με το ίδιο νομοσχέδιο σκοπείται η ολοκλήρωση της εναρμόνισης της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του Γραφείου του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος με τις αρμοδιότητες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), όπως αυτές προβλέπονται στο ν. 4389/2016 (Α' 94), με τα άρθρα 1 έως 43 του οποίου, όπως είναι γνωστό, εμπεδώνεται η ανεξαρτησία της ΑΑΔΕ έναντι του συνόλου των δημοσίων υπηρεσιών. Απώτερος σκοπός όλων των νέων ρυθμίσεων είναι βέβαια η εν γένει ενίσχυση του συστήματος αντιμετώπισης των φορολογικών αδικημάτων.

Η ίδρυση, όμως, της νέας Υπηρεσίας θα καταστεί ολοκληρωμένη μόνο εάν καθοριστεί εξειδικευμένη διαδικασία συνεργασίας της Υπηρεσίας με την ΑΑΔΕ, η οποία έχει την αρμοδιότητα για την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου και τον ακριβή προσδιορισμό του οφειλόμενου φόρου, στοιχεία κρίσιμα για τη διαδικαστική ολοκλήρωση της προκαταρκτικής εξέτασης αδικημάτων ποινικής φοροδιαφυγής. Γι' αυτό, πέρα από την ίδρυση της υπηρεσίας είναι απαραίτητη και η εισαγωγή συναφών ρυθμίσεων, που είναι απαραίτητες για τη ομαλή λειτουργία της νέας υπηρεσίας.

Σε κάθε περίπτωση, η ίδρυση της Υπηρεσίας Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος θα πρέπει να κινηθεί στους εξής κεντρικούς άξονες:

α) να διωχθεί η μείζονος σημασίας φοροδιαφυγή από ποινικής άποψης, χωρίς, όμως, να επιβαρυνθεί υπερβολικά το ελεγκτικό έργο της ΑΑΔΕ, όπως αυτό καθορίζεται στις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.

β) να μη στερηθεί ο φορολογούμενος που ενδεχομένως ερευνάται για φοροδιαφυγή ή/και για άλλα αδικήματα τα δικαιώματα που του παρέχονται τόσο από τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας όσο και από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

γ) να υπάρξει ταχύτητα στη διεκπεραίωση των ερευνών, διότι η εκκρεμότητα σε αυτά τα πεδία μόνο βλάβη μπορεί να προκαλέσει τόσο στους πολίτες, όσο και στα δημόσια έσοδα, και

δ) να εμπεδωθεί η συνεργασία μεταξύ της νέας Υπηρεσίας και της ΑΑΔΕ.

Το κεφάλαιο Δ΄ χωρίζεται σε δύο υποκεφάλαια: το πρώτο αφορά στην καθαυτή σύσταση της Διεύθυνσης, ενώ το δεύτερο υποκεφάλαιο περιλαμβάνει ρυθμίσεις για την ομαλή ένταξη της λειτουργίας της νέας Υπηρεσίας στο ισχύον ελεγκτικό και διωκτικό σύστημα καταπολέμησης της φοροδιαφυγής.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Υποκεφάλαιο Α΄

Άρθρο 381

Με την παρ. 1 του άρθρου 381 συστήνεται η νέα Υπηρεσία στο Υπουργείο Οικονομικών, καθορίζεται το διοικητικό επίπεδο στο οποίο βρίσκεται (επίπεδο Διεύθυνσης) και δίνεται ο τίτλος της: «Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος». Δεδομένης της απευθείας υπαγωγής της Υπηρεσίας στον Υπουργό Οικονομικών προκύπτει η ανεξαρτησία της Υπηρεσίας έναντι των λοιπών δομών του Υπουργείου Οικονομικών.

Με την παρ. 2 ορίζεται ότι ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος έχει την καθοδήγηση και τον συντονισμό λειτουργίας της Υπηρεσίας και με την παρ. 3 ορίζεται, ότι η τοπική αρμοδιότητα της Υπηρεσίας εκτείνεται σε όλη την Επικράτεια. Η ρύθμιση τίθεται κατ' αντιστοιχία με τους ορισμούς της παρ. 3 του άρ. 17Α του ν. 2523/1997 αναφορικά με την τοπική αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος.

Τέλος με την παρ. 4 αναφέρεται ότι όπου στο παρόν κεφάλαιο γίνεται αναφορά σε «Υπηρεσία», νοείται η «Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος».

Άρθρο 382

Στο άρθρο 382 καθορίζονται η αποστολή και οι αρμοδιότητες της Υπηρεσίας. Στην παρ. 1, στην οποία ορίζεται η αποστολή της Υπηρεσίας προτιμήθηκε συνειδητά η σαφήνεια: αντί δηλαδή να αποδοθούν εκτεταμένες αρμοδιότητες στη νέα Υπηρεσία, κατά τρόπο ώστε αφενός μεν να γεννηθούν αμφιβολίες από πολύ νωρίς ως προς τη δυνατότητα της νέας Υπηρεσίας να ασκήσει τις αρμοδιότητες αυτές, αφετέρου δε να προκύψουν περίπλοκα ζητήματα αλληλοεπικαλύψεων με άλλους συναρμόδιους φορείς, καθορίστηκε το πεδίο δράσης της με συγκεκριμένο τρόπο. Έτσι, ρητά ορίζεται ότι «Αποστολή της Υπηρεσίας είναι αποκλειστικά η διενέργεια ερευνών, προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης για την εξακρίβωση τέλεσης μείζονος ποινικής απαξίας φορολογικών εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρ. 66 επ. του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ήτοι των εγκλημάτων φοροδιαφυγής ύστερα από τη θέση σε ισχύ του άρ. 8 του ν. 4337/2015 – Α' 129) και οποιωνδήποτε άλλων απολύτως συναφών οικονομικών εγκλημάτων, που βλάπτουν σοβαρά τα συμφέροντα του ελληνικού δημοσίου και της ευρωπαϊκής ένωσης». Στην ίδια παρ. ορίζεται ειδικότερα ότι η Υπηρεσία διενεργεί τις παραπάνω πράξεις μόνο κατόπιν παραγγελίας του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος ή του Αναπληρωτή του ή των εισαγγελικών λειτουργιών που τον επικουρούν, βρίσκεται δε υπό την εποπτεία του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος.

Στην παρ. 2 του άρ. 382 καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Υπηρεσίας. Στην περ. α' της παρ. 2 ορίζεται ότι η εκτέλεση της αποστολής Υπηρεσίας διενεργείται αποκλειστικά κατόπιν παραγγελίας των Εισαγγελικών Λειτουργιών που αναφέρονται στην παρ. 1. Με την περ. β' της ίδιας παραγράφου δίνεται η αρμοδιότητα για τη σύνταξη πορισματικών εκθέσεων σε εκτέλεση των εισαγγελικών παραγγελιών που ανατίθενται στην Υπηρεσία. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη θα εξειδικευθεί κατωτέρω στην ανάλυση του άρθρου 390. Οι περ. γ' και δ' της παρ. 2 περιέχουν διατάξεις διοικητικής μέριμνας.

Στις επόμενες παραγράφους (παρ. 3 έως και 7) του 382 εξειδικεύονται οι ανακριτικές και ερευνητικές δυνατότητες που έχει το προσωπικό της Υπηρεσίας για τη διερεύνηση φορολογικών (και απολύτως συναφών) εγκλημάτων. Ήδη από την αρχή της παρ. 3 του 382 αναφέρεται ρητά ότι το της προσωπικό της Υπηρεσίας κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του έχει την ιδιότητα του ειδικών ανακριτικών υπαλλήλων, πράγμα που σημαίνει ότι οι διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία της Υπηρεσίας είναι ειδικές έναντι της διάταξης του άρ. 34 ΚΠΔ, η δε διεύθυνση και εποπτεία της προανάκρισης ή της προκαταρκτικής εξέτασης που διενεργεί το προσωπικό της Υπηρεσίας ανήκει στον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, και όχι στον κατά τόπο αρμόδιο εισαγγελέα πρωτοδικών.

Περαιτέρω, στην παρ. 3 του 382 αναφέρονται οι δυνατότητες πρόσβασης της υπηρεσίας σε αποδεικτικά στοιχεία που βρίσκονται εν γένει στην κατοχή ιδιωτών.

Στην παρ. 4 του ίδιου άρθρου περιγράφονται με ακρίβεια οι δυνατότητες πρόσβασης των ελεγκτών της Υπηρεσίας στα πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ. Η ρύθμιση είναι εναρμονισμένη με τις δυνατότητες πρόσβασης του Οικονομικού Εισαγγελέα στα συγκεκριμένα συστήματα, όπως αυτή περιγράφεται στην παρ. 8 του άρ. 17Α του ν. 2523/1997.

Με την παρ. 5 ορίζεται σαφώς ότι οι ελεγκτές της Υπηρεσίας έχουν πρόσβαση στο Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών των άρ. 62 και 63 του ν. 4170/2013. Επίσης ορίζονται οι όροι πρόσβασης των ίδιων ελεγκτών σε λοιπά δημόσια αρχεία.

Στην παρ. 6 ορίζεται η θέση των υπαλλήλων της Υπηρεσίας έναντι των λοιπών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και περιγράφονται οι όροι της διαρκούς ετοιμότητας αυτής. Περαιτέρω, στην παρ. 7 αναφέρονται λεπτομερώς οι δυνατότητες που θα έχει η Υπηρεσία για να συνεργάζεται με φορείς εσωτερικού και εξωτερικού. Με σαφήνεια, όμως, καθορίζεται ότι η ανταλλαγή πληροφοριών με φορείς του εξωτερικού δεν υποκαθιστά την αμοιβαία διοικητική συνδρομή που προβλέπεται στο άρ. 29 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.

Στις παρ. 8 και 9 του 382 προβλέπονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη συνεργασία της Υπηρεσίας με άλλες υπηρεσίες της Διοίκησης, αλλά και με τις Δικαστικές και Εισαγγελικές Αρχές.

Η παρ. 10 έχει τεθεί προς άρση αμφισβητήσεων, επαναλαμβάνοντας κατ' ουσίαν τις όμοιες προβλέψεις του άρ. 1 και των λοιπών παραγράφων του 382. Τέλος, με την παρ. 11 ορίζεται ότι η Υπηρεσία θα πρέπει να υποβάλλει Έκθεση Πεπραγμένων, με τα στοιχεία που αναφέρονται αναλυτικά σε αυτήν.

Άρθρο 383

Στο άρθρο 383 του ΣχΝ προβλέπεται η βασική διάρθρωση της νέας Υπηρεσίας, η οποία έχει τη μορφή Διεύθυνσης. Σε αυτή υπάγονται δύο αυτοτελή διοικητικά Τμήματα και μία Υποδιεύθυνση, με τέσσερα Τμήματα ερευνών.

Άρθρο 384

Στο άρθρο 384 ρυθμίζονται τα θέματα στελέχωσης της νέας Υπηρεσίας. Με την παρ. 1 συνιστώνται 135 θέσεις ελεγκτών και 14 οργανικές θέσεις διοικητικών υπαλλήλων. Με

την παρ. 2 προβλέπεται ο τρόπος πλήρωσης των θέσεων αυτών. Στην παρ. 3 προβλέπεται ειδική διαδικασία για την πλήρωση των θέσεων των ελεγκτών της Υπηρεσίας. Στην παρ. 4 καθορίζεται η διαδικασία για την απόσπαση των ελεγκτών. Στην παρ. 5 ορίζεται η διάρκεια των αποσπάσεων σε δύο + ένα έτη. Με την παρ. 6 προβλέπεται ότι ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για τους αποσπασμένους υπαλλήλους. Με την παρ. 7 προβλέπεται η διαδικασία για τη διακοπή της απόσπασης πριν τη λήξη της. Στην παρ. 8 ρυθμίζεται η κάλυψη των θέσεων ευθύνης της νέας Υπηρεσίας, ενώ στην παρ. 9 προβλέπεται ότι η Γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος συνεχίζει να παρέχεται από το υφιστάμενο αυτοτελές Τμήμα Γραμματείας του. Με τη 10^η παρ. του παρόντος άρθρου ρυθμίζεται το μισθολογικό καθεστώς των υπαλλήλων της Υπηρεσίας. Τέλος, με την παρ. 11 αφενός μεν προβλέπεται ειδική άπαξ διαδικασία για την αρχική στελέχωση της Υπηρεσίας με έως 60 υπαλλήλους της Α.Α.Δ.Ε., αφετέρου δε καθιερώνεται ειδικό καθεστώς για πλήρωση διοικητικών θέσεων της Υπηρεσίας κατά την έναρξη λειτουργίας της με μονοετείς αποσπάσεις.

Στόχος της ρύθμισης είναι η στελέχωση της Υπηρεσίας με προσωπικό υψηλών προσόντων αλλά και σχετικής ελεγκτικής εμπειρίας και, για το λόγο αυτό, μοριοδοτούνται επιπλέον προς επιλογή υπάλληλοι που έχουν υπηρετήσει στο ΚΕ.ΦΟ.ΜΕ.Π. ή παλαιοί υπάλληλοι της Ειδικής Γραμματείας Σ.Δ.Ο.Ε.

Άρθρο 385

Στο άρθρο 385 και δη στην παρ. 1 αυτού, προβλέπεται η εγγραφή των απαιτούμενων πιστώσεων σε Κ.Α.Ε. του Υπουργείου Οικονομικών, ενώ με την παρ. 2 προβλέπεται ότι το βάρος της μισθοδοσίας των υπαλλήλων της Υπηρεσίας φέρει το Υπουργείο Οικονομικών.

Άρθρο 386

Στο άρθρο 386 ρυθμίζονται ειδικά θέματα για τους υπαλλήλους της νέας Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών. Πιο συγκεκριμένα, με την παρ. 1 καθορίζεται η ευθύνη των ελεγκτών και του λοιπού προσωπικού της Υπηρεσίας καθώς και η δυνατότητα νομικής εκπροσώπησής τους ενώπιον των Δικαστηρίων από μέλη του Ν.Σ.Κ. Με την παρ. 2 καθιερώνεται υποχρέωση τήρησης απορρήτου και καθήκον εχεμύθειας για τους υπαλλήλους ενώ στην παρ. 3 προβλέπεται κύρωση σε περίπτωση παράβασής τους από αυτούς. Στόχος της ρύθμισης είναι αφενός η προστασία των υπαλλήλων της Υπηρεσίας από πιθανόν κακόβουλες νομικές επιθέσεις αλλά και αφετέρου η δημιουργία της αίσθησης

ευθύνης αυτών για τις πληροφορίες που χειρίζονται ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι κατόπιν εντολών του Εισαγγελέα.

Άρθρο 387

Στο άρθρο 387 καθορίζεται η διαδικασία που θα ακολουθείται κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας για τη διακρίβωση τέλεσης εγκλημάτων φοροδιαφυγής. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 ρυθμίζεται ο τρόπος με τον οποίο θα δίνεται από τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, ή τον Αναπληρωτή του ή τους Εισαγγελείς που τον επικουρούν η εντολή για διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης για τη διερεύνηση τέλεσης αδικημάτων ποινικής φοροδιαφυγής προς τους ελεγκτές της Υπηρεσίας. Με την παρ. 2 προβλέπεται η αρμοδιότητα του προϊστάμενου της Διεύθυνσης. Στην παρ. 3 προβλέπεται ότι οι ελεγκτές της Υπηρεσίας διενεργούν έρευνα κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 382 του ΣχΝ. Προβλέπεται ρητά ότι στο σχετικό στάδιο της διαδικασίας «Τα πρόσωπα στα οποία αποδίδεται η τέλεση αξιόποινης πράξης, κατά τη διάρκεια των ερευνών, έχουν όλα τα δικαιώματα που προβλέπονται στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας».

Με την παρ. 4 του άρ. 387 καθορίζονται οι υποχρεώσεις των ελεγκτών της νέας υπηρεσίας όταν διαπιστώνουν ότι προκύπτουν ενδείξεις ποινικά κολάσιμης, σύμφ. με τα άρ. 66 επ. ΚΦΔ, φοροδιαφυγής. Στην περίπτωση αυτή, (που αναμένεται να είναι και η συνηθέστερη, με βάση την αποστολή και τις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας) οι Ελεγκτές είναι υποχρεωμένοι να συντάσσουν πορισματική έκθεση που γνωστοποιείται προς τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και ακολούθως διαβιβάζεται στην ΑΑΔΕ μαζί με τον φάκελο της υπόθεσης. Επισημαίνεται ότι αυτή είναι η διαδικασία που ακολουθείται μόνο για τα εγκλήματα φοροδιαφυγής, διότι ως προς τα συγκεκριμένα εγκλήματα υπάρχει η διαδικαστική προϋπόθεση της σύνταξης μηνυτήριας αναφοράς κατά το άρθρο 68 του ΚΦΔ (για τη νομική φύση της μηνυτήριας αναφοράς ως διαδικαστικής προϋπόθεσης για την κίνηση της ποινικής δίωξης επί εγκλημάτων φοροδιαφυγής βλ. ΑΠ 798/2014 ΠοινΧρ ΞΕ', 694 επ. - με αναφορά στα προβλεπόμενα στα άρ. 17 επ. του ν. 2523/1997 εγκλήματα φοροδιαφυγής) για την άσκηση δε της ποινικής δίωξης επί αυτών είναι -τουλάχιστον πρακτικά- αναγκαίος ο προσδιορισμός του οφειλόμενου φόρου από την Φορολογική Αρχή (ήτοι την ΑΑΔΕ, τουλάχιστον από τη θέση σε ισχύ του άρ. 41 παρ. 2 στοιχ. β' του ν. 4389/2016 και μετά). Προς το σκοπό επιτάχυνσης της διαδικασίας, αλλά και για την εξασφάλιση των δικαιωμάτων των φορολογουμένων, αξιώνονται πρόσθετες εγγυήσεις για την ολοκλήρωση της έρευνας της νέας Υπηρεσίας. Απαιτείται δηλαδή η πορισματική

έκθεση να είναι επαρκώς στοιχειοθετημένη και αιτιολογημένη και να έχει συγκεκριμένο μορφότυπο, πληρώνοντας τα ελάχιστα αντικειμενικά κριτήρια ελέγχου που εφαρμόζει η ΑΑΔΕ.

Με την παρ. 5 καθορίζεται μία δυναμική παρέκκλιση από τη συνήθη διαδικασία όταν διεξάγεται προκαταρκτική εξέταση για συρρέοντα αδικήματα. Πιο συγκεκριμένα, εάν υπάρχει δυνατότητα διαχωρισμού της δικογραφίας ως προς το αδίκημα της φοροδιαφυγής, για την οποία απαιτείται η διαβίβαση της δικογραφίας προς τις υπηρεσίες της ΑΑΔΕ, με την παρ. 5 προβλέπεται η δυνατότητα του αρμόδιου εισαγγελέα να χωρίσει τη δικογραφία για τα λοιπά αδικήματα, προς το σκοπό επιτάχυνσης της διαδικασίας ως προς αυτά. Προϋπόθεση για τον εν λόγω χωρισμό της δικογραφίας είναι ότι ο αρμόδιος εισαγγελέας θα κρίνει ότι τα άλλα αδικήματα δεν σχετίζονται άμεσα με τυχόν αδίκημα φοροδιαφυγής.

Στην παρ. 6 προβλέπεται ότι η διαδικασία που θα ακολουθεί η ΑΑΔΕ για τον χειρισμό των νέων υποθέσεων, που θα κληθεί να χειριστεί μετά την λειτουργία της νέας Υπηρεσίας καθορίζεται με το νέο άρθρο 28Α του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, το οποίο τίθεται σε ισχύ με το άρθρο 390 του παρόντος.

Στην παρ. 7 προβλέπονται οι δυνατότητες που έχει η ΑΑΔΕ κατά την έκδοση διορθωτικού προσδιορισμού φόρου, σε περίπτωση που το ελεγκτικό της προσωπικό αποφανθεί ότι θα πρέπει να διαφοροποιηθεί από την πορισματική έκθεση της νέας Υπηρεσία, και παρατίθενται οι βασικές περιπτώσεις κατά τις οποίες συντρέχει περίπτωση τέτοιας διαφοροποίησης.

Με την παρ. 8 προβλέπεται μία επιπλέον δυνατότητα της ΑΑΔΕ, στην περίπτωση που ο φορολογούμενος κατά του οποίου έχει αρχίσει η διαδικασία του παρόντος νόμου προσκομίσει στην ΑΑΔΕ νέα στοιχεία. Επειδή ο έλεγχος, θα έχει γίνει από τους ελεγκτές της νέας Υπηρεσίας προβλέπεται (δυναμικά, και μόνο εφόσον η ενέργεια αυτή κριθεί πρόσφορη) η διαβίβαση των νεότερων στοιχείων προς αυτήν, ούτως ώστε οι ελεγκτές της νέας Υπηρεσίας να μπορούν ταχύτερα να τα αξιολογήσουν. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 28Α του ΚΦΔ, όπως προτείνεται να ισχύσει με τη θέση σε ισχύ του άρ. 393 του παρόντος.

Με την παρ. 9 προβλέπεται οι προϋποθέσεις κατά τις οποίες η ΑΑΔΕ Υπηρεσία θα μπορεί (αιτιολογημένα) να αναπέμψει προς τη νέα Υπηρεσία φακέλους για περαιτέρω έρευνα, με ειδικότερη αναφορά και στην επίδραση που θα έχει η τυχόν αναπομπή στις προθεσμίες που αναφέρονται στο προτεινόμενο άρ. 28Α του ΚΦΔ.

Τέλος, με την παρ. 10 του άρ. 387 προβλέπεται διαδικαστικά και η περίπτωση κατά την οποία οι ελεγκτές της νέας Υπηρεσίας δεν διαπιστώσουν ενδείξεις για οποιοδήποτε

έγκλημα. Στην περίπτωση αυτή η υπόθεση αρχειοθετείται από τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, και οι πιθανολογούμενες παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας γνωστοποιούνται στην ΑΑΔΕ σύμφωνα νεοπαγή διαδικασία του άρθρου 64 του ν. 4472/2017.

Άρθρο 388

Στο άρθρο 388 προβλέπεται η διαδικασία συντονισμού μεταξύ της νέας Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών και της ΑΑΔΕ. Στις 3 πρώτες παραγράφους καθορίζονται ορισμένα ζητήματα σχέσεων της νέας Υπηρεσίας και της ΑΑΔΕ. Με την παρ. 4 του άρθρου 388 συστήνεται διϋπηρεσιακό συντονιστικό όργανο καταπολέμησης φορολογικού εγκλήματος που συγκροτείται καταρχήν από Εισαγγελικό Λειτουργό ως Πρόεδρο, εκπροσώπους ελεγκτικών υπηρεσιών της ΑΑΔΕ, εκπροσώπους της νέας Υπηρεσίας. Περαιτέρω, στο ίδιο συντονιστικό όργανο θα εκπροσωπούνται και το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, η Οικονομική Αστυνομία αλλά και η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης. Στην ίδια παράγραφο προβλέπεται η έκδοση σχετικής Κοινής Υπουργικής Απόφασης για τις λεπτομέρειες λειτουργίας του νέου αυτού οργάνου. Στην παρ. 5 προβλέπονται και οι βασικές αρμοδιότητες αυτού, όσον αφορά την αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων μεταξύ των ελεγκτικών υπηρεσιών, την αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών κ.λ.π.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η διαδικασία συντονισμού είναι ένα απαραίτητο βήμα για την επιτυχή έναρξη των καθηκόντων της νέας Υπηρεσίας, το οποίο βασίζεται στα διεθνή πρότυπα της συνεργασίας μεταξύ των φορέων δίωξης και έρευνας του φορολογικού εγκλήματος. Η συνεργασία μεταξύ συναρμόδιων αρχών θεωρείται και διεθνώς ως βασικό ζητούμενο προκειμένου για την επιτυχή αντιμετώπιση της σχετικής με την φορολογία εγκληματικότητας, πράγμα που έχει αποτυπωθεί και στις 10 Παγκόσμιες Αρχές για την μάχη κατά φορολογικού εγκλήματος, οι οποίες έχουν δημοσιευθεί με πρωτοβουλία του ΟΟΣΑ (βλ. σχετικά την έκδοση του ΟΟΣΑ με τίτλο: OECD (2017), *Fighting Tax Crime: The Ten Global Principles*, OECD Publishing, Paris, σελ. 60 επ. Η συνεργασία μεταξύ των συναρμόδιων υπηρεσιών αναφέρεται ως η 8^η Παγκόσμια Αρχή της μάχης κατά της φορολογικής εγκληματικότητας). Είναι προφανές, ότι με την παρούσα ρύθμιση γίνεται ένα αναγκαίο πρώτο βήμα συνεργασίας, με έμφαση στο συγκεκριμένο πεδίο της φοροδιαφυγής, το οποίο, ενδεχομένως να χρειάζεται να ακολουθηθεί από βήματα

εμβάθυνσης της συνεργασίας των συναρμόδιων φορέων και σε πιο σύνθετα πεδία καταπολέμησης της εν ευρεία εννοία οικονομικής εγκληματικότητας και της διαφθοράς.

Υποκεφάλαιο Β΄

Άρθρο 389

Στο άρθρο 389 προβλέπονται οι μεταβατικές διατάξεις για την επιστροφή από την ΑΑΔΕ προς τους Εισαγγελείς των εισαγγελικών παραγγελιών που εκκρεμούν στην Αρχή, πλην, κατ' ανώτατο όριο, εκκρεμών εντολών ελέγχου 1.300 Α.Φ.Μ. που κρίνεται σκόπιμο να παραμείνουν προς έλεγχο σε αυτήν. Η ρύθμιση είναι σημαντική, και είναι δεδομένο ότι θα είναι ένα πρώτο σημαντικό έργο για τη νέα Υπηρεσία, το οποίο αφενός θα βοηθήσει την ΑΑΔΕ μειώνοντας την επιβάρυνσή της από σημαντικό όγκο εκκρεμών ερευνών, αφετέρου δε θα οδηγήσει στη διαλεύκανση πολλών σημαντικών εκκρεμών υποθέσεων, οι οποίες θα ελεγχθούν σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπει ο νόμος.

Άρθρο 390

Με το άρθρο 390 του ΣχΝ προστίθεται άρθρο 28Α στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας. Με τη νέα διάταξη επιχειρείται να αποτυπωθεί η διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθείται από τη Φορολογική Διοίκηση για την μεταχείριση των πορισματικών εκθέσεων της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος, η οποία συστήνεται με το Υποκεφάλαιο Α΄ του παρόντος Κεφαλαίου του ΣχΝ. Ειδικότερα, με τις παραγράφους του παρόντος άρθρου, προβλέπεται αναλυτικά η διαδικασία που θα ακολουθείται (αλλά και οι συναφείς προθεσμίες που θα πρέπει να τηρούνται) όσον αφορά στα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου μέχρι την κοινοποίηση στον φορολογούμενο της οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, καθώς και της έκθεσης ελέγχου. Σε κάθε περίπτωση, παρέχεται το δικαίωμα στον φορολογούμενο να υποβάλλει τις αντιρρήσεις του και σε αυτό το στάδιο, και να ασκήσει το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης. Με τις διατάξεις του άρθρου 390 λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες της έχουσας μεικτό χαρακτήρα (δηλαδή και ποινικό, αλλά και διοικητικό) διαδικασίας που προβλέπεται με το παρόν κεφάλαιο του ΣχΝ.

Άρθρο 391

Με το άρθρο 391 γίνονται ορισμένες αναγκαίες μεταβατικές τροποποιήσεις στην παρ. 5 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997, οι οποίες αποσκοπούν στην ομαλή έναρξη της λειτουργίας

της Νέας Υπηρεσίας. Η ρύθμιση είναι συμβατή με τη διάταξη του άρθρου 389 του παρόντος.

Άρθρο 392

Στο άρθρο 392 εντάσσονται όλες οι εξουσιοδοτικές διατάξεις για την έκδοση της δευτερογενούς νομοθεσίας που κρίνεται απαραίτητη για τη λειτουργία της νέας Δομής.

Άρθρο 393

Επιτροπή αξιολόγησης επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας

Η προτεινόμενη διάταξη στοχεύει -για πρώτη φορά σε ευρωπαϊκό επίπεδο- στην ολιστική προσέγγιση του καθεστώτος χορήγησης επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στον δημόσιο τομέα. Πρόκειται για μεταρρύθμιση, η οποία αποσκοπεί στον συγκερασμό της πολιτικής αποζημίωσης των απασχολούμενων σε ειδικότητες, κλάδους και χώρους εργασίας που δικαιολογούν την καταβολή του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας με την ανάγκη για σχεδιασμό βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων καθώς και μακροπρόθεσμων δράσεων για την κατά το δυνατό άμβλυση των παραγόντων κινδύνου και την εγκαθίδρυση και εμπέδωση των αναγκαίων συνθηκών πρόληψης και προστασίας των εργαζομένων. Προς τον σκοπό αυτό θεσμοθετείται ο επανασχεδιασμός από ειδικό συλλογικό όργανο και από μηδενική βάση των κριτηρίων χορήγησης του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, των κατηγοριών των επιμέρους δικαιούχων, καθώς και του τρόπου υπολογισμού του αλλά και του ύψους του στη βάση διαβάθμισης της έκτασης και της συχνότητας έκθεσης των εκάστοτε δικαιούχων στους παράγοντες κινδύνου που επικρατούν στους οικείους χώρους εργασίας. Παράλληλα προωθείται τόσο ο βραχυπρόθεσμος όσο και ο μεσο- μακροπρόθεσμος σχεδιασμός με την εκπόνηση και εφαρμογή σχετικού σχεδίου δράσης για την ενίσχυση των μέτρων ασφάλειας και υγιεινής στην εργασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 395

Ρυθμίσεις για τον Ε.Φ.Κ.Α.

Στην παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) έχει προβλεφθεί η δυνατότητα απόσπασης στον Ε.Φ.Κ.Α. του προσωπικού που υπηρετεί στη Γενική Διεύθυνση Χορήγησης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, μετά από υποβολή σχετικής αίτησης εκ μέρους των υπαλλήλων.

Δεν έχει όμως ρυθμισθεί με σαφή τρόπο το θέμα της αναγκαιάς για την απόσπαση διατήρησης στην Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής των οργανικών θέσεων του προσωπικού που θα αποσπασθεί στον ΕΦΚΑ και της υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού που υπηρετεί στη Γενική Διεύθυνση Χορήγησης Συντάξεων Δημόσιου Τομέα και δεν θα υποβάλει αίτηση απόσπασης μετά την μεταφορά της αρμοδιότητας των συντάξεων του δημοσίου τομέα στον Ε.Φ.Κ.Α. Με την προωθούμενη διάταξη αντιμετωπίζεται η σχετική εκκρεμότητα και καθορίζεται με σαφή τρόπο ότι το προσωπικό αυτό παραμένει στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής και καλύπτει υπηρεσιακές ανάγκες του Υπουργείου Οικονομικών.

Επιπλέον, με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται και η αναγκαία οργανωτική δομή για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που αφορούν στις συντάξεις του Δημοσίου από τον ΕΦΚΑ, με τη δημιουργία Διεύθυνσης Χορήγησης Συντάξεων Δημόσιου Τομέα, η οποία υπάγεται στην Γενική Διεύθυνση Συντάξεων. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η ενιαία λειτουργία του ΕΦΚΑ και η αποτελεσματική διαχείριση όλων των συνταξιοδοτικών θεμάτων των υπαγόμενων σε αυτόν προσώπων.

Άρθρο 396

Επιτροπή αξιολόγησης επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας

Η προτεινόμενη διάταξη στοχεύει -για πρώτη φορά σε ευρωπαϊκό επίπεδο- στην ολιστική προσέγγιση του καθεστώτος χορήγησης επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στον δημόσιο τομέα. Πρόκειται για μεταρρύθμιση, η οποία αποσκοπεί στον συγκερασμό της πολιτικής αποζημίωσης των απασχολούμενων σε ειδικότητες, κλάδους και χώρους εργασίας που δικαιολογούν την καταβολή του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας με την ανάγκη για σχεδιασμό βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων καθώς και μακροπρόθεσμων δράσεων για την κατά το δυνατό άμβλυση των παραγόντων κινδύνου και την εγκαθίδρυση και εμπέδωση των αναγκαίων συνθηκών πρόληψης και προστασίας των εργαζομένων. Προς τον σκοπό αυτό θεσμοθετείται ο επανασχεδιασμός από ειδικό συλλογικό όργανο και από μηδενική βάση των κριτηρίων χορήγησης του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, των κατηγοριών των επιμέρους δικαιούχων, καθώς και του τρόπου υπολογισμού του αλλά και του ύψους του στη βάση διαβάθμισης της έκτασης και της συχνότητας έκθεσης των εκάστοτε δικαιούχων στους παράγοντες κινδύνου που επικρατούν στους οικείους χώρους εργασίας. Παράλληλα προωθείται τόσο ο βραχυπρόθεσμος όσο και ο μεσο- μακροπρόθεσμος σχεδιασμός με την εκπόνηση και

εφαρμογή σχετικού σχεδίου δράσης για την ενίσχυση των μέτρων ασφάλειας και υγιεινής στην εργασία.

Άρθρο 397

Τροποποιήσεις των άρθρων 18 και 19 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Με τις προτεινόμενες διατάξεις τροποποιούνται τα άρθρα 18 και 19 του ν. 4174/2013 (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας, Κ.Φ.Δ) και προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής αρχικών ή τροποποιητικών φορολογικών δηλώσεων μέχρι την κοινοποίηση του προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού, με πρόβλεψη διαφορετικών κυρώσεων, ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται ο έλεγχος.

Οι τροποποιήσεις αυτές προτείνονται αφενός σε συμμόρφωση με την πρόσφατη σχετική νομολογία του ΣτΕ (ΣτΕ 1364/2017), σύμφωνα με την οποία, ενόψει της αρχής της φανεράς δράσης της Διοίκησης δεν μπορεί το χρονικό όριο εντός του οποίου δύναται ο φορολογούμενος να ασκήσει τα δικαιώματά του να εξαρτάται από γεγονός άγνωστο σ' αυτόν, όπως είναι η έκδοση της εντολής ελέγχου, και αφετέρου αποτελούν υιοθέτηση των διεθνών βέλτιστων πρακτικών για την ενθάρρυνση της οικειοθελούς συμμόρφωσης (voluntary compliance) των φορολογουμένων προς τις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις εξυπηρετείται η ταχύτερη είσπραξη των φόρων, χωρίς την καθυστέρηση του ελέγχου για την διαπίστωση της φορολογικής υποχρέωσης, την έκδοση σχετικής πράξεως και το ενδεχόμενο διοικητικής ή και δικαστικής αμφισβήτησης αυτής, ενώ παράλληλα παρέχεται κίνητρο στους φορολογούμενους για την άμεση εξόφληση της βάσει της υποβαλλόμενης δήλωσης προκύπτουσας οφειλής τους, μέσω σημαντικής μείωσης του ύψους των προβλεπομένων κυρώσεων, υπό την προϋπόθεση ότι η εξόφληση της σχετικής οφειλής θα γίνει εντός τριάντα (30) ημερών.

Αναλυτικά:

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις των παρ. 1 και 2 αντικαθίστανται η παρ. 1 του άρθρου 18 και η παρ. 3 του άρθρου 19 του ΚΦΔ, αντίστοιχα, και προβλέπεται ότι είναι δυνατή η υποβολή εκπρόθεσμων αρχικών ή τροποποιητικών δηλώσεων μέχρι την κοινοποίηση του προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου. Ως προς τις επιβαλλόμενες κυρώσεις, γίνεται η ακόλουθη διάκριση:

α) Για εκπρόθεσμες αρχικές ή τροποποιητικές δηλώσεις που υποβάλλονται μέχρι την κοινοποίηση εντολής ελέγχου ή της πρόσκλησης παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του

ΚΦΔ επιβάλλονται οι διαδικαστικές κυρώσεις για την υποβολή εκπρόθεσμων δηλώσεων, σύμφωνα με το άρθρο 54 του ΚΦΔ, και ο τόκος του άρθρου 53 του ίδιου νόμου.

β) Για εκπρόθεσμες αρχικές ή τροποποιητικές δηλώσεις που υποβάλλονται μετά την κοινοποίηση εντολής ελέγχου ή της πρόσκλησης παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του ΚΦΔ και μέχρι την κοινοποίηση του προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, εάν προκύπτει ποσό φόρου προς καταβολή, επιβάλλεται επί του ποσού αυτού, αντί του διαδικαστικού προστίμου του άρθρου 54, πρόστιμο που ισούται με το ποσό του προστίμου των άρθρων 58 παρ. 2, 58Α παρ. 2, ή 59 παρ. 1, κατά περίπτωση. Ωστόσο, εφόσον η προκύπτουσα οφειλή εξοφληθεί εντός τριάντα (30) ημερών από τον προσδιορισμό του φόρου, το πρόστιμο περιορίζεται στο εξήντα τοις εκατό (60%) του αρχικώς προσδιορισθέντος, ώστε να υπάρχει ένα σοβαρό κίνητρο για την άμεση πληρωμή των βάσει δήλωσης φορολογικών οφειλών. Η δυνατότητα αυτή δεν παρέχεται για τις δηλώσεις παρακρατούμενου φόρου μισθωτών υπηρεσιών, καθώς στις περιπτώσεις αυτές οι φορολογούμενοι έχουν, κατά κανόνα, παρακρατήσει και δεν έχουν αποδώσει τον οφειλόμενο φόρο.

Ειδικά, εφόσον πρόκειται για τροποποιητικές δηλώσεις, για τον υπολογισμό του ανωτέρω προστίμου, λαμβάνεται ως βάση υπολογισμού το ποσό της διαφοράς μεταξύ του φόρου που προκύπτει με βάση την υποβαλλόμενη τροποποιητική φορολογική δήλωση και εκείνου που προκύπτει με βάση την αρχικώς υποβληθείσα δήλωση, και τις τυχόν τροποποιητικές δηλώσεις που έχουν εν τω μεταξύ υποβληθεί.

Η ανωτέρω διάκριση από πλευράς επιβαλλόμενων κυρώσεων παρίσταται αναγκαία, προκειμένου να υπάρχει διαφορετική αντιμετώπιση μεταξύ των φορολογουμένων που υποβάλλουν εκπρόθεσμη δήλωση συνεπεία παράλειψης ή λάθους και των φορολογουμένων που υποβάλλουν εκπρόθεσμη δήλωση, γνωρίζοντας ότι ελέγχονται ήδη, για τους οποίους οι κυρώσεις είναι αυστηρότερες.

Τέλος, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις ορίζεται ότι για δηλώσεις που υποβάλλονται μετά την κοινοποίηση εντολής ελέγχου ή της πρόσκλησης παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του ΚΦΔ και μέχρι την κοινοποίηση του προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, δεν θίγεται μεν το δικαίωμα του φορολογούμενου να υποβάλει τροποποιητικές δηλώσεις, εντούτοις, προσδιορισθέντες φόροι, πρόστιμα, τέλη, εισφορές και λοιπά ποσά δεν διαγράφονται, συμψηφίζονται ή επιστρέφονται, ενώ δεν είναι δυνατή η υποβολή δηλώσεων σε αυτό το στάδιο με επιφύλαξη.

Τροποποιήσεις του άρθρου 72 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 1 σκοπείται η εφαρμογή των προτεινομένων ρυθμίσεων των άρθρων 18 και 19 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ΚΦΔ), και σε υποθέσεις που ανάγονται σε χρόνο πριν την έναρξη ισχύος των διατάξεων του ΚΦΔ, για τις οποίες έχει εφαρμογή η μεταβατική ρύθμιση της παρ. 18 του άρθρου 72 του ΚΦΔ, όπως προσφάτως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 49 του ν. 4509/2017 (παράγραφος 1).

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 2, εισάγεται νέα μεταβατική παράγραφος στο άρθρο 72 του ΚΦΔ, με την οποία δίνεται η δυνατότητα στον φορολογούμενο να αποδεχτεί εκδοθείσες πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, υποβάλλοντας σχετική αίτηση, ενώ παρέχεται κίνητρο για την άμεση εξόφληση της οφειλής ή μείωση του επιβληθέντος προστίμου ή πρόσθετου φόρου στο 60% αυτού. Επιπλέον, λαμβάνεται μέριμνα για την εφαρμογή των προτεινομένων ρυθμίσεων και επί εκκρεμών υποθέσεων, ως ειδικότερα ορίζονται στην εν λόγω παράγραφο, κατά το πρότυπο των προσφάτως θεσπισθεισών ρυθμίσεων του άρθρου 49 του ν. 4509/2017.

Άρθρο 399

Με την προτεινόμενη διάταξη ρητά προβλέπεται ότι συμβάσεις που συνομολογήθηκαν σύμφωνα με τον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τη γνωμοδότηση του Συμβουλίου Εμπειρογνομόνων του Ταμείου Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου του ν. 3986/2011 (Α' 152) θεωρούνται επωφελείς και συμφέρουσες για το Ταμείο και το Ελληνικό Δημόσιο, αναφορικά με την αστική ή ποινική ευθύνη και των μελών του εν λόγω Συμβουλίου.

Άρθρο 400

Έναρξη ισχύος

Με το παρόν άρθρο ορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του σχεδίου νόμου.

Αθήνα 9-1-2018

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

**ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ

ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

**ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΣΚΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

